ϱετικῶς. Balſamon. Siquis, inquit, Eps cōuerterit ad orthodoxam fidem aliquem locum, hoc eſt paroeciam hæreticos habentem.

ſi eum per trienniū nemine repetente retinuerit, ulterius ab eo non repetatur) retinuit pro retinuerit, cōcil. et corp. can. tenuerit, Raim. et Cōt. repetetur pro repetatur, vet. Greg. repetatur, Cōt. et alij. καὶ τοῦτον ἐπὶ τριετίαν μηδενὸς ἀναζητοῦντος κατάσχοι, τὸ λοιπὸν παρ' αὐτοῦ μὴ ἀναζητηθῇ. Tilius. ἐπιζητοῦντος pro ἀναζητοῦντος, vetus liber. Et hūc, inquit, per trienniū nemine repetēte poſſederit, poſtea ab eo nō repetetur. ὁ μεταστρέφων εἰς ὀρθοδοξίαν, ὁ κατέχων ἐπὶ τριετίαν τὴν ἐπιστραφεῖσαν χώραν, ἔστω ἀνέγκλητος. Alexius in epitome. Cōuertens in catholicā fidē, et poſſidens triēnio cōuerſum locū, innoxius fit. μετὰ δὲ τοὺς περὶ τούτων νόμους, ἤρεσε τῇ συνόδῳ, τὸν μεταστρέψαντα εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν χώραν τινά, καὶ ἐπὶ τριετίαν κατασχόντα αὐτὴν, μὴ παρά τινος ἐνοχληθέντα καὶ ταύτην ἀναζητήσαντος, μένειν ἀνέγκλητον, καὶ μηκέτι ταύτην ἀναζητεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ. Idē in cōmētario. Sed poſt leges de his reb. ſcriptas, inquit, cōcilio placuit, eū, qui locū aliquē ad orthodoxā fidē cōuerterit, et eū triēnio poſſederit, cū a nemine fuerit interpellatus, qui eū locū repeteret, poſtea uexari nō debere, neue ab eo repetendū eſſe. εἰ μετὰ τοὺς νόμους ἐπιστρέψῃ τόπον τινά, ἤγουν ἐνορίαν ἢ παροικίαν ἤτοι τὸν ἐν αὐτῇ λαόν, ἐπίσκοπος πρὸς τὴν ἑνότητα τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τὴν ἐνορίαν κατάσχῃ ἐν τριετίᾳ, μηδενὸς ἀντιποιουμένου αὐτῆς, ἐκτότε αὐτοῦ ἔσται. τοῖς τέσιν οὐδενὶ ἐξέσται αὐτὴν ἐκνικᾶν. Zonaras. Si poſt leges, inquit, locū aliquē Eps cōuerterit, ſiue prædiū, ſiue paroeciā, ſiue eius populū, ad unionē eccleſię catholicę, et eū locū triēnio obtinuerit, nemine ſe opponente, exinde eius locus ſit, hoc eſt nemini liceat eum uindicare, ſiue euincere.

ſi tamen per ipſum trienniū fuerit Eps, qui poſſet repetere, et tacuit) ſic etiā Raim. et Cōt. fuit, qui potuerit, Eps repetere, unus ex veter. Greg. fuit Eps, duo Tarr. per trienniū ipſum, alter eorū. Si tamē per ipſum trienniū fuit Eps, qui potuit repetere, et tacuit, præiudiciū patietur, cōcil. et corp. can. ἐὰν μέντοι ἐντὸς τῆς αὐτῆς τριετίας ὑπῆρχεν ἐπίσκοπος ὁ ὀφείλων ἀναζητῆσαι, καὶ ἡσύχασεν. Tilius. εἴπερ ἐντὸς τῆς τριετίας ὑπῆρχεν ἐπίσκοπος, ὁ μέλλων ἀναζητῆσαι αὐτήν, ὁ ἡσύχασεν. Alexius. ἐὰν δὲ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ, ᾗ λέγεται διαφέρειν ὁ τόπος, ἦν τὴν τριετίαν ἐκείνην, * ὅστις ἔμελλεν ἐκνικῆσαι αὐτόν. Zonaras. Siquidem, inquit, in Epiſcopatu, ad quē pertinere dicitur is locus, eo triennio fuit, qui eū locum vindicaret. καὶ κατέχει αὐτὴν ἐπὶ τριετίαν ζῶντος καὶ ταῦτα τοῦ δικαιουμένου ἐπ' αὐτῇ ἐπισκόπου καὶ ἡσυχάζοντος, μηκέτι περὶ ταύτης ὀχλείσθω. Balſam. et poſſidet, inquit, eā paroeciam triēnio, viuo Epo, qui illā repetere potuit, et tacente; nequaquā circa eam vexandus eſt.

Si autem non fuerit, non præiudicetur matrici eccleſiæ) ſic etiā Raim. et Cōt. fuit pro fuerit, Barcin. et cōcil. et corp. can. vox eccleſiæ in cōcil. et corp. can. deſideratur. εἰ δὲ μὴ ἦν, μὴ προκριματιζέσθω ἐν τῇ ματρικῇ. Tilius. ubi erat pro fuerit eſt, et vox eccleſiæ non eſt. ἀλλ' ἐχήρευεν ἡ ἐπισκοπὴ προεστῶτος, οὐ προκριματισθήσεται ἐν τῇ ματρικῇ, ἀντὶ τοῦ οὐ βλαβήσεται ἐκ τοῦ καταγραφῆναι ἐν τῇ ἀπογραφῇ τῶν διαφερόντων τῇ ἐκκλησίᾳ, εἰ καὶ ἐπὶ τριετίαν ἐγένετο αὐτόν. Zonaras. Sed ſi viduata eccleſia eſt paſtore, non matrici pręiudiciū fiet, hoc eſt, nō lædetur in conſcriptione eorū, quæ ad eccleſiā pertinent, quāuis triēnio alius poſſederit. ἐὰν δὲ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ᾗ λέγεται διαφέρειν ὁ τόπος οὐκ ἦν ἐπίσκοπος, ἡ παραδρομὴ τῆς τριετίας οὐκ ἐμποδίσει τὸν μετὰ ταῦτα ψηφισθέντα ἀνακαλεῖσθαι τὴν ἐνορίαν. Theodorus. Si vero in eo Epiſcopatu, cui dicitur locus pertinere, nō eſſet Eps, curſus triēnij nō impediet eū, qui poſtea creabitur, ne petat locum ſibi ſubiectum.

Sed liceat, cum locus acceperit Epm, qui non habebat, ex ipſo die intra triennium repetere) quē pro qui cōcil. et corp. can. receperit pro acceperit, Barc. ut editū eſt, Raim. et Cōt. exceptis illis, qui nō habebat, quæ omiſſa ſunt. ab ipſo pro ex ipſo, vnus ex vet. Gregor. ἀλλ' ὅτε ὁ χηρεύων τόπος λάβῃ ἐπίσκοπον, ἐξὸν ἂν αὐτῷ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἐντὸς τριετίας ἀναζητῆσαι. Tilius. pro χηρεύων eſt in alio χηρεύων, quod nō placet. Sed cū viduatus, inquit, locus Epm accipiet, licitū erit ei ex ea die intra trienniū repetere. εἰ γὰρ ἐχήρευσεν ἐπισκόπου ἡ ἐκκλησία, ὁ δικαιούμενος ἐπὶ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ τῇ ἀπὸ τῆς αἱρέσεως μεταστραφείσῃ, ἐκ τότε ἡ παραδρομὴ τοῦ τριετοῦς χρόνου αὐτὸν βλάψει, μεθ' ὅ γένηται ἐπ' αὐτῇ ἐπίσκοπος. Ariſtenus. Nā ſi eccleſia viduata Epo eſt, qui ius dicturus erat in eo loco, qui ab hæreſi cōuerſus eſt; ex eo tēpore triēnij lapſus nocebit, ex quo Eps in ea creatus eſt. ἀλλ' ἐξέσται τῷ χειροτονηθησομένῳ ἐπισκόπῳ ζητῆσαι καὶ ἐκνικῆσαι αὐτὸν ἐν τῷ τριετίας ψηφιζομένης ἀπ' αὐτῆς τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐγένετο. Zonaras. Sed liceat electo Epo petere, et vindicare eū locū intra trienniū computandum ab ea die, qua factus eſt Eps.

Idemq. ſi fuerit Eps ad catholicā fidem ex Donati parte conuerſus) Item pro Idemq. Raim. et Cōt. Itemq. cōcil. et corp. can. et duo Tarr. vox fidē in eiſd. concil. et corp. nō eſt, quod nō improbo. ὁμοίως δὲ καὶ ἐὰν ἐπίσκοπος ἐκ τῶν τοῦ Δονάτου μερῶν πρὸς τὴν καθολικὴν ἐπιστρέψῃ. Tilius. hoc eſt. Similiter vero, et ſi Eps ex Donati partib. ad catholicā reuerſus ſit. καὶ ὁ μεταστρέφων ἐπίσκοπος ἀπὸ Δονάτου. Ariſtē. in epitome. et reuerſus Eps, inquit, a Donati parte. ἀλλὰ καὶ παροικίας τις ἐπισκόπου τῶν Δονατιστῶν, ἐὰν πρὸς τὴν καθολικὴν ἐπιστρέψῃ ἐκκλησίαν. Idē in cōmēt. Sed et ſi paroecia aliqua Epi Donatiſtę ad catholicā eccleſiā reuertatur. τοῦτο δὲ κρατεῖν καὶ ἐπὶ τῶν Δονατιστῶν, ὥστε ἐὰν ἐπίσκοπος αὐτῶν ἐπιστρέψῃ ὁ ἑνωθῇ τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, οὗ τόπον τινὰ ἕτερον κατεῖχεν ἐπίσκοπος. Zonaras. Hoc etiā obtineat, inquit, in Donatiſtis, vt ſi quis eorū Eps reuerſus ſit, et conueniat cū catholica eccleſia, eiuſq. locus aliquis ab alio Epo poſſideatur. τὸ αὐτὸ δὲ κρατεῖ καὶ ἐπὶ τῶν Δονατιστῶν ἐπιστρεφόντων. Theodorus. Idē etiā, inquit, et in Donatiſtis cōuerſis obtinet.

nō ei præiudicet præfinitū tempus, ſed ex quo die cōuerſus eſt, habeat per triēnium poteſtatem repetendi loca, quæ ad ipſam pertinebant cathedrā) ſic etiā cōcil. et corpus can. præfatū pro præfinitū, unus Tarr. in veteri Greg. deſiderātur, quæ ſunt ante verbū habeat: eadē habet Cōtius, et alij. pro ſex ultimis verbis habēt hęc libri Greg. et unus Tarr. locū, qui ad ipſam cathedrā pertinebat. μὴ προκριματιζέσθω περὶ τοῦ ὁρισθέντος χρόνου, ἀλλ' ἐξ ἧς ἡμέρας ἐπέστρεψεν, ἐχέτω ἐξουσίαν ἀναζητεῖν ἐντὸς τριετίας τοὺς τόπους τῇ αὐτοῦ ἀνήκοντας καθέδρᾳ. Tilius. pro τῇ αὐτοῦ eſt in alio τῇ αὐτῶν quod non æque placet. Græca cū editis cōueniūt excepto, quod pro ad ipſam, Gręci legiſſe vidētur ad ipſius. Sunt autē Gręca Latinis poſteriora in Africanis cōcilijs. εἰ ἐντὸς τριετίας ὑφ' οὗ ἐπέστρεψεν ἐνάγει, ἐναγέτω. Ariſtē. in epitome. Si intra triēnium, a quo tēpore reuerſus eſt, agit, agat. καὶ κατασχεθῇ ἐπὶ πολὺν χρόνον παρὰ τοῦ μεταστρέψαντος αὐτὴν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, εἶτα προσέλθῃ τῇ ἑνότητι τῆς καθολικῆς πίστεως, καὶ ὁ Δονατιστὴς ἐπίσκοπος ἔξεσται αὐτῷ ἐντὸς τριετίας, ἀφ' οὗ ἐπέστρεψεν, ἀνακαλεῖσθαι τὴν ἀνήκουσαν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ παροικίαν. Idē in cōment. et poſſeſſa ſit multo tēpore ab eo, qui eā ad orthodoxā fidē cōuertit, poſtea ipſe quoq. Donatiſta Eps ad unitatē fidei catholicæ peruenit; licet ei intra trienniū, ex quo eſt cōuerſus, ad ſe reuocare parœciā ſuę ſedi pertinētē. ἔχειν αὐτὸν ἄδειαν ἐντὸς τριετίας ψηφιζομένης ἐξ ὅτου ἐπέστρεψεν ἀναζητεῖν τοὺς τόπους τοὺς ἀνήκοντας τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ. Zonaras. habet is poteſtatē intra trienniū cōputandū, ex quo cōuerſus eſt, ea loca repetere, quæ ad eius eccleſiam pertinēt. Theodorus addit hæc omnia, quæ de triennij pręſcriptione dicūtur, nō obtinere poſt editas Iuſtiniani cōſtitutiones, quibus de xxx. et xl. ānorū præſcriptionib. ſacris eccleſijs, et aduerſus eas competentibus ſancitur.

Cap. 2. ex concilio Maticēſi) Maricēſi, Barc. Maticū, uet. Tarr. nō recte. hoc caput nondū in cōcil. inuenimus.

Cap. 3. ex regiſtro Gregorij Italica Patriciæ) ſic etiā vet. Rai. liber. Mintiæ pro italicę Barc. Italię unus Tarr. et Cōtius, et alij. Gregor. Italicæ Patricię. li. 2. c. 96. epiſt. 57. regiſt. B. Gregorij. uide ſupra c. 8. de præſumptionib.

Nihil prodeſt etc.) Addi debuit, Pars cap. Suſcepimus. Hoc eſt enim eius epiſt. initiū. Suſcepimus plenas dulcedine litteras ueſtras. et poſt alia. ſed omnipotēs Deus faciat, ut ſicut de uobis nos bona ſētimus, ita mēs ueſtra nobis bona reſpōdeat, et dulcedinē, quā verbis impēditis, exhibeatis operib. Nihil enim prodeſt etc. ſic in ueteri regiſt. alij habēt impeditis pro impēditis, et poteſt pro prodeſt. Recte autē addit Cont. a Raim. prætermiſſa poſt uerbū prodeſt.

ſi uulnus latet) ſic etiā Cont. et unus ex editis regiſtrī libris, ſi uulnus animæ latet, alter editus.

in epiſtolis ueſtris) noſtris, Cont. prædictis, regiſt. ut pro in, mēdoſe in editis regiſtris.

ſtudioſe cōtēdis) ſic etiā regiſt. cōtendis, Cōt. nō recte.

ſcriptū eſſe vobis) ſic etiā Cont. ſcriptū uobis ſciat, regiſt. ſciat nos, uetus regiſtri liber.

Hæc nos & ſcripſiſſe meminimus) ſic uetus regiſt. Hoc pro Hæc editus liber. uobis ſcripſiſſe meminimus, Raim. et Cont. uox et in uet. Tarr. non eſt.

et ſcimus etc.) hæc uſq. ad illa, ſed illud, Raim. et Cōt. omittūt, ſunt in regiſt.

nos adiuuāte domino) nos metipſos iuuāte Domino, regiſt. nos met, uetus Tarr. nos metipſos, alter. ut editum eſt, olim idē uetus Tarr.

ſecundum illum) uox illum in uno Tarr. non eſt.

rapinā bonorū noſtrorū cū gaudio ſuſtinere) ueſtrorū eſt in epiſt. Pauli ad Hebr. c. 10. καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καὶ μένουσαν. et bonorū, inquit, veſtror. rapinā cū gaudio accepiſtis, ſciētes habere uos ipſos maiora bona in cælis, eaq. duratura. ut editū eſt, in regiſt. recte. et rapinā, habet vet. Tarr. licet olim, et, omiſſū fuiſſet.

nos ſcire credimus) ſcire vos, Raim. et Cont. et in ueteri regiſtro. ſcire nos volumus, editi libri, non recte. ſcire uos uolumus, ſcribi debuit.

Addūtur poſt uerba huius capitis alia in regiſtro, ex quib. cognoſcimus eā Patriciā in Sicilia fuiſſe, quo Cyprianus diaconus mittebatur, et hortari eā, ut de reb. in cōtētionē deductis, in eccleſię Romanę utilitatē, tranſigat.

Cap. 4. Gregorius) ſic etiā Raim. et Cōt. ſed in cōcil. nulla inſcriptio eſt, ſed ponitur parte 38. tit. de pręſcriptionib. c. 7. poſt c. 6. quod eſt Gregorij Syracuſano Epo, quę inſcriptio eſt c. 5. in hac collect. ego ſcriberem, Gregorius * in Synodo. In regiſtro B. Gregorij hoc nōdū caput inueni, caput 5. inueni.

Sāctorū patrū ſanctiones, et humanæ leges irrefragabiliter ſtatuētes cōfirmauerūt) Sāctorū patrū auctoritas, et humanę leges irrefragabiliter cōſtituētes cōfirmauerūt, cōcil. Sāctorū patrū ſanctiones ſtatuētes cōfirmauerūt, Raim. et Cont.

et nos in præſenti cōcilio etc.) et nos Raim. et Cōt. alijs omiſſis. ut editū eſt, in cōcil. cur hęc Raim. prętermiſerit, rationē nullā uideo: niſi in mēdoſum fortaſſe librum incidit.

irrefragabiliter) ſic etiam Raim. et Cont. inuiolabiliter concil.

ut de omnib.poſſeſſionib.)ut omnes poſſeſſiones, cōcil.Rai.et Cōt.ſed in priori editione cōcil.ut de omnib.ad ſingulas ei prouincias ueſtror.cō munio fratrum pertinentib.mendoſe.

pertinentib.)pertinentes,concil.Raim.et Cont. pertinentib.eſt in priori concil editione.

xxx.*annis*)per xxx.annos,concil.Raim.et Cō tius.ut editum eſt,in d.priori edit.conc,

et ſincere)et ſecure,prior editio concil.

detineātur)ſic etiā in cōcil.teneātur,Rai.et Cōt.

nullaq.vox etc.)hæc clauſula eſt in concil.omittitur a Raim.et Cont.

ſi uero aliquis etc.)Hæc neq.in concil.ſunt,neq. in Gregoriana editione.

præſumpte)præſumptorū,Barc.nō male. præſū ptiue,uetus Tarr. præſumptuoſus,alter Tarr.

ſit uinculis)excommunicationis,additur in Barcin.quod placet.

alienus)penitus ſit alienus,Barcin.

Cap.5.Gregorius Syracuſano Ep̄o)ſic etiā in cōci. addita uoce Itē in principio.ſcribēdū eſt.Greg. Ioāni Syracuſano Ep̄o, ut li.6.c.200.epiſt.36. regiſtri,in marg.huius c.addi poſſet,c.9.eo. tit. licet adſcribatur Alex.iij. ut in collect.2.c.2.

Ne religioſorū etc.)hæc in 2.collect.omiſſa ſunt. uſq.ad illa Hortamur ergo . item apud Raim. et Cont.

eccleſiaſticarum)ſic etiam cōcil.et uetus regiſtri liber.ſæcularium,liber editus.

ut facillime ſinem)ut facillimū finē,cōc.et regiſt.

in altercatione)ſic etiam uetus regiſt.in altercationem,concil.aptius.in alteratione,editus lib. reg.et prior editio concil.

percipere)ſic etiā regiſt.et cōcil.ſuſcipere,Barc.

Hortamur ergo)Ante hæc uerba eſt in cōc.et infra.recte.nā in reg.hæc ſunt.
„Quia ergo indicā
„te Cæſario Abbate monaſterij ſancti Petri,
„quod in loco eſt,qui Baias dicitur,cōſtitutū,cō
„perimus inter eū,et Ioānē Abbatē monaſterij
„ſanctæ Luciæ in Syracuſana ciuitate cōſtituti
„grauē eſſe exortā de quibuſdā finibus quęſtio
„nē;et ne ipſa inter eos valeat intētio prolōgari,
„certamina eorū agrimēſoris definitione proſpe
„ximus finiēda.Et ideo ſcripſimus Fātino Deſē
„ſori,ut Ioānē agrimēſorē,qui de Romana urbe
„Panormū profectus eſt,illuc ad fraternitatē ue
„ſtrā debeat deſtinare.
Mutauimus quædā, quæ in edito nō probamus,ut iudicāte pro indicāte,et illic pro illuc,et exhortan , pro exortam, quod recte in ueteri eſt,et in alio edito,in quo etiā eſt indicāte,illic tamē retinet.De his uerbis agēdū erit in collect.2.c.2.huius tituli.

ut ad)ſic etiā in cōcil.et apud Raim.et Cōt,ut cum eo ad,regiſt.et in 2.collect.

prædicta loca)loca prædicta,cōcil.uox prædicta in regiſtro nō eſt,neq.in 2.collectio.neq.apud Raim.et Cont.

& cōſtituta)et utraq.parte çōſtituta cominus, cōcil.et utraq.parte quominus inſtituta,regiſt. mēdoſe.cominus tamē eſt in ueteri pro quominus aptius.cōſtituta quoq,retinēdū pro inſtituta,ut etiā eſt in alio edito.et loca,2.collect.omiſſa voce conſtituta.

loca,quæ)ſic etiā cōcil.et uetus regiſt.et 2.collectio.per loca,quæ,editus liber.

præſentia,iure terminare faciatis)ueſtra pro iure ſcribēdū eſt.præſenti pro pręſentia Bai c.ueſtra faciatis præſentia terminari,regiſt.et concil.et Raim.et Cont.in pręſentia,2.collect.cetera,ut regiſt.præſēti auct.terminari faciatis,duo Tar.

xl.*tātū*)xl.tamē,regiſt.et cōcil.ut editum eſt,2. collect.et Raim.

ab utraq.parte)utriq.parti,regiſt.et 2.collect.et Raim.ut editum eſt,in concil.

Poſt uerba huius capitis eſt in regiſt.
„Quęq.uero definita fuerint,ita ſeruari fraternitas veſtra
„ſollicite,ſtudioſeq.prouideat;ut denuo nec iurgiū
„exinde aliquod excitari,nec querella ad
„nos ualeat aliqua peruenire.etc.
Poſtremo Cæſarium Abbatem commendat.

Cap.4.Alex.iij.Salernitano Archiep̄o)ſic etiā d. parte 38.c.1.et Raim.et Cōt.ſed in Barc. Salonitano.

pars c.Licet)ſic etiam Cōt.forte integra clauſula exſtat ſub tit.de ſponſa duor.c.3.

De quarta uero)ſic etiā in cōcil.uox uero a Raimun.omiſſa eſt.

clericus)ſic etiā Raim.et Cont.clerici,concil.

quadragenaria)quadraginta,Cont.mendoſe.

poſſe tueri)ſe poſſe tueri,Barcin.et duo Tarr.et concil.et Raim.et Cont.aptius.

uidetur)ſic etiam Raim.et Cont.uidētur, cōcil.

paſtoralis ſedes)ſic etiā Raim.et Cōt.cathedralis ſedes,concil.

exigere debuis)ſic etiā cōç.exigere debuiſſet,Raimun.et Cont.

nā Romana)ſed pro nam concil.nam Raim.et Cont.aptius.

Cap.7.Alexander Ep̄s) Alex.iij.duo Tar.et Barcin.Alex.iij.Ep̄s,Romanus lib.Idē Rai.et Cōt. ſed in marg.alias Clemens iij.hæc in concil. nō ſunt d.parte 38. c.5.

Clemens glorioſus martyr in L.ſtemmatum *)Item glorioſus Clemēs in li.Stromatū,cōcil. minus inepte.quāquā omnia hæc nobis inepta eſſe videātur.hæc unus Tarr.et Raim.omiſit.Clemēs martyr,eſt etiā in priori editione concil.in lib. ſtromatū,Rom.cetera, ut edidimus.martyr.1. uel ſtematum,uetus Tarr.

cum ſumma dimenſio etc.)hæc uerba uſq.ad illa, ne malæ fidei,Rai.et Cōt.omittūt.quod pro cū eſt in cōcil.mihi omnia difficilia ſunt.ut editū eſt,Rom.et tres Tarr.dimenſio ideſt conſideratio,Alan.qui uocem officij adgnoſcit.

cōſueuit)cōſuerit,cōc.cōſueuit,Rom.et tres Tar.

nō appetere)uero pro nō fuit in priori editione concil.

concil.non ſine mendo.nō,Rom.et tres Tarr.

atq.rebus eccleſiaſticis)ſic Rom.et tres Tarr.hęc Raim.omittit,et Cont.atq.rebus maxime eccleſiaſticis,concil.

diuino iure)vox diuino in concil.non,eſt.utraq. carent Gregoriani libri.unus tamē ex ueterib. eas habet poſtea deletas. ut editū eſt, Rom.et tres Tarr.

Operæ pretiū eſt uerba Aurelij Auguſtini referre in libro de fide,et operib.ca.7.Sicut in iure prædiorū , tādiu quiſq.bonæ fidei poſſeſſor rectiſſime dicitur, quādiu ſe poſſidere ignorat alienū:cū vero ſcierit,nec ab aliena poſſeſſione receſſerit,tūc malę fidei perhibebitur, tūc iuſte iniuſtus vocatur.refert hæc Grat.34.q.1.c.5.

iuuat aliquē) eū pro aliquē in priori edit.cōcil.

cum uere etiam)cum concil.Raim.et Cont.alijs omiſſis.cum iure Barcin.et duo Tarr.cum iure etiā, prior editio concil.et Rom.et unus Tarr.

non poſſit)non,in priori editione concil.deſiderabatur.

Epheſinus enim legiſlator Origenis patruus* *)ſic etiā Rom.et tres Tarr. Euphegius enim legiſlator, concil.alijs omiſſis.et in marg. Epheſinus.ſed in priori edit.concil.Euphegius tamē legiſlator Origenis patruus. Epheſinus enim legiſlator,Raim.et Cont. ceteris prætermiſſis. omnia mihi ſuſpecta ſunt,et a ſuperiorib.dictis aliena.Et enim legiſlator,ſiue Etenim, ſiue Et prius legiſlator,ſcribi fortaſſe potuit. Et Epheſinus enim legiſlator,unus ex ueter. Greg.Gratus forte Imp.uel iuris peritus, vetus ſchol.

propter vitandam miſerorum ſegnitiem)ſic omnes. mihi tamen hæc etiam diſplicent. ne rerum dominia in incerto eſſent;ne domini maturius ſuis rebus defraudentur;ne cui longa,et indubitata poſſeſſio debeat auferri.Ius rationib . utitur Iuſtinian.

primus tricennali,vel quadragenali)ſic Raim.et Cont.et pro vel concil.et Rom.ego prius pro primus ſcribo.

poſſeſſioni)ſic etiam concil.et Rom.et tres Tarr. præſcriptioni,Raim.et Cont.

nobis autem)hæc in priori edit.concil. nō erant. et fortaſſe addita ſunt,et ultima huius capitis verba.

tamen in rebus)ſic etiam Rom.et omnes Tarr.et Raim.et Cont.in rebus tam,concil.

quam in rebus latentibus) ſic Rom.et Tarraconēſes.quam latentibus, concil. et Raim.et Cont.

Videtur Alexander tollere totam præſcriptionem xxx.et xl.annorum:quod minime dicēdū eſt.at ſi mala fides accedat,tollit:hoc quidē obſcure ſignificatur.

placuit)conſtat Rom.

Cap.8.Idem)Alex.iij.Barcin.et duo Tarr.Idem Rhemenſi Archiep̄o,concil.

Martinenſem)Marcienſem,Barcin. Macularenſem,concil.Martuenſem,uetus Tarr.monaſterium Mart.alter Tarr.

Formoſolenſem)Formoſolon.eccleſias,Barc. Formolenſem eccleſias,cōcil. Formolenſem eccleſiam,uetus Tarr.Formoſol.eccleſiam,alter.

Leuinga)Leuga,Barcin.de Remegan.concil.de Remegra,in marg.Leeuinga,unus Tarr.

mota fuerat)mota fuit,concil.

& quidem)et quidam,Barcin.et concil.

decimationem)decimam omnem,concil.

ipſius villæ)illius villæ,Barcin.et concil.

dationem)donationem,Barcin.et cōcil.aptius, et duo Tarr.

allegabant)aſſerebant,uetus Tarr.

eccleſiæ Formoſolenſis)eccleſiā Formoſolō. Barc. eccleſiæ Formolen.cōcil.Formoloſon eccleſię, unus Tarr.eccleſiæ Forummolis,alter.

tertiam) ſe tertiam,unus Tarr.

per xxx.annos)30.annis,concil.

uel legitima)vel legali obſeruatione,unus Tarr.

nos uero)ſic etiam in concil.nos autem,Barcin.

allegationib.)rationib.et allegationib.concil.plenius.

diligenter)hæc vox in concil.non eſt.

decreuimus)decernimus, unus Tarr.

de Formos.)Formolenſis cōcil.de omittitur,de Formo.unus Tarr.de Forummolis,alter.

per xxx.)uox per aliquādo in uet.Tar.nō erat.

poſſediſſe)ſe poſſediſſe,concil.et duo Tarr.

per idoneas perſonas)per tres perſonas idoneas, concil.per tres idon.pers.duo Tarr.

probare poterit)ſibi propriare poterit,cōcil.quod non placet.

eam deinceps)ea pro eam,concil. non recte.

Cap.9.Idem Mauritano Ep̄o)Mauritian. Ep̄o, vetus Gregor.Mauritano,Cont.et alij.Mautā. alter uetus Greg.Maucino,uet. Tarr.Mauric. alter.

te ſignificante)hæc Raim.et Cont.omittunt.

ſub examine tuo ſæpius)hæc etiā ab eiſd.omittuntur.

litigare)litigaſſe,Raim.et Cont.et uetus Tarr,

una eccleſiarum)una earum, Raim.et Cont.

ac per hoc &c.)Recte addit Cōt.a Raim.omiſſa.

eius putat actionem extinctam) eius actionem putat eſſe extinctam,Cont.

Tuæ itaq.)uox itaq.a Raim.et Cont.eſt omiſſa.

litteris præſentib.)pr. veteres Greg.voce litteris omiſſa,tenore præſentium, Cont.et alij. præ. lit.unus Tarr.

quod diuino,& humano iure)quod de iure,Raim. diuino, et humano,addit Cōt. quod de diuino etc.duo Tarr.de tamen aliquando in antiquiore non fuerat.

ſecludit)excludit, Raim.alias ſecludit. Cont.in marg.

Cap.10.

Cap.10. Idem B. Parmen. Epo) Alex. iij. Parmen.
Epo, Barcin. Idem Pariſien. Epo, vetus Greg.
Idem Parmen. Epo, Cont. et alij. Alex. iij. PP.
electo, uetus Tarr. P. e. alter. forte Papię. electo.
dilectiſſimi.) hæc a Raim. et Cōtio ſunt omiſſa.
dil. ſiimin n. uetus Tarr.
de Barſio) de Hanſio, Barcin. omnia ab eiſd. ſunt
omiſſa. de Barſio, duo Tarr.
quæ idem G. &c.) hæc omittunt Raim. et Cont.
uſq. ad vocē experientiæ terrarum, ante vocē
quas additur in uet. Tarr. et in Barc. vertitur, a-
pud Raim. et Cont.
in curte Folianni) in curce Foliatumante, Barc.
non ſine mendo. Foliani, duo Tarr.
experientia tua &c.) Recte Cont. hæc addidit. a
Raim. omiſſa.
plene) multum Cont.
f. s. per A. ſ. pr.) ſic etiā Cōt. ſ. deſideratur in Bar
cin. pr. in Tarr. uno.
partes ante &c.) hæc etiam Raim. et Cont. omit
tunt, uſq. ad illa, cauſam ipſam.
auditis) hinc inde auditis, unus Tarr.
ap. ve.) ap. ces. duo Tarr.
uel conceſſione) ſic etiam Raim. et Cont. vel con
ceſſionis, Barcin.
quia cum) quod cum, vetus Tarr.

TIT. XIX. DE SENTENtia, et re iudicata.

CAP. 1. *Hieronymus ſuper Parabolas*) Salo-
mon in Parabolis c. 26.
*Iudicium determinat cauſas; & qui imponit ſtulto ſi-
lentium, mitigat iras*) iras mitigat, Hieron. et qui
impoſuit ſtulto ſilentiū, mitigat iras, Complut.
πολλὰ χειμάζεται πᾶσα σὰρξ ἀφρόνων, συντρί-
βεται γὰρ ἡ ἔκστασις αὐτῶν. Multū æſtuat om-
nis caro ſtultorum, cōteritur enim ſtupor eorū.
Compluten. friget pro æſtuat alij ſcribunt. ego
tēpeſtate iactatur interpretor uim verbi χειμά-
ζεται. Qui Iudæorum litteras nouerunt, aliter
interpretantur. Magnus format, vel creat om-
nia, et mercedem dat ſtulto, et mercedem tranſ
greſſori. ſiue hac ratione. Princeps uulnerat, uel
coërcet omnes. Tanta eſt interpretum varietas.
terminat pro determinat olim vetus Tarr.
Cap. 2. Gregorius I. Primæ Iuſtinianæ) I. in Barc. de
ſideratur. Gregorius, Raim. alijs omiſſis. Grego
rius (Io. Arch. Primæ Iuſtinianæ) Cont. Grego
rius Ioāni Epo Primę Iuſtinianę, lib. 2. epiſt. 6.
c. 45. regiſt. B. Gregorij. Addi potuit, Pars cap.
Poſt longas. hoc enim principiū fuit. POST
longas tribulationes ſuas, quas Hadrianus
Thebanæ ciuitatis Eps a conſacerdotibus ſuis,
uelut ab hoſtibus pertulit, in Romanam ciuita
tem confugit. Et licet aduerſus Ioannem Lariſ
ſæū Epm eius fuiſſet prima ſuggeſtio, nō abeo
in cauſis pecuniarijs ſeruatis legibus iudicatū, ta
men poſt hæc magis contra perſonā fraternita
tis tuæ, a qua non iuſte ſe a ſacerdotij gradu fla
gitabat eſſe deiectum, grauiſſime querebatur.
Et poſt alia. Sed tātū fraternitas tua neſcioquo
mentis motu, diuino, humanoq. iure cōtēpto,
abruptā protulit in eius dānatione ſentētiā.
Sentētia cōtra leges &c.) Eiſdē fere verbis Raim.
et Cont. ſed in regiſtro eſt poſt vocē ſentētiā in
fine alterius clauſulę, quā rettulimus. quę licet
nō eſſet appellatione ſuſpēſa, cōtra leges, cano
nesq. prolata, ipſo nō poterat iure ſubſiſtere.
canonesque) canonesue, Raim. et Cont. et unus
Tarr.
ipſo tamen &c.) non poteſt tamē ſubſiſtere ipſo
iure. Raim. et Cont.
poſtquā tamen &c.) hæc omittūt Raim. et Cont.
ſunt in regiſtro.
& appellationem) vox et in regiſtro non eſt. neq.
in uno Tarr. in altero punctis notatur.
nec homines) poſt hæc verba in regiſt. hæc ſunt.
tuos, ſecūdū cautionē Honorato diacono no-
ſtro per reſponſales tuæ eccleſiæ expoſitam.
qui tui iuris) qui tui iudicij, regiſt. aptius.
Poſt uerba huius capitis, et alia ad eādē rē per-
tinētia ſequitur poena tanti criminis. Caſſatis
prius, inquit, atq. ad nihilum redactis prædictæ
ſentētiæ tuæ decretis, ex beati Petri Apoſtolo-
rum principis auctoritate decernimus, triginta
dierū ſpatio ſacra te communione priuatū. etc.
De eadem re agitur epiſt. proxima ad Ioānem
Epm Lariſſæum, ex qua eſt 16. q. 1. c. 52. Frater.
Cap. 3. Idē) ſic etiā Raim. et Cōt. adde Ioāni Epo
Rauēnati. ex lib. 2. c. 28. eiuſd. regiſt. Eſt autē or
do præpoſterus in his capitib. ut in alijs pleriſq.
& æquitati conuenit, et rigori) et uigori, Barcin. et
duo Tarr. et uetus Raim. liber, et regiſt. rigori
Cont. et alij. ante verbum conuenit eſt in regi
ſtro proculdubio.
Poſt huius capitis verba ſequitur commenda-
tio Vigilandi, ſiue ut in alijs eſt, Wilandi, ſiue
Wilandri, qui cum Gabiniano diacono cau-
ſam habebat.
Cap. 4. Idem Natali Archiepo Salernitano) Salō.
Barcin. aptius. Salonitano, lib. 2. cap. 47. epiſt. 8.
regiſtri. Idem Raim. et Cont. alijs omiſſis. Salē
tano Epo, uetus Tarr. olim.
Non poteſt &c.) Addi debuit, Pars cap. Cum cū
cta. ſic enim facilius integra epiſt. inueniri potuiſ
ſet. eius uerba hæc ſunt. CVM cuncta nego-
tia indagandæ ſollicitudine veritatis indigeāt,
tum quæ ad deiectionem ſacerdotaliū graduū
pertinent, ſunt diſtrictius trutinanda, in quibus
non tam de humanis conſtitutis, quam de diui-
næ

næ quodammodo benedictionis refragatione
tractatur. Quæ res quoq. nos in Florentij Tau
ritanæ ciuitatis Epi perſona, ad exhortationē
ueſtræ fraternitatis admonuit. Nuntiatū ſi qui
dem nobis eſt, a quibuſdam fuiſſe eū in cauſis
criminalib. accuſatū; et nullis canonicis proba
tionib. exquiſitis, nec ſacerdotalis cōcilij proue
niente iudicio, eū honoris officio, non iure, ſed
auctoritate depoſitū. Quia ergo nō poteſt etc.
ſacerdotali gradu) a, Raim. et Cont. addunt. a ſa-
cerdotali gradu. in regiſtro tamen eſt, Epiſco-
patus gradu.
ſacerdotum ſententia ſubmouere) remouere, uetus
Tarr. ſententia ſacerdotum ſubmouere, alter.
Poſt uerba huius capitis additur in regiſt. Hor
tamur fraternitatem ueſtram, ut præfatū uirū
ex eodem, in quo detruſus eſt, eici faciatis, exi-
lio; cauſamq. eius Epiſcopali diſceptatione per-
quiri. et, ſi in his, in quib. accuſatus eſt, canonica
fuerit probatione conuictus; canonica procul
dubio eſt ultione plectēdus. Quod ſi alias, quā
de eo æſtimatū eſt, ſynodali fuerit inquiſitione
compertum; neceſſe eſt, ut et criminatores, iuſti
diſtrictionem iuris exhorreant, etc.
Cap. 5. Idē V. Epo Arelat.) W. pro V. Barc. Ver
gilio Epo Arelaten. lib. 7. epiſt. 113. ſiue 115. dicti
regiſtri. Vigilio Grat. et Anſel. Trebano Epo
uetus Tarr.
Cum piæ, &c. et infra) Integra clauſula refertur a
Grat. 25. q. 2. c. 9. et ab Anſel. Lucen. lib. 4. c. 7.
rectius. Cum piæ, inquit, deſiderium uolunta-
tis, et laudandæ deuotionis intentio ſacerdota-
lib. ſit ſemper ſtudijs adiuuanda. Dum pro Cū
Anſel. diſtinitionis pro deuotionis Grat. mēdo
ſe. Narratur poſtea, data fuiſſe priuilegia mona
ſterio cuidam Arelatenſi a Childeberto Rege
Francorū, quæ fuerūt a Vigilio Romano Pon
tifice confirmata. Ea ut obſeruentur, præcipit
ab eodem Epo, utpote Apoſtolica auctoritate
roborata. Nam licet ea, quæ &c.
*nihil de hoc habent firmitatis. alias non debent firmi
tatis robore carere*) debent vinculum habere fir
mitatis, Barcin. nil egeant firmitatis: ex habun
danti tamen cuncta, quæ pro huius rei quiete
a prædeceſſore noſtro ſtatuta ſunt, noſtra ite-
rū auctoritate in omnib. roboramus. etc. regiſt.
in alio libro eſt, ex habundātia tamē noſtra cū
cta etc. quod non placet. nihil de habent firmi
tatis, unus Tarr. et Tancr. in ſcholijs inepte.
Hoc caput, ut alienū a materia tituli, recte eſt
a Raim. omiſſum.
*Cap. 6. Leo Epis uniuerſis per Cæſarienſem Mauri
taniam*) Leo Papa. Raim. et Cont. alijs omiſſis.
ſcribendum eſt, Leo Epis uniuerſis, &c. aut ut
eſt in regiſtro B. Leonis epiſt. 87. quæ alijs eſt
85. et in antiquiori editione 65. et 66. Leo Eps
uniuerſis Epis per Cæſarien. Mauritaniā con-
ſtitutis. Leo Papa uniuerſis etc. eſt in uno Tarr.
Leo vniuerſis &c. corp. can. c. 49. Addi autem
potuit initium epiſt. his uerbis. CVM de or-
dinationibus ſacerdotum quædam apud uos il-
licite uſurpata, crebrior ad nos commeantium
ſermo perferret: ratio pietatis exegit, etc. Et in
extrema epiſtula cap. v. cuius initium eſt, Illæ
autem famulæ Dei etc. ut apud Grat. 32. q. 5. c.
14. ſunt verba huius capitis. pro de ordinatio-
nib. in concil. eſt in ordinat. in ult. edit. in alijs
eſt de, et in corp. can.
Ea quæ iuxta &c.) Verba Leonis ſunt. Si uero
aliæ emerſerint cauſæ, quæ ad ſtatum eccleſia-
rum, et ad concordiam pertineant ſacerdotū;
illic ſub timore domini volumus uentilentur,
et de componendis, atq. compoſitis omnib. ad
nos relatio plena mittatur: ut ea, quæ iuxta etc.
In antiquiori editione pro his verbis alia ſunt
epiſt. 65. et hæc ipſa epiſt. 66. Si quæ vero aliæ,
corp. can. et ante uentilentur addit iudicio.
noſtra quoq. ſententia) ſic etiā corp. cano. et Raim.
et Cont. mea pro noſtra, Leo. Vox ſentētia hoc
loco non iudicis ſententiā ſignificat, ſed aucto-
ritatem Pontificis, atq. confirmationē. ita hoc
quoq. caput alienū eſt a re iudicata, qua de re
agendum erat.
In fine additur in regiſtro, et in corp. cano. Da
ta quarto Idus Auguſti. Recimero, ut arbitror,
Conſule ex alijs litteris ſuperiorib. Erat autem
hoc caput ante Gregorij capita ſcribendū, cū
fuerit Leo multo antiquior Gregorio.
Cap. 7. Alex. iij. Eborac. Epo) ſcribe Eboracen.
Archiepo, ut in concil. parte 49. c. 12. et apud
Raim. et Cont. Eboracen. Epo, unus Tarr.
pars c. In em.) In eminenti. de appellationib.
concil. pars c. Conſuluiſti. Barcin. P. C. Conſu-
luit. Contius mēdoſe. id autē caput, ut in cōcil.
refertur, exſtat in hac collectione ſub tit. de ap
pell. c. 40. in cuius fine verba huius capitis refe
runtur. at in concil. præpoſtere, dicto capiti 12.
ſubicitur caput. 13. cuius initium eſt, In eminē-
ti. verbū cōſuluiſti utrubiq. legitur poſt primā
clauſulam. In eminenti, unus Tarr. additur de
appellat. in ſcholijs.
præcipimus) ſic etiam Raim. et Cont. præceperi
mus, d. c. 40. et in concil.
mandari) ſic etiā cōcil. Raim. et Cont. mandan
dā d. c. 40. mādare eſt in uno Tarr. nō optime.
de toto negotio executori cognoſcendi) executori de
toto negotio cognoſcendi, d. c. 40. et Raim. et
Cont. executori de negotio toto cognoſcere,
concil. vox executori in uno Tarr. non eſt.
ſed referri queſtiones) ſic etiam d. c. 40. deferri pro
referri

referri unus Tarr. Raim. et Cont. ſed referri quotiens, concil. mendoſe.

Cap.8. Idem Nor Wicen. Epõ) Nouien. Epõ, Tarracon. unus. No Wic. Barcin. Noruicen. Raim. et Cont. Epõ Noruuicenſi, et Abbati de Eueſham. concil. parte 36. tit. de ſententijs, et interlocutionib. cap. 2. forte pars eſt c. 1. eiuſd. partis, cuius initium fuit, Scripſimus uobis. Alex. iij. Noruic. Epõ, unus Tarr. Idem Nor. E. alter.

pignora dari) ſic olim in vet. Tarr. mox pignori dari.

niſi corporali gaudeant poſſeſſione) ſic etiam in cõcil. niſi corporali poſſeſſione lætentur, Raim. et Cont. utrumq. minus diſertum eſt.

Cap.9. Idem Nor Wicen. Epõ, et T. & Wi. Archid.) Idem Noruuicen. Epo, et ** Archidiaconis, in concil. parte 6. tit. de ſponſalib. et matrimonio contrahendo, uel iam contracto, cap. 11. Idem eidem, et W. Archid. uetus Gregor. V. pro W. Cont. et alij. ego Archidiaconis ſcribo, cetera, ut edidimus. Wicen. uetus Tarr. Noruic. alter. W. pro Wi. duo Tarr.

W. parochianus veſter) hæc Raim. et Cont. omiſerũt, ſunt in cõcil. Wſmus, unus Tar. pro W.

inſinuatione) ſic etiã Rai. et Cõt. aſſertione, cõcil.

in facie eccleſiæ) hęc etiam ab eiſd. ſunt omiſſa, leguntur in concil.

uiduam A. nomine) ſic etiam in concil. omittuntur a Raim. et Cont.

et carnalis eſſet) ſic Raim. et Cont. et carnali, concil. uoce eſſet omiſſa.

copula) copulatio, vetus Tarr.

prædictus uir) hæc itidem a Raim. et Cont. ſunt omiſſa, ſint licet in concil.

debitum) ſic etiam Raim. et Cont. debitum coniugale, concil.

uero iam dictæ mulieris) uero mulieris, Raim. et Cont. alijs omiſſis. dictę mulieris, concil. priorib. vocib. prætermiſſis.

coram uobis) hæc ſunt in concil. omittũt alij. nobis pro uobis fuit in priori concil. edit. quod nõdum probaui.

idem uir) vox idem in vet. Tarr. non eſt.

uir ſicut nobis proponitur) hæc etiam ſunt in concil. et omiſerunt Gregoriani libri.

diſſolutam) ſic etiam Raim. et Cont. dyſcolã, cõcil. quod nõ placet. dicebãtur dyſcoli, duri, moroſi, ac difficiles, et pæne agreſtes viri; at hic aſotus magis, diſſolutus, ac nepos eſſe cupiebat. Paulinum tamen verbum eſt non inelegans Græcis in ea, quam dixi, notione.

demum) ſic etiam Raim. deinde, concil.

ut matrimonia etc. diſſoluãtur) ſic etiã in cõcil. matrimonia etc. diſſolui, Raim. et Cõt. ut omiſſo.

d. u. per A. ſ. pr.) hæc Raim. et Cont. omittunt, diſcretioni veſtræ per A. ſ. cõcil. pr. in uno Tarrac. nõ eſt, ſed hæc poſtea ſunt, m. atq. præcipimus, quat.

prædictos uirum, et mulierem) pro his verbis eſt in Gregorianis eos. ut editum eſt, in concil. uxorem pro mulierem, unus Tarr.

legitime ſeparatos) ſic etiã Raim. et Cont. rationabiliter ſeparatos, concil. quod nõ æque placet.

quoq. contr. et ap. re.) ceſ. pro re. Barc. et in duob. Tarr. contradictione, et appellatione ceſſante, concil. uox quoq. in eiſd. libris deſideratur, omnia in Gregorianis.

Cap.10. Idem Theobaldo eccleſiæ ſanctæ Anaſta.) mẽdoſe. Idem Theobaldo, et canonicis ſanctæ Anaſtaſiæ Veron. unus ex veterib. Gregor. aptius. Idem, alijs omiſſis alter antiquior. Idem T. et clericis S. Anaſtaſiæ Veron. Contius, et alij, non male. Alex. iij. pro Idem, duo Tarr.

Gozonem, & Armanum) Gorron. pro Gozonẽ Barcin. G. et A. Raim. et Cont. Gor. et Armannum, unus Tarr.

ab Archipreſbytero) ab Archiepõ, vetus Gregor. non recte. Cont. et alij, ut editum eſt.

filij n.) dilecti filij n. Barcin. et duo Tarr. aptius. Raim. et Cont. omnia ſuppreſſerunt ſine aliqua tamen noxa. noſtri pro n. unus Tarr.

Baſilicæ xij. *Apoſtolor. preſbyteri Cardinalis tunc*) hæc etiam ab eiſd. ſunt omiſſa.

Ap. ſe. Leg.) Apoſtolicę ſedis Legati, duo Tarr. apertius.

poſt datas inducias &c.) poſt appellationem ad nos interpoſitam, et receptas indutias, Raim. et Cont.

quam infra) ſcribendum, quoniam intra, ut habent Gregoriani, ſiue quoniam infra, ut eſt in uno Tarr.

præſcriptum) præfixum, Raim. et Cont.

ad nos ueniendi) recte hæc omiſit Raim.

ſententiam tulerit) tulit, Barcin. et duo Tarr. proferens, Raim. et Cõt. tulit ſentẽtiã, uetus Tarr.

& memoratis) vox et in Gregorianis non eſt.

Veronenſis) Nonnenſis, uetus Greg. quod nondũ probaui. Veron. Cont. et alij. et poſtea.

adiudicauit) adiudicare curauit, Raim. et Cont. mutationis cauſam ignoro.

Demũ vero) Deinde, Raim. et Cõt. et duo Tarr.

eam uenerabili &c.) pro his verbis, uſq. ad uerbũ ſententiam, Raim. et Cont. habent, Brixien. Epſ delegatus a nobis.

ſecundum Veronen. ciuitatis) ſecũdũ eandẽ, Raim. et Cont. ſed, additur in uno ex veter Gregor.

& præfatus Cardinalis) præfatus legatus, Raim. omiſſa uoce et.

cum tandem &c.) hæc etiam in Greg. non ſunt, uſq. ad uerbum conſiderantes.

præſentaſſet) repræſentaſſet Barcin.

licet uſus, uel conſuetudinis &c.) ob hæc uerba apte ſub tit. de cõſuetudine caput hoc ſtatui poſſet. ſed in Gregor. collect. caput ult. plenius de eadem re ſtatuit.

de cõmuni fratrũ noſtrorum cõſilio) hæc omittunt Raim. et Cont. uox noſtror. in Barc. omittitur.

a prælibator. &c.) ab impetitione abſoluentes illorum, Raim. et Cont.

ſæpedictam domum etc.) domum adiudicauimus ſæpedictã, veteres Gregor. ſupra pro ſæpe Cont. et alij. uox ſæpe in Barcin. deſideratur.

adiudicamus) adiudicauimus, unus Tarr.

TIT. XX. DE APPELLATIO

nib. et recuſationibus) duo poſteriora verba in uno Tarr. deſiderantur.

CAP. 1. *Alex.* iij. *Exon. Epõ, & Decano Lũdon.*) tria ultima uerba in Barc. nõ ſũt. Exoniẽ. pro Exon. et Lincolnien. pro Lundon. in cõcil. parte 10. tit. de appell. c. 1. Exen. Epõ, et Dec. Lund. vet. Greg. tit. de iudicijs, Exon. Epõ, et Decan. Lund. tit. de appellat. Exonen. Epõ, et capitulo Lõdonen. Cõt. et alij. c. 6. de iud. Exonen. Epõ, et Decano Lũdonen. c. 1. de appell. Exon. Epõ, et Decano Lugdunen. alter minus vet. Greg. d. c. 6. Exonen. Epõ, et Decano Lundon. d. c. 1. Licanũ. Decano, uetus Tarr. Decano Licon. alter.

Dilecti filij noſtri) ſic etiã in concil. vox noſtri a Raim. et Contio eſt omiſſa, et a duob. Tarr.

& canonici) ſic etiam concil. et clerici, Raim. et Cont.

de Giſeburna) de Giſebuir, cõc. de Gyſeberen. uet. Greg. tit. de app. de Giſchurn. c. 6. de iud. de Giſebergiẽ. Cõt. et alij d. c. 1. de app. de Guiſeburnẽ. d. c. 6. de Guiſebut alter uet. Greg. d. c. 6. de Geſebur d. c. 1. de Geſebet, olim uet. Tar. mox de Giſebet. de Giſebum, alter Tarr.

admodũ, et difficilẽ nobis) hæc Raim. et Cont. omittunt. ſunt in concil. vox nobis eſt in uno ex ueter. Gregor.

uenerabilis frater noſter R.) ſic etiã in cõcil. ſed ea Raim. omiſit.

et A. S. L.) Apoſtolicę ſedis legatus, cõcil. et Raim. tit. de appel. nãq. ſub tit. de iudicijs mutata ſunt verba. cõtra Eboracẽ. Archiepm Ap. ſedis legatũ grauẽ querimoniam tranſmiſerunt. et infra.

ad nos factã) ſic etiã in cõc. hęc omittũt Raim. et Cõt.

& eccleſias ſuas) ſic in cõc. ſuas eccleſias Rai. et omiſſo.

excõmunicatos) ſic etiã Rai. tãquã excõmunicatos, cõcil.

Super quibus d. omnibus) Super quibus autẽ omnib. concil. Super quibus, Raim. et Cont.

rei ueritatẽ &c. ſollicite inquiratis) ſic etiã in cõcil. ſi ueritate etc. ſollicite inquiſita, Raim. et Cont.

et ſi ita eſſe) hęc ab eiſd. omittũtur. ſunt autẽ in cõcil.

taliter factas) vox taliter in Greg. nõ eſt, eſt tamẽ in cõc.

diſtulerũt) diſtulerint, cõcil. et Raim. et Cõt. et vet. Tar.

pertinet) ſic etiam Raim. et Cont. pertinent, concil.

nullius ap. ob.) hæc etiã Raim. omiſit. nullius appellatione obſtante, concil.

reuocetis auctoritate noſtra in irritũ) auctoritate noſtra reuocetis in irritum, concil. in irritũ reuocetis eaſdẽ, Raim. et Cont.

& priori, & canonicis &c.) Hæc uſq. ad uerbũ Prouiſuri Raim. et Cont. omittunt. ſunt autem in concil. et priori, in Barcin. non ſunt.

reſtitui faciatis) reſtitui faciẽtes, Barc. et cõcil. et duo Tarr.

& tam) vox et in concil. non eſt, neq. in duob. Tarr.

eorum canonicorum) eorũdem pro eorũ cõcil. aptius.

priſtinũ) præſtitũ cõcil. et unus Tarr. quod probo.

Prouiſuri) ſic etiã in cõcil. Prouideatis, Raim. et Cõt.

actio intendatur) actio intentetur, Raim. et Cont. ut editum eſt, concil.

et ſanctorũ patrũ) ſtatutis in Barc. additur nõ recte. inſtituta, duo Tarr. et Raim. et Cõt. et ſtatuta ſanctorum patrum, concil.

inueſtigetis) ſic etiã concil. inueſtigare curetis, Raim. et Cont. cur mutatum ſit, diuinare nequeo.

C. 2. Inter ceteras et infra) Pars c. Inter ceteras, Barcin. cetera pro ceteras unus Tar. et Raim. et Cõt. aptius. omnia deſiderantur in veteri Tarr. et in concil. d. parte 10. c. 2. Integrã clauſulã inuenies c. 28. huius tituli, Rauennati Archiepõ inſcripto, non Remen.

Super eo uero) vox uero ab alijs omittitur, Barcin. duob. Tarr. concil. et Raim. eſt c. 28. in duob. Tarr. et in Barcin. non eſt in ueteri Tarr.

in clauſtro) hæc non ſunt d. c. 28.

a te) ad te, unus Tarr. hic, et d. c. 28.

appellationem) ſic etiam Raim. et Cont. appellãs, cõcil. non ſine mendo. appellationem d. c. 28.

interpoſuit) impoſuit, cõcil. nõ recte. interpoſuit, Raimũ. et d. c. 28. interpoſuerit, uetus Tarr.

ſuper omni cauſa) ſic etiam Raim. et Cont. et d. c. 28. ſuper omnem cauſam, concil.

aliquo tempore) hæc in duob. veterib. Greg. deſiderãtur. ſunt in concil. et apud Cont. et alios, et d. c. 28.

poſſet moueri) ſic etiam in concil. et in veterib. Greg. et d. c. 28. poſſit pro poſſet Cõt. et alij, quod nõ ęque placet.

huiuſmodi ap.) appellationem, duo Tarr. et d. c. 28.

duximus) ſic etiã d. c. 28. et Raim. et Cõt. dicimus, cõc. Poſt uerba huius capitis extant alia d. c. 28. Hoc quidẽ certe caput omitti debuit. cur enim eadẽ bis ſub eodem titulo ponuntur?

Cap. 3. Idẽ Abbati ſancti Petri) ſic etiã in cõci. et Raim. et Cont. vox Abbati in Barcin. non eſt. P. pro Petri vetus Tarr.

Super dubia) ſuper Diuã, Barc. de Diua, cõcil. d. p. 10. c. 4. omnia ſunt omiſſa a Raim. et Cõt. et a vet. Tar. credo eſſe, cõiungenda hæc verba cum alijs, ut ſint pars inſcriptionis, non initiũ capituli. Super omnia, ſiue dũia, alter Tarrac.

Ad noſtram etc.) Recte Cõt. addidit omiſſa a Raim. quæ ſunt etiam in concil.

ſubditos tuos) vox tuos in Barcin. non eſt. ſubitos tuos Cont. non recte. ut editum eſt, concil.

S. Benedicti) ſic etiam in concil. B. pro S. Barcin. et Cont. beati, duo Tarr.

corrigere) corripere, unus Tarr.

ualeant exercere) maleant pro ualeant Cont. nõ ſine mendo. exercere ualeant, concil.

cõfugiunt. Quia uero) proſiliũt. Sed quia, vet. Tar.

remediũ appellationis) remediũ illud, vet. Tarr.

fuit inuentum) ſic etiam in concil. eſt pro fuit Raim. et Cont.

in ſua nequitia) ſic etiam Raim. et Cont. permanenti, addit Barcin. cuius uocis veſtigia exſtãt in uet. Tarr. in ſua malitia, concil.

d. t. per A. ſ. pr. m.) diſcretioni tuæ taliter etc. cõcil. alijs omiſſis. Mandamus, Raim. et Cont. ceteris etiam præteritis. dis. u. pro d. t. duo Tarr.

ſubditorum) tuorum addunt Raim. et Cont. et concil. non male.

ne ipſum pro ſuis etc.) hæc omittũt Raim. et Cõtius, ſunt in concil.

conuolauerit) confugerit, vetus Tarr.

iuxta ſecundum, Tarr. uetus.

in prædicta) ſic etiam Raim. et Cont. in ſcripta, concil. in præſcripta rectius foret.

& inſtitutione) et inſtitutionem, Barc. et inſtitutione ordinis, ueteres Gregor. et inſtitutionem ordinis, Cont. et alij. et inſtitutionẽ ordinis tui, concil. ſic initio huius capitis.

& caſtiges) ſic etiã Raim. et Cont. nõ ſunt hæc verba in concil. neq. in Barc. neq. in vet. Tarr. ſunt in alijs duobus.

Cap. 4. Idẽ Nor Vicen. Epõ) Vicen. Epõ, Barc. ut editũ eſt, in cõcil. d. parte 10. c. 5. Noruicen. Epõ, Raim. et Cont. c. 4. de appell. quãuis in marg. Cont. Nicenſi, at c. 20. de teſtib. Noruic. Epõ, uetus Gregor. Nouicen. Epõ, Cont. et alij.

Perſonas eccleſiarum in tua &c.) Recte Cont. addidit a Raim. omiſſa d. c. 4. non recte d. c. 20, nihil ſcripſit. ſunt autem omnia in concil.

aliquam perſonam eccleſiarum illarũ) ſic etiã Cont. aliquem iſtorum, concil.

Quod ſi aliquis talium) ſic etiam in concil. Quod ſi quis, Cõt. Si aliquis, vetere Greg. Si quis, alij.

fruſtratoriæ dilationis cauſa) hęc omittunt Raim. et Cont. ſunt autem in concil.

diem, infra quem) terminũ, infra quẽ, concil. diẽ, infra quã, unus Tarr. et ueteres Gregor. diem, intra quẽ, Cont. et alij.

& ſi ad illum) et ſi ad illam, concil. ad quam ſi, Raim. et Cont.

omni excuſatione, & ap. ces diſtricte) hæc Raim. et Cont. omittunt. ſunt autem in concil.

nihilominus extunc) ſic etiam in concil. extunc in veteri Gregor. non eſt. eſt apud Cont. et alios.

de alio diximus) alia pro alio cõcil. de alio diximus uetus Gregor. diximus, Cont. et alij.

Verum ſi corã te &c.) Hæc Raim. ſub tit. de teſtib. conſcripſit.

huiuſmodi hæc vox eſt in concil. non eſt apud Raim. et Cont.

volumus, ut aliqui ſic etiam Raim. vox aliqui in concil. deſideratur. uolumus, ut aliqui, Cont. mendoſe.

poſſint conuinci ſuper his) ſine ſicilici nota, hoc eſt ſine diſtinctione, eadem verba ſunt in concil. ſuper hoc poſſint conuinci, Raim. et Cont. poſſit pro poſſint, vetus Tarr.

adducti fuerint) ſic etiã in cõcil. deducti fuerint, Barcin. teſtes adducti fuerint, Raim. et Cont. et uetus Tarr.

recipiantur) ſic etiã in concil. admittãtur, Raim. et Cont. quod æque placet.

Cap. 5. Idem Henrico Remenſi Archiepõ) H. pro Henrico concil. utrumq. in uno Tarr. deſideratur, et in Gregor.

Cum ſit Romana eccleſia caput &c.) Recte Cont. addidit omiſſa a Raim. quæ ſunt in cõcil. d. parte 10. c. 6. ſancta additur in uno Tarr. et in Barcin. ante Romana. Vide cap. 9. de ſimonia, in hac collectione.

merito referantur) ſic etiã Cont. merito in cõcil. non eſt. non immerito referantur, vetus Tarr. merito referuntur, alter Tarr.

quod eam) quia eam, vetus Tarr.

iuris quæſtionib. conſul.) quæſtionib. cõſulis, cõcil. et Cont. omiſſa voce iuris. conſulis, duo Tarr. cetera, ut edita ſunt.

gratulamur) congratulamur, unus Tarr.

f. t. per A. ſ. litteris præſentib. dignũ duximus reſpõdendum) f. t. ſcriptis præſentib. etc. ut edita ſunt, Barc. fraternitati tuæ taliter reſpõdẽtes præſenti ſcripto duximus reſpõdẽdũ, cõcil. ſcriptis pręſentib. f. t. duximus reſpõdẽdũ, Cõt. F. t. duximus reſpõdẽdũ, quod, Raim. ego ex editis vocẽ dignum amoueo, cetera placẽt. fra. tuæ ſcriptis dignũ duximus præſentib. reſpõdere, vet. Tar. f. t. litteris præſentib. reſpondendum dignum duximus, alter Tarr.

fruſtratoria dilationis cauſa uel etiã neceſſario) hæc Raim. et Cont. omiſerunt, ſint licet in concil.

appellantib. annus) ſic etiã veteres Gregor. appellationib. annus, cõcil. et Cõt. et alij, et unus Tar.

aut ſi neceſſaria &c.) ſic etiã cõcil. aut ex neceſſaria, et euidẽti cauſa biẽniũ, Rai. et Cõt. nõ male.

et prouinciarũ hęc omiſit Raim. et Cont. ſunt autem in concil.

et qualitatem temporis) ſic etiã in cõcil. uel negotij, Barcin. addit. et perſonarum, et negotij qualitatem, Raim. et Cont. et negotij qualitatem, unus Tarr.

Ita quod) infra quod, veteres Greg. Barcin. unus Tarr. et cõcil. intra quod, Cõt. et alij, quod magis placet. Itaq. pro Ita quod, prior cõcil. editio.

cecidiſſe) ecidiſſe prior concil. editio, non recte.

ſuper eodem) in eodem, prior editio concil.

& ante) etiam ante, unus ex ueter. Gregor.

paſſim appellare permitiũt) ſic etiã in cõcil. Ante hæc uerba Raim. addidit, etiã extra iudicium. Poſt hæc uerba inſeruit quædã quæ in hac collectione, et in concil. poſteriora ſunt. nec ſolẽt huius

huiuſmodi dici appellationes, ſed prouocationes ad cauſam, Cont. ut Raim.

Si uero ante) Si autem ante, Raim.

appellauerit) appellauit, cõcil. quis appellauerit, Raim. et Cont.

cogitur illius) ſic etiam Raim. et Cont. cogetur illius, Barcin. et concil.

ad quem) a quo, unus ex veter. Greg.

Si autẽ in agro &c.) hæc ab eiſd. ſunt omiſſa, leguntur autẽ in cõcil. uero pro autẽ, uetus Tarr.

prouocationes) ſic concil. et Raim. uocationes, Barcin. et prior editio cõcil. et olim vetus Tarr. PROVOCO in denario Porcij Læcæ uidimus, propterea quod lege Porcia prouocatio data eſt plebeio cuilibet ciui Romano, ſi a magiſtratu Romano cæderetur indicta cauſa.

uel alias) ſic etiam in concil. vel alius, Barcin. et unus Tarr. uox alias a Raim. eſt omiſſa.

is, qui) ſic in concil. is deſideratur apud Raim.

niſi forte manifeſtus) ſic etiam Raim. et Cont. niſi manifeſtiſſimus, concil.

& inrequiſitum) et non requiſitum, cõcil. et irrequiſitum, Raim. Viden. epiſt. 2. Pauli ad Corinthios cap. 5.

Cap. 6. Idem in eadem) eodem pro eadem Barc. et uetus Tarr. mendoſe. Idẽ eidẽ, Raim. et Cõt. Idem Rhemenſi Archiepõ. Pars cap. cũ ſit Romana. in concil. d. parte 10. c. 15.

Ad hæc ſi in una) ſic etiam Raim. et Cont. Si in una, concil.

cauſa aliquis) ſic etiã in concil. cauſa quis, Raim.

accuſetur, uel conueniatur) ſic in cõcil. aut pro vel Raim. accuſatur, uel conuenitur, in priori edit. concil.

de alia) de aliqua, unus Tarr.

re, de qua) re, ſuper qua, Raim. et Cont. et cõcil. in poſteriori edit. ſed in priori, ut editum eſt.

perferri) proferri, unus Tarr. et duo Gregor.

a quo etiam) ſic in concil. vox etiam omittitur a Raim.

in alio negotio) in aliam cauſam, vetus Tarr.

appellauerit) appellauit, Raim. et Cont. appellauerit, concil. appellauit duo Tarr.

debebit) ſic etiam Raim. et Cont. debet, concil.

eius ſtare iudicio) iudicio ſtare illius, cõcil. ut editũ eſt, Raim. et Cont.

a quo fuerat appellatum) hæc Raim. et Cõt. omittunt. in concil. a quo appellatum eſt. fuerit pro fuerat duo Tarr.

iudex ſuus) vox ſuus in uno Tarr. non eſt.

exiſtat) exiſtet, unus Tarr.

Cap. 7. Idem in eadẽ) eodẽ Barcin. et unus Tarr. non recte. Idem, Raim. et Cont. Idem eidẽ in eadẽ epiſtola, d. parte 10. c. 7. plenius. Cur autẽ hæc capita diuidantur, ratio nulla eſt.

coram ſuo) ſic etiam Raim. et Cont. corã nõ ſuo, concil. vox ſuo in uno Tarr. non eſt.

ſuper eodem negotio appellauit) appellauerit, Barc. et Raim. et concil. in quib. alia omiſſa ſunt, nõ in ceteris. appellauerint, vetus Greg. appellauerit, unus Tarr. ante uocem audientiam.

iudicem appellauit, & ad) et, Barc. et unus Tarr. et Raim. et Cõt. omittũt. appellauerit, ad, cõcil. priori editione, iudicẽ appellauit, ad, poſteriori.

ad audientiam Romani Pontificis) ad Ro. Po. unus Tarr.

appellaſſet) ſic etiam in concil. appellarat, Raim. et Cont. appellauerit, unus ex ueterib. Greg.

nec uenit, nec aliquem miſerit reſponſalem) non venerit, nec aliquem miſit reſponſalem, cõcil. nec venit, nec reſponſalẽ miſit, Raim. et unus Tarr. nec uenit, reſponſalem miſit, Cont. non recte.

aut etiam) vox etiam in uno ex veter. Greg. nõ eſt, neq. in uno Tarr.

contemnit) contempſit, unus ex uet. Greg. contẽpſerit, uetus Tarr. contemnat, alter Tarr.

& in eum &c.) hæc uſq. ad uerbũ tenebit, omittunt Raim. et Cont. ſunt autem in concil.

excõmunicationis) excõmunionis, unus Tarr. bis.

pro contumacia) in eum pro cõtumacia promulgata, concil. et Raim. et Cont. ſed in priori edit. concil. ut editum eſt.

niſi cognouerit iudex) agnouerit, concil. niſi iudex cognouerit, Raim.

Romani Pontificis) ſic etiam Raim. et Cont. noſtram, concil.

Denique quod) vox quod in concil. non eſt, eſt apud Raim. et Cont. Deinde quod, unus ex veter. Greg.

in fine quæſtionum tuarũ) hæc ab illis omiſſa ſunt, leguntur autem in concil.

in ijs, qui noſtræ ſunt temporali) in his, qui ſunt noſtræ tẽporali, Raim. et Cont. in his, qui ueſtræ ſunt Epiſcopali, concil. quod nondũ aptius eſſe exiſtimaui. ſed notanda varietas eſt.

ſi de conſuetudine) et ſi pro ſi concil. et Raim. et Cont. et duo Tarr. utrumq. non diſplicet.

ſecundũ tamẽ) vox tamẽ neq. in Barc. eſt, neq. in cõcil. neq. apud Rai. et Cõt. neq. in duob. Tarr.

Cap. 8. ſancti Nazari de Albareto) ſancti Nazarij de Albis, uet. Greg. de Albia, Cont. et alij. de Arbareto, in marg. Cont. ſancti Nazari de Abbea, alter uetus Greg. Nazarij, duo Tarr. de Albarum, unus eorũ. in altero omnia deſiderãtur.

Ex ratione etc. et infra) Integra clauſula quęrẽda.

Verũ poſt appellationẽ) Verũ ſi appellationẽ, Barcin. et Raim. et Cont. aptius.

poſtquam biennium eſt elapſum) biennio elapſo, Raim. et Cont.

factã) interpoſitam, Raim. et Cont. non male.

a ſententia) ante ſententiam, unus Tarr.

quæ fuerat) hæc omiſit Raim. et Cont.

de controuerſia,quã habuiſtis in eccleſia Solariæ)hęc ab eiſd.ſunt omiſſa. cũ eccleſia ſæculari, Barc. pro ultimis trib.verbis.cum eccleſia Solane,unus Tarr.

appellationis)hæc etiam uox ab eiſd. omittitur.

aliquatenus præiudicare) præiudicium generare. Raimund.et Cont. quæ mutatio minime neceſſaria fuit.

Cap.9.Idem Wigor. Epõ,&c.) Idem Vuigorn. Epõ,d.parte 10.c.8. Idem Wirgon.Epõ,vetus Gregor.Vigorien.Epõ,Cont.et alij.etc.in Barcin.non eſt,neq.in duob. Tarr.cetera,ut edita ſunt.Vigoren.Epõ,alter vetus Greg.

Meminimus &c.et infra)ſic etiam Raim.præter vocem etc.hæc in concil.nõ ſunt.Pars cap. Meminimus. Barcin. Integra clauſula exſtat ſub tit.qui clerici vel uouentes cap.6.in hac collectione,et in concil.parte 6. cap.9.et parte 21. cap.3.

tibi contigerit)contigerit tibi,cõcil.et duo Tarr. contingit tibi,Raim.et Cont.Huius capitis verba exſtant lib.1.regiſtri Innoc.iij.epiſt.380.quę eſt Archiepi Montis Regalis.in ea eſt,contigerit tibi,ut in concil.

ap.re.)apices.duo Tarr.

commiſſam fuiſſe)fuiſſe commiſſam,concil.committi,Raim.et Cont.ut editum eſt,d.ep. 380.

& aduerſa)vox et in ueteri Tarr.expuncta eſt.

poſt citationem factam)poſt factam citationem, concil.et d.regiſt.vox factã omiſſa eſt a Raim. et Cont.

iter arripuerit)ſic etiã cõcil.et Raim.iter arripuit regiſt.et unus ex ueter. Gregor.et duo Tarr.

non minus)ſic etiam Raim.et Cont. nihilominus,concil.non minima,regiſt.mendoſe.

poteris)poterit,unus Tarr.

in cognitione negotij)in negotij cognitione cõcil. et unus Tar.et regiſt.in negotio,Raim.cur mutauerit,cauſam ignoro.ad negotij cognitionẽ, uetus Tarr.

quod utique)ſic etiam concil.et regiſt.uox utiq. Raim.diſplicuit.

citationem factam)ſic etiam in concil.vox factã in regiſtro non eſt,neq.apud Raim.et Cont.

iter inceperit)ſic etiam in regiſt.iter arripuerit Barcin.et concil.iter arripuit,veteres Greg.ſed apud Cont.et alios,ut in Barcin . iter arripuit ad ſedem Ap.veniendi,unus Tarr.

non eſt)non eſſe,uetus Tarr.

aliquatenus procedendum)ſic etiã cõcil.et Raim. utiq.obſeruandum,regiſt.

Huius capitis mentio etiam fit in alijs duab. epiſtulis 379.381.eiuſd.regiſtri,ex poſtrema ſumitur cap.22.de officio,et poteſtate iudicis deleg.in Gregoriana,et in tertia collectione çap. 1.eiuſd.tit.

Cap.10.Idem)ſic etiam Raim.et Cont.Idẽ Vuigorn. Epõ d.parte 10.c.9.forte Idem in eadem, ſcribendum.

Pars c.Meminimus)hæc neq.in Barcin. ſunt, neq.in duob. Tarr.neq.in concil.neq.in Greg.

Super eo uero)vox uero,neq.in concil.eſt, neq. in duob. Tarr.neq.apud Raim .

a nobis)hæc etiam Raim.omiſit.ſunt in concil.

requiſiuit)ſic etiam in concil.quæſiuit,Raim. et Cont.requiſiuit,unus ex ueter. Gregor.

utrum ſententia &c.)hæc uſq.ad illa,tuæ prudẽtiæ,Raim.et Cont.omiſerunt.ſunt in concil.uide infra cap.34.

per appellationem)pro appellatione,concil. non recte.

ſæpe contingit,ſi fuerit)fieri ſæpe contingit,fuerit, Barcin.et duo Tarr.aptius.ſic etiam in concil. excepto contigerit pro cõtingit.ego pro ſi ſcribo fieri,et idẽ efficio.ſæpe cõtingit fieri,fuerit.

ſuboriatur)ſic etiam in concil.oriatur , Raim.et Cont.et unus Tarr.

& ſi)ſic etiam concil.et Raim.ſi Cont.omiſit non recte.

prorumpit)prorupit,Raim.et Cont.proruperit, concil.et duo Tarr.

ſuper hoc)ſic etiam Raim.et Cont.propter hoc, concil.

ſi litteris commiſſorijs &c.)hęc a Raim.et Contio ſunt omiſſa.ſi in litteris commiſſionis,concil.

Cap.11.Idem in eadem)eodem, Barcin .et uetus Tarr.mendoſe.Idem eidem in eadem,d. parte 10.c.10.Idem.Raim.et Cont.

De appellationibus uero)vox uero in concil.non eſt,neq.in Gregorianis.

quæ pro cauſis minimis fiũt)quę in cauſis etc.cõcil. pro cauſis minimis interpoſitis , Raim.et Cõt.

tuam uolumus cognitionem)ſic etiam in concil. uolumus te,Raim.et Cont.

pro qualicũq.et quantacumq.)quantũcumq. Barcin.et vetus Tarr.pro qualicumq.concil.alijs omiſſis.pro quacumq.Raim.et Cont.

non eſt minus)non minus eſt,Raim.non minus in illis,concil.non eſt minus eis,uetus Tarr.

quam illis,quas &c.)quam pro maiorib.eſt deferendum,concil.quam ſi pro maiorib.fierent,deferendum,Raim.et Cont.

contingit)contigit,vetus Tarr.

Vnde ſi appellantes etc.)hæc Raim.et Cont. omittunt. Verum pro Vnde concil .

contempſerint proſequi)hoc uerbum proſequi in concil.non eſt,neq.in ueteri Tarr.

tu illos)tu ipſos,Barc.et concil.et unus Tarr.

Cap.12.Idẽ Senõ.Archiepõ.Sicut Romana etc.)Totidẽ uerbis ſupra c.1.de reſcr. Vide illic addita.

Cap.13.Idem)ſic etiam Raim.et Cont.Idem in eodem,Barcin.mendoſe pro eadem, quæ vox eſt in uet. Tarr.Idem eidem in eadem epiſtola, d.parte 10.cap.12.ſcribi potuit,Pars cap.Sicut Romana.aut hęc quinq.capita colligi in duo, ut ſunt ex duab.epiſtulis ſumpta , debuerunt.

Super eo uero,quod &c.)vox uero neq.in concil.neq.in Gregorianis eſt,neq.in Barcin. cetera recte Cont . addidit omiſſa a Raim. quæ in concil.etiam leguntur.

quod cum ſacri)ſic etiam in concil. quod ſacri, Cont.Sacri,Raim.

& ante) et,non eſt in concil . neq. in Gregor.

poſt litem conteſtatam)ſic etiam ueteres Gregor. poſt litis deciſionem,concil.poſt litis conteſtationem,Cont.et alij.

poſt ſententiam)ſic etiam in concil.vox ſententiam a Raim.eſt omiſſa. latã,addit vetus Tarr.

non admittunt &c.)pro his verbis uſq.ad uocem appellationem Raim.et Cont.ſcribunt, leges autem ſæculares.ut editum eſt,in concil.

in caſu)ſic etiam in concil.in caſibus,Raim. et Cont.

Vnde in cauſis)Verum pro Vnde concil.In cauſis quoq.Raim.et Cont.

utrumq.remedium denegatur;et ideo)et ita,concil. omnia ſunt a Raim.et Cont.omiſſa.

ita recuſationi)ita et recuſationi,uetus Tarr.

temporis ſpatium)temporis terminum,Barcin.et duo Tarr.tempus,Raim.et Cont.ut editũ eſt, in concil.

perſonis aliquibus)vox perſonis in concil.nõ eſt, utraq.omittitur a Raim.et Cont.

committitur lis aliqua decidenda) vox aliqua in concil.non eſt, neq.in vet. Tarr. lis decidenda committitur,Raim. et Cont.

infra quod cõtineatur etc.)hæc uſq.ad illa,extunc terminus,omiſerunt Raim.et Cont.itaq.contineatur,concil.non ſine mendo.alias continetur.forte ita quod,ſcribendum,quod in duob. Tarr.poſtea legi.

incipiat)incipit,Barcin.et concil.et ueteres Gregor.incipit currere,Cõt.et alij.incipit,duo quoque habent Tarr.

cum eos &c.)ſic etiam in concil.cum iudices contigerit litteras recepiſſe,Raim.et Cont.

eaſdem)eas deinde,vetus Tarr.

recepiſſe)accepiſſe,concil.

Cap.14.Idem Dulmenſi Epõ Ex quorundem &c.) Totidem uerbis ſupra de alienatione iudicij mutãdi cauſa.c.un.uide illic addita,et dele Nõ ponitur,quod in marg.eſt ex uno Tarracon.libro. Eſt autem hoc 18.caput in Barcin.et in ueteri Tarr.

Cap.15.Idem)ſic etiã Raim.et Cont.Idẽ Cant. Archiepõ, d. parte 10.cap.13.Hoc eſt cap.14.in Barcin.et uet. Tarr.

preſbyteri,& alij)hæc Raim.et Cont.omittunt. vel pro et in concil.

clerici)ſic etiam Raim.ſed in concil.hæc uox deſideratur.

uel alias)ſic etiã Raim. et Cont.uel aliter,cõcil.

grauiter læſos)eſſe læſos,Raim . et Cont. ut editum eſt,in concil.

& ad probandum &c.)hæc uſq.ad illa,qui inpetũtur,omiſſa ſunt a Raim.et Cõt.ſunt in cõcil.

quod aſſerunt)quod aſſumunt,concil.

teſtes producunt)inducunt,unus Tarr.

ij,qui)hi,qui,concil.ij quidem,qui,Barcin.

Ap.ſedem)ad Ap.ſedem,unus ex veter.Greg. Apoſtolicam ſedem,uetus Tarr.

ſed appellationem &c.) Recte Cont. addidit a Raim. prætermiſſa.quæ ſunt etiam in concil.

proſequi,uel)proſequi uolentes,Barcin.nolentes proſequi,Cont.ut editum eſt,in concil.

conſortia)ſic etiam Cont.conſortium,concil.

Vnde quia)ſic etiam in cõcil. Verum quia,Cõt. vox quia aliquãdo in vet. Tarr. deſiderabatur.

quid tibi)vox tibi in concil.non eſt.eſt apud Cont.

exinde) hæc etiam vox in concil. deſideratur, eſt apud Cont.

præſentium auctoritate mandamus)etc.cõcil.mãd. Raim.et Cont. alijs omiſſis.

illos,qui pro tali cauſa appellant) hæc etiam omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

contrad.et appellatione ceſſante)hæc itidẽ ab eiſd. omiſſa ſunt.leguntur autem in concil.

eccleſiaſtica cenſura)ſic etiam in concil.eos addit Raim.ante hæc verba,quod in hac collectione fuerat prius ſcriptum,illos etc.

ipſam appellationem)ſic etiam in concil. vox ipſam a Raim.eſt omiſſa.

eorum exceſſus)vox eorum in concil.non eſt.utraq.uox a Raim. omittitur.

& notorius eſt)ſit,et notorius,concil.eſt,et notorius,Raim.et Cont.

ſi quam &c.)hæc clauſula eſt a Raim.et Contio omiſſa,ſit licet in concil.

nullatenus)ſic etiam in cõcil.non, Raim.et Cõt. nulla ratione,unus Tarr.

ſicut ipſa &c.)ſicut ex ipſa,concil.hæc etiã clauſula a Raim.et Contio eſt omiſſa.

in clericos)in clericum,concil.et unus Tarr.

incurrerunt)ſic etiam in concil.incurrunt, Barc.

ipſoſque)ſic etiam Raim.et Contius. et ipſos,concil.

conſpectui) aſpectui Barcin . ceteri , ut editum eſt.

Cap.16. Conſuluit nos tua fraternitas, utrum &c.) Recte Cont. addidit omiſſa a Raim. quæ ſunt etiam in concil. d. parte 10. c. 14. hoc eſt cap. 15. in Barcin. & in vet. Tarr.

appellationib. quando) ſic etiã Cont. ſed plenius eſt in concil. appellationibus, quæ ſuper manifeſtis criminib. interponuntur, aut eorum appellationibus, qui &c.

appellatur) ſic etiam Cont. appellant, concil.

nec appellationem interpoſitam proſecuntur) vox interpoſitam in concil. non eſt. nec interpoſitam appellationem proſequuntur, Cont.

utique) hæc vox in uet. Tarr. non eſt.

taliter duximus reſpondendum) taliter reſpondemus, concil. vox taliter in ueterib. Gregor. deſideratur. eſt apud Cont. & alios. cetera, ut edita ſunt.

ſi aliquando aliqui) ſi quando aliqui, concil. ſi aliqui, Raim. & Cont.

appellauerint) ſic etiã Raim. & Cont. appellant, concil. et poſtea additur, nec appellationem proſequuntur.

cũ multa) quia multa, Barcin. ceteri, ut editũ eſt.

prouidere debes) ſic in concil. & in Gregor. prohibere debes, Cont. quod nondum probaui.

eos autem) illos autem, Barcin. et cõcil. et Raim. & duo Tarr.

cogere debes, infra &c. proſequi) cogere debes, ut infra &c. proſequantur, unus ex ueter. Gregor.

ap. ceſſante) ſic etiam in cõcil. ap. remota, Raim. & Cont. ap. re. uetus Tarr.

Cap.17. Inter ceteras cõſultationes &c.) Vide, quę diximus ſupra de officio, et poteſtate iudicis delegati cap. 3. Hoc eſt cap. 16 in Barcin. & in ueteri Tarr. in quo tuas additur poſt vocem conſultationes.

Cap.18. Idem Rauennati Archiepõ) hæc in concil. non ſunt. ſed coniungi potius videtur cum cap. 15. d. partis 10. cuius initium fuit, Cũ ſit Romana. & ita ſcribi oporteret Remenſi pro Rauennati. In Barcin. & in uet. Tarr. eſt hoc c. 17. pro Rauen. Arch. eſt in eod. uet. Tarr. De iuramenti Epõ, inepte.

f. t. taliter duximus reſpondendum) diſcretioni tuæ taliter reſpondemus, concil.

remedium illud) tale remedium, concil.

tamen cenſura) cum cenſuræ, concil.

aliud remedium) ſic etiam in concil. illud pro aliud Barcin. quod non æque placet.

præter remedium appellationis non admittit) præter appellationem non admittant, cõcil. admittunt pro admittit fuerat olim in ueteri Tarr.

commiſerimus) commiſimus, concil.

nepotẽ B.) Blandu. pro B. eſt in Barcin. Baldeuuini, in cõcil. Bal. in uet. Tarr. Blaſium, in altero Tarrac.

ut in præſentiarum) ut in præſenti, concil. in præſentiarum, ut, vetus Tarr.

repræſentauit) præſentauit, concil. & duo Tarr. Hoc uidetur caput a Raim. eſſe omiſſum propter cap. 13. quod eiuſdem ſententiæ eſt.

Cap.19. Idem. Dulm. Epõ) Dulmenſi Epõ, duo Tarr. Idem, tantũ eſt in Barcin. Idẽ Exonien. Epõ, in concil. additurq. Pars cap. Significaſti, ſupra de poteſtate iudicium. eſt autem cap. 11. partis 7. eo initio, ſed inſcriptio alia eſt. Idem Noruuicen. Epõ. uide cap. 9. ſupra de officio, & poteſtate iudicis delegati.

Appellationi autem) vox autem in cõcil. nõ eſt.

ſub aliquo caſu) ſuper pro ſub in concil. et in uno Tarr. ſuper aliquam cauſam, Barcin.

niſi appelletur) niſi appellaretur, unus Tarr. niſi appellatur, alter olim.

debita deuotione eſt) eſt debita deuotione, Barcin. & duo Tarr. cum debita eſt deuotione, concil.

Cap.20. Idem eidem) Idẽ Dulmenſi Epõ, Barc. & uetus Tarr. Alex. iij. Dunolmenſi Epõ, d. parte 10. c. 19. in priore editione concil. Dunelmenſi, in poſteriore. Idẽ Raim. Dulmen. Epõ, addit Cont.

& grauati) ſic etiam in concil. hæc omittunt Raim. et Cont.

Ap. ſe.) Apoſtolicæ ſedis, duo Tarr.

& appellatione) et iam pro et unus Tarr.

aduerſarij) et aduerſarij Tarrr. unus.

nec pro ſe) ſic etiam in concil. nec Raim. et Cõt. alijs omiſſis. neq. vetus Tarr. itidem aliis omiſſis, neq. pro ſe, alter Tarr.

tranſmittunt) ad nos tranſm. uetus Tarr.

perſenſerint) ſenſerint, Raim. et Cont. præſenſerint, concil. & uetus Tarr.

illos rediſſe, &) eos rediſſe, et, concil. illos Raim. & Cont. alijs omiſſis.

iter ad nos arripiunt) iter ad nos veniendi arripiunt, cõcil. iter ad nos arripiũt ueniẽdi, Raim. ad omittit Cont. non recte.

Verum quoniam &c.) hæc clauſula a Raim. et Contio eſt omiſſa, ſit licet in concilijs. Vnde pro Verum vetus Tarr.

Apoſtolici moderaminis) ſic etiam in concil. Apoſtolicæ moderationis, Barcin. moderaminis Apoſtolici, unus Tarr.

continere) obtinere, uetus Tarr.

f. t. nos) et nos, in concil. non recte. uox nos in uno Tarr. deſideratur.

taliter reſpondemus) tibi pro taliter concil. tuæ conſultationi taliter reſpondemus, Raim. et Cont. vox taliter in uet. Tarr. non eſt.

ſi quis) quod ſiquis, concil. ut ſiquis, unus Tarr. et Raim. quod placet.

hoc ex fraude) ſic etiam in concil. hæc pro hoc vetus Gregor. hoc Cont. et alij.

uel malitia) vel malitioſe, unus Tarr.

non deferas) ne deferas, vetus Gregor. non ceteri libri.

ſine congruo) hæc Raim. omiſit, ſunt in concil.

decretalem epiſtolam) decretalem illam, unus ex veter. Greg. hæc putatur eſſe, quæ relata eſt cap. 9.

videntur muniri) ſic etiam in concil. muniti vidẽtur, vetus Gregor. muniri videntur, Cont. et alij.

ad deprimendam cuiuſq.) ſic etiam Raim. et Cõt. ad deprimendum cuiuſquam, concil. cuiuſcũq. unus ex veter. Gregor.

ad remouendum) ſic etiam in cõcil. ad, in veterib. Gregor. non eſt, eſt in alijs.

iniuſtum grauamen) vox iniuſtum a Raim. et Cõtio eſt omiſſa. ſit licet in concilijs.

Cap.21. quod cum ſint quidam) quod quidam ſint, concil.

uxorib. ſuis) uox ſuis in concil. deſideratur.

errorem ſuum) et errorem ſuum, concil. et vetus Tarr.

officio noſtræ ſollicitudinis) noſtræ ſollicitudini, Barcin. ut editum eſt, in concil.

prouidendum) prouidere, unus Tarr.

f. u. per Ap. ſ. pr. m. qua.) fraternitati veſtræ &c. quatenus. concil. pr. in vet. Tarr. deſideratur.

ſit aliquos) eſt pro ſit in concil.

pro appellatione) propter appellationem, concil. aptius.

ſi quam) ſiqui, unus Tarr.

interpoſuerint) interpoſuerũt, cõcil. et duo Tarr.

non prætermittatis) nõ prætermittas, unus Tarr.

et ad recipiendas) ad, in concil. non eſt.

affectione) affectu, concil.

Cap.22. Idem Eboracen. Epõ) Archiepõ, Raim. Idem, vetus Gregor. alijs omiſſis. Idem Eboracẽ. Archiepõ, et R. presbytero, d. parte 10. c. 21. non ſine mendo. in poſteriori edit. cõcil. Epõ eſt in priori editione. Hoc eſt cap. 23. in uno Tarr. eſt enim cap. 22. quod nobis eſt 26. Quæſiuiſti &c.

T. et R. presbyteris conuenientib.) R. presbytero veniente, concil. et Raim. et Cont. apertius. venientib. R. prior editio concil. N. pro R. uetus Tarr.

et ipſius) ſic omnes. ſed ego addo R.

audiendam) ſic in concil. terminandam, vetus Gregor. audiendam Cont. et alij.

qui ad obiectionem tuam) ſic etiam Raim. et Cont. qui cum, pro qui Barcin. qui ob excommunicationem tuã, concil. in poſteriori edit. ſed in priori quem pro qui fuit. qui ab excommunicatione tua, unus Tarr.

licet non eſſet) ſic etiam in concil. licet R. nõ eſſet, vetus Gregor. licet R. presbyter non eſſet, Cõt. et alij.

de facto fecerunt abſolui) de facto tamen fecerunt eum abſolui, concil. et Raim. et Cont. de facto fecimus abſolui, prior editio concil.

Quia uero &c.) hæc clauſula ante illa mãd. quatenus, a Raim. et Contio eſt omiſſa, neq. ſatis integra videtur. eſt tamen in concil.

ſtatuum) conſtitutum, eſt in concil.

f. t. pr. m. quatenus) f. t. per A. ſ. pr. m. quatenus. Barcin. et unus Tar. plenius. fraternitati veſtræ &c. quatenus. concil. Ideoq. mandamus, quatenus, Raim. et Cont. qua. pro quatenus, duo Tarr.

uel aliis) hæc neq. in cõcil. ſunt, neq. apud Raim. neq. apta ſunt. ſunt tamen in priori edit. concil. et in trib. Tarr. et in Barcin.

pro eo, quia) quod pro quia ceteri libri, præter Tarracon. duos, et Barcin. qui, in priori editione concil.

factam cantauit diuina) factam diuina cãtauit, cõcil. et Raim. vox diuina in Barcin. deſideratur, cantauit, prior editio concil. alijs omiſſis.

nullo modo inquietare attemptes) nullo modo attẽptetis inquietare, cõcil. nullatenus inquietes, Raim. et Cont.

omnia reducas) reducas omnia, Raim. omn pro omnia in concil. mẽdoſe in poſteriori editione. omnia reducatis, erat in priori.

ceſſante ap.) appellatione ceſſante, concil. omnia ſunt a Raim. et Contio prætermiſſa. ap. ces. vetus Tarr.

ad ſedem Ap.) hæc etiam ab eiſd. omittuntur. ſunt autem in concil.

facte) emiſſæ, Raim. et Cont. factæ, concil.

Cap.23. Cum teneamur conſultationib. &c.) Recte Contius addidit a Raim. omiſſa, quæ ſunt in cõcil. d. parte 10. c. 23. conſultationi, unus Tarr. in quo eſt hoc cap. 24.

quantum dominus) ſic etiam in concil. quantum nobis dominus, Cont. plenius.

Quoniam igitur nos) ſic etiam in concil. vox igitur a Raim. omiſſa addita eſt a Contio.

ad audientiam) ſic etiam concil. et Gregoriani libri. ad, in Barcin. deſideratur, et in uno Tarr.

tibi liceat, quæ ipſis &c.) quæ ab ipſis, vetus Tarr. reformare debeas eo prætermiſſo &c. concil. tibi eam ſibi liceat reformare, eo, de quo appellatio eſt interpoſita, prætermiſſo. Raim. et Cont. eodem negotio, ſuper quo, pro eo, de quo, unus ex veter. Greg.

ſi exinde) ſic etiã in concil. quod ſi exinde, Raim. et Cont. non male.

tibi licebit) ſic etiam veteres Gregor. terminare, additur in Barcin. experiri, Cont. et alij, tibi cor

rigere licebit.concil.

Cap.24.Idem uniuerſis ſuffraganeis Cant.Archiepiſcop.) Cant.eccleſię,Barcin.Idem uniuerſis eccleſiæ Cant.et eius ſuffraganeis,concil.nō ſine mēdo.uox uniuerſis in vet.Tar.non eſt.uox Archiepiſcop.in altero.in quo eſt hoc 25. caput.

uenerabilis frater noſter Cant.) frater noſter R. Cant.concil.omiſſa voce venerabilis,quam retinendam cenſeo.R.autem etiam placet,ſic enim cap.25.quod de eadem re ſcriptum eſt.Idē R.Cant.Archiepō.

ad præſentiam)ad audientiam, concil.non male.

vel Archid.ueſtri) vel Arch. veſtri,prior editio concil.vel Archidiaconi veſtri,poſterior editio. ego hæc verba ſcripſiſſem poſt illa, ſiquando uos.ſed fingamus ita intelligendum eſſe.

et Archidiaconatus) vel pro et concil. et unus Tarr.

ponitis)apponitis,unus Tarr.

et appellatis ad annum,et interim)ad annum,et infra,concil.alijs omiſſis.ex cap.25.quod 30.eſt in concil.confirmantur edita. et cū appellatis etc, Barcin.

ſiue de ſubiectorum)ſiue de ſubditorum, Barcin. nec de ſubditorum,concil.

ipſum cognoſcere)eum pro ipſum concil.

iuſtitiam ei)eius pro ei concil.et unus Tarr.

et prorſus)et protinus,concil.

prouidendum)nobis prouiden dum,concil.

ne appellationis obtentu,aut manifeſta delicta &c.)ne mala impunita ſub appellationis obtentu remaneant,concil.intuitu pro obtentu , unus Tarr.

f.u.per A.ſ.pr.m.qua.)fraternitati veſtrę etc.quatenus,concil.

ſi uos Epi ueſtros) ſi qui veſtrum,cōcil. edita ſunt in vet. Tarr.deletis duob. poſteriorib. verbis. uox ueſtros in altero Tarr.non eſt.

Archidiaconi ſuos)hæc in concil.non ſunt. Archidiaconi ueſtri ſuos,duo Tarr.plenius.

et ad audientiam)et audientiam, concil.

memoratum)prędictum,concil.

temptetis)curetis,unus Tarr.

de cauſa,uel de exceſſib.)poſterius de in Barcin.nō eſt.neq.in vet.Tarr.de cauſis,et de exceſſib. cōcil.

iuxta meritorum) ſecundum delictorum , unus Tarr.

aut etiam) ſic etiam in concil.aut ceteros, Barcin.

ſi qui) perſequi,qui,concil.

exceptis) exemptis,unus Tarr.

Cap.25.Idem R.Cant.Archiepō)ſic in concil.d. parte 10.c.29.et c.30.R.in Barcin. deſideratur, et in uno Tarr. T. pro R.in altero. eſt autem hoc cap.26.in dicto Tarr.

ſi Epi)ſiquando Epi,concil.et Barcin. aptius,et unus Tarr.

uel Archid.)tui,vel Archidiaconi,cōcil.plenius, et duo Tarr.

et Archidiaconatus)et Archidiaconus,mendoſe in poſteriori editione concil.

protectioni)hæc uox in cōcil.deſideratur, ſed eſt cap.24.

appellant ad annum;interim) in concil . mutatur punctorum ratio.appellant,ad annum interim. ſalebroſus locus male etiam acceptus cap.24. ad annum fortaſſe ſignificat eo anno,ſiue durante anno , ſiue quoad annus appellationis effluxerit.

cognoſcere)ſic etiam in concil. te cognoſcere,Barcin.plenius.

euacuant) tibi euacuant,concil.

Volentes igitur)itaque,unus Tarr.

grauia committendi)grauiora pro grauia in cōcil. aptius.

duximus indulgendum) reſpondendū cōcil.quod non æquę placet.induſimus,vetus Tarr.

vel Archidiaconi appellauerint) et Archidiaconi, quando appellauerint , concil. et pro vel , duo Tarr.

poſuerint)poſuerunt,unus Tarr.

et exceſſib.ſubditorū ſuorum) et de exceſſib.etc.cōcil.vox ſuorum in Barcin.omiſſa eſt.

ſi qui manifeſti)ſic etiam in concil.ſi in Barc.non eſt.

ſunt)ſint concil.et unus Tarr.

poteris)poſſis,Barcin.et concil.et duo Tarr.

uideris)cognoſceris,vet.Tarr.non recte. cognoueris malo.

Cap.26.Quæſiuiſti)Quæſitum eſt, Barcin. Quæſiſti,unus Tarr.in quo eſt hoc 22.caput.

cum ſublato appellationis remedio)ſcribe,cum ſublatio appellationis in medio , ut eſt in duob. Tarr.ſi pro cum Barcin.cetera ,ut mutauimus.

ſicut in iſtis)hæc in Barcin.non ſunt.commiſſionis,unus Tarr.

quoties)quod quotiens,unus Tarr.

ſublatio appellationis ponitur)in medio,additur in Barcin.ante verbum ponitur.ſublatio remedio etc.vetus Tarr.non recte.uox tamen remedio olim non erat.

quæ prædicta ſunt)quæ ſunt ſupradicta , vetus Tarr.quæ ſupradicta ſunt,alter.

Cap.27 Idem Bon.Epō et Archipreſbytero)Bononienſi pro Bon.in concil. parte 50. cap. 54. Idē Epō,et Archid.Bonō.vetus Gregor.et Archidiacono de Bonon.Cont.et alij.

Conſuluit nos &c.)Recte Cōtius addidit a Raim. omiſſa.ſunt in cōncil.

ueſtra deuotio)ſic etiā Cont.ueſtra dilectio,cōcil.

ut ſi appellatio)ſic etiam Cont.utrū appellatio concil.non male.

aggrauamine)grauamine,Barcin.et cōcil.et Cōt. et duo Tarr.aptius.

prudentiam veſtram redderemus certiorem) veſtram prudentiam redderemus noſtris litteris certiorem , Cont.hæc in concil. non ſunt.

et ideo)ſic etiā Cont. Super quo utique , concil.

quod ſi forte generaliter appellationem interponeret) aliquis,additur in cōcil.in fine. quis, in Barcin. poſt vocē forte. quod ſi generalē appellationē quis interponeret , vetus Gregor . generaliter Cont.et alij,cetera,ut vetus.

poſſet)poſſit,vetus Tarr.

ap.tenere non debet)appellatio, concil. et veteres Gregor.et vetus Tarr.pro ap. ſed Contius , et alij nonnulli appellationem mendoſe.

aliquis ſub aliquo)ab pro ſub concil. ab aliquo, Raim.et Cont.tertia voce omiſſa.

in una cauſa)in cauſa,olim vetus Tarr.

contingere poſſet)contingere poſſit,concil. poſſit inferri,Raim.et Cont.

appellationis obſtaculum interponeret) hæc omittūt Raim.et Cont.ſunt in concil.

generalis)generaliter,unus ex veter.Gregor.

huiuſmodi)ſic in concil.eius,Raim.et Cont.

ab eodem iudice)hæc in concil.non ſunt.habent Raim.et Cont.

Super eo vero &c.)hæc ad finem usq. Raim.omiſit,et in concil.d.c.54.non ſunt.eſt tamen additum in marg.in prin.eius capitis,ſupra de appellat.Super eo.3.ſed ſuſpicabamur eſſe non 3.ſed 1.hoc eſt cap.2.partis 10.quod eſt cap.2.in hac collectione,et plenius cap.28.

Cap.28.Idem Rauennati Archiepō)Archiepō Rementi, d. parte 10.cap.2. et Raim. et Cont. c.2.eo.et caput 2. huius tit.in hac coll.

Non ponitur) hæc verba ſunt in uno Tarr.ſed pro eis ſcribendum eſt cap.2.eo.

Inter cetera,quod nos &c.)quæ pro quod Barcin. aptius.Raim.et Cont.omiſerunt,quæ poſt verbum cetera ſunt,usq.ad illa,Super eo vero . in concil.quoque nulla ſunt,ut diximus cap.2.

appellant a te)ad te,unus Tarr.

Super eo vero &c.) vide, quæ diximus d.c.2.

Verum ſi aliquis ſpecialiter &c.)hæc neq.in cōcil. ſunt,neq.apud Raim.neq.in hac collectione dicto cap.2. Verumtamē ſiquis etc.Barcin.Verū tamen ſi quis aliter,unus Tarr.

eum remittere)eos mittere,unus Tarr.

Cap.29.Idem Genuenſi Epō)Aurel.Epō , Barcin. Anuenſi Epō , prior editio concil.d. parte 10. cap.28.Zamorenſi Epō , poſterior editio, quæ pleraq.mutat ob Gregorianam collectionē. ſic Raim.in veterib,libris,Zamorien.Cōt.et alij nō recte.Ienuenſi,vetus Tarr.Ianuenſi , alter. pro Genuen.ego Gienen.ſcriberē, ſiue Aurię . pro Aurel. aut pro Anuen . Abulen . Si credimus Raimūdo, nihil aliud opus eſt quærere,ſed Zamoren.retinere;neq. enim id nomen fictū eſt. immo de Zamorenſi eccleſia magna contentione inter Archiepōs certatū eſt tempore Innocētij Tertij,ut ex eius regiſtro apparet . vide etiā cap.7.collect.2.

quas nobis per nūtium tuum porrexiſti,benigne) pro his verbis Raim.et Cont.habent tuas,quam vocem in concil.legimus,et edita.tuas,quas nobis etc.

admittere)ſic etiam Raim .et Cont.ſuſcipere,cōcilia.

et efficaciter exaudire) hæc etiam Raim.et Cont. omittunt.ſunt in concil.

dilectus filius noſter &c.) I.diaconus , Raim . et Cont.frater pro filius concil. non recte . Hunc ſuſpicor fuiſſe poſtea Cæleſtinum iij.dictum, qui legatus in Hiſpania fuit,ut ait Innoc.iij.c.4. de reſt.in integ.3.collect.

ſanctæ Mariæ)ſcilicet concil. mendoſe in poſteriori editione,ſ.in priori.

conſtanti nobis aſſertione)ante hæc verba eſt in poſteriori edit. concil. olim Apoſtolicæ ſedis Legatus, quæ in Gregorianis libris ſunt , edita nō ſunt,ſed ſunt in concil.at in priori editione omnia,ut edidimus.

te ad ſynodum ſuam uocaſſet,et)hæc in Gregoriana collectione non ſunt,ſint licet in concil.

poſt cuius excommunicationem) ſic etiam in concil.poſt excommunicationem eius,Contius addens,quæ Raim.omiſerat.

qui vice &c.)hæc usq.ad illa,Cū dilectus,Raim. omiſit,Contius addidit,ſunt autem in concil.

Cum dilectus filius noſter Marinus) Cumq . pro Cum eſt in duob. Tarr.et in concil. Cumq. N. Raim.et Cont.alijs omiſſis.

aſſeueraret)aſſeueraſſet,uetus Tarr.

et ideo non potuiſſes)vox ideo in concil .non eſt. poſſes pro potuiſſes vetus Gregor. ut editā eſt, Cont.et alij.

in Salamantina)ſic in cōcil.et in Gregoriana.ſed in Salmāticenſi ſcribendum erat, ut veteres uſi ſunt.ſed ferendum eſt, vitio enim temporum multa ſunt immutata.

tibiq.dixiſſet &c.) hæc recte Cont . addidit a Raim.omiſſa.ſunt etiam in concil.et tibi Cont. legit,tibiq in concil.eſt.

quod in alia &c.)ſic etiam Cont.quod non in alia eccleſia eſſes quæſtuarius,concil.mendoſe.

quod quando venerabilis &c.)ſic etiā Cont. quod venerabilis N.Archidiaconus Prædanus,in cōcil.non recte.

appellauerit)appellauit,Barcin.cõcil.et Cont.et vetus Tarr.
tuam etiam appellationem interpoſuiſſes) ſic etiam in concil.tuam appellationem etiam interpoſuiſſet,Cont.quod non placet.tu etiam pro tuã etiam malo,ſiue tu tuã etiã,cetera,ut edidimus.
illa in parte)in parte illa, cõcil.in hac parte,Barcin.et Cont.in illa parte,vet.Tarr.
quin ad)quod ad,unus Tarr.
ipſius uocationẽ)ſic etiã Cõt.illius pro ipſius cõcil. ipſius inuocationẽ,Barc. quod nõ æque placet.
quomodo te)ſic etiã in cõcil.quod te,Raim.et Cõt.
non decuerit)nõ decet,concil . nõ decuit, Raim.
ad uocationem Cardinalis veniſſe) venire concil. ad uocẽ Card.uenire,Barcin.ad uocationẽ uenire Legati,Raim.et Cont.
f.tuam monemus,atq.pr.)fraternitatem tuam monemus,mandantes,atq.præcipientes ,cõcil.præcipimus,Raim.et Cont.alijs omiſſis.
te repræſentes)ſic etiã Raim.te præſentes,concil.
et immunitatem) ſic etiam in concil.hæc a Raim. et Contio ſunt omiſſa.
Poſt hoc caput in Barcin . eſt Cæleſtini caput, cuius initiũ, Præterea requiſiti etc.eſt in 2. collect.cap.14.eiusd.tituli.
Cap.30.Idem Cant . Archiepõ) Cantuarien.pro Cant. Raim.et Cont.Idem R. Cant.Archiepo, Barcin. et concil.d.parte 10.c.29.ut editum eſt, in Barcin. cap.4.de iureiurando.
Ad hæc,et infra)ſic etiam Raim.et Cont , Pars c. Adhæc.Barcin.omittuntur hæc in concil. et d. c.4.in Barcin.alias incip.Prętereã.Cõt.in marg. Integra clauſula fortaſſe eſt ſub tit.de exceſſib. prælator. c.2.in hac collectione,et in cõcil.parte 24.c.4.licet non eſſe initium id reſcripti manifeſtum ſit. quis enim litterarum initium eſſe credat,vel Adhæc,uel Præterea?
Præterea de iis) Præterea,vetus Gregor. alijs omiſſis.ceteri libri,ut editum eſt.
quod ſtabunt iudicio eccleſiæ)ſic etiam in cõcil. mãdato pro iudicio Barcin. d. c.4 . quod eccleſiæ ſtabunt iudicio, Raim.
præſtito ſacramento)iuramento,concil. et Barcin. d.c.4.omnia omittunt Raim.et Cont.
ut eos)non eos,Barcin.d.c.4. mendoſe.forte nã eos.ſed nihil muto.
Cap.31.Idem Carnoten.Epõ)ſic omnes,vno veteri Gregor.excepto,in quo eſt,Cantuarien. Archiepõ.Carnomen.vetus Tarr.Canonim. alter.
Queſtioni,quam facis)ante hæc verba eſt in Barcin.Pars c.Sane quia nos.P.c.Sane,Cont.Integra clauſula poſita eſt cap.16.de officio,et poteſtate iudicis delegati.eſt in concil.parte 7. c. 20. et quod in hac collectione eſt in tria capita diuiſum,illic unicũ caput eſt.nam poſt verba capitis 16.adduntur verba capitis.5. de teſtib. cogẽdis,et poſt eius capitis verba,hæc ſunt.Quæſtioni vero,quam facis.
moris eſt)ſic etiam Raim.mos eſt,concil.
abſolui meretur)ſic etiã Raim. et Cont.inhibetur pro meretur concil.non recte.
ſi ante quã)ſic etiã in cõcil.et pro ſi,Raim.et Cõt.
mandetur,appellaſſet)mandatum eſt,appellet,cõcil,mandetur Raim. alia voce omiſſa.
uel ſi mãdato)ſic etiam in concil.uox ſi a Raim. eſt omiſſa.
cauſã ſubterfugij appellauerit)ſic etiam Raim. et Cont. cauſa diffugij appellet, concil.
taliter reſpondemus,quod poſtquam iurauit)iurauerit,concil. Reſpondemus,quod , Raim.et Cõt. alijs omiſſis.
appellationi eius)ſic etiam in concil.vox eius omittitur a Raim.
eius debeat derogare)ſic etiam Raim.et Cont.derogat,concil.alijs prætermiſſis.
non eſt)ſic etiam Raim.penitus non eſt,concil.
in eadem ſententia reducendus)in eandem reducẽdus ſententiam,concil.et Raim. et Cõt.aptius, in eandem ſententiam reducendus, duo Tarr.
pro poſſe fuerit proſecutus)ſic etiam Raim.et Cont. executus,Barcin.pro poſſe ſuo fuerit executus, concil.
Cap.32.Preterea,qui &c. de clericis appellant)appellant de clericis,concil.parte 50.cap.53.Præterea de his,qui ad ſedem Ap.appellant,Raim. et Cont.apertius.
et enormia)hæc omittunt Raim.et Cõt.ſunt in concil.
dũ conueniuntur)ſic etiã Raim. cũ pro dũ cõcil.
hoc duximus)ſic etiam in cõcil.vox hoc a Raim. eſt omiſſa.
ſi poſt appellationem &c.)hæc Raim.et Cõt.omittunt,uſq.ad illa, eos appellatio.ſunt autem in concil.
alij grauiter)alij concil.omiſſa voce grauiter.
eos appellatio non debet in tanta nequitia,et iniquitate tueri)eos appellantes in tanta nequitia , et iniquitate non debes tueri,concil. eos appellatio non debet in ſua iniquitate tueri,Raim. in ſua pro in tanta,unus Tarr.
eorum exceſſus)ſic etiam Raim.et Cont.coram te exceſſus,concil.quod non æque placet.
puniatur)puniantur,vetus Gregor.et alij.puniatur Cont.et concil.
Porro de iis etc.)hęc omittũt Raim.et Cont.ſunt in concil.
excommunicationis)excõmunionis, vetus Tarr.
eccleſiaſtico)eccleſiæ,concil.
appellationem factam)ſuã appellationem , cõcil.
congruo tempore)hæc in concil.non ſunt.

Cap.33.

Cap.33.et eius ſuffraganeis)hæc in duob.Tarr.nõ ſunt.
Ex querimonijs)Ex crebris querimonijs, concil. Ex frequentib.querelis,cap.1.de inſtitutionib. in hac collectione.quod caput huic noſtro nõ diſſimile eſt.quorundam,additur in uno Tarr.
quandoq.filij) filius,uetus Tarr.
et ut eccleſias)vox et non eſt in duob.Tarr.
et earum bona vel pro et concil.
Quoniam igitur) Quum igitur,concil.
eſt penitus)ſic in priori editione cõcil.ſit pro eſt, in poſteriore.
f.u per A.ſ.pr.m.quatenus) fraternitati tuæ etc. quatenus,concil.
inhiare præſumant) ſic etiam in priori edit.cõcil. inhiare præſumũt,in poſteriore,et in uno Tarr.
ad eas)ad eaſdem,concil.
quanto citius) quantocyus,concil.et duo Tarr.
ipſos ita temere)tenere,concil. quod non placet. eos ita temere,Barcin.
optentu)ſub obtentu,concil.
ſi quam) ſ. pro ſi vetus Tarr. quod ſcilicet interpretor.
interpoſuerint)ſic etiã in concil. interpoſuerũt, Barcin.et duo Tarr.
Cap.34.Super eo uero &c.) Ante hæc verba eſt in Barcin.pars cap.Quamuis. Integram clauſulã eſſe ſuſpicor cap.7.de officio,et poteſtate iudicis delegati,in hac collectione.
t.diſcretio)dis.t.vetus Tarr.di.t.alter.
per incidentem)propter ſcribe,ut eſt in concil.et in duob.Tarr.non per.
ſuper quam)ſub qua,cõcil.ſuper qua,duo Tarr. non male.
appellatione poſtpoſita)remota,concil.
terminanda)determinanda,uetus Tarr.
principalis cauſa)ſic in concil.vox cauſa in Barcin.deſideratur.
non poſſit) non poteſt,unus Tarr.
per interpoſitum) propter in concil.nõ per,ut ſupra. per interpoſitam,uet. Tarr.per interpoſitũ debet, alter Tarr. deleto poſtea ſimili verbo debet.
differri)deferri,in cõcil.nõ recte, et in vet.Tarr.
iam dicta)prædicta,concil.
Vide ſimile reſcriptum cap . 10 . quod maluit Raim.quam hoc referre.
Cap.35.dilecti filij noſtri)dil.fil.noſter, unus Tarr.
ſanctæ Frid.)Fridæ,duo Tarr.ſanctæ Fridesvuichæ,cõcil. Fridæ poſtea in trib. Tarr. Fridesvuerichæ,in concil.et Fridesvuichæ.ſi iudex,additur in vet.Tarr.poſt Fridæ.
cum ſuper)cũ in Barcin.et in concil.deſideratur, et in vet. Tarr.cum ipſi ſuper,alter Tarr.
Oſeneia)Oſenia,concil.
de mandato)ſic etiam in concil.cum de mãdato, Barcin.
uenerabilib.fratrib. noſtris) uenerabili fratre noſtro,prior cõcil.editio nõ recte.uenerabil.fratr. noſtr.poſterior recte.
Exon.)Exonien.concil.Exonienſi,unus Tarr. plenius.
ad audientiam)et ad audientiam,concil.
Oſeneia) Oſenia,concil.poſtea tamen Oſeneia eſt.Oſeneia in trib. Tarr . bis. Oneſia, et Oneſeia,in uno tantum.
Exon.Archid.mãdauerũt)Oxeneford.pro Exõ. Barcin.quęſtione facta a Xenefordẽ. Archidiacono,mandauerunt,concil.plenius.
dignoſcũtur)dinoſcitur cõcil.quod minus probo.
S.Fride) ſanctæ Fridesvuerichæ,concil.ſanctæ Fridæ,duo Tarr.
reiecti) deiecti,Barcin.et unus Tarr.eiecti, cõcil.
Deinde autem) vox autem in concil . non eſt.
ad Lundon. et Wigor.)ad Lunden . et Vuigorn. cõcil. ſæpe incidimus in hæc nomina varie ſcripta.qui recte ſcribũt,Londinum,et Vigorniam ſcribunt.alij Lũdoniam, ſiue Londoniam pro Londino dixerunt iam inde a temporib.Gregorij primi.
quod ſi a poſſeſſione)ſic prior concil.editio.ſi deſideratur in poſteriore.
et ſic cum pars utraq.)et ſicut utraq. pars,concil. non recte.
propter hoc)hæc in concil.non ſunt.
ſancte Fride)ſanctæ Fridesvuichæ,concil.
per ſubreptionem) per ſubreptiones,olim in uno Tarr.
ſed Lundon.)ſed Lunden. prior concil.editio . ſed London.poſterior.
Oſeneia)Oſenia,concil.
eius eccleſie)eiuſdem eccleſiæ,Barcin.et concil.
f.s.per A.ſ. pr.m. quatenus)fraternitati tuæ etc. quatenus, cõcil.f.u.per A.ſ.m.qua.unus Tarr.
ex litteris)in pro ex cõcil.quod nõ æque probo.
Exon.et Ciſtrenſi)Exoniẽ , et Ciceſtrenſis,prior concil.editio,non recte.Ciceſtrenſi,poſterior.
factis)factæ,concil.non ineptiſſime.
aut etiam)uox etiam in uno Tarr.non eſt.
tibi legitime)vox tibi in concil.deſideratur.
poſt eius)vox eius non eſt in concil.neq. in Barcin.neq.in uno Tarr.eiuſmodi forte ſcribi debuit.
ab eis)ab eiſdem,concil.
uel mutatum ; in eum ſtatum) aut mutatũ , in eo ſtatu,concil.
extitiſſe)fuiſſe concil.
litteris noſtris ad Lundon. et Wigor.Epõs poſterius directis) litteris,neq. Lundẽ.neq. Vuigornien. Epis poſtea directis,concil.mendoſe.

uolentu

nolentes poſſeſſionem intrare)uolētes intrare,cōcil.

reiecti)eiecti,Barcin.reiecti,concil.

uim incontinenti ui repellere) uim ui in continenti tantum repellere,concil. uim ui etc. uet. Tarr.

ab aliorum)ab eorum,concil.

iura ſua tueri)iura tueri,concil.

ante te)ante præſentiam tuam,concil.

conuocata)uocata,unus Tarr.

cauſam diligentius) cauſam ipſam diligentius, Barcin.et concil.

ſtudeas terminare)termines,concil.

Cap.36.noſtrorum tenemur conſultat.)conſultationib. duo Tarr.vox noſtror.in altero deſideratur.

quod a nobis)a,in veteri Tarr.expunctum eſt.

arbitrium refertur)refertur , duo Tarr.

Cap.37.Idem Gradenſi &c.)Idem Granden. Patriarchæ, et ſancti Vitalis presbytero Card. Raim.et Cont.alijs omiſſis.Grand. unus Tarr. I.priori,pro et priori, idem.

dilectis filijs noſtris M.)hæc omittunt Raim.et Cont.

ſancti Felicis) ſanctæ pro ſancti, unus Tarr.non male.

atq.canonico ſancti Marci)hæc etiā ab eisd.ſunt omiſſa.

Toletana)ſic tres Tarr . Torcellanæ Barcin. et Raim.et Cont.aptius.

faciente maligni hoſtis inuidia)hæc itidem Raim. et Cont.omiſerunt.

nobis per A ſ. pr.)hæc etiam ab eisd. omittūtur. uobis in Barcin.deſideratur.

in unum pariter &c.)hæc usq.ad illa, ſi vobis , a Raim.et Contio ſunt omiſſa.

ſi vobis cōſtiterit,quod præfatus Archidiaconus) ſi Archidiaconus,Raim.et Cont.

ad nos factam)hæc a Raim.et Cont.ſunt omiſſa.

poſt denūtiationē)et,additur in Barcin.ante hæc verba.et denuntiationem,Raim.et Cont . poſt nuntiationem,vetus Tarr.

etiam excommunicationis)vox etiam a Raim . omittitur.

ad denominationem)ad nominationem,Raim. et Cont.

prænominatum)nominatum,vet. Tarr.

elegerit)elegerunt,vetus Gregor. elegerint, Cōt. et alij,et unus Tarr.

uel prohibitione)hæc omittunt Raim.et Cont.

ſi ipſe)uox ipſe in uno Tarr.non eſt.

præſtita ab Archidiacono)præfati Archidiaconi,Barcin.et Raim.et Cont.

de præfato (.)I.ſcribēdum eſt,ut in Barcin.eſt, et in Gregorianis,et in duob, Tarr.

appellatione,et ex.re.)ap.et excuſatione re. Barcin.hæc a Raim.et Contio ſunt omiſſa.

et tu frater &c.)Quæ ſequuntur,a Raim.et Contio ſunt etiam omiſſa.

Gradenſis)Grandenſis,unus Tarr.

aſcitis) aſſiſtentib.vetus Tarr.

Cap.38.reſpondere penitus renuat,et recuſet)reſpondere recuſet,Raim.et Cont,alijs omiſſis.

conſul.t.taliter)ſic etiam veteres Gregor.tibi taliter,Cont.et alij.

pro illa appellatione)per illam appellationem,vetus Tarr.

tuam) vox hæc delenda eſt, quæ neq.in Barcin.eſt,neq.in Gregorianis,neq.in uno Tarr.eſt in alijs duob.

appellatum eſt)appellatū nō eſt,Barcin.et Raim. aptius,et duo Tarr.

cum in cauſa procedere non deberet)eum nō debet, Raim.et Cont.apertius.eum in cauſa præcedēte nō debere,Barcin.non ſine mendo.forte,eū in cauſa procedente non deberet ad reſpondēdum etc.compellere. vox cum in uno Tarr.nō eſt.debet pro deberet in duob.

ad reſpondendum) nec ad reſp.unus Tarr.

ſuper alijs cauſis)pro,eſt in Barcin.nō ſuper.vox cauſis in Gregorianis deſideratur.

quod ipſo actu &c.)quo ipſo actu merito ſit damnandus.Raim.et Cont.quod non æque placet.

Cap.39.Relatum eſt aurib.noſtris,quod cum quidam &c.)vox cum in Barcin.non eſt, neq.in concil. parte 47.cap.7.tit. de iure patronatus . Raim. multa omiſit.et Contius,ſub tit.de conceſſione præbendæ cap.3.

marcharum argenti,addit vetus Tarr.

vocem appellationis emittunt) appellationē emittunt.concil.

conſulis)conſuluiſti,vetus Tarr.

an a diœceſano) an diœceſiano,concil.non recte.

præſentib.litteris reſpondemus)pręſentib.tibi litteris reſpondemus,duo Tarr.et concil. conſult.t. t.reſpondemus,Raim.et Cont.

in Lateranenſi concilio)cap.8.ſub Alex.iij.nō cap. 5.ut Contius ſcripſit.ex eo eſt cap.2. de conces. præb.in Gregoriana.

ſint caſſata)ſunt pro ſint unus Tarr.

qui iam dictis)qui iam prædictis,cōcil.qui dictis, Raim.et Cont.

nituntur) innituntur,concil.et Raim.

perſonis)de perſonis,concil.et Raim.

Cap.40.prout nobis dominus) prout Deus nobis, concil.

reuelauerit)ſic etiā concil.miniſtrauerit.Barcin.

propoſita denodare) quæſtiones propoſitas denodare,Barcin.propoſitas enodare,concil.propoſitas denodare,Tarr.duo.in altero tamen S expunctum eſt.

ante citationem,uel poſt)citationem,addunt Barcin.et concil. et unus Tarr.

ante ſententiam , uel poſt) ſententiam , addunt ijdem.uel poſt,in ueteri Tarr.aliquando deſiderabantur.

in his articulis)in huiuſmodi articulo,Barcin. et duo Tarr.et concil.excepta voce articulo.

ſi cui cauſa)ſi cauſa,Barc. et cōcil.et duo Tarr.

appellaſſet)appellet,concil.

quia delegatus)vox delegatus in uno Tar.nō eſt.

qua cauſatur)eſſe,additur in Barcin.cōtra Cant. eſt in concil. non ſine mendo.

Dubitas autem)etiā pro autē in concil.nō male.

ap.re.commiſſa)ap.re.in uet.Tarr.olim non erant.

ille ſolus)vox ſolus aliquando in uet.Tarr . deſiderabatur.

in fine litterarum) vox litterarum in concil.non eſt.

nequiuerit) nequit,unus Tarr.

Prima igitur quæſtioni taliter)Primæ ergo quæſtioni,concil.omiſſa voce taliter.

ſiue poſtea)ſiue poſt,concil.

quæſiſti)quæſiuiſti,concil.

appellauerit) appellauit,unus Tarr.

ſuper falſi) falſa,unus Tarr.

ſpecialiter)ſpeciale,concil.

in commiſſionis litteris)in litteris commiſſorijs, concil.in commiſſorijs litteris,unus Tarr.

De cetero noueris &c.)hæc ſunt in concil.parte 49.c.12.ſuperiora c.13.non recte.in marg. addi debuit hoc loco.cap.5.de ſent.et re iudic. vidimus ſupra eodem illo tit.cap.7.

Cap.41.Idem R.Cantuar.Archiepō R.non eſt in concil.parte 31.cap.2.titulo de excommunicatis,neq.in Gregorianis, excepto Contiano. R℞. pro R. eſt in duob.Tarr.

ſuper articulis iuris) ſic etiam in concil.hæc Raimun.omiſit.in articulis iuris,Cont.

in ijs,quæ tibi nota ſunt, & liquido manifeſta)liquida,manifeſte,concil.hæc etiam omnia Raim. omiſit.in his,quæ tibi nota ſunt, Cont. alijs omiſſis.

ordinem iuris)ſic etiam Raim.et Cont.vox iuris in concil.non eſt.

& euidenter &c.)hæc recte addidit Cont.a Raimun.omiſſa,ſunt in concil.

eccleſiaſticæ contraire)ſic etiam in concil.ſed in marg.eccleſiæ,eſt. eccleſiaſticę occurrere,Cōt. quod non æque placet.

ille glorioſus inclitus)et inclitus,Barc.et duo Tarrac.et concil. et Cont.aptius .glorioſus ille,unus Tarr.

Thomas)ſanctus Thomas,unus Tarr.

non in palatio)ſic etiam in concil.non etiam in palatio,Raim.et Cont.

non in camera) ſed pro non uetus Tarr.

in propria)ſic in concil.vox propria a Raim.et Contio eſt omiſſa.

et contra Pontificalis officium dignitatis) officij dignitatem,con cil.et unus Tarr.cetera,ut edita ſunt.et Pontificalis officij dignitatem ,Raim. et Cont.

Verum ne petitionib.&c.)Recte addidit Cont.a Raim.prætermiſſa, quæ ſunt etiam in concil. mendoſa.namq.ita ſcriptum eſt.Verum ſuper his,de quib.etc.alia deſiderantur.

prout nobis dominus dedit)dederit,unus Tarrac. prout nobis dederit dominus,concil.prout dedit nobis dominus,Cont.

interdicto,uel)hæc in concil.non ſunt. habent Raim.et Cont.interdictione,uel,unus Tarr.

excommunicatione)excommunione,uetus Tarrac.

excepit)ſuſcepit,unus ex ueter.Gregor.

ut non in excommunicatione decedat)ne pro ut non, Raim.ut non in excommunicationem diſcedat,concil. mendoſe.

Romanus Pontifex)hæc omittunt Raim.et Cōtius. ſunt in cōcil.

iuris pareat æquitati) ſic etiam Raim.et Cont. ſed in concil.ante hæc uerba eſt.uel coram eo, in quo utraq.pars conuenerit.

De ijs etiam &c.)Hoc eſt in concil.cap.3. hac inſcriptione.Idem eidem in eadem epiſtola.

uel interdicto)ſic etiam Raim.uel interdictioni, concil.

illud idem)vox illud in altero ex ueter. Greg. non eſt.

& ſi ij)etiam ſi hi,concil.et Raim.et Cont.

qui huiuſmodi protulerint) protulerunt, Raim.et Cont.pro quibus tulerint,concil.quod aptius eſt.forte ſcribendum,pro quib.huiuſmodi protulerint.ſed malo,quod in uno ex veter.Greg. eſt.pertulerint ſcribere,cetera ut edita ſunt.

Super eo vero &c.)hoc thema neq.in concil.eſt, neq.in Gregoriana.durum credo viſum fuiſſe, corpus poſt appellationem non tradi ſepulturæ, quod ſecundum Anglicanam cōſuetudinē fieri,teſtantur R.et Alanus Angli,ut Tancredus refert.

poſtulant)poſcunt,uet. Tarr.

niſi eis)uox eis in vet.Tarr.deſideratur.

Cap.42.Idē in concilio Lateranen.)ſic etiā Raim. et Cōt.ex pro in Barc.c.9.addit in marg. Cōt. nō recte.ſcribo cap.6.ut in concilijs eſt.

Reprehēſibilis valde &c.)Recte Cōt.addit a Raimun.omiſſa,quæ ſunt etiam in concil.d.c.6.

ut cum fratres)ſic etiā Cont.ut fratres,concil. ut confratres,Barcin.quod non æque placet.

appellaturos quoſdam)quos appellaturos,concil. ut editum eſt,Cont.

commonitione)admonitione,Cont.et concil.

ſiue excommunicationis)uel pro ſiue concil.ſeu etiam,Cont.

in eos)ſic etiam in concil,hæc omiſit Cont.

ſententiam ferant)ferunt pro ferant Cont.et unus Tarr.ferant ſententiam,concil.

dum ſuperioris)cum pro dum,unus Tarr.

et defenſionem)et add e fenſionem,concil. Barc. duo Tarr.et Cont.aptius.

præſidium)ſic etiam Cont.ſubſidium,concil.

ne prælati)ne uel prælati,cōcil.et Cont.plenius.

grauare ſubiectos)ſic etiam in concil.grauare ſubditos,Cont.

uel ſubiecti)uel ſubditi,concil.Barcin. et Cont. et unus Tarr.

pro ſola)ſic etiam Cont.pro ſua,concil.et Barc.

correctionem)ſic etiam in concil. correptionem, Cont.et unus Tarr.

ut nec)ut ne,unus ex veterib.Gregor.

commonitione præmiſſa)ſic etiā in cōcil.et in uno ex ueter.Gregor.monitione præmiſſa, Raim. et Cont.ut editum eſt,ſcriptum eſt cap.48.cōcilij generalis ſub Innoc.3.ex quo eſt c.61.de appel.in Gregor.ex 4.collectione.

proferant)ſic in concil.et in veterib. Greg.et alijs.ferant,Cont.et vet.Tarr.

ſuo genere)genere ſuo,concil.ſuo genere,Raim. et Cōt.qui in marg.addit nomine,alij iure ſcribunt.

ſuſpenſionis,uel) ſic etiam Raim.et Cont.hæc in concil.non ſunt.

excommunicationis)excommunionis,unus Tarrac.

ante ingreſſum cauſæ)hæc omiſit Raim. ſunt in cōcil.addidit Cont.poſt vocem appellationis.

prorumpant)ſic etiam in concil.erumpant,Barcin.et Raim.et Cont,qui in marg. habet alias prorumpant.quod verbum eſt in uno ex veter.Gregor.

pro ſuis)ſic etiam Raim.pro ſua, concil.

competens ad) competens ei ad,concil.duo Tar. Barcin.et Raim.aptius.

proſequi)perſequi,vetus Gregor.et concil. proſequi Cont.et alij.

neglexerit)noluerit,unus Tarr.

qui appellauerit)ſic etiam in concil.et qui appellat,uetus Gregor.qui appellat,Cont.et alij.

ſi quidem proprium)ſi quid proprium,Barcin.et uetus Tarr.ſi quod proprium,uetus Gregor.ſi quid,Cont.et alij.ſi proprium quid,concil.

habuerit)ſic etiā Raim.et Cont.habuit,cōcil.et duo Tarr.

competentem illi) ei pro illi cōcil.et uetus Greg. illi,Cont.et alij.et Inno.3.c.44.Gregorianæ.

deterritus)ſic etiam ueteres Greg.territus, Cōt. et alij.perterritus,cōcil.deterritus eſt c.44.Gregorianæ.

in locis religioſis)ſic etiam in concil.in religioſis, Raim.et Cont.

ne monachi,ſiue quicumq.religioſi uiri)ne religioſi, Raim.alijs omiſſis.ne (monachi, ſiue quicūq. alij)religioſi.Cont.vox uiri in concil.non eſt, cetera,ut edita ſunt.

eis fuerit iniūctum)fuerit eiſdem iniūctū,Raim. et Cont.utiliter eis fuerit iniūctum,concil.

Cap.43.Idem)ſic etiam Raim.et Cont.

pars.c.Eam te)ſic etiam Cont.Integra clauſula exſtat fortaſſe c.4.de ætate,et qualitate ordin. in hac collectione.

Ad hec præſentib.&c.)Quæ omiſit Raim.addidit Cont.Adhoc, unus Tarr.

appellatione ces.)ſic etiam uetus Gregor.remota pro ces.Cont.et alij.

ſuſpectum habuerit)habuit duo Tarr.

iudicem)iudices,unus ex veter. Greg.et poſtea ualeant pro ualeat.

Cap.44.Idem Salesberienſi Epo)Salebiriēſi Epo, Barcin.Salabrien.Epo, Raim.et Cont. Salesbien.vnus Tarr.

cum Rogerium filium Willielmi)cum tu Rog.etc. Barcin.cum W.uetus Greg.cū G.alter uetus codex,cum V.Raim.et alij,ceteris omiſſis.cū tu.Rog.filium W.unus Tarr.cum Rogerum filium Willi.alter.

ut debitam in eadem eccleſia)ut in ea, Raim.et Cont. uox eadem in uno Tarr.non eſt.

ad audientiam noſtram)hæc omittunt Raim.et Cont.

proruperit) prorupit,Raim.et unus Tarr.

& appellatione &c.)Recte Cōt.addidit a Raim. prætermiſſa.

beati Lucæ)beatæ Luciæ, Cont.et uet. Tarr.olim.

per eius,uel per aliorum ſubterfugia)pro eius,et aliorum ſubterfugio, Cont. horum pro aliorū olim uetus Tarr.

præſcriptam)prædictam,Cont.

cum ipſe)Cum autem,Raim.Cum ipſe(autem) Cont.

uideatur)dictus canonicus,Raim.addidit.

per A.ſ.pr.)hæc omittunt Raimund. et Contius.

præfatum Rog. diligenter & ſtudioſe commoneas) eum ſtudioſe moneas, Raim. et Cont. Roge-

rium pro Rog.vetus Tarr.plenius.

debitam omni mora poſtpoſita) hæc etiam ab eiſd. ſunt omiſſa.

infra proximum feſtum beati Lucæ)infra terminū, Raim.beatæ Luciæ,vetus Tarr.olim.

appellationē ſuā)ap.eā,ueteres Greg.eam,Cōt.et alij altera voce omiſſa,non ſine mendo.

uices eius)ſic etiā Raim.et Cōt.uices ſuas,Barc.

exequendas)hæc vox a Raim.et Cōt.eſt omiſſa.

ap.ces.)hæc itidem ab eiſd.omittuntur.

unde poſſit)ut poſſit,unus ex veter.Gregor.

prælibatus Rog.)W.pro Rog.veteres Greg.V. Cont.et alij.Rogerius,vetus Tarr.

tu eū extūc etc.) tu prębēda ſua priues eūdē,uet. Greg.tu de prabēda,etc.Cont.et alij nō recte.

ap.poſt p.)ap.ces.Barcin.ap. poſtpoſita,vet.Tar.

& eam alicui diſcreto &c.)et eā alij idoneæ perſonæ concedas,Raim.et Cont.alicui pro alij,unus ex ueter. Gregor.

Cap.45.Lucius iij.Wallincon.Epo)ſcribo Wal. Lincon.Epo.eſt enim in Barcin. Val.Lingon. Epo,et alibi Epo Lincol.et in veteri Gregor. Waltio Lincon. Epo,ſed pro Waltio ſcribo Walterio,ſiue Waltero,Vu.Lincolnien.Epo, d.parte 10.cap.18.Gualtero Lincon.canonico, tam Cont.quam alij quidā mendoſe. Valton. Epo,alter ex veter.Gregor.Waltero Imcol.unus Tarr.non ſine mendo.

pars c.Ad aures) hæc omittunt Raim.et Cont. et unus Tarr.et cōcil, Integra clauſula exſtat ſupra de reſcriptis cap.6.Valtero Licoln.inſcripto,et in concil.parte 41.c.8.Lincol.Epo.

Poſtremo)et infra,additur in uno ex uet.Greg.

intimamus)inſinuamus,Barc.

cauſa aliqua)aliqua cauſa,concil.et Barcin.uox aliqua omittitur a Raim.et Cont.

impetrauit)impetrauerit,Barcin.

aut ex alia quacumq.iuſta cauſa)vox iuſta in concil.non eſt.uel ex alia iuſta cauſa,Raim.et Cōt. uel alia cauſa,unus ex veter.Greg.aut ex aliqua etc.duo Tarr.aut alia quacumq.cauſa iuſte,Barcin.

functus)ſit,addit Barcin.

non inmerito poterit) ſic etiā Raim.et Cōt.poteſt non inmerito, concil.

fuerit ei)vox ei in cōcil.nō eſt.eſt in Gregoria. In duob.libris Romano,et Barc. eſt hoc caput totidem verbis ſub tit.de officio,et poteſt.iudicis delegati.

Cap.46.Idem NorWicen.Epo)Greg.VIII.Noruicenſi Epo,Barcin.Idē Noruicen.Epo,Raim. et Cont.et unus Tarr.

pars c.quæſitum)hæc omittunt Raim.et Cont.. vide c.7.de reſcriptis,in hac collectione.Integra clauſula fortaſſe ex c.2. de officio iudicis delegati collect.2.ſumi poteſt.

Ad hec)Ad hoc,unus Tarr.

& deinde) ſic etiam Raim. et Cont.et ſi deinde, Barcin.

interdictum)illud,Raim.

ſeruare)obſeruare,unus ex ueter.Greg.

noueris quod)Noueris igitur,quod,Raim.et Cōt.

poſt ap.)poſt appellationem,uetus Tarr.

ſic interdictum nequeunt)uox nequeunt in Barc. deſideratur.ſic nec interdictum nequeunt, uetus Greg.ut editum eſt,Cont.et alij.

eos conſtat ſuppoſitos)ſic etiam Raim.et Cont.eos conſtat eſſe ſuppoſitos,Barc.et unus ex veter. Gregor.plenius.

Cap.47.uniuerſis Archiepiſc.)et Epis,additur in Barcin.et in vet.Tarr.non male.uniuerſis fratrib.Epis,et Archidiaconis,ad quos litteræ iſtę peruenerint,concil.Archiepis,pro Archiepiſc. duo Tarr.

Vel ex malitia)Vel ex dolo,uel ex malitia,concil.plenius.

intelligentia præpediti)diligentia impediti, cōcil.

non poſſumus)non poſſimus,concil.et unus Tar.

concurrentium clamores,& murmura) contradicētium clamores,aut murmura,concil.quod nō æque placet.

mediocribus)minorib.concil.non male.

quam oporteat)quam oportet,concil.

huic rei)huius rei,unus Tarr.

ne uel multitudinis) ne multimodo,cōcil.ne vel in multitudinis,unus Tarr.olim.

ſuam iniuriam)ſua pro ſuam,concil.quod non improbo.Eſt autem præclara ſententia totius principij huius capitis,cui eſt non diſſimilis Bernardi Clareuallenſis ad Eugenium in aureo illo libello de conſideratione.

f.t.per A.ſ.)uniuerſitati pro f.Barcin.et concil. fraternitati veſtræ,uetus Tarr.f.t.alter Tarr.

m quat.)præſentib.mādamus,quatenus,cōcil.

ſuper reb.modicis)de modicis reb.concil.

ſubſiſtunt)conſiſtunt,uetus Tarr.

quæſtio uentiletur)quo pro quæſtio,prior concil. editio non recte.cauſa,poſterior.

prouocandum)appellandum,concil.

uero ueſtrorum)vox uero,ut ſuperuacanea recte omittitur in Barcin.et in concil.et in uno Tar.

eligere cōpellatis &c.)eos eligere iudices,qui ſuſpicione careant,compellatis,concil.

ibidem idonei potuerint inueniri)ibi pro ibidē unus Tarr.idonei ibi fuerint inuenti,concil.

ſeu Primatem vocem prouocationis)ſiue Primatē uocem appellationis,concil.

negotium tale fuerit)tale negotium ſit,concil.

ſubſtantiam)ſummam,concil.aptius.

aliquatenus teneat)contineat pro teneat,Barcin. contineat aliquatenus,concil.

cognitores eligere)hæc in concil.deſiderantur.

tamen de vicinis &c.)cognitores tamen de vicinis Epiſcopatib.aliquos eligere compellantur, concil.
in maiorib.)ſed in maiorib.vetus Tarr.
appellandi ſedem Ap.)appellãdi ad ſedem Ap. concil.Apoſtolicam pro Ap.vetus Tarr.
copia reſeruata)copia ſeruata,concil.
ſuos in præſentiam noſtram aduerſarios)ad pro in, unus Tarr.et Barcin.ſuos aduerſarios ad præſentiam noſtram,concil.
laborare compellant)cõpellunt,Barcin.et cõcil.
cum a nobis &c.)hæc uſq.ad illa,Ceterum ſi,in concil.non ſunt.
poſſit litteras)malo,poſsint litteras,in Barc. eſt, poſſunt litteras .litteras poſſint, vetus Tarr.
ſuper aliquib.cauſis)ſuper cauſis,concil.
cuius iuriſdictioni)eius pro cuius,vetus Tarr.
ſaltem is)alter,uel is,unus Tarr.
ſubiacet ,non fuerit)non ſubiacet,non fuerit,concil.quod nondum placet.ſubiaceat,olim uetus Tarr.
iudices electi ſupradicto modo non fuerint) iudices clerici ſupradicto modo nõ fuerint electi,cõcil.
litteras a nobis)et litteras a nobis,concil.
iudicia reuertantur)negotia reuertentur,prior editio concil.negotia reuertantur,poſterior.
diſceptantium occurrere)occurrere diſceptationum,concil.non recte.
reſeruemus)referemus,concil.non male.
Cum tamen) Cum uero,concil.
noſtram præſentiam)ſic etiam poſterior concil. editio.ueſtram pro noſtram,prior editio. quod non placet.
ſuper illis)his pro illis,unus Tarr.
fieri contigerit,& primates)uel Primates fieri contigerit,concil.aptius.
non mutamus)ſic etiam in concil.poſt hæc verba eſt in Barcin.Datum Bon.hoc eſt Bononiæ. non inmutamus,unus Tarr. habet.

TIT. XXI. DE CONFIR-

matione utili,uel inutili)et inutili,Barc.uel õn utili,uetus Gregor.uel inutili,Cont.et alij.

C*AP.1.Exon.Epo*)ſic etiam Raim.et Cont. Lexonienſi Epo,in concil. parte 44.c.16. forte L.Exonien.
Si quis rei &c.)Ante hæc uerba additur in Barcin.Pars cap.In litteris.ſic etiam Cont.Integra clauſula quærẽda eſt. Multa quidẽ capita ſunt ex eodem reſcripto ſumpta,ut exiſtimamus.In duob.integra clauſula exſtat ſub tit.de offi. iud.dele. et ſub tit. de raptor. in hac collect.
impetrauerit Apoſtolicæ ſedis)ſic etiã veteres Gregor.a ſede Apoſtolica impetrauerit,concil.impetrauit ab Ap.ſede, Cont.et alij.
nõ minus)ſic omnes:ſed ego nihilominus malo.
cum in) cum inde, Barcin. duo Tarr. concil.et Raim.ego deleo in.
optinuit)ſic etiam ueteres Gregor.et concil.obtinuerit,Cont.et alij.
non eſt tutum,aut licitum)ſic etiam in concil. nõ eſt licitum,Raim.et Cont.alijs omiſſis.
de quæſtione ſuborta)poſtea,additur in concil.de quæſtione poſtea ſuborta,Barcin.et unus Tar. de quæſtione poſtea exorta,Raim. et Cont.
ſine mandato &c.)ſic etiam in concil.decernere,aut eam diffinire abſq. Ap.ſedis mandato, Raim.et Cont.vox eam in Barcin.deſideratur, cetera, ut edita ſunt.
Cap.2.Idem Wigor.Epo)ſic etiam vetus Greg. Vigorien.Epo,Cõt.et alij.Wigornien.Epo,12. libro regiſtri,concil.parte 50.c.16.
pars c.Ex parte tua)P.c.Ex parte. Contius.hæc Raim. omiſit.Integram clauſulam inuenies in concil.et c.13.de accuſat.in hac collect.
Romanorum Pontificum) Rom.Pont. Raim.et Cont. Ro.Po.unus Tarr.Ro.Pontificũ,cõcil.
tuam volumus cognitionem tenere)ſic in cõcil. uolumus te tenere,Raim.
quod nullus) quod illas, unus Tarr.non recte. quod contra illas,concil.et Barc.et duo Tarr. et Raim.et Cont.aptius.
procedit)procedat,cõcil.et Barc.et Rai.et Cõt.
ipſæ confirmationes)hæc omittunt Raim.et Cõt. ſunt in concil.
per falſam)ſic in concil.per falſi,Raim.et Cõt.
elicitæ ſint)fuerint,unus ex ueterib. Greg.ſint elicitę,duo Tarr.ſint ſuggeſtionẽ obtẽtę,cõcil. Operæ pretiũ eſt Tancredi ſcholij facere mentionem,qui multorum veterum opiniones de his ipſis confirmationib. rettulit.ut ſimul cognoſcamus,qui fuerint huius collectionis interpretes.Refert initio Alani,et Vincentij uerba, mox Laurentij, quas etiã gloſſas appellat,mox B.hoc eſt Bernardi huius libri,ut ait,compilatoris,et Hugonis.Silueſtri quoq.uerba audiſſe Tan.ait,has nõ eſſe decretales etc.Ipſe Tan. recte ſeparat cõfirmationes ex certa ſciẽtia ab alijs. Viden.Bern.in ſcholijs Gregor.collect.

LIB. TERTIVS.

TIT.I.DE VITA,ET HONESTATE CLERICORUM.

C*AP.1.Ex concilio Africano*)Magotienſi,Barcin. Magot. uetus Tarr. Agontino,alter. Magũtino,Raim. et Cont. Maguntino cap. 13. Burchar. lib.3.cap.102.et Iuo parte 2.cap.157.decreti.

creti.ſed in concil.eſt ex concilio Turonenſi ij. cap.iiij.Eſt autem hoc caput in libro Barcin. non primum,ſed quinctum.
quando ſancta)quando ſacra, Raim. et Cont. quo ſancta,concil.et Burch.et Iuo.forte quum ſancta, ſcribi poſſet.
inter clericos,tam ad vigilias,quam ad miſſas,ſtare penitus,uel ſedere)miſſam pro miſſas, Barcin.et Iuo.ſtare,uel ſedere penitus,Burch.et Iuo.cetera,ut edita ſunt.uel ſedere,in concil.deſideratur;cetera,ut edidimus. ſtare, uel ſedere inter clericos,Raim.ceteris omiſſis.(tam ad vigilias, quam ad miſſas)addidit Cont.
quæ cancellis ab altari)ſic etiam Burch.Iuo,Raimũd.et Cont.quę a cãcellis verſus altare,cõcil.
tantum pſallentib pateat clericis)ſic etiam Burch. et ceteri.choris tantum pſallentium pateat clericorum,concil.
ad orandum uero)ſic in concil.in ult.editione, et in Gregorianis,et in Burch.edito.vox vero in duab.editionib.cõcil.deſideratur. ſed aptius in ueteri Burch.eſt,ad adorandum uero, et apud Iuonem.etiam pro uero,uetus Tarr.
Cap.2.ex concilio Pictauienſi) ſic etiam Raim.et Cont.Magotienſi,Barcin.eſt autem hoc caput primum in eo libro.in ueteri Tarr.omiſſũ eſt.
pars c.Decernit)hæc omiſit Raim.et Cont.et Barcin. Integra clauſula quærenda,ut ipſum Pictauien.concilium.uide cap.1.de filijs presbyterorum,cuius initium olim fuit Decreuit.
Cap.3 Gregorius) ſic etiam ueteres Raim.libri.et Grat.Greg.9.Cont.et alij,non recte.Item Gregor.unus Tarr.ſcribendum Gregorius in ſynodo Romana:ut apparet ex regiſtro B.Gregorij.lib.12.in fine.Hoc eſt cap.2.in Barcin.ſunt, qui putent eam ſynodum fuiſſe Gregorij poſterioris,ſiue ſecundi.
Comã relaxauerit)laxauerit coronã,regiſt. relaxauerit comam,Grat.23.diſt. c.23:in quibuſd. tamen ueterib.libris Gratiani eſt,laxauerit comam.comam nutrierit,unus Tarr.
Cap.4.ex concilio Carthaginenſi)ſic etiam Raim. et Cont.adde quarto ex concilijs,cap.44.ex concil. Carthagin.c.44.Burchar.li.2.cap.174. et Iuo parte 6.cap.265.decreti.Hoc eſt caput 3. in Barcin.et in uet.Tarr.
Clericus nec comam nutriat,nec barbam)ſic concil.et Burch.neq.pro nec,Raim.et Cont. Clericus nec comam,nec barbam nutriat, Iuo non male.nec barbam tondeat, ſiue nec barbam radat,quidam in marg.concil.non recte. nec barbam radat,antiqua editio concil. Viden.Clemens lib.1.cap.4.Apoſtolicar. conſtitut.Ante hæc uerba eſt in ueteri Tarr.Pars.c. Decernit.quod ex cap.2. videtur ſumptum.
Cap.5.ex concilio Triburienſi)Hoc in libris conciliorum non inuenio.eſt hoc cap.4.in Barcin. et in uet. Tarr.
niſi mantello)ideſt pro niſi,duo Tarr.
Cap.6.ex eodem)ex concilio Triburienſi, veteres Gregor.Triburicen.Cont.et alij.et in margine Maguntienſi. Cont.in libris conciliorum non inueni.ex concil. Triburi. præſente Arnolpho Rege c.16. Burch.li.8.c. 97.et Iuo parte 7.c.115.decreti.ex concilio Triburienſi, cap.1.de apoſtatis,in hac collectione.
qui quidem) uox quidem in uno Tarr. non eſt.
nec ad monaſterium)aliquod ,additur in Barcin. et in duob. Tarr.nec monaſterio , Raimund. et Cont.uox aliquod eſt apud Burch.et Iuo.et d.c.1.de apoſt.
uxorem habere &c.)ſic etiã Raim.et.d.c.1.ſi uxorem habere permittitur,iterum tonderi cogatur,Burch.et Iuo.
& iterum)hæc in ueteri Tarr.ſcripta,et mox deleta ſunt.
uxorem dimittere)uxorem ſuam dimittere,veteres Gregor.tonſuram ſuam dimittere , Barcin.ut editum eſt,Cont.et alij.tonſuram dimittere,Cont.in marg.ait eſſe in veteri libro.ſic etiam eſt d.c.1.de apoſt.tonſuram negligere, Burch.et Iuo.
Poſt uerba huius capitis addidit Burch.Quem autem progenitores ad monaſterium tradiderunt,et in eccleſia coepit cantare,et legere:nec uxorem ducere,nec monaſterium deſerere poterit;ſed ſi diſceſſerit,reducatur.Si tonſuram dimiſerit,rurſum tondeatur;uxorẽ ſi uſurpauerit,dimittere compellatur.coeperit pro coepit, Iuo,cetera totidem verbis.
Cap.7.ex concilio Nannetenſi) Maticen. Raim. Nanneten.Cont.in marg.cap.9. Nanneten.ait Burch.lib.2.cap.56.et cap.8.Iuo parte 6.cap. 152.decreti.ſed in libris concil.uerba huius capitis non repperi.Pictauien.eſt in uno ex ueter.Gregor.Manetenſi,in uet.Tarr.
cantet epiſtolam) cantet,et epiſtolam, Burch.et Iuo.et Raim.et duo Tarr.
ſcholas poſſit tenere)ſcholam pro ſcholas,Burch. et Iuo.poſſit ſcholas tenere,ueteres Greg.poſſit tenere ſcholas,Cont.et alij.
& admonere)et admoneat,Burch.et Iuo.ut editum eſt,Raim.et Cont.
caſtitate)caritate,unus ex uet.Greg.ſolus.
Cap.8.Alex.iij.in concil.Lateranen.) adde c.xi. ex concil.
pars.c.Clerici in ſacris)hæc omiſit Raim.p.c.clerici.Cõt.Integra clauſula exſtat t.2.c.ult.huius libri,et in cõcil.pars c.Cũ.unus Tarr.nõ recte.

Monaſteria ſanctimonialium) ſic etiã Raim. et Cont. Monaſteria præterea ſanctimonialium, concil. et Barcin. et duo Tarr. alias incip. Præterea, Cont. in marg.

& rationabili cauſa) ſic etiam Raim. et Cont. et neceſſaria cauſa, concil.

non deſtiterit) ſic etiam concil. et uetus Gregor. non deſierit, Cont. et alij. nõ deſiſterit, alter vetus Gregor.

ab officio) ſic Raim. et Cont. a beneficio, concil. et Barcin.

ſi laici &c.) hæc in concil. hoc loco deſiderãtur. ſunt tamen ante huius capitis verba. In Gregorianis bis poſita ſunt, tam ſub hoc tit. quam ſub tit. de exceſſib. prælator.

Cap. 9. clauſa deferant indumenta) deſuper addit Innocen. 3. in cõcil. gener. cap. 16. qui multa ſumpſit ab hac cõſtitutione. uide in 4. collect. cap. 4. huius tituli. ueſtimenta pro indumenta, unus Tarr.

ſericum pannum) pallium pro pannũ, duo Tarr. et Barcin. quod nondum probaui.

anulos non portent) nec pro nõ, Barcin. ſed nec anulos, Inno. 3.

niſi Eps̃ fuerit, qui habeat hoc ex officio) habet malo, quam habeat, aut ante uocem qui, et addo. niſi quib. competit ex officio dignitatis. Innoc.

& taxillorum) et talorum, Barcin. ad aleas, et taxillos non ludant, Innoc.

hominis ſtudijs) ſcribe, bonis ſtudijs, ut eſt in duob. Tarr. et in Barcin. et apud Innoc.

Ep̃m ſuum) uox ſuum in uet. Tarr. olim deſiderabatur.

& inmunitatis) ut pro et Barcin. quod nõ æque placet. uide præter Innoc. conſtitutionem, non diſſimilem Clemen. V. in concil. Viennen.

interim) tantum, olim uetus Tarr.

& mulieres) et in uno Tarr. non eſt.

habitu honeſto) modeſto, uetus Tarr.

& a communione) et, in vet. Tarr. expunctum eſt.

Cap. 10. Idem) Gregorius viij. ueteres Raim. libri. ſeptimus, Cont. et alij. ſed in marg. alias octauus uniuerſis Ep̃is.

Quoniam ut ait ſcriptura, Proni ſunt &c.) Recte Cont. addidit multa, quæ Raim. omiſit. Videntur autem eſſe ſumpta ex concil. Toletano 4. cap. 23. apud Grat. 12. q. 1. cap. 1. et Anſel. Lucẽ. li. 7. c. 8.

Proni ſunt ſenſus hominis ad malum ab adoleſcẽtia ſua) ſic etiã Cont. Nequaquã ultra maledicam terræ propter homines. ſenſus enim, et cogitatio humani cordis in malum prona ſunt ab adoleſcentia ſua. Genes. cap. 8. οὐ μὴ προσθήσω ἔτι καταράσασθαι τὴν γῆν, διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων. ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ. LXX. nõ addã ultra maledicere terræ propter opera hominũ. quia incũbit cogitatio hominis diligẽter ad mala ex adoleſcẽtia ſua, Cõpluten. peccata pro voce opera habet Chaldæorum interpretatio. quoniam ſenſus cordis humani malus eſt ab infantia ſua.

caro vergit) ſic duo Tarr. uergat, Barcin. urgit, Tarr. unus. urget forte, uel urguet, ſcribi poteſt. uergit caro, Cont.

procedente) præcedente, Cont. et unus Tarr. apertius. quæ uox referenda eſt ad gratiam, nõ ad vigorem ſpiritus. ſemper enim præcedit gratia qualeſcumq. motus animi bonos.

niti debet) uti debet, uetus Tarr. debet niti, alter.

ſi quidem) hæc in uno Tarr. non ſunt.

peruenisse) ſic etiam Cont. malo prouenisse.

habeant) habuerant, uetus Tarr.

ex diſpoſitione) vox ex in Barcin. omittitur. eam Cont. habet.

decernimus obuiandum) decreuimus pro decernimus, Cont. et duo Tarr.

Ignis in altari ſemper ardebit) ſic etiã Cont. Ignis autem etc. Leuit. c. 6. καὶ πῦρ ἐπὶ θυσιαστήριον καυθήσεται ἐπ' αὐτοῦ, οὐ σβεσθήσεται. LXX. et ignis in altari accendetur ſuper eo, non extinguetur. Complut. Ignis autẽ erit incẽſus in eodem altari, numquam extinguetur, Chald.

quem nutriet ſacerdos, ſubiciens mane ligna per ſingulos dies) ſic etiam Cont. enutriet pro nutriet, Barcin. ligna mane, Leuit. cetera, ut edita ſunt. καὶ καύσει ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ξύλα τὸ πρωῒ πρωΐ. LXX. et conburet ſuper eo ſacerdos ligna mane mane. Complut. et incendet in eo ſacerdos ligna mane mane. Chald.

ſtatuimus ut) ſic etiam Raim. et Cont. ſtatuimus ergo, ut, Barcin. et duo Tarr.

atq. prouentib.) vox atq. omiſſa eſt a Raim. et Cont.

etiam diligenter) ab eiſd. eſt vox etiã omiſſa. et pro etiam vetus Tarr. olim, mox ea quoq. vox deleta eſt.

inponere numerum) ponere numerum, Raim. et Cont.

in communione) in commune, Barcin. et duo Tarr. et Raim. non male.

et in una) vox et in Barcin. et in Gregorianis omittitur.

Si uero) Si qui uero, Barcin. et Raimund. et duo Tarr.

pro manus iniectione) ſic etiã Raim. et Cont. per manus iniectionem, unus ex veter. Greg. et Barcin. nõ optime. propter forte pro per ſcribẽdũ.

reconciliandi eum) vox eum a Ram. et Cont. eſt omiſſa.

Quod etiam de mulierib. &c.) hæc usq. ad finem omittunt Raim. et Contius.

qui præ ſenectute) pro eſt, non præ in Barcin. et in duob. Tarr. quod non placet.

ſucceſſorib. noſtris) uox noſtris in uno Tarr. olim non erat.

qui rectius) quæ rectius, Barcin. quod rectius, duo Tarr.

TIT. II. DE COHABITATIONE

tione clericorum, et mulierum, et et clericis concubinarijs) tria ultima verba non ſunt in Barcin. neq. in Gregorianis. feminarum pro mulierum, uetus Tarr.

CAP. 1. *ex concilio Nannetenſi*) adde cap. 3. ex concil. cap. 10. Burch. lib. 2. cap. 116. et Iuo par. 6. c. 192. decreti. ex cõcilio Magũtino, Raim. et Cont. qui in marg. ſcripſit Nannoten. Natanenſi, vetus Tarr. Maciceſi, alter Tarr.

Inhibendum eſt) ſic etiam Raim. et Cont. Prohibendum, concil. Inhibendum, Burch. et Iuo. voce eſt omiſſa, ut in concil. et in uno Tarr.

et modis omnib. interminandum eſt) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil. et apud Burch. et Iuo. uox eſt omittitur in vet. Tarr.

eas perſonas feminarum) ſic etiam cõcil. Burch. et Iuo. feminas, Raim. et Cont.

ſicut in canone inſertum continetur) hæc omittunt Raim. et Cõt. ſicut et in canone etc. cõc. Burch. et Iuo. canonem interpretari poſſumus Nicæni concilij cap. 3. relatum a Grat. diſt. 32. cap. 16. et a Burch. lib. 2. c. 109. et Iuone li. 3. tit. 8. c. 29. Panor. et parte 6. c. 186. decreti. et Anſel. li. 7. c. 133. et a Martino Brachar. cap. 32. et a Iuſtiniano Nou. 123. in prin. habetur pro continetur, eſt in vet. Tarr.

in domo ſua) hæc omittunt Raim. et Contius. habent ceteri.

retineat) ſic etiam Raim. et Cont. habeat, concil. et Burch. et Iuo. detineat, unus ex veter. Gregor.

matrem, amitam ſorroem) ſic etiã Burch. et Iuo. et ſororẽ, Raim. et Cont. ſed in concilijs edita collocantur poſt vocem illarum. θεῖα in concil. Niceno, tam amitam, quã materteram ſignificat.

etiam in illis) ſic in concil. et in veteri Gregor. et apud Burch. et Iuo. et pro etiam Cont. et alij.

frequenter) hæc vox a Raim. et Contio eſt omiſſa, habent ceteri.

in pediſſequas illarum) ſic etiam Burch. editus. in pediſſequis illarum, vetus Burch. et Iuo, et concil. in pediſſequis earundem, Raim. et Cont. Poſt vocem illarum, eſt in concil. ſcilicet matrẽ, amitam, ſororem, non recte. in pediſſecis illarũ, unus Tarr.

Sed ſi qua) Sed ſi quis, concil. Burch. et Iuo. ut editũ eſt, Raim. et Cont. Sed ſi qui, unus ex veter. Gregor. vox Sed aliquãdo in vet. Tarr. non erat.

habuerit talem neceſſitatem patientem) ſic etiam cõcil. et Burch. et Iuo. patienter pro patientẽ, Barcin. neceſſitatem habuerit, Raim. et Contius, alijs omiſſis. fuerit talem neceſſitatem patiens, unus Tarr.

cui ſit neceſſitas ſuſtentationis) ſuſtentatio, Burch. et Iuo. cui ſit neceſſaria ſuſtentatio, concil. omnia in Gregorianis omiſſa ſunt.

presbyteri, habeat) ſic etiam concil. Burch. et Iuo. presbyter habeat, vetus Gregor. presbyteri habeant, Raim. et Cont. et vetus Tarr. olim.

aut in villa) ſua additur in ſolo veteri Greg. vel pro aut, unus Tarr.

a presbyteri cõuerſatione) ſic etiam cõcil. et Burch. et Iuo. cohabitatione, Barcin. a ſua conuerſatione, Raim. et Cont.

et ibi ei ſubminiſtret &c.) eis pro ei concil. et Burch. et Iuo, et vetus Tarr. unde eis, quæ ſunt neceſſaria, ſubminiſtret, vetus Gregor. et ibi eis, quę ſunt neceſſaria, ſubminiſtrent, Cont. et alij. quæ ſunt, omittuntur in uno Tarr.

ſed ſecundum auctoritatem &c. prohibẽdum eſt) Sed et hoc ſecundum etc. prohibendum, cõcil. Sed hoc ſecundum etc. prohibẽdum, Burch. et Iuo. Prohibendum quoque eſt, Raim. et Cont. alijs omiſſis. vox eſt in duob. Tarr. non fuerat, in altero addita eſt.

in cancello) infra cancellos, cõcil. et veteres Greg. et Burch. et Iuo. intra pro infra Cont. et alij rectius. vide cap. 1. tit. 1. huius libri tertij.

aut ſedere) ſic etiam concil. et Burch. et Iuo, ſiue ſedere, Raim. et Cont.

*Cap. 2. Idem*in concilio Pictauien.*) ſcribo Item pro Idem.

pars c. Decreuit) ſic ſub tit. de filijs presb. cap. 1. et tit. de præben. c. 1. Integra clauſula quærenda eſt.

Vt nullus) vox Vt in uno Tarr. deſideratur.

habeat) habeant, unus Tarr.

ſecum teneat) habeat, Barcin.

quicumq. ſacerdotum, ſiue) quicumq. huiusmodi ſacerdotis, ſiue, Barcin. quicumq. ſacerdotis, vnus Tarr. voce ſiue omiſſa.

ordinatorum) ordinandorum, unus Tarr.

Cap.3 ex decreto Eugenij Papæ)ſic etiam Grat. ſiue Palea diſt.81.cap.22. ex decretis etc. Anſel. Lucen.lib.8.cap.9.ut editum eſt,Raim.et Cont. ego addo ſecundi,ex libro Veronenſi.ex concilio Eug.Papæ,unus ex veter. Gregor.dicto pro decreto,unus Tarr.mendoſe.

Si quiſpiam) ſic etiam Anſel.Grat. et Veron.Si quiſquam, Raim.et Cont.

ſacerdotum,ideſt presbyter)ſic etiam Raim.et Cõt. et Grat.et Anſel.Epiſcoporum, presbyterorũ, diaconorum,ſubdiaconorum, Veron.

diaconus,ſubdiaconus) vox ſubdiaconus in Barcin.deſideratur.vel diaconus, vel ſubdiaconus, Anſel.et Grat.ut editum eſt,Raim.et Cont.vel ſubdiaconus,in quibuſd.veterib.libris Grat.nõ eſt.

ſuſpicatus)ſic etiam Anſel.et Veron.ſuſpectus, Barcin.et Grat.et Raim.et Cont.aptius.in multis tamen veterib.Grat.libris eſt ſuſpicatus. ſuſpectus fuerit,unus ex veter.Gregor.ſuſpicatus, olim,mox ſuſpectus,vetus Tarr.

et ſecundam,et tertiam)ſecũdã,et tertiam,Grat.et Raim.et ſecundam,ac etiam tertiam,Veron.ſecundamq.et tertiam,Anſel.ut editum eſt,in quibuſd.Grat.veterib.libris.

Poſt vocem admonitionem eſt in Vero.Metropolitani,vel eius Epi.cui ſubiacere videtur.monitionẽ pro admonitionẽ, unus ex veter.Greg. et vetus Tarr.commonitionem,alter Tarr.

et aliquo)ſic etiam Grat.et Raim.vel aliquo, Anſel.et Veron.

excommunicetur) ſic Anſel.et Grat.excommunicationi ſubdatur,Raim. et Cõt. hæc in Veron. non ſunt.

femina vero)ſic etiã Grat.et Raim.vox uero ab Anſel.eſt omiſſa,et a quibuſd.veterib.Grat.libris.utraq.vox a Veron.

Poſt huius capitis verba hęc in Veron. ſunt.
„Quapropter unuſquiſq. Eps in tali re ſtudioſe,
„ac diligenter curam habere * de rebus *;ne ec-
„cleſia Chriſti a proprijs poſſit ſordidari mini-
„ſtris,quia cui propria uxor non conceditur,ma
„xime ab omni femina eſt abſtinendũ.debet pro de rebus,ſcribendum cẽſeo.

Cap.4.pars capituli Cũctos ſicut)Cum tu ſicut aſſeris, unus Tarr.Cum tu ſicut, Barcin. et uetus Tarr.P.c.Cum tu. Cont.hæc omittunt Raim. et Cont.Integra clauſula exſtat cap.5.de uſuris. Cum tu,ſicut aſſeris,manifeſtos etc. in hac collectione.

Clericos autem)ſic etiam in concil.parte 18.cap.1. tit.de clericis matrimonio copulatis, vel alijs fornicarias habentibus. vox autem a Raim.et Contio eſt omiſſa.

in domib.proprijs)in domib.ſuis proprijs,concil. omnia Raim.et Cont.omiſerunt.

detinent)ſic etiam concil. et veteres Gregor.tenent,Cont.et alij.

abiurandas)abiciendas,vetus Tarr.

nolumus)ſic etiam Raim.volumus,concil. mendoſe.

in eadem fornicatione)in eãdem fornicationem, duo Tarr.concil.Raim.et Cont. aptius. ſed in priori editione concil.ut editũ eſt. et in uno ex veter.Gregor.

redeant) ſic etiam in concil.redeuntes, Raim.et Cont.

et inſuper)hęc omittũt Raim.et Cont. ſunt in cõcil.et,eſt in uno ex veter.Gregor.

Verum ipſos)ſic etiam Raim.et Cont. vnde ipſos, concil.

per ſuſpenſionis)per ſuſpenſionem,unus Tarr.

ut de ipſis)ſic etiam in cõcil.quod de illis, Raim. et Cont.parum apte.

non poſſit haberi)ſic etiam Raim.et Cont.non habeatur,concil.

et ſi qui eorum &c.)quæ ſequũtur in concil. non ſunt.

ad ipſas redire)ad eas,unus ex veter.Greg.omiſſo verbo redire.

vel alteras accipere) vel alias accipere, Raim. et Cont.aptius.vel ad alias accedere, unus ex veter.Greg.

aliquos illorum)aliquos eorum, Barcin et Raim.

perpetuo ſententiam)perpetuã ſententiam,Raim. et Cont.perpetuo ſententia,unus Tarr.

excommunicationis excommunionis,unus Tarr.

vindicare) proferre,Raim.et Cont.apertius.

eorum exemplo)ſic etiam veteres Gregor.perterriti,addit Cont.et alij.

Cap.5.Sicut ad extirpanda vitia &c.)Recte Contius addidit a Raim.pętermiſſa, quæ ſunt etiã in concil.d.parte 18.cap.2.

nos decet)ſic etiã in concil.vox nos a Cont.eſt omiſſa.decet nos,unus Tarr.

germina)ſic etiam in concil.gramina,Cõt.quod non æque placet.

fidelib.)ſic etiã Cont. Dei fidelib.concil. neutra vox eſt in Barcin.

ſit obtentum)fuit pro ſit,in concil. ſit,Cont.

habeant)ſic etiam Cont.haberent,concil.

nos volentes)vox nos in concil. deſideratur. habet Cont.neq.volentes,in priori edit.concil.ſcribo,noſq.pro neq.

de populo)a populo,concil.de,Cont.

inducere) ducere, unus Tarr. reducere,concil. et Cont.aptius.

f.t.per A.ſ.m. qua.) fraternitati veſtræ etc. quatenus, concil.Frat.v.mand.quat.Raim. et Cõt. pr.m.qua.vet.Tarr.

iuris

iuriſdictionis) dioc.unus Tarr.

in domib.ſuis)ſic etiam in concil. hæc omitunt Raim.et Cont.

habuerint)ſic etiam Raim.et Cont.habent,cõcil.

monere)admonere,unus ex veter.Gregor.

fornicarias di.et ap.ces.)illas occaſione,et appellatione ceſſante,concil.illas,Raim.et Cont.alijs omiſſis.fornicarias pro illas erat in priori concil. edit. eas remoueant illas, unus ex veter. Greg.

eas ulterius)uox eas in uno Tarr.non eſt.

non admiſſuri)ſic etiam in cõcil.minime pro nõ Raim.ſine ullo lucro.

infra xl. dies &c.) hæc uſq.ad uerbũ aequieſcere,omittunt Raim.et Cõt.offendit forte longũ temporis ſpatium.

contempſerint)noluerint,dũo Tarr. ſed in altero deleta ea uox eſt.

eos ſub.ap.re.)eos auctoritate Ap.Barcin.eas auctoritate Apoſtolica appellatione remota,concil.nõ recte.eos,Raim.et Cont.alijs omiſſis.eos auct Apoſtolica freti ap.re. unus Tarr.

ad dignam ſatiſfactionem ad congruam ſatisfact. Barcin.concil.et Raim.ad ſatisfactionẽ cõgruã, unus Tarr.

Poſt finem huius capitis,ſequitur in cõcilijs. Si qui autem clericorum etc.ut cap.1.de clericis cõiugatis, quod huius capitis pars eſſe dicitur in hac collectione.

Cap.6.Idem in eadem)E. ideſt eidem additur in Tarr.duob.Idem eidem in eadem epiſtola,in cõcil.Idem.Pars c.Inter cetera.Barcin. non male. ſcribo Idem Wigorniẽ.Epõ,ut parte 18. cap.6. et infra tit.prox.cap.4.in quibus integra clauſula eſt initij huius capitis.Recte in concilijs hæc erant coniuncta.

di.tuæ) diſcretioni tuæ,concil.dis.t.duo Tarr.

pr.m.)præcipiendo mandamus,concil.

quatenus)ut,concil.

admonitionem)ſic etiam in concil.ad admonitionem,Barcin.forte ad monitionem ſcribendũ.

contempſerint) emẽdari,additur in Barcin.facere contempſerint,concil.

et in)ſed in,concil.

abſq.ap.re.) appellatione remota, concil. vox abſq.in uno Tarr.non eſt.

et beneficio)hæc in duob.Tarr.non ſunt.

ſpoliare)amouere,unus Tarr.

Cap.7.Idem Lundon.Epõ)ſic etiam in veteri Gregor.London.Epõ,in cõcil.d.parte 18.c.8. Lugdunẽ. Epõ,Cõt.et alij.Lundẽſi Epõ eſt in priori concil.editione. Lundenen. in altero veteri Gregor.Lud.in uno Tarr.

pars c. Ad aures) ſic etiam Cont.hæc in concil. non ſunt,neq.in Gregorianis. Integra clauſula quærenda.forte inuenies eam in 2. collect.ſub tit.de appellat.vel ſub tit.de ſimonia.

iuriſdictionis) dioeceſis,unus ex veter. Gregor.

ſiue in ſacris)ſic etiam Raim.et Cont.ſiue ſint in ſacris,concil.

detinent)detineant,unus ex veter Gregor.

vel tertiam commonitionem) et pro vel,in concil. vel,Raim.monitionẽ, unus ex veter. Greg.tuã, additur in concil.

eas contempturi decetero) ſic etiam in concil.eaſdem decetero non tempturi,vetus Gregor.parum diſerte.contempturi,Cont. et alij, cetera, ut vetus.

uel eorum)vel earum,concil.et Raim. non male. vel eorum,unus ex veterib. Gregor.

ſi quas habent)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

et ipſis officia interdicere)diuina officia,concil.officio ipſis nihilominus interdicto,Raim.et Cõt. omnia officia,unus Tarr.

Cap.8.Idem Bidiceno Epõ)Ebroic.Epõ, Barcin. Eboracen.Archiepõ,concil.d.parte 18.cap.9.et Raim.et Cont.Broliceno,vetus Tarr. Briocenſi,alter.

Super eo vero)ſic etiam Raim.et Cont.vox vero in concil.non eſt.ex his verbis apparet partem eſſe non initium reſcripti.

A.presbyterum)A.in vet.Tarr.deſideratur.

detinere fornicariam)fornicariam detinere, cõcil. fornicariam detinentem,Raim.et Cont.

et eam ad crebram &c.)eũ pro eã,concil.propter hoc ab officio ſuo ſuſpenſum,Raim. et Cont.

pru.t.taliter reſpondemus &c.) recte Cont.hæc addidit a Raim.prætermiſſa.vox taliter in concil.non eſt.pru.tuæ,vetus Tarr.

appellatum ſit)fuerit pro ſit concil.et Cont.

ſi contigerit)ſic etiã in concil.ſi contingat, Cõt.

viderimus)ſic in concil.videbimus,Cont.videremus,vetus Tarr.

pertinaciam)ſic etiam Cont.petitionẽ, concil. non optime.

audaciam)auaritiam,unus Tarr.

prorſus) hæc vox in concil.non eſt. habet eam Cont.

continenter)ſic etiam in concil. continentẽ,Cõt. non male.

litteras ipſas)ipſas,concil.illas,Raim. altera voce utrubiq.omiſſa.ipſas litteras,unus Tarr.

Cap.9.clerici ſint)ſic etiam in cõcil. ſunt pro ſint Tarr,tres libri.

in domibus)ſuis,additur in cõcil. proprijs in uno Tarr.

habere dicantur)dicuntur pro dicantur,concil.

mirabile ſatis gerimus)ſatis graue eſt,concil.

uitiorum manere)uitiorum eorum eos permanere,concil.

permittis)permittas,cõcil.permittitis,unus Tar.

omnimodo)omnino,concil.et unus Tarr.

f.t.per

f.t.per A.ſ.pr.m.qua.)fraternitati tuę etc.quatenus,concil.
habent)habeant,vetus Tarr.
et eas,uel)vox et tollenda eſt ex auctoritate concil.et duor.Tarr.et Barcin. libri unius.
ab eccleſijs)ab officio eccleſiaſtico, vel ab eccleſijs,unus Tarr.
Cap.10.De cetero,quia) De cetero noueris,quia, unus Tarr.
de Vallenton.)De uellentin.concil. de Vallētin. in marg.de Vualeton. uetus Tarr.de Walter. unus Tarr.
in Archidiaconatū)in Archipresbyteratū.Barcin.in Archidiaconatu.cōcil.aptius,et duo Tarr.
Archidiaconi)Archiepi,concil.quod nō placet. Archid.duo Tarr.
et conmatrem) et matrem,uetus Tarr.
tātum,et tam grauem)ob tātū,cōcil.alijs omiſſis.
contradictionis,vel ap.ob.) contradictione, et appellatione obſtante,concil. ego lego, contradictionis uel appellationis obſtaculo, contradictione,duo Tarr. in altero tamē olim contrad.
Cap.11. Wigor.) Vuigorn.concil.
de Van.)de Vanh.Barcin.de Vuellebec, concil. de Vante,vet.Tarr.de Wan.alter.
quod C.)quod E.unus Tarr.
de Eſtona)de Hoſtona,Barcin.de Hortun.cōcil. de Eſtoria,unus Tarr.
qui altario)ſic etiam in concil.qui altari, Barcin. aptius.
feminarum complexib.maculentur,aut per tabernas diſcurrant)feminarum amatores ſint, cōcil.alijs omiſſis.
f.t.per A.ſ.pr.m.qua.)fraternitati tuæ etc. quatenus,concil.f.u.duo Tarr.
qualis deſcribitur)qualis eſſe deſcribitur,concil.
di.et ap.ceſ.) occaſione,et appellatione ceſſante, concil.
Cap.12.Idem in cōcilio Lateranenſi)ſic etiā Raim, et Cont.adde cap.xi.ex concil.
Clerici in ſacris etc.)Clerici,et infra.Raim.et Cōt. omittunt vero hæc uſq.ad illa,Quicumq.autē. ſunt in concil.
qui mulierculas)adde ſuas,ex concil.
abiciant eas)eas abiciant,unus Tarr.
Quicumq autem)uox autem neq. in concil.eſt, neq.in Gregorianis.
igne conſumpſit)ſic etiam in cōcil. igne dominus cōſumpſit, vetus Greg.ut editū eſt, Cōt. et alij.
laborare)hæc vox in veteri Gregor.nō eſt.eſt in concil.et apud Cont.et alios.
ſi clerici fuerint hæc etiā in eod.vet.deſiderātur.
retrudantur)detrudantur,cōcil.et Raim.et Cōt. et unus Tarr.
Poſt verba huius capitis eſt in concil.et in uno Tarr.et in Gregorianis.Si laici, excommunicationi ſubdantur,et a coetu fidelium fiant prorſus alieni.quæ verba poſita ſunt in hac collect. cap.8.de vita, et honeſtate clericorū, poſt eam partē eiuſd.capitis undecimi Lateranenſis cōcilij,qua de ijs agitur, qui monaſteria ſacrarū uirginum frequentant. Raimundus eadem verba bis poſuit,tā ſub tit.de vita,et honeſt. clericor. quam ſub tit.de exceſſib.prælatorum.Poſt verba ſupra ſcripta eſt in concilijs.Monaſteria prę terea ſanctimonialium etc.ut dicto cap.8.

TIT. III. DE CLERICIS coniugatis.

CAP.1.Idem) Alex.iij. Raim.et Cont. Idem Cāt.Archiepo, et eius ſuffraganeis,in concil.d.parte 18. cap.2.
pars c.ſicut ad ad extir.) p.c.ſicut. Cont. et unus Tarr.hæc Raim. omiſit.Integra clauſula exſtat in concil.et cap.5.de cohabitatione clericor. et mulier.in hac collectione.Sicut ad extirpāda uitia etc.
Si qui autem)ſic etiam in cōcil.vox autem omittitur a Raim.et Contio.
clericorū ipſorum) vox ipſorū ab eiſd.omittitur, eſt in concil.
acceperint)ſic etiā Raim.et Cōt.accipiāt,concil.
ſi qua habent)ſi quæ habent,concil.hæc omittūt Raim.et Cont.
uxores ſuas)vox ſuas Raim.et Cont. omittunt, eſt in concil.
eccleſiaſtica diſtrictione) eccleſiæ eſt in quibuſd. Gregor.
ſed ſi forte)ſic etiam in concil.vox forte in Greg. non eſt.
eos uxores)ſic etiam Raim. et Cont. eorum pro eos,eſt in concil.
pœnitentiam agere)ſeptem annorum, additur in vet.Tarr.alia manu. ſcholium id eſſe ſuſpicor.
auctoritate noſtra)hęc omittūt Raim.et Cōt.ſunt in concil.
excommunicationis)excommunionis,unus Tarr.
appellatione poſtpoſita cōpellatis) ſic etiā in concil. cōpellere procuretis,Raim.et Cōt. alijs omiſſis.
Cap.2.Idē Lūdō.Epō)ſic etiā in poſteriori cōcil. editione,Lūdē.eſt in priori, quod non placet. Ludun.in uno Tarr.
uigilem curam,et ſtudium)uigilē diligētiā,cōcil.et vigilē,et ſtudioſum animū debemus,unus Tarr. uigilē,et ſtudioſum animum,alter antiquior.
in acolythi) in acolytatus,Barcin.et concil. et unus Tarr.
uxores duxerunt)ſic etiam in priori edit. concil. uxores duxerint,eſt in poſter.
præſumunt)præſumant,cōcil.et unus Tarr.olim.
uxorati,

uxorati, cum diuiſi ſint)et uxorati diuiſi ſunt,cōcil. uerba Pauli ſunt ep.1.cap. 7.ad Corinthios. Qui autem cum uxore eſt, ſollicitus eſt, quæ ſunt mūdi,quo modo placeat vxori, et diuiſus eſt. Et mulier innupta,et virgo,cogitat,quæ domini ſunt.In Græcis libris pūcta alia ratione collocātur.ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί. μεμέρισται ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος.ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου.Diuiſa ſunt, inquit,hæc uxor,et virgo.
et eos)uox et in concil.non eſt.
cogitare oporteat)oportet,unus Tarr.
obſequijs non ſolummodo poſſunt intendere diuinis) obſequijs ſolummodo diuinis non poſſunt intendere,concil.minus dure.
f.t.per A.ſ.pr.m.qua.)fraternitati tuæ etc. quatenus,concil.
ſi qui eorum aliquod)ſi qui illorū aliquando,cōcil.
habuerunt)habuerint,cōcil.meruerunt,uet. Tarr.
excepto magiſterio)magiſtro,concil. non recte,et vetus Tarr.
Cap.3.Idem Herfordēn.Epō) ſic etiā vetus Greg. Herfor. Cont.et alij.Hereforden.Epo,cōcil.d. parte 18.c.5.et vetus Tarr.Berforden.alter Tar.
Sane de clericis &c.)Ante hęc verba eſt in cōcil. Pars cap.Super eo,quod quæſitum eſt.Integra clauſula exſtat ſub tit.de regularib.cap. 9. in hac collectione, et in concil.parte 21. cap.2.Recte Cont.addidit,quæ omiſſa ſunt a Raim.ſunt autem etiam in concil.d.cap.5.
tuorum habuerunt) noſtrorū habuerūt,Cont. noſtrorum habuere,concil.
ut quia)uox ut in uno Tarr.non eſt.
quia ibi natio,et gens barbara &c.)barbarica gens, concil.hæc uſq. ad illa prouiſurus attētius,Cōt. omiſit.prouideas attentius,Raim.et Cont.
clericis coniugatis &c.)clericus coniugatus ad eccleſiaſtica beneficia,vel ſacros ordines,Raim.et Cont.ut editum eſt,in concil. uel ad ſacros,unus ex veter.Greg.
ſed illorum aliqui)ſed nec(eorum)aliqui, concil. ſed et pro ſed unus Tarr.
uel eccleſiarum ad miniſtrationes non admittantur) vel ad eccleſiarum etc.Barcin.et unus Tarr.vel eccleſiarum adminiſtrationes admittantur,concil.aut adminiſtrationes eccleſiaſticas admittatur,Raim.et Cont.
niſi caſtitatem forte vouerent)vouerint,concil.et unus Tarr.niſi forte caſtitatem vouerēt perpetuam,Raim.et Cont.
et perpetuo ſeruarent)ſeruent,concil.omnia omittunt Raim.et Cont.
qui unicam)et qui unicam,concil.et Raim.et unus Tarr.licet vox et aliquando omiſſa fuiſſet.
habuerint)ſic etiam in concil.habuiſſet,Raim.et Cont.habuerunt in uxorem,unus Tarr.
Cap.4.Idē Wigor.Epo)Idē Vuigorn.Epo,in cōc.
tales in eccleſijs)tales eccleſijs,Barcin.et concil.et unus Tarr.
præponas)proponas,concil.
qui et domum domini)qui domui, domini,concil. Dei pro domini,unus Tarr.
Dei præeſſe poſſint) domini ſciant præeſſe, concil.vox poſſint olim in veteri Tarr.non erat.
commorentur)commorantur,concil.
fingentes)fingunt,uetus Tarr.olim.
matrimonia contra hunt)matrimonium contrahunt,concil.
Alij autem licet filij ſacerdotum &c.) hæc erant ponenda cap.3.de filijs presbyteror. hoc tit.eſt enim id huius pars,ut notat Alanus. etiam pro autem eſt in uno Tarr.
inſtituti,ad ſacros ordines etiam minus)cōſtituti,minus,concil.alijs omiſſis.vox etiam in uno Tarr. non eſt.
et ſacrorum canonum)ſanctorū pro ſacrorū, cōcil.
f.t.per A.ſ.m.qua)fraternitati tuæ etc.quatenus concil.pr.m.qua.vet. Tarr.
ſuis ab vxorib.)a ſuis uxorib.concil.
matrimonia contraxerunt)matrimonium contraxerunt,concil.
qui aſſidue in ſeruitio Dei perſiſtunt)qui in ſeruitio Dei ſunt, et aſſidue perſiſtunt,vnus Tarr.
vel ſupra ad matrimonia conuolauerint) et ſupra ad matrimonium conuolauerunt,concil.aut ſupra,uetus Tarr.
nec huius modi coniunctio matrimonium) eſt matrimonium,Barcin.ut editum eſt,in concil. eſt autem præclara ſententia,nuſquam apertius ante Alex.iij.edita.
Cap.5.Verulano Epo) Vercellē. Epo,unus ex vet. Gregor. Werulan.unus Tarr.
Quod te cum inimicis tuis &c.) Ante hæc uerba eſt in concil.parte 50.cap.7.in eodē libro primo. Oſtēditur eſſe hoc caput ſumptum ex lib. 1.regiſtri Alex.iij.Quod a te,et infra. Raim. et Cont.Integra clauſula quærenda.
De cetero,quia fraternitatis tuæ quærit induſtria,utrū clerici)ſic etiā in concil. Quod fraternitatis tuæ quærit induſtria,utrū clerici,Cont. alijs omiſſis, quæ antea retulimus.vtrū clerici Raim.De eo, quod frat.unus Tarr.
infra ſubdiaconatus)ſic etiā Raim.et Cōt.qui,additur in concil. qui infra ſubd. in pro infra,vetus Tarr.nō recte, niſi ordine pro ordinem ſcribas.
qui cum continere)quia cōtinere,concil. qui continere,Raim.
uitio deuicti non valent) valeant,Barcin. et uetus Tarr.uitio cacti non valeant,concil.deuicti vitio non valentes,Raim.et Cont.
benefici

beneficio canonice debeant ſpoliari)ſic etiam Raim. et Cont.ſpoliari poſſint beneficio canonice,cōcil.

Id tuam volumus experientiam indubitata veritate tenere)tenere indubitata veritate,cōcil. Id volumus te tenere, Raim. breuius.

cum ſimul)ſic etiam Raim.et Cont.cum ſint,cōcil.non recte.

deſiderijs)ſic etiam Raim.dediti, additur in concil.

obſequijs uacare &c.) hæc uſq. ad vocem ſacramentis,in concil. deſiderantur.ſunt in Gregorianis.

indigni contractandis) indigni tractandis, Raim. et Cont.contrectandis indigni, concil.indigne tractandis,unus Tarr.

et eccleſiaſticis proculdubio beneficijs ſint priuandi)eccleſiaſticis ſunt proculdubio beneficijs priuandi,concil.ſunt priuandi,Raim.cetera ut in concil.

ſi eccleſijs) ſic etiam cōcil. et Raim.ſi in eccleſijs, Barcin.

attitulati)intitulati,Barcin.attitulati, concil. et Raim.neutrum Cicero dixit.

bonis ſuis)ſic etiam in concil.bonis antea,Barcin. non male.bonis,vetus Greg.altera voce omiſſa. ut editum eſt,Cont.et alij.

et beneficio)beneficioq.uetus Gregor.ut editum eſt,concil.Cont.et alij.

dominium ac proprietas &c.)debent abſq. cōtradictione redire,Raim.et Cont.alijs omiſſis.dominium, et proprietas illico debet abſq.ulla cōtradictione redire,concil.eorumq. dominium, ac proprietatem libere debent abſq. ulla contradictione redire,Barcin.non ſine mendo.omne dominium,ac proprietatem libere debent, et abſq. ulla contradictione redire, vetus Tarr. eorum dominium etc. ut edidimus, alter Tarr.

Cap.6.Nonnaulan.)Notulanum,vetus Tarr.mēdoſe.Rouaculan.alter.

pro Pagano)pro Gand.Barcin.ut cap.7.Pagand. olim vetus Tarr.mox A.ſed G.ſiue Gand.c.7. eſt autem eiuſd.nomen, ut teſtatur vetus interpres notans Bernardum Papien.huic conſiliū, et auxilium præſtitiſſe, ut has diſpenſationes obtineret.

litteris Apoſtolicis) litteras Apoſtolicas, unus Tarr.

ſacri canones)ſancti,unus Tarr.

ualeat)debeat, Tarr.unus.

extra fratrum conſortia) conſortium, Barcin.et duo Tarr.

Cap.7.Item Clemens iij.)addi poſſet,eiſdem Abbati,et Archipresbytero, ſi de eadem perſona agatur.

Gand.)G.duo Tarrac.

bis ſcripſimus)unū habemus tantum reſcriptum ſupra c.prox. Tancr.

quod a nobis habebat) habuerat,duo Tarr. quod a vobis habuerat,Barcin.

factam)inped.addit unus Tarr.non recte.

querelam &c. iterare) querela etc. iterari, unus Tarr.

animarum annexam) animarum ante annexam, Barcin.

TIT. IIII. DE CLERICIS

non reſidentib. in eccleſia prebendata)præbendaria, Barcin.et duo Tarr.

CAP.1.*Ex concilio Sardicenſi*)adde cap.1.ex cōcil.et Burch.lib.1.c.79. et Iuone parte 5.c.185.decreti.

Non liceat Ep̄o etc.) Ante hæc verba alia ſunt de eadem re conſcripta. Oſius Ep̄s dixit.Non minus mala conſuetudo, quam pernicioſa corruptela funditus eradicanda eſt. ſic in concil. tam Dionyſio Exiguo,quā altero incerto interprete, et Burch.et Iuo. Ὅσιος ἐπίσκοπος πόλεως κορδούβης εἶπεν. οὐ τοσοῦτον ἡ φαύλη συνήθεια, ὅσον ἡ βλαβερωτάτη τῶν πραγμάτων διαφθορὰ ἐξ αὐτῶν τῶν θεμελίων ἐστὶν ἐκριζωτέα. Tilius.Oſius Ep̄s dixit. Tam mala conſuetudo, quam ipſa rerum pernicioſa corruptela, *quæ* funditus eradicāda eſt. Romanus liber. vox quæ tollenda eſt.Oſius Ep̄s dixit.Quanto magis mala conſuetudo nocentiſſima eſt rerū corruptione, ab ipſis fundamentis eradicanda eſt.Veronen.liber.Mala autem conſuetudo nō minus, quam pernicioſa corruptela abiicienda, et uitāda eſt:quæ niſi citius radicitus euellatur, in priuilegiorū ius ab impijs aſſumitur. Nicol. Papa ad Igmarum Rhemen.apud Iuon. parte 4.c.203.decreti,et lib.2. tit.12.c.28.Panormiæ, et Grat.diſt.8.c.3.In Græcis verbis dicitur Hoſium Cordubēſis urbis Ep̄m dixiſſe.notat Ioā. Zonaras:Ep̄os in ſynodo de aliquib.reb.dixiſſe ſententias ſuas, et ſi alijs placuiſſent, eas optinuiſſe vim canonum,et decretorum. Primus igitur Hoſius Cordubæ Antiſtes de ijs Ep̄is,qui in alias ex alijs urbes migrarent,dixit,nam quāuis id eſſet Apoſtolicis regulis, et aliarum ſynodorum cōtrarium, adhuc fiebat. proœmium huius ſententiæ, inquit,fuit. ὅτι πᾶσαν δεῖ φαύλην συνήθειαν ἀνατρέπεσθαι. εἰ δὲ καὶ εἰς πραγμάτων εἴη διαφθοράν, ἐξ αὐτῶν τῶν θεμελίων χρὴ αὐτὴν ἐκριζοῦν. διὰ τῆς ἐκριζώσεως καὶ τῶν θεμελίων τὴν παντελῆ καθαίρεσιν καὶ ἀνατρο-

πὴν

πὴν ἐνδεικνυμένου τοῦ λόγου. Omnem, inquit,oportet prauam conſuetudinem immutare. quod ſi in rerum ipſarum corruptionem uertatur; ex ipſis fundamentis eradicanda eſt. quibus uerbis oſtenditur omnino eſſe tollendam. Theodorus Balſamon adfert de eadem re Apoſt.can.14. et Antiochen. 21. et 22.apud Burch. ſunt lib. 1. cap. 71.et 72.et Iuon. parte 5.c.178.et 179.decreti, apud Grat.7. q.1. cap.25.et 9. q.2.c.7. apud Martin.Brach.cap. 6. Mox addit Theodorus, Cordubenſem Ep̄m ob miram eius virtutem Hoſium, hoc eſt Sanctum, appellatum ita dicere cœpiſſe. ὀφείλειν πᾶσαν φαύλην συνήθειαν ἐκριζοῦσθαι, πολλῷ δὲ πλέον τὴν ἀφορῶσαν εἰς πραγμάτων ἐκκλησιαστικῶν διαφοράν. ſcribendum διαφθοράν. Oportere,inquit, omnem prauam conſuetudinem radicitus euelli, multo autem magis eam, quæ adferat eccleſiaſticis negotijs corruptionem.

Non liceat Ep̄o *de ſua ciuitate ad aliam tranſire*) de ciuitate ſua tranſire ad aliam, Raim. et Cont.de ciuitate ſua ad aliam tranſire ciuitatem,Roman.uox ſua aliquando in vet.Tarr. non erat.de ciuitate ſua,alter Tarr. ἵνα μηδενὶ τῶν ἐπισκόπων ἐξῇ ἀπὸ πόλεως μικρᾶς εἰς ἑτέραν πόλιν μεθίστασθαι. Tilius. Ne cui liceat Ep̄o de ſua ciuitate ad aliam tranſire ciuitatem, concil. Burch.et Iuo. Vt nulli Ep̄o liceat de ciuitate ad aliam ciuitatem transferri. Veronen. Græca verba a Latinis diſcrepant. Vt nemini Ep̄orum liceat a parua urbe ad aliam transferri. ὁ παρὼν κανὼν τὰς μεταθέσεις τῶν ἐπισκόπων ὅλως οὐ συγχωρεῖ γίνεσθαι. ἀλλὰ καὶ εἰ γένοιτο, αὐστηρῶς τοὺς μετατιθεμένους κολάζει. Alexius Ariſtenus. Hic,inquit, canon mutationes Ep̄orum nullo modo fieri permittit. ſed ſi fiant,aſpere migrantes coërcet. ὁ δὲ κανὼν διορίζεται, μηδένα ἐπίσκοπον καταλιμπάνειν τὴν πόλιν ἐν ᾗ ἐχειροτονήθη, καὶ μεταβαίνειν εἰς ἑτέραν. Zonar. Hic,inquit, canon decernit, nullum Ep̄m derelinquere debere urbem, in qua conſecratus eſt, et in aliam venire. ἐπήγαγε μὴ ἔχειν ἐπ' ἀδείας ἐπίσκοπον οἱονδήτινα ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν μεθίστασθαι. Balſam. addidit,inquit, non licere quemquam Ep̄m ex urbe in urbem transferri. Ex ſupraſcriptis vox μικρᾶς in Tilij editione ſuſpecta redditur. ſed ex alijs Balſamonis verbis retinenda eſt.

manifeſta eſt enim cauſa, pro qua re hoc facere temptat) ſic etiam Burch. et Iuo. vox re in Barcin. non eſt. pro qua facere hoc attemptat,Raim.et Cont.qua hoc facere quis temptet, Rom. qua hoc facere temptant, cōcil. temptant, vetus Tarr.facere hoc, alter Tarr. ἡ γὰρ τῆς αἰτίας ταύτης πρόφασις φανερὰ, δι' ἣν τὰ τοιαῦτα ἐπιχειρεῖται. Tilius.Huius enim cauſæ occaſio manifeſta eſt, per quam tales temptantur. Veron. φανερὰν γὰρ εἶναι τὴν αἰτίαν τῆς μεταστάσεως, ἣν πλεονεξίαν ὀνομάζει καὶ ἀλαζονείαν. Zonar. eſſe enim apertam, inquit, mutationis cauſam, quam auaritiam,et ambitionem appellat. Et ſiquis diceret, ait Balſamōn, ignoſcendum eſſe,cum aliquis id agat bona de cauſa,ut doceat,et inſtituat plebem ampliorem; addidit, Ep̄os id auſos non iuſta de cauſſa,ſed ob auaritiam,ſiue ob ambitionem, et ut maiori poteſtate utantur,atq. plura lucrentur.

Cum nullus in hac re inuentus eſt Ep̄s,qui de maiori ciuitate ad minorem tranſiret) ſic etiam Iuo.ſit pro eſt,concil. et Burch. et Roman. uox Ep̄s in Barcin.deſideratur,cetera,ut edita ſunt.Ep̄s inuentus eſt,unus Tarrac. οὐδεὶς γὰρ πώποτε εὑρεθῆναι ἐπισκόπων δεδύνηται, ὃς ἀπὸ μείζονος πόλεως εἰς ἐλαχιστοτέραν πόλιν ἐσπούδασεν μεταστῆναι. Tilius. Cum nullus ſit inuentus Ep̄s, qui ad minorem de maiori ciuitate tranſiret, Raim. et Cont. Nūquam enim poteſt Ep̄s reperiri, qui de maiore ciuitate ad minorem transferri ſtudeat. Veron. ἀνεύρετόν ἐστιν, ἐπίσκοπον ἐκ μείζονος πόλεως εἰς μείονα πόλιν μετελθεῖν. Ariſten.in epitome. Inuētū,inquit, non eſt, Ep̄m ex maiore urbe in minorē trāſferri.

m κατα

καταλαβόντες γὰρ οἱ πατέρες ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, ὡς οὐδεὶς τῶν ἐπισκόπων ἀπὸ πόλεως μείζονος εἰς ἐλαχιστοτέραν πόλιν σπουδάζει μετατεθῆναι. Ariſten. in interpret. Patres enim ex ipſa re cognoſcunt, cum Eps nullus ſit, qui ex maiore vrbe in minorem transferri ſtudeat. οὐ γάρ τις φησὶν εὑρέθη ποτὲ, ἐκ μείζονος πόλεως εἰς μικροτέραν μεταχωρήσας. Zonaras. non enim, inquit, aliquis inuentus eſt, qui ex maiore vrbe in minorem migrauerit. οὐδεὶς γάρ φησιν ἐπίσκοπος εὑρέθη ἀπὸ πόλεως μείζονος μεταβὰς εἰς ἐλαχιστοτέραν. Balſam. Nullus enim, inquit, Eps inuentus eſt, a maiore in minorem tranſire. Poſt verba huius capitis alia in concil. ſunt. Vnde apparet auaritiæ ardore eos inflammari, et ambitioni ſeruire, et ut dominationem agant. ſic prior editio. exerceant pro agant, poſterior, et Rom. et ut dominationes agant, Burch. et Iuo. ut dominationem agant, Surius, ET omiſſo in priori editione. illos pro eos, Rom. ὅθεν συμβαίνει διαπύρῳ πλεονεξίας τρόπῳ ὑπεκκαίεσθαι τοὺς τοιούτους, καὶ μᾶλλον τῇ ἀλαζονείᾳ δουλεύειν, ὅπως ἐξουσίαν δοκοῖεν μείζονα κεκτῆσθαι. Tilius. Vnde apparet appetitionis fragrante modo peruri huiuſmodi, & ſuperbiæ potius ſeruire, vt videantur maiorem poſſidere poteſtatem. Veronen. ὁ τοίνυν ἐκ ταπεινῆς ἐφ' ὑψηλοτέραν μεταπηδῶν, ὡς ἀλαζὼν καὶ πλεονέκτης ὑποβλεπόμενος, διὰ βίου παντὸς ἀκοινώνητος. Ariſten. in epitome. migrans itaque ex humiliori, inquit, ad altiorem, ut ambitioſus, et cupidus ſuſpectus eſt, ideoq. ſine communione ſemper viuat. ἀλλὰ ἀπὸ μικρᾶς πόλεως ἐπὶ ὑψηλοτέραν πόλιν ἐθέλει μεταπηδᾶν, δι' ἀλαζονείαν καὶ πλεονεξίαν, ὥρισαν τὸν τοιοῦτον etc. Ariſten. in interpret. ſed ex parua urbe in altiorem migrare vult ob ambitionem, et auaritiam, decreuerunt hunc etc. ἀλλ' ἐκ μικρᾶς καὶ ἀφανεστέρας εἰς μείζω καὶ ἐπιφανεστέραν, ὅπερ κατηγορεῖ τῶν τοῦτο ποιούντων ἀλαζονείαν καὶ πλεονεξίαν θελόντων μείζονος δράξασθαι ἐξουσίας. Zonar. Sed ex parua, inquit, et ignobili ad maiorem, et nobiliorem urbem, quod accuſat id agentiū ambitionem, et auaritiam, cum velint maiori poteſtate fungi. Hoc ipſum paullo ante idem Zonaras latius explicauerat. auaritiam eſſe, quod plus habere appeterent, ambitionem, quod elationem, et gloriam cuperent ob maiorem vrbem. ὥστε ἐκ τούτου περιαιρεθῆναι τὴν ὑποψίαν τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς φιλοδοξίας. Balſam. ut ex hoc, inquit, ſuſpicio creetur auaritiæ, atq. ambitionis. Si omnibus placet, huiuſmodi pernicies ſæuius, et auſterius uindicetur; ut nec laicam communionem habeat, qui talis eſt. concil. priori editione. et Burch. pro habeat, in veteri Burch. eſt, accipiat, alias habeat. Si ergo omnib. placet huiuſmodi pernicies auſterius uindicetur, nec laicā communionē habeat, qui talis eſt. Dionys. ſeuerius, et auſterius iudicetur. Iuo, cetera, ut prior. Si omnib. hoc placet, ut huiuſmodi pernicies ſæuiſſime, et auſterius uindicetur, ita ut nec laicam etc. ut prior. Rom. εἰ πᾶσι τοίνυν τοῦτο ἀρέσκει, ὥστε τὴν τοιαύτην σκαιότητα αὐστηρότερον ἐκδικηθῆναι. ἀξιοῦμαι γὰρ μηδὲ λαϊκῶν ἔχειν τοὺς τοιούτους χρῆναι κοινωνίαν. Tilius. Si igitur omnibus hoc placet de talibus euitare, ſeuerius vindicari, exiſtimo nec laicorum oportere tales habere communionem. Veron. ὥρισαν τὸν τοιοῦτον μηδὲ λαϊκὸν κοινωνίαν ἔχειν. ἀλλὰ σὺν τῷ καθαιρεῖσθαι καὶ ἀφωρισμένον εἶναι. Ariſten. Decreuerunt, inquit, hunc ne laicam quidem habere communionem. ſed una cum depoſitione extra communionem eſſe. Poſtea quam, inquit Zonaras, hanc ſententiam in concilio dixerat Hoſius, rogauit Epiſcopos, εἰ πᾶσιν ἀρέσκει αὐστηρότερον ἐκδικηθῆναι τὴν τοιαύτην κακίαν. εἶτα καὶ τὸ ἐπιτίμιον ἐπάγει εἰπών. ὅτι ἐκπίπτειν χρὴ τοῦτον τῆς τῶν πιστῶν ὁμηγύρεως. ὥστε μηδὲ ὡς λαϊκὸν ἔχειν τοῦτον μετὰ τῶν πιστῶν κοινωνίαν. hoc eſt. An omnibus placet aſperius hoc crimen uindicari. mox addidit poenam. ut is a communione fidelium excideret: ita ut ne laica quidem cum ceteris Chriſtianis communione uteretur. τοίνυν καὶ ἠρώτησε τὴν σύνοδον. εἰ πᾶσιν ἀρέσκει αὐστηρότερον ἐκδικηθῆναι τοιαύτην τόλμαν, δηλονότι μὴ μόνον καθαιρεῖσθαι τὸν τοιοῦτό τι ποιήσαντα, ἀλλ' ἐκπί-

πτειν καὶ τῆς τῶν πιστῶν ὁμηγύρεως, καὶ μηδ' ὡς λαϊκὸν κοινωνεῖν μετ' αὐτῶν. Balſamon. Denique etiam ſynodum interrogauit. placeret ne omnibus aſperius hanc audaciam vindicari. ſcilicet, vt non ſolum deponeretur, qui id egerit, ſed ut exſcideretur ex fideliū coetu, et ne vt laicus quidem cum alijs communicaret.

Poſtremo additur in Latinis libris. Reſponderunt uniuerſi. Placet) ſic prior editio cōcil. Burch. Iuo, et Rom. Vniuerſi dixerunt. Placet. ſic Dionys, omnes Epi dixerūt. Placet. Verō. πρὸς ὃ οἱ τῆς συνόδου ἀπεκρίναντο, ὅτι πᾶσιν ἀρέσκει. Zonaras. Cui ſynodus reſpōdit, omnibus placere. ſic etiam Balſamon. Hæc Græca verba in Tiliana editione deſiderantur. et in ueteri libro, ſupra, nō εἰ πᾶσι, ſed ſine εἰ, eſt πᾶσι, quaſi ab omnib. illa dicta ſint. quod cum Ariſteni verbis conſentire videtur, alijs repugnare. Ad extremum Balſam. obicit. Nicææ conſtitutum cap. 15. non eſſe deponendum, ſed reſtituendum eum Epm. adicit ſextæ ſynodi cap. 20. ſed aliud eſſe ait vagari, aut in aliena dioeceſi quid agere, aliud mutare ſedem, additq. cap. 13. Antiochenum. quod eſt apud Grat. 9. q. 2. cap. 6. et Burch. lib. 1. cap. 108. Iuo. parte 5. cap. 210. decreti, Martin. Brachar. cap. 7. eſt autem d. c. 15. Nicęn. apud Grat. 7. q. 1. c. 19. apud Burch. li. 2. cap. 97. Iuo. parte 6. c. 174. Triburien. ſynod. c. 28. Poſtremo addit Balſ. non quia vetatur Eps ex parua urbe in magnam migrare, licere ex magnis in minores transferri. eadem enim eſt de omnib. conſtitutio.

Cap. 2. ex geſtis Romanor. Pontificum. Leo III. *natione Romanus*) tam in prima hac collectione, quā in Gregoriana, in omnib. libris hæc verba præpoſtere ſcripta ſunt. neq. Ant. Contius, qui addidit hoc loco a Raimūdo prætermiſſa, felicius hæc edidit. nos tantum aſteriſci notā addi permiſimus, ut attente hæc legerentur a nobis immutata. pro Leo III. in Gregorianis eſt Leo IIII. quod malo. neq. verum eſt, quod Cont. in marg. adſcripſit, in omnib. veterib. eſſe III. habeo enim Gregorianū vetus volumē, in quo eſt, Leo quartus. hiſtorici autem hæc cōfirmāt, qui mortē Leonis tertij fuiſſe ſcripſerunt an. Chriſti DCCCXVI. quo tēpore neq. Lotharius Imperator eſſe potuit, neq. Lodouicus, quorū nomina hic referuntur.

Lodoyci) Ludouici, Cont. aptius. quidam HLodouicum ſcribunt, contemptis grammaticorū ferulis.

In hac ſynodo) In (qua) ſynodo, Cōt. In ſynodo, Raim.

Marcelli) Marci, unus ex veter. Gregor. alij, ut editum eſt.

inſtituta) ſtatuta, idem vetus Gregor. ſolus.

Cap. 3. ex cōcilio Lateran.) ſic Raim. et Cont. adde cap. 13. ex cōcil. quod eſt cap. 12. apud Gul. Neubrigen. in hiſtoria Anglica. intelligendum autē eſt Lateran. ſub Alex. iij. quotiens aliud non dicitur.

et diuerſas dignitates) ſic etiam Gul. et refertur ab Innocen. 3. cap. 2. de inſtitutionib. in tertia collectione. vox et in Gregorianis deſideratur, et in concilio generali ſub eod. Innocētio cap. 29. ex quo eſt ſub tit. de præben. cap. 28. in Gregor. dignitates, concil. alijs omiſſis. et dignitates diuerſas, unus Tarr.

et plures) ſic omnes pręter concil. gener. in quo eſt, vel plures, non male.

ſacrorum) ſanctorum, Gul. ſolus.

accipere nituntur) adquirere nituntur, Barcin. nituntur adquirere, concil. et Gul. et coll. 3. nituntur accipere, Raim. et Cont.

ut cum unum) ſic etiam coll. 3. et Raim. ita ut cū unum, concil. et Gul.

implere) adimplere, unus Tarr.

Cum igitur vel eccleſia) ſic etiā Gul. et vetus Greg. Cum ergo vel eccleſia, collect. 3. Cum igitur eccleſia, concil. et Cont. et alij. vel, in duob. Tarr. non fuit. in altero, vel eccleſia, deſiderabatur.

miniſterium) beneficium unus Tarr.

committi debuerit) debuerint, vetus Tarr. alicui commiti debuerit, alter Tarr.

ſe ipſam) ſic collect. 3. et Gregor. ſe ipſum, concil. et Gul. et unus ex veter. Gregor. ſe, cap. 4. huius tit.

actum fuerit) ſic etiam Gul. et Raim. fuerit actū, concil. factum fuerit, coll. 3.

receperit) ſic omnes præter Barcin. in quo eſt, recepit.

acceperit) accepit, ceteri præter Barcin. receperit, Gul. et unus ex veter. Gregor.

Cap. 4. Alex. iij. Eboracen. Archiepo) ſic etiam Raim. et Cont. R. Eboracen. Archiepo, in concil. parte 15. cap. 1. tit. de iure patronatus, et clericorum inſtitutionib.

pars. c. In emi.) P. c. In eminēti. Cont. hæc Raim. omiſit. et concil. integra clauſula quærenda ſupra de appell. cap. 40. in hac collectione.

ex parte tua) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

Lateranen.) ſic etiam Raim. Laterano, concil.

ſit conſtitutum) ſit ſtatutum,cõcil.et vetus Greg.
ſtatutum ſit,Cont.et alij.
quæ reſidere)ſic etiam in d.cõcil.Later.c.13. ut di
ximus cap.3.et apud Raim.et Cõt.quæ reſideat,
d.c.1.partis 15.
nonnulli)ſic etiam Raim.nonnulli autem,concil.
ſe poſſe reſidere affirmant)ſic etiã cõcil.hoc ſe poſ-
te affirmant, Raim.et Cont.
et curam habere &c.)hæc omittũt Raim.et Cõt.
ſunt in concil.
vel eccleſiaſtici)et pro vel concil.quod non æque
placet.
id tamen efficere)ſic etiam in concil.ſed efficere,
Raim.et Cont.
Ideo conſulere voluiſti etc.)et ideo,unus Tarr.Re-
ɥte Cont,addidit a Raim.prætermiſſa. Ideo cõ
ſulere nos voluiſti, concil. Ideo nos conſulere
voluiſti,Cont.
præſentatos)ſic etiam Cont.hæc vox in cõcil.deſi
deratur.
uel inſtitutos)et pro vel unus Tarr.
ſub.ap.ob.)ſine appellatione, concil.appe. ſub.
Cont.
Tuæ igitur) ſic etiam Cont. Tuæ itaque, concil.
quod cum verba)ſic etiam concil.et Cont. Cum
igitur verba, Raim.
non admitti)ſic etiam vetus Greg.non debẽt ad
mitti,Cont.et alij.hæc non ſunt in concil.
et admiſſi, ſi inſtituti fuerint)et admiſſi, Raim. et
Cont.alijs omiſſis,at in concil. omnia deſiderã
tur.et ſi fuerint admiſſi,et inſtituti,unus Tarr.
ſecure poterunt)licite poterunt,concil. et Barcin.
poterunt Raim,et Cont.altera voce omiſſa.
prælatorum ſuorum)ſic etiam Raim.vox ſuorum
in concil.non eſt.
uel pro alijs honeſtis cauſis)uel alijs cauſis honeſtis,
unus Tarr.
ap.diffu.)appellationis diffugium,duo Tarr.
contra ius, et intentionem decreti) contra decreti,
intentionem,concil. contra huiuſmodi intẽtio
nem decreti,Raim.et Cont. contra intentionẽ
decreti,unus Tarr.
Poſt verba huius capitis eſt in concil. Quia au-
tem conſulis,ſi clericus etc.ut infra ſub tit. de
iure patronatus cap.7.

TIT.V. DE PRAEBENDIS.

CAP.1.pars.c,Decreuit)ſic cap. 2. de cohab.
cleric.in hac collect.hęc omittunt Raim,et
Cont,Integra clauſula,et ipſum Pictauien.con
cil.quæſito egent.
ſiue de populo)de,Raim.omiſit.eſt tamen in uno
ex veter.Gregor.
Cap.2.In corpore canonum p.u.ex nouellis)ſic tres
Tarr. In corpore canonum Raim.ex cõſtitutio
nib.nouellis,Cont.in marg.p. ij. pro p.u.eſt in
Romano quodam libro .forte parte v. ſiue par
te ſecunda. Alibi docuimus hæc eſſe Iuliani an
teceſſoris Conſtantinop. verba Nouella tertia
capite ſecundo Iuſtiniani Imp.
Non liceat ulli Epo clericos ordinare)Non liceat
Epo ulli quidem clericos deſtinare, vel creare.
Barcin.ordinare clericos,Raim. et Cont.cetera
ut edita ſunt. Nulli liceat Epo etc. unus Tarr.
clericos quidem deſtinare,vel creare,ideſt ordi
nare,alter Tarr.antiquior, in quo duo ultima
verba olim nõ erant. Nec liceat ulli clericos qui
dem deſtinare,vel creare. Iulian.vox ulli in qui
busd.Iuliani libris deſideratur. *οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἀ-
νεξόμεθα παντάπασι γενέσθαι τὸ φάσκον, ὡς ἄ-
δειά ἐστι τὸ χειροτονεῖν μέν*. Iuſtiniã. Neq.enim,
inquit, illud patimur omnino fieri, quod aiunt,
ut liceat quidem ordinare.
et nullas eis alimonias præſtare) ſic etiã Raim.nul
las autem eis etc. Barcin.et unus Tarr.et Iuliã.
ὃ μὴν ἐπιδιδόναι τροφάς. Iuſtin.alimenta vero
non præbere.alimonias eis,alter Tarr.
ſed horum alterum eligat)duorum pro horum Iu
lian.Barcin.et duo Tarr.et Raim.vox eligat in
Barcin.deſideratur. Græca verba non habemus
his paria.a ſententia tamen Iulianus non diſceſ
ſit.ſed faciat duorum alterum,unus Tarr.
vel non)ſic Iulian.ut non,vetus Gregor.vel non,
Cont.et alij.
det eis)ſic etiam Iulian.det illis,Raim.et Cont.
Cap.3.Gregorius Anthemio ſubdiacono) ſic etiam
Raim.et Cont.et Grat.ſiue Palea Gratiani di-
ſcipulus 17.q.4.c.2.et in regiſtro B.Gregor.lib.
11.epiſt.29.ſiue 31.cap.31.indict.6. ſed in veteri
regiſtro cap.33.poſt ead. verba additur Campa
niæ,ex quo capite ſumitur cap.2.diſt. 84.et in
ipſa epiſtola mentio fit Campaniæ Eporum.ſic
etiam in eodẽ regiſtro veteri inſcribitur epiſt.
27.ſiue 29.cap.29.eiuſd.lib.et apud Grat.cap.1.
eiuſd. diſt.84. ut editũ eſt,Anſel.Lucen. lib. 5.
cap.38.Addi autẽ debuit,Pars cap. Peruenit ad
nos.Integra clauſula hæc eſt. Peruenit ad nos
Benenatum quondam Meſſenatem Epm pro
conſtruẽdo illic caſtro ſolidos accepiſſe.et quia
pars eorum ſolidorum apud eum dicitur reman
ſiſſe,etc.uox Meſſenatem mihi ſuſpecta eſt.for
te a Miſeno Miſenatem ſcribendum.
ut proprijs cuiusquam &c.)ſic etiã regiſtr. et An-
ſel.et Grat,cuiusque pro cuiusquã, unus Tarr.
ut quod pro communi utilitate datum eſſe
cognoſcitur,proprijs cuiuſquã uſib. applicetur.
Raim.et Cont.mutationis cauſam nullam vi-
deo.

Ex ſu-

Ex ſupraſcriptis regiſtri verbis apparet nihil
Gregorij litteras ad hunc titulum pertinere.ſed
quæ decerpta ſunt,potuerũt ſub tit.de regulis
iuris collocari.in vno veteri Grat. libro eſt,dino
ſcitur,pro agnoſcitur.
Cap.4.De cetero,quia dignum eſt &c.)De cetero,
et infra,Raim.et Contius.
canonicis tuis)uox tuis a Raim.et Contio eſt o-
miſſa.
conſueuerunt)ſic etiam Raim. et Cont.conſueue
rint,Barcin.
Cap.5.ex cõcil.Lateranen.)Alex.iij.in concil.La
teran. Raim.addit Contius capite quinto,quę
ex libris concil.confirmantur.
ordinauit)ordinauerit,concil. et Raim. et unus
Tarr.
et conuenientia) ſibi pro ei unus ex veter.Greg.
militia clericalis ſic etiam Raim.et Cont.militiæ
clericali,concil.et Barcin.
niſi talis forte,qui ordinatur,extiterit)niſi forte ta-
lis,etc.concil.niſi talis ordinatus,Raim.et Cõt.
alijs omiſſis.
qui de ſua,vel paterna hereditate) ſic etiam in cõ
cil.vox qui non eſt in veterib. Gregor. de ſua
paterna hereditate, (vel alia honeſtatis cauſa)
Cont.non recte,ex ueteri quodam Later.cõcil.
de ſua paterna hereditate, alij non ſine men
do. honeſta pro honeſtatis, ſcribi debuit apud
Cont.
Cap.6.ex eodem)Idem in eodem, Raim. cap.13.
addit Cont.ego 14.ex cõcil.pars capitis 12.quod
in concilijs eſt 13.Gul.Neubrigen.
Quia in tantum iam quorundam)ſic etiam concil.
Et quia etc.Gul,Quia iam ita quorundam,Bar
cin. Quia in tantum quorundam, Raim. et
Cont.
ſed vj,aut plures eccleſias)ſic etiam in concil. vox
eccleſias a Gul.eſt omiſſa. ſed plures eccleſias,
Raim.et Cont.ſed ſex,unus Tarr.
cum nec duab.)ſic etiam Gul. et Raim.et Cont.
vox cum in concil.deſideratur,et in uno Tarr.
et per)uox per in uno Tarr.non eſt.
hæc emendari)hoc pro hæc Gul.et Raim.et duo
Tarr.cariſſimos emendari,concil.
de multitudine)ſic etiam concil.et Gul.et veteres
Gregor.præbendar.addunt Cont.et alij.
uagationis)ſic concil.et Gul, euagationis,Raim.
et Cont.uagationis,olim vetus Tarr.mox uaga
tionem.
et certum)ſic etiam concil. et Gul. certumq.
Raim.
qui eccleſijs deſeruire ualeant) ſic etiam Raim. et
Cõt.qui in eccleſijs etc.Gul.qui eccleſijs digne
valeant deſeruire,concil.
indigentiam ſubleuari)ſic etiam Gul. et veteres
Gregor.indigentiam volumus ſubleuari,Cont.
et alij.uolumus eccleſiaſticis beneficijs indigen
tiam ſubleuari,concil.non ſine mẽdo.uolumus
indigentiam ſubleuari, vetus Tarr.in quo ver-
bum volumus olim non erat.ſubleuari olim,in
altero Tarr.mox ſubleuare.
Poſt hujus capitis verba eſt in cõcil. Præterea
quia in tãtum etc.ut ſub tit. de iure patronatus
cap. 5. in hac collectione.
Cap.7.Idem Eboracen.Archiepo) Alex. iij. pro
Idem in concil.c.1. parte 30.tit. Vni plura bene-
ficia eccleſiaſtica non committenda; nec unum
inter plures diuidendum: et de in beneficio ſibi
adſignato non reſidentibus.
de Bedeford.)de Bedes, Barcin.de Bedis,cõcil.de
Bedefort, uetus Tarr.de Bedeforund,alter.
Beluacenſis) Beuerlacenſis, Barcin. Beuianenſis,
concil. Benerlamenſis, olim vetus Tarr.poſtea
Benlamenſis.Benlacenſis,alter Tarr.
quia tamen)Quia uero,Barcin.et concil.quod ta
men,uetus Tarr.quia tamen,olim.
prædictæ eccleſiæ)præſcriptæ eccleſiæ,concil.
requirere) inquirere,concil.non optime.habere
Barcin. non male.
f.t.per A.ſ.pr.m.qua.)fraternitati tuæ etc.qua
tenus,concil.
commoneas) ſic etiam in concil. commoneatis,
Barcin.
nulla ratione) hæc in Barcin.non ſunt. ſunt in
concil.
audeat)ſic etiam in concil.non audeat, Barcin.
per medietatem anni)unius anni,concil.
Cap.8.Idem)ſic etiam Raim,et Cont.Idem Lõ
don.Epo,d.parte 30.cap.2. Lundenſi,prior edi
tio concil.
Cum teneamur ex debito etc.)Recte Contius addi
dit a Raim.omiſſa,quæ ſunt etiam in concil.
eccleſiarum prælatis)ſic etiam Cont.eccleſiaſticis
prælatis,concil.
et interdum)ſic etiam in concil.et,in Barcin. et a
pud Cont.deſideratur.
qui aliud)qui aliquod,in concil.qui aliud,Cont.
uerum etiam)dum etiam,concil.uerum Cont.al
tera voce omiſſa.
aliud beneficium)ſic etiam Cont.aliquod pro a-
liud concil.
ſi preces,et mandatum)ſic etiam concil. Vnde ſi
preces,etc.Barcin. Si mandatum, Raim,et Cõt.
pro aliquo recepiſti)recepiſti pro aliquo,concil.ſu
per prouiſione receperis,vetus Greg.olim,mox
ſuper prouiſione alicuius receperis.pro alicuius
prouiſione receperis,Cont. et alij.
uel aliquando recipies) hæc omittunt Raim. et
Cont. ſunt in concil.
habeat de quo valeat) ſic etiam Raim, habet, de

 quo

quo valet,Cont.et alij.habeat, de quo valeant,
duo Tarr.
de alio beneficio quod habeat)habet,concil.et duo
Tarr.de hoc,Raim.et Cont.alijs omiſſis.
aut ſi non poteſt ſine ſcandalo ei prouideri)prouide-
re,Barcin.et duo Tarr.aut ſi non potes ei ſine
ſcandalo prouidere,veteres Gregor.aut ſi nunc
potes ei ſine ſcandalo prouidere,concil. ut edi-
tũ eſt,Cont.et alij.potes pro poteſt unus Tarr.
ſuſtinebimus) ſic etiam in concil.et in uno ex ve-
ter.Gregor.ſuſtinemus,Raim. et Cont.et unus
Tarr.
preces,et mandatum)ſic etiam concil. mandatũ,
Raim.alijs omiſſis.veteres Pontifices prius pre
cibus utebantur,quam mandatis.
Cap.9.Referente nobis I.presbytero lat ore præſentiũ)
Deferente I.Nob.presbytero latore præſentiũ,
d.parte 30.c.3.non recte.Referente I. presbyte
ro,Raim.et Cont.
Archidiaconus tuus)ſic etiã in concil . ſuus vetus
Gregor.tuus,Cont.et alij.
altera illarum ſpoliauerit)ſpoliauit concil. et duo
Tarr.altera ſpoliauit,Raim.
et eam)vox eam a Raim.eſt omiſſa.eſt in cõcil.
G.nomine)N.pro G .concil.S. Cont.ut editum
eſt,Raim . Walterus poſtea appellatur . forte
Gualterus ſcribendum.G.canonice,Barcin.
aſſignauit)ſic etiam concil,eandem,addit Raim.
granari)grauatum,vetus Tarr.prægrauari,alter
Tarr.
ad fratrem noſtrum Kariſſimum) ad venerabilem
fratrem noſtrum , concil. ad metropolitanum
videlicet,Raim.et Cont.vox Kariſſ. in Barcin
non eſt.
Rem. Archiepm)ſic etiam vetus Greg. Remen.
Archiepm,Cont.et alij. Treueren. Archiepm,
concil.et in marg. Rhemen.
Cumq.idem I.) ſic etiã in concil.Cũ, vetus Greg.
alijs omiſſis.Cumq.Cont.et alij.
eiusdem)ipſius,unus ex veter.Gregor.
in præſcripta eccleſia)in ſcriptam eccleſiam,Bar
cin.in prædicta eccleſia, Raim.et Cont. in præ
ſcriptam eccleſiam,concil.et unus Tarr.aptius.
reſtitutus)conſtitutus,unus T arr.
memoratus G . ad noſtram audientiam appellauit)
hæc omittunt Raim . et Cont.ſunt in concil.
poſteauero præfatus Archidiaconus) poſtea vero
prædictus Archieps, concil . præfatus Archid.
Raim.alijs omiſsis.
eo quod)ſic etiam concil . et veteres Gregor. pro
eo quod,Cont.et alij.
ut alteram &c.) hæc usq.ad uerbũ venire omit
tunt Raim.et Cont.ſunt in concil.
nos autem)ſic etiã in concil.ipſum , addit Raim.
ipſum Io.unus ex veter.Greg.

facientes abſolui)ſic etiam Raim . et Cõt. faciẽtes
eum abſolui,concil.
eundem ad te duximus remittendum)eundem du-
ximus tibi remittendum,concil . omnia Raim.
et Cont.omiſerunt.
Quocirca mandamus)ſic etiam in concil. tibi mã
damus,Raim.alijs omiſſis.
partib.ante &c.)hæc usq. ad illa præſcripto I.o-
mittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.
una de præfatis eccleſijs) præſcriptis pro præfatis
concil.de prædictis eccleſijs una,Raim.
quam voluerit)ſic etiam concil . et ueteres Greg.
quam maluerit,Cont.et alij.
cum pertinentijs ſuis)omiſſa ſunt hæc a Raim. et
Contio.ſunt in concil.
relicta)retenta,Barcin.relicta, concil. et Raim.
W altero)G.concil.et Raim. S. Cõt.in marg. e-
go Gualtero,et Waltero ſcribi poſſe exiſtimo.
nõ habeat)nõ habet,cõcil.et Raim.et unus Tarr.
ſi uero aliam habet eccleſiam) ſic etiam in concil.
alioquin,Raim.et Cont. habeat pro habet , u-
nus Tarr.
ipſam alteri)ſic etiam Raim.et Cont.vox ipſam
in concil.deſideratur.
Cap.10.Idem in cõcilio Turonenſi) ſic etiã Raim.et
Cont.et in concil.in poſteriori edit.d. parte 30.
c.4.Taronen.Epõ,prior editio mendoſe. addo
ego editis cap.1.ex veteri Pontificali, ſed in hi-
ſtoria Anglica Gullielmi Neubrigen. lib.2.cap.
14.eſt hoc caput 4. eſt autem id concilium habi
tum ab Alex.3.an.1163.quarto Kal. Iun.in octa
uis Pentecoſtes indict.10.Pontificatus an.4.
Maioribus eccleſiæ beneficijs) ſic etiam Pontif.et
Gul.et Raim.in eccleſia pro eccleſiæ concil.
permanentibus)ſic etiam concil,manentibus, Põ
tif.Gul .et Raim.
nimis videtur)ſic omnes præter Gul.nimis eſſe vi
detur,Gul.aptius.
ſi minores clericorum) ut pro ſi Barcin. ut ſi, vet.
Tarr.olim,mox ſi, deletum eſt. ut minorũ cle-
ricorum,Pontif.et concil.et Raim.ut iuniorum
clericorum,Gul.ut minores clericor.prior con-
cil editio.minorum in marg.
patiantur ſectionem)ſic etiam cõcil.et Raim. reci
piant ſectionem,Gul.ſectiones Pontif.ſciſſurã,
unus ex veterib. Gregor.
ut ſicut)ut,in priore concil.edit.non eſt.
in maximis) in magnis , Barcin. et duo Tarr. et
ceteri omnes.
firmam eccleſia habeat unitatem)ſic etiã veteres
Gregor.firmatam pro firmam Cont. et alij.fir
mam habeat eccleſia unitatem,Gul.habeant ec
cleſiæ, Pontif. eccleſia firmã habet unitatem,
concil.
aut dignitatum)ut pro aut cõcil.aut alij omnes.
ut

ut dignitatis,prior cõcil.editio nõ recte.ac di-
gnitatum,unus ex ueter.Gregor.
Cap.11.Relatum eſt aurib.noſtris &c.)Recte Cõt.
addidit a Raim.omiſſa.
magiſter Ia.)I.Cont.pro Ia.
choro,capitulo)choro,et capitulo,Cont.
et alijs)locis addit Cont.aptius.et locis alijs,ve
tus Tarr.ſed olim vox locis in eodem nõ erat.
aſſignare)aſſignari,Cont.
uacaſſe dicantur)dicuntur,unus Tarr.
& omnimodis conſentaneum rationi)hæc omittũt
Raim.et Cont.et modis omnib.etc.Barcin.
poſtquam canonicus)poſtquam magiſter I.in ec-
cleſia tua canonicus,Raim.et Cont.
habuerit)habuit,Raim.et unus Tarr.
in eccleſia tua)ipſa pro tua Raim.et Cont.
ut debeat)uox ut in duob. Tarr.deſideratur.
præſertim &c.) hæc uſq.ad illã,in.qua.omiſſa
ſunt a Raim.et Cont.
& diſcretus)hæc in Barcin.deſiderantur.
idem Ia.) idem I.Raim.et Cont.
eſt canonicus)ſit canonice,vetus Greg.eſt cano-
nice,Cont. et alij .ut editũ eſt,alter minus ve-
tus Gregor.
capitulo,& in alijs)ſic etiam vetus Gregor.et ca
pitulo,et alijs,Cont.et alij.vox in omittitur in
duob. Tarr.
de antiquis in eccleſia ipſa)hæc omittunt Raim.
et Cont.
nunc uacat)vox nuc in uno Tarr. non eſt.
primo)primum,unus Tarr.
omni oc.et contra.ceſſante) hæc etiam ab eiſdem
ſunt omiſſa.occaſione pro oc.unus Tarr.
ita quod &c.)hæc uſq.ad illa, quia non eſt,ab
eiſd.omittuntur.
ſcribere tibi)vox tibi non eſt in uno Tarr.
Cap.12.Eboracen.Archiepõ)eccleſiæ pro Archi
epo,in concil.parte 13.cap.1.dioeceſis,Raim.et
Cont.Archiep.unus Tarr.non male.
ij debent radicem &c.)Recte Cont.addidit a Rai
mun .omiſſa,quæ ſunt etiam in concil.excepta
voce ij,et voce ſtudioſius.
elegerint)elegerunt,concil.et Cont.
militare)ſic etiam in concil.miniſtrare,Cont.
Intelleximus autem)vox autẽ omittitur a Raim.
et Contio.eſt in concil.
antiquos)ſic etiam Raim.aliquos,in concil.
quos nulli ante tempora &c.)quos nonnulli cleri
ci eccleſiarum ipſarũ olim habuiſſe noſcũtur,
Raim.et Cont.vox olim in veteri Greg.aliquã
do deſiderabatur.quos in illis ante tẽpora etc.
concil aptius. vox nulli mendoſa eſt.nonnulli,
ſcribi poteſt,aut in illis. Alano placet nõnulli,
quod etiam eſt in uno Tarr. nulli eſt in alijs
duob.et apud Alan.

R.Eboracen.)R.in concil.non eſt.
A.S.L.)Apoſtolicæ ſedis Legati,concil. aper-
tius.ſic autem et Cantuarien.et Eboracen. ap-
pellari ſolent in his libris.
& etiam)vox et in concil.non eſt, quod malo.
habuerunt)habuerint,vetus Tarr.
Unde quoniam hoc &c.)Hæc etiã Cont.addidit
a Raim.præterita.exſtant etiam in concilijs.
procedit)ſic etiam Cont.proceſſit,concil.
euitare)deuitare,concil.euitare,Cont.
ueſtræ f.per A.ſ.pr.m.qua.)fraternitati ueſtræ
etc.quatenus.cõcil . d.u.p.a.ſ.præ.(Ideoq.)mã
damus,quatenus.Cõt.Ideoq.mãd,quat.Raim.
Ideoq.in uno ex veter.Greg.non eſt.
indebite ſine)indebite, et ſine,cõcil. ſine, Raim.
et Cont.alijs omiſſis.
uel conſilio præfati Archiepĩ) et auxilio prædicti
Archiepi,concil. Archiepi ueſtri,Raim.et Cõt.
cetera omittunt.
poſtquam ipſe etc.)minuere,uel parochias diuide
re præſumpſiſtis,Raim.et Cont.ut editum eſt
in concil.
habuerit)habuit,concil.et duo Tarr.
minuiſtis)in miniſtris,concil.non recte,pro In-
minuiſtis,ut ſuſpicor.
uel parochias)uel per parochias,concil.
eas ad)ſic etiã in cõc.uox eas a Raim.eſt omiſſa.
reuocetis)quæ poſt hoc uerbũ ſunt in hac colle
ctione, et in concil.omiſerunt Raim.et Cont.
& rationabiles) et inde rationabiles, Barcin.et
concil.et duo Tarr.
qui debent)qui debeant,unus Tarr.
integras eas)eis malo,ut in concil.
& illibatas)illibataſq.unus Tarr.
& in eccleſijs) in deſideratur in concil.et in uno
Tarr.
portiones) partitiones,in priori edit. concil. non
recte.
quos nulli)quos in illis,concil.aptius,ut alibi.ſed
in trib. Tarr.ut editum eſt.
habuerant) habuerint,concil.habuerunt , unus
Tarr.
aliquatenus)ullatenus,concil.
Cap.13.et canonicis Inſilenſis)in Sulcan.parte 50.
cap. 9.poſt cõcil. Lateran.ex lib. 1.regiſtri.et ca
pitulo Inſul. Raim.et Cont.forte Inſulanis,vel
Inſulanenſib. ſcribẽdum pro Inſilenſis.et can.
Inſul.unus Tarr.
eſt nobis)vox nobis in ueteri Greg. deſideratur.
alij habent.
cuidam ſacerdoti) eccleſiaſticam pro cuidam in
concil.non recte.cuidam,Raim.et Cont.
communi voluntate)ſic etiam Raim.et Cõt.com-
muni cõſenſu,et voluntate, concil. auctoritate
Epi,communi voluntate,Barc.auct,tua,et cõ-

 muni,

muni voluntate,duo Tar.in altero tamē olim, ut editum eſt.

ita quidem)ſic etiam in concil.vox quidem a Raim.et Contio eſt omiſſa.

debeat)ſic concil.et Raim.debet,Barcin.

qui eccleſiam)ſic etiam concil.et pro qui Raim. et Cont.

tam communi) communi tam, concil. et unus Tarr.et Raim.apertius,tam a communi,Tarr. alter non recte.A tamen olim non erat.

conſenſu poteſt dimittere)ſic etiam in concil.et in veteri olim Gregor.memorati conſenſu poſſit dimittere,poſtea ſcriptum eſt. adſenſu poſſit dimittere,Cont.et alij.conſenſu poſſit dimittere,alter minus vetus Greg.

nec cuiquam)ſic etiam in concil.uel pro nec Raim.et Cont.nec quicquam,unus Tarr. obſcurius.

inſtitutionem)ſic etiam Raim. conſtitutionem, concil.

cliternus confirmamus)ſic etiam Raim.et Cont. confirmaumus,concil,confirmamus Barcil.altera uoce omiſſa.

eccleſiæ memoratæ)eccleſiæ,concil. altera voce omiſſa.utraq. a Raim. et Cont.eſt poſita poſt verbum impendere.

fuerit impeditus)fuerit in veteri Gregor.deſideratur,et in alijs.

obſequium) ſic etiam Raim. et Cont.officium, concil.

frequentius)ſic etiam Raim.feruentius,concil.

nec liceat ſibi hoc illi,ſe &c.)nec ſibi liceat hoc,illinc ſe etc.concil.nec liceat ſibi hoc,alij vel ſe &c.Barcin.nec ſibi liceat hoc illi ſubtrahere,ſiue cauſa uoluptatis,ſiue ſe ad aliam eccleſiam transferendo, Raim.et Cont.

cap.4.Idem Wigorn.Epo)ſic etiam vetus Greg. Vigorien.Archiepo,Cont.et alij.Vuigornien. Epo,in concil.parte 39.cap.1.aptius.Vuigorn. vetus Tarr.

pars c.Meminimus)ſic etiam Cont.pars.c.Super eo,quod a nobis.ſupra de appell.concil.eſt autem id cap.9.partis 10.et in hac etiam collectione cap.10.de appellationib.cuius initium in cõcilijs eſt,Super eo.ſed in hac additur,pars c.Meminimus.Integra clauſula quærenda ſub tit.qui clerici,vel uouentes.

De monachis autem)ſic in concil.vox autem a Raim.eſt omiſſa.

in tantum grauant)ſic etiam in concil.grauant, Raim.et Cont.alijs omiſſis.

nec honeſtam ſuſtentationem habere)hæc etiam ab eiſd.omittuntur.ſunt in concil.

eam curam,& prouidentiam habeas)hāc tene curam,et prouidentiam,concil.eam prouidentiā habeas,Raim.et Cont.

ad præſentationē)ſic etiā Raim.recte,ad præſumptionem,concil.ad præſentiam,Barc.mēdoſe.

de beneficijs eccleſiaſticis)eccleſiæ,Barcin.et duo Tarr.et concil.de prouentib.eccleſiæ, Raim.et Cont.

coram te)ſic etiam Raim.hæc in cõcil.nõ ſunt.

poſſit perſoluere)ſic etiā Raim.et Cont.ſoluere, concil.poſſint perſoluere,unus Tarr.

atq. ſufficientem)hæc neq.in concil.ſunt,neq.in Gregor.

habere)poſſint habere,uetus Tarr.

Illis autem ſacerdotib.&c.)hæc etiam omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.Iſtis pro Illis,in eiſd.eſt.

uel prædeceſſorib.tuis)uel a tuis prædeceſſorib. concil.

Poſt uocem aſſignata eſt in concil.et in his ita „ promiſſum(forte prouiſum)quod tibi de tua „ iuſtitia poſſint,ſicut conuenit,reſpondere.

TIT.VI.DE CLERICO

ægrotante,et debilitato)uel pro et Barc.et Raim. aptius,et duo Tarr.debilitato, vel ægrotante, unus Tarr.

CAP.1.*Gregorius ad Candidum Epm de Vrbe ueteri*)ſic etiā lib.2.epiſt.5.regiſtri B.Gregorij.Candido Epo Vrbeuetano,Raim.de Vrbe ueteri,in marg.Cont.qui recte attulit fontē huius capitis ex regiſtro,in Barcin.illa ultima tria uerba,de Vrbe ueteri,deſiderantur,ut etiā apud Grat.7.q.1.c.2.itē vox Epm.de Libere vel, vetus Tarr.mendoſe.

Cū percuſſio corporalis,etc.et infra,uſq. quod abſit, offenſa reſpiciat.)Cū percuſſio corporalis.et infra,Raim.et Cōt.perſecutio pro percuſſio Barcin.non recte.Omnia verba exſtāt apud Grat. et in regiſtro.CVM percuſſio corporalis,utrū „ pro purgatione,an pro uindicta cõtingat, Dei „ in hoc iudicium ignoratur:nõ debet a nobis ad „ di flagellatis afflictio,ne nos culpæ,quod abſit, „ offēſa reſpiciat.Apud Grat.additur, imminet, „ poſt vocē corporalis;et poſt verbū ignoratur, et ideo.ſic etiā eſt in quinq.veterib.Grat.libris. abſoluit pro abſit eſt in trib.et ante vocē culpæ additur id in duob.quæ nõ placent.

Et quia cum præſentium)cum,in regiſtro nõ eſt, neq.in Barcin.recte.neq.eſt in duob.Tarr.

calumnioſus)ſcribēdum Calumnioſus.eſt enim nomē propriū.Im.calūnioſus,unus Tar,olim.

percuſſione)ſic etiā in regiſt.perſecutione. Barc.

idcirco fraternitatem tuam præſentib.hortamur epiſtolis)ſic etiam regiſtr.Hortamur,uetus Greg. alijs

alijs omiſſis.F.t.hortamur,Cont.et alij.

quatenus nihil eum ad percipienda beneficia)vox beneficia neq.in regiſtro eſt,neq.in duob.Tar. neq.in Barcin.in quo vox eum itidem deſideratur.quatenus latorem præſentium ad percipiēda,Raim.et Cōt.niſi pro nihil uetus Tarr. percipiendum,alter Tarr.

hec ægritudo debeat)ſic etiam regiſt.ab eccleſia tua,ægritudo ſua non debeat,Raim.et Cont. non ualeat,unus ex ueter.Gregor.

diuerſis in eccleſia &c.)hæc uſq.ad illa, ſi hoc fuerint,omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

ſicut noſtis)noſti,regiſt.et duo Tarr.

& ſi hoc fuerint)ſic etiam in regiſtro.ſi alij eius eſſent,Raim.et Cont.

de cetero nullus &c.)ſic etiam in regiſt.forte nõ poſſet,qui militaret eccleſiæ,inueniri,Raim.et Cont.

loci eius ordinem)vox loci a Raim.et Contio eſt omiſſa,eſt in regiſtro.

quecumq.ei)ſic etiam Raim.quæq.ei,regiſt.

de ipſa)ex ipſa,unus ex ueter.Raim.libris.

que eccleſiæ)tuæ,addit unus ex Raim.libris.

poteſt accedere)nõ poteſt accedere,in uno Gregorij regiſtro,quod nondum probaui.

diuini contemplatione iudicij)hæc Raim.et Cōt. omittunt.et in quibuſd.editis regiſtris mēdoſa ſunt. diuini olim,mox diuina,uetus Tarr.

ægrotanti præbere non deſinat) ne pro non,regiſt. edit.non uetus. præbeat ægrotanti, Raim.et Cont.

Poſt uerba huius cap.eſt in regiſtro.quatenus „ in huius rei adminiſtratione,ad eleemoſynam „ potius uidearis, quæ ſunt conſueta, exſoluendo conuertere. Addi etiam poteſt. Data men. Decem.Indict. x.Pont.an.ij.

Cap.2.Eugenius Papa Iocell. Archiepo) Eugenius Papa primus Sarenſi Epo,in concil.parte 26. cap.15.Sarnen.forte ſcribendum.Iocellino Archid.Barc.Iccellens.Archiepo,Cont.in marg. Leo Papa,uetus Gregor. Eugenius;Cōt.et alij. Aug.uetus Tarr.Eug.alter. Iocell.S.pro Iocell,unus Tarr.

abſciſſos eſſe)ſic etiā in concil.eſſe, in Gregor.deſideratur.

nec ſecure)non pro nec, concil.nec,Raim.

debilitatem)ſuam,addit vetus Tarr.

hoc fieri)ſic etiam Raim.id pro hoc in cõcil.verbum fieri olim in veteri Tarr.non erat.

Cap.3.Lucius.iij.)ſic etiam Raim.et Cont.adde Lincol.Epo.ut parte 37.c.4.

pars c.Ad aures)p.ſ.ad aures. Cont.mendoſe. Integra clauſula quærēda ſub tit.de reſcriptis cap.6.in hac collectione.

De rectoribus &c.)ſic etiam Raim.et Cont. Super eo vero,quod quæſiuiſti de rectoribus,cõc.

uſq.adeo) ſic etiam Raim.adeo,concil.

quod altario nulla poſſit ratione ſeruire)altari pro altario Barcin.et unus Tarr.et concil, deſeruire,concil.pro ſeruire.quod altari ſeruire nõ poſſunt,Raim.et Cont.

illorum,qui)ſic etiam in cõcil.ipſorum, qui,Barcin.eorum,qui,Raim.

hec tuam volumus fraternitatem tenere)hoc pro hæc Barcin.et duo Tarr.et cõcil.hoc uolumus te tenere,Raim.et Cont.ſic pro hoc,unus ex veter.Gregor.

recipiant)recipiat,cõcil.et Raim.percipiat,unus ex veter.Gregor.et in marg.alias percipiant.

TIT.VII.DE INSTITVtionib.

CAP.1.*perſonarum ſatis manifeſte*)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil. parte 28.cap.11.tit.de pactionib.licitis,et illicitis in reb.eccleſiaſticis.

admodum et enormē &c.) hæc uſq.ad illa,a multis,ab eiſd.ſunt omiſſa.exſtant in concil.

etiam ſanctorum)et pro etiam, concil, et duo Tarr.

quod uidelicet clerici)ſic etiam in cõcil.vox videlicet a Raim.et Cont.eſt omiſſa.

cæca cupiditate ducti eccleſias,&)hæc etiā ab eiſd, omittuntur.ſunt in concil.

ſine aſſenſu)ſic etiam concil.et veteres Greg.ſine conſenſu,Cont.et alij.

uel officialium) ſic in Anglia dicūtur,ut Alanus Anglus notat,et poſt eum Tancredus. miſſus dicitur cap.1.de frigidis.

poſſunt facere) facere poſſunt,concil.vox facere in Gregor.non eſt.

ſollicite)hæc etiam vox a Raim.eſt omiſſa.eſt in concil.

a ſanctorum patrum inſtitutionib.eſt alienum)conſtitutionib.pro inſtitutionibus, cõcil.ſanctorū patrum eſt inſtitutionib.alienum,ueteres Gregor.a patrum ſanctor.etc.Cont.et alij.

commiſſæ tibi ſollicitudinis)tibi commiſſæ ſollicit. concil.tibi commiſſo ſollicit.Barcin,tibi commiſſo,Raim.et Cont.alia voce omiſſa.

tam in clericos illos qui eccleſias,vel eccleſiaſtica beneficia)et pro vel concil,eccleſiā pro eccleſias unus Tarr,tam in clericos,quam in alios,qui eccleſiam,vel eccleſiaſtica beneficia,Barcin. tam in illos,qui eccleſiaſtica beneficia,Rai.et Cōt.

de cetero taliter occupata ſcienter detinent)taliter detinent,Barcin.alijs omiſſis.occupata ſcienter detinent,concil,alijs duob.verbis omiſſis.uox de cetero a Raim.et Cōtio eſt omiſſa,cetera,ut

edita ſunt.detinuerũt pro detinent,unus Tarr.
quam in ipſos,qui eccleſias &c.)hæc mẽdoſe repetita ſunt.ſcribi debuit.quam in ipſos,qui eccleſias,uel eccleſiaſtica beneficia taliter decetero occupare præſumpſerint.ſic in trib.Tarr.uox decetero in concil.non eſt.uel de cetero occupare præſumpſerint,Barcin.alijs omiſſis.quã in eos,qui decetero occupare præſumpſerint, Raim.et Cont.
ſicut ex litteris tuis intelleximus)vox tuis in Barc. non eſt.omnia ſunt a Raim.et Cont.preterita. ante hæc uerba eſt in concil.et,quod nondum placuit.
firmam,et ratam)ratam,et firmam,concil. ratã, Raim.alijs omiſſis.
tamq.)ſic etiam concil.et eã,Raim.omnia ſi ſic mutaſſet,non laboraremus.
per A.ſ.)præcipiendo,additur in concil.omnia Raim.et Cont.omiſerunt.
ſinguli veſtrum ſententiam etc.)hęc uſq.ad illa,clericos ipſos,ab eiſd.ſunt omiſſa.veſtrã pro ueſtrum,concil.et Barcin.quod non æque placet.
in ſuis Epiſcopatib.)ueſtris pro ſuis,Barcin.in ſingulis Epatib.ſuis,concil.
eam contrad.)vox eam in Barc.deſideratur,eſt in concil.
incurrerunt) incurrunt, vel decetero incurrent, concil.incurrerint Barcin.et Raim.ut editum eſt,unus ex veter.Gregor.
niſi congrue ſatisfecerint)ſi congrue non ſatisfecerint,concil.niſi,Raim.
& a præſumptione ſua omnino deſtiterint)hæc etiã omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.
abſoluere præſumatis)ſic etiam concil.abſoluere minime præſumatis. Raim.et Cont.ſententia eadem eſt,quia negatio fuerat ab eiſd.prius omiſſa ante illa,clericos ipſos.
Cap.2.Lundon.Epo)Lunden.Epo,prior concil. editio.London.poſterior.Lundon.Ar.Barcin. quod non placet.
quidam Archidiaconi)tui,additur in concil.
tibi commiſſa)ſibi pro tibi concil.
perſonas)et vicarios,additur in uno Tarr.
inſtituũt in eccleſijs)in eccleſijs inſtituerũt,cõcil.
et ſic in eccleſijs)ſic etiã in cõcil.et ſic in eis, Barcin.aptius.hæc in uno Tarr.deſiderantur.
uel earum)uel eorũ,cõcil.quod nõ ęque placet. uel in earum,unus Tarr.plenius.
nunc alias perſonas)nunc perſonas alias, vetus Tarr.olim vox alias deſiderabatur.et nunc alias perſonas,alter Tarr.
in irritum deducere)ſic etiam in concil.reducere, Barcin.
quod contra)ſic etiã in poſteriore cõcil.editione quia contra,prior editio.et in marg.quod.quæ contra,unus Tarr.
attemptatur)ſic etiã in concil.attemptant,Barcin.et uetus Tarr.attemptantur,alter Tarr.
indulgendum)iniungendum,concil.
inſtituerunt)inſtituerint,Barcin.et concil.et uet. Tarr.inſtituere,alter Tarr.
auctoritate tua)ueſtra pro tua,in concil.noſtra non male ſcribi potuit.ſed nihil muto.
proximo miniſtrare)miniſtraſſe,cõcil.altera voce omiſſa.proximo miniſtraſſe,unus Tarr.
cum idem ſit)cum id ſit,concil.non male.
et taliter inſtitutos)ſic etiam in concil.ante hæc uerba eſt in Barcin.et tales inſtitutiones.ſed ea verba non recipio.
Cap.3.Non ponitur)ſic in uno Tarr.ſed falſum eſt.ſcribe,de officio Archidiac.c.4.
Cum ſatis ſit abſurdum &c.)Totidem fere uerbis ſupra ſub tit.de officio Archidiaconi cap.4.et in concil.d.parte 24.c.2.

TIT.VIII.DE CONCES-

ſione prebendæ eccleſiæ non vacantis)vel eccleſiæ etc.uetus Tarr.et Barcin.et uetus Greg.et pro uel,Cont.et alij.tria poſteriora verba in uno Tarr.non ſunt.

CAP.1.Gelaſius Papa ad Romanos)ſic etiam Raim.et Cont.Item Pelagius Papa,ſupra de ætate,et qualitate etc.cap.2.ubi uide varietates.
Cap.2.ex concil.Lateranen.) c.5.addit Cont. ſed eſt cap.8.in concil.
miniſteria)myſteria,unus Tarr.quod nondum prætuli.
vel eccleſia)ſic etiam concil.et Raim.vel,in Barcin.deſideratur.
ſeu permittantur)ſcribendum eſt,ſeu promittantur,ut in concil.et in Gregorianis,et in duobus Tarr.
crediderit)ſic etiã Raim.et Cõt.credidit,cõcil.
ipſis etiam gentilium legib.)in ipſis etc.Barcin.et uetus Tarr.id etiam in ipſis gentil.legib. cõcil. id enim in ipſis etiã etc.alter Tarr.in ipſis etiã legib.gentilium,Raim.et Cont.
inhibitum)prohibitum,concil.inhibitũ,Raim.
turpe eſt)ſic etiam Raim.et Cont.turpe nimis eſt,concil.
ut locum)ſi pro ut cõcil.Barcin.et Raim.et duo Tarr.ſed in altero antiquiori,ut editum eſt,olim fuerat.
quam ipſi etiam gentiles homines condemnare curauerunt)curauerint, unus Tarr.in quo vox etiã omittitur.damnare pro cõdemnare, Barc.quã etiam damnare ipſi gentiles homines curauerunt,concil.quam et ipſi etiam gentiles condenare

nare curarunt,vetus Gregor.vox et a Cont.et alijs omittitur.cetera,ut uetus.curauerunt,alter vetus Greg.
uel ſi etiam modo vacant)etiam ſi pro ſi etiam,cõcil.omnia Raim.et Cont.omittunt.
in ſuſpenſione)in ſuſpenſo,concil.et Raim.et uetus Tarr.
infra ſex menſes)poſt admonitionem,ut Hugo, et alij multi dixerunt,ut infra eo.quoniam diuerſitatem.ſed Vincen.Ioan.G.Laur.et multi alij melius a tempore ſcientiæ.Tancr.pro G. ſcribendum cenſeo,Gallen.ut infra c.11.de decim.fuit autem is,qui collegit ſecundam Decretalium collectionem.
digne miniſtrare)digne adminiſtrare,concil.et Raim.et unus Tarr.
ad eum ſpectat)ſic etiam Raim.et Cont.ſpectauerit,concil.
ordinetur)ordinentur,vetus Tarr.et alter Gregor.alij ordinetur,et concil.
pertinuerit) ſic etiam Raim.electio pertinuerit, concil.
infra præſcriptum)ſic etiã Raim.prædictũ,cõcil.
& cum relig.)et,neq.in concil.eſt,neq.in Gregorianis,cum,in uno veteri deſideratur.
de ipſis)hæc in uet.Tarr.non ſunt.
abſq.illorum)ullor.unus ex ueter.Greg. utraq. vox deſideratur in duob.Tarr.
diſponere)ſic unus ſolus Tar.mẽdoſe.diſponat, Barcin.et concil.et duo Tarr.et Raim.
Quæ ſequuntur,ſunt aliena,et ſeparanda.
Et quæ honeſtatis &c.)Ante hæc verba adde,Alex.iij.c.3.ex concil.parte 15.c.11.et ex Barcin. et duob.Tarr.in quib.eſt, Ea,non Et.
decorem)doctorem,concil.non recte.
reſecanda)ſunt reſecanda,Tarr.uetus.
quia eccleſia)quia(cum)eccleſia,concil.non optime.cum eccleſia,vel quia eccleſia,nõ diſplicet. quæ pro quia, vetus Tarr.non recte, ſed olim quia fuerat in eo ſcriptum.
conferri)ſic olim vetus Tarr.mox conferre.
non debent)non debeat,concil.
ut ſiquas)ſi aliquas,uetus Tarr.ut omiſſo.ut ſiqua,alter Tarr.mendoſe.
auctoritate noſtra)veſtra,concil.quod ratio Latini ſermonis non patitur.

TIT.IX.DE IIS,QVAE

conceduntur ab Epo ſine conſenſu clericorum)vel ſiunt,additur in Barcin.poſt uerbum conceduntur.De his,quæ ſiunt a Prælatis ſine conſenſu capituli,uetus Gregor.a Prælato,Cont.et alij. uel ſiunt ſine conſilio clericorum,uetus Tarr. uel ſiunt ab Epo ſine conſenſu canonicorum, alter Tarr.

CAP.1.ex concilio apud Valentiam)ſic etiam Raim.et Cont.apud Valentias c.50. Burchar.li.3.c.170.apud Valẽtias,Leo Papa.Iuo li. 2.tit.10.c.2.Panormiæ.ex concil.Carthagin.4. c.32.Iuo parte 3.c.231.decreti.idq.confirmatur ex cõcil.editis.Leo Papa Epis Siciliæ, Gratiã. 12.q.2.c.52.Leo Papa,Innoc.3.c.1.et 2.huius tituli in 3.collect.
Irrita erit Eporum donatio &c.)ſic omnes præter Grat. qui ita ſcribit. Irrita enim Eporum uenditio,et commutatio rei eccleſiaſticæ erit. totidem verbis Innoc.3.et ante vocem venditio,habet donatio.
uel uenditio)et venditio,uetus Gregor.ceteri,ut editum eſt.
abſq. collaudatione) ſic Burch. et Iuo,et Raim. abſq.conniuentia,concil.et Innoc.iij.abſq.omnium conniuentia,Grat.ſed in quinq.veterib. libris vox omnium non eſt.abſq.conueniẽtia, antiquior ceteris habet.abſq.conlaudatione, unus Tarr.
Cap.2.Nor Wicen.) Noruicen.vet.Tarr.Norg. alter.
continebatur &c.et infra) et c.omiſit Rai.et Cõt. Integra clauſula exſtat parte 47.c.5.poſt cõcil. Lateran.Alex.3.Continebatur in litteris a te nobis tranſmiſſis;quod cum ſuper decima de Querche inter magiſtrum Hubertum,et magiſtrum N.de mandato noſtro coram te *uerteretur,cõſtiterit tibi,quod M.Abbatiſſa S.Mariæ de Vuint,pro commu ni voto,et unanimi conſenſu,conuentu aſſenſum præſtante, decimam ipſam prædicto H.conceſſit. Rad.Vuinton.Archidiaconus per clauẽ,et librũ ſibi exinde inueſtiruram fecit.Magiſter uero N.probauit coram te idoneis teſtibus,quod præfata Abbatiſſa præſcriptam decimam ſibi prius dederat,conuentu non contradicente,quam eã prefato Huberto dediſſet;et quod a dioeceſano Epo eius fuerit conceſſio confirmata. Vnde quia nos conſulere uoluiſti,cui cõceſſioni innitendum ſit etc.Ante verbum uerteretur,vox quæſtio deſideratur,ut ſuſpicor.
decimæ ab Abbatiſſa)ſic etiam Raim.hæc in cõcil.non ſunt.
præfata Abbatiſſa)hæc omittunt Raim.et Cont. ſunt in concil.
prius prædicto H.decimam ſuam)N.pro H.cõcil. aptius.decimã prius H.prędicto,Raim.et Cõt.
multum tempus)ſic etiam in concil.multum temporis,Raim.
memorato H.dedit)Huberto pro H.concil.apertius.dedit eidem,Raim.et Cont.nõ optime.B. pro H.unus Tarr.non male.Bernardus Papiẽſis errandi

ſis errandi occaſionem præbuit Raimundo. totumq. hoc caput in cõcilijs rectius eſt. In quib. poſt edita verba hæc ſunt, a Bernardo, et Raimun. prætermiſſa. (ſic ut tibi eam datam fuiſſe conſtet.)

ſecunda conceſſio &c.) hæc ſunt in omnib. libris, ſed in concil. aptius cum ſuperioribus coniunguntur.

Cap. 3. Alex. iij. Vigor. Epõ) Idẽ Wigor. Epõ. Barcin. et uetus Gregor. Vigoriẽ. Epõ, Cõt. et alij. Vigorn. alter minus uetus Gregor. Wigor. duo Tarr.

ſi bene meminimus tibi &c.) Recte Cont. addidit à Raim. prętcrita, ſed uocem tibi omiſit.

indulſerimus) indulſimus, Cont.

ſi lo.) ſi I. Cont.

de Oſencia) de Oſenia, Cõt. de Oſentia, duo Tar.

de Braia) de Belbraia, Barcin. Deben. Cont. de Bebaria, unus Tarr.

tibi reuocare) tibi remouere, Cont. quod non placet.

iam dictam dimitteres) prædictã dimittens, Cõt. non optime.

fuerat indultum) fuerat a nobis indultum, Barc. et vetus Tarr. et Cont. plenius.

indulſerimus) indulſimus, Cont.

prudentiam tuam mo. et hor.) prudentiam tamen tuam monemus, et exhortamur, Cõt. apertius, et unus Tarr. uox tamen eſt etiam in uet. Tarr.

ſi quoquo modo) ſi quomodo, Cont. ſi quo modo, ſcribere debuit. vox ſi omiſſa eſt in uet. Tarr.

fieri poteſt) potes, Barcin. et Cõt. voce fieri omiſſa, ſi fieri poteſt, uet. Tarr.

iam dictis) vox iam in uno Tarr. non eſt.

et quiete) hæc omittit Cont.

prouidentiam) prudentiam, Cont. aptius. ſed ferri poteſt, quod edidimus.

ſcriptum tibi exinde indultum) vox tibi a Contio eſt omiſſa, ſine ulla noxa. indultum exinde, unus Tarr.

ſi reclamãte) quã pro ſi, Raim. et Cont. aptius.

per eundem) vox eundem a Raim. et Contio eſt omiſſa.

ipſam conſtat) vox ipſam ab eiſd. omittitur. ipſa conſtat, uetus Tarr. quod non placet.

factam fuiſſe) eſſe factam, unus ex ueter. Greg. facta fuiſſe, uet. Tarr.

niſi idem capitulum conceſſionem ipſam) niſi eam, Raim. et Cont. alijs omiſſis. illam pro ipſam, uetus Tarr.

habuiſſet) habuiſſent, veteres Gregor. habuiſſet, Cont. et alij.

Cap. 4. Idẽ Hieroſolym. Patriarche) Hieroſolymitano Patriarchæ, in concil. parte 50. c. 18. et in ueterib. Gregor. Hierolym. Cont. mẽdoſe. Hieroſolymitan. unus Tarr.

plenius, ſicut credimus) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

ita quidem) vox quidem omiſſa eſt in concil. et apud Raim. et Cont.

& fratres tui) ſic etiam in concil. et illi, Raim. et Cont.

probentur) comprobãtur, cõcil. probãtur, Raim. comprobentur, duo Tarr.

conſilio in eccleſiæ tuæ) in curiæ tuæ, prior concil. editio, voce conſilio prætermiſſa non recte.

& honeſtati) vox et aliquando in vet. Tarr. non fuit.

ſi quidem) ſic etiam Raim. et Cont. autẽ, concil.

fratrum tuorum Abbates) ſic etiam in concil. et apud Raim. fratrum tuorum (canonicorum S. Sepulchri) Abbates, Cont. ſed ea uerba alio loco ſcripta ſunt. ego maluiſſem ea initio reſcripti adiicere: atq. ita ſcribere. qualiter tu, et fratres tui (canonici ſancti Sepulchri) unum corpus ſitis.

& Abbatiſſas, & alias) Abbatiſſas, et ceteras, cõcil. Abbatiſſas, et alias, ueteres Gregor. ut editum eſt, Cont. et alij.

& deſtituis, non conſiderans &c.) ac pro et concil. et deſtituis, et infra. Raim. ſed Contius recte addidit quædam a Raim. omiſſa.

nec attendens) neque pro nec, Cont. et attendẽs, concil. et unus Tarr.

ſtatuta ſacrorum canonum) SS. pro ſacrorũ Cont. obſcure. ſacros canones, concil.

cum in huiuſmodi &c.) hæc omittit Cõt. uſq. ad illa, Inde eſt. ſunt autem in concil.

cauſis clericorum) cauſis et clericorum, concil. ea ſib. clericor. unus Tarr.

conſilio inducaris) aptius in concil. et in Barcin. et in uno Tarr. eſt, conſilio uti dicaris. conſilio deducaris, uetus Tarr.

Inde eſt quod diſcretioni tuæ) hæ duæ poſtremę uoces, diſcretioni tuæ, in concil. non ſunt. Ideoque id, Raim. et Cont. alijs omiſſis.

ne Abbates &c.) hæc etiam omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

Abbatiſſas) et Abbatiſſas, duo Tarr.

& aſſenſu) et auxilio, uetus Tarr. quod nondũ probaui.

ſancti Sepulchri) hæc in concil. non ſunt. Cont. alio loco addidit.

contra prohibitionem) contra præceptum, concil. quod non æque placet.

attemptare) uenire, concil. temptare, duo Tarr.

nos tales) ſic etiam in concil. nos enim tales, Raimund. et Cont.

et deſtitutiones) hæc in Barcin. deſiderãtur, et in uno ex ueter. Gregor.

ſi quas amodo feceris) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

auctoritate Apoſtolica caſſamus etc.) carere decernimus robore firmitatis, Raim. et Cont. ut editum eſt, duab. primis uocib. exceptis, in cõcil. decreuimus pro decernimus, unus ex ueter. Gregor.

Cap. 5. Idem eidem) ſic etiam Raim. et Cont. vox eidem in Barcin. deſideratur. Idem eidem eodẽ lib. d. parte 50. cap. 19. hoc eſt ex libro 12. regiſtri Alex. 3. ſic enim eſt d. parte 50. c. 16.

Quanto maiori dignitate &c.) Recte Cont. addidit a Raim. prætermiſſa, quæ etiã ſunt in cõcil.

qua omnia) quod pro qua, cõcil. Barcin. et unus Tarr. et Cont. non male.

ſine nota) ſic etiã concil. et Cont. ſine mora, Barcin. quod non æque placet.

unde mirati) ſic etiã Cont. unde et mirati, cõcil.

ſicut mirari merito poteramus) ſic etiam Cont. ſicut et merito inde mirari poſſumus, concil.

& confirmationib.) et in confirm. duo Tarr.

omiſſis canonicis &c.) multa in concil. deſiderantur, quæ recte Cõtius edidit, exceptis interpunctionibus in illis uerbis (eccleſiæ ipſius. Interdũ etc.) et in illis (confirmationib. Iuxta eorũ etc.) neque enim ſunt ea verba ſeparanda, ſed cõiungenda utrubique.

iuxta eorum conſilium) ante hæc uerba in Barcin. ſcriptum eſt. omiſſis eccleſiæ tuæ canonicis. nõ recte: fuerant enim hæc antea ſcripta.

procedis) ſic etiam Cont. et concil. nõ procedis, in marg. concil. ex alicuius docti uiri diuinatione, cum multa potius illic uerba deſiderentur.

& in priuilegijs) vox et in uno Tarr. non eſt.

etiam, quod) ſic etiam Cont. vox etiam in cõcil. non eſt.

prorſus dedecet) prorſus non decet, Cont. non decet, concil. uoce prorſus omiſſa. ſed in priorẽ cõcil. edit. decet, fuit; quod facilius in dedecet mutari poteſt.

præſentes fuiſſent) ſic etiam in concil. fuerint pro fuiſſent, Cont. Hoc ipſum Cæſarem Dictatorẽ feciſſe Cicero in epiſtul. auctor eſt.

poſtponere) proponere, in priori cõcil. editione, mendoſe.

unum exiſtere) unum corpus exiſtere, concil. et Cont. plenius.

per A. ſ. pr.) pr. in concil. nõ eſt, omnia a Raim. et Contio ſunt omiſſa.

confirmationibus) ſic etiam concil. et uetus Greg. et confirmat. Cont. et alij.

eiuſdem eccleſiæ) ſic etiam in concil. eccleſiæ tuę, Raim. et Cont.

uel ſanioris) uel maioris, unus ex veter. Greg.

negotia eadẽ) uox negotia in Gregorianis omittitur, eſt in concil.

& quæ ſtatuẽda fuerint ſtatuas) ſtatuẽs, vet. Greg. ut editum eſt, alter vetus codex. ſunt, ſtatuas, Cont. et alij. ut quæ ſtatuenda fuerint, ſtatuas, concil.

et errata) et, in veter. Greg. nõ eſt. ceteri habẽt.

diſſipes, et euelles) euellas, concil. et Raim. et duo Tar. uidẽtur autẽ hęc ex Hieremię c. 1. ſumpta. ecce conſtitui te hodie ſuper gentes, et ſuper regna; ut euellas, et deſtruas, et diſperdas, et diſſipes, et ædifices, et plantes. refert eadẽ Innoc. 3. ſub tit. de maioritate, et obedientia, cap. 2. in 3. collect.

Nec abſentium fratrũ nomina inſcribi aliquatenus facias) aliquatenus ſcribi facias, cõcil. Abſentiũ quoq. nomina fratrum ſcribi non facias, ueteres Greg. inſcribi pro ſcribi in altero mutatũ eſt. Abſentium quoq. fratrũ nomina inſcribi non ſinas, Cont. et alij.

non inmerito) ſic etiam concil. merito, Raim. et Cont.

Nos enim &c.) hæc omittũt Raim. et Cõt. ſunt in concil.

deſcribentur) ſcribentur, concil.

decernimus) decreuimus, olim uetus Tarr.

TIT. X. DE IIS, QVAE fiunt a maiori parte capituli.

C*AP. un. ex concilio Lateranen.*) cap. 16. ex cõcil. non cap. 11. ut Cont. edidit. ut editũ eſt, Raim.

ſanioribus) ſic etiam Raim. et Cõt. ſeniorib. cõcil. et in uno ex veter. Greg. quod elegãtius dicitur.

eſt, et reprehenſione digniſſimum) ſic etiam Raim. et reprehenſione eſt dignum, concil. non male.

per quaſdam eccleſias) ſic etiam Raim. quarundã eccleſiarum, concil.

ordinationem multorum impediunt, &) hæc Raim. et Cont. omittunt. multotiens pro multorum, concil. cetera, ut edita ſunt.

ordinationem eccleſiaſticam) ſic etiã veteres Gregor. et concil. ad ordinat. eccles. Cont. et alij.

non permittunt) ſic etiam in concil. non permittant, vetus Greg. ut editum eſt, Cont. et alij.

rationabiliter obiectum fuerit, & oſtenſum) ſic etiã Raim. et Cont. rationabile fuerit oſtenſum, concilia. uel oſtenſum, unus ex veter. Gregorianis.

conſequatur) ſortiatur, unus ex ueter. Gregorianis.

a maioris, & ſanioris parte conſilij) a maioris, uel ſanioris parte concilij. in concil. a maiori, et ſaniori parte capituli, Raim. et Cont. conſilij pro capituli, unus Tarr. cetera, ut Raim.

ad ſeruandam eccleſiæ) ad conſeruandam eccleſiæ ſuæ, concil. et Raim. et uetus Tarr.
dicit eſſe) dicat, cõcil. et Rai. altera uoce omiſſa.
non n. dicenda ſunt iuramenta, ſed potius periuria) ſic etiam in concil. non enim iuramenta, ſed potius periuria ſunt dicenda, vetus Gregor. nec enim etc. ut vetus, Cont. et alij.
eccleſiaſticam utilitatem) utilitatem eccleſiaſticã, concil. et duo Tarr. et ueteres Gregor. utilitatẽm eccleſiæ, Cont. et alij.
Inſtituta ueniunt) ueniunt inſtituta, duo Tarr. aptius, ſi illorum tempor. conſuetudinem ſequamur.
Siquis autem) ſic etiam Raim. Si aliquis, concil. Siquis enim, unus ex veter. Greg.
nec ratione iuuantur, nec ſacris) ſic etiam veteres Greg. non pro nec Cont. et alij priori loco. ratione iuuantur, et ſacris, concil. non ſine mendi ſuſpicione.
iurare) ſic etiam Raim. et Cont. irritare, concil.
donec condignam) donec dignam, Raim. donec congruam, concil.
a perceptione dominici corporis exiſtat alienus) ſit alienus veteres Greg. a dominici corporis perceptione fiat alienus. concil. a perceptione ſit dominici corporis alienus. Cont. et alij.

TIT. XI. DE REB. ECCLESIÆ ALIENANDIS.

eccleſiæ alienandis) eccleſiaſticis pro eccleſiæ, vetus Tarr. et Barcin. ut editum eſt, Raim.
uel non alienandis) uel non, Raim. et Cõt. et duo Tarr.

C*AP. I. ex conc. Lugdun.*) Laudun. vetus Gregor. Lugudun. alter minus vetus. Lugdun. 4. Cont. et alij. ex concil. Lugdun. c. 5. Burchar. lib. 3. c. 24. et Iuo parte 3. cap. 29. decreti. Ludu. unus Tarr. Lugent. alter mendoſe.
Non liceat) ſic etiam Burch. et Iuo. Non licet, Barcin. et Raim.
nec Abbati) ſic etiam Burch. et Iuo. vel pro nec Raim.
terram eccleſiæ) ſic etiam Burch. et Iuo. terram unius eccleſiæ, Raim. et Cont. aptius.
uoluerint terras eorũ) earũ, Burch. et Iuo rectius. uoluerit terras earũ, Raim. et Cõt. et unus Tarr.
cum conſenſu ambarum faciant) faciat, uetus Gregor, et unus Tarr. fiat, Iuo. cum conſenſu amborum faciant. Burch. editus. ſed in ueteri eſt ambarum. cum conſenſu ambarum partium faciant, Barc. faciat, Cont. et alij, cetera, ut Barc.
Cap. 2. ex eodem) ſic etiam Raim. et Cont. addi potuiſſet cap. xi. ut refert Burch. lib. 15. cap. 36. et Iuo Carn. parte 16. c. 37. decreti. ſed in libris conciliorũ eſt cap. 4. concilij Aruernenſis.
Qui res) Qui recuſã, cõci. ceteri omnes, Qui res.
rapiunt) capiunt, unus ex ueter. Greg.
auferri) auferre, Barcin. et duo Tarr. et ceteri libri. auferri, olim vetus Tarr.
Cap. 3. ex concilio Toletano) ſic etiam Raim. et Cõtius. ex cõcil. Toletano 5. cap. 69. Burch. lib. 3. c. 177. in ueteri tamen libro nu. 5. deſideratur. rectius Iuo parte 3. cap. 238. decreti, ex concil. Toletano 4. cap. 68. ut ex lib. concil. conſtat.
diffiniunt) diffiniuit, uetus Tarr.
ut ſacerdotes) ſic etiam concil. et Burch. et unus ex ueter. Gregor. ſacerdotes, alter uetus Greg. ut omiſſo. ut ſacerdotib. Iuo, et Cont. et alij.
res ſuas eccleſiæ) ſic etiam concil. Burch. et Iuo. eccleſijs, uetus Tarr. eccleſiæ ſua, ueteres Gregor. aliquid eccleſiæ ſuæ, Cont. et alij.
aliqua tamen) ſic omnes præter Raim. qui vocẽ tamen omiſit.
eccleſijs ſuis conquirunt) ſic etiam concil. Burch. et Iuo. vox ſuis in Barcin. deſideratur, et olim non erat in ueteri Tarr. eccleſijs ſuis adquirunt, Raim. et Cont.
liceat illis aliquos) ſic etiam Burch. et ueteres Gregor. licebit pro liceat, cõcil. liceat aliquos, Iuo, et Cont. et alij.
de familijs) de familia, Raim. ſolus. de famulis, unus Tarr.
ſi ingenui ſunt) ſic etiam Burch. et Iuo. ingenui, concil. alijs omiſſis. omnia Raim. et Cont. omittunt: quod recte factum cenſeo.
ſub patrocinio) ſic omnes, ſed vidi, ſub patrimonio, in marg. cuiuſd. editi libri, quod improbo.
potuerint) ſic cõcil. Burch. et Iuo. ſic etiam uetus Gregor. poterunt, Cont. et alij. poterint, vetus Burch. liber. oportuerit, uetus Tarrac. nõ male.
Cap. 4. ex concilio apud Siluan.) ſic etiã in veteri Gregor. Siluanum, uetus Tarr. Siluanen. Cõt. et alij. apud Siluanectim præſente Ludouico Rege cap. 5. Burch. lib. 3. cap. 164. ſed certius eſt apud Iuon. parte 3. c. 183. decreti, ex nouella 7. Iuſtiniani cap. 1. ſunt autẽ Iuliani anteceſſoris uerba. Nou. 7. c. 1. concilij apud Siluanectim, ſiue apud Cõuicinũ uillã publicã ſecus ciuitatẽ Siluanectis, mẽtio fit in epiſt. Nicolai, apud Anſel. li. 2. c. 64. et li. 12. c. 34. uid. Grat. diſt. 10. c. 1. Hoc etiã cap. exſtare dicitur li. 2. c. 29. capitular.
Nulli liceat alienare rem immobilem eccleſiæ) ſic etiam Burch. ſuæ, additur in ueterib. Greg. quę uox nõ eſt in alijs. neq. apud Cõt. Pluribus uerbis Iulian. et Iuo poſt Iuſtinian. NVLLI ſub Romana ditione conſtitutæ eccleſiæ, uel xenodochio, uel ptochotrophio, uel noſocomio, uel orphanotrophio, uel gerõtocomio, uel brephotrophio, uel monaſterio tam monachor. quam ſanctimonialium Archimandritã habenti, uel Archimãdritiſſam: ergo his omnibus nõ liceat alienare rem immobilem. Hæc Iulian. pro quibus Iuo alia refert in hanc ſentẽtiã. Nullus ſub Rom. ditione conſtitutam eccleſiam, uel xenodochiũ etc. uel monaſteriũ etc. Archimãdritã habẽs, uel Archimãdritiſſã infeſtare audeat. Ergo his omnib. nõ liceat alienare rẽ immobilẽ. Græca Iuſtiniani uerba cum Iuliano faciunt. θεσπίζομεν μήτε τὴν ἁγιωτάτην τῆς εὐδαίμονος ταύτης πόλεως μεγάλην ἐκκλησίαν, μήτε τὰς ὑπ' αὐτὴν οὔσας. et poſt alia. μήτε τὰς ἄλλας ἁπάσας ἐκκλησίας. et poſtea. μήτε ἄλλον μηδένα πανταχοῦ μήτε πατριάρχην μήτε ἐπίσκοπον. et poſt aliorum præfectorum enumerationem, ἢ μοναστήριον ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἀρχιμάνδριτον ἢ, ἡγουμένην, ἢ τινὰ ὅλως προεστῶτα τῶν εὐαγῶν συστημάτων, ἄδειαν ἔχειν ἐκποιεῖν πρᾶγμα ἀκίνητον. Sancimus, inquit, neq. ſanctiſſimam huius felicis Vrbis magnã eccleſiã, neq. eidẽ ſubiectas, neq. alias eccleſias, neq. aliũ quẽuis Patriarchã, Epiſcopũ, etc. aut monaſterij virorũ, uel mulierũ Præfectũ, aut Præfectã, aut cuiuſcumq. alterius pij collegij præpoſitũ licentiam habere alienandi immobilem rem.
ſiue agrum ſiue ruſticum mancipiũ, ſiue domũ, ſiue ortũ) quattuor uerba poſtrema omittũt Raim. et Cõt. ab alijs ordo immutatur. ſiue domũ, ſiue agrũ, ſiue hortũ, ſiue ruſticum mancipiũ. Iulian. Burch. et Iuo. ἐν οἰκίαις ἢ ἐν ἀγροῖς ἢ ἐν κήποις ἢ ὅλως ἐν τοῖς τοιούτοις, μήτε γεωργικὸν ἀνδράποδον. Iuſtin. in domibus, ſiue in agris, ſiue in hortis, aut in alijs quibuſcũq. neq. ruſticũ mancipiũ. Additur poſt hæc uerba a Iuliano (vel panes ciuiles) quod Græce eſt, μήτε πολιτικὴν σίτησιν. in Leonis conſtit. cuius poſtea fit mentio, hæc uerba ſunt. fundos, uel prædia, ſiue urbana, ſiue ruſtica, res poſtremo immobiles, aut in his prædijs colonos, uel mancipia cõſtituta, aut annonas ciuiles, cuiuscumq. ſuprema, uel ſuperſtitis uoluntate ad religioſas eccleſias deuolutas.
nec creditorib. ſpecialis hypothecæ titulo obligare) neque pro nec Burch. et duo Tarr. neque ſpecialis etc. Raim. et Cont. omiſſa uoce creditorib. neque creditorib. ſpeciales hypotheticæ titulo obligare. Iuo mendoſe. neq. creditorib. ſpeciali, uel generali hypothecæ titulo obligare, Iulian. ſed in alijs libris rectius, ut editum eſt: nã Græce hæc ſunt. μήτε ὑπὲρ ἰδικοῦ πρόφασιν ἐνεχύρου παραδιδόναι τοῖς δανεισταῖς.
Alienationis autem uerbum contineat condicionem, donationem, permutationem, & emphyteuſis perpetuum contractũ) emphyteoſeos pro emphyteuſis, Burch. continet condicionem, donationem, uenditionem, permutationem, et emphyt. perpetuum contractum, uetus Gregor. emphyteuticum pro emphyt. Cõt. et alij. emphyteoſis, alter uetus liber, Alienationis autem uerbum cõtinet uenditionem, donationem, permutationem, et emphyteuſeos perpetuum contractũ. Iulian. et, omittit Iuo, cetera, ut Iulian. Cõdicionẽ mẽdoſe ſcripſerunt pro uenditionem Burchardi librarij, mox Papien. eam retinuit, Raimũdus utramq. uocem edidit, crucem, ut aiũt, interpretibus relinquẽs. Gręca uerba hęc ſunt. τὸ δὲ τῆς ἐκποιήσεως ὄνομα γενικώτερον διὰ τοῦτο τεθείκαμεν, ἵνα κωλύσωμεν καὶ πρᾶσιν καὶ δωρεὰν καὶ ἀμείψιν καὶ τὴν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκτεινομένην ἐμφύτευσιν, ἥτε οὐδὲ πόρρω καθέστηκεν ἐκποιήσεως. hoc eſt. Alienationis autẽ nomen generale ideo poſuimus, ut prohiberemus et uenditionem, et donationem, et permutationem, et in perpetuum porrectã emphyteuſin, quæ non longe ab alienatione diſtat.
ſed omnes ſacerdotes ab huiuſmodi alienatione abſtineat) Vnde pro ſed, Raim. et Cont. ſed omnes omnino, Iulian. et Burch. cetera, ut edita ſunt. Sed omnes omnino ſacerdotes huiuſmodi alienatione abſtineãt. Iuo d. parte 3. Omnes omnino ſacerdotes a rerũ eccleſiaſticarũ alienatione ſe abſtineant, Idẽ parte 17. c. ult. quod ultimũ etiam eſt eius uoluminis. ἀλλὰ πάντας πανταχοῦ τοὺς ἱερέας τῆς τοιαύτης ἐκποιήσεως εἴργομεν. Iuſtin.
poenas timẽtes, quas Leonina cõſtitutio minatur) ſic etiã Iulian. et Iuo par. 3. Leoniana, Burch. et Iuo d. c. ult. et uetus Greg. et duo Tarr. cõminatur, Rai. et Cõt. ταῖς ποιναῖς ὑποκειμένους αἷς ἡ Λέοντος τοῦ τῆς εὐσεβοῦς λήξεως ἐχρήσατο διάταξις. Iuſtin, poenis, inquit, ſubiectos, quibus Leonis piæ memoriæ utitur conſtitutio.
Poſt uerba huius capitis addunt alia Iuo, et Iulianus, quæ longum eſſet referre.
Cap. 5. ex concilio Toletano) ſic etiã Burch. li. 3. c. 189. et Iuo d. par. 3. c. 249. et Raim. et Cõt. Toletano quarto Grat. rectius. 12. q. 2. c. 39. quod in Cõtiana editione eſt 38. adde c. 66. ex cõcil. erat autem hoc caput ante c. 3. ſtatuendũ, quod ex eodem concilio eſt, c. 68.
Epiſcopi, qui nihil &c.) ſic etiã Burch. Iuo, et Raimũ. ſed ante hęc uerba addi potuit, Pars c. Et ſi illi. ex Grat, et cõcil. Integra clauſula hęc eſt ibidẽ. ET SI illi, qui nulla ex rebus ſuis pauperib. Chriſti diſtribuũt, æterni iudicis uoce in futuro cõdẽnabũtur: quãto magis hi, qui auferũt pauperib. quę non dederũt? Quapropter etc. ſic in cõcil. quod nõ, pro quę nõ, Grat. Surius, qui nõ, edidit mẽdoſe. illi Epi, eſt in uno ueteri Grat. li.

et diſtribuerint pro diſtribuũt in altero, ſed alij quinq. ueteres, ut editi.

proprio ſuo eccleſiæ conferunt) Chriſti conferunt, pro conferunt, Barcin. et duo Tarr. et Burch. et Iuo. proprio eccleſiæ Chriſti conferunt, Raim. et Cont. proprio ſuæ eccleſiæ Chriſti cõpenſauerunt, concil. non ſine mendo. in Suriana editione, ſuo pro ſuæ, in alijs recte eſt. ſuo proprio eccleſiæ Chriſti cõpenſauerunt, Grat.

liberos ex familijs &c.) Ante hæc uerba eſt in cõcil. hanc diuinam ſententiam metuant, et libertos ex familijs etc. liberos ex familia, Grat. cetera, ut in concil. ut editum eſt, Burch. et Iuo. libertos ex famulis, uetus Gregor. liberos ex famulis, unus Tarr. et Cont. et alij. et 4. ueteres Grat. libri.

eccleſiæ Chriſti non cõtulerit) ſic etiã cõcil. Burch. Iuo, et Grat. eccleſiæ non attulerit, Raimun. et Cont. non contulerint, uetus Grat. liber.

damnum eccleſiæ inferat) ſic etiam Burch. et Iuo. damnũ inferat, Raim. et Cõt. damnũ inferat, et ius eccleſiæ alienare contendat, concil. et Grat. inferant, et cõtẽdant, unus ex vet. Grat. libris.

Tales igitur liberos) ſic etiã Grat. et Raim. et Cõt. libertos pro liberos Burch. et Iuo. et unus ex veter. Grat. libris. Tales ergo libertos, concil.

abſq. aliqua) abſq. ulla, Grat. ſolus.

oppoſitione) obſtinatione, vetus Burch. liber.

ad ius eccleſiæ) eccleſiaſticũ, unus ex ueter. Greg.

Poſt uerba huius capitis eſt in concil. quia eos non æquitas, ſed improbitas abſoluit. ſic etiam Grat. quæ uerba ceteri omiſerunt. ſed etiam improbitas, duo ex ueter. Grat. libris, non recte.

Cap. 6. Symmachus Papa) ſic etiam Raim. addit autem Contius non male, in ſynodo Romana tertia cap. 4. 5. 6. 7. et 8. ſimilis ſententia exſtat in ſynodo ſexta Romana, ex qua ſunt verba relata ab Iuone, parte 3. cap. 182. et a Grat. 12. q. 2. cap. 21. incip. indigne.

Siquis preſbyterorũ, &c.) ſic etiã Raim. et Cont. ſed in cõcil. alijs uerbis. nã c. 4. agitur de Apoſtolicæ ſedis Præſule alienante prædiũ ruſticũ, ut apud Grat. 12. q. 2. c. 20. qui multa mutat. id porrigitur ad presbyteros titulorũ Romanæ urbis c. 6. eiuſd. 3. ſynodi, ut 17. q. 4. cap. 1. apud Grat. paucis immutatis. at c. 7. eiuſd. ſynodi hęc uerba ſunt. Præterea qui petierit, aut acceperit, uel qui presbyterorum, aut diaconorũ, ſeu defenſorum danti ſubſcripſerit etc.

alienanti) alienari, uetus Gregor. non recte.

quo iratus Deus animas percutit) hoc etiã dicitur in ſynodo 6. et apud Grat. et Iuo. ſumptũ videtur ex fulmine Iouis apud poetas, ſed hoc maius fulmen eſt, quo animæ percutiuntur.

ſeruata &c.) hæc uſq. ad illa niſi forte Raim. et Cont. omittunt. ſunt in cõcil. et multo plura. d. c. 7. ſitq. accipienti, uel ſubſcribenti de perfidus ſuperius cõprehenſis, ideſt, quas anathemate feriri cenſuimus, inſtituta poena cõtubernia hũ ſeruata. in ſexta quoq. ſynodo alia ſunt, quę lectori conferenda relinquimus.

in alienatorem) in alienatore, Tarr. tres, et Barc. et cõcil. quod ferri potuit. in alienatione, uetus Tarr. in quo olim, in alienatore, fuerat.

ſibi dum repetit) hęc omittũt Raim. et Cõt. ſunt in concil.

qui acceperit) acceperat, unus Tarr. quod pro qui, mutatum in ueteri Tarr.

reſtitutione) remedio, quidam Gregoriani libri.

proſpexit) proſpexerit, cõcil. et duo Tarr. et Barcin. ſibi proſpexerit, uetus Greg. ſibi proſpexerint, Cont. et alij.

quod ſi minorem animæ ſuæ curam) Melius in concil. et in duob. Tarr. et in Barcin. eſt, quod ſi minore animæ ſuæ cura. eſt autem hoc initiũ capitis 8. ſynodi tertiæ. qui ſi minore etc. uetus Gregor. ut in concil. Cont. et alij.

quiſquã remediũ) ſic etiã in cõcil. vox quiſquam a Raim. et Contio eſt omiſſa.

forte neglexerit) ſic etiã in cõcil. neglexerint, Raimundus, et Cont. altera uoce prętermiſſa.

ſuper ea poenarum genera etc.) ſupra pro ſuper, in concil. aptius. præter poenam ſuper hoc adſcriptam, Raim. et Cont.

contra fas ſi quod præceptum fuerit, documentum) cõceptum pro præceptum, cõcil. et duo Tarr. ſed in altero ceptũ olim fuerat in altero quod deſideratur. ceptũ, Barc. cõfectũ exinde documentum, Raim. et Cont.

uniuerſis uiribus ſuis) vox ſuis in cõcil. non eſt, uirib. Raim. et Cont. alijs omiſſis. uox ipſa uirib. in ueteri Greg. deſideratur.

nullas uires habuerit) ſic etiam vetus Greg. nullas habuerit, cõcil. et duo Tarr. et Cõt. et alij. nullas habuit, alter minus uetus Greg.

efferetur) effectetur, Barc. effoetetur, cõcil. uacuetur, Raim. apertius, effeteretur, unus Tarr. ideſt euacuetur uiribus, Alan. uel offerretur ad incidendum ut 12. q. 2. Apoſtolicos. Tancr.

liceat) ſic etiam concil. et ueteres Gregor. licet, Cont. et alij.

uocem) libellum, unus Tarr.

et eccleſiaſtica auctoritate fulciri, ita ut cũ fructibus poſſint alienata repoſcere) poſſit pro poſſint in cõcil. et ut cum fructib. poſſint alienata repoſcere, eccleſiaſtica auctoritate fulciri, uetus Greg. ut et pro et ut, Cont. et alij. ijdem quoq. addũt ET ante vocem eccleſiaſtica. in alio ueteri et utrubiq. deſideratur, et fulciti habet pro fulciri. poſſunt pro poſſint, olim unus Tarr.

Huius autem etc.) Hæc omittũt Raim. et Cont. ſunt autẽ in concil. plenius. nã ante hæc uerba ita

ita ſcriptũ eſt. nec aliquo ſe ante tribunal Chriſti obſtaculo muniat, quia religioſis animab. ad ſubſtantiã pauperũ derelicta, cõtra fas ſine aliqua pietatis cõſideratione diſpergit, cõcil. d. c. 8. et in ſyn. 6. et apud Iuo. et Grat. paucis exceptis.

conſtituti) conſtitutionis, concil.

quæ propoſito) ſecũdũ animarũ conſideratione, quem propoſito, concil. plenius.

Cap. 7. Wigor. Epõ) Vuigorn. Epo, in cõcil. par. 29. c. 4. tit. de alienatione rerũ eccleſiæ, et de earundẽ recuperatione. Wig. Epõ, uetus Greg. Vigor. uetus Tarr. et Cõt. et alij. Vigorn. alter uetus Greg.

Ad aures, & infra) ſic etiã Raim. et Cõt. Pars c. Ad aures. Barcin. hæc in concil. non ſunt. Integra clauſula eſt fortaſſe c. 15. parte 6. in cõcil. et in hac collect. c. 2. de eo, qui cognouit etc. Ad auras. Cont. mendoſe. Illas, in marg.

Illas uero terras) vox uero a Raim. eſt omiſſa, exſtat in concil.

eis hereditario iure ſub annuo cenſu) ſub annua pẽſione, hereditario iure, unus Tarr.

ipſas ſuo) ipſas ſuorũ, cõcil. ſuo Raim. et Cont. altera uoce omiſſa.

fuiſſe extirpatas) uox fuiſſe a Raim. et Cõtio eſt omiſſa, exſtat in concil.

niſi forte alijs) ſic etiã in cõcil. alij, Barcin. niſi forte tunc alijs, Raim. et Cont.

poſſent) poſſint, concil. et Raim.

onere, & labore) honore pro onere, concil. et duo Tarr. labore, et onere, Raim. honere, vetus Gregor. honore, non ita uetus.

Cap. 8. Idem) addendum uidetur, Alliſano Epõ, ut c. un. ſupra de in integrũ reſtitutione. Addi etiã potuit, Pars. c. Requiſiuit.

Non ponitur) ſic in uno Tarr. ſed falſo. ſcribẽdũ eſt. De in integ. reſtit. c. 1.

De poſſeſſionib. &c.) Vide d. c. un. adſcripta.

TIT. XII. DE PRECARIJS.

CAP. 1. *ex concilio apud Beluacum*) apud Beluacen. Raim. et Cont. mendoſe. ex cõcilio Beluacenſi, Grat. ſiue Palea. 10. q. 2. c. 6. apud Beluacũ, cui Ludouicus Imperator intererat, c. 13. Burch. li. 3. c. 169. ex cõcilio Beluacen. præſente Ludouico c. 13. Iuo Carnot. parte 3. c. 230. decreti. in ueteri Burch. libro eſt, apud Beluacum c. 16. alijs omiſſis. vide Melden. c. 17. et 21. et 22.

Precariæ) ſic etiã Grat. et Raim. Vt precariæ, Burch. et Iuo. hoc genus cõtractus ignotũ veterib. Romanis, hodie quoque nõ adgnoſcimus. cur igitur vexamur his legẽdis? uide concil. Toletan. 6. c. 5.

ſecundũ antiquã cõſuetudinẽ, & auctoritatẽ) ſic etiã Burch. et Iuo. et auctoritatẽ, apud Grat. omiſſa ſunt. in uno tamẽ veteri libro exſtant. ſecũdũ auctoritatẽ, et antiquã cõſuetudinẽ, Raim. et Cont.

Cap. 2. ex concilio Carthaginenſi) ſic etiã Grat. ſiue Palea. 10. q. 2. c. 7. et Raim. et Cont. ſed in cõcilijs nondũ inuenimus. exſtat cõſt. Lotharij totidẽ uerbis li. 3. tit. 8. c. 2. legum Longob.

De precarijs quoq. quæ a rectorib. eccleſiarũ irrationabiliter fiebant) vox quoque a Grat. ſiue Palea eſt omiſſa. ſed eſt in uet. libro, et in Long. De precarijs irrationabiliter factis a rectorib. eccleſiarum, Raim. et Cont. ratio nabiliter eſt in tribus ueterib. Grat. libris.

et ſe) vox et a Raim. eſt omiſſa, habet Grat. et Long.

obligabãt) ſic etiã Grat. et Lõg. obligãtib. Raim.

nequiuiſſent abſoluere) diſſoluere pro abſoluere, Gratian. diſſoluere nequeant, Raimund. et Cont. nequiuiſſent ſic ſoluere, vetus Grat. liber. nequiſſent pro nequiuiſſent, tres alij ueteres. nequirent diſſoluere, Long.

in anteceſſoris ſui pœnam) pœna, duo Tarr. et Barcin. et Grat. anteceſſoris ſui pœna, Raim. et Cont. pœna ſtatuta pro pœnam Long.

prudentiæ) prouidẽtiæ, Grat. et duo Tarr. et Raimũ. et Long. al. prudẽtiæ, unus ex ueter. Greg.

ſit cõceſſum) uox ſit in Long. deſideratur.

diſtribuerit) diſtribuit, Grat. et vet. Tarr. et Raimun. diſtribuerit, Long.

ad ius &c.) eidẽ eccleſiæ ad ius tenẽdũ reuocetur, Long.

eiuſdem eccleſiæ) eccleſiæ eiuſdem, Grat. et Cõt. uox eccleſię in ueteri Greg. deſideratur. eius eccleſiæ, uetus Tarr.

TIT. XIII. COMMODATIS.

is) De commodatis, Barcin. et duo Tarr. De cõmodato, Raim. et Cont.

CAP. 1. *In exodo*) Cap. unicũ eſt in Barc. et in duob. Tarr. nã c. 2. eſt ſub tit. de depoſitis. qua ratione ordo præpoſitus duorũ capitũ minus offẽdet lectores. ſunt autẽ eorũ uerba c. 22. Exodi. Bernardus Papiẽ. hęc in ſcholijs adſcripſit, quæ ad omnia capita ex ueterib. ſacris libris ſumpta pertinẽt. Debuit autẽ Raim. eadẽ cautione uti, ut minus in ſimilib. laboraremus. Hæc, inquit, et alia, quæ de textu Pentateuchi huic inſerui uolumini, ad hoc appoſui, ut ſciatur, quid de talib. fuit in ueteri lege ſtatutum, nõ quod omnia credam ad litteram eſſe ſeruãda, ut diſt. vj. par. ult. B.

Siquis cõmodauerit proximo ſuo bouẽ, aſinũ, et ouẽ & omne iumentũ ad cuſtodiã) cõmẽdauerit pro cõmodauerit Cõplut. pro et ouẽ, eſt ouẽ, et, omiſſo. cõmodauerit, olim in vet. Tarr. mox cõmẽ

 dauerit

dauerit.bouē,uel aſinū,eſt in eod.lib.ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ὑποζύγιον ἢ πρόβατον ἢ μόσχον ἢ πᾶν κτῆνος φυλάξαι.Lxx.Siquis dederit,inquit,proximo iumētum,aut ouem, aut vitulū, aut quodcunq.animal ad cuſtodiendum.agnū pro ouem Chald.interpres,quod etiam πρόβατον ſignificat.ὑποζύγιον ſubiugale,κτῆνος iumētum,Complut.Quod cuſtodiendū datur,ad tit.locati,non commodati pertinet.

& mortuum fuerit,aut debilitatum,uel captum ab hoſtibus)ſic etiam Complut.καὶ συντριβῇ ἢ τελευτήσῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται.Lxx.et mortuus fuerit,aut confractus,aut ductus in prædā. Chald.

nulluſq.hoc uiderit,iusiurandum erit in medio) ſic etiam Complut.καὶ μηδεὶς γνῷ.ὅρκος ἔσται τοῦ θεοῦ ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων.Lxx.hoc eſt.et nemo nouerit.Dei iuſiurandum inter utrumq.erit,ſiue intercedet inter ambos.Compl.nullo uidēte.Chald.

quod non extenderit manum ad rem proximi ſui) ſic etiam Lat.Compl. ἦ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐπὶ τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον. Lxx.profecto non ipſum nequā fuiſſe in depoſito proximi.Compl.Chaldęus cū editis facit.

ſuſcipietq.dominus iuramentum,& ille reddere non cogetur)ſic etiā Compl.καὶ οὕτως προσδέξεται ὁ κύριος αὐτοῦ,καὶ οὐ μὴ ἀποτίσει.Lxx.atq.ita dominus eius ſuſcipiet,ſiue pro recepto habebit, quod amiſit,ſiue recepto ſacramento cōtentus erit,et non ei reſarcietur damnū a cuſtode. ſed uerborū cōceptio breuis eſt.et nihil reſtituet. Chald.

Quod ſi furto ablatum fuerit,reſtituet damnum domino) Et ſi pro Quod ſi,Cōplut.ἐὰν δὲ κλαπῇ παρ' αὐτοῦ,ἀποτίσει τῷ κυρίῳ αὐτοῦ.Lxx. ſi autē ſublatum fuerit ab eo,ſoluet domino eius. Compl.ab eo ambiguum eſt,num ipſe furtum fecerit,an alius eo cuſtodiente,quod magis uidetur ſignificare παρ' αὐτοῦ.ab eo etiā additur in Chald.

ſi comeſtum a beſtia,deferat ad eum,quod occiſum eſt,et nō reſtituet) ſic etiā Lat.Cōpl.ἐὰν δὲ θηριάλωτον γένηται,ἄξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θήραν,καὶ οὐκ ἀποτίσει.Lxx. Si autē a beſtia comeſtū fuerit, ducet illud ad oſtiū,et nō ſoluet,Compl.Si dilaceratū fuerit;adferat,quod dilaceratum eſt in teſtimoniū,et nō reſtituet.Chald.

qui a proximo ſuo quicquā poſtulauerit horum mutuum)quidquid horū mutuo poſtulauerit.Lat. Cōpl.ἐὰν δὲ αἰτήσῃ τις παρὰ τοῦ πλησίον.Lxx. ſi autem petierit quis a proximo,Cōpl.Et quādo mutuo acceperit uir a proximo ſuo.Chald. Hæc magis ad commodati titulum pertinent. poſtulauit pro poſtulauerit, duo Tarr.ſed in altero V E additum eſt.

& debilitatum,aut mortuum fuerit,domino nō præſente;reddere compelletur)ſic etiā Compl. ἐὰν συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, ὁ δὲ κύριος αὐτοῦ μὴ ᾖ μετ' αὐτοῦ,ἀποτίνων ἀποτίσει.Lxx.et debilitatū fuerit,uel mortuū fuerit, uel captiuū fuerit, et dominus eius non fuerit cum eo;ſoluēs ſoluet.Compl.et confractū fuerit,ſiue mortuum domino non exiſtente cū eo, reſtituens reddet.Chald.

quod ſi in præſentia fuerit dominus,non reſtituet) et ſi in præſentiarū dominus fuerit,non reſtituet, Cōpl.ἐὰν δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ ᾖ μετ' αὐτοῦ,οὐκ ἀποτίσει.Lxx.

maxime ſi conductum fuerit pro mercede operis ſui) uenerat pro fuerit,Compl.Lat.ἐὰν δὲ μισθωτὸς ᾖ,ἔσται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.Lxx.ſi autē mercenarius fuerit, erit ei pro mercede ſua, Compl.ſi conductum fuerit, computetur pro mercede eius.Chald.fuerat pro fuerit, tres Tarrac.ſed in uno fuerit olim. corporis pro operis olim in eodem.

(cap.2.In exodo) verba huius capitis ſunt in ſacris libris ante uerba capitis prioris:et poterāt omnia verba coniungi.ſed in Barcin.et in duob. Tarr.ante hoc cap.eſt titulus de depoſitis. Depoſiti,eſt in uet.Tarr.Raimundus utrumq.caput omiſit.

Siquis commodauerit amico ſuo pecuniam,aut vas in cuſtodiam) Siquis commendauerit amico pecuniam,aut vas in cuſtodiam, Complut.commendauerit, duo Tarr. commodauit tertius. ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ἀργύριον ἢ σκεύη φυλάξαι.Lxx.Si autem quiſpiam dederit proximo argentum,uel uaſa ad cuſtodiendum. Complut.Quando dederit uir proximo ſuo argentum,aut uaſa in cuſtodiam. Chald. ἀργύριον malim pecuniam, quam argentum reddere. Videndum autem, num hic contractus mutuum ſit, an commodatum,an depoſitum. ſed cuſtodia uidetur efficere depoſitum.

et ab eo,qui ſuſceperat,furto ablata fuerint) ſic etiā Lat.Complut.καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀνθρώπου.Lxx.et furatum fuerit de domo hominis,Complut.et furtō ſublata fuerint de domo viri,Chald.ego τοῦ ἀνθρώπου eius hominis, interpretarer.ſuſceperit olim uetus Tarr.et fuerit pro fuerint.

Si inuenitur fur,duplum reddet) ſic etiam Compl. ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κλέψας,ἀποτίσει διπλοῦν.Lxx.duplicita

plicita reddet, unus Tarr.

ſi latet,dominus domus applicabitur ad deos) ſi latet fur,etc.Compl.ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ὁ κλέψας, προσελεύσεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.Lxx.ſi autem non inuentus fuerit,qui furatus eſt;accedet dominus domus coram Deo. Cōpl.in conſpectum iudicum.Chald.

et iurabit,quod non extenderit manum ſuam in rem proximi ſui ad perpetrandam fraudem) vox ſuam in Compl.non eſt.item pro perpetrādam habet perpetrandum. extendit pro extenderit, unus Tarr. καὶ ὀμεῖται ἦ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα.Lxx.et iurabit profecto non ipſum malignatum fuiſſe in omni depoſito proximi iuxta omne dicibile delictū. Complut.πεπονηρεῦσθαι fraudem feciſſe potius,quam malignatum fuiſſe dicerem.Chaldęi uerba obſcura ſunt.ſi non extendit manū ſuā in illud,quod tradidit illi proximus ſuus.ſuper omnem rem delicti.

tam in boue,quam in aſino,et oue,ac ueſtimento) ſic etiam Complut.περί τε μόσχου καὶ ὑποζυγίου καὶ προβάτου καὶ ἱματίου.Lxx.deque vitulo,et ſub iugali,et oue,et veſte,Compl. ſuper bouem, ſuper aſinum,ſuper agnum, ſuper veſtimentum, Chald.

et quidquid damni inferri poteſt) et quidquid dānū inferre poteſt,Compl.Lat. καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης.Lxx.et omni amiſſione accuſata. Compl. ſuper omnem rem perditam, qui dixerit,quod hęc eſt.Chald.

ad deos utriuſq.cauſa perueniet)ſic etiam Compl. ὅ τι οὖν ἂν ᾖ, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέρων.Lxx.quidquid igitur ſit,corā Deo ingredietur iudicium amborum.Compl.in cōſpectu iudicum veniat cauſa amborū.Chald. perueniat,unus Tarr.

et ſi illi iudicauerint,duplum reſtituet proximo ſuo) ſic etiam Compl.καὶ ὁ ἁλοὺς διὰ τοῦ θεοῦ ἀποτίσει διπλοῦν τῷ πλησίον αὐτοῦ.Lxx.et captus per Deum ſoluet duplum proximo ſuo.Cōpl. et quicumq.cōdemnatus fuerit a iudicibus,reddet duplum proximo ſuo.Chald.

TIT. XIIII. DEPOSITI)

ſic duo Tarr.De depoſitis,Barcin.et duo Tarr. ante cap.2.tituli 13.De depoſito.Raim. et Cōt.

CAP.1.*Gregorius Sereno Epō Anconitano*)hoc eſt cap.2.in Barcin.et in duob. Tarr. Seuero Epo Anconitanēſi,lib.7.indict.2.cap.13.regiſtri.in alio lib. edito Sereno eſt.vetus habet, quod editum eſt. Qui nouerit,unus Tarr.Quę nouerit.alter mendoſe pro Anconitano.

Paſſius)ſcribe,Paſſiuus,ut eſt in Barcin.et in regiſt.et in uno Tarr.fuit autem Firmanus Eps, ut apparet ex epiſt.ad eum miſſa lib.10.ind.5. epiſt.12.Paſſus,unus Tarr.

Eps indicauit nobis)frater,et coēpiſcopus noſter ad nos veniens indicauit,regiſt.

argentum a deceſſore eccleſiæ tuæ Fabiano) ſuæ pro tuæ Barcin.et duo Tarr.argentum eccleſiæ ſuę a deceſſore ſuo Fabio,regiſt.

diaconum uum)diaconem tuū,Barcin. et regiſt. et duo Tarr.

parte reſtituta) parte aliqua reſtituta, regiſt. partem reſtitutam,duo Tarr.non optime,

partem aliquam)vox aliquam in reg.nō eſt,vox partem in uno Tarr.

reiacere) ſic etiā unus editus reg.liber,iacere alter.remanere,Barcin.aptius.ſed reiacere Gregorianum fortaſſe verbum eſt.

et reſtituere)eam,additur in reg.

te hortamur)his fraternitatem tuam hortamur affatibus,regiſt.

ut eum admoneas)ut eū admonere ſtudeat,regiſt.

quod accepit)quæ pro quod,regiſt.

ſine cunctatione)ſine contentione,regiſt.

aut ſi qua excuſatione excuſare ſe cōfidit)ratione pro excuſatione Barcin.et tres Tarr. aptius. aut ſi forte ab eius reſtitutione, aliqua ſe excuſari ratione cōfidit,regiſt,plenius.ſe excuſare,tres Tar.

inter eum)neceſſe eſt,ut inter eum,regiſt.

et actores)et auctores,regiſt.quod non placet.

cognoſcere debeas)una cū Armenio fratre,et coēpiſcopo noſtro cognoſcere debeatis,regiſt.certa pro una,eſt in alio edito non recte.

et finire)et ſubtiliter veritate diſcuſſa, ita huic cauſæ finem imponere,regiſt.

ne ipſe diaconus) ut nec antedictus diaconus,reg.

nec præfata eccleſia &c.)nec præfata iniuſte damnum uideatur eccleſia ſuſtinere.regiſt.

Cap.2.Lugdun.Epō)Lugdunēſi Archiepō,in cōcil.parte 50.cap.35.Lōdon.Epō, Raim.et Cōt. Lundun.Epō,unus ex veter.Gregor.

Grauis illa,et odibilis querimonia)ſic etiam in cōcil.et odibilis,Raim.et Cont.omittunt.querella,unus ex veter.Gregor.

quæ uſque)vox quę a Raim.et Cōtio eſt omiſſa. exſtat in concil.

duplici nos &c.)Recte Cōt. addidit a Raim.præterita.quæ ſunt etiam in concil.

præſtringit)perſtrinxit,cōcil.et tres Tarrac.perſtringens,Cont.

prout velles efficaciter) hęc omiſit Cont.ſunt in concil.

non conſtet nobis)ſic etiam in concil.vox nobis a Raim.et Cont.eſt omiſſa.

ille vir Belial)ſic etiam Raim. Belialim, Cont. ille uir, ut Belial, concil. poſtrema editione. ut in Belial, fuerat in alia edit. non recte. N. ille uir Beliai, unus Tarr.

impia, et deteſtabili ſurreptione)hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

in utilitates eccleſiæ)ſic etiam in concil. in eccleſię utilitatē, Raim. et Cont. in utilitatem eccleſiæ, unus Tarr.

non debemus de iure) ſic etiā in Gregorianis. nec de iure debemus, concil.

nec poſſumus)hęc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

contra canones)ſcribendum eſt, cōtra canonicos, ut in concil. et apud Gregor. 9. et in uno Tarr. prius canones, mox canonicos.

inſtantiam)ſententiam, prior edit. concil.

perſonæ, ut dicunt)pecuniam perſonę, concil. et Raim. alijs omiſſis. ego editis adderem vocem pecuniam. pecuniam, ut dicunt, prior cōcil. editio. dictum eſt, pro dicunt, duo Tarr.

non eccleſiæ commendatam)nō niſi eccleſiæ commodatam, prior concil. editio mendoſe.

diſcretioni &c.)hæc uſq. ad verbum ſuademus omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

in æternæ caritatis diligentia)internæ caritatis intuitu, concil. ego, internę caritatis diligentia, ſcriberem, ut in duob. Tarr. poſtea inueni.

in raptorem illum, et furem)ſic etiam in concil. in illum furem, Raim. et Cont.

et ea quæ tibi ſūt ſubrepta, portauit)hęc in cōc. deſiderātur. aſportauit, pro portauit, Raim. et Cōt.

Nam et nos ipſi &c.)pro his verbis uſq. ad verbū dedimus, eſt in Greg. nā et iudicibus. ſed in cōcil. pro verbis ſupraſcriptis eſt, Nos enim.

ut iniquum)ut illum iniquum, concil. et Raim. ſed ut editum eſt, in priori edit. concil.

ſub duris quæſtionib.)ſic etiam in concil. ſub quęſtionib. Raim. et Cont.

ad rationem)hęc in cōcil. nō ſunt, ſunt in Greg.

et etiam)ſic etiam in concil. et, omittunt Raim. et Cont. ego etiam omitterem.

macerent)hæc vox in Greg. non eſt. eſt in cōcil.

et affligant)hæc etiam omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

ut cogatur bene ligatus &c.)ut bene ligatus cogatur etc. concil. ut dictam pecuniam reddere cōpellatur, Raim. et Cont.

quod male)quę male, concil.

(eterū circa &c.)hæc etiā omittūt Raim. et Cōt. uſq. ad illa, ſi autem cum eis. ſunt autē in cōcil.

illam affectum)illum pro illam in concil. talem, additur in vet. Tarr. quæ vox olim non fuit.

ut nil ab ea requiras indebitum) nihil pro nil in concil. et indebite pro indebitum. ſed in marg. eſt indebitum.

redditunm per ceptione)de redditū perceptione, Raim. et Cont. pactionem, cōcil. pro his verbis, de, eſt additum in uno Tarr.

nobis acceptum)nobis eſſe acceptum, vetus Tarr. ſed olim, ut editum eſt.

TIT. XV. DE EMPTIONE, et venditione.

CAP. I. *In Leuitico*)addi potuit cap. 25.

Si attenuatus frater tuus uendiderit poſſeſſiunculam ſuam) ſic Lat. Complut. ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ. Lxx. Si autem pauper fuerit frater tuus, qui tecum: et vēdiderit de poſſeſſione ſua, Complut. ego poſt vocem tecum addo eſt: et pro vendiderit ſcribo alienauerit. Quādo pauper factus fuerit frater tuus, et vendiderit de poſſeſſione ſua, Chal. frater autem hoc loco nō fratrē germanū ſignificat, ſed Iudæum.

et voluerit propinquus eius poſt redimere, quod ille vēdiderat)poteſt pro poſt Cōplut. et tres Tarr. καὶ ἔλθῃ ὁ ἀγχιστεύων ὁ ἐγγίζων αὐτῷ, καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Lxx. et accedat propinquus, vel proximus, ei, et redimet venditionem fratris ſui, Cōplut. ἐγγίζων vicinum intelligo: fratrem quoque eiuſdem nationis hominem. veniet redemptor eius, qui propinquus eſt ei, et redimet, quod frater ſuus vēdidit, Chald. paullo apertius.

Si autem non habuerit proximum, et ipſe pretium ad redimēdū poterit inuenire) potuerit pro poterit Barc. et Cōplut. ſin autē pro ſi autē, eadē Cōpl. ἐὰν δέ τινι μὴ ᾖ ὁ ἀγχιστεύων, καὶ εὐπορηθῇ τῇ χειρὶ, καὶ εὑρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν λύτρα αὐτοῦ. Lxx. Si autem alicui non fuerit propinquus, et abundauerit manu, et inuentum fuerit ei, quod ſufficit redemptio eius. Cōplut. parum hæc diſerta ſunt. Vir autem, cui nō fuerit redēptor, et attigerit manus eius, et inuenerit, quantum ſufficit ad redemptionem eius, Chald.

Computabuntur fructus ex eo tempore, quo uendidit) ſic etiam Complut. καὶ συλλογιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ. Lxx. et connumerabit annos vēditionis eius, Cōplut. cōputabit annos venditionis, Chald.

& quod reliquum eſt reddet emptori) ſic etiā Lat. Cōplut. καὶ ἀποδώσει ὃ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ, ᾧ ἀπέδοτο αὐτό. Lxx. et reddet, quod ſupereſt homini, cui vēditū fuerit illud. Complut. et reddet, quod āplius fuerit viro, cui vēdidit. Chald.

ſicq. recipiet poſſeſſionem ſuā) ſic etiā Cōplut. καὶ ἐπανελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. LXX. et redibit in poſſeſſionem ſuam. Compl. et reuertetur ad poſſeſſionem ſuam. Chald.

Poſt

Poſt verba huius capitis eſt in ſacris libris. Quod ſi non inuenerit manus eius, ut reddat pretium, habebit emptor, quod emerat, uſque ad annum iubileum. In ipſo enim omnis uēditio redibit ad dominū, et ad poſſeſſorem priſtinum. Excipitur poſtea venditio domus, quæ redimi intra annum poteſt, poſt annum ne in iubileo quidem redimi poteſt, ſi oppidum, in quo domus eſt, muris cinctū fuerit. Aedes tamen Leuitarum ſemper redimi poſſunt. ἔτος τῆς ἀφέσεως, hoc eſt annus remiſſionis, iubilei annus appellatur a Lxx.

Cap. 2. apud Alumnas)apud Alum. veteres Gregor. Al. unus Tarr. Valen. Cont. et alij. in libris concil. non inueni. Alumnias, Cont. in marg. Alumpnas, tres Tarr. Aruernas, Burch. li. 2. c. 168. et Iuo parte 6. c. 258.

ut ipſi)ut et ipſi, Raim. et Cont. ut ipſi, unus ex veter. Gregor. et Burch. et Iuo.

et nihil)et non, Raim. et nulli iter facienti māſionem denegent, et ut omnis occaſio rapinæ tollatur, nihil, Burch. et Iuo.

niſi quantum in mercato)quam mercato, Raim. et Cont. quam in mercato, unus ex veter. Greg. niſi quanto in mercato, Burch. ut editum eſt, Iuo. ſed in marg. quanto. in veteri Burch. libro, quātum eſt. forte quanti ſcribendum.

uendere poſſint) poſſunt, Raim. ut editum eſt, Burch. et Iuo. poſſunt, unus Tarr.

quod ſi carius vendere voluerint)pro his verbis eſt tantū in Gregor. alioquin. ut editū eſt, Burch. et Iuo.

ut illius)et pro ut, Burch. et Iuo.

cum humanitate eis vendant) ſic etiam Burch. et Iuo. cum humilitate ſibi vendant, vetus Greg. cum humanitate ſibi uendant, Cont. et alij.

Cap. 3. ex concilio Magōc.)Magoc. tres Tarr. Maguntin. vetus Grego. Mogunti. c. 21. Burch. lib. 19. c. 148. Maguntien. c. 21. Iuo parte 15. c. 158. decreti. Maguntinen. Cont. et alij. in cōcilijs hoc caput nondum inueni, cum tamē cap. 20. eiuſd. concilij, ut Burch. et Iuo referunt, ſit in ſynodo Moguntina ſub Ludouico Rege, et Rabano Archiepō cap. 2. vol. 3. concil. et totidem verbis in concilio Cabilonen. ij. ſub Carolo cap. 37.

Vt mēſuræ, et pōdera iuſta fiant ſicut in diuinis, etc.) Recte Cont. addidit a Raim. prætermiſſa. quæ habent Burch. et Iuo. Nolite facere iniquum aliquid in iudicio, in regula, in pondere, in menſura. ſtatera iuſta, et æqua ſint pōdera, iuſtus modius, æquuſq. ſextarius. Leuit. 19. de eadem re Prouerb. c. 11. et c. 20. Quod menſuræ, et pondera iuſta ubique habenda ſint, teſtis eſt Salomon, qui dicit. quod ſtatera doloſa abominatio ſit apud Deū etc. Turonē. concil. ſub. Carolo cap. 45.

cenſitum eſt)ſic Burch. ſancitum eſt, Iuo, et Cōt. apertius.

et in capitulari domini continetur) dominico pro domini Burch. et Iuo. domini Karoli, duo Tar. et Cōt. aptius. eſt in capitulari Karoli lib. 1. cap. 74. vox domini in ueteri Tarr. olim non erat.

et iſte ſacer)ſic Burch. et Iuo. ſicut et iſte ſacer, Cont. et iſte ſacerdomini, Barcin. forte vox dōni pro domini antea erat ſcribenda. quamuis domini conuentus, dici quoq. poteſt.

ſtatuit ſic, omnibus nobis) ſicut pro ſic vetus Tarrac. ſtatuit, ſic omnib. nobis. Burch. ſtatuit, ſic omnib. nobis. Iuo. conſtituit, ſic in omnib. Cont.

et ſiquis)ſic etiam vetus Burch. liber, et Iuo. Vt ſi quis, Burch. editus, ſiquis, Raim. et Cont.

xx. *dies*)ſic etiā Burch. et Iuo. xxx. dies, Raim. et Cont.

Cap. 4. Cum dilecti filij noſtri)vox noſtri in Gregor. eſt omiſſa.

Beluacen.)Atrebaten. unus ex veter. Gregor.

religioſos viros)hæc omittunt Raim. et Cont.

Caroli loci) Karoli loci vetus Greg. Careoli loci, alter vetus liber Cari loci, Cont. et alij. ſic etiā cap. 2. de tempor. ordinat. in 3. collect.

proponerent) ſic etiam veteres Gregor. proponerent querimoniam, Cont. et alij.

x. *libris*)ſic etiā vet. Greg. pro, addit Cōt. et alij.

poſt multas commiſſiones, tandem)hæc etiā Raim. et Cōt. omiſerūt. propter pro poſt vetus Tarr.

uenerabili fratri noſtro)hæc quoque ab eiſd. ſunt omiſſa.

Morienſi Epo)ſic etiam vetus Gregor. Morimenſi Epo, Barcin. Morinen. Epo, Cont. et alij. quod non diſplicet, idq. eſt in uno Tarr.

dilecto filio)hęc etiam Raim. et Cont. omittunt.

ſub certa forma) hęc itidem ſunt ab eiſd. omiſſa.

in litteris)omittuntur etiam hæc ab eiſdem.

eiuſdem cauſæ)vox eiuſd. a Raim. eſt omiſſa.

adhibitis ſibi viris prudentib. et honeſtis)hæc etiam omittūt Raim. et Cont.

Cum itaq. Decanus &c.)Recte Cont. addidit a Raim. præterita.

propter hoc)hęc omittit Cont.

vel reſpondendum)et pro vel Cont.

deſtinarunt)deſtinarent, unus Tarr.

appellarunt)apellauerant, Barcin. et Cont. appellaſſent, unus Tarr.

Decanus in illius) Tandem Decanus in illius, Raim. et Cont.

per teſtes canonicorum Beluacen.)hæc in veterib. Gregor. non ſunt. per teſtes, Cont. et alij ceteris omiſſis.

dimidia

dimidia iuſti)ſic etiam Raim.et Cont.dimidij iuſti,Barcin.

venditionem non tenere)ſic etiam veteres Gregor. ante hæc verba habet Cont.et alij verbum pronuntiauit.poſt hæc verba eſt verbum decreuit in uno ex veter. Gregor.

ſiluam ipſam)vox ipſam omittũt Raim.et Cont.

adiudicauit eccleſiæ) eccleſiæ adiudicans, Raim. et Cont.

et canonicos)vox et omiſſa eſt a Raim.et Cont.ipſos addunt Tarr.duo.

Nuntijs igitur &c.)Recte etiã Cõt.addit a Raim. omiſſa.

ſentẽtia peteretur)vox ſentẽtia a Cõt,eſt omiſſa.

quia in arbitrio)Quia vero in arbitrio,Raim . et Cont.

ſupplere)iuſtũ pretium,addit Raim.et duo Tarr. pretium,tertius liber,in quo ea quoq.vox olim deſiderabatur.

Eapropter ſententiam)ipſam,Barcin.addit.ſentẽtiam ipſam,Raim.et Cont . alio verbo omiſſo, duo Tarr.ut Barcin.

de communi &c.)pro his verbis uſq. ad uocẽ irritantes,eſt in Gregor.tamquam iuri cõtrariam.

poſſeſſionem)et poſſeſſionẽ,vet.Tarr.nõ optime.

iudicauimus)adiudicauimus,unus ex vet.Greg.

ſalua omni quæſtione) ſalua quæſtione canonicis, Raim.et Cont.uox omni in uno Tarr.non eſt.

*alia*rationabili*)ſcribe,alia cauſa rationabili, ut in Barcin.et in Gregorianis,et in duob.Tarr.alia rationabili cauſa, tertius liber.

TIT . XVI. DE RERVM permutatione.

CAP.1.*ex concilio apud Siluan.*)ſic etiã Raim. et Cont . Siluanectum præſente Ludouico Rege cap.6.Burch. lib.3 . c . 165.ex Nouella 7. cap.2.Iuo parte 3.cap.184. decreti . ſunt autem Iuliani Anteceſſoris verba.hæc fortaſſe fuerunt in illo cõcilio recitata,ut quæ ſub tit.de reb. eccleſiæ alienan.retulimus,in veteri Burch. libro deſiderãtur illa verba præſente Lud.Rege. hoc etiam caput exſtat lib.2.c.30.capitularium.

Si princeps voluerit rem immobilem ſanctis locis præſtare)ſic etiam Burch.et veteres Gregor.rẽ mobilem,vetus Tarr.olim,et Cont.et alij quidam non recte.ſacris pro ſanctis,Barcin , ſancto loco,Iuo , et Iulian . pluribus verbis Iuſtinianus, ἐφίεμεν τοίνυν τῇ βασιλείᾳ, ἔπετις κοινωφελὴς ἐστὶ καὶ πρὸς λυσιτέλειαν τῆς πολιτείας βλέπουσα χρεία, καὶ κτῆσιν ἀπαιτοῦσα τοιούτου τινὸς ἀκινήτου πράγματος, ὁποῖον ὑποτιθέμεθα, τοῦτο αὐτῇ παρὰ τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν λοιπῶν εὐαγῶν οἴκων τε καὶ συστημάτων λαμβάνειν ἐξεῖναι.hoc eſt,Permittimus igitur Imperatori,ſicubi eſt publice utile, ac ſiqua urgueat publica et aperta cauſa,quę huiuſmodi rei immobilis,de qua loquimur,aliquam poſſeſſionẽ expetat,ut eam accipere poſſit a ſanctiſſ. eccleſijs, et ab alijs ſacris ædib.et corporibus.

et accipere ab eo aliam immobilem rem,et eo modo permutationem contrahere) ſic etiam Iulian.et Burch.et Iuo,ab eis pro ab eo,Barcin. et accipere ab eis aliam immobilem,eoq.modo de communi voluntate permutationem contrahere, Raim.et Cont. et accipere aliam mobilem etc. vetus Tarr.olim.

liceat ei hoc facere diuina pragmatica ſanctione ab eo promulgata)ſic etiam Iulian.et Burch.apud Iuonem.vox ei, et poſt verbum facere cetera deſiderantur.Liceat ei hoc facere,ſi cauſa rationabilis id expoſcat,et res,quã prę̃ſtiterit,maior fuerit,vel æqualis,pragmatica ſanctione ſuper hoc promulgata, Raim.et Cont. videtur autem hęc addidiſſe Raim.ex Irnerij verbis poſitis ſub tit. de ſacroſanctis eccleſijs in Codice Iuſtiniani,et relatis a Grat.10. q.2. cap.3. Sed et permutare principi licet pro re maiori,meliori,vel æquali, ſi reſpublica hoc expoſcit, et pragmatica forma ſuper hoc præcedente.ſed apud Grat.editũ eſt,principes poſſunt pro re maiori, vel æquali. vox quoque ET poſt verbũ expoſcit illic deſideratur.ſed in duob . veterib.eſt. principi poſſunt,et in uno, cũ principe poſſunt, et in omnib.veterib.procedẽte pro pręcedẽte.τοῦ παντάχοθεν ἀζημίου τοῖς ἱεροῖς οἴκοις φυλαττομένου, καὶ ἀντιδιδομένου πράγματος αὐτοῖς παρὰ τοῦ λαβόντος ἴσου ἢ καὶ πλέονος τοῦ διδομένου. Iuſtinian.omnino autem,inquit,ſeruentur ſacra loca ſine damno,et res,quę pro alijs dantur,ſint ęquales,aut etiã maiores datis.Et poſtea de pragmatica ſanctione.ὥστε εἰ τοιοῦτό τι γένοιτο, καὶ πραγματικὸς προέλθοι τύπος ὁ ἐπιτρέπων τῇ βασιλείᾳ λαβεῖν αἴτι τῶν τοιούτων πραγμάτων, καὶ ἀντιδιδοὺς εὐθὺς πρᾶγμα καλλίονι καὶ διαψιλέστερον καὶ ἐπωφελέστερον, ἔσω τὰ τῆς ἀμείψεως βέβαια.

Cap.2.ex concilio Beluacen.)ſic etiã Iuo parte 3. cap.232.decreti.et Raim.et Cõt.apud Beluacũ. Iuo li.2.tit.10.c.3.Panormię.addit Burch. lib.3. c.171.apud Beluacum cap.5.in concilijs non reperio. Tantum in concilio Meldenſi cap.23.referuntur ut verba concilij apud Beluacum.

Vt cõmutationes)ſic etiã Raim.et Burch.et Iuo in decreto.Et pro Vt,Panor.et vet.Greg.Vt Mel.

rerum eccleſiaſticarum)rerum eccleſiarum,vetus Tarr.olim.

caueantur &c.) multa omiſit Raim.et Cont.valde caueantur, Barcin.et Burch.et Iuo.et Meld.

ſi aliquo modo)ſi aliquando,Panor.

quæ autẽ)ſic Meld.Burch.et Iuo in decreto.vox

autem

autẽ in Panor.deſideratur,et olim in uet.Tarr.

factæ ſunt)ſic omnes . ſed in veteri Burch . libro fiunt.vox factæ olim in vet.Tarr.non erat.

iuxta decretum canonum)canonicum,Melden. et tres Tarr. et Barcin . et Burch.et Iuo in decreto.iuxta decreta canonum, Panor.hoc Hilarij decretum adhuc quærimus.

quas illicite)quæ pro quas Melden.vox illicite, olim in vet. Tarr.non erat.

admiſerit) ſic etiam Meld.et Burch. et Panor.amiſerit,Iuo in decreto.

commiſſæ ſunt) ſint,Panor.commiſſæ ſunt commutationes,Barcin.ut editum eſt,Burch.et Iuo in decreto. quæ ab anteceſſore inconſulte factę ſunt,Raim.et Cont.reuocentur,additur in uno ex veterib.Grego.et in fine capitis,et emendẽtur.commiſſa ſunt,Meld.

Cap.3.ex concilio apud Sinacum) Siluan. veteres Gregor.Siluanectum,Cont.et alij.Siciac.Cont. in marg.apud Cariſiacum cap.2 . Burch.li. 3. c. 173.et Iuo parte 3.c.234.decreti . apud Mac. unus Tarr. Sinac.alter.

Mancipia eccleſiaſtica commutari , niſi ad libertatem,non poſſunt)Mancipia eccleſiaſtica,niſi ad libertatem, non conuenit commutari, Raim.et Cont.Neque mancipia eccleſiaſtica quiſquam, niſi ad libertatem commutet , Burch . Ne pro Neq.Iuo , cetera , ut Burch . quiſque pro quiſquam,vetus Burch.liber.

videlicet ut) ſic etiam Burch.et Raim . ut uidelicet,Iuo.

eccleſiaſticus homo)vox homo in vet.Tarr . olim non erat.

ſemel domino)ſic etiam Burch.et Iuo.ſemel Deo, Raim.

iam transferri non poteſt) totidẽ verbis Burch.et Iuo.transferri non decet,Raim.et Cont.iam omiſſo.

Poſt verba huius capitis addunt Burch.et Iuo.

„ Ait enim lex:ſi quis mutauerit,et quod mutat,
„ et quod mutatum eſt, ſanctificabitur domino.

apud Iuonem tamen hæc verba (et quod mutat)deſiderantur.ſumuntur ex cap.xxvij.Leuitici. Animal autem,inquit,quod immolari poteſt domino,ſiquis uouerit;ſanctum erit, et mutari non poterit:ideſt,nec melius malo, nec peius bono.quod ſi mutauerit;et ipſum,quod mutatum eſt,et illud,pro quo mutatum eſt,conſecratum erit domino.Lat. Complut. ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων ἀπ᾽ αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ κυρίῳ, ἔσται ἅγιον. οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃ αὐτὸ κτῆνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλαγμα ἅγιον. LXX. Si autem ab animalibus oblatis ab ipſis donum domino, qui dederit ab his domino,erit ſanctum. non mutabit ipſum bonum malo, neq. malum bono.ſi autem mutans mutauerit illud animal animali,erit ipſum , et cõmutatio ſanctum.Cõplut. duriuſcule. Chaldæus apertius.Animal autem , quod offerri poteſt in oblatione coram domino,ſi quis obtulerit illud coram domino, erit ſanctum.non immutabit eũ, neque permutabit bonum pro malo ,aut malum pro bono . et ſi permutans permutauerit animal pro animali ; ipſum , et illud , pro quo mutatũ eſt,erit ſanctum.

Cap.4.ex eodem)ſic etiam Raim.et Cõt.ex eodẽ cap.3.Burch.li.3.c.174.et Iuo d.parte 3.c.235.ex concilio apud Tanſiatum cap.2. Grat. ſiue Palea 12.q.2.c.55.quod apud Contium eſt cap.54. et in marg. addidit, alias Tariſiacum cap.3. ſed credo Cariſiacum ſcribendum, ut apud Burch. et Iuo.et in uno veteri Grat.libro,in alio eſt,Catiſiacum cap.3.

et impium)ſic Burch. Iuo,et Raim . et ineptum Grat.quod ipſum ineptum eſt.

viri, ſiu femina) hæc verba omittunt Raim . et Cont.habent ceteri.uel pro ſeu,vetus Burch. liber.

pro remedio)ſic etiam Burch. et Iuo,et Raim. in remedio,Barcin.pro redemptione,Grat.

et ſanctis)cum pro et unus ex ueter. Gratiani libris.

conſecrarunt)cõſecrauerint, Grat . ſiue Palea ſolus.conſecrant,duo veteres Grat . libri , et duo Tarr.libri.

muneris mancipio)ſic etiam Iuo,et Raim. et Cõt. muneris pretio, Burch.et Grat.

ſecularium in ſeruitutem)ſeruitute,Barcin. .in ſæcularium ſeruitutem, Iuo,et vetus Tarr. in ſeruitutẽ ſæcularium,vetus Gregor . ut Iuo,Contius,et alij . in ſęcularem ſeruitutem,Burch.et Grat.

rectores eccleſiarum)eccleſiarum rectores, Raim. omnes rectores eccleſiarum,Burch. Iuo,Gratianus.

ut eccleſiaſtica dignitate ſeruus diſcedens) decedẽs, Barcin.et Burch . ut ab eccleſiaſtica dignitate ſeruus decedens, Grat.et uetus Gregor.ex pro ab,vetus Burch.liber,et Iuo,cetera,ut Grat.diſcedens pro decedens,Cont.et alij. cetera,ut vetus Gregor.vox ab in duob.veterib.Grat.libris omiſſa eſt.diſcendens,olim unus Tarr.forte deſcendens retineri potuit.

TIT . XVII . DE PIGNORIBUS.

Cap.1

CAP. I. *ex concilio Remenſi*) ſic etiã Raim. et Cõt. addi debet cap. xi. ex Burch. lib. 3. c. 104. et Iuone parte. 2. c. 139. decreti.

Nullus presbyter) ſic etiam Raim. et Cõt. Vt nullus presbyter, Burch. et Iuo.

uel patenam) uel patinam, Cont. ſolus.

uel pallium altaris) hæc omittunt Raim. et Cõt. habẽt Burch. et Iuo. pallam pro pallium, vetus Tarr. non male. ſed p allium olim.

in uadium) ſic etiam Burch. et Raim. in vadimonio, Iuo. quos fugiã, habeo; quos ſequar, non habeo. ſed nihil muto.

niſi iuſtiſſima) uox niſi in veteri Burch. libro deſideratur.

ſicut Stephanus &c.) Ante hæc verba Burch. et Iuo alia addunt. in Gregorianis omnia deſiderantur, ſicut et Zepherynus etc. Cont. quia tanta eſt ſanctitas ſacri miniſterij, ut ſalua altioris myſterij intelligentia, etiam per prophetam dominus prohibuerit, ne cum ſanctis ueſtimentis ſacerdos procedat ad populum; ſed illa intra ſancta dimittat a colloquio diuino rediens. Et cui in tabernas ad bibendum a ſacris canonib. ingredi prohibetur, ſanctificata ſacro miniſterio, nec ad contingendum immundis: quãto minus in vadium exhibere debet? ſicut Stephanus etc. hęc Burch. pro ſacro miniſterio, habet Iuo, ſacro myſterio: et pro uadium uadimoniũ. prophetã intellige Ezechielem cap. 44. Stephani ad Hilarium epiſtula exſtat in concil. epiſt. 1. latius ſcripta, quam referatur, vel ab Iuone parte 2. cap. 74. vel a Grat. de conſecrat. diſt. 1. c. 41. appellat autem eum Iuo Stephanum Papam xxij. a Petro, et hoc ait ſtatuiſſe decimo decreto. verba autẽ ipſa eadem fere a Xyſto fuerant ſcripta epiſt. 2. ad Ep̃os Hiſpaniæ, ſic enim refertur a Burch. li. 1. c. 143. ſed Iuo ait d. parte 2. c. 70. Sixtus a Petro Papa VI. in primo decretorum ſuor. omnib. in Chriſto dilectis fratrib. et Grat. Sixtus d. diſt. 2. c. 40. at Xyſtus de vaſis tãtũ conſtituit, Stephanus de veſtimentis, quæ differentia cõfirmari poterit verbis Damaſi in utriuſq. Papę uita. Nemo autem ſuſpicetur Hilarium hũc eſſe Ep̃m Pictauien. qui fuit poſt Nicænã ſynodum.

in ſuis decretalib.) ſic etiam Burch. et Cõt. decretis, Iuo.

Cap. 2. Gregorius Sacratio defenſori) Fãtino pro Sacratio, Barcin. recte. Sãction, vet. Greg. Sancto, alter minus vetus liber. Sanctio, duo Tar. Sacrario, tertius. Gregor. iij. Exonen. Ep̃o, Cõt. et alij mendoſe. Gregorius Fantino Defenſori, ſcribẽdum ex epiſt. 43. li. 3. regiſtri.

Lator præſentium &c. et infra) ſic etiam Raim. et Cont. Integra clauſula in regiſtro hæc eſt. Lator præſentiũ Coſmas Syrus in negotio, quod agebat, debitum ſe cõtraxiſſe perhibuit; quod et multis alijs, et lacrimis eius atteſtantib. verũ eſſe credidimus. et quia centum et quinquaginta ſolidos debebat, uolui, ut creditores illius cũ eo aliquid paciſcerentur. pro credidimus in veteri eſt credimus, et pro volui eſt voluit.

Quoniam et lex habet) ſic etiam in regiſt. Lex habet, Raim. et Cont.

non teneatur) ſic etiam Raim. et Cont. nullatenus teneatur, regiſt.

ſi res defuerint) ſic etiam in regiſt. et ſi res defuerint, Raim. et Cont.

quæ poſſint) poſſunt, unus Tarr.

ei de debito) eidẽ debito, Barcin. et unus Tarr. et regiſt. pro debito, Raim. et Cont. ei debito, duo Tarr.

Poſt verba huius capitis eſt in regiſtro. Creditores ergo ſuos, ut aſſerit, ad Lxxx. ſolidos cõſentire poſſibile eſt. ſed quia multũ eſt, ut a nil habẽte homine octoginta ſolidos petãt: ſexaginta ſolidos per notariũ tuũ tibi tranſmiſimus; ut tu cũ eiſdem creditorib. ſubtiliter loquaris; rationem reddas, quia filium eius, quem tenere dicuntur, ſecundum leges tenere non poſſunt. etc. In fine ait. Hic tamen ſollerter age, ut acceptis ſolidis ei plenariã munitionem ſcripto faciant. in veteri libro Hoc pro Hic ſcriptum eſt.

Cap. 3. Exon. Ep̃o) ſic etiam veteres Gregor. Exonien. Ep̃o, Cont. et alij, et in cõcil. parte 29. cap. 1. tit. de alienatione rerum eccleſię, et de earundem recuperatione. Ex hac inſcriptione mẽdũ ſuperioris capitis in multos Gregorianos libros manauit.

Alex quondam) Alexãder quondam, in concil. et in vet. Tarr. hæc omittunt Raim. et Cont.

de Oſecolon) eccleſiæ de Oſecolon, Barcin. eccleſiæ dictæ Offetolon, concil. eccleſiæ de Off. vet. Greg. Offitona, Cõt. et alij. eccleſię de Conſecolon, vetus Tarr. ſed olim vox eccleſiæ non erat. de Oſecolem, duo Tarr.

calicem argenteum) ſic etiam Raim. et Cont. calicem quendam argenteum, concil. plenius.

Vnde quoniam) ſic etiam Raim. Vnde quia, concil.

ut eidem) ſic etiam Raim. ut eiuſdem, cõcil. quod æque placet. ut eidem, fuerat in uno ex veterib. Gregor. poſtea, ut eiuſdem.

et præſertim) et, omittũt Raim. et Cõt. eſt in cõcil.

ſacris myſterijs) ſacris miniſterijs, concil. et Raim. quod non æque placet.

f. t. per A. ſ. pr.) hæc omittunt Raim. et Cont. fraternitati tuæ etc. quatenus, concil.

quod aſſeris) quod aſſeritur, concil. et Raim. et duo Tarr. ſed in altero, ut editum eſt, prius fuerat.

Walterium) V. concil. omittunt Raim. et Cont. Walterum, uetus Tarr. Galterum, duo Tarrac.

ipſius patrimonij) patrimonij ipſius, uetus Gregor. eius, ipſius patrimonij, concil. ut editũ eſt, Cont. et alij.

moneas diligenter) uox diligenter a Raimun. et Cont. eſt omiſſa. exſtat in concil.

ut res ipſas pigneratas recolligat) ſic etiam in concil. ut eas recolligat, ueteres Gregor. ea pro eas Cont. et alij. ſic etiam mutatum in uno ex ueteribus Gregor.

& eas eccleſiæ reſtituat) reſtauret pro reſtituat cõcil. et reſtituat eccleſiæ memoratæ, Raimun. et Cont.

quod ſi facere &c.) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt autem in concilijs.

TIT. XVIII. DE FIDEIVSSORIB.

CAP. I. *Hieronymus in parabolis*) prouerb. cap. 6.

Fili mi ſi ſponderis pro amico tuo, defixiſti animã tuam apud extraneum) defixiſti apud extraneũ manum tuam, Complut. et Hieron. uox pro in uno Tarr. non eſt. υἱὲ ἐὰν ἐγγυήσῃ σὸν φίλον, παραδώσεις σὴν χεῖρα ἐχθρῷ. LXX. Fili ſi ſponderis pro tuo amico, trades tuam manum inimico, Cõplut. Sunt, qui ita interpretari poſſe putent. Fili mi, ſi fideiuſſeris pro amico tuo, ſi ſtipulatus fueris alieno manu tua: illaqueatus es uerbis oris tui.

illaqueatus es uerbis oris tui, et captus proprijs ſermonibus) ſic etiam Complut. et Hieron. παγὶς γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια χείλη, καὶ ἁλίσκεται ῥήμασιν ἰδίου ſτόματος. LXX. Laqueus enim fortis uiro propria labia (ſunt): et capitur uerbis proprij oris. Complut. excepto uerbo ſunt. uerbum es, in uno Tarr. deſideratur.

Littera patet) In promptu eſt litterę ſenſus, Hieron.

qui ſponderit) qui ſpopondit, Hieron.

proximo ſuo) pro amico, Hieron. pro proximo ſuo, uetus Tarracon. ſed uox pro olim non erat.

ut eum) ut ipſum amicum, Hieron.

ipſum, & ſe liberet) et ſe, et ipſum liberet, Hieron. et tres Tarraconen. poſterius, et, in veteri olim non fuerat. Verba Salomonis de hac re fuerunt. Fac ergo, quod dico fili mi, et temet ipſum libera; quia incidiſti in manum proximi tui, diſcurre, feſtina, ſuſcita amicum tuum. ne dederis ſomnum oculis tuis, nec dormitent palpebræ tuæ; eruere quaſi damula de manu, et quaſi auis de laqueo. ſic apud Hieron. et in Complut. exceptis ultimis verbis, pro quibus eſt, et quaſi auis de manu aucupis. ὥσπερ ὄρνεον ἐκ παγίδος. LXX. tamquam auis ex rete. Compluten.

Cap. 2. Salomon in parabolis) priora uerba ſunt ex capite. 20. prouerbior. poſteriora ex cap. 22.

Tolle ueſtimentum eius, qui fideiuſſor extiterit alieni) ſic etiam Complut, et Hieron. extitit, duo Tarr. ἀφελοῦ τὸ ἱμάτιον τοῦ ἐγγυήσαντος ἀντὶ ἀλλοτρίου. LXX. Tolle ueſtimentum ſpondentis pro alieno. Complut. ſimilis fere ſententia eſt cap. 27. Tolle veſtimentum eius, qui ſpõdit pro alieno, et pro alienis aufer ei pignus. licet LXX. alijs ea uerbis expreſſerint. Vtrubiq. dici creditur, ut pignori potius, quam fideiuſsori credamus.

& pro extraneis aufer ab eo pignus) aufer pignus ab eo. Complut. et Hieron. καὶ ἀντὶ ἀλλοτρίας λάβε ἐνέχυρον παρ' αὐτοῦ. LXX. et pro aliena accipe pignus ab eo. Complut.

Noli eſſe cum eis, qui defigunt manus ſuas, & qui uades ſe offerunt pro debitis) his pro eis Complut. et Hieron. μὴ δίδου σεαυτὸν εἰς ἐγγύην αἰσχυνόμενος πρόσωπον. LXX. Ne des te ipſum in ſponſorem erubeſcens vultum, Complut. defigere manus videtur eſſe, quod ueteres manus conſerere, ſiue nexum facere dixerunt.

Si enim non habes, unde reſtituas, quid cauſæ eſt, niſi ut tollat operimentum de cubili tuo?) copertimentum, Barcin. uox niſi in Complut. non eſt, neque in duobus Tarracon. ſi enim non habet, unde reſtituat, quid cauſę eſt, ut tollas operimẽtum de cubili tuo? Hierõ.

ἐὰν γὰρ μὴ ἔχῃς πόθεν ἀποτίσῃς, λήψονται τὸ ϛρῶμα τὸ ἐπὶ τὰς πλευράς σου. LXX. Si enim nõ habueris, unde ſoluas, accipiẽt lectũ, qui ſub lateribus tuis (eſt). Compluī. excepta voce eſt. ϛρῶμα cur lectus dicatur potius, quam ſtragula uestis, non uideo.
Cap. 3 ex concilio Carthaginen.) cap. 70. Burch. li. 2. cap. 173. et Iuo parte 6. c. 254. decreti, ex concilio Cantuarien. Raim. et Cont. ex canonib. Apoſtolorum cap. 20. in concil. et in marg. Iuonis. hi canones ſumpti ſunt ex lib. 8. conſtitutionum Apoſtolicarum B. Clemẽtis, in quo libro eſt hic canon 16.
Clericus fideiuſſionib. inſeruiens abiciatur) ſic etiã concil. Burch. Iuo, Raim. et Cont. alias ab eccleſia abijciatur, Cont. in marg. deponatur pro abiciatur, uetus liber cõcil. aptius. κληρικὸς ἐγγύας διδοὺς καθαιρείσθω. Til. et Clemens. hoc eſt, Clericus fideiubens deponatur. κληρικὸς ἐγγύας ὁ διδῶσι, ἢ δὲ καθαιρείσθω. Ariſten, in epitome. Clericus, inquit, non fideiubeat, ſi fecerit, deponatur. Hæc poſtea ita interpretatur, ut non fideiubeat lucro aliquo ductus, ſed pro paupere miſericordia ductus ſi fideiubeat, laudandus eſt. et Epiſcopi pro Epiſcopis in quarta actione cõcilij Chalcedonenſis fideiuſſores fuerunt. Licebit igitur iudicij ſiſtendi cauſſa pro clerico clericum fideiubere. Sic etiam Ioã. Zonaras ait diſtinguendum eſſe pro ſe, an pro alio fideiubeat. ſi pro alio, an lucri cauſſa, an caritatis zelo. iubemur enim animas noſtras pro fratribus noſtris ponere, quod etiam Ariſtenus dixit. ſed ſi nundinationis gratia pro publicano obligemur, uetitum eſt clericis, ne implicentur litibus, et negotijs ſæcularib. ſed clericum pro clerico ſiſtendi cauſſa cauere, licitũ eſſe conſtat ex generali quarta ſynodo. leges autem etiam iubent clericos fideiuſſores præſtare, ſi conueniantur. At Balſamon Theodorus dubitari ait, num fideiuſſores præbere, an fideiubere prohibeatur clericus. durum tamen eſſet, ut inops datis fideiuſſorib. deponeretur. ſi pro alio commodi ſui gratia fideiubeat, iure coërcetur. at qui miſericordia ductus eſt, deponi non debet. idq. cõfirmatur ex geſtis in quarta generali ſynodo, et ex nouella Iuſtiniani cxxiij. qua prohibentur quibuſdam ciuilib. munerib. clerici fungi, et pro eis cauſis fideiubere, adfert etiam c. 30. Chalced. ſynodi. quod pars actorum eſt, et mentio fit fideiuſſorũ quorundam Epõrum.
Cap. 4. Lucius iij. Helien. Epõ, et Archidiacono NorWicen.) Morinen. pro NorWicen. vetus Gregor. G. Helien. Epõ, et Archid. NoWicen. Barcin. Archiepõ Noruicen. Cont. et alij mendoſe, cetera, ut edita ſunt. Lucius iij. Epõ Elien. et S. Archidiacono Noruuicen. in concil. parte 23. cap. 5. vide ſupra de iuramento calumniæ c. 6. in hac collectione.
ex tranſmiſſa nobis conqueſtione) de pro ex concil. ex quæſtione, veteres Gregor. alijs omiſſis. ex conqueſtione, Cont. et alij. uox nobis olim in uno Tarr. non erat.
de S. Albano) hæc omittunt Raim. et Contius; ſunt in cõcil. et ſub tit. de iuram. calum. in Gregor. ſancto pro S. in tribus Tarr.
pro Helia, & Philippo) pro Ph. et pro Helia, concil. pro E. et F. uetus Gregor. pro C. et F. Contius, et alij. I. et F. canonicos, tit. de iuram. calũ. Raimund. pro E. et S. alter minus vetus Greg.
Lundon. ad eorum &c.) hæc uſq. ad uocem mercatoribus omittunt Raim. et Cont. ſunt in cõcil. ſed pro Lundon. eſt de Lund.
pro altero Helia) pro altero eorum Helia, Barcin. et duo Tarr. illorum pro eorum, concil.
& pro altero) vox et in concil. non eſt.
in vij. marchis) in viij. alijs marchis, uetus Tarr. in vij. alijs marchis, duo alij Tarr.
mercatoribus Bon. fideiuſſit) fideiuſſiſſet, Barcin. et tres Tarr. fideiuſſerit, uetus Gregor. fideiuſſiſſet mercatoribus Bononiæ, cõcil. Bononien. Cont. et alij, cetera ut uetus.
eis, ſicut unus &c.) hæc etiam omittunt Raim. et Cont. uſq. ad uocem præſcriptam. tantum pro eis habent illis. et ei unus etc. concil.
& alter) ſicut et alter, concil.
iuramento) pro iuramento, duo Tarr. quod non placet, proprio iuramento forte ſcribendum.
promiſerant) promiſerat, Barcin. et concil.
creditorib. pro ipſis pecuniã, ſicut inter eos cõuenerat, exhibere) prędictis creditorib. pro ipſis, ſicut inter eos cõuenerat, prædictã pecuniã exhibere, cõcil. ſatisfacere de eadẽ, Raim. et Cont. alijs omiſſis, prædictis creditorib. tres Tarr.
Ne igitur &c.) hæc in concil. non ſunt; ſunt in Gregorianis.
ſupradictus R.) hæc omittunt Raim. et Cont.
uener. f. noſtro) I. additur in Barcin. et in duob. Tarr. omnia Raim. omiſit, et Cont. uener. fratri noſtro Ioanni, uetus Tarr.
debitis illis) vox illis non eſt in duob. Tarr.
eorum reſcripta) ſcripta, Barc. trãſcripta, Raim. et Cont. apertius.
nobis mittere) nobis pro vobis, unus Tarr.
atq. pr.) hæc omittunt Raim. et Cõt. atq. præcipimus, uetus Tarr.
qua. ſi) ſi, duo Tarr. altera voce omiſſa.
ex confeſſione) ſic etiam veteres Greg. ex conceſſione, Cont. et quidam alij non recte.
prædictos clericos moneatis) moneatis eoſdẽ, Raimund. et Cont.

ut procuratori memorati R.) ut memorato R. Raim.
dil. & ap. ces.) hęc omittunt Raimundus, et Cõt.
Si uero ad veſtram &c.) pro his uſq. ad illa, de eorũ, eſt in Gregorianis, alioquin. pro Si vero, eſt in Barcin. Si hoc uero.
ap. remota in in. ſolui) ap. ces. in integrum ſolui, Barcin. exſolui, Raim. et Cont. alijs omiſſis. ap. remota, in integrum perſolui, uetus Tar. ap. re. in integrum ſolui, alter Tarr.
et damna) etiam, addit Raim.
idem R.) hæc omittunt Raim. et Cont.
pertulerit) pertulit, Barcin. et Raim. et unus Tarr.
aut procuratori eius prædictos redditus) ac prędictos redditus ſibi, ueteres Greg. aut pro ac, Cõtius, et alij.
donec ipſa) donec ei ipſa, unus ex veter. Gregor.
ſub. ap. ob.) hæc etiam omiſit Raim. ut ſæpe alias.
et beneficio) hæc in Barcin. deſiderantur.
Ceterũ quia &c.) de his uerbis uide ſupra tit. de iuram. calum. c. 6.
Cap. 5. in præſentia noſtra) ſic etiam Raim. et Contius, et in cõcil. d. parte 23. c. 6. apud nos, Barcin.
dilectus filius noſter) hæc omittunt Raim. et Cõtius, et concilia.
magiſter Stephanus) M. Stephanus, concil. magiſter S. Raim. et Cont. L. pro S. unus ex ueterib. Gregor.
pro magiſtro P. Bleſenſi cancellario) Beleſenſi, Barcin. Ma. P. de Bleis cancellario, cõcil. uoce pro omiſſa. pro cancellario, Raim. et Cont. alijs omiſſis. Beluẽſi, uet. Tarr. Pleſenſi, duo alij libri.
Lateranen.) Lateran. Raim. et Cont. Laterani, concil. non recte.
ad preces &c.) pro his uerbis uſq. ad uerbum interceſſit, eſt in Gregor. in quadam ſumma pecuniæ. ut editum eſt, in concil.
marchas) marcis, uetus Tarr.
interceſſit) ſic etiam Raim. et Cõt. interceſſerit, concil.
quas quoniam &c.) hæc uſq. ad illa, Quia uero, in concil. non ſunt. quam pro quas, Raimun. et Contius. uox quoniam in altero ueteri Gregor. non eſt, in altero minus veteri eſt. quia pro quoniam Cont. et alij.
iſte plurimas aſſerit) ſe aſſerit, Barcin. et tres Tarracon. ſe aſſerit plurimas, Raim. et Cont.
a creditorib.) Bonon. addit Raimundus.
& antiquum debitum plurimum augmentari) et debitum augmentatum, Raim. et Cont. et debitum antiquum etc. unus Tarr.
Vnde quia &c.) pro his uſq. ad illa, in qua, eſt in Gregor. Ideoq. uox quia olim in uet. Tarr. non erat.
præfatum P.) pręfatum debitorem, Raim. et Cõtius.
a præſcripta) a prædicta, Raim.
prorſus abſoluas) ſcribendũ eſt, abſoluat, ut eſt in Gregor. et in Barcin. et Tarr. quattuor.
omni gratia &c.) hæc uſq. ad uocem eccleſiaſtica, omiſit Raim.
diſtrictione compellas) ſic etiam in ueterib. Greg. cenſura compellas, Cont. et alij.
Quia uero diuerſa etc.) De his uerbis ſcripſimus ſub tit. de iuram. calum. c. ult.
teſtes in Angliam) ſuos teſtes, Barcin. et Raimũdus.
a P.) a cancellario ipſo, Raim. et Cont.
examinent, & interrogent) et examinent, Raim. alijs omiſſis. examinẽtur, uetus Tarr. quod vix ferri poteſt.
tranſmittant) tranſmittentes in Gregor.
& ſignificent) vox et omittitur a Raim. et Cont.
teſtibus, uel inſtrumentis poſſit haberi) adhiberi Barcin. poſſit inſtrumentis, et teſtib. adhiberi, uetus Gregor. uel pro et Cont. et alij.
Ceterum ſi &c.) hæc omittunt Raim. et Cont.
iudicio ſtare contempſit) contempſerit, duo Tarr. iudicio tuo ſtare contempſerit, Barcin. plenius.
poſt harum ſuſceptionem) litterarũ, additur in Barcin. apertius. et in duobus Tarr. poſt vocẽ harum.
beneficio alienum) beneficio eccleſiaſtico alienũ. Barcin. non male, et vetus Tarr. in quo olim, ut editum eſt.
debitoribus) ſcribendum, creditorib. ut eſt in Barcin. et in uet. Tarr.

TIT. XIX. DE SOLVTIONIBUS.

CAP. *un. (capitulo Monen.)* Morian. concil. parte 29. cap. 9. Mor. uetus Gregor. Morin. unus Tarr. et Cont. et alij. Morien. alter minus vetus liber, et duo Tarr.
Ad hoc in Apoſtolicæ, &c. & infra) ſic etiã Raim. et Cont. excepto etc. Integra clauſula ſcribi poteſt ex concil. in hanc rationem. AD hoc in Apoſtolicæ ſedis ſpecula ſumus, licet immeriti, domino diſponente conſtituti: ut aciẽ noſtræ conſiderationis ad uniuerſas eccleſias extendamus, et earũ commodis, et profectibus omnino intendamus. etc. Quæ poſtea ſequuntur, a lectoribus uideantur. mihi enim nõ eſt otiũ, ut eadem hoc loco totidem verbis deſcribam.

Sicut filius &c.) Altius uerba referre ex concil. placet. Quod ſi contigerit eundem Epiſcopū ante ſolutionem debitorum, quæ pro utilitate, et neceſſitate eccleſiæ ſibi commiſſæ contraxerit, ex hac luce migrare; de redditibus, qui ſpectant ad menſam eius, donec alius loco eius ſubſtituatur, eadem debita ſoluere ſtudeatis. Quo ſubſtituto Epiſcopum ad eorundem debitorū ſolutionē omnino adducetis, et ſicut filius etc.

certa perſoluere tenetur) ſcribendum eſt, contracta pro certa, ut in Barcin. et in duob. Tarr. eſt. forte cepta, uel capta. contracta tenetur perſoluere, concil. ſoluere tenetur, Raim. et Cont. ſcribunt ante illa, ita prælatus. et cōtracta pro certa, in fine totius capitis.

TIT.XX.DE DONAtionibus.

CAP.1. *Gregorius Aſclepiodoto Patricio Gallorum*) A. pro Aſclepiodoto, Raim. Aſchelpidato, Cōt. in marg. ex li.12. indict.7. epiſt.17. regiſtri B. Gregorij. in meo eſt Aſcelpidato, in ueteri Aſcelpteudo. Accepidoto, uetus Tarr. Aſdepidoto, alter. Aſdepodito, tertius.

Prudentes &c.) Recte Contius addidit quædam a Raimun. prætermiſſa. Prudentes uiros, ſicut eſlis, Regibus adhærere, multorum ſolamen eſt. nam dum præſtanti ſibi locum ad animæ utilitatem datum intelligunt; certum eſt, quia mercedis cauſas, ubi inueniunt, nō poſtponunt. Quanto igitur affectu, quantaq. deuotione Gloria ſe ueſtra in cauſis pauperum ſtudio pietatis impenderit; dilectiſſimo filio noſtro Candido presbytero renuntiante comperimus. ſic in ueteri regiſtro. præſtanti pro præſtanti, eſt in editis.

Hanc ſibi) ſic etiam Raim. et Cōt. Sed cum hāc ſibi, regiſt.

legem ponit) ſic etiam uetus Raim. liber, et vetus regiſt. legem imponit, editi libri, et Cont. et alij. impoſuit, alter ex ueter. Raim. libris. legem præponit, unus Tarr.

æſtimet) ſic etiam regiſt. extimet, uetus Raim. liber, et duo Tarr. exiſtimet, Cont. et alij.

beneficijs ſuis) vox ſuis in Barcin. non eſt, habent ceteri.

nil præſtitiſſe putet) nihil præſtitiſſe ſe reputet, regiſt. nihil ſe præſtitiſſe putet, Raim. et Cont.

& apud nobilium mentes etc.) hæc omittūt Raim. et Cont. ſunt in regiſtro, ſed poſt alia verba, quib. presbyterū, et patrimonium eccleſiæ cōmendat. paterna, inquit, dilectione ſalutantes, Gloriæ veſtræ ſupraſcriptum presbyterum, et patrimoniolum eccleſiæ noſtræ fiducialiter cōmendamus: ut ope gratiæ ueſtræ præmunitum, moleſtias, et onera nulla ſuſtineat. et poſtea. Augete fauoris ueſtri præſidia: quia nobilium mētium ſemiplenum etc.

Quæ poſt uerba huius capitis ſcripta ſunt, in regiſtro uideantur. toto autē hoc capite ſine ulla iactura carere poteramus.

Cap.2. Epō Papienſi) Pariſien. Epō, Raim. et Cōtius. Pap. duo Tarr.

alius eccleſiaſticus) hæc omittunt Raim. et Cont.

non dominus) ſic etiam veteres Gregor. et nō dominus, Cont. et alij.

bonæ memoriæ P.) hæc omittunt Raimund. et Cont.

& oneroſas eccleſiæ) hæc etiam ab eiſdem omittuntur.

ad quorundam inſtantiam) hæc ſunt itidem ab eiſdem omiſſa.

canonicis ſuis catholicis) ſuis canonicis, Raim. alia voce omiſſa. forte catholicæ, ſiue cathedralis eccleſiæ.

Vnde quoniam) Vnde cum, unus ex ueter. Gregor.

non tenent) non teneant; idem vetus Gregor.

ſt. auctoritate Ap.) hæc omittunt Raim. et Cōt.

indulgemus, ut donationes &c.) indulgemus, ut tibi liceat donationes huiuſmodi tam a clericis, quā a laicis legitime reuocare, ueteres Greg. indulgemus tibi, ut liceat etc. ut ueteres, Cont. et alij.

Cap 3. Idem) Wigor. Epō. Barcin. et tres Tarr. Wigorn. Epō, uetus Greg. Vigor. Cont. et alij. Idem, in concil. parte 29. c.3. Alex.3. ſupra de conſuetudine cap.2. in hac collectione.

Ceterum ſi abbatem &c.) Ante hæc uerba eſt in Barcin. et trib. Tarr. pars c. Meminimus. et in d.c.2. et apud Cōt. in marg. uide, quæ diximus d.c.2. quod totidem uerbis ſcriptum eſt.

TIT.XXI.DE PECVLIO clericorum.

CAP.1. *ex concilio Lateran.*) Arelat. Raim. et Cont. ex concilio Remenſi cap.6. Burch. li.3. c.118. et Iuo parte 3. c.94. decreti, et li.2. tit.4. cap.23. Panor. in concilijs editis nondum inueni.

Inueſtigandum eſt, ſi nil) nihil pro nil, Iuo, et Raimun. Inueſtigandum ſi nihil, Burch.

prouectus eſt) ſic etiam Burch. et Iuo, et ueteres Gregor. promotus eſt, Cont. et alij.

& poſtea emerit prædia) vox et omiſſa eſt a Burch.

Burch. Iuone, et Raim. poſtea prædia emit, Panor. poſtea emit prædia, unus ex veter. Gregor.

iuris ſint) ſic etiam Raim. et Burch. ſunt, Iuo.

nil habens) nihil habēs, Raim. et Cōt. de nihil habente, Barcin. Burch. et Iuo.

eſſe debet) ſcribe, eſſe debēt, ut duo Tarr. et alij omnes habēt, præter Panor. et unum Tarr. eſſe debeant, uetus Burch. liber.

Cap.2. ex concilio Arauſico) Auraſico, Tarr. quattuor, et Contius. in marg. ex eodem Raim. hoc eſt ex Arelaten. Arauſico cap.54. Burch. li.3. c.119. rectius Iuo ex concil. Agathēſi cap.54. Iuo parte 3. c.95. et d. tit.4. c.24. in concil. Agathen. Grat. 12. q.4. c. ult. et recte Demochares addidit c.54. ex concil. Magocien. eſt in uno veteri Gratiani libro mendoſe.

Presbyter cum) dum pro cum in concil. ceteri libri, cum.

tenet) habet, uetus Grat. liber.

ſuperemerit) ſic etiam Raim. et Cont. emerit, cōcil. Burch. Iuo, et Grat.

ad eccleſiæ) ad ipſius eccleſiæ, Raim. et Cont. vox ipſius in alijs Burch. Iuo. et Grat. libris non eſt, neq. etiam in cōcil.

aut ab eius, quam tenet, eccleſia ordinatione diſcedat) ſic etiam concil. Burch. et Grat. aut ab eius ordinatione diſcedat, Raim. et Cōt. ut pro aut Iuo, et non diſcedat pro diſcedat, quod non æque placet. ut pro aut, unus ex ueter. Grat. libris. ordinationem pro ordinatione, unus Tarrac.

Cap.3. ex epiſtola Pij Papæ) ſic etiam Raim. et Cont. ex concilio Carthagin. c.45. Burch. li.3. cap.121. et Iuo d. tit.4. c.26. Panor. ſed rectius idem parte 3. cap.96. decreti ex concil. Carthagin.3. c.48. et videtur eſſe ſumptum ex titulo capitis 49. eiuſdē cōcilij. verba eiuſd. capitis 49. extant apud eoſdem Burch. cap. eod. d. libri 3. et Iuon. cap.25. Panor. et d.c.96. decreti, et apud Grat. 12. q.3. c. uno.

Vt unuſquiſq. &c.) ſic Burch. Iuo, et Raim. ſed in concilijs editis eſt hic titulus capitis 49. Vt ea, quæ quis in eccleſiaſtico poſitus gradu adquiſiuit, eccleſiæ conferantur. et in ueteri libro Romano cap. 38. concilij Carthaginen. Vt ne quis eccleſiaſticas res ſibi mācipet. Apud Creſcon. cap.248. hæc uerba ſunt. Vt ſiquis clericorum pauper promotus in ordine, aliquid poſtea habuerit, eccleſiæ poteſtati ſubiaceat, concil. Carthag. tit.32. eſt autem idem titulus cap.32. concilij Carthag. in corpore canonum, excepta uoce Vt. ἐάν τις τῶν κληρικῶν πτωχὸς προκόψας εἰς τινα τάξιν κτήσηται τινὰ, ὀφείλει τῇ ἐξουσίᾳ τῶν ἐπισκόπων. Titulus. cap.32. Carth. pro eccleſiæ poteſtati eſt, poteſtati Epiſcoporum, in Græcis verbis.

poſt diem) ſic etiam Raim. et Cont. poſt diem Burch. et Iuo, et unus Tarr.

relinquat) cenſemus, additur in veteri Tarr. ſed olim, ut editum eſt.

Cap.4. ex dictis Auguſtini) ex ſermone 53. ad fratres in eremo de communi vita clericorum. extat etiam is ſermo relatus totidem verbis in concilio Aquiſgranenſi ſub Ludouico Imp. cap.115. magna etiam pars refertur ab Anſelmo Lucenſi libr.7. cap.6. aliquot verba refert Grat. 12. q.1. cap.10. cuius initium eſt, Nolo, ut aliquis etc. quod initium ſumptum eſt ex ſermone 52. eiuſdem Auguſtini.

Ego, qui in primis conceſſi clericis habere proprium, nunc dico) Ego, qui primis conceſſi clericos etc. uetus Tarraconen. olim. Dixeram enim, et ſcio me dixiſſe, ut ſi nollent ſuſcipere ſocialem uitam mecum, non illis tollerem clericatum: ſeorſum manerent, ſeorſum uiuerent: quomodo nollent, Deo viuerent. Et tamen ante oculos poſui, quantum mali ſit a propoſito cadere. Malui enim habere cæcos, uel claudos; quam plāgere mortuos. qui enim hypocrita eſt, mortuus eſt. Quomodo ergo quicumq. uoluiſſet extra manere, et de ſuo viuere; non ei tollerem clericatum: ita modo quia placuit illis Deo propitio ſocialis hæc uita; quiſquis cum hypocriſi vixerit, concil. prout ſi nollent, eſt in editis Auguſt. libris, quod ſi nollem, mendoſe. et ante ſeorſum manerent, additur ſed, non male. Anſel. ut concil. ante vocem ſocialem eſt apud Grat. etiam, et ante ſeorſum eſt ſed, et poſt uerbum uiuerent deſiderantur multa uſque ad uerbum Malui, pro placuit illis, eſt apud eundem placuit eis. In uno veteri Grat. libro eſt, Dixeram etenim. et in tribus ueteribus libris eſt vox etiam ante uerbum ſuſcipere, in uno eſt omiſſa. pro cæcos, et claudos, eſt in uno languidos, in altero debiles, vel claudos, in tertio claudos tantum, in quinto additur illos ante vocē cæcos. pro qui enim, in trib. veterib. eſt, quicumq. enim.

quiſquis clericus inuentus fuerit) uox clericus non eſt apud Aug. neque apud Anſel. neq. Gratianum. quiſquis fuerit, concil. alijs omiſſis.

ut inde faciat) inde facere, unus ex veter. Gratiani libris.

delebo eum) ſic etiam Aug. Anſel. et Grat. deleo eum, concil. uide c.2. concilij Agathen. apud Grat. diſt. 50. c. 21. et Iuo. parte 6. c. 366. decreti.

Poſt uerba huius capitis additur in Aurelij Auguſtini ſermone, et in cōcil. Aquiſgran. et apud Anſel. Interpellet contra me mille concilia, na uiget contra me, quo uoluerit; ſit certe, ubi potuerit adiuuabit me dominus; ut ubi ego Eps ſum, ille clericus eſſe non poſſit. etc. cōſilia pro concilia, et illic pro ille, et Deus pro dominus, in editis Aug. libris. apud Grat. his omiſſis alia uerba ſequūtur ex alia parte eiuſd. ſermonis. Appellantur autem hi ſermones in concil. de uita, et morib. clericorum, ab Anſelmo, ſermo de communi uita clericorum, item a Gratiano.

Cap. 5. ex concilio Toletano) ſic etiā Burchar. li. 3. c. 122. et Iuo parte 3. c. 96. decreti. ſed in concilijs non inueni.

ceterum presbyteri ſi) presbyter, Barcin. Burch. et Iuo. ſi presbyteri, uetus Tarr.

ordinationem ſuam) uox ſuam omittunt Burch. et Iuo.

acquiſierint) acquiſierit, Barcin. Burch. et Iuo.

& nil.) et nihil Iuo, nihil Burchar. editus, et omiſſo. ſed in ueteri libro eſt.

conſtitutum eſt) ſic etiam Iuo, et Burch. editus, ſtatutum eſt, uetus Burch. liber.

Cap. 6. ex concilio Remenſi) capite x. Burch. li. 3. c. 123. et Iuo d. c. 96. Raim. et Cont. ut editū eſt.

Inquirendum eſt ſi aliquis) ſic etiam Iuo, et ueteres Gregor. vox eſt a Burch. omittitur, ſiquis pro ſi aliquis, Cont. et alij.

ac uotis) ſic etiam Burch. et Iuo. uel pro ac, Raimundus.

alieno nomine) ſic etiam Raim. et Cont. alio nomine, Burch. et Iuo.

comparauerit) ſic etiam Burch. et Iuo, et ueteres Gregor. comparauit, Cont. et alij.

& ibi ſtructuras &c.) hæc uſq. ad illa, quia ſicut, omittunt Raim. et Contius; habent Burch. et Iuo.

Poſt uerbum collocauerit, apud Burch. eſt. et mulierum frequentationem inibi fieri permiſerit; uel quod turpius eſt, tales mulieres ibidem habuerit, quæ lanificium ſuum exerceat, et curam domus agant; et in eadem presbyter frequenter ueniens manſerit, et contra decreta canonum hoc malum agat. Totidem verbis Iuo, hoc agant malum, uetus Burch. liber.

ſicut non ſuo &c.) Hæc ſunt Leonis Papæ verba epiſt. 1. c. 4. ex concil. et regiſt. et corp. can. c. 4. Leonis. refert Grat. diſt. 46. c. ult. Anſel. li. 7. c. 150. et Burch. lib. 2. c. 121. varietas non nulla eſt.

presbyter) aliquis clericorum, Leo, ubi ſupra.

ſinus exercere debet, multo minus) hæc in Gregor. omiſſa ſunt. habent ea Burch. et Iuo.

fraudem) fraudes, unus Tarr. in fraudem, alter.

quoniam hoc) quando hoc, Iuo. debet. quoniam hoc, Raim. quōd hoc, uetus Burch. liber.

par crimen) ſic etiam Burch. pars criminis, Iuo. par criminis, uet. Greg. par crimini, Cont. et alij, et tres Tarr. olim, poſtea ut editum eſt.

Iudæ furis) ſic etiam Burch. et Raim. Iudæ fit, Iuo. furis libris ex Clemen. epiſt. 2. Grat. 17. q. 4. c. 15. ſi forte. Iuo parte 2. c. 65. et parte 6. c. 88. decreti.

aſportabat) aſportabit, unus Tarr.

Cap. 7. ex concilio Toletano) ſic etiam Raim. et Cont. ad de ſecundo capite quarto, ex concil.

agellos, uel uineolas) ſic etiam Raim. et Cont. agellos, uel uineolas, ſeu alia ædificia, concil. rectius.

in terra) ſic etiam Gregor. ix. in terris, concil. in terram, duo Tarr.

probabitur) probatur, concil. probab itur, Raim. et Cont. probabit, unus Tarr.

uitæ cauſa) ſic etiam Raim. uitæ ſuæ cauſa, concil.

Verum poſt ſuum de hac luce deceſſum) poſt ſuum uero de hac luce deceſſum, concil. Verum poſt ſuum deceſſum, Raim. et Cont. alijs omiſſis. diſceſſum pro deceſſum eſt in marg. concil.

uixta propriam canonum inſtitutiones, in ſuum) conſtitutiones pro inſtitutiones Barcin. et concil. omittunt omnia Raim. et Cōnt.

eccleſiæ reſtituat) ſic etiam in Gregor. eccleſiæ ſanctæ reſtituat, concil. ſuæ pro ſanctæ, tres Tarr.

nec teſtamentario, aut) ſic etiā Raim. ac pro aut, concil. nec a teſtamentario, aut, Barcin.

pro heredum) ſic etiam Raim. et Cont. aut pro heredum, concil.

niſi forſitan) ſic etiam in concil. niſi forſan, Cōt. tali forte, alius ex ueter. Gregor.

ſeruitijs, ac præſtatione) ſcribendū pro ſeruitijs, ac præſtatione, ut in cōcil. eſt, et in Barcin. et in Gregorian. pro ſeruitijs, ac de præſtatione, uetus Tarr. olim tamen de, et pro fuerant omiſſa. in altero præſtatione: quam uocē Alanus probat. utráq. interpretatur, ideſt præordinatione, et prætextu, quod non placet.

TIT. XXII. DE TESTAMENTIS, ET ULTIMIS UOLUNTATIB.

Cap. 1. Gregorius in regiſtro) Gregorius Petro ſubdiacono. ſcribendum ex libro 1. epiſt. 9. regiſt.

9. regiſtri.

Teſtamentum Baucadi) Baucadæ eſt in trib. Tarr. Baricardæ in Barcin. Teſtamentum autem Bacādæ in regiſtro. uero pro autem eſt in vet. reg. ſic Bacandæ Epo Formienſi mittitur epiſt. 8. lib. 1. et de obitu Bacaudæ Antiſtitis mentio fit lib. 6. epiſt. 16. c. 180. indict. 15. Bacadæ eſt in editis, in veteri Bacaudæ. Ante hæc uerba ſcribi potuit, pars cap. Gregorius. uide 16. q. 4. c. 2. ex ead. epiſt.

nunc vero Foren. Epi) Formiani fortaſſe, ut d. ep. 8. hæc in reg. non ſunt.

firmitate perſiſtere) ſic vetus liber regiſtri. in editis, in firmitate perſiſtere, aut firmitate, altera uoce omiſſa.

Cap. 2. Idem Anthemio ſubdiacono) Greg. Anthemen. ſubd. uetus Raim. liber. Aut. ſubd. alter minus vetus. Gregor. 3. Antonio ſubdiac. Cont. et alij. Greg. r. in marg. Cont. ex lib. 7. epiſt. 52. regiſt. recte. ſcribo, Idem Anthemio ſubdiacono Campaniæ, ex veteri regiſtro. Campano ſubdiacono, editus liber.

quod Importunus) eo quod Importunus, regiſt. quod I. Raim. et Cont. qui in marg. ſcripſit Importunus.

Atellanæ) Attellanæ, regiſt. et vetus Gregor. ego Stephanum ſequor, et nummos.

dum de hac luce migraret) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in regiſt.

totius ſubſtantiæ) vox totius ab eiſd. omittitur, eſt in regiſtro.

nurum ſuam inſtituit heredem) heredem inſtituit, duo Tarr. inſtitueret, Barcin. pro inſtituit. nurū ſuam heredem inſtituerit, regiſt. nurum ſuā heredem conſtituit, vetus Raim. liber. nurū heredem inſtituit, Cont. et alij.

eccleſiam ſuam) ſic etiam Raim. et Cōt. et eccleſ. ſuam, regiſt. et unus ex veter. Raim. libris.

hortamur ergo experientiam tuam) ſic etiam in regiſtro. hortamur ergo, veteres Raim. libri, alijs omiſſis. igitur pro ergo, Cont. et alij.

ut ſollicita inquiſitione) ſic etiam in regiſtro. ut ſollicite hoc, Raim. et Cont.

eccleſiæ ipſius eſſe patuerit) ſic in regiſt. ipſum habuiſſe patuerit, Raim. et Cōt. eccleſiæ ipſius eſſe ſuis potuerit, vetus Tarr. olim, mox eccleſiæ tuæ patuerit.

Quidquid uero, uel ante eccleſiæ) ſic in regiſtro. Quidquid vero poſt, vel ante eccleſiæ, Barcin. uel ante, uel poſt, in marg. Tarr. unus. Quidquid vero eccleſiæ ante, Raim. et Cont. et poſt, additur pro ſcholio in veteri Tarr.

ipſius eſſe) ſic etiam in regiſtro. ipſius conſecrationē fuiſſe, Raim. et Cōt. vox eſſe in veteri Tarr. olim non erat.

acquiſiuiſſe) ſic etiam Raim. acquiſiſſe, alter ex editis regiſtri libris, et alter ex veterib. Raim. libris.

Poſt verba huius capitis additur in regiſtro, nec quiſquam exinde aliquid uſurpare qualibet occaſione præſumat. etc. mox adduntur alia, quæ pertinent ad electionem Epiſcopi.

Cap. 3. Gregorius) Idem, Raim. et Cont. aptius. ſed addi potuit, Ianuario Epo Caralitano, ex epiſt. 7. eiuſd. libri 7. regiſtri. et Anſel. Lucen. lib. 7. c. 182. Carolitano mendoſe Grat. 19. q. 3. c. 7. ſed in duob. veterib. eſt Caralitano.

Quia ingredientibus &c. et infra) ſic etiam Raim. et Cont. excepta voce etc. Integra clauſula in regiſtro eſt hæc. QVIA ingredientibus monaſterium conuertendi gratia, ulterius nulla ſit teſtandi licētia; ſed res eorum eiuſdē monaſterij iuris fiant: aperta legis definitione decretū eſt. Quod cum pæne omnibus notū ſit; in magna nos Gabinæ Abbatiſſæ monaſterij ſanctorum Gabini, atq. Luxurij inſinuatio admirationē perduxit. etc. hæc in veteri regiſtro ſunt, pro nulla ſit, in quibuſd. editis vox ſit deſideratur, pro Gabinæ eſt Grauiniæ, pro Gabini, atq. Luxurij, eſt Gauini, et Luxorij. Anſelmus refert verba ſupraſcripta uſq. ad illa decretum eſt, pro ſed res, habet, ſed ut res. Gratianus itidē uſq. ad illa decretum eſt, refert. et eodem modo ſcribit, ſed ut res, ut Anſel. et hoc amplius pro monaſterij iuris fiant, habet, monaſterij ſint. vide Nouel. 5. c. 4. et Nou. 123. cap. 56. Iuſtinian. pro res eorum, in vno veteri Grat. libro eſt, res omnes.

Gabiniana Abbatiſſa queſta eſt) Sabiniana, Barcin. Gibina, vetus Raim. liber. Gabina Abbatiſſa conquæſta eſt, Cont. et alij. Gadimatia, in marg. Cont. pro his omnib. eſt in regiſtro unica vox quæ, et refertur ad Gabinam. quod pro quæ eſt in veteri libro non recte.

Syricam) ſic etiam in regiſtro. S. quondā, Raim. et Cont. qui in marg. habet Silicam.

quibuſdam reliquiſſe) ſic etiā veteres Raim. libri. quibuſdam aſſerunt reliquiſſe, regiſt. reliquiſſe, Cont. et alij, ceteris omiſſis.

dicens eam) ſic etiam Raim. et Cont. multa pro his uerbis ſunt in regiſtro. Et dum de ſanctitatis ueſtræ ſollicitudine quæreremus, cur res monaſterio competentes ab alijs pertulerit detineri: communis filius Epiphanius Archipresbyter ueſter præſens inuentus reſpondit, meliorātam Abbatiſſam. ſic uetus regiſtri liber, monaſterij pro monaſterio eſt in editis.

uſque in diem obitus ſui) ſic etiam Raim. et Cont. uſq. ad diem obitus, regiſt. omiſſa voce ſui, eſt tamē in veteri libro. ad pro in unus ex vet. Raim. libris.

libris.

monaſticam veſtem non induiſſe) non induiſſe habitũ monachalem, Greg.9. indui ſe monachica veſte noluiſſe, regiſt. monachicam, duo Tarr. monachiam, tertius.

presbyteri permanſiſſe) ſic etiam Raim. et Cont. presbyteræ pro presbyteri eſt in regiſtro aptius. ſic dicebantur olim presbyterorum vxores, cum quibus, ut ſorores uiuebant.

ſicut et illa &c.) totidem verbis Raim. et Cont. uſq. ad verbum Neceſſariũ. ſed in regiſtro hęc ſunt. Ad hęc replicabat prędicta Gabina, hoc pæne ex conſuetudine licuiſſe; adeo, ut Abbatiſſam, quæ ante ſupraſcriptam Syricam fuerat, talibus uſam fuiſſe ueſtibus allegaret. Cum ergo de qualitate veſtium nec nos mediocriter coepiſſemus ambigere. pro Gabina, quæ vox eſt in veteri libro, Grauinia eſt in editis. pro Cum ergo eſt in veteri, Cumq. ergo.

ipſam fuerat)ſic olim, mox fuerit, in vet. Tarracon.

hoc pæne)ſic etiam in regiſtr. et in ueterib. Raim. libris. hoc plene, Cont. et alij non recte.

Neceſſarium ergo viſum eſt) uox ergo in regiſtro nõ eſt. In contrariũ ergo uſum eſt, vetus Raim. liber, non ſine mendo. ut editum eſt, Cont. et alij.

tam cum conſiliarijs etc.)hæc uſq. ad illa, poſt quã Abbat. omittunt Raim. et Cont. ſunt in regiſtro, una voce addita, ut tam cum conſil. etc.

ſi quid) vox ſi in regiſtro non eſt.

tractaret) tractare, Barcin. et tres Tarr. aptius. tractarem, regiſt. non male.

qui tractantes) qui contractantes, tres Tarr.

dixerunt) reſponderunt, regiſt.

poſtquam Abbatiſſa ab Epiſcopo ordinata eſt) ab Epõ, omittunt Raim. et Cont. poſtquam ſollẽni more Abbatiſſa ab Epo ordinata eſt, regiſtrum.

et monaſterio) et in monaſterio, Raim. vox et in uno ex veter. Raim. libris deſideratur. et in monaſterij regimine, regiſt.

ad obitum) ſic etiam Raim. ad uitæ ſuæ tranſitũ, regiſt.

præfuit) præfuerit, unus ex veterib. Raim libris.

pertinere) ſic etiam Raim. reſpicere, regiſt.

eſſe permiſit) eſſe permiſerit, vetus, regiſtri liber. permiſerit, editi libri altera voce omiſſa. ut editũ eſt. Raim. et Cont.

potuiſſe) debuiſſe, unus ex veter. Raim. libris.

irrogare) generare, quidam editi Raim. libri, et unus ex veter. libris.

ex eo, quo illic) quod pro quo, Barcin. et unus Tarr. vox eo a Raim. eſt omiſſa, ex eo, quo illuc, vetus regiſtri liber. quod pro quo editi libri.

ingreſſa Abbatiſſa) ſic etiam in regiſtris editis. ingreſſa, et Abbatiſſa, vetus liber, et Raim. in uno tamen veteri Raim. libro, et, recenti manu additum eſt.

de iure)ſic etiam Raim. manifeſto iure, regiſt.

et ideo ſi litigium etc.)hæc omittũt Raim. et Cõt. ſunt etiam aliter ſcripta in regiſtro in hunc modum. Et ideo, quia ex dimiſſis illicite rebus xenodochiũ poſſeſſionem aſſerit indebite retinere; his uos hortamur affatibus, ut quia et monaſterium, et xenodochium ipſum in veſtra eſt ciuitate poſitum; omni cura, ac ſtudio prouidere debeat; quatenus ſi poſſeſſio ipſa ex nullo præcedenti contractu, ſed ex memoratæ Syricæ legato deſcendit; ante dicto monaſterio, poſtpoſito ſtrepitu, uel excuſatione reddatur. Si uero ex alio forte dicitur obueniſſe cõtractu; aut fraternitas veſtra inter partes cognita veritate, quod legalis ſuaſerit ordo definiat, aut mutuo ſibi conſenſu arbitros eligant. Et poſtea. Alia igitur omnia, quæ ex teſtamento prænominatæ Syricæ detinentur; quippe quod nullum eſſe legali ſanctione permittitur; neceſſe eſt, ut iuri monaſterij fraternitatis ueſtræ ſollicitudine, ſacerdotali per omnia ſtudio reparentur etc. In fine adduntur verba a Gratiano relata 25. q. 2. c. 13.

Cap. 4. ex concilio Lateran.) ſic etiam Raim. et Cõt. qui in marg. addit cap. 27. ſed in editis cõcilijs eſt cap. 15. concilij Lateranenſis ſub Alex. 3.

primo loco illi) illis ſcribendum, ut in Barcin. et trib. Tarr. et Gregorianis eſt, illis primo, concil. omiſſa voce loco.

cognouimus recepiſſe) cognoſcimus recepiſſe, Barcin. et tres Tarr. et Raim. cognoſcimus accepiſſe, concil. dinoſcimur recepiſſe, unus ex veter. Gregor.

econtra)ſic etiam Raim. et Cont. eccleſiaſtici, in concil. mendoſe.

multa beneficia)ſic etiam Gregor. 9. multa bona, concil.

bona tamen per eccleſiam)bona per eas, Raim. bona per eccleſias, concil. eos pro eas unus ex veter. Gregor.

in alios transferre præſumunt) ſic etiam Raim. et Cont. in alios uſus præſumunt transferre, concil.

et antiquis)ſic etiam in concil. vox et in Gregorianis eſt omiſſa.

inhibitum) eſſe inhibitum, unus ex veter. Gregor.

nos etiam inhibemus. Indemnitati igitur eccleſiarũ) nos etiã nihilominus inhibemus. Indemnitati itaq. eccleſiarum, concil. nos indemnitati eccleſiarum, Raim. et Cont. alijs omiſſis, nos etiam nihilomi-

nihilominus, unus Tarr. et Barcin. cetera, ut edita ſunt.

ſiue alij) ſic etiam veteres Gregor. ſiue alijs, concil. et unus Tarr. et Cont. et alij.

penes eccleſias)ſic etiam Raim. et Cont. penes eccleſiam, concil. et unus Tarr.

Poſt verba huius capitis ſunt in cõcil. verba poſita ſub tit. ne prçlati vices ſuas. cap. 1.

Cap. 5. Alex. iij.)ſic etiã Raim. et Cont. Cenomanenſi Epõ, additur in concil. parte 29. cap. 8.

pars c. Tua nos) ſic etiam Cont. in marg. Tua nos duxit, Barcin. Integra clauſula exſtat, ut ſuſpicor, ſub tit. de clericis peregrinis c. 1.

in ægritudine conſtituti) ſic etiam Raim. et Cont. in ægritudine etiam conſtituti, concil. aptius.

Alias varias lectiones ſcribere nolumus; lectores tã in hoc, quam in alijs capitibus erũt diligẽtiores: nos enim feſtinamus, varijs occupationib. impediti.

Cap. 6. Vigilenſi Epõ Vigilienſi Epõ, vet. Tarr. et vetus Gregor. Vigilen. Cont. et alij. Panor. Archiepõ, in concil. d. parte 29. c. 5.

Quia nos tua &c.)Tua nos, alias Quia nos, et infra. vetus Gregor. Quia tua nos etc. cõcil. Quia nos, et infra, Cont. et alij. Recte autem Cont. omiſſa a Raim. rettulit paucis exceptis.

prudentia)ſic etiam in concil. fr. Cont.

clerici de mobilib. uel immobilib.) clerici ſæculares de mobilib. uel immobilib. rebus, Barcin. et unus Tarr. clerici ſcholares de reb. mobilib. aut immobilib. concil. clerici ſęculares de mobilib. reb. Cont. placet Barcin. ſcriptura. et pro vel eſt in uno Tarr.

peruenerit)ſcribe, peruenerint, ut eſt in Barcin. et in trib. Tarr. et in veteri Greg. perueniunt, concil. peruenerunt, Cont. et alij, et unus Tarr.

eccleſiæ ſuæ)uox ſuę in uno Tarr. non eſt.

perceperunt)ſic in concil. et in Gregor. perceperint, Barcin.

Cap. 7. pars c. Tua nos. et infra)hæc omittũt Raim. et Cont. pars cap. ſupra de clericis matrimonio copulatis. in concil. d. parte 29. cap. 6. ille uero tit. eſt parte 18. caputq. primum eſt Alex. 3. Salernitano Epõ, ut hoc ipſum inſcriptum. de verbis eius capitis dictum eſt ſub tit. de cohabitatione clericor. etc. cap. 4. Prima eius capitis clauſula olim fuiſſe notatur Cum tu. exſtatq. ſub tit. de uſuris. Hoc fortaſſe initium mendoſum eſt.

Ad hæc licet conſuetudo &c.)Ad hæc licet, et infra, Raim. et Cont. ceteris omiſſis uſq. ad illa, Illud eſt. ſunt autem in concil. Ad hoc, unus Tarr.

ad Kal. Nouembris)ad kalendas Septembris, unus Tarr.

quod debet)quem deberet, concil. aptius. quem debet, unus Tarr.

ſecundum ſuam uoluntatem)pro ſua voluntate, Barcin. pro uoluntate ſua, concil.

Epiſcopatu) Archiepiſcopatu, Barcin. et concil. rectius, et duo Tarr.

grauetur onere debitorum) grauetur debitis, concil.

Illud eſt omnino)Illud uero eſt omnino, Barcin. Et illud eſt omnino, cõcil. Illud eſt omni, Raim. et Cont. omnino, unus ex veter. Gregor.

Archid. et Decanatum optineat) Archid. et Cant. aut Archid. et Decan. obtineat, Barcin. et duo Tarr. excepto vel pro aut in altero eorũ. Archidiaconatũ, et Cantoriam, vel Decanatũ obtineat, cõcil. plures dignitates, vel perſonatus obtineat, Raim. et Cont. vel perſonam, unus ex veter. Gregor.

in eccleſijs) ſic etiam Raim. et Cont. quæ ſunt in eccleſijs, concil.

Cap. 8 Carnoten. Epõ)Tornacen. Epõ, Raim. et Cont. Carnoten. unus ex veter. Gregor.

Admonet nos cura &c.) Admonet et infra. Raim. et Cont. omittunt autem omnia uſq. ad illa, uniuerſis eccleſiaſticis perſonis. ſed et ipſum verbum hoc eccleſiaſticis.

f. t.)fraternitati tuæ, vetus Tarr.

de earum bonis) de eccleſiarum, Barcin. et duo Tarr.

acceſſerint)acceſſerunt, Barcin.

bona ipſis eccleſijs)bona ipſa ipſis eccleſijs, Barcin. et unus Tarr. bona eccleſijs ipſis, duo Tarr.

quæ ipſis pro)quæ pro ipſis, tres Tarr.

acceſſerunt)acceſſerint, unus Tarr.

etiam ex parte)vox etiã deleta eſt in vet. Tarr. non eſt in altero.

aut detinere)aut etiam detinere, unus ex veter. Gregor.

prohibitionem tuam) ſic etiã veteres Gregor. ſuã pro tuam Contius, et quidam alij mendoſe.

auctoritate noſtra, et tua fretus)hęc omittũt Raim. et Cont. tuaq. pro et tua, duo Tarr.

Cap. 9. Idẽ Vbaldo Oſtienſi Epõ, et Archiep. et canonicis Velletræ.)Velletren. tres Tarr. et Barcin. et Archipresbytero pro Archiepõ, aptius. Idem Oſtienſi Epõ, Raim. et Cont. Idem Huboldo Hoſtien. Epõ, et Archipresbytero, et canonicis Vuellectur. in concil. parte 50. c. 20. additurq. ſumptũ eſſe ex lib. 13. regiſtri Alex. 3. Hubaldo Hoſtiẽ. tres Tarr.

Cum eſſes frater Epe)ſic etiam in cõcil. Cum eſſes, Raim. Cum (tu frater Epiſcope) eſſes; Contius.

diligenti nobis narratione propoſuiſti) diligenti nobis aſſertione innotuiſti, concil. propoſuiſti, Raim. et

Raim.et Cont.alijs omiſſis.nobis diligẽti, unus Tarr.
inoleuiſſe) ſic etiam in concil.obtinere,Raim.
ab ijs,qui poteſtatẽ habent ſuper alios)illos pro alios, duo Tarr.ut ab his,concil.hæc omnia Raim. et Cont.omittunt.
reſcinduntur) ſic etiamveteres Gregor.reſcindãtur,concil.et Cont.et alij.
decernunt)decreuerunt,unus Tarr.
in ore)ſic etiam in concil. et in uno ex veter. Gregor.quod in ore,Cont.et alij. de his verbis alibi diximus.
parochiani veſtri) vox veſtri a Raim. et Contio eſt omiſſa.
et tribus)ſic olim in vet.Tarr.mox vel pro et,nõ ineptiſſime,
vel duob.) ſcribe,vel duab.ut in Barc. et in cõcil. et in Greg. duob.olim in uno Tarr.mox duab. Alias varias lectiones omittimus.
In fine huius capitis eſt in concil. Præterea cũ Principes etc. integram clauſulam adhuc quærimus.
Cap.10.Idem iudicib.Velletr.)Velletren.Tarrac. duo,Velletr.vetus Gregor. alter,ut Tarracon. Vellenen. d.parte 50. cap.9.et Cõt. et alij.additur in concil.ex libro 1.regiſtri Alex.3. quod ſi verum eſt,ante caput 9.hoc ſcribi debuit habita temporum ratione.
Relatum eſt aurib. noſtris quod cum ad veſtræ diſcuſſionis examen aliqua ſuper teſtamẽtis relictis eccleſiæ cauſa deducitur) vox relictis in concil.non eſt, et in veteri Tarr. olim non fuerat, Relatum eſt, quod cum ad veſtrum examẽ ſuper relictis eccleſiæ cauſa deducitur,Raim.et Cont.
vos ſecundum &c.)hæc omittunt Raim.et Cont. uſq.ad illa,niſi vij.excepta voce vos.ſunt in cõcil.omnia.
producti fuerint)ſic etiam in cõcil.interuenerint, Raim.
omnino poſtpoſitis exinde iudicare)non proponitis pro poſtponitis, concil.inde poſtponitis iudicare,Raim.et Cont.
Unde quia &c.) Recte Cont. addit hoc loco a Raim. prætermiſſa,quæ ſunt etiam in concil.
huiuſmodi cauſa)vox cauſa in concil.non eſt: eſt apud Cõt.cauſæ pro cauſa,duo Tarr.
iudicijs eccleſiæ)vox eccleſiæ in Barcin. deſideratur,habent alij.
debet tractari) ſic etiã Cont. debent pro debet, concil.et duo Tarr.
et his)et in his,Barcin.et concil.et tres Tarr.et in ipſis,Cont.
ſuper teſtamentis eccleſiæ relictis)ſic etiam in cõcil. tal.Raim.et Contius.
ea non)ſcribe,eam nõ ,ut eſt in concil.et in Gregorianis,et in duob.Tarr.
ſecundum decretorum ſtatuta)ſic etiam Raim. et Cont.ſecũdum canones, iuxta decretorum ſtatuta,concil.
et tribus)vox et non eſt in concil. neq. in Greg.
teſtibus)requiſitis,additur in concil.et in Greg.
Cap.11.ex concilio Magocen.)Magũtino,Raim. et Cont.Maguncenſi cap.1.in concil. parte 43. c.5.tit.de ſepulturis,et defunctorũ uoluntatibus.
et ceteris)et alijs,vnus ex veterib.Gregor. Sunt aliæ variæ lectiones,quas omiſimus.
Cap.12.Gregorius)Idẽ Raim.et Cont.qui hoc caput collocat poſt cap.2.Gregorij. addi debuit, Ianuario Epo Caralitano.ex lib.3. epiſt.10.regiſtri B.Gregorij.
Nos quidem &c.et infra)ſic etiam Raim.et Cõt. excepta voce etc.Eos pro Nos in Barcin.et in duob.Tarr.non recte.Integra clauſula in regiſtro eſt hæc.Nos quidem arbitramur,quod ad imminentiã expletionis piarũ rerũ ipſe te ſuus ſatis ordo compellat.ſed ne zelum tuum cuiuſlibet interuentus remiſſionis emolliat;de his etiam te ſpecialiter iudicauimus exhortandum.
Peruenit ad nos Stephanum de hac luce migrantẽ) Peruenit ſiquidem ad nos Stephanum ueſtrum de hac luce migrantem,regiſt. Peruenit ad nos S.de hac luce migrantem,veteres Raim. libri, migrante Cont.et alij.
eulogio)elogio Barcin.et duo Tarr.et vetus regiſt.quod malo.eloquio unus ex editis,alter eulogio. item eulogio, vetus Raim. liber, elogio Cont.et alij.
Theodoſia religioſa femina ab eius dilatione protrahitur)a T.religioſa femina eius herede protrahitur, Raim.et Cont. apertius.a Theodoſiæ honeſtę feminæ herede eius fertur,quod hactenus dilatione protrahitur,regiſt. Theodoſia honeſta femina herede etc. alter editus liber. Theodoſia honeſta femina relicta eius faciente----eius fertur etc.vetus liber non ſine mendo.ad eius dilationem, pro ab eius dilatione,unus Tarr. utrũque diſplicet.
te hortamur)ſic etiam Raim. hortamur fraternitatẽ tuam,regiſt.
ut prædictam feminam)ut eam, Raim. et Cont. ut maximum de prædicta cauſa ſtudiũ geras, atq. ante nominatam feminam,regiſt.
infra annum) ſic etiã Raim.intra annale ſpatiũ, regiſt.
quod iuſſum)ſic etiã Raim.et vetus regiſtri liber. ut iuſſum,editi libri.
ſecundũ voluntatem) ſecundũ iuſſum,unus Tarr.
infra prædictum tempus) ſic etiã Raim.intra prædicti tem poris metam aliqua perficere neglegẽtia,vel calliditate diſtulerit, regiſt. prædictã pro prædicti

prędicti,vetus liber.intus pro infra,unus Tarr. forte intra.
ſiue in loco)ſic etiam Raim.et Cont.ut ſiue in loco eo,regiſt.
conſtitutum fuerat)inſtitutum fuerit,unus ex veter.Raim.libris.
ſeu certe ſi ibi)vox ſi in regiſtro,et in duob.Tarr. deſideratur,ſeu ſi ibi,Raim.
non poteſt)ſic etiã Raim.et unus ex editis regiſtri libris.non poterit,alter editus.
placet ordinari)ordinare,unus ex veter.Raim. libris.
tecum implere neglexerit) ſic etiam Greg. 9. et dilatione interueniente negligitur,regiſt.
tunc per te ædificetur)eadem Raim,edidit.tũc uolumus,ut fraternitatis tuæ ædificetur ſtudio, regiſt.
et omnia per te)ſic etiam Raim.et Cont.ordinatiſq.omnibus res,atq.redditus, qui relicti ſunt, per te, regiſt.
venerabili)hæc vox a Raim.et Cont.eſt omiſſa, extat in regiſtro.deſideratur in duob.Tarr.
ſine minutione aliqua ſocientur) imminutione pro minutione Barcin. et regiſt, ſine deminutione qualibet adſignentur,Raim.et Cont.
ſic enim ſecundum)ſic etiam Raim.et Cont. ſic enim et ante tremendum iudicem tuum ſententiam remiſſionis effugies,et ſecundum,regiſt.
Epiſcopali ſupplere ſtudio decens eſt)adimpleri pro ſupplere, Barcin. Epiſcopali decens eſt ſtudio adimpleri,Raim.et Cont.Epiſcopali ſupplebis ſtudio,regiſt.
Cap.13 ſubdiacono Siciliæ)vox Siciliæ omittitur a Raim.et Contio,eſt in regiſtro lib.12.epiſt.30.De uniuerſis cauſis,additur in Barc.malo, de diuerſis cauſis. Tota enim ea epiſtula de diuerſis cauſis agitur.ſic etiam eſt in uno ex editis regiſtri libris.
Iudicare &c.et infra)ſcribendum eſt, Indicante, ut in duob.Tarr.et in Barcin.et in Gregor.Integra clauſula hęc in regiſtro eſt.INDICANTE Romano defenſore cognoui: quia monaſteriũ ancillarum Dei, quod eſt in fundo Monotheo ab eccleſia noſtra de Villa noua de fundo iuris ſui uiolentiam pertulit,quod eidem monaſterio dicitur dimiſſus.etc.pro Monotheo,quod eſt in vet.libro,in editis eſt Monaſtro,ſiue Monaſteo.
Cognoui autem Romano referente) ſic in regiſtro poſt alia negotia. cognouimus R. referente, Raim.et Cont.
quia moriens uxor redempti)ſic etiã in regiſt.quod pro quia Raim.Redẽpti.Cõt.et alij,et in marg. Recepti. nomen viri eſſe exiſtimo. Reddendi eſt in duob.Tarr.
concham argenteam)ſic in regiſtro.urnam argenteam,vetus Raim.liber.ut editũ eſt,Cont.et alij.
iuſſit uenumdari) ſic etiam Raim.dixerit pro iuſſit.regiſt.iuſſerit,tres Tarr.
et libertis ſuis dari)tradi regiſt.et ſuis dari libertis,veteres Raim.libri.dare pro dari,Cont. non recte.
ſcutellam quoque)ſic etiam in regiſt.et ſcutellam, Raim.
reliquit)reliquerit, regiſt.reliquiſſet,Raim.
in quibus utriſque) uox utriſque eſt in regiſt.non eſt apud Raim.
impleri)ſic etiã in regiſt.adimpleri,Raim.et Cõt. Additur ratio in regiſtro. ne ex rebus minimis peccata maiora capiamus. Poſtea de alijs rebus agitur.
Cap.14. Idem Dono Epo)T.pro Dono,Raim. et Cont.Dono Epo Meſſanen.uetus regiſtri liber epiſt.4.lib.7.Ind.1. Epo Meſſalino,editi.
Filius noſter Fauſtinus)F.pro Fauſtinus Raim. et Cont.Fauſtinus uir eloquentiſſimus ad nos veniens,regiſt.
conqueſtus eſt nobis)vox nobis a Raim.eſt omiſſa. queſtus nobis eſt,regiſt. cõfeſſus pro cõqueſtus unus Tarr.
quod Pel.quondam pater ſuus)quod quondam P. pater ſuus,Raim.quod pater eius quõ dam Peltraſius,regiſt. P.pro Pel.unus Tarr.
reliquerit)ſic etiam regiſtr.reliquit,Raim.
et quidem leges ſæculi hoc habent) quædam pro quidem vetus Raim.liber.quidem,Cont. et alij. et quidem quid de hac re ſæculi leges habeant, et ipſe nouit,et nos audiuimus.vetus regiſtri liber. noſtis pro nouit,editi.malo noſti.
ut heres)ſic etiam Raim.quia heres,regiſt.
cogatur)cogitur,regiſt.cogatur, Raim.et Cont.
aliena legauerit)vel,addunt ante hæc verba regiſt.et tres Tarr.et Barcin.rem legauerit alienã, Raim.et Cont.rem alienã legauerit,duo Tarr.
fraternitas veſtra)tua pro veſtra,vet.Raim.libri. fraternitatem ueſtram,regiſt. omnia omittunt Cont.et alij.
lege uiuit ſæculi)ſic etiam vetus Raim.liber olim, ſed poſtea viuis pro uiuit in eo ſcriptũ eſt. in altero ex viuis huius mutarunt. lege ſęculi uiuimus viuere, regiſt. lege huius ſæculi viuimus. Cont.et alij.utimur in marg.
ut calix &c.) pro his verbis eſt apud Raim. ut res tibi legatæ,quæ cuiuſdam eccleſię eſſe perhibentur,a te teneantur,qui aliena reſtituere debuiſti,ut editum eſt,eſt in regiſtro.
cuiuſdam eccleſiæ)cuiuſdam alterius eccleſiæ,vet. Tarr.vox alterius olim non erat in cod.
eſſe perhibetur)eſſe perhibentur,Barcin.in poſſeſſione eius poſitæ dioeceſeos Conſentinæ eccleſię eſſe perhibetur,regiſt.

ate

a te)a tua fraternitate,regiſt.
cum n.vir)cum enim et vir,regiſt.
Palumbus Archid.)Palumbus nũc Eṕs,tunc vero Archid.regiſt.Archidiaconus,duo Tarr.
nos eius)uos omnino eius,regiſt.
et reſtituere omnia aliena)et aliena reſtituere, regiſt.uox omnia in trib. Tarr.deſideratur,eſt in quarto; quem ſemper ſumus ſecuti in hac editione.Quæ poſt verba huius capitis ſequũtur, ad titulum de ſepulturis pertinent, ut gratis loca ſepulchrorum dentur.

TIT.XXIII. DE SVCCESſionib. ab inteſtato.

CAP.1.*ex concilio apud Altheũ habito*) ſic etiã veteres Gregor. Altenen.pro Altheũ,Cõt. et alij.ſed in marg. Alceum,Cont. Alpheũ,duo Tarr.Altheim cap.37.cui interfuit Rex Conradus,Burchar.lib.1.cap.227.eſt autem poſtremũ eius cõcilij caput,namq.ei ſubſcriptiones Epiſcoporũm addidit Burchardus.
Et hoc ibidem)Sed pro Et Raim.et tres Tarr.in duob.tamen Set ſcribitur.Sed et hoc,Barcin.et et Burch.
ſi hereditatem a domino Rege &c.)ſic etiam editus Burch.liber.hereditas pro hereditatem,vetus liber aptius.ſi per hereditatem,vel alio modo intuitu perſonę aliquid acquiſierint,Raim. et Cont.
deuenerint,acquiſierint)deuenerit,uel acquiſierũt Burch.editus,uel acquiſierint,vetus liber.deuenerit,olim fuit in uno Tarr. acquiſierit,in trib. alijs.deuenerit,vel,in duob.
liceat hãc)vox hanc omittitur a Raim.eſt apud Burch.
dum viuunt) ſic olim in vet. Tar.mox dũ viuerint,non rectè.dum vixerint,ſcribi potuit,ſiue dum viuerent.
pro remedio animæ ſuæ) vox ſuæ omittitur a Burch.omnia in Gregorianis deſiderãtur, uſq. ad illa,ſin autem.
quam firmiter perfecerint)ſic etiam Burch. quam hoc fecerint,Raim.perfecerint, unus ex veter. Gregor.teſtamenta additur alia manu ante verbum perfecerint in uno Tarr.
in ius tradantur)ſic etiam Burch.in ius eius tradentur,vetus Gregor.alias tradãtur.in ius eius tradantur,Cont. et alij.
Poſt verba huius capitis habet hęc Burch.Similiter de presbyteris ſtatutum eſt. Hildibertus Moguntinenſis Archieṕs ſubſcripſit etc. Adduntur aliæ ſubſcriptiones.
Cap.2.ex concilio Triburien.) ſic etiam Raim.et Cõt.cui interfuit Arnolphus Rex c.23. Burch. addit lib.2.c.206.et Iuo parte 6.c.281.In veteri Burch.libro eſt cap.209. et inſcribitur alijs omiſſis,ex conc.Triburien.c.23.
concilio)Sancto concilio,Barcin.et duo Tarr.et Raim.et Burch.et Iuo.
agant contra)agantur contra,duo Tarr.ſed in altero mutatum eſt,agat.
partem ſibi vindicent)partes vindicent, Barcin. voce ſibi omiſſa. ſibi vindicent partes, vetus Gregor.partes ſibi vindicẽt,Cont.et alij,et tres Tarr.et Burch.et Iuo. uindicant, vetus Burch. liber.
ſeruis)ſuis ſeruis,unus ex veter.Gregor.ſuis,tantum unus Tarr.
canonica auctoritate)hæc omittũt Raim.et Cõt. ſunt apud Burch.et Iuon.
et agendum)ſic etiam vetus Burch.liber,ſed varia lectio eadem manu eſt,et ad agendum.
De peculio vero &c.) peculiari pro peculio Burch.et Iuo,et tres Tarr. et Barcin.Peculium vero ipſorum diuidatur, Raim.
altera altari)altera eccleſiæ,Raim.et Cont. alia altari,Burch.et Iuo.
quarta parentib.)ſic etiam Burch.et Iuo.aſſignetur,addit Raim.
non ſunt idonei)non ſint prædicti,unus Tarr.
contra hoc)ſic etiam Iuo, et Raim. contra hæc, Burch.
facere præſumpſerit)vox facere in Gregor.nõ eſt. habeant Burch.et Iuo.
Cap.3.Maximiano Eṕo)ſic etiã in regiſtro lib. 3.epiſt.36.Indict.12. Syracuſano, additur in alijs epiſtulis.
Eupolus)Euplus,regiſt,quod malo.niſi forte Eupolis ſcribendum ſit.
Euſenum) Euſanium,Barcin.et regiſt. Euſ.nũ, vetus Tarr. Euſonum,duo alij Tarr.
aſſerit)memorat,regiſt.
quem quoniam) ante hæc verba eſt in regiſtro. matriſq.ſuæ res apud eum plurimas indicat mãſiſſe.
aſſerit eſſe)inquit eſſe,regiſt.
ideo iamdicti) ideo ante dicti, Barcin. et duo Tarr.ideoq. et res maternas ſibi petit debere reſtitui,et ante dicti,regiſt.ideo ante iam dicti, vet.Tarr.ſed uox iam olim illic non erat.
ſe promit) ſe permitti, regiſt.ſe promittit, vetus Tarr.debere ſe promiſit,alter Tarr.
proinde de reb.) Ante hæc verba in regiſt. hæc ſunt. Qua de re fraternitati tuæ huius præcepti ſerie deputamus:quatenus diligenter curet addiſcere;et ſiquid apud prędictam eccleſiam de reb. matris ipſius inueniri potuerit; ſiquidẽ nihil eſt, quod ante dicto Euplo rationabiliter poſſit obſiſtere,ei ſecundum ſuam faciant portionem

tionem reſtitui. Proinde et de reb.etc. pro ea voce Proinde eſt in veteri Perinde, et in alio edito Prouide,ſed nihil muto.
noſcitur habuiſſe iamdictus Eṕs) dignoſcitur habuiſſe,regiſt.alijs omiſſis.
in iure)in ius,regiſt.aptius.
quolibet modo non tranſtulit)quodammodo trãſtulit, regiſt. editum mendoſe. quolibet modo tranſtulit, veteres libri.
ſit competens)ſcit competere,regiſt.et vet. Tarr. ſcis competere,alter Tarr.
fraternitati tuæ)hæc in regiſtro non ſunt.
Poſt verba huius capitis alia ſunt ad eandem rem pertinentia,quæ lector in regiſtro B.Gregorij inueniet.
Cap.4.Quia *Pãtaleon*)ſic eſt in quattuor Tarr. et lib.7.epiſt.45. Indict.2.regiſt. Vt pro Quia, vel Quãtum malim,ſed feramus.ſic enim Gregorius ſæpe eſt uſus.
eccleſiaſticis ſit utilitatib.)ſit in eccleſiaſt. utilitatib.regiſt.
nouiſti) Experientia tua nõ habet incertum. regiſt.
proximiore) exiſtente,additur in regiſtro.
poſſit incurrere)prouideas,addit unus Tarr.
uocat ſucceſſionem)ſucceſſionem vocare dignoſcitur,regiſt.
tibi præcipimus,ut quaſcumq.)hac tibi præceptione iniungimus; ut reuerentiſſ. fratrem, et coeṕm noſtrum Vitalianum,atq. Bonifacium notariũ in ſolatio tuo adhibeas; et quaſcũq. regiſt.ut quaſq.olim vetus Tarr.
ille qui)eum,qui,regiſt.
reliquit ſub breui)conſtiterit reliquiſſe,ſub breui annotare,regiſt.aptius.reliquid,ſub breue,tres Tarr.id eſt inuentario,ut 12.q.2.caritatem.R.
ueniat,debes facere)redeat,in totum ſtudioſe facere debeas,regiſt.in tutum fortaſſe ſcribendum, ut infra mox,pro in totum.
et infra etiam &c.)malo,et infra.Etiam. Sequũtur enim in regiſtro tum alia, tum hæc verba.
Pariter etiam ſtudij tui ſit, quoniam quædam
apud ſe ſacrata prædictus Ioãnes habuiſſe mi-
niſteria perhibetur.et pro etiam unus Tarr.
et ea inquire) et ea diligenter inquirere,et cum omni cautela in tutum facere, regiſt.
nobiſq.) ſubtiliter,additur in regiſtro.
inuentum)factum,duo Tarr.
indica)indicare,regiſt.

TIT.XXIIII .DE SEPVLturis

turis)ſic etiam Raim. mortuorum, additur in Barcin.De ſepulturis,et de functorum voluntatib.in concil.parte 43.poſt concil.Later.Alex. 3.De ſepulcris,unus Tarr.

CAP.1.*Gregorius Anglorũ Eṕo*) Auguſtino Anglor.Eṕo.concil.in regiſtro B. Gregorij hoc caput non inueni,licet ſint multa reſpõſa Gregorij ad Auguſtinum Anglor. Eṕm. ſuſpicor eſſe alterius Pontificis. Eugenius, vetus Tar.Aug.duo alij Tarr.
Monachi corpora)hominum,additur in concil.
deferre)efferre,uetus Tarr.
niſi aſſenſu) ſine conſenſu,cõcil.aptius.
conſulendo ſeruiuit, ac miniſtrauit) conſulendo viaticum ſuum adminiſtrauit, concil.
omni itaq ſemota)omni remota,concil.
Si autem) Sin autem,cõcil.et tres Tarr.hoc eſt, Sin minus.εἰ δὲ μὴ,Græci.
ſubigi)ſubici,duo Tarr.aptius.
Cap.2.Paſchalis Papa ij.)iij.unus Tarr.nõ recte.
canonum ſtatuta)canonum ſententiam, concil.
illud iudicandi) eligendi ſepulturam,cõcil.inde pro illud,vetus Tarr.olim.
uoluntas eius)vox eius non eſt in cõcil. neq. in Barcin.
alijs religioſis locis)alijs locis,concil.alijs locis religioſis,tres Tarr.
Cap.3.maiorum patrum)ſic in concil.parte 43.c. 2.et in Gregor.ſed mihi alterutrum verbum ſolum magis placuiſſet.
illorum decreta firmando ſtatuimus)ſic etiã in cõcil.illorum,quoque decreta confirmando ſtatuimus,Barcin.ſtatuimus,Raim.et Cont. alijs omiſſis.illorumq.prior concil.editio.
quod ſanctiſſimum eſt)hæc neq.in cõcil.ſunt.neq. in Gregor.quib.ſancitum eſt,prior concil. editio.
uidelicet)hæc vox omittitur a Raim.et in poſteriori edit.concil.erat in priori.
alienam elegit,ut propriam)ſibi alienã elegit,non propriam,concil.ut editum eſt, Raim.et Contius.
qui ſine peccato erat)ſic etiam in concil.hęc omittunt Raim.et Cont.non ſine cauſſa.
Sed quia dignus eſt operarius mercede ſua) cibo ſuo, Matth.c.10.ἄξιος γὰρ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστί. Mercede ſua, Lucas c.10 ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστί, Et Paul.epiſt.1.ad Timoth.c.5.καὶ ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. ut editum eſt,concil.et Raim.
iure dari)ſic etiam in cõcil. vox iure a Raim. eſt omiſſa.
a principio ſui exordij cotidie refectus cognoſcitur) vox cotidie in concil. deſideratur. refici conſueuit,Raim.et Cont.alijs omiſſis.
ſint ſocij conſolationum,qui fuerunt etiam paſſionũ) ut fuerunt paſſionum,concil.ut fuerunt et paſſionum,tres Tarr.in uno ut olim,mox ſicut.ſic ſint etc. ut fuerunt etiam paſſionum, Barcin.

ſint conſolationum ſocij,ut fuerāt paſſionum, veteres Gregor.fuerunt,Cont.et alij.ὅτι ὥσπερ κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων,οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως.Paul.epiſt.2.ad Corin.c.1. vide caput prox.

eundi habeat licentiam) ſic etiam prior editio cōcil.habeant pro habeat,Barcin.eligendi pro eūdi,forte ſcribendum.eligat ſepulturā, Raim. et Cont.et poſterior editio concil.

D.N.I.Chriſti)domini noſtri, Raim. et poſterior editio concil. ut editum eſt,prior.

ne transgrediaris terminos antiquos quos poſuerunt patres tui)veſtri,cōcil.tui,Raim.et Cōt.ſic etiā eſt prouer.c.22. μὴ μέταιρε ὅρια αἰώνια ἃ ἔστησαν οἱ πατέρες σου.Lxx.Ne trāſgrediaris terminos æternos,quos ſtatuerunt patres tui. Complut. poſuerint pro poſuerunt,olim unus Tarr.

et Apoſtolorū P.et P.) Petri,et Pauli, prior editio concil.hæc neq.in Gregorianis ſunt, neq.in poſteriore concil.editione,

omniumq ſanctorum)hæc etiam omittunt Raim. et concil.

prohibemus)hoc verbum etiam ab eiſd.eſt omiſſum,neq.eſt in trib.Tarr.

deteſtamur)ſic etiā Raim.et poſterior editio concil.adſtringimus,prior concil.editio,non recte.

quia nec noſtrum &c.)vox quia in concil.deſideratur.omnia,quæ ſequūtur,omittunt Raim. et Cont.

alicui unquam) undiq.in concil. forte utiq. in marg.

licuit qualicumq.ratione)unquam licuit,concil.et uet.Tarr.olim tamē,qualicūq.licuit.licuit,Barcin.alijs omiſſis.

ſine manifeſta)ſine magna,concil.

inferre præiudicium)mendoſe in concil.præferre iudicium,etc.

Poſt hæc verba adduntur hæc in concil.Ea
" quidem,quæ mortuo poſito ante ſepulturam
" eius facta fuerint,vel exigendo,quod debitum
" eſſe dicetur,vel cōfeſſiones aliquas,aut fideiuſ-
" ſores,aut pignora capiendo, penitus amputari
" præcipimus.

Cap.4.Leo Papa &c.)ſic etiam Raim. et Cont. Decretum Leonis Papę.Iuo parte 7.c.150.decreti.Leo Ep̄s ſeruus ſeruorum Dei omnibus fidelibus in Chriſto per totam Italiā.Anſel. lib. 5.c.51.Leo IX. Gregor. in Polycarpo lib. 4.c. 34.

eſſe quoſdam &c.)Recte Cont.addit a Raim.prętermiſſa.eadem habent Iuo,et Anſel.

nituntur) hæc vox apud Iuo.deſideratur.

monachos) et monachi,Iuo,et Anſel. et monachos,unus Tarr.

non ſtudio caritatis, ſed Zelo rapacitatis) ſic etiam Iuo,et Anſel.non zelo caritatis,ſed ſtudio rapacitatis,Cont. impietatis pro rapacitatis, unus Tarr.

inuigilant,atq.ſeducere conantur)inuigilant,et docent,atq ſeducere non ceſſant,Iuo,et Anſel.

ſæculares quos)ſic etiam Cōt.ſæculares homines, quos,Barcin.et Iuo,et tres Tarr. ſæculares homines,Anſel.

poſſunt,ut)ſic etiam Iuo.poſſint,ut,vetus Tarr.et Cont.Apud Anſel.aliquot verba deſiderātur.

poſſeſſiones) portiones,unus Tarr.

ſubiectæ)ſcribendum ſubiecti,ut eſt in Barcin.et apud Iuo.et Anſel.et Cont.et in trib.Tarr.

eucharistiam,nec non pabulum vitæ)ſic etiam Iuo, et Anſel.et Cont.non,in uno Tarr.omittitur. forte nec non tollendum eſt.

acceperint)acceperunt,Iuo,et Anſel.et Cont.et duo Tarr.

vel accipiunt)hæc Anſel.ſolus omittit.

relinquunt)ſuis relinquant, Iuo,et Anſel.relinquunt,Cont.

Hunc denique fomitem) ſic etiam Cont. Hāc denique famam,Iuo,et Anſ.

animaduertendo)animaduertentes,Iuo ſolus.

ne amplius fiant)fiat,Barcin.et tres Tarr.et Iuo, et Anſel.et Cont.aptius.

ſi illi)ſic etiam Cont.ut illi,Iuo,et Anſel.

qui olim ſocij fuerāt paſſionis)qui fuerūt ſocij paſſionis,Cont.qui olim fuerunt ſocij paſſionum, Iuo,et Anſ.paſſionum, eſt etiam in uno Tarr. de his verbis vidimus cap.3.

ſint immunes a ſocietate)fuer.immunes ſocietate, Cont. ut editum eſt,Iuo,et Anſel.

operarius)mercenarius,Anſel.et Cōt.operarius, Iuo.vide cap.3.

ideo præcipimus,atq mandamus,ut)ſic etiam Cōt. Ideoq.præcipimus,atq.iubemus,ut,Iuo, et Anſel.qua.pro ut,uet.Tarr.

monaſterio) in monaſterio ,Barcin.et Raim.et Iuo,et Anſel.et duo Tarrac.

omnium rerum,et poſſeſſionum) ut omnium rerū, ſuarum,atque poſſeſſionum, Iuo. ut omnium rerum,et poſſeſsionum,Anſel.

decreuit)diſponere,addunt Barcin.et Raim. diſponi decreuerit, Iuo, et Anſel. decernit, duo Tarr.

cui ipſe)ad quam,Raim.et Cont.cui ipſe,Iuo,et Anſel.

et ſic &c.)hęc omittunt Raim.et Cont.et ſic demum,Iuo. et ſic in monaſterio demum, Anſel.

prout libitum)prout ſibi libitum,Iuo,et Anſ.

edicti

edicti violator)edicti conuulſor, ac temerator, Barcin.noſtri decreti contradictor,conuulſor, ac temerator,Iuo,et Anſel.

ſubiaceat)ſic etiā Iuo,addit Anſel.Data Romæ menſe Aprili,die xx.Indict.v.

Cap.5.Innocentius ſecūdus Ianuenſi Ep̄o)Innoc. ij. Ianuen.Archiep̄o,Raimun.ex regiſtro Innocētij Papæ ij.Ian.Archiep̄o,Barcin.et unus ex veter.Gregor.præter vocem Archiep̄o, pro qua eſt Ep̄o.immo ſecundus, Cont.in marg.et pro Ianuen.alias Ariminenſi, Archiep̄o pro Ep̄o, tres Tarr.

ſepulturas,et coemeteria)cimiteria,Tarr.quattuor et Barcin.ſepulchra,et cimiteria,Raim.

contra conſuetudinem patrum)ſic etiam Raimun. et Cont.ſanctorum patrum,Barcin.

per præſentia ſcripta mandamus, et pr.mandando) ſcripta tibi,Barc.pro ſcripta.mandamus,Raim. et Cont. alijs omiſſis.et mand. pr.tres Tarr.

P. dilectis filijs noſtris) hæc omittunt Raimundus,et Cont.Petri pro P.eſſe exiſtimo in duob. Tarr.obſcure.

reddi faciatis)ſic etiam vetus Gregor. reddi facias,Barcin.et Cont.et alij.

fratrib.)patrib.Barcin.et Raim.et Cont.fratrib. tamen eſt in uno ex veter.Gregor.

Cap.6.Alex.iij.Spalen.Ep̄o) ſic etiam Raim. et Cont.Spal.tamen eſt in veteri Gregor. forte Spalatren.Lucius iij.in concil. parte 49. capite.6.

pars c. Continebatur) hæc omittunt concil. et Raim.et Cont.Integra clauſula quærenda.uide cap.5.qui clerici,uel uouentes,in hac collectione.

cum bonis ſuis) hæc in concil. non ſunt, ſunt in Gregor.

ſe tranſtulerunt)ſe tranſtulerint,concil.ſe tranſſerunt,Raim.

ſalutis pabula)ſic etiam Raim. ſalutis pabulum, concil.

de ægritudine decedant) in ægritudine ipſa decedunt,concil.de ægritudine illa decedāt, Raim. et Cont.

de bonis ipſis eccleſijs)prędictis eccleſijs, concil.alijs omiſſis.de bonis ſuis,ipſis eccleſijs,Raim. et duo Tarr.

de his,quæ locis ipſis conferent)conferūt,vetus Gregor.conferent,Cont.et alij. omnia hæc in concil.deſiderantur.

præſcriptis)prædictis,vetus Tarr.

religioſis locis)vox locis in Gregor.non eſt, eſt in concil.

quibuslibet) ſic etiam Raim. quibuſcumq. concil.

Cap.7.Lucius iij. Ep̄o Floren.) Lucius iij. alijs omiſſis Raim. et Cont. Vrbanus pro Lucius, Barcin.et concil.parte 50.c.63.cetera, ut edita ſunt.Florentino eſt in ueteri Tarraconenſi plenius.

pars c.Litteras) Litteras frater. duo Tarr. hæc omittunt Raim.et Cōt. Integra clauſula exſtat in concil.et cap.3.de coniugio lepros.in hac collectione,vbi id eſſe caput dicitur Vrbani 3. ſic etiam habent Raim.et Cont.eo.tit.c. ult.eadē inſcriptio eſt cap.5.de diuor.in hac collect. et in Gregor.c. 6.eo.ſunt autem utriuſq.capitis verba in concilijs,ante verba huius capitis.

et vir)ſic etiam in concil.et,omittunt Raimundus,et Contius,eſt tamen in uno ex veter.Gregor.

habere debeat) debeat habere, concil. ut editum eſt,veteres Gregoriani.debet habere,Cōtius, et alij.

ſit facienda diſtinctio)ſic etiam Raim.et. Cont.ſit differentia,concil.

et in utroq.caſu iſto)ſed utriq. in caſu iſto, unus Tarr.et poſterior editio concil.et Raim.et in utroq.in caſu iſto, prior concil.editio.

Cap.8. canonicis Fauentinis) capitulo Fauentin. Raim.et Cont.

quod religionis fauore etc.Inde ſi quidē eſt,quod)hæc omittunt Raim .et Cont. integram clauſulam nondum inueni.

ſecundum ſtatuta beati Gregorij)hæc etiā ab eiſd. ſunt omiſſa.

quarta vobis in teſtamentis portio reſeruetur) de teſtamento ipſius quarta uobis portio relinquatur.Raim.

TIT.XXV.DE PAROchijs,et alienis parochianis.

CAP.1.*ex concilio Africano*) ſic etiā Raim. et Cōt.adde cap.Lxxxv. ex concilijs Latinis, et corpore canon.Græcis vero eſt cap.118. concilij Carthagin.apud Ariſtenum,et Zonaram, 119.Tilio,120.in alia editione .122. Balſamoni. Videtur autem eſſe concilij Carthagin. habiti Honorio XII.et Theodoſio VIII.Augg.Conſu lib.capite.8. in Latinis libris,in Græcis capite 10.

Si Epiſcopus ex Donatiſtis ad catholicam unitatem conuerſus eſt) ſic etiam Raim. et Cōtius.Ita ſane,

ut ſi

ut ſi Epiſcopus etc. cõcil. et corpus cano. pendet autem ſententia ex proximo capite. ſic etiam apud Græcos. οὕτω διαλάβη, ἵνα εἴπερ ἐπίσκοποι ἀπὸ τῶν Δονατιστῶν πρὸς τὴν καθολικὴν ἑνότητα ἐπέστρεψαν. Tilius. οὕτω μερίζονται τὰς διοικήσεις ἐπίσκοποι, ἵνα etc. vetus liber. Sed mihi Tiliana magis placẽt. οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ Δονάτου. Ariſten. in epitome. Reuerſi, inquit, a Donato. ἐὰν οἱ τῶν Δονατιστῶν ἐπίσκοποι πρὸς τὴν καθολικὴν ἐπιστρέψωσιν ἐκκλησίαν. Idem in interpret. Si Donatiſtæ, inquit, Epiſcopi ad catholicam eccleſiam reuerſi ſint.

æqualiter inter ſe diuidant eas, quæ ſic fuerint inuentæ) ſic etiam concil. et corp. cano. et Raim. fuerant inuentæ, unus ex veter. Grego. ἐξ ἴσου πρὸς ἀλλήλους διέλωσι τὰς οὕτως εὑρισκομένας διοικήσεις. Tilius. διελέσθωσαν τὰς διοικήσεις. Ariſten. in epito. diuidant, inquit, dioeceſes. καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἢ καὶ ἑτέρων καθολικῶν ἐπισκόπων παροικίαι τινὲς ἦσαν, ἐν αἷς καὶ ἀμφότεροι ἐπισκοπικὰ δίκαια εἶχον. γινέσθω ἡ διαίρεσις τῶν ὄντως ἀνακειμένων ἐνοριῶν ἤγουν παροικιῶν καὶ διοικήσεων μεταξὺ αὐτῶν ἐπίσης. Idẽ in interpr. ὄντως pro ὄντως ſcribo. hoc eſt. et inter eos, aut etiam alios catholicos Epos parochiæ aliquę fuerunt, in quib. ambo Epiſcura Pontificia habuerunt: diuiſio ſic cõſtitutarũ vicinarum parochiarum, et dioeceſium inter eos æqualis fiat.

niſi ambæ partes fuerunt) ubi pro niſi, Barc. et tres Tarr. et corp. can. et concil. et Raim. qui fuerint pro fuerunt habet, et unus Tarr. ἔνθα ἦσαν ἀμφότερα τὰ μέρη. Tilius.

ideſt, ut alia loca ad illum, alia ad illum pertineãt) ſic etiam concil. et corp. can. ita, ut alia loca ad illum, alia ad alium pertineant, veteres Gregor. ut editum eſt, Contius, et alij. pręter poſterius illum, pro quo eſt alium, et in duob. Tarracon. τουτέστιν ἵνα ἄλλοι τόποι πρὸς ἐκεῖνον, καὶ ἄλλοι πρὸς ἐκεῖνον ἀνήκωσιν. Tilius. quæ verba cum editis faciunt.

ita ut ille diuidat, qui amplius temporis in Epiſcopatu habet, et minor eligat) ſic etiam concil. et corp. can. et Raim. habuit pro habet, unus ex veter. Greg. οὕτως ἵνα ὁ παλαιότερος ἐν τῇ ἐπισκοπῇ μερίζῃ, καὶ ὁ ἥττων ἐπιλέγηται. Tilius. καὶ ὁ μὲν παλαιότερος ἐπιμερίζοι, ὁ δὲ νέος ἐκλέγοιτο. Ariſten. in epitome. πλὴν οὕτως ὥστε τὸν μὲν παλαιότερον ἐπίσκοπον ποιεῖσθαι τὸν μερισμόν. τὸν δὲ ὕστερος μετ᾽ ἐκεῖνον γενόμενον ἔχειν τὴν ἐπιλογήν. Idem in interpret. excepto quod inquit, antiquior Eps partes faciat, qui poſt eum eſt, electionem habeat.

Quod ſi forte unus fuerit locus, ad eum pertineat, quẽ plures elegerint) quem plebs elegerit, Raim. et Cont. et tres Tarr. cui vicinior inuenitur. Quod ſi ambabus cathedris æqualiter vicinus eſt, ad eum pertineat, quẽ plebs elegerit. concil. et corpus cano. εἰ δὲ τυχὸν εἷς ἔσται τόπος, ἐκείνῳ προσχωρήσῃ, ᾧ τινὶ μᾶλλον γειτνιάζων εὑρίσκεται. ἐὰν δὲ ἀμφοτέροις τοῖς θρόνοις ἴσως γειτνιάζῃ, ἐκείνῳ παραχωρηθῇ, ὃν τὸ πλῆθος ἐπιλέξηται. Tilius. excepta voce ἐκείνῳ ante προσχωρήσῃ, quam ex veteri libro adiecimus. Conueniunt autem Gręca verba cum Latinis concilior. εἰ δὲ εἷς τυχὸν εἴη τόπος, εἰς ὃν ὦσιν καὶ Δονατισταὶ οἰκοῦντες καὶ ὀρθόδοξοι, εἰ μὲν γειτνιάζει τῷ ἐπισκόπῳ τῷ ἀπὸ τῶν Δονατιστῶν ἐπιστρέψαντι, ἐκείνῳ κατὰ τὸ ἀκέραιον παραχωρηθῇ. εἰ δὲ μᾶλλον τῷ καθολικῷ ἐπισκόπῳ πλησιάζει, ἐκείνῳ ὡς αὔτως προσχωρήσας εἴη. Ariſten. Siue ro, inquit, unus locus eſt, in quo et Donatiſtę, et orthodoxi habitent; ſi quidẽ propinquior ſit Epiſcopo ex Donatiſtis reuerſo, apud eũ firmus permaneat; ſi uero magis catholico Epiſcopo uicinus ſit, eodem modo eidem pertineat.

quod ſi forte catholici antiqui ſui uoluerint, et illi ſuũ, qui ex Donati parte conuerſi ſunt; plurimorũ uoluntas paucioribus præferatur) Quod ſi forte antiqui catholici ſuũ Epm uoluerint, etc. cõcil. et corp. can. Sed ſi antiqui catholici ſuum uoluerint, et illi ſuum, qui ex Donatiſtis conuerſi ſunt; etc. Raim. et Cont. ſuum Epm habere voluerint, unus ex veter. Gregor. εἰ δὲ τυχὸν οἱ ἀρχαῖοι καθολικοὶ τὸν ἴδιον θελήσουσι, καὶ οἱ ἐκ τοῦ μέρους τοῦ Δονάτου μεταστρέψαντες τὸν ἴδιον, τῶν πλειόνων ἡ γνώμη προτιμηθῇ τῶν ὀλιγωτέρων. Tilius. εἰ δὲ ὁ τόπος ἐπίσης ἀμφοτέροις τοῖς θρόνοις πλησιάζει, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς ὄντες ἀρχαῖοι ὀρθόδοξοι τὸν ἴδιον θέλουσιν ἔχειν ἐπίσκοπον, οἱ δὲ ἐκ τοῦ Δονάτου μὴ στρέψαντες πάλιν τὸν ἴδιον, τῶν πλειόνων ἡ ψῆφος κρατείτω. Ariſten. mendoſe, ut opinor, tum in his, quæ omittit, tum in μὴ στρέψαντες pro μεταστρέψαντες. Si vero, inquit, locus æque uicinus eſt utriq. ſedi, et qui illic ſunt veteres orthodoxi ſuum Epm volunt habere, illi vero, qui ex Donatiſtis reuerſi ſunt, item ſuum: pluriuin ſententia rata ſit.

Si autem partes æquales ſunt, maioris temporis Epiſcopo deputentur) deputetur, cõcil. et corp. can. et duo Tarr. et Barcin. et Raim. vox ſunt in veteri Gregor. deſideratur. pro deputentur olim in veteri Tarr. fuit deputatur, mox deputetur. εἰ δὲ τὰ μέρη εἰσὶν ἴσα, τῷ παλαιοτέρῳ ἐπισκόπῳ καταλογισθείη. Tilius. εἰ δὲ τὰ μέρη ἴσα εἰσί, τῷ ἀρχαιοτέρῳ ἐπισκόπῳ ὁ τόπος ἅπας προσκυρωθήσεται. Ariſten. Si uero, inquit, partes ſunt æquales, uetuſtiori Epo omnis locus addictus erit.

Si autem ita plurima loca inueniuntur, in quibus ambe partes fuerunt, ut non poſſint æqualiter diuidi, uel ut ſi inpari numero fuerint) ſic etiam concil. fuerunt pro fuerint, vetus Gregor. fuerint pro fuerunt Cont. et alij. item in impari pro inpari. ſed in duob. veterib. eſt inpari. et pro ut, eſt in duob. Tarr. et poſſunt pro poſſint. ἐὰν δὲ οὕτως πλεῖστοι οἱ τόποι εὑρεθῶσιν ἐν οἷς ἀμφότερα τὰ μέρη εἰσίν, ὡς μὴ δύνασθαι ἐξ ἴσου μερισθῆναι, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αὐτῶν τόπων ἀνίσου ὑπάρχοντος. Tilius. Hanc partem omittit Ariſtenus. pauca etiam dicunt Zonaras, et Balſamon huius canonis Græci interpretes; quod huius capitis decretum illius temporis contentionibus editum ſit.

diſtributis eis locis, qui parem habent numerum, quicumq. locus permanſerit) remanſerit, concilia, et corp. can. et tres Tarr. et Raim. vox eis in Gregor. non eſt. πρῶτον μερισθῶσιν οἱ ἴσοι ἀριθμοί, καὶ τῷ ἀπομένοντι τόπῳ. Tilius.

hoc in eo ſeruetur, quod ſuperius dictum eſt, cum de uno tractaretur loco) ſic in concil. et in corp. can. cum de uno loco ſuperius tractaretur, Raim. τοῦτο φυλαχθῇ, ὅπερ ἀνωτέρω λέλεκται, ὅτε περὶ τοῦ ἑνὸς ἐξητεῖτο τόπου. Tilius.

Cap. 2. ex concilio Nanneten.) cap. 1. ex concil. non c. 419. ut refert Burch. lib. 2. c. 92. neq. cap. 19. ut refert Iuo par. 2. c. 122. decreti. neq. ex concil. Meldenſi, ut apud Grat. ſiue Paleam, 9. q. 2. c. 4. ut editum eſt, Raim. et Cont. Meten. eſt in veteri Grat. libro.

In dominicis diebus, vel feſtis) ſic etiam Grat. feſtiuis, uetus Grat. liber. Vt dominicis, et feſtis diebus, concil. vel pro et, Barcin. et Burch. et Iuo. Et dominicis, vel feſtiuis dieb. vetus Gregor. Vt pro Et, Cont. et alij.

miſſam celebrent) ſic etiam Raim. et Cont. et unus ex veter. Grat. libr. miſſas pro miſſam, Barcin. concil. Burch. Iuo, et Grat. miſſam, unus ex veterib. Greg. miſſa celebretur, unus Tarraconen.

ſi inuenerit) ſic etiam Iuo. ſi inuenerint, tres Tarr. et omnes alij, aptius. ſi inuenerit, duo veteres Grat. libri.

eiciant) ſic etiam concil. et Burch. et Iuo, et vetus Grat. liber, et unus ex vet. Gregor. abiciant, Grat. et Raim.

Poſt verba huius cap. additur in concil. et ad ſuam parochiam venire compellant. redire pro venire, Burch. Iuo, et Grat.

Operę pretium eſt etiam addere alia verba, quorum neque Bern. neq. Grat. neq. Raim. rationẽ habuerunt. ſunt autem in cõcilijs hæc. Similiter, interrogent, ſi aliqui diſcordantes ſint, qui inter ſe litem implicabilem habeant: et ſi inuenti fuerint, ſtatim recõcilientur. quod ſi renuerint pacem ſuſcipere; ab eccleſia eiciantur, uſque quo ad caritatem redeant. Non enim poſſumus munus, vel oblationẽ ad altare offerre, donec prius fratri reconciliemur. His ita peractis ſacerdotes miſſarum ſollemnia rite peragant. noluerint, pro renuerint habet Burch. et itaq. pro ita. noluerint, quoq. eſt apud Iuonem, et (oblatam) pro oblationem: et niſi pro donec. Quod ſcribitur, Non enim poſſumus munus etc. ſumptũ videtur ex cap. 5. Matthæi. Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi recordatus fueris, quia frater tuus habet aliquid aduerſum te: relinque ibi munus tuũ ante altare, et vade prius reconciliare fratri tuo, et tunc veniens offeres munus tuum. Adde ſimile eſſe huic ſententię caput 93. concilij Carthagin. 4. relatum a Burch. lib. 5. c. 38. et ab Iuone parte 2. c. 47. decreti, et a Grat. diſt. 90. c. 2.

Cap. 3. Hadrianus Papa) ſic etiam Raim. et Cõt. ex decretis Hadriani Papæ cap. 15. Burch. li. 2. c. 39. et Iuo parte 6. c. 140. decreti. nobis eſt cap. 16. ex epiſt. Hadriani ad Mediomatricis Epm, ſumptum ex Nicæno concilio cap. 26. ut teſtatur Iulius Papa epiſt. 2. cap. 6. uel potius cap. 5. ut in veteri libro eſt.

iudicare præſumat,et infra) ſic etiã Raim. et Cõt. præſumat retinere,aut ordinare abſq.eius uoluntate,vel iudicare.quia ſicut irrita erit eius ordinatio, ita et diudicatio. quoniam cenſemus nullum alterius iudicis, niſi ſui, ſententia teneri. Burch.iudicium pro diudicatio,Iuo . ſed ut Burch.Hadr.in concil.poſt illa abſq.eius,additur Epiſcopi ,d.c.26.in editis,ſed in veteri non additur.at poſt verbum iudicari hæc ſunt in utriſq. ſalua tamen in omnibus Apoſtolica auctoritate . niſi ſua, pro niſi ſui,vetus Burch . liber.

ullatenus potuit) poterit,concil , utrubiq.poteſt, Barcin.et duo Tarr.et Burch.et Iuo.In Gregorianis omiſſa uoce ullatenus,poteſt.

Cap.4.Archiepis,Epis,et alijs) Archiepis,et alijs eccleſiarum,Barcin.

Licet uniuerſa loca &c.uſq.ſeruare) Integram clauſulam nondum inueni.

in ſpeciales)in ſpirituales,unus Tarr. et Barcin. quod reicio.

et uacuum) poſt hæc verba in Barcin. hæc ſunt. Nos etenim cuius,etc.Datum Beneuenti.

Cap.5.de Nouo loco,et de Viget Priorib.)hæc omittunt Raim.et Cont. Vigert pro Viget,Barcin. Turgam,concil.parte 38.cap.ult. titulo de præſcriptionib. Viger,ſub tit.de dolo et contu.cap. 4.in hac collectione,ubi alias varias lectiones ſcripſimus.Nigert, vetus Tarr. Vigerit,,duo alij Tarr.

pars cap. Prout.) hæc etiam omittunt concil. et Raim.et Cõt.Aliquot verba eius clauſulæ ſunt d.c.4.de dolo, et contumacia.

an quod de finibus,et ijs,quæ finibus cohærent)ſic etiã Raim.ſcilicet,an quod etc.concil.poſterior.editio.ſcilicet,an quid de cohærẽtib.finib.prior cõcil.editio.et de ijs,unus ex veter.Gregor.

in parochialium)in parochiarum,Barcin.et concil.et tres Tarr.et Raim.aptius.

in utroq.)ubiq.prior concil.editio.in utroq. caſu,unus ex veter.Gregor.

ſi prouinciarum fines)ſi parochiarum fines, cõcil. rectius.ſi fines,Raim.et Cont.

vel alias)ſic etiam concil.et Raim.vel alia, Barcin.vel aliter,unus Tarr.

ſtatutos)ſic etiam Raimundus.conſtitutos,concil.

TIT . XXVI. DE DECImis,et primitijs,et oblationibus.

CAP.1.*non ſine creatoris*)non ſine ſui creatoris,Barcin.et uetus Tarr.ſed uox ſui olim deſid erabatur.

offendunt grauius) Deum,additur in uno Tarraconen.

f.t.)f.u.duo Tarr.dis.u.tertius.

m.qua.)pr.m.qua.duo Tarr.

ut ſub)aut ſub,unus Tarr.aptius.

examine tuo)ueſtro,duo Tarr.

Cap.2.Peruenit ad nos quod cum parochiani &c.) Recte Contius addidit a Raim . omiſſa , quæ ſunt etiam in concil. parte 4.cap.2 .titulo de decimis præſtandis.

conſueuerunt) ſic etiam in concil . conſueuerint, Cont.

debentur)debent,duo Tarr.

cum integritate)hæc in cõcil.ſunt omiſſa: habet Contius.

nunc tamen)nunc tam,concil.et Cont.

ex ipſis)ex eis,concil.et Cont.

de feno,de)et de feno,et de,concil.et Contius,et tres Tarr.

piſcariorum) piſcariarum , Barcin.et concil . et Cõt.et duo Tarr.ſed in altero olim piſcariorũ.

Sed quoniam)Quoniam igitur,concil . et Cont. Vnde quoniam,duo Tarraconen . Quoniam, tertius.

decimas ipſis eccleſijs)ipſas pro ipſis,Cont.utraq. uox in concil. deſideratur.

non perſoluunt) non perſoluerint, tres Tarraconen.

compellere)ſic etiam Raim.compellatis,concil.

et piſcariorum,et feno,et lana) piſcariarum , Barcin.et duo Tarraconen. piſcaria,feno , et lana, vetus Gregor.piſcariarum,feno,et lana, Cont. et alij.et piſcariarum,et de feno,et de lana , concil.

omni contradictione ceſſante) omni occaſione , et app.ceſſante,concil.omnia in Grgor. deſiderantur.omni oc. ceſ. duo Tarr.

Cap.3.Winton.) Wintonien.unus Tarrconenſis.

Nuntios,et litteras &c.)Recte etiam Cont.addidit a Raimundo prætermiſſa,quę ſunt in concil.dicta parte 4.cap.3.

quam pura)quam pure,concil.quam pura,Contius.

Cum igitur)ſic etiam Contius . Cum ergo, concil.

noſtra auctoritate)vox noſtra in concil. non eſt, neq.in duob.Tarr.eſt apud Cont.auct. noſtra, vetus Tarr.

ipſam eorum)ſic etiam Contius.ipſa eorum,concil.et tres Tarraconen.ſed in uno olim,ut editũ eſt.

tam comites &c.)ſic etiam in concil.pro his verbis uſq.ad illa,apibus,et de omni , eſt in Greg. parochianos tuos de apib.

& ap.ceſ.eccleſiaſtica diſtrictione compellas) et appellatione ceſſante,et E.D.con.eſt in cõcil. nõ recte.

de ſuis bonis omnibus)de diuitijs ſuis,concil.

communi integritate)ſcribendum,cum omni integritate,ut eſt in concil.et in duobus Tarraconen.

parochianis tuis)parochianos ueſtros,concil. et Barc. aptius, et uetus Tarr. parochianos tuos , duo alij Tarr.

piris,apibus)et piris,et apibus,concil.

& de omni)ſic etiam Raim.vox de in concil.nõ eſt.

ſoluere)ſic etiam concil . perſoluere Raimundus.

ap.ceſ.conſtringas)appellatione ceſſante compellas,concilia. compellas,Raim. et Cont.alijs omiſſis.

Cap.4. Idem Exonen.& Wigor.Epis) Exon. Epo,Raim . et Cont . Ryomen. et Vuinton. Epis,d.parte 4.cap.4. Vuigorien.pro Ryomẽ. in marg.concil.

de Ortona)de Hortun.concil.de Hortona, duo Tarrac,et uetus Gregor.de Ortonen. Contius, et alij . de Ortone , alter minus uetus Gregor.

ſecundum generalem Anglicanæ eccleſiæ inſtitutionem)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concilijs.

ſuis in autumno)hæc etiam in Gregor.non ſunt. ſunt in concil.

ſancti Michaëlis) hæc etiam ab eiſdem ſunt omiſſa,mendoſe autem editum eſt in concil.et mihi.

antequam eccleſiæ &c.)antequam eidem eccleſiæ etc.Barcin.et tres Tarr.et cõcil.et antequã id faciant,Raim.et Cont.

impendunt; tunc demum)impendunt,et tũc dein de, concilia. impendant , tunc demum, Raimun.

Vnde diſcretioni ueſtræ per A.ſ.pr.)hæc plenius, et rectius ſcripta ſunt,quam in concil. deſiderantur omnia in Gregorianis.

ſub anathematis diſtrictione)hęc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

illos cogatis)eos cogatis, Raim. compellatis eos, concil.

ut decimas tam de frugibus &c.) ut decimas ſtatim,ueteres Gregor.alijs multis omiſſis. ut decimam ſtatim,Cont.et alij.at in concilijs ordo verborum mutatur,cetera,ut edita ſunt.

ſtatim collectis frugibus)ſic etiam concil.ſtatim fructib.collectis,Raim.

& alijs temporibus,prout debent)et in alijs temporibus,prout debentur,Barcin.et concil.hæc omnia in Gregor.non ſunt.debent pro debentur, eſt etiam uarietas in concil.et in alijs etc.duo Tarr.

exhibeant) ſic etiam in concil.exhibere procurent,Raim.et Cont.

Cap.5.Conſano Epo)Cuſano Epiſcopo , concilia.

R.de Iu. ſ.) R.tamdiu ſ. Barcin.R.de Lantino parochianus tuus tamdiu ſcilicet, concil , pro Lantino in margine eſt Lantmo. R. diu ſcilicet,tres Tarr.aptius.idem elicitur ex Vincentij uerbis.

in mutatione)in commutatione, Barcin. et concil.aptius,et duo Tarr.

quorundam dederit villanorum) quarundam dedit villarum,concil.

tibi ipſi)vox ipſi in concil. non eſt.

quia decimæ)Ceterum quia decimæ,concil.quia uero decimæ,duo Tarr.

commutandæ) attendentes, additur in concil.

in commutatione)in commutationem,concil. et unus Tarr.non male.

tibi ſubtractas)vox tibi in uno Tarraconen.nõ eſt.

Cap.6.monachis de Neub.) o ſupra B eſt in uno Tarr.forte Neuburgo.de Neubro,uetus Tarr, de Nembroſio,alter.de Conlembroſio,tertius. de Nenolo,vetus Gregor.de Nouella,alter minus uetus.de Neuclen.Cont.et alij.Idem monachis. in concil.parte 13.c.2.titulo de religioſis viris decimas ex priuilegio non præſtantib. et de priuilegio abutentibus.

tranſmiſſa nobis queſtione demonſtrauerunt) conqueſtione pro quęſtione,concil. et tres Tarr. ſua conqueſtione monſtrarunt,uetus Gregor. ſua nobis etc.Cont.et alij.

unde decimas) ſic etiam Raim.de quibus decimas,concil.

ſuſtentationẽ)vitę,additur in uno ex ueter. Gregor.

conduxiſtis)ſic etiam concil,a pleriſq.laicis conduxiſtis,Barcin.et Raim.

Vnde) Verum,unus ex veter.Greg.

immoderate,& enormiter)ſic etiam concil.enormiter,Raim.alijs omiſſis.

intentionis noſtræ,aut)intentionis,cõcil.alijs omiſſis.ut editum eſt,Raim.et Cont.nec pro aut,unus ex ueter.Greg.

quas conducitis)ſic etiam concil.et uetus Greg. quas conduxiſtis,Cont.et alij.

non debeatis perſoluere)deberetis pro debeatis,cõcil.non ſoluatis,Raim.et Cont.

uniuerſitati ueſtræ m.pr.ut eis de fructibus) diſcretioni ueſtræ per etc. quatenus eiſdem fratrib.

cõcil. mandamus, quatenus, Raim. uniuerſitati ueſtræ, in Barcin. non ſunt, cetera, ut ſunt edita. man. qua. unus Tarr. pro m. pr.

conſueuerunt) ſic etiam Raim. conſueuiſtis, concil. quod non æque placet.

tam pacifice, & amicabiliter conueniatis &c.) ſic etiam in concil. amicabiliter componatis. Raim. et Cont. alijs omiſſis.

inter uos debeat ſcandali malitia) materia pro malitia, tres Tarr. aptius, debeant inter vos ſcandali mala, concil.

& uos videamini) et uos non uideamini, Barcin. et duo Tarr. et ne uos uideamini, concil.

Cap. 7. frugum decimas, vel animalium exigant) frugum, uel animalium decimas exigant, d. parte 13. cap. 16. decimas exigant, Raim. et Cont. alijs omiſſis.

nunquam in lege &c.) hæc uſq. ad illa, non enim leuitæ, omittunt Raim. et Cont. Numquam enim hoc in lege etc. concil. uide cap. 8.

accepiſſe, vel extorſiſſe) extorſiſſe, cõcil. et in margine, cepiſſe. accepiſſe, Raim. et Cont. alijs omiſſis. de decima decimæ, quæ dabatur a Leuitis ſacerdoti, vide Numer. 18. et ex Hieron. c. 1. hoc tit. in ſecunda collectione.

Illi profecto clerici &c.) ſic etiam Raim. et Cont. Illi profecto ſoluere laborum ſuorum decimas debent, qui a clericis ſpiritualium miniſteriorũ labores accipiunt, concil. Hæc uidentur ad laicos pertinere: ut etiam infra c. 8.

Cap. 8. quod te) quod ut te, concil.

gratiſſima) ſic etiam concil. gratiſſima, Barcin. non male.

ut aliquando) et pro ut, Barcin. ita et aliquando, concil.

deberemus) debemus, concil. et uetus Tarr.

In eo autem) Super eo, concil.

albis, uel nigris) et pro uel, poſterior concil. editio. utrũq. deſiderabatur in priore editione.

ſecularibus uel) hæc in concil. non ſunt.

ad firmam a nobis) ſcribendum, ad firmam, a nobis, ut in concil. eſt. ad firmam: ideſt locationis titulo, et eſt vulgare Anglorũ. Alan. Anglus.

in ſcriptis) in præſcriptis, tres Tarr. ſed malo, in reſcriptis.

proprijs ſuis) vox ſuis in uet. Tarr. non eſt.

Hadrianus Papa) uide cap. 10. et 15. et Tancr. cuius uerba habemus cap. 10. hoc tit. in Greg.

quod in ueteri teſtamento &c.) uide c. 7.

In nouo) t. additur in Barcin. et in uno Tarr. hoc eſt teſtamento. Immo, concil. pro In nouo.

ut populus eccleſijs illis decimas ſoluat) ut eccleſijs illis decimas perſoluant, concil. ſoluãt, tres Tarr.

Non eſt magnum, ſi temporalia metamus, ubi ſpiritualia ſeminamus) ſeminauimus, Barcin. et cõcil. metimus pro metamus, duo Tarr. ſi metimus temporalia, concil. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; Paul. epiſt. 1. ad Corinthios cap. 9. Si nos, inquit, uobis ſpiritalia ſeminamus, magnũ eſt, ſi nos ueſtra carnalia metamus?

te diligamus) ſic etiam in concil. vox te in Barc. non eſt.

Kariſſ. fratri noſtro defẽdẽtes) chariſſ. fratrem noſtrũ defendentes, cõcil. quod non æque placet. Alias uarias lectiones negleximus.

Cap. 9 Idem Abbati, & fratribus de Lorengio) Dolen. uetus Greg. Delen. alter minus vet. Dolen. Cont. et alij. Idem, concil. d. parte 13. c. 4. alijs omiſſis. Abbatib. pro Abbati, duo Tarr. de Loreg. unus Tarr. de La. alter.

parte ueſtra) tua, uetus Tarr.

de Vrſino) de Vrſin. Raim. et Cont. de Vrſitun. d. parte 13. c. 4. de Vrſinenſi, unus ex veter. Gregor.

& alia damna &c.) hæc uſq. ad illa, di. u. omiſit Raim. pro quib. in ueterib. Gregor. eſt, et infra. Contius ea quoq. omiſit. ſunt tamen in alijs editis libris. ut editum eſt, in concil.

di. u. per A. ſ. m. conſulimus, & hortamur, quatenus) diſcr. ueſtræ mand. quatenus, Raim. diſcretioni ueſtræ per A. ſ. monendo cõſulimus, et hortamur, quatenus, concil. pr. m. pro m. vetus Tarr.

& alijs &c.) hæc omittunt Raim. et Cõt. uſq. ad vocẽ pacifice. ſunt autem in concil.

pacifice conueniatis: ne etc.) ſic etiam concil. componatis. Raim. alijs omiſſis uſq. ad illa, nã quando; vel ut in altero veteri Greg. eſt, quia quãdo.

ita erant rare) ante hæc uerba eſt in concil. domus ueſtræ. ſed in Gregor. eſt poſt hæc uerba, Abbatiæ ueſtri ordinis.

quod exinde) ſic etiam concil. et Raim. quod eccleſiæ exinde, Barcin. forte vox eccleſiæ ſcribi debet poſt uocem raræ in hunc modum: ita erant raræ eccleſiæ, quod exinde etc.

per gratiam Dei) hæc omittunt Raim. et Contius.

de fratribus ueſtris) de uobis, Raim. de confratribus ueſtris, Barcin. et duo Tarr. de confinibus ueſtris, concil. non male.

querelam) querimoniam, unus ex ueterib. Gregor.

proponunt) ſic etiam Raim. deponunt, concil.

Cap. 10. Taracon. Ep̃o) Terracen. Ep̃o, Tarr. unus. Tarenti. alter. Turon. Archiep̃o, duo alij. Trecenſi Ep̃o, d. parte 13. c. 5. Terracon. Archiep̃o. Raim. et Contius.

quod albi) quod cum albi, uetus Tarr.

indulſerit

indulſerit) indulſit, concil. et Raim. et duo Tarrac.

decimas laborum) decimas omniũ laborũ, unus Tarr.

conceſſerant) conceſſerunt, Barc. et concil. et unus ex ueter. Gregor. conceſſerant, Raim. et Cõtius.

Hadrianus) vide cap. 8. et 15.

Ciſtren. ordinis) ſic etiam in concil. Ciſtercien. ordinis, Raim. et Contius. Ciſtrenſis ordinis, tres Tarr.

decimas laborum ſuorum indulſit) ſic etiam in concil. quos proprijs manibus, uel ſumptibus colunt, indulſit, addit Raim. poſt vocem ſuorum. ea uerba ſunt d. c. 8. in priuilegio aliorum Pontificum. excolunt pro colũt, habet unus ex ueter. Greg.

ceteris autem tantum) ceteris uero, Barcin. et duo Tarraconenſes, et concilia, et Raimundus.

& ſumptibus) ſic etiam concil. vel pro et, Raim. et Cont.

conceſſit) ſic etiam in concil. indulſit, unus ex ueter. Gregor. in alijs utrumq. deſideratur.

quia ij, quibus indultæ ſunt decimæ) quatenus pro quia, concil. aptius. quare ij, quibus hoc indultum eſt, Raim. et Cont.

de noualibus &c.) hæc uſque ad illa, hac occaſione, Raim. et Contius omittunt. ſunt in concilijs.

non debent, nec poſſunt) ſic etiam in concil. nõ poſſunt, Raim.

Cap. 11. Idem) ſic etiam Raim. et Cont. Idem, et fratribus Ramenſis eccleſiæ, d. parte 13. c. 6. mẽdoſe. forte Abbati, et fratribus Remen.

de laboribus ueſtris) ſic etiã in concil. uox veſtris a Raim. et Cont. eſt omiſſa. Tancredi verba ſunt. Si intelligis de templarijs, et hoſpitalarijs, et Ciſtercien. tunc generaliter eſt uerum. ſi de alijs, reſtringe circa ortos, et noualia, ut ſ. e. c. prox. R. huic opinioni conſentiunt Ala. et Io. Gal. et Hug. ſed Laur. et Vinc. dixerunt cõtra. ſed ego conſentio primis. T.

cuilibet de terris ueſtris decimas) illis, addit uetus Tarr. illis pro ueſtris, Barcin. cuilibet decimas de terris illis, conciliã, et duo Tarraconenſes. decimas de terris ueſtris, Raimund. et Cont.

excolendas) ſic etiam Raim. ad colendũ, concil.

Relatum eſt ſiquidem &c.) omnia ea, quæ ſequuntur, a Raim. et Cont. ſunt omiſſa; exſtant in cõcilijs.

Senonen.) Senon. uetus Tarr. Sen. duo alij Tarrac.

ruſticis ueſtris) vox veſtris in concil. non eſt.

& exinde) ei pro et, Barcin. et unus Tarr. et ei exinde, concil. et deinde, uetus Tarraconenſis.

quanto artius uos, & ordinem ueſtrum diligimus) quanto artius uiuitis, concil.

tanto minus uos, & ordinẽ ueſtrum uolumus efficere) et ordinem ueſtrum, Barcin. et uetus Tarr. non habẽt. tanto tardius debetis efficere uos, concil. tanto minus uolumus efficere uos, unus Tarr.

quæ ſunt) hæc in uno Tarr. non ſunt.

priuilegiorum noſtrorum) ueſtrorum, concil.

uideatur amittere) mereantur amittere, concil. et unus Tarr. Priuilegium dignitatis meretur amittere, Simplicius Papa epiſt. 2. ut refert Grat. diſt. 74. c. 7. Priuilegium meretur amittere, Simpl. et Burch. li. 1. c. 29. et Iuo parte 5. c. 140. decreti, et Anſel. lib. 6. c. 60. et Innocen. 3. c. 1. de priuileg. collect. 3. Priuilegiũ omnino meretur amittere, Anſel. lib. 4. c. 3. et Grat. ex regiſtro Gregorij, 11. q. 3. c. 63. et 25. q. 2. c. 21. in fine. vox dignitatis in trib. ueterib. Grat. libris non eſt: uox omnino in uno: itaque omnino, eſt in altero.

qui permiſſa ſibi abutitur poteſtate) qui conceſſa ſibi abutuntur poteſtate, concil. ut editum eſt, Simp. et Burch. et Iuo, et Anſel. et Grat. et Innocent. 3.

cum integritate) cum omni integritate, concil.

Senen.) Sen. duo Tarr.

præfatis) prædicti, alius Tarr.

ad ſoluendum decimas ei) ad ſoluendum inde decimas eidem, Barcin. ad ſoluendas inde decimas eidem, cõcil. ad perſoluẽdas inde decimas eidem, duo Tarr.

Cap. 12. Idem) Item ex priuilegio Alexandri Papæ, concil. pro Papæ eſt iij. in Barcin. cetera, ut in cõcil. Idem pro Item, duo Tarraconen. cetera, ut Barcin.

Sanctæ laborum) inuehitur hoc loco Tancr. in cõpilatorem, cur hoc, et prox. cap. omiſerit mentionem eorum, de quib. loqueretur.

hoc etiam idem &c.) ſic etiam in concil. hæc verba magis collectoris eſſe videntur, quam Pontificis. mutanda igitur eſt punctorum ratio.

habetur Pontificũ) vox habetur in concil. deſideratur.

Cap. 13. Idem) ſic etiam Raim. et Cont. Couentren. Ep̃o, et officialibus eius, d. parte 13. capite 8.

Ad audientiam noſtram noueritis perueniſſe &c.) Recte Contius addidit a Raimundo prætermiſſa,

miſſa, quæ ſunt etiam in concilijs.

ueſtrum dilectis) ueſtrum a dilectis, Barcin. et Cōtius, et tres Tarrac. ueſtratium a dilectis, concil.

fratribus Ciſtrenſis) fratrib. Ciſtercien. Cont. Abbate, et fratrib. de Pipēnella, qui ſunt Ciſtrēſis, concil. ſed in marg. Pipeuuella, et Ciſtertien.

illud (priuilegium cap.) Illud autem priuilegij capitulum, Barcin. vox autem non eſt in concil. neq. in Gregor. neq. in trib. Tarr. cetera, ut in Barcin. priuilegij cap. vetus Tarraconenſis.

Apoſtolicæ ſedis) ſedis Apoſt. concil. hæc omittunt Raim. et Cont.

praua interpretatione, ac malitioſe) malitioſa, Barcin. malitioſe, concil. praua quadam interpretatione, uetus Gregor. alijs omiſſis. quidam pro quadam, Cont. et alij.

quo eiſdem fratribus) ſic etiam in concil. quod pro quo, duo Tarr. et Barcin. quod Ciſtercien. veteres Gregoriani. quo pro quod, Contius, et alij.

aut ſumptibus, quos proprijs manibus excolunt) rectius in Gregor. eſt, quos proprijs manibus, aut ſumptib. excolunt. et pro aut, in concil. cetera, ut in Greg.

exigere audeat) ſic etiam in concil. exigat, Raim. exigere non audeat, prior editio concil.

aſſerunt enim) vox enim a Raim. eſt omiſſa, exſtat in concil.

Vnde quoniam &c.) Recte Cont. addit a Raim. omiſſa, quæ in concil. etiam ſunt. Verum pro Vnde, concil. et Contius, et duo Tarraconenſes.

benignitate eccleſiaſtica) Apoſtolica, pro eccleſiaſtica, Barcin. et cōcil. et Contius aptius, et tres Tarraconenſes.

fouere uolumus) debemus, pro uolumus, concil. fouere debemus, et uolumus, Contius plenius.

uel ipſos) ſic etiam in concilijs. uel eos, Contius.

moleſtandi quemlibet) curantes, Barc. addit. quamlibet pro quemlibet, Cont. quantumlibet moleſtandi, concil.

attentius prouidere) ſic etiam in concil. uolentes, Cont. addit.

ueſtræ f. per A. ſ. pr. m.) tuæ uenerabilitati etc. cōcil. (f. u.) mādamus, Cont. f. u. etc. duo Tarraconenſes.

a prædictis fratribus &c.) præſcriptis pro prædictis, cōcil. pro his uerbis uſq. ad illa, Nā ſi, ſcribunt Raim. et Cont. non permittatis hoc fieri.

non permittas, unus ex ueterib. Gregorianis.

a parochialibus) a parochianis, concil.

Nam ſi de nonalib. tantum intelligeremus) Nam ſi tantum de noualib. intelleximus, concil. Nam ſi intelligeremus tantummodo de noualib. Raimun.

ubi ponimus) ubi poſuimus, unus ex ueter. Greg. et duo Tarr.

ſicut in priuilegijs &c.) hæc clauſula a Raimundo, et Contio eſt omiſſa, exſtat in concilijs.

aliorum quorundam ponimus) quorundam aliorum præſumimus, concil. poſuimus, forte ſcribendum. quorundam aliorum ponimus, unus Tarr.

Cap. 14. Gregorius Papa) Item Gregorius, concil. nondum inueni, cuius Gregorij ſit hoc caput. Eug. Papa, unus Tarr.

quia ſi) quæ ſi, unus Tarr.

dandæ ſunt) ſint, duo Tarr.

& peregrinis) dandæ ſunt, concilia addunt.

eſt, ut ab eis) eſt enim, ut a clericis, concil.

hereditas eius) hæc in concil. non ſunt.

pauperum hereditas) pauperum enim hereditas, vetus Tarr. olim, ſed mox omnia deleta ſunt. omiſſa quoque omnia ſunt in alijs duob. Tarrac.

pauperib. eſt. eroganda) pauperibus eius eroganda eſt, concil.

pro timore illius) propter amorem illius, concil. non male. pro amore eius, duo Tarr.

ſe ſubdunt) ſe ſubmittunt, concil.

Cap. 15. Hadrianus) Papa, additur in Barcin. Itē Hadrianus Papa, concil.

ſi cunctarum) ſic etiam in concil. ſed notatur alia ſcriptura, ſi cuncta, quæ non æque placet.

integra non debeant illibata ſeruari) illibataq. pro illibata, Barc. et tres Tarr. integre non debeāt, et illibata ſeruari, concil.

uidemur) uideremur, duo Tarr. aptius.

eccleſia Dei) eccleſiæ Dei, concil. quod non placet.

nobis eam) nobis cum, concil.

recto ſuo curſu dirigitur) diriguntur, concil. recte pro recto, Barcin. et duo Tarr. ſed in altero recto prius fuerat.

quaq. uigili) quam uigili, concil.

ius proprium) ſic etiam in marg. concil. ius ſuū, in contextu ſcripturæ.

Proregalenſis) Partariolenſis, Barcin. Partonolen. cōcil. Parconolē. in margine. Portoriolen. unus Tarr. Portuoriolen. alter.

canonici) hæc uox in concil. deſideratur.

demonſtrauerunt) monſtrauerunt, duo Tarr.

ipſos fratres eiſd.) ipſos ſuper eis, Barcin. ut editū eſt, in concil. ſuper pro fratres, unus Tarr. eius pro eis, alter.

Quod ſi) quia ſi, cōcil. prior. edit. qui ſi, poſter. et duo Tarr.

monachalem) monaſticum, Barcin. monachicū, concil. et duo Tarr.

quem geſtatis) uox quem in concil. deſideratur. quem habetis, uetus Tarr.

illicite uſurpare) ſic etiam in concil. illicite ita uſurpare, concil. ita illicite uſurpare, uetus Tarr. ſed olim uox ita omiſſa fuerat.

pr. m.) uobis mandamus, concil.

decimationem) decimationes, duo Tarr.

quam eo loco &c.) quæ in illo loco præſertim, qui Macien appellatur, exiſtit, concil. Macien. quoq. eſt in Barcin. cetera, ut edita ſunt. quæ pro quā, duo Tarracon. Matien. unus, Macien. duo.

ſeu perturbare) ſeu protrahere, concil.

& ſi quid) et ſi quas, concil. et ſi quod, unus Tarrac.

quaſcumq. etiam poſſeſſiones) quaſque etiam, duo Tarr. alia uoce omiſſa.

eiſdem canonicis) eis, concil.

Nos ſiquidem &c.) hanc fuiſſe Hadriani interpretationem dicitur ſupra cap. 8. et. 10. refertur eadem opinio ſine nomine auctoris apud Gratianū 25. q. 2. c. ult. in fine. uide etiā cap. 16. hoc tit.

ad Apoſtolicæ ſedis audientiam) ad ſedem Apoſtolicam, concil.

eccleſiaſticæ) eccleſiæ, uetus Tarraconenſis.

Cap. 16. de Aſtino) de Caſtano, Barcin. de Auxinio, uetus Tarr.

Lauare) Lauaren, unus Tarracon. Leuate, Barcin.

Conqueſtione) conqueſtio, Barcin. et duo Tarr. non male.

ueterum decimarum) decimationum, duo Tarracon.

m. qua.) or. qua. duo Tarr. pro hortamur, quat. non recte.

querella eius) huiuſmodi pro eius, duo Tarraconen.

partem eiuſdem) eius, unus Tarr.

quæ ſibi debetur) quam debetis, unus Tarr. quam debes, alter.

eidem integre) eidem eccleſiæ integre, duo Tarrac.

conſtitutionis) ſedis, addunt duo Tarr. ſine cauſa.

Cap. 17. Idem Wigor. Epō, & Herfor. Epō) Idem Wigor. et Herefor den. Epis, Barcin. et tres Tarr. Vuigorn. pro Wigor. d. parte 13. cap. 11. cetera, ut Barcin. Hadrianus Vig. et Herford. Epis, uetus Gregor. Vigoren. et Herfor. Cont. et alij. Exiſtimo autem hunc fuiſſe Hadrian. 4. qui proximus fuit ante Alex. 3.

queſtione Willelmi preſbyteri de Cretona accepimus) conqueſtione, Barcin. et duo Tarr. pro quęſtione, aptius. conqueſtione Vu. presbyteri de Tritona accepimus, concil. conqueſtione accepimus W. presbyteri, uetus Gregor. conqueſtione V. presbyteri accepimus, Cont. et alij. G. pro V. alter minus vetus Gregor. cetera ut Cont. Tertona pro Cretona, uetus Tarr. Certona, alter.

quod cum eccleſiam de Cretona &c.) Tertona uet. Tarr. Certona, alter. quod cum in eccleſia de Tritona etc, concil. eccleſiam pro in eccleſia, in marg. hæc omittunt Raim. et Cont. uſque ad illa, cum inter Abbatem.

pacifice poſſediſſet) miniſtraſſet, concil. omiſſa voce pacifice. in marg. poſſediſſet.

de Brueria) de Beria, concil. de Bueria, in margin.

in hoc quadriennio) in hoc quadriennium, Barcin. infra hoc quadriēnium, concil. et tres Tarr.

penitus ſubtraxerunt) vox penitus in concil. non eſt.

de Breueria W. nomine) Brueria pro Breueria, Barcin. et duo Tarr. ut ſupra. de Bueria Vu. nomine, cōcil. de Brudeia, Raim. alijs omiſſis. de Brūdaria, unus ex veter. Greg. de Breuiana, uet. Tarr.

xx. annis, & eo amplius elapſis) quindecim pro xx. cōcil. omnia a Raim. et Cōtio ſunt omiſſa. xxx. uetus Tarr. ſed olim, ut editum eſt.

interceſiſſe dicatur) interueniſſe dicatur, concil. interceſſerit, Cont.

prædicto preſbytero, & eccleſia ſua) iam dicto, uetus Tarr. iam dictæ eccleſiæ, duo alij Tarraconen.

in integrum) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

leguminibus) decimas, addit unus Tarraconen.

deberent perſoluere decimas) uox decimas, neque in cōcilijs eſt, neq. in tribus Tarr. neq. in Barcin. decimas perſoluerent, Raim.

minutis) quibuſdam, addit unus Tarraconen.

ob exaltationem eccleſiæ monachorum) hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concilijs.ab exaltatione etc. Tarr.uetus.

quietas clamauit) ſic etiam in concil.et in ueteribus Gregor.quittas clamauit,Cont.et alij m̃edoſe.uox clamauit ex plebeio Italorũ uſu vſurpata eſt.uel donauit,additur in uno Tarr.

Cumq.cõuentio &c.) hęc uſq.ad illa,Abbas illius loci,omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

Abbas illius loci) ſic etiam in concil.idem Abbas,Raim.

ad præſentiam noſtram accedens) hæc etiam omittuntur in Gregor.ſunt in concil.

priuilegium) ſic etiam Raim.ſcriptũ priuilegiũ, concil.

monaſterio ſuo) ueſtro pro ſuo,unus Tarr.

aut ſumptibus excolit) et ſumptibus excolit,cõcil. aut ſumptibus excolũt,Raim.colitis pro excolit,olim unus Tarr.excolitis,duo Tarr.

ſoluere teneretur) ſoluere teneatur,concil.ſoluere tenerentur,Raim.et Cõt.teneretur ſoluere,duo Tarr.tenetur ſoluere,tertius.

Qui ſiquidem reuerſus &c.) Recte Contius addidit a Raim.omiſſa,quæ exſtant etiam in cõcil.

apud H.) ſic etiam Cont.aduerſus H.concil.

illius uillæ) ſic etiam in concil.ipſius villæ,Cõt. iſtius uillæ,uetus Tarr.

ipſius uillæ) illius uillæ,concil.et Cont.

per priuilegium) ſic etiam Raim.per prædictum priuilegium,concil.

prædictæ) præſcriptæ,duo Tarr.

derogari) derogare,concil.et Raim.

m.atq.pr.) pr.m.atq. præcipimus, duo Tarr.et pro atq.tertius.

utraq.parte apud uos &c.) hæc uſq.ad illa,Abbatem,et monachos,omittunt Raim.et Cont.ante pro apud concil.et duo Tarr.

plenius) diligentius,concil.

facta fuerit) vox facta in concil.non eſt.

auctoritate noſtra moneatis & diſtrictius) diſtricte, concil.omnia in Gregor.omittuntur. commoneatis,duo Tarr.

uel compoſitionem) et compactionẽ,concil. omittuntur a Raim.et Cõtio,et in uno Tarr.et pro uel,alter Tarr.

quod non credimus) hæc etiam in eiſd.Gregor. ſunt omiſſa.exſtant in concil.

de tranſactione ipſa in eodem priuilegio cõtineatur) illa pro ipſa,concil.de ipſa contineatur in eo, Raim.et Cont.in eodem priuilegio,unus ex ueter.Gregor.

oc.et ap.ceſ.) occaſione,et appellatione ceſſante, concil.hæc omittunt Raim.et Cont. quamuis alio loco ſcribant,appellatione poſtpoſita cõpellatis.

pacifice conueniant) ſic etiam vetus Gregor.pacifice ſecum conueniant, concil. ſecum pacifice conueniant,Cont.et alij,et duo Tarr.

& ſecundum etc.) hæc in Gregorianis deſiderãtur,ſunt in concil.

ipſi ſoluant) ipſi ex integro perſoluant, Barcin. ipſius integre perſoluant,concil.ipſius ſoluantur,unus Tarr.ipſius ſoluãt,alter, in quo olim, ut editum eſt.

Cap.18.Idem B.Cant.Archiepo Thomæ pro B. Barcin.et unus Tarr.Thomæ Cantuar.d.parte 13.c.12.et Raim.B.Thomæ,unus ex veter. Gregor.beato Thomæ,unus Tarr. quod placet:ut ſignificetur Beatus Thomas,in Diuos relatus ab Alex.3.

Commiſſum nobis a Deo &c.) Recte Cõt.addidit a Raim.prætermiſſa,quæ ſunt etiam in concil.Domino tamen pro Deo,eſt in concil.Commiſſum nobis,et infra.uetus Gregor. Commiſſum eſt nobis,Cont.et alij,nõ recte.vox nobis in uet.Tarr.aliquando deſiderabatur.

admonet) admonet nos,Barcin.nos admonet,cõcil.ut editum eſt,Cont.

& hortatur) ſic etiam in concil.et exhortatur, Cont.

uel eccleſijs hæc in concil.non ſunt.et pro uel, Cont.non male.

atque integra illis iura ſua) uox illis omittitur in Barcin.et in duob. Tarr.et Contiano.atq. iura ſua integra,concil.ut iura ſua cuiq.integra,et illibata conſeruentur,unus Tarr.

illibata ſeruare) ſic etiam in concil. conſeruare pro ſeruare,Barcin.et Cont.et unus Tarr.

Peruenit ad nos) ſic etiam Raim.Peruenit quidẽ ad nos,concil.

de Boxle) eccleſiæ,Barcin.et duo Tarr.et concilia addunt.de Bolle eccleſiæ,uetus Greg.Toll. pro Bolle,alter minus uetus.Boſſæ pro Bolle, Cont.et alij.Boxie,unus Tarr.iſti ſunt Ciſtrenſes, addit Alanus in ſcholijs.

in parochia cuius) malo,in cuius parochia, ut in concil.et in Greg.et in uno Tarr.

non perſoluunt) ſic etiam Raim.non perſoluant, concil.non perſoluerunt,duo Tarr.non perſoluerint,tertius.

& eas reddere contradicunt) hæc omittũt Raim. et Cont.ſunt in concilijs.

Ea propter f.t.&c.) Ea propter fraternitati tuæ etc.quatenus prędictos monachos,ut ipſas decimas,concil. et in marg.poſt uocem monachos, forte cogas,aut compellas.Ea propter mand. quatenus eos,ut decimas, Raim.et Cont. f.u. duo Tarr.

ut ipſas) ad ſoluendas,duo Tarr.

etiam de ipſis cultis) et pro etiam,concil.de terris cultis,

cultis,Raim.culturis pro cultis,duo Tarr.

cũ ea integritate) ſic etiam Raim.vox ea in cõcil. desideratur,et in uno ex ueter. Gregor. uox cũ in uno Tarr.non eſt.

qua prius quam) ſic etiã Raim.quoniã pro qua, in concil.

eadem eccleſia) ſic etiam concil. eadẽ parochia, Raim.uox eadem in uno Tarr.non eſt.

perſolui) ſic etiam cõcil.compellas,addit Raim.

ſine ap.ob.noſtra auctoritate, cũ omni diſtrictione) compellas, addunt duo Tarr.ſi non,appellatione ceſſante,auctoritate noſtra,cum omni diſtrictione,concil.omittunt hęc Raim.et Cont.

ſicut olim etiam de paſcuis) uox etiam in concil. non eſt.et ſicut etiam de paſcuis olim,Raim.et Cont.et duo Tarr.excepta uoce et.

ſoluebantur decimæ) ſic etiam cõcil.decimæ ſoluebantur,ueteres Greg.decimæ perſoluebantur, Cont.et alij.

Cap.19.Sancto Lau.) Laurentio,Barcin.et cõcil. et duo Tarr.

de Colligran.) de Colingham, concil. de Collinghan,Barc.de Callebran,uet.Tarr.de Collabran,alter.

antequam fundus) quando fundus,concil.

Vnde) Verum,concil.

præſumatis inferre) inferre præſumatis,concil.irrogare,in marg.

irrogari uelletis) inferri uelletis,concil.

per Ap.ſ.pr.m.et m.pr.) et mandando pr.Barc. apertius,omnia in cõcil.deſiderantur.et m.pręcipimus,unus Tarr.

in qua antiquitus) ſic etiam in cõcil.vox in nõ eſt in Barcin.

non differatis) monachis nigris loquitur. Alan.

ibi nos) uox ibi in duob.Tarr.non eſt.

uen.fr.Wi.) uen.fratris noſtri Wi.Barcin.fratris noſtri Vuigornienſis, concil.omiſſa uoce uen. Willelmi pro Wi. Tarr.unus. uenerabilis fratris W.duo alij Tarr.

Conſtren.) Cyſtren.Barcin.Ciceſtrenſis,cõcil. Ciſtrenſis,nec non et Wigor.Epi,unus Tarr.

oc.& ap.remota) occaſione,et appellatione ceſſante,concil.omni ap.re.duo Tarr.

quod ipſi) et quod ipſi,cõc.prioris editionis.vox et deſideratur in poſteriore.

Cap.20.Idem) Item Gregorius,Barcin.et cõcil. forte Greg.7.vel 8.Idem Greg.duo Tarr.

Cap.21.Ioannes Papa) Item Ioannes Papa,Barc. et concil.et unus Tarr.

prædeceſſorum) noſtrorum,additur in concil. et in uno Tarr.

conuenire) alias non cõuenire,prior editio cõcil. vox nõ omiſſa eſt in poſteriore cõcil. editione.

& nutritur) et ueſtitur,Barc.et cõc.et tres Tarr.

Cap.22.Deferẽte) Referẽte,Barcin.et tres Tarr.

magiſtro N.) H.unus Tarr.

de A.) de Harde Wic, Barcin.de Bard. uetus Tarr. de Barde Wic. alij duo Tarr.

pręcipiendo m.) f.u.p.m.Barc.nõ male, pro fraternitati ueſtræ pręſentib.mãdamus,ſiue pręcipiendo mãdamus.uobis prę.m.duo Tarr.

memorato N.) H.unus Tarr.

de ſoluendis) de perſoluendis,Barc.et tres Tarr.

iuri N.) pręſcripto N.Barc. V.pro N.uet.Tarr. iuri eiuſdem H.alter Tarr.

ad admonitionem) ad monitionem,unus Tarr.

Cap.23.ex.concilio Lateran.) ſic etiam Raim.et Cõt.addẽdũ c.14.ex cõcilijs,ſed in hiſtoria Anglica Gul.Neubrigen.eſt pars c.7.

pars c.Præterea) P.c.Præterea. Cont.qui addit in marg.ex 2.compil.nõ recte.Integra clauſula extat c.5.de iure patronatus,in hac collect.et in concil.quamuis apud Gul.illud c.5.ſit c.6.eius cõcilij,hoc uero caput ſit pars c.7.cuius initium eſt, Sane quia laici.eius integra clauſula extat ſub tit.de foro cõpetenti c.6.in hac collectione.poſt eius capitis ſexti uerba ſequũtur hæc,de quibus agimus.

Prohibemus inſuper) ſic etiam Gul. Prohibemus etiam,concil.Prohibemus,Raim.et Cont.altera uoce omiſſa.

detinentes) ſic etiã Gul.et Raim.retinẽtes,cõcil.

in alios laicos poſſint) uſus pro alios,unus Tarr. poſſunt pro poſſint,olim in eodem fuit.

Si quis uero receperit) ſic etiã cõcil.et Raim.Si uero receperint, Gul. Si aliquis pro Siquis, unus ex ueter Greg.

non reddiderit) ſic etiam Raim.nõ reddiderint, Gul.non tradiderit,concil.

priuetur) ſic etiam cõcil.et Raim.priuẽtur,Gul.

Cap.24.ſuffra.) ſuffraganeis.Tarr.unus.

quadã manu ſollicitudinis aduocare) hęc uidẽtur eſſe mẽdoſa. ſunt in quattuor Tarr.et uno Barc.

ex integro) integre,duo Tarr.

Vnde) Verum duo Tarr.

quoniam tantæ) tantum,uetus Tarr.olim.

relinquere incorrectum) incorreptum relinquere, duo Tarr.

pr.m.) et m.pr. unus Tarr.addit.

laicos omni) laicos cum omni,unus Tarr.

ut eccleſijs) ut in eccleſijs,Barcin.et duo Tarr.et uaria lectio tertij Tarr.

et baptiſmum) ac baptismata,duo Tarr.

cõtumaciter inſtituta ueſtra) cõſtituta noſtra cõtumaciter,unus Tarr.inſtituta pro conſtituta, alter Tarr.

eos percellatis) eos compellatis,duo Tarr.

et ſtatuta) et conſtituta,unus Tarr.

ipſis eccleſijs) in proprijs eccleſijs, Barcin.et duo Tarr.in ipſis eccleſijs,tertius.

perſolutis) perſoluendis,unus Tarr.

pr.man.ut) per A.ſ.pr.m.qua.unus Tarr. qua. pro ut,alter Tarr.

Cap.25.Brixien.Epo) ſic etiam parte 50.c.40.in concil.et in editis Gregorianis. Buriſen. Epo,

uetus liber.

requirit)ſic etiã vet.Greg.requiſiuit,cõcil. Cõt. et alij.requirit,olim uet.Tarr.mox requiſiuit.

tibi ſit ſtatuendum)ſic etiam Raim.et Cont.ſtatuendum fuerit,concil.

t.f.ſignificatione præſentium)fraternitati tuæ præſentib.litteris,concil.omnia Raim.et Cõt.omittunt,tuæ f.duo Tarr.

illę,quę arabiles ſunt)ſiunt pro ſũt,cõcil.vox illę omiſſa eſt a Raim.et Contio,et uno Tarr. cetera,ut edita ſũt.factæ ſũt,unus ex veter.Greg.

alicuius eccleſię)vox eccleſięin cõcil.deſideratur, eſt in Gregorianis,nõ eſt in duob.Tarr.

ut decimas earum)tu pro ut,duo Tarr.aptius.tu earũ decimas,cõcil.decimas earũ,Raim.et Contius,tertia uoce omiſſa.

tua parte retẽta)ſic etiã Raim.tua ex parte retẽtas,concil.non recte.

Alioquin ipſas)ſic etiam cõcil.et Raim.ipſa pro ipſas,Cont.non recte.

a Deo tibi datam)ſic etiã Raim.tuã,concil.traditam pro datam,unus ex veter.Gregor.

tuum tenere)ſic etiam in concil.tuum poteris retinere,Raim.

ita quidem,quod &c.)hæc ad finẽ uſq.omittunt Raim.et Cõt.ſunt in cõcil.excepta voce quidẽ, quę deſideratur.vox quod in uno Tarr.nõ eſt.

ſiquis in his)ſiquis tibi in his,concil.

ſententias vero)vox uero in duob.Tarr.non eſt.

ſuper decimis)ſic uet.Tarr.olim, mox decimas, ut in alijs duobus.

a Conſulibus)a Comitib.cõcil.in legib.Gothicis Comites iuri dicundo præſunt,ut Epi.

omni contr.)omni oc.Barcin.contradictione,cõcil.altera uoce omiſſa.

ap.poſtp.)appellatione ceſſante,concil.ap.poſt poſita,tres Tarr.

reuoces)in irritum reuoces,concil.

a ſacerdotib.uel clericis)a clericis,ſiue conuerſis, concil.

eum ab)tu eum ab,concil.

ceſſare cõpellas) vox ceſſare in cõcil.deſideratur.

exſoluere cõſueuerit) conſueuit,cõcil.et tres Tarr.

iure debentur)vox iure in concil.non eſt.

Cap.26.Idem Remenſi Epõ)Archiepõ,Barcin.et duo Tarr.et Raim.aptius.inſcriptio deſideratur in cõcil.parte 26.c.21.

pars c.De diacono)P.c.de diaco.Cont.hęc Raimũ.omiſit.Integra clauſula exſtat ſub tit.qui clerici,uel vouẽtes c.1.in hac collect.et in Greg. et d.c.21.et parte 18.c.12.

Parochianos vero tuos etc.)recte Cont.addit a Raim.prætermiſſa,quæ exſtant etiam in cõcil. d.c.21.ubi autem pro uero eſt.

quia cũ)quod cũ,in concil.Cum Raim.et Cont.

ab homine)ſic etiã cõc.et Raim.ab hominib.Cõt.

ab ipſo domino) ſic etiam Raim.et Cõt.Deo pro domino,concil.aptius.

ſint inſtituta)ſic etiam concil.et Raim.ſunt pro ſint,uetus Greg.

Cap.27.Ambianen.Epõ)Ambian.Epõ.Barc.et uet.Tarr.et uet.Greg.Ambien.minus vet.lib. Abian.duo Tarr.Ambianen.cõcil.parte 50.c. 28.et 29.et Cont.et alij.Dicitur autem in cõci. hoc caput ſumi ex lib.12.regiſtri Alex.3.

Pars c.Quod ſedem)P.c.ſedẽ,Cõt.nõ recte.Integra clauſula exſtat d.c.28.et t.de frigidis c.3.in hac collect.ubi Abianen.Epõ,non recte.

Ad hæc donationẽ)ſic etiã Raim.et Cõt.Ad hæc quoniam donationẽ,cõcil.Ad hoc,duo Tarr.

Sancti Saluij de Moſtracom.)Moſtrarõ.ſiue Moſtrarolũ,unus Tarr.Moſtarol.Barc.Moſtrarolẽ,alter Tarr.vet.Monſtarolẽ,duo alij.Muſterol.cõcil.ſancti S.de Monſtrarijs,uet.Greg.de Monſtrali,Cont.et alij.ſancti Saluini de Monſtralis,alter minus uetus liber.

conceſſit)cuidã laico cõceſſit,veteres Greg.loco pro laico,Cõt. et alij.et prædeceſſor eius cuidã laico iure hereditario cõceſſerũt,cõcil.plenius.

per ſucceſſionẽ tenenda) tenendã pro tenẽda,duo Tarr.et Barcin.et Raim.aptius.tenendam, in concil.quoq.ſed alijs uerbis omiſſis.

quoniam ſanctuarium)ſic etiam Raim. cum pro quoniam,concil.

iure hereditario)ſic etiam Raim.et Cont.iure cõcil.altera voce omiſſa.

non debet)non debeat, concil.non debet,Ràim.

in irritum penitus reuoces,et)hæc omittunt Raim. et Cont.ſunt in concilijs.

eccleſię ſãcti Saluij)ſic etiã cõc.ipſi eccleſię,Raim.

et abſolute)hęc etiam omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

reſignauerit)ſic etiam Raim.reſtituat,concil.

Cap.28.Maſſilien.Epõ)Marſilien. Epõ, Raim. et Cont.non recte.

pars c.Quia ſuper his)P.c.In lib. ſuper his. Cõt. Ego ſuſpicor integram clauſulam exſtare ſub tit.de Iudæis c.7.in hac collectione.

De terris vero)vox vero a Raim.omiſſa eſt.

duximus reſpõdẽdũ)reſpõdemus,Raim.et Cont.

vel ad poſſeſſiones)vox ad omittitur ab eiſdem.

Cap.29.Strigon.Epõ)Archiepõ,Raim.Strigonẽ. Archiepõ,d.par.50.c.39.malo,Strigonien. Archiepõ.

licet immeriti &c.)quę in concil. et apud Raim. deſiderantur,addidit Cont.

noſtræ modo)noſtræ modulo,Cont.

Intelleximus)Intelligimus,uet.Gregor.tantum.

autem ex litteris tuis)hæc etiam omiſit Raim.addidit Cont.excepta voce autem, quæ etiam in concil.omiſſa eſt.

plerumq.)plurimumq.Barc.non recte.

moram habuerit)habuit,tres Tarr.habuerint,cõcil.traxerit,Raim.

cuius parochia relinquitur) cuius parochiam reliquerunt,Tarr.tres, et Barcin.et Raim.a cuius parochia receſſerunt,concil.

cuius parochiani ſint facti) ſunt facti,Raimun.in cuius parochia commorantur,concil.

decimationem requirit)ſic etiam Raim.eorũ decimas exigit,et eos,niſi ad uoluntatem ipſius ſoluant,interdicto ſupponit,concil.plenius.

unde & inuidia,& contentiones oriuntur)unde inuidiæ,et plurimæ contentiones oriuntur,concil.omnia omittunt Raim.et Cont.

ſi de artificio &c.)hæc uſq.ad illa,æquum eſt,ab eiſdem ſunt omiſſa.exſtant in concil.

negotiatione aliqua,& agricultura)de negotiatione,aut etiam de agricultura,concil.uox aliqua in uno Tarr.non eſt.

quam infra)quæ infra,unus Tarr.

reddantur)ſic etiam in concil.decimæ perſonales reddantur ab eis,Raim.et Cont.

ille,qui reddit &c.)pro his uerbis uſq.ad illa,Super decimis,eſt in Gregorianis,eccleſiaſtica percipiunt ſacramenta.ut editum eſt,in concil.

audit diuina &c.)miſſam audiuit,concil. cetera uerba huius capitis nulla ſunt.

Apoſtolus enim dicit,ſi nobis ſeminauimus &c.)de his uerbis, quæ ſumpta ſunt ex epiſtula priore Pauli ad Corinthios cap.9.dictum eſt capite 8. huius tituli.

Super decimis uero)Decimas uero,uetus Greg. non recte.ut editum eſt,Cont.et alij.

uel fructib.)uel fructuum, Raim.

certũ aliquid non duximus reſpondendum) Hęc omittunt Raim.et Cont.

tu uero)uox uero ab eiſdem eſt omiſſa.

ex quo uel nullum &c.)quod per conſuetudinem diu obtentam ibidem noueris obſeruatum. Raim.et Cont.uide cap.3.huius tituli in ſecunda collectione.

Cap.30. quod cum hoſtia &c.)ſimile miraculum, infra de pæniten.c.3.de muliere.lib.2. Tancred.

quas in reparatione) reparationẽ, Barcin.et tres Tarr.aptius.

petitioni tuę) petitioni tamen tuę,duo Tarr.tuę tamen,Barcin.

Alban.& Siluan.)Saluan.unus Tarr.quod nõ placet,ſuſpicor enim hunc fuiſſe Siluæ candidæ Epm Cardinalem.

in reparatione præſcriptæ eccleſię) in reparationem,uetus Tarraconenſis aptius. eccleſiæ præſcriptæ,duo alij Tarr.

debitum finem)uox debitum in uno Tarr.non eſt.

ſub examine Epõrum)ipſorum Epõrum, Barcin.

TIT.XXVII.DE REGV-
laribus tranſeuntib.ad religionem et tranſeuntibus, Barcin.et unus Tarraconenſis, et Raimun.

C*AP.1 Alex.iij.Cruciatis*)Idem dilectis filijs G.Priori,et fratribus iuxta diſciplinam bonæ memoriæ * uiuentibus.in concil. parte 27.cap.5.ſub titulo,ne clericus,uel monachus ſecularibus ſe negotijs immiſceat,et de regula religioſorum.Electi uiuentibus, ſcriptum eſſe video parte 5.cap.9.quod caput poſt huius capitis verba olim fuerat.exſtat in hac collectione cap.8.de conuerſione coniugator.hac inſcriptione.Idem G. Priori,et fratribus ſancti Ioannis. Pars capit. Ad petitionem G.fortaſſe Giraldum ſignificat, quem primum Magiſtrum, uel Priorem fuiſſe ferunt.

ſe abſq.)vox ſe aliquando in ueteri Tarr. non erat.eſt in concil.

in quantum permiſerit)vox in deſideratur in concil.et in Barcin.et in duobus Tarraconenſibus.

Cui quidem)Cui quoque,concil.

proprio magiſtro)ſicut,additur ante hæc uerba in tribus Tarr.et in concil.

migrauerit artiorem)ſic etiam in concil.migrare uoluerit artiorem,duo Tarr.

abſq.maioris)vox maioris in concil.non eſt.

ſiquid)ſed ſiquid,duo Tarr.ut editum eſt,in cõcil.

alij nobiſcum)alicui nobiſcum,concil.

annum integrum) annum vel integrum, concil.

maiori priori)ſic etiam concil.priori maiori,uet. Tarr.

Poſt huius capitis verba eſt in cõcilijs.Vxoratus,et con.ut ſupra de coniugatis.et infra. pro et con. ſcribo etc.ſignificatur autem titulus d. partis quintæ,qui eſt,de coniugatis,et ſponſis monaſterium ingreſſis,uel ingredi volentibus. uide cap. 8.de clericis coniug.in hac collect.Illa uerba,et infra,ſignificãt,alia deſiderari, poſt quæ adiciuntur multa in concilijs. Nemo ueſtrum alicui in capite coronam faciat.Si hoſpitale in aliquo loco etc.ut cap.1.de eccleſijs ædificandis collect.2.et cap.1.de ſtatu regularium, in eadem collectione.

Huius capitis Raim.nullam habuit rationem, quod eſſet uni religioni hoſpitalariorũ aptum.

Cap.2.Idẽ Archiepĩs,Epĩs etc.)Idẽ Epĩs, Archidiaçonis,cõcil.d.parte 27.c.6.et Barc.uox Epĩs a Raim.et Cont.eſt omiſſa,cetera,ut edita ſunt.

prælatis)ſic etiam Raim.præfectis,concil.

aut incertũ etc.)recte Cõt.addit hęc a Raim. prę terita,ſunt eadẽ in concil.uel pro aut excepto.

Ciſtrenſis) ſic etiam concilia. Ciſtercien. Cont.

permaneant)ſic etiam Cont.præmineant ,concil.non male.

ex inſtitutione pa trum,& prædeceſſorum)ſic etiam concil.vox ex in uno Tarr.non eſt.ex inſtitutione primum prædeceſſorum, Cont.

ij,qui)hi,qui,concil.his,qui,Cont.

monaſterijs recipi)ſic etiam Cont.non recipi,cõcil.quod non placet.

inſtitutionem)ſic in concil.conſtitutionem, Cõt. non optime.

ſed etiam rationi)ſic etiam Cont.et rationi, concil.uoce ſed omiſſa non recte.

per A.ſ.pr.)hæc omittunt concil.Raim.et Cõt.

conſcripti ordinis)præſcripti ordinis,unus Tarr. prædicti ordinis,concil.Ciſtercien.ordinis, Raimun.et Cont.

factam monaſterijs)factam in monaſterijs, cõcil. et uetus Tarr.in quo prius fuerat,ut editum eſt. omnia in Greg.deſiderantur.

fuerint,qui)hęc omittũt Raim.et Cõt.ſũt in cõc.

in quo profeſſionem fecerint) fecerunt, concil.omnia ab eiſdem omittuntur.

ad ſua monaſteria)hæc etiam ab eiſd.ſunt omiſſa.leguntur in concil.

eos tamdiu ap.re.&c.)appellatione remota,concil.cetera,ut edidimus.eos regredi compellatis, Raim.et Cont.

unde exierint)unde exierunt,cõcil.et duo Tarr.

Cap.3.ex concilio Magoc.)Magõ.unus Tarr. Magotiẽſi,alter.Magunt.ſiue Maguntino,Raim.aptiu.sexſtat in cõcilio Magũtino,ſiue Mogũtiaco celebrato anno 813.ſub Carolo Imp.c.23.

Nullus tondeatur &c.)ſic etiam Raim.et Cont. Addi poſſet. Pars cap. De clericis,ex concil. Integra enim clauſula hæc eſt.DE clericis uero hoc ſtatuimus;ut hi,qui hactenus inuenti ſunt, ſiue in canonico,ſiue in monachico ordine tonſurati ſine eorum uolũtate,ſi liberi ſunt, ut ita permaneant;et deinceps cauendum,ut nullus tondeatur etc.

niſi legitima)ſine legitima,concil. ut editum eſt, uetus Gregor.niſi in legitima,Cont.et alij.

uoluntate)ſic etiam Raim.et Cõt,additur in cõcil.uel cum licentia domini ſui.

Cap.4.ex eodem)ſic etiam Raim.et Cõt.ex cõcil.Mogunti.cui interfuit Carolus Imp.et Ricolphus Archiepſ in clauſtro S. Albani c.20. Burch.lib.8.c.3.Magon*ino,et Richolſus , et ſancti Albani,Iuo parte 7.c.26.decreti,cetera, ut Burch.ex cõcilio Maguntienſi,cui interfuit Karolus Rex,cap.20.Iuo li.3.tit.16.c.12.Panormiæ.In libris editis concilior.hoc ego caput nõdum inueni.

ſi parentes ipſi infra annum non ſe reclamauerint) et ſi ipſi parentes,etc.Panor.ipſius pro ipſi,Raimun.et uox ſe ab eo omittitur,cetera,ut edita ſunt.et ſi ipſi parentes infra annum non ſe reclamauerunt,Burch.clamauerint,Iuo in decreto,cetera ut Burch.

dominicum in ipſo)ſic etiam Burch.et Iuo in decr.domini pro dominico,Panor . vox ipſo in Greg.non eſt.

per uim clericus)ſic etiã Burch.et Iuo,et Raim. per uim ſcilicet clericus,unus Tarr.per uim,alter Tarr.alia voce omiſſa.in Panor. hæc et alia multa deſiderantur.

& parentes eius &c.)et nec ipſe , nec parentes eius,Raim.et infra annũ ad ſupermemoratas perſonas,Burch.ſupra pro ſuper, Iuo rectius, cetera,ut Burch.ſupermemoratas,eſt etiam in Barcin.

minime ſe reclamauerint)reclamauit,Burch.cetera,ut edita ſunt.reclamauerit , Iuo, cetera, ut Burch.reclamauerint,Raim.alijs omiſſis.

in clericatu permaneat ita) ita permaneat, tres Tarr.ita in clericatu permaneat, Burch. vox ita omiſſa eſt ab Iuone,et a Raim.

Poſt uerba huius cap .addũtur alia permulta a Burch.et Iuo.quæ poterunt in eorũ lib.legi.

Cap.5.ex cõcilio Toletano)ſic etiã in cõcil.parte 21.c.3.in fine,titulo de monachis,et monialib. ſine probatione ſuſceptis, itẽ in probatione poſitis recedere uolentib.et apud Burçh.li.8. c.7.et Raim,quarto,addit Iuo parte 7.c.31.decreti.Illic tamen non eadem verba ſunt,ſed ſimilis ſentẽtia c.52.

Vt clerici,qui ſe fingunt habitu,et nomine monachos eſſe,et non ſunt)ſic etiam Burch.et concil.trib. poſtremis verbis exceptis.Et pro Vt Iuo.vox eſſe a Raim.et Cõt.eſt omiſſa.Religioſi propriæ religionis,(ſic malo, quam regionis) qui nec inter clericos,nec inter monachos habentur; ſiue hi,qui per diuerſa loca vagi feruntur. d.c. 52.Tolet.4.

omni modis corrigãtur,atq.emendentur) ſic etiam Burch.et Iuo.corrigantur,Raim.et Cont . alijs omiſſis.ab Epĩs, in quorum cõuẽtu cõmorari noſcuntur,licentia eorũ coerceatur,concil.

uel ut ueri monachi ſint,vel ueri canonici) ut uel, pro uel ut ,Burch. et Iuo , et duo Tarraçonenſes . ut veri monachi ſint, et veri clerici, uetus Gregor . uel pro et , Contius,et alij.ut aut in clero , aut in monaſterio deputentur.

præter

pręter eos,qui ab Epõ ſuo,aut propter ętatem, aut propter languorem fuerint abſoluti .

Cap.6.ex concilio Aurelian.) ſic uetus Greg. Arelaten.editi libri,et Contius,Aurel.in marg. et addit,non inueni.ex concilio Magunti. c.6. Burch.lib.8.c.36.Magotienſi,Iuo d.parte 7.c. 55.decreti.et in marg.verius, Triburi .c.25. ex concilio Martini Papę,Iuo lib.3.tit.17.c.10.Panor.et Grat.27.q.1.c.8.mendoſe.ſcribendũ igitur Triburienſi cap.25.ex concilijs.Similis tamen ſententia refertur ex concilio Aurelian.c. 3.1 Burch.c.35.d.libri 8.et Iuo.d.parte 7.c.54. et d.libro 3. tit. 17.c.11. Panor. et Grat.c. 16.d. q.1.

Vidua ſi ſponte uelamen,quamuis non ſanctum ſibi impoſuerit)Vidua ſi ſponte velum conuerſionis, quamuis non ſacrum ſibi impoſuerit,uet.Gregor.conuerſationis pro conuerſionis , Cont.et alij non recte.ſacrum pro ſanctum,duo Tarr. ſacratum,tertius liber.Ante hęc verba addi potuit,Pars cap. Viduas.Integra clauſula uidẽda in concil.et apud Burch.et Iuo.et Grat.itẽ apud Anſel.lib.7.cap.200.ex Gelaſio cap.222. non ſine mendi ſuſpicione.nam in corpore canonũ,c.13. Gelaſij relatũ a concilio Triburien. eſt 172. ſed ille numerus efficietur additis 50. capitib. Clementis.Ex concilijs huius capitis uerba referemus.In hoc ſacro conuentu ſancimus,et libere indicamus:quod ſi ſpõte velamẽ, quamuis non conſecratũ,ſibi impoſuerit. vox quod apud Burch. non eſt,neq.apud Iuo.in decreto,neq.in Panor.In hoc ſancto concilio ſancimus etc. Grat.voce quod etiam omiſſa.

& in eccleſia inter uelatas oblationem Deo obtulerit)ſic concil.et Burch.et Iuo utrubiq.et Grat. et Raim.

uelit nolit,ſanctimonialem habitũ ulterius habere debet)ſanctimonię pro ſanctimonialẽ,unus Tarr. et Barcin.et concil.et Burch.et Iuo,et Grat. debebit pro debet,concil.tantum, debet habere, Raim.et Cont.ſanctimonium,unus Tarr.

licet ſacramẽto cõfirmare uelit)ſic cõcil.et Burch. et Iuo,et Grat.licet iuramento firmare velit,vetus Greg.ſacramento firmare,Cont.et alij.

eo tenore,& ratione uelamen ſibi impoſuiſſe) ſic Burch.et Iuo,et Grat.et ratione,omittũt Raimun. et Cont. imponere pro impoſuiſſe,concil.

ut iterum poſſet deponere)ſic Burch.et Iuo,et Gratian. poſſit pro poſſet,concil.ut deponere poſſet, Raim.uoce iterum omiſſa.

Cap.7. Gregorius Anthemio ſubdiacono) Gregor. Auth.ſubd.uetus Raim.liber.Greg.iij.Anath. ſubdiac.Cont.et alij mendoſe. Confirmantur edita ex lib.1.epiſt.40.regiſtri B.Gregorij.

Ioannes frater &c.)Pauca rettulit Cont.a Raim. prætermiſſa, hæc ſola videlicet a Bernardo cõſcripta. nos integram clauſulam cõſcripſimus. Ioannes frater,et coẽps noſter directo per Iuſtum clericum ſuum capitulari inter alia plura hoc nobis noſcitur intimaſſe: aliquos monachos monaſteriorũ in Surrentina dioeceſi poſitorum de monaſterio in monaſterium, prout eis libuerit,tranſmigrare;et a proprij Abbatis regula,deſiderio rei ſæcularis abſcedere.ſed et quod non licere notum eſt,peculiaritati eorũ ſingulos ſtudere. Si quos autem a clericatu etc. ut apud Grat.16. q.1.c.32.hoc tamen initio,Si quem a clericatu.

Preterea præſenti iuſſione tibi mandamus)vox tibi additur a Contio a Raim.omiſſa.Propterea Experientiæ tuæ iuſſione præſenti mãdamus, regiſt.

ut neque monachum alterius)ut neq. monachos alterius,vetus regiſtri liber.ut neque monacho ulterius,editus liber. vox alterius in ueteri Raimũ.libro nõ eſt, cetera,ut edita ſunt.ut ne quẽ monachum,Cont.et alij.ut neque alteri monachum,unus Tarr.

migrare liceat)emigrare liceat,uetus reg. liber. liceat migrare,editus.temere migrare liceat,Raimun.

habere permittas)ſic regiſtri editus liber.habere permittat,uetus,et vetus Tarr.habere permittatur,Barc.non male.habere,altera uoce omiſſa Raim.et Cont.

ſed ſi hoc)ſic etiam Raim.ſed ſi quilibet hoc, regiſtrum.

in quo ab initio)vox in omittitur in ueteri regiſtro,et in veteri Gregor.et in trib. Tarr.et in Barcin.habent editi libri ſine ulla noxa.

& ſub Abbatis)vox et a Raim.et Cont.eſt omiſſa.exſtat in regiſtro.

de qua fuerat) fugerat,regiſt . non male. omnia Raim.et Cont.omiſerunt.

competenti coërtione reddatur) ſic etiam Raim. coërtioni pro coërtione,unus Tarr.cũ cõpetẽti coërtione reddatur,uet.regiſtri liber.coërtione, liber editus.

Poſt hæc verba additur in regiſtro.ne ſi tantã iniquitatem fluxam,inemendatamq. dimittimus,pereuntium animæ a præpoſitorum anima requirantur.Et quia aliquos etc.ut apud Iuon.parte 7.c.122. decreti,et Grat.27.q.1.c.39.

Cap.8.Alex.iij . magiſtro Fidantiæ) magiſtro F. Raim.et Cõt.Inſcriptio deſideratur in concil. d.parte 21.cap.1.Fidatiæ, duo Tarr. Fidaciæ, tertius.

Canonico Ciuit.)ſcribe,Ciuitatenſi ex quattuor Tarr.et ex Gregorianis.

 Folſano)

Foliano)Filiano,cõcil.Folliano,duo Tarr.Fol. vetus Gregor.Folio Cont.et alij.Follia.in margin.Cont.

intra biennium)infra quartumdecimum annũ, concil.et duo Tarr.aptius.hæc omittunt Raim. et Cont.uel biennium tantum,additur in altero ex ſupraſcriptis Tarr.

in tantum ſeduxerunt)ſeduxerint concil.ſeduxerunt in tantum,Raim.ſeduxerunt,unus Tarr. alijs omiſſis.

quidam illorum)vox illorum omittitur a Raim. et Cont.eſt in concil.

ad eccleſias ipſorum &c.)ad eccleſiam illorũ etc. concil.ſtatim religionis habitũ in ipſorum monaſterijs ſuſceperunt,Raim.et Cont.

unus prædictorum puerorum)ſic etiam concil.quorum unus,Raim.

T.nomine)ſic etiam Raim.et poſterior editio cõcil.tuo nomine,prior non recte.

ſtatim pænitens)ſic etiam in concil.ſtatim pænituit,Raim.

ſuſcepiſſet)ipſum ſuſcepiſſet,cõcil.induiſſet, Raimun.et Cont.

id quod fecerat &c.)Recte Cont.addit a Raim. prætermiſſa,quæ ſunt etiam in concil.

eum exinde traxerunt)extraxerũt,concil.et Barcin.eum inde traxerunt,Cont.

cum non ſtetiſſet)ſic etiam Cont.mendoſe in cõcil.cum ſtetiſſet.

noctem ut)noctem prout,concil.noctem tantũmodo,ſicut,Cont.plenius.

uxorem accipere,ac)ſic etiam in concil.vxorẽ ducere,et,Cont.

d.t.per A ſ.pr.)hæc omittunt Raim.et Cont.diſtrictioni tuæ etc.concil.non recte.diſ.t.pro d.t.vetus Tarr.

rei ueritate inquiſita diligenter,ac cognita)hæc etiam ab eiſd.ſunt omiſſa,leguntur in concil.et pro ac excepto.

habitum ipſum ſine probatione ſuſceperit,&)hęc omittunt Raim.et tres Tarr.et unus Barcin-habitum ipſum ſuſceptum ſine probatione ſuſcepit,prior editio concil.mendoſe,multis omiſſis.habitum ipſum ſuſceptum depoſuerit, poſterior concil.editio, ex Raim.uerbis.

habitũ depoſuit)depoſuerit,Raim.et unus Tarrac.

triduum depoſuit)depoſuerit,Raim.et poſterior concil.editio .triduum præſcriptum habitum depoſuit,prior editio.

uel aliorum etc.)pro his uſq.ad uocem abſolutũ, eſt in Gregor.denunties abſolutum, conniuente etiã Cont.in concil.ut editum eſt.

oc.& ex ap.ceſ.)ex.in uno Tarr.deletum exſtat. occaſione,et excuſatione,et appellatione ceſſante,concil.apertius.

quam iurauit)ſic etiam concil.quam,poſtquam exiuit,iurauit,Raim.

traducere in uxorem)traducere,duo Tarr.et Barcin.et concil.et Raim.alijs omiſſis.

non impedit,denunties)ſic etiam in cõcil.non obſiſtat.Raim.

Cap.9.Idem Liern.Ep̃o)Lieren.Barc. Elien.duo Tarr.et uetus Greg.Helien.Ep̃o,Cont.et alij. Hereforden.Ep̃o,concil.d.parte 21.c.2.

Super eo,quod quæſitum fuit a nobis ex parte tua)erat pro fuit,concil.Super eo uero,quod etc.uetus Tarr.Super eo, quod quæſitum fuit,Raim. et Cont.alijs omiſſis.ſi uocem uero recipimus, non eſt initium epiſtulæ.

utrum ſacerdotes)ſic etiam in concil.de clericis, Raim.

ante quam eſſent uinculo profeſſionis aſtricti)ſic etiam in concil.ante profeſſionem,Raim.et Cõtius,breuius.

permittendi ſint &c.)Multa Raim.et Cont.omittunt,quæ ſunt in concil.

an alij clerici)vox alij,non eſt in concil.

ſi monaſticũ habitũ)ſi monachico habitu,prior concil.editio nõ recte,ſi monachicum habitũ, poſterior editio.

deſeruerint)deſeruerunt ,tres Tarr.deſerunt,cõcil.

gubernationem eccleſiarum poſſint) poſſunt, unus Tarr.gubernationem animarũ poſſunt,cõcil.

f.t.taliter)ſanctitati tuæ taliter,concil.hæc etiã omittunt Raim.et Cont.

migraſſe noſcuntur) tranſiſſe noſcuntur,concil. transmigraſſe,in marg.in priori cõcil. editione. migraſſe,in poſteriori.ingreſſi noſcuntur,uetus Gregor.ut editum eſt,Cont.et alij.

cogendi ſunt pertranſire) tranſire cogendi ſunt, concil.ſunt cogendi tranſire,Raim.

uotum ſuum)uox ſuum non eſt in concil.neq.in Gregor.

in animarum ſuarum periculum) hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

comprobentur venire) probentur venire,concil. uenire probentur,Raim.

Verum ſi ante)Verumtamen ſi ante,concil.Verum ſi ante huiuſmodi,Raim.

ſed uidetur regula ueſtra præcipere)ſed illa uidetur præcipere,concil.quæ uidetur præcipere, Raim. ſed regula uidetur præcipere,duo Tarr. ſed regula præcipere uidetur,tertius liber.vox ueſtra eſt in quarto tantum,

redeant,in qua ueniunt) uenerint,uetus Tarr.uenerũt,cõcil.in qua ueniunt,reuertãtur. Raim.

Cap.10.Idẽ Abiatino Ep̃o)Ambienſi,Barcin. et cõcil.prioris edit.parte 50. c.28. et 29.Ambian. vetus

vetus Gregor.et vetus Tarr.Ambianen. Cont. et alij.et concil.poſter. edit. Abian.duo Tarr. mendoſe.ex libro 12. regiſtri Alex.3. ſumpum notatur in concilijs.

Pars.c.quod ſedem.)hæc omittuut Raim.et Barcin.habet Cõt. vox ſedem nõ eſt in uno Tarr. Idem eidem in eadem epiſtola,d.c. 29. Integra clauſula exſtat d. c.28.et in hac collect. c. 3. de frigidis.inſcripto Abianen.Ep̃o, non recte pro Ambianen.

Aromanc.) Aroacenſi,concil. Aromacen, vetus Gregor.et unus Tarr.Aromatẽ.Cõt.et alij. Aromac.duo Tarr.

id tuæ f.)fraternitati, concil.

maioris eſt religionis,quã eccleſia Aromanc.) Aroacẽſis,cõcil. Aromacen.duo Tarr. religionis eſt, unus Tarr. maioris religionis,quã eccleſia Aromacen.exiſtit,vetus Gregor. Aromaten. Cont. et alij,cetera,ut vetus.Aromacum,unus Tarr.

Poſt huius capitis verba ſequuntur verba poſita ſub tit. de diuortijs,c.3. inſcripto Ambian. Ep̃o in hac collect.et mox verba cap.9.de officio,et poteſt.prçlati.poſtremo uerba poſita ſub tit.de decimis cap.27. in hac collect.

Cap.11.Belluacen.Ep̃o)Malo Beluacen.ut in trib. Tarr.et in Gregor.et in concil.d.parte 50.c.10. ex lib.1.regiſtri Alex.3.

Significatum eſt nobis &c.) recte Cont.addit a Raim.omiſſa, quæ in concilijs etiam leguntur.

quod Guiboldus) Griboldus,concil. Wiboldus, vetus Tarr.quod G.Cont.

apud eccleſiã de Reſone ſuſcepit)Reſoñ.duo Tarr. Reſſon,Contius.ſuſcepit in eccleſia de Ruſſinis,concil.

exiuit)ſic etiam in concil.receſſit,Cont.

f.t.)ſic etiam Cont.f.u.vetus Tarr. fraternitati tuæ,concil.

per.A.ſ.)ſic etiam in concil.per ap.ſe.Cont.nõ recte.pr.addunt duo Tarr.

rem ipſam diligenter inquiras,et)hæc etiam omiſit Raim.item Cont.ſunt in concilijs.

quod non fuiſſet)fuerit,concil.quod G.non fuiſſet,Raim.

nec inceperit &c.)hęc omittunt Raim.et Cont. ſunt in concil.nec inciperet,duo Tarr.

et eum infra annum xiiij. *facti voti penituerit,et ab eccleſia ipſa receſſerit*)uox facti,et uox ipſa in cõcil.non ſunt. vox uoti in uno Tarr.deſideratur.et infra xiiij.annum facti uoti pænitens a religione receſsit, vetus Greg. receſſerit,Cont. et alij.

ſi in ſeculo &c.) hæc etiã a Raim. et Contio ſunt, omiſſa,leguntur in cõcilijs.

eum ab illo uoto profeſſionis)eum ab ipſo voto,cõcil.alijs omiſſis.uox eum non eſt in Gregor. cetera,ut edita ſunt.

auctoritate Pontificali abſoluas) ſic etiam in concil.denunties abſolutum,Raim.et Cont.

et abſolutionẽ eius tam eccleſiæ de Reſone)Reſoneñ. unus Tarr.et eum abſolutũ tam in eccleſia de Ruſſinis,concil.hæc omittunt Raim.et Cont. ut ea,quę ſequntur ante illa,Si autem etc.

forte fuerit oblatus)fuit forte oblatus,concil.fuerit oblatus,Raim.alia voce omiſſa.

compleeurit)ſic etiam Raim.compleuerat,concil.et vetus Tarr.olim.

ratam habuerit) ſic etiam. Raim.habuit,concil. et tres Tarr.

omni cum diſtrictione compellas) cum omni, duo Tarr.trãſire,addit tertius ante edita verba. trãſire,eccleſiaſtica diſtrictione compellas, concil. tranſire compellas.Barcin.et Raim.et Cõt.alijs omiſſis.

TIT. XXVIII. DE CONuerſione coniugatorum.

CAP.1.*Yleren.⁎ Ep̃o*)Ylerbergen.Ep̃o, duo Tarr.Vigen.vet. Gregor. Vrbergen.Cõt. Vrbergen.alij.Hereforden.Ep̃o,in concil.parte 5.cap.4. tit.de coniugatis,et ſpõſis monaſterium ingreſſis,vel ingredi volentibus.

pars c.ſuper eo ,quod)uox quod nõ eſt apud Cõt. omnia in concil.et in Gregor.deſiderãtur.Integra clauſula eſt,ut ſuſpicor,initium cap.9.de regularib.quod itidem eſt in concil.Hereforden. Ep̃o inſcriptum parte 21.c.2.

Præterea utrum)ſic in cõcil.Propterea, et infra. utrum,vetus Gregor.mendoſe . et in ſcholijs, Prætęrea, et infra.Præterea(quæſiuiſti), utrũ, Cont.plenius.

uxoris monaſterium ingreſſus)eſt,additur in duob. Tarr.uxoris ſuę monaſterium eſt ingreſſus, cõcil.vxoris ſuæ monaſterium ingreſſus,Raim.et Cont.

et forte)hæc omittũt Raim.et Cõt.ſunt in cõcil.

ab Ep̃o ſuo poſſit ad torum uxoris reuocari)ſic etiã in concil.uxoris ſuæ reuocari, vetus Tarr. ab ipſo poſſit ad torum reuocari uxoris, uetus Gregor.reuocari uxoris,Cont.et alij,cetera,ut edita ſunt.

an illa)ſic etiam concil.et Raim. aut illa, unus Tarr.

ad obſeruationem continentiæ pertranſire)ad obſeruationem perpetuæ continentiæ,concil.continentiam obſeruare,Raim.et Cont.

niſi uxor)ſic etiam Raim.niſi, ubi ſubeſt timor incontinentiæ, uxor,concil.uide cap.4.

aut caſtitatem perpetuo) vel pro aut, unus Tarr. vel in conſpectu eccleſię continentiam, concil.

aut perpetuo caſtitatem, Raim.

uir debet &c.) ad eam debet, et poteſt ab Epō re uocari, concil. uir poteſt, et debet de monaſterio reuocari. uide eadem cap. 4.

quia cum una caro &c.) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

in ſæculo manere) remanere, concil. et tres Taracon.

et caſtitatem tranſire) tranſire, concil. alijs omiſſis.

monenda) commonenda, concil.

Cap. 2. pars c. Licet preter.) ſo. additur in duob. Tarr. hoc eſt ſolitum. P. c. Licet. Cont. omnia omittūt Raim. et cōcil. d. parte 5. c. 1. Integra clauſula exſtat c. 3. de ſponſa duorū, in hac collect. et in concil. parte 6. c. 8. ſed plenius eſt in hac, d. c. 3.

Verum poſt conſenſum) ſic etiam Raim. et d. c. 3. in uno tamē Tarr. eſt illic, Vnde pro Verum. illū, additur in concil. non male.

altero ita) etiam pro ita, concil. et duo Tarr. et d. c. 3. et Raim.

ſicut quidam etiam ſancti) uox etiam non eſt in cōcil. neq. in Gregor. ſicut etiā quidam ſancti, d. c. 3. nō male. in duob. tamen Tarr. ut hic editū eſt.

carnalis) ſic etiam Raim. et d. c. 3. carnis, concil.

licitum eſſe videtur) ſic etiam in concil. licitum eſt, d. c. 3. et Raim. licitū uidetur, duo Tarr. licitum eſſe, vetus Tarr. d. c. 3.

ut ad ſecunda uota poſſit tranſire) ſic in concil. et d. c. 3. ad ſecunda vota tranſire, Raim.

qui cum non fuiſſent) nondū pro non, vetus Tarr. olim. quia pro qui, d. c. 3. et Barcin. et concil. et Raim.

ſimul effecti) vox ſimul non eſt in concil. tantū.

ſatis poteſt unus ad Deum tranſire) ſic etiā Raim. ſatis poteſt unus conuerti ad Deum, d. c. 3. ad Deum conuerti, vetus Tarr. ibid. poteſt unus ad dominum tranſire, concil.

in ſæculo remanere) ſic etiam concil. et Raim. mānere in ſæculo, d. c. 3.

Cap. 3 inuita uxore) ſic etiam concil. d. parte 5. c. 2. ſua, additur in veteri Gregor. ut editum eſt, Cont. et alij.

eadem ipſum repetente) ipſum eadem repetente, concil. qua ipſum repetente, Raim. et eadem pro eadem, uetus Tarr.

ad monaſterium redire) ſic etiam in concil. reuerti pro redire, duo Tarr. reuerti ad monaſterū, Raim.

ducere uxorem) ducere in uxorem, Raim. accipere uxorem, concil.

quæſtioni tuæ) ſic etiam concil. et vetus Gregor. Conſultat. tuæ, Cont. et alij.

reſpondemus, uotum) ſic priori cōcil. edit. quod votum, Raim. et concil. edit. poſter.

non poteſt uxorem accipere) non poterit accipere uxorem, tres Tarr. non poteſt accipere uxorē, concil. non poterit uxorem ducere, olim vetus Gregor. mox accipere, ut Cont. et alij.

non exigere) debitum, addunt Barcin. et unus Tarr. et concil. et Raim.

et ideo tenuit uotum) ſic in concil. et ideo, quo ad hoc, votum tenuit, Raim.

non reddere) autem, addunt concil. et Raim.

vir non habet poteſtatē ſui corporis, ſed mulier) vxor aptius diceretur. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνήρ. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή. Paul. epiſt. 1. ad Corinth. c. 7. vxor ſui corporis poteſtatem nō habet, ſed uir. Similiter autem et uir ſui corporis poteſtatem non habet, ſed uxor.

Poſt uerba huius capitis additum eſt a Contio, Quia cum uir etc. ut c. 4. non ſine mendo.

Cap. 4. Exon. Epō) ſic vetus Gregor. Exonen. Cont. et alij. Exonien. Epō, cōcil. d. parte 5. c. 3. aptius.

non potes, nec debes) ſic etiam in concil. non debes, Raim. et Cont. alijs omiſſis.

inſtitutioni obuiare) conſtitutioni eſſe contrariū, unus Tarr. et Raim. inſtitutioni contrarium, alter Tarr. cōſtitutioni contrarium, tertius. conſtitutione contraditum, concil.

in ſæculo remanente) hæc omittunt Raim. et Cōt. ſint licet in concil.

aut uxor uiro ſuo) eius, Raim. aut mulier viro, concil.

debeat ad) ſic etiam Raim. non debeat ad, cōcil. mendoſe.

Quia cum vir et uxor &c.) ſic etiā concil. et Cōt. cap. 3. hoc vero loco addit, Ad monaſterium cōuerti etc. quæ verba ſunt capitis. 5. Raim. hęc omiſit uſq. ad illa, Inde eſt. Quoniam pro Quia, duo Tarr.

ſicut docet Apoſtolus) ſic etiā Cōt. c. 3. ut ait Apoſtolus, cōc. eſt autē hoc ex c. 5. epiſt. ad Epheſios. οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. et poſtea. ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Hoc eſt, ita debent viri amare vxores ſuas, ut ſua corpora, et poſtea. propter hoc relinquet homo patrem, et matrem, et adhęrebit uxori ſuæ, et erunt duo in carnem unam.

non poteſt unus) ſic etiam Cont. d. c. 3. alter pro unus, concil. non poſſunt, unus, Tarr. unus.

prohibemus tibi, ne) tibi pro hibemus, ne, concil. vox tibi in Gregor. non eſt. ut ne pro ne, duo Tarr.

Tarr.

ſed ſi noluerint &c.) hęc omittunt Raim. et Cont. ſunt in cōcil. uoluerit pro voluerint, duo Tarraconen.

ſi vxor ita ſenex eſt) ſic in concil. et in Gregor. ordo tamen uerbor. in quibuſdam mutatur: ſi ita uxor ſenex eſt. poſſe autem mulieres ſenes dici defendit M. Varro Pomponij ueteris poëtæ carminibus relatis.

ſine ſuſpicione) ſine conceptione, prior editio concil.

ut uir ea etc. ad religionē tranſeat) ſic etiam cōcil. ut ea etc. ad religionem tranſeat uir eiuſdem, Raim.

Cap. 5. Strigon. et Colon. Archiepīs) Strigonien. et Colocen. Archiepīs, vetus Gregor. ut editū eſt, Cont. et alij. Strigonien. et Colonien. d. parte 5. c. 6. Salonienſi in marg. pro Colonien. Colinū, vetus Tarr. non recte.

Coniugatus ad monaſterium &c.) Pauca hoc loco retulit Contius ex omiſſis a Raim. plura cap. 4. ut ſuſpicor operarum errato. in concil. ut edidimus; excepto in pro ad.

uxor eius) pariter, addit Cōt. c. 4. uxor illius ſimiliter, concil.

dum unum utrorumq.) utrimq. concil. cum unum utrorumq. Cont. c. 4.

coniugij copulatione) poſt coniugij copulationem, concil. et Cont.

coetus clericorum etc.) ſic tiam Cont. ſenatus ſ. clericorum, concil. ordo clericorum, unus Tarr. aptius. hęc recte ſunt a Raim. omiſſa, quę cū monachorum rubore dicebantur.

ut ita) ita ut, concil. et Cont. et Barcin. et unus Tarr. aptius.

nullus coniugatorum &c.) non videntur hęc recte ſuperiorib. cohærere. ita autem ſunt in omnib. libris Tarr. quattuor, uno Barcin. et in concil. et apud Cōt. Ita igitur interpretemur, ut a minori ad maius argumentum ſumptum eſſe uideatur.

ut fiat deinceps &c.) hæc omittunt Raimund. et Cont.

Cap. 6. Idem eidem) ſic in cōcil. d. parte 5. c. 7. ſed eiſdem ſcribendum, ut apud Greg. 9. et in uno Tarr.

etiam uxoris) ſic etiam in concil. uox etiam a Raim. et Cont. eſt omiſſa.

ut ſequeſtrato &c.) hæc recte addit Cont. a Raim. omiſſa; ſunt in concil. eodem modo.

Quod ſi in quibuslibet &c.) Leonis uerba ſunt epiſt. 85. ſiue alijs 87. relata a Grat. diſt. 61. c. 5. et in corp. cano. c. 49. et in concil.

eccleſiaſticis) eccleſiæ. Leo ubi ſupra.

ſollerteq.) ſic etiam Cōt. ſcienterq. concil. et Leo.

in domo Dei nihil ſit inordinatum, nilq.) nihilq. cōcil. et Cont. et duo Tarr. et Leo ubi ſupra. nil pro nihil Cont. domini pro Dei, duo Tarr. et Leo.

multo magis laborandum eſt) ſic etiam Cont. vox eſt in concil. deſideratur. quanto magis elaborādum eſt, Leo.

promotione) ſic etiam concil. et Cont. electione, Leo.

qui ſupra) qui ſuper, Cont. ſolus.

continetur) ſic etiam cōcil. et Cont. conſtituitur, Leo aptius.

f. u.) ſic etiam Raim. fraternitati tuæ, concil. non recte.

religioſam veſtem aſſumat) ſic etiam vetus Greg. religioſam veſtem, vel uitam adſumat, Cont. et alij. religioni cōgruam veſtem aſſumat, concil. ſibi aſſumat, unus Tarr.

nolumus enim &c.) hęc omittunt Raim. et Cont: ſunt in concil. excepta uoce etiam pro enim.

Cap. 7. Brixien. Epō) ſic etiam Raim. et poſterior concil. editio d. parte 5. c. 8. Biſſienſi Epō, prior editio, no recte.

Ex publico inſtrumento) ſic etiam Raim. et poſterior editio concilior. Expoſito inſtrumento, prior.

quod nobis &c.) hæc omittunt Raim. et Cōt. uſq. ad illa, nobis innotuit. ſunt in concil.

u. frater noſter) hæc etiam ab eiſd. ſunt omiſſa. venerabilis pro. u. concil. et duo Tarr. uox noſter in vet. Tarr. non eſt.

de mandato noſtro) hæc ſunt in concil. omittunt Raim. et Cont.

Agelatem) Agolatem, vetus Tarr. Agolōtem, alter, A. tertius Tarr. et Raim. Agolantē. Barcin. quod placet. Agolechen. concil.

Mathemiam) Matthęam, concil. M. Raim. A. unus Tarr. Machellam, Barcin.

mulierem) ſic in concil. et in Gregor. vxorem, unus Tarr.

ſine canonico) ſine debito, concil. omittūt Raim. et Cont.

auditis utriuſq. partis etc.) uox partis nō eſt in cōcil. hæc etiam omiſſa ſunt a Raim. et Cont. uſq. ad illa, iudiciali ſententia.

ſuum rediret, et exhiberet) ſic etiam in concil. ei, additur in duob. Tarr. rediens exhiberet ei, vetus Gregor. eidem, Cont. et alij. voce ſuum omiſſa tam in veteri, quam in editis.

Verum cum eadem &c.) Vnde pro Verum, duo Tarr. et Barcin. quod cum renuerit, vetus Gregor. renueret, Contius, et alij. ut editum eſt, concil.

uinculo) uinculis, concil.

ſicut aſſeris) ſic etiā Raim. ſicut ipſa aſſerit, cōci.

ſ.ſ.per A.ſ.pr.)hæc omittunt Raim.et Cont.fraternitati tuæ per A.ſ.prẹſentib.cõcil.pr.in uno Tarr.non eſt.id ego præcipiendo interpretor, non prẹſentib.

ſicut ex parte tua &c.)hæc ab eiſd. ſunt omiſſa, ſint licet in concilijs. excepta uoce ſua pro tua.

proponitur)ſic etiam in concil. propoſuit, unus Tarr.olim,proponit alter Tarr.

cõtrad.et ap.ces.)contradictione,et appellatione ceſſante,concil.hæc etiam omittunt Raim. et Cont.

tranſire inalucrit)ſic etiam in concil. tranſierit, Raim.

ſi qua alter ab altero habuerit) habuit, concil. et tres Tarr.quod ab eo noſcitur recepiſſe,Raim. et Cont.

et uir ipſe &c.)hẹc recte addit Cont.a Raim. prẹterita.

non licet uiro uxorem ſuam niſi ob cauſam fornicationis dimittere) ſic etiam concil. non licere uiro, niſi ob cauſam fornicationis, uxorem ſuam dimittere,unus Tarr.et Raim,nõ licere viro etc. ut edita ſunt,alter Tarr.hoc autẽ magis placet, ut non licere,ſcribatur;quam non licet.neque enim verba ipſa referuntur, ſed ſententia, vide Matthæi cap.5.et 19. et Marci c.10. et Lucæ cap.16.

interpretationes) interpretationem, malo,ut eſt in concil.et in Gregor.et in duob.Tarr.

conſummatum)confirmatum,eſt in uno Tarr.tãtum.

conſummari)ſic etiam in cõcil.cõfirmari, Raim. et unus Tarr.

et ideo &c.)hẹc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

non fuit)non fuerit,concil.et duo Tarr. in tertio olim non fuit,mox non fuerit.

eſt ei)ſic in concil.vox ei in duob.Tarr.non erat; in altero addita eſt.

Cap.8 Idem G.Priori &c.)Ante hoc caput eſt in Barcin.aliud Vrbani caput,quod poſitum eſt collect.2.cap.1.hoc titulo.vox Idem in eo libro ad Vrbanum refertur,in alijs libris refertur ad Alex.3.Idem Priori G.et fratribus iuxta diſciplinam bonæ memoriæ Electi uiuentibus. in concil.d.parte 5.c.9.Idem Priorib.et fratrib.ſancti Ioannis,vetus Gregor. Priori, Cont.et alij editi.

pars c.Ad petitionem) ſic etiam Cont.Hẹc omittunt concil.et Raim.integra clauſula exſtat c.1.de regularib. in hac collect.et parte 27.c.5.in concil.

Vxoratum autẽ)Vxoratus,Barcin. et duo Tarr. et concil.et Raim.et d.c.5.partis 27,vox autem omittitur a Raim.tantum.

propriæ uxoris)ſic etiam in concil. vox propriæ non eſt in Gregor.

recipiatis)recipiatur,unus Tarr.et Barcin,et concil.et Raim.

quæ ſi integra famæ,et opinionis ita exiſtat)ſic etiam in concil.vox ſi in uno Tarr. non eſt, in altero prius fuerat,poſtea expunctum eſt.quẹ integrẹ opinionis ita exiſtat,vetus Gregor. exiſtat ita, Cont.et alij.

nulla marito)ſic etiam Raim.nulla merito,cõcil.

quæ ſi,pro ut dictum eſt talis)quod pro quæ, concil.et unus Tarr.quẹ ſi talis,Raim.et Cont. alijs omiſſis.

familiaq. poterit permanere)remanere,concil. et familia poterit permanere,Raim.

non careat)vox non deſideratur in concil. et olim in uno Tarr.eſt in Gregor.

commoretur)moretur,concil.

Nullus veſtrum audeat)audiat,mendoſe in poſteriore concil.editione.omittitur a Raim. et Contio.

uel eam &c.)ſic etiam in concil.uel ad habitandum ſecum præſumat aſſumere,Raim.

Poſt uerba huius capitis ſequũtur ea,quæ retulimus cap.1.de regularib.

Cap.9.Idem Epõ ſanctæ Agathæ)Agathes, vetus Tarr.et concil. Agathenſi, Barcin.in quo eſt hoc cap.10.et Vrbani Papæ,ut diximus cap.8. ſed ex concil.didicimus eſſe ex lib.12. regiſtri Alex.3.

pars c.De muliere)Integra clauſula exſtat cap.3. de pænitẽn.collect.2.quod Alex.3. inſcribitur, et in concil.

quædam uiro)quẹdã mulier viro, concil.et Barc, et tres Tarr.

fidem dederit)dedit,Barcin. et cõcil.et duo Tarrac.

caſtam diſponit)diſpoſuit,concil.

d.t.)dis.t.vetus Tarr.diſcretioni tuæ,concil.

ſi coniuncti)ſi iuncti,concil.

et in ſeculo)ſic etiam in concil. ſed pro et, unus Tarr.

ſuſpectum eſſet)eſſe,olim uetus Tarr. eſſe poſſet, concil.

et ſe)vox ſe non eſt in concil.

et malum)et ad malum,concil.et duo Tarr.

poſſet habere)haberi poſſet,concil.

ipſam matrimonium cõſummare)ipſum matrimonium conſummari,concil.

Ioannem,et plures alios)cõplices pro plures,prior cõcil. editio.complures, poſterior rectius. vide cap.2.

ipſis etiam)vox etiam in uno Tarr. deſideratur, eſt in concil.

et ideo

et ideo)ſic in concil. deletum eſt, et, in uno Tarr.

Poſt huius capitis verba additur in concil.Præterea de muliere etc.ut cap. 16. de ſponſalib.in hac collect.quod ſolum exſtat in Gregor.

TIT. XXVIIII. DE VO

to,et uoti redemptione)De uotis,et votorum redemptione,vetus Gregor.non male.ut editum eſt,Cont.et alij.

CAP.1.*Exon.Epõ*)ſic etiam Raim.Exonien. unus Tarr.Exonienſi Epõ,in concil.parte 35.c.3.tit.de pẹnitentia.ſed parte 49.c.19.inſcriptio deſideratur.

De peregrinationis quoque votis etc.) Ante hæc verba additur in concil.d.c.3.pars capituli Meminimus.id neq.d.c.19.neq.in Gregor.eſt.Integra clauſula eſſe potuit,quæ poſita eſt collect. 2.ſub tit. de accuſationib.c.2. Vox quoque nõ eſt d.c.3.neq.apud Raim.et Cont.De voto peregrinationis,d.c.19.

redimi poſſint,uel aliud &c.)poſſit,vel per alium redimi,d.c.19.redimi poſſint,vel per alium pro neceſſitate adimpleri, d.c.3. redimi poſſint, vel pro neceſſitate in aliud commutari,Raim.

tibi reſpondemus)ſic etiã d.c.3,uox tibi a Raim. et Contio eſt omiſſa,et ab uno Tarr. tibi nihilominus reſpondemus,d.c.19.

qui poſſidet)ſcribe,qui prẹſidet,ut in duob.Tarr. et in concil.et in Gregor.

dependet)ſic etiam in concil.pendet,Raim.

et attendat)hæc omittunt Raim. et Cont.ſunt in concil.

cauſam commutationis)ſic d.c.19.et Raim.commigrationis,d.c.3.quod non ẹque placet.

ſ.an id ex) ſcilicet an id ex d.c.19.an ex,vetus Gregor.ſcilicet an ex,Cont.et alij. ſeu id ex,d.c.3.

contingat,utrum)contingat,et utrum, concil. utrubiq.aut alia cauſa probabili, vetus Gregor. an pro aut,Cont.et alij.

an recompenſatio melior fuerit) aut pro an, vetus Gregor.an,Cont.et alij.an recompenſatio utilior ſit,d.c.19.utilior fuerit,d.c.3.

et Deo)et ideo,unus Tarr.

inde diſpenſare)idem pro inde,vetus Tarr.exinde,concil.et Raim.

Cap.2.Nor Wicen.Epõ)Noruuicen.cõcil. parte 50.c.15.Noruicen.vetus Tarr.et Raim.ex libro 8.regiſtri Alex.3.concil.

Venientis ad nos R.clerici)ſic etiam concil. R. pro R.vetus Tarr.et vetus Gregor. vox clerici non eſt in cod.veteri,neq.in editis Gregor. cetera,ut edita ſunt.Peruenientis,in marg.Contius.

audiuimus)ſic etiam concil.accepimus,Raim.

quod cum in puerilitate)puerili ætate, Barcin. et duo Tarr.et concil.aptius.quod in puerili ætate,Raim.

Hieroſolymam ſe diſpoſuit profecturum)ſe Hieroſ. etc.concil.Hieroſolymam diſpoſuit proficiſci, Raim.apertius.

cuidam quoque conſocio)uox conſocio non eſt in Gregor.et cuidam conſocio ſuo,concil.

nihilominus)omittit Raim.et Cont.eſt in concil.

propoſuerat)propoſuit,Barcin.tantum.

ab eo recepit)ab eo fidem recepit, concil. recepit ab eo,Raim.

quod ſibi)mendoſe Cont.ſi pro ſibi.

ſocij fideles)uox ſocij nõ eſt in concil.eſt in Gregor.

et bonam &c.)recte Cont.addit omiſſa a Raim; quæ ſunt etiam in concil.

qui utique)ſic etiam in concil.quod utique, Barcin.et vetus Tarr.quod uterq.Cont.mendoſe.

auxilium)ſic etiam cõcil.ſed in marg. in poſter. edit. conſilium, quod habet Cont. et Barcin. et unus Tarr.

graui infirmitate &c.)hẹc uſq.ad illa,ipſum a voto,Raim.et Cont.omiſerunt.ſunt in concil.

cum non ſit licitum clericum infra ſacros ordines conſtitutum arma ſumere,vel) cum ſit clericis illicitũ in ſacris ordinib. conſtitutis arma aſſumere, aut,concil.aptius.

facilitate potius) ſic etiam Raim. facilitate animi potius, concil.

et ad propria remittimus abſolutum) hæc neq. in concil.ſunt,neq.apud Raim.et Cont.

redimere debeat) ſic etiam in concil.redimat Raim.

conſilium noſtrum) ſic etiam in concil. ueſtrum, duo Tarr.et vetus Gregor. noſtrum, Cont. et alij.prælati ſui,vel ueſtrum,Barcin.

tam in uictu,quam in veſtitu)hẹc omittũt Raim. et Cont. ſunt in concil. ante uerbum prouidere.

dum modo ad hoc)ſic etiam Raim.dum ad hoc, concil.

debeat prouidere)ſic etiam Raim. vox debeat in concil.deſideratur.

TIT. XXX. DE STATV

monachorum,et cellis eorum)et clericorum, unus Tarr.et canonicorum regularium,Raim. poſt vocem eorum,additur in vet.Tarr.et quod nõ mutentur,niſi rationabili cauſa.

CAP.1.*Greg.E.Epõ Neapolis*)Neopolita.unus Tarr. Greg. Archiepõ Neapolis, vetus Raim.

Raim.liber. Greg.3. editi libri . immo primus lib.7.Indict.2.epiſt.15.Cont.recte.In ueteri tamen regiſtro eſt Indict.7.lib.12.epiſt.21.ſcribendum igitur eſt ex regiſtro.Gregorius Fortunato Epo Neapolis,ut in ueteri, ſiue Neapolitano,ut in editis.

Theodoſius &c. et infra.) Theodoſius et infra. Raim.recte Cont.addit a Bern.et a Raim . prætermiſſa.Ego ea non repetam; tantum, quod ille ſcribit,in domo quondam Martini,me inueniſſe aio editum eſſe Marini pro Martini; et poſt verba ſancti Archangeli,addi in veteri regiſtro,Michaëlis.

In aliquo monaſterio) Alicui monaſterio , Raim. neutrum Gregor.dixit:ſed hæc.ita ut in eodē monaſterio,regiſt.et Cont.

nec tu ,nec presbyteri tui)neq.fraternitas tua,neq. presbyteri,regiſt.ut editum eſt,Raim. et Cōt.

moleſtiarum inferant)ſic etiā regiſt . moleſtiæ inferatis,Raim.et Cont.

aut ſi quid illis) illic, regiſt.et duo Tarr. aut aliquid,quod illis, vetus Raim.liber. aut ſi quid illic, Cont. et alij.

acceſſerit)ſic etiam Raim.et Cont.commoditatis acceſſerit,regiſt.

ſibi extiment uendicare)ſibi æſtiment uindicari,vetus regiſt.uobis uēdicari ęſtimetis,vetus Raim. liber.uobis uindicare æſtimeris; Cont.et alij.

in eodem loco ſeruientib.)deſeruiētib.regiſt.et Barcin. et tres Tarr. ibi ſeruientib . Raim.ſibi pro ibi,Cont.non recte.

a fidelib.contigerit) ſcribe,a fidelib. offerri contigerit,ut eſt in regiſtro,et in trib.Tarr.offerri cōtigerit,Barc.alijs omiſſis.a fidelib.taliter offerri contigerit,Raim.

Poſt huius capitis verba eſt in Barcin. cap. 1. hoc titulo collect.2.

Cap.2.ex concilio Lateranen.)ſic etiam Raim.ad de cap.10.ex concil.et Gul.Neubr.cap.7.Cōt. eſt autem ſub Alex.3.habitum id concilium.

nec peculium)ſic etiam Raim.non pro nec,concil.et Barcin.

non ſinguli per uillas,et oppida)ſic etiam in cōcil. nec pro non,Raim.uias pro uillas, vetus Tarr. olim.vox et in uno Tarr.deſideratur.uide cap. 3.et 4.de capell.monach.in Gregor.

ſiue per quaſcumq.) vox ſiue non eſt in duobus Tarr.neq.apud Raim.ſeu ad quaſcumq. concil.ſeu quaſcumq.Gul.per quaſdam,vetus Gregor.per quaſcumq.Cont.et alij.

nec ſoli)ſic etiam concil.et Raim. ne ſoli, Gul. non male.

conflictum expectent)ſic etiam Raim.exſpectent, Gul.et Barcin. conflictionē expectent,concil.

Ve ſoli,quia ſi ceciderit,nō eſt,qui ſubleuet eum)cum pro ſi, Raim.et Gul.non habet ſubleuantem, concil.et Gul.ſe additur Eccleſiaſt.c. 4.et cum pro ſi illic eſt,ut diximus cap.3.de electione.

ſua receptione) ſic in concil.et in vet. Greg.ſua redemptione,Cont.et alij non recte.

Is uero,qui eum receperit) ſic etiam vetus Gregor. recipit,Cont.et alij.Is autem,qui acceperit,concil.Is autem,qui eum receperit,Gul.

officij ſui ſuſpenſione)uox ſui non eſt in Gregor. neq.in uno Tarr.officij ſui priuatione , concil. officij priuatione,Gul.

Qui uero peculium habuerit)ſic etiam Raim. et Gul.habuit,duo Tarr.Si pro Qui,cōcil.cetera, ut edita ſunt.

permiſſum,a communione)ſic etiam Raim.de pro a,concil.commiſſum,a communione. Gull.

altaris)hæc vox deſideratur in veteri Gregor.

et digne non penituerit)ſic etiam Raim. hęc in cōcil.non ſunt,neq. apud Gull.

accipiat ſepulturam)ſic etiam Raim.recipiat pro accipiat,concil.

de uniuerſis)ſic etiam Raim.de diuerſis, concil. non ſine mendi ſuſpicione.

Abbas autem,qui diligenter iſta non cauerit)ſic etiā vetus Gregor.iſta diligenter,Cont. et alij. Abbas etiam,qui iſta diligenter non curauerit,concil.Abbas autem,qui iſta non curauerit,Gull.

Prioratus quoque,ſeu obediētiæ)vero pro quoque, vetus Tarr. ſiue pro ſeu, concil. ut editum eſt, Raim.et Gul.

pretij datione)ſic etiā cōc.pretij donatione,Raim.

nulli tradantur) ſic etiam Raim. et Gull . nulla concil.pro nulli.

dantes)et dantes,concil.

Priores autem cum)ſic etiam Raim.Priores vero cum,concil. Priores autē, Gul. voce cū omiſſa.

fuerint conſtituti)ſic etiam in concil,verbum fuerint,omittit Gul. per electionē capitulorū ſuorum canonice fuerint inſtituti,Raim.

uidelicet ſi lapidatores fuerint) ſcribe ſi dilapidatores,ut in concil.et in Barcin.et in trib. Tarr . et in Gregor.veteri.ut uidelicet,Cont.et alij.

ſi incontinenter) ſic etiam Raim.et Gul.nec continenter,concil.

tale aliquid) aliquid tale, concil. tale aliud, duo Tarr.et vetus Gregor .ut editū eſt,Cōt. et alij.

merito uideantur) ſic etiam Raim.merito uidebantur,concil.ſint merito,Gul.

de conſilio)ſic etiam concil.et vetus Gregor. de concilio,Cont.et alij.

TIT.XXXI.DE RELIGIO

ſis domibus,ut Epiſcopis ſint ſubiectæ) ſic etiam uetur Gregor. Epo pro Epis,Cont.et alij , et duo Tarr.et Barc. ſubditæ pro ſubiectæ,unus Tarr. et ut

et ut pro ut,Barcin.et uetus Tarr.

CAP.1.*Greg.Victori Neapolis Epō)* Greg. Wictori Archiepō Neapolis,uet.Greg.Victori, Cōt.et alij.in marg.Gelaſius,Cōt.euangelia dabimus locum oſtendenti,a quo hæc ſumpta ſint.

Nunc ad hanc baſilicam)Nūc autem,pro Nunc, Barcin.Nunc autem ad baſilicam, Raim. vox autem oſtendit partem eſſe alterius capitis , id etiam ante hæc verba deſideratur.

illud debet)uox illud a Raim.et Cōtio eſt omiſſa.

quis,ideſt cuius ciuitatis)Epiſcopus, addendum, ut eſt in duobus Tarr.et in Barcin.cuius ciuitatis Epſ,Raim.et Cont.alijs omiſſis.

baſilica, quæ nuper fabricata eſt)fundata eſt,unus Tarr.omnia Raim.et Cont.omiſerunt.

ad cuius)et ad cuius,Raim.

concurrerunt)concurrerint,tres Tarr.et Raim.

aut locis)hæc,aut locis,Raim.plenius.

ſed illius facere etc.)Multa omittūt Raim.et Cōt.

ſemota)ſummota,Barcin.

hac uos)hoc uos,duo Tarr.

Cap.2.Ex decretis Eugenij Papæ)Hoc etiā caput nuſquam inuenimus,præterquam in hac,et in Gregor.collectione.

Cap.3.Gregorius Agapeto Epō)Abbati,eſt in tribus Tarr.et in Barc.et apud Raim.et li.9.epiſt. 67.regiſtri B.Gregorij.

Quia monaſterium &c.)Ante hæc uerba deſideratur initiū huiuſmodi.NE rebus uenerabilib. uel quando cuilibet culturæ deſit officium,noſtra debet ſollicite cura proſpicere.Quia igitur monaſterium etc.ſic uet.liber regiſtri.licet pro cuilibet,editus liber. Hæc omittunt Raim.et Cont. editis verbis exceptis.

prouincia Campaniæ)hæc etiam ab eiſd.omiſſa ſunt.exſtant in regiſtro.

hoſtilitate)ita,eſt in regiſt.ante hanc vocem.non eſt apud Raim.

penitus)a congregatione funditus,regiſt.omnia omittunt Raim.et Cont.

tuo illud)ante hęc uerba alia ſunt in regiſt.ut ne unus exinde monachus,qui aliquam illic ſollicitudinem,uel curam debeat adhibere,remāſerit:tuo illud etc.

actionib.)ſic etiā Raim.actiones,regiſt.Barcin. et tres Tarr.

utile proſpeximus)ſic etiā reg.utile perſpeximus, duo Tarr.perſpeximus,uet. Greg.altera uoce omiſſa.utile perſpeximus,Cont.et alij.

& infra) ſic etiam Raim.et Cont.ut res eius tenendi, uel a detinentibus uēdicandi libera tibi ſit , et ſine aliqua dubietate licētia .in quo etiam ſtudij tui ſit monachos deputare,qui illic tempore,quo interuallū de hoſte fuerit,et opus Dei celebrare,et decenter debeant deſeruire.nec aliqua illud præſumas excuſatione negligere;quod ideo curæ tuæ,ut ſollicitudinem illic debeat adhibere,committitur,regiſt.

ſic tua)nos,addit regiſt.et Barcin. et tres Tarr. et Raim.

tuum eſt)ſic etiam in regiſt.ſitum, addunt duo Tarr.et Raim.

ſed Micenus)ſed Nucerinus,regiſt.et Raim.et unus Tarr.

Cap.4.Vrbanus iij. Annun. Epō) Ariminen.ſcribendum ex trib. Tarr.et Barc.et Gregorianis.

Licet ad ea,et infra) Pars c.Licet. duo Tarr. et Barc.et Cōt.Integra clauſula exſtat c.3. de cōiugio ſeruor.in hac collectione,eidē Ariminēſi Epo inſcripto.

Ad hæc ſuper eo &c.)Ad hęc et infra.Raim.alijs omiſſis,quę recte addidit Cōt.Ad hæc,et infra, ſuper eo etc.duo Tarr.

quæſitū eſt)ſic etiā Cōt.a nobis,addit unus Tarr.

in ſæculare habitaculum)in ſæcularem habitum, duo Tarr.et Cont.

duximus reſpondendum)Inquiſitioni tuæ taliter reſpondemus,Raim.et Cont.

locus ille) vox ille omiſſa eſt a Raim.et Contio.

fuerit,ſicut moris eſt)fuit pro fuerit,Barcin.et tres Tarr.mos pro moris,unus Tarr.ut editum eſt, Raim.

Pontificis)ſic etiam Raim.et Cont. Pontificali, unus Tarr.

non debet)ſic etiam Greg.9.non debeat,Barcin. et tres Tarr.

obſeruare)obſeruat,Raim.aptius.

TIT.XXXII. DE CAPEL

lis monachorum,et aliorum religioſor.)ſic Raim.uirorum,addit Barcin. et de clericorum repræſentatione,addit uetus Tarr.

CAP.1.*Vrbanus ij.in cōcilio Claromontenſi*) iij. pro ij.uet. Tarr. Vrbanus ij.,uetus Greg. alijs omiſſis.iij.Cōt.et alij. Claremontēſi,Barc.

Congregato &c.)hæc uſq.ad illa,In eccleſijs etc. omittūt Raim.et Cōt.ut exiſtimo,quia viſa ſūt temporib.quibuſdam tantum accommodata.

In eccleſijs,ubi etc.) hoc eſt caput 2.in Barcin.et in trib.Tarr.et ante hæc uerba ſcriptū eſt,Idē, in duobus Tarr. Item,in Barcin.nihil in tertio, et quarto Tarr.In eccleſijs uero,ubi etc.Barc. ut editum eſt,Raim.et Cont.

inſtituatur)ſic etiam Raim.conſtituatur,Barcin.

ita tamen,ut)ita ut,Raim.

tam ordinatio,quam depoſitio)ſic uetus Gregor. eius ,addunt Cont.et alij poſt vocem ordinatio.quam et depoſitio,Barcin.

Cap.2 ex concilio Lateran.) adde c.9. non 18, ut
apud Cont. ut editum eſt, Raim. hoc eſt c.3. in
Barcin. et tribus Tarr.
pars c. Cum & plantare) Cũ in Apoſtolica, duo
Tarr. non recte. Integra clauſula exſtat ſub ti-
tulo de priuilegijs c. 3. et in concil.
In eccleſijs religioſorum) In eccleſijs ſuis, concil. et
d.c.3. In eccleſijs uero ſuis, Raim. loquitur autẽ
de templarijs, et hoſpitalarijs.
non pertinent) ſic etiam d.c. 3. et in concil. et in
Greg. non pertineant, unus Tarr. d.c.3.
repræſentent) ſic etiã d.c.3. et Raim. præſentẽt,
concil.
ut eis quidem) vox quidem omittitur a Raim. et
Contio; habent ceteri.
inſtitutos autem) ſic etiam concil. et vetus Greg.
etiam pro autem, Cont. et alij, uero, d.c.3.
Poſt uerba huius capitis ſequuntur alia uiden-
da d.c.3. et in concil.
Cap.3. dilectis filijs) hęc non ſunt in cõcil. hoc eſt
c.4. in Barcin. et in tribus Tarr.
uniuerſis monachis) regularibus additur in cõcil.
et in duobus Tarr.
feruenter) firmiter, concil.
congruere) competere, concil.
per A ſ pr.m.) hæc in concil. deſiderantur.
ut eccleſijs) ut in eccleſijs, concil. et unus Tarr.
aptius. quat. in eccleſijs, uetus Tarr. et Barcin.
non male.
repreſentationem) præſentationem, concil.
habetis) ſic etiam in concil. habeatis, vetus Tar-
rac.
uobis autem) uox autem non eſt in concil.

TIT. XXXIII. DE IVRE

patronatus, & eccleſijs a laicis conceſſis) et eccleſijs
tam clericis, quam laicis commiſſis, Barc. et cle
ricorum inſtitutionibus, concil. parte 15. poſt
concil. Lateran.

CAP.1. *ex concilio Mediomatricis*) ſic etiã
uetus Gregor. Mediolanenſi, Cont. et alij.
Mediomatricis c.1. Burch. lib.3. c.42. Medioma
tricenſi cap. xi. Iuo parte 3. c.46. decreti. Sed in
concilijs exſtat c.26. Cabilonen.2. ſub Carolo
Imp.
Relatum eſt ad ſanctam ſynodum, &c.) Relatum
eſt, et infra, uetus Gregor. Perlatum eſt (ad S. ſy
nodum etc.) Cont. ſic in alijs editis Perlatum
pro Relatum, et in tribus Tarr. et in Barc. Per-
latum ad nos eſt, concil. at Burch. et Iuo, ut in
Barc eſt.
etiam eccleſia) vox etiam non eſt in concil. neq.
apud Burch. et Iuo. neq. in duob. Tarr. eſt in ve
teri tertio, ſed deleta, ſiue expuncta. non habet
Cont.
ut de uno altari tres) quattuor, Burch. et Iuo, et
Barc. et duo Tarr. et Cõt. ut unius altaris quat
tuor, concil.
ſingulæ partes) hęc in uno Tarr. deſiderantur.
fieri poteſt) ſic omnes. geri poteſt, cõcil. tantum.
quod huiuſmodi eccleſia) quod huiuſcemodi ec-
cleſiæ, cõcil. Burch. et Iuo. quod eccleſia, Raim.
et Contius.
inter heredes) patroni, addit Raim. ſolus.
non debeant) ſic etiam concil. Burch. et Iuo. non
debeat, Raim.
& ſi in contentionem venerint, & ſimultates) ſic e-
tiam concil. Burch. et Iuo. contemptionem pro
contentionem, unus Tarr. non recte. euenerint,
pro uenerint, tres Tarr. ſed in ueteri e deletum
eſt. et ſi ſimultates, tres Tarr. ſi, in ueteri olim
non erat, Raim. alijs omiſſis, et ſi ſimulta-
tes.
inter eos) vox eos a Contio eſt tantum omiſ-
ſa.
per quas) ſic etiam concil, Burch. et Iuo. pro-
pter quas, unus Tarraconenſis, et Raim. non
male.
præcipiatur ab Ep̃o ciuitatis) vox ciuitatis omiſſa
eſt a Raim. et Contio. hi addunt ante hęc ver-
ba; ſi aliter prouideri non poterit. ut editũ eſt,
concil. Burch. et Iuo.
donec illi) vox illi a Raim. et Cont. eſt omiſſa. ha
bent ceteri.
& pari modo & pari cõſilio eccleſiæ) uoto pro mo-
do, tres Tarr. et pari uoto, atq. conſilio eccleſia,
concil. et Iuo, et Barcin. concilio pro conſilio,
Burch. nõ recte. et eccleſia, Raim. et Cont. alijs
omiſſis.
illa ſacerdotem) uox illa omittitur ab eiſd. Raim.
et Contio.
ſuum miniſteriũ agere poſſit) peragere poſſit, Bar
cin. ibi ſuum miniſterium peragere poſſit, cõci.
ſuum miniſterium ibi peragere poſſit. Burch.
ibi miniſt. ſuum peragere poſſit. Iuo. ſuum mi
niſterium valeat exercere, Raim.
Cap.2. ex concilio Triburien.) ſic etiam Raim. et
Cont. cui interfuit Rex Arnolphus, cap.32. ad
dit Burch. lib.3. cap.224. Arnulphus, Iuo par-
te 3. cap. 283. decreti. exſtat in concil. d. capi-
te 32.
Quæcumque eccleſia pluribus &c.) a cõpluribus,
tres Tarr. et concil. et Burch. et Iuo. a pluribus,
Cont. qui multa addit a Raim. omiſſa, quę ſunt
in concil. et in Burch. et Iuonis libris.

ſit obſeſſa) ſic etiam concil. et Burch. ſit poſſeſſa,
Iuo, et Cont. non male.
concordi unanimitate) ſic etiam concil. et Iuo, et
Cont. concordia pro concordi, Burch. unitate
pro unanimitate, duo Tarr.
undique procuretur) ſic etiã concil. et Burch. et
Iuo. unicuiq. pro undique Barc. et Cont.
diſcrepationes) ſic etiam Cõt. diſceptationes, con
cil. Burch. et Cont.
Si uero contingat pro ea comparticipes diſſidere) ſic
etiam concil. Burch. et Iuo. Si contingat pro ec
cleſia diſſidere patronos, Raim. et Cont.
& ſub uno preſbytero nolle eam procurare) ſic etiã
concil. et Burch. et ſub nullo presbytero eam
procurare, Iuo. ut eam nolint ſub uno presby-
tero procurari, Raim. alias ordinari, Cont.
& propterea &c.) hæc uſq. ad uocẽ Ep̃s, Raim.
et Cont. omittunt. ſunt in cõcil. et apud Burch.
et Iuonem.
inter ipſos) inter eos, Barcin. inter eos ipſos, unus
Tarr. inter ipſos, concil. Burch. et Iuo.
frequentari) frequentare, concil. et Burch. et Iuo,
et Barcin. et tres Tarr. in uno tamẽ eorum olim
frequentare, mox frequentari.
ſeruos Dei non oportet litigare) δοῦλον δὲ κυρίου οὐ
δεῖ μάχεσθαι. Paul. epiſt.2. ad Timoth. c.2. ſeruũ
uero domini pugnare, ſiue contendere non o-
portet. Aptiora ſunt Pauli uerba epiſt.1. ad Co
rinthios c.6. ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἥττημα ἐν ὑμῖν ἐ
στίν, ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Iam uero in-
quit, omnino crimen in uobis eſt, quod lites in
ter vos habeatis. Addit rationẽ. διὰ τί οὐχὶ μᾶλ
λον ἀδικεῖσθε; cur non potius iniuriam patimi-
ni? Indigne fero, huiuſmodi admonitiones non
ſæpius in noſtris libris inueniri.
Ep̃s tollat inde reliquias) ſic etiam concil. Burch.
et Iuo. tollet pro tollat, unus Tarr. Ep̃s, ſi aliter
non poterit ipſi cõſulere, tollat inde reliquias,
Raim. et Cont. Referuntur hoc loco a Tancre
do opiniones antiquorum Melendi, Ioãnis Fa
lenſis, et Alani; a Tancredo ſumpſit, ut alia ple
raq. Bernardus in ſcholijs Gregorianæ colle
ctionis. Melendi facit mentionem Vincen. c.1.
de coniugio leproſi, in hac collect.
& ſub magna &c.) hæc omittunt Raim. et Cõt.
habent ceteri.
& ſub ſigillo ſignet ea) ſic etiam Burch. conſignet
ea, cõcil, et Iuo. eas pro ea, Barcin. ſuo pro ſub,
duo Tarr. non male. omnia a Raim. et Contio
ſunt omiſſa.
et ut ſacrum miniſterium) myſterium, Burch. apti
us. et, non eſt in concil. cetera, ut edita ſunt. et
ſacrũ myſterium, Iuo. ut ſacrum myſterium,
Raimund.
nullus celebret) nullus celebraret, Barcin. ſo-
lus.
concordi unanimitate) hæc omittũt Raim. et Cõ-
tius, habẽt alij.
unum omnes) uox omnes ab eiſdem tantum eſt
omiſſa.
qui idoneus ſit ſacroſanctum) locum, addunt con-
cil. et Burch. et Iuo. qui ſacroſancta ſit idoneus
procurare, Raim. et Cont.
& populo Dei utiliter prodeſſe) hæc omittunt Rai
mun. et Cont. habent ceteri. valeat, addit Bar
cin.
Poſt hæc uerba eſt in concilijs tantum. Hanc
autem habeant auctoritatem Ep̃i, ut in nullis
eccleſijs nec conſtituantur presbyteri, nec ex-
pellantur illis inconſultis, et non conſentienti
bus. In epiſtola beati Papæ Clementis legitur.
Attendẽdũ ſummopere eſt etc. ut apud Burch.
lib.2. c.93. et Iuon. parte 2. c.123. decreti, et Grat.
16. q.1. c.41. cunctis. ex Clementis epiſt.3.
Cap.3. ex concilio apud Confluentiam) ex cõcilio
Remenſi præſente Ludouico Imp. c.5. Burch.
lib.3. c.239. ex concilio Confluentiæ habito, cui
interfuit Henricus, et Carolus Reges. cap.5. Iuo
parte 3. c.281. decreti.
proprias eccleſias) capellas proprias, Burch. et
Iuo.
habeatur) ſic etiam Iuo. habetur, Burch. et unus
Tarr.
canes, aut gynaciarias) canones, aut genitarias,
Iuo mendoſe. canes, aut genitiarias, Burch. geni
ciarias, Barcin. et duo Tarr. id eſt obſtetrices, ad
dit tertius Tarr. ego nihil muto.
eccleſiæ eas) eccleſiarum eas, Burch. et Iuo.
inde reſtaurationes) reſtaurationem, Burch. et
Iuo. in pro inde, duo Tarr. in reſtaurationem,
Barcin. aptius.
eccleſiarum &c.) apud Iuon. multa deſideran-
tur.
Cap.4. ex cõcilio Lateranen.) adde c.17. ex cõcil.
ſed apud Gulliel. Neubrig. in hiſtoria Anglica
eſt cap.8.
Quoniam in quibuſdam) ſic etiã Raim. Quia pro
Quoniam, Gull.
uſque huc) huc uſque, concil. et Raim.
& cum in Dei eccleſia &c.) hæc ratio, et clauſula
omittitur a Raim. et Contio. vox et apud Gul.
deſideratur. et cum in eccleſia Dei, etc. concil.
unius eſſe debet rectoris) unius debeat eſſe recto-
ris, concil. et Raim. unius debeat eſſe prælati, u-
nus Tarr. debet eſſe, alter Tarr. cetera, ut edita
ſunt.

defenſione plurimos)ſic etiam in concil.diſſenſione plures,uet.Greg.diſſenſione plurimos, duo Tarr.et Cōt.et alij,et in marg. alias defenſione. diſpenſatione plures,Gull.

Quocirca) hæc omittunt Raim.et Cont.habēt ceteri.

plures partes)plures perſonas,alias in marg.Cōtius,et alij.

diuiſerint)ſic etiam Gull.et Raim.diffuderint, concil.diem diffindere,ſiue diffundere, uetus eſt ex duodecim tabulis ſumptum.

& probatur)ſic etiā cōcil.et approbatur,Raim.

eſſe nequiuerit)ſic etiam Raim. fieri nequiuerit, concil.eſſe non poterit,Gull.

ſicut melius eam)ſic etiam Raim.uox eam omiſſa eſt in concil.prout melius eam,Gul.

& id ipſum etiam)vox et non eſt in concil.vox etiam non eſt in ueteri Gregor.

& cui competat)vel cui competit,uetus Gregor. non optime.

infra tres)ſic etiā in concil.intra treis, Gul.infra quattuor,Barcin.et tres Tarr.et Raim.

In fine additur in duobus Tarr.ipſe diffiniat, quæ uerba neq.in concilijs ſunt,neq.in Greg. libris.

Cap.5.ex eodem)ſic etiam Raim.et Cont.Item ex eodem,Barcin.Idem pro Item,unus Tarr. non recte.tu adde editis,cap.14.ex concil.ſiue cap.6.ex Gull.Neub.eſt autem ordo capitum perturbatus, huius enim capitis uerba prius ſcripta ſunt in concilio Lateran.quam uerba capitis quarti.

Præterea in tantum)Præterea quia in tantum, duo Tarr.et concil.et Raim. Ante hæc uerba addi potuit,pars cap.Quia in tantum,ex conci. Integra clauſula poſita eſt ſub titulo de præbendis.ſed apud Gulliel.eſt initium capitis ſexti poſitum poſt caput 19.in editis libris concil. cuius initium eſt.Nō minus pro peccato. quod eſt in hac collect.tit.de immunitate eccleſiar. Aptius autem cohærere uidetur huic,quam illi capiti.

& remoueant)ſic etiam Raim.etiam,additur in concil.

poſſeſſionem)ſic etiam Raim.poſſeſſiones, cōcil.

atq.eccleſiaſtica bona)ſic etiam uetus Gregor. atque alia pro atq.tres Tarr.et Cont.et alij.atq. alia bona eccleſiaſtica,concil.et alia eccleſiaſtica bona,Gull.

uoluntate plerumq.)ſic etiam Raim. plurimum voluntate,concil.plerumq.uoluntate,Gul.

& tam eccleſias &c.)multa Raim.et Cont.omiſerunt oppido neceſſaria.

quam homines eorum)malo earum,ut eſt in trib. Tarr.licet in uno ex his olim eorum fuerit.earum,habet etiā Gul.quam eorū homines,cōcil.

eos,qui amodo iſta præſumpſerint)commiſerint, cōcil.ipſos, Raim.alijs omiſſis.

eſſe feriendos)uox eſſe deſideratur in concil.et in Gregor.

Preſbyter autem,ſiue clericus)ſic etiam in concil. Clericus autem, Raim.et Cont.

ſine propria auctoritate Epiſcopi)ſine proprij Epi auctoritate,concil.et Raimund.et tres Tarr.aptius.

receperit)ſic etiam Gull.et Raim.tenendam,additur in concil.

perſtiterit)perſtiterit,duo Tarr.et concil.et Raimund.perſtiterint,uetus Tarr.

et ordine)vel pro et,uetus Gregor.ſolus.

deponatur)deponātur,uetus Tarr.tantum.

Poſt huius capitis uerba eſt in conc.Sane quia laici etc.ut ſub tit.de foro competenti c.6.in hac tantum collectione.

Cap.6.Præcentori)Præceptori,unus Tarr.

Vellen.)Wellen.unus Tarr.Verſelen.Barcin.ſi de eccleſijs Italicis ageretur, Vercellen. ſcribi poſſet,ſed agitur de Britannicis.

ipſum in canonicum)vox IN non eſt in tribus Tarr.et uno Barcin.

xl.*ſol.*)lx.ſol.unus Tarr.

percipiendos)recipiendos,unus Tarr.

promouerit)promoueret,Barcin.et tres Tarr,nō male.

in eadem)in ipſa,tres Tarr.

Tho.fructum præbendæ ſibi prioris)Thomas fructus prębendę prioris ſibi,tres Tarr.

inordinata fuerint)inordinate fuerint,tres Tarr.

m.qua.)pr.m.qua.uetus Tarr.

ſi prælibatus)ſi præfatus,Barcin.

a commemorato)a memorato,duo Tarr.

uoluntate ueſtra)noſtra,uetus Tarr.ſed ſupra in principio eſt ueſtra in hoc,et in alijs tribus Tarr.

eccleſiæ fuerit)fuit,unus Tarr.uoce altera omiſſa in eodem,et in altero Tarr.

cum præbenda dicitur)cum aliqua pro cum, Barcin.cum alia,tres Tarr.

quia pro non dato &c.)hæc poſuit Raim.in fine cap.5.

de iure donare)dare,duo Tarrac.ut editum eſt, Raim.

Cap.7.Idem Eborac.Archiepō)ſcribe R.Eboracenſi Archiepō,ex concil.parte 15.c.1.tit.de iure patronatus,et clericorum inſtitutionib.

pars c.Relatum eſt)hæc omittunt Raim.et Cōt. Integra clauſula exſtat ſub tit.de clericis non reſidentibus.

Quod autem)ſic etiam Raim.Quia autem,concil.

an priore clerico)an clerico priore,concil.an primo clerico, unus Tarr.et Raim.

remoueri,uel poſterior)hæc in concil. deſiderantur.

condicio poſſidentis)quam petentis,addit Barcin. ſolus.

Decetero prudentiæ tuæ litteris præſentibus intimamus) Decetero tuæ prud.reſpondemus,Raim. et Cont. præſentibus litteris,concil.cetera, ut edita ſunt,niſi quod hinc initium eſt capitis 2. cum hac inſcriptione IDEM.

inſtrumenta conceſſerunt) conceſſerint,concil. et uetus Gregor.confecerint,Cont.et alij.conceſſerunt,olim unus Tarr.mox conceſſerint.

firmaui)ſic etiam Raimundus.confirmaui, concil.

nihil agi uidetur)ſic etiam Raim.nil actum,uel datum videtur,concil.

a laico enim etc.)pro his,quæ ſequuntur,Raim. et Cont. ſcribunt,quia pro non dato etc.ut capite proximo dictum eſt.in concil. ut edidimus.

donari non poteſt)dari pro donari,concil.et duo Tarr.

Patronatum autem de)ſic etiam in concil.Patronatus,unus Tarr.vox de in duobus Tarr.omiſſa eſt.

aſſenſu)conſenſu,uetus Tarr.ſolus.

in eadem)in eoſdem,cōcil.et Barcin. in eodem, uetus Tarr.

Cap.8.Idem Exon.Epō)ſic etiam uetus Gregor. Exonien.Cont.et alij,non male.Idem Herefordẽn.Epō,et Abbati de Forde,d. parte 15.c.4. quæ inſcriptio nobis eſt capitis noni.

ueſtræ iuriſdictionis aduocationes)ueſtræ dioeceſis aduocationem,cōcil.aduocatias,Raim.et Cōt. alijs omiſſis,non recte.docet Tancrd.hoc nomine appellari ius patronatus,item alijs nominib.enumeratis etiā a Bern.in ſcholijs Greg. collectionis.Raimundus autē et Cont. multa in hoc capite omittunt,quæ lector uidere poterit,ne ſingulis immoremur.

modo poſſunt)ſic etiam Raim.et concil.poſſint, duo Tarr.

nos tamen prauam)nos tā prauam,concil.et tres Tarr.aptius.omittunt hęc Raimundus,et Cōtius.

uobis auctoritate m. atq.pr.) auctoritate mandamus,atq.præcipimus,concil.prima uoce omiſſa,uobis auct.m.qua.uetus Tarr. præcipimus, Raim.et Cont.alijs omiſſis.

uniuerſis eccleſijs)uniuerſis clericis,concil.et Barcin.aptius.

ulterius)hæc uox non eſt in concil.neq.in duobus.Tarr.et Barcin.neque in Gregor.

inhibere curetis) ſic etiam concil.procures, Raimund.

ap.re.auctoritate Apoſtolica ſpolieti)appellatione ceſſante,Apoſtolica auctoritate ſpolietis, concil.ap.poſtpoſita,ſpoliando,Raimundus,et Cōtius.

Cap.9.Idem H.Eforden.Epō)Idem Herefordenſi Epō,ſcribendum eſt,tum ex concil.d. parte 15.c.4.tum ex Gregor.tum ex ſcriptura trium Tarr.et Barcin.unius,quamuis in quibuſd.litteris varietas ſit nonnulla. Nec placet nobis inſcriptio cap.5.in cōcil.d.par.15.Idem I. baſilicæ xij. Apoſtolorum presbytero Cardinali.ſed eā putamus aliunde luxatam illic hæſiſſe.

Ex litteris I.Saleſberien.)Saleberien.uetus Gregor.Salabrien.Cont.et alij. Ex litteris Sarenſis, concil.

eccleſiæ de Lunton.)Lauerton,duo Tarr.Lauion, tertius.Laton.Raim.de Lauerchon.concil.alia uoce omiſſa.

Winton.) Vinton.Raimundus. Vuilthon. concil.

Willelmum de Leiceſtre) Vu.de Leiceſter,conci. W.duo Tarr.et vetus Greg.qui alia omittit. Gu.Cont.et alij.

præſentaui) ſic etiam Raim.præſentabat,cōci. Poſt hoc uerbum eſt in Barcin.qui cognoſcens eum legitime natum,et honeſtis moribus præditum,ipſum in eadem eccleſia inſtituit.

Poſt aliquantum temporis) aliquantulum,Barcin. ut editum eſt,concil.poſtmodum,Raim.

Willelmum de Norale)Vu.de Norhale, concil. W.duo Tarr.alium,Raim.

Epō autem nolente)uero pro autem,concil. quo nolente,Raim.

Archiepſ quia &c.)Archiepſ uero,quia,concil. et duo Tarr.autem pro uero, Cont.qui addit multa a Raim.prætermiſſa.

quod perſonam illam reciperet)ſic etiam Cont.ut pro quod,cōcil.recipiat,duo Tarr.

induceret)ſic etiam concil.et Cont.inducat,unus Tarr.

decreuerat ſibi)ſibi decreuerat, Cont. duxerat, concil.altera uoce omiſſa.

et infra.Reſtitutione autem facta &c.)hæc etiam omiſit Cont.ſunt in concil.ſed multa etiam deſideramus. Raim.non male addidit, Mandamus,quatenus etc.

& militem)ſic etiam concil.et Raim.hunc,addit unus Tarr.

præfatus W.de Leiceſtra)Leiceſtre,duo Tarr.Lei

ceſter,tertius.Willelmus,Barcin.et unus ex ſupraſcriptis Tarr. Vu.de Leiceſter,concil.in quibus eſt mendoſe in priore editione, præfatum pro præfatus. in ueteri Gregor. eſt, præfatus W.alijs omiſſis.præfatus Gu.habent Cont.et alij.

eccleſiam ipſam) ſic etiam in concil. vox ipſam non eſt in uno Tarraconenſi, neque in Gregor.

Alias editorum librorum uarietates lectoribus conſiderandas reliqui.

Cap.10.Idem Winton.Ep̃o)ſic etiam d.parte 15. c.6.et uetus Gregor. Vintonien. Cont.et alij. Idem eidem,uetus Tarr.non recte.

Quamuis ſimus,& infra)ſic duo Tarr.et Barcin. Pars c.Quamuis ſimus.duo Tarr.Omnia omiſſa ſunt in concil.et in Gregor.Integra clauſula exſtat ſub titulo de officio,et poteſtate iudicis delegati.

ſuper quo &c.)hæc omittunt Raim.et Cõt.ſunt in concil.

concedit alicui religioſæ)concedat pro concedit, concil.concedit religioſæ,Raim.non religioſę, duo Tarr.quod non æque placet;et in altero NON expunctum eſt.

prior conceſſio &c.) hæc uerba uarie ſcripta ſunt in priore,et poſteriore concilior.editione.

patronatus ius conferendi)ius patronatus conferendi,concil.et Raim. patronatus ius eccleſia non vacante conferendi,duo Tarr.non recte.ſi NON auferamus,minus offendet hæc ſcriptura.

& aliquis ſine)ſic etiam Raim.et aliquis poſtea ſine,concil.aptius.

Cap.11.Idem Winton.Ep̃o) Wicon.uetus Tarr. Vuigorn.concil.d.parte 5.c.7.Idem eidem,Raimund.

Querimonia Prioris,& fratrum de Lauth.)Querimoniam Prioris,et fratrum de Lauch, concil. Querimoniam pro Querimonia,Barcin.et tres Tarr.Querimoniam, et infra. Raim.et Cont. Lauthe.pro Lauth.unus Tarr.Lanther,alter. Lamth.Barcin.

deſtinata)deſtinatam,concil.et tres Tarr.

quondam Herford.)Herefordén.tres Tarr.quondam de Hereford,concil.

de Wic.)de Vuica,concil.

H delati)H.defuncti,duo Tarr.H.laici,tertius, et Barcin.R. de Laci,concil.

ipſius R.ſoceri)ipſius Richardi ſocij,concil.

habere debeant) debebant,concil.et unus Tarrac.

Vnde Ep̃s poſtea iamdictus) Vnde idem Ep̃s poſtea iam dictum,concil.uox poſtea, non eſt in tribus Tarr.in uno deletum exſtat.

Demum cum)Deinde cum,concil.Demum uero cum,duo Tarr.

conſiſtit)conſtitit Barcin.ſolus non melius.

W.de medio)Vu.pro W.concil.ut ſemper.Willelmo,duo Tarr.

W.de Mediran.)Meditan.unus Tarr.Mediteran.alter. W.ſ.de Meduan.Barcin. Vu.ſcilicet de Meduan,concil.

in ea, qua et W.)uox et,deletum exſtat in ueteri Tarr.in altero deſideratur. alter pro et,in cõcil.in eadem,Barcin.alijs omiſſis.

quod prænominatus Ep̃s I.fecit ſuper eccleſia) quod prænominati Ep̃i inſtitutio,quã ſuper eccleſia ipſa,etc.fecit.concil. quod prænominati Ep̃i inueſtitura ſuper eccleſia, unus Tarr.

cum patrimonium uxoris ſuæ)ſic etiam prior editio concil.cum matrimonium,poſterior mendoſe.cum vxoris ſuæ patrimonium, duo Tarrac.

ſibi reſtitutum)ſic etiã in concil.ſibi debitum reſtitutum,duo Tarr.

ſuam poſſit)ſuam poſſet,concil.et unus Tarr.

Vnde quoniam abſurdum)Verum pro Vnde,concil.Abſurdum,alijs omiſſis Raim.et Cont. qui breuem hanc ſententiam ex longo reſcripto referunt.

& ab eccleſia Dei &c.)hæc etiam omittunt Raimund.et Cont.vox Dei non eſt in concil.

eccleſiarum debeant ordinationes mutari) ſic etiam in concil.eccleſiarum,et ordinationes mutentur,uetus Gregor.vocem et, omittit Cont. et alij.

nec quod a ſupradicto H.&c.) hæc etiam omittunt Raimundus,et Cont.uſq.ad uocem Viciſſitudines. ne pro nec, eſt in concil. et R.pro. H.

licuit reuocare)liceat irritare,concil.

& ſtudioſe)et ſtudioſius,uetus Tarr.

eſt narratum)eſt dictum,Barcin.narratur, cõcil.

reſtitui)reſtituas,concil. et Barcin.

Viciſſitudines etiam huiuſmodi)ſic etiam in concil.uox huiuſmodi non eſt in duobus Tarr. Et uiciſſitudines,Cont.et alij quidam mendoſe.in ueteribus enim ea uerba ſuperioribus coniũcta ſunt.ordinationes mutentur,et uiciſſitudines etc.præſumantur.

quibuslibet in tua &c.)pro his uſq.ad finem reſcripti Raim.ſolo uerbo præſumantur contentus fuit;nihilq.addidit Cont.

eorum præſumptiones)earum præſumptores,concil.et duo Tarr.

Cap.12.Idem Eboracenſi Archiep̃o)ſic etiã Raimund.et Cont.Idem eidẽ c.3.d.partis 15.quod refertur

refertur ad verba cap.1.Idem R.Eboracen.Archiep̃o.

Inter ceteras,et infra) hęc neq.in concil. ſunt, neq.apud Raim.et Cõt.cetera, pro ceteras, eſt in duob.Tarr.quod non placet.Integram enim clauſulam uidimus ſub tit.de reſcriptis.

aut non conſentientib.clericis eccleſias)clericis,eccleſias,concil.eccleſias clericis,Raim. aptius. non, in Barcin.deſideratur.

alios ad eas eccleſias)eaſdem pro eas,Barcin.alios ad eccleſias ipſas, concil. alios ad eaſdem, Raimund.

repræſentant)præſentant, concil. repræſentent, Barcin.et vetus Gregor.repræſentãt,Cont.et alij.

et eorum debet)vox et ſuper uacanea eſt,non habent eam concil.neq. Gregor.9.

ſunt inſtituti)inſtituti ſunt,duo Tarr. fuerint inſtituti,concil.auct. ſunt Ep̃i inſtituti,Raimun.

clericos in eccleſijs) abſq. Ep̃is, addit vetus Gregor.tantum. in eccleſijs clericos,concil.

Cap.13.Idem Abbatib.Priorib.&c.)ſic editi Gregor.vox Priorib.in veteri non eſt.Idem,hoc eſt Lucius tertius,concil.d. parte 15.cap.9.

Cura paſtorali neceſſitate &c.) Cum pro Cura, concil.et duo Tarr.Cura paſtorali, et infra, vetus Gregor.paſtoralis,alij non recte. ut editum eſt,Cont.qui addit a Raim.omiſſa.Cura paſtorali,et neceſſitate,unus Tarr.non male.

eccleſiarum uigili ſtudio)cura pro ſtudio,cõcil.eccleſiæ vigili ſtudio,Cont.

ne ultra)ne contra,concil.et Cont. et Barcin. et unus Tarr.ne uel contra,alter Tarr.olim,mox, ne contra.

ualeant eccleſiæ attentiore)uox eccleſiæ eſt in uno tantum Tarr. in trib. alijs non eſt, neq. in Barcin.neq.in Contiano,neq.in concil. ualeat pro ualeant,eſt in uno Tarr. et apud Cont. qui addit volumus poſt vocem attentiore. attenta pro attentiore,eſt in ueteri Tarr.debeant,attentiori.eſt in concil.

ueſtra per A ſ m.)pr.addit ãte m.unus Tarr.et Cont.qui n.pro u.hoc eſt veſtræ ſcripſit.ueſtrę etc.concil.non recte.Mandamus,Raim.alijs omiſſis.

et conſenſus adſit) adhæſit, vetus olim Gregor.tãtum.interueniat,et conſenſus adſit,concil.

aliquas eccleſias)ſibi eccleſias,concil.aliquas ſibi eccleſias,Raim.et Barcin.et duo Tarr. aliquas eccleſias ſibi,tertius Tarr.

niſi longa)ſic etiã in cõcil.ſed in marg. longęua. niſi legitima,Raim.et Cont.longa,in marg. idẽ Cont.et alij.

Nos enim cum laici)ſic etiam in concil. Cũ enim laici,Greg.9.

non poſſunt)non poſſint,concil.et Raimund.aptius.

uiribus carere decernimus,et)hęc omittũt Raim. et Cont.

Cap.14.Idem Abbatib.&c.)Idem,concil.alijs omiſſis. refertur autem ad Lucium iij. non ad Alex.iij.ut hoc caput.

ius repræſentandi) ius præſentandi,concil.

ordinis ueſtri) ſic etiam in poſteriore concil.editione.noſtri ordinis,fuerat in priore edit.

modis omnib.)modis alijs, concil.

et per alios)vel pro et,concil.vel alios,duo Tarr.

non decet nos)nos, concil.quod non æque placet.

inſtitutionib.)canonib.concil.

patrum ueſtrorum)noſtrorum,cõcil.et Barcin. et uetus Tarr.ego nihil muto.

aut eccleſias)aut in eccleſias, concil.hęc omittũt duo Tarr.

deſiſtatis) ſic etiam in concili deſinatis, unus Tarr.

ut uos in iis)ut in uobis, concil. poſter.edit.ut in uos,prior.edit.non recte.

conſouere uelimus,quod)qui pro quod, Barcin. et unus Tarr.fouere uelimus,quia,concil.

Cap.15.Idem Lundon.Ep̃o)Lunden.cõcil. priori edit.d.parte 15.c.12. vox autẽ Idẽ illic refertur ad Lucium.3.ut in ſuperiorib.Lingonen.Ep̃o, Raimundus.ut editum eſt,in poſter.concil.editione.

Si uero aliquando)ſic etiam in concil.uox aliquãdo a Raim.et Contio eſt omiſſa.

diſceptantium) ſic etiam Raim. diſcrepantium, concil.

malitioſe differtur) ordinationes malitioſe differuntur,concil.prorogatur,Raim.

de auctoritate &c.)omittunt quędam Raim. et Cont.quę ſunt in concilijs.

euicit)euicerit,concil.et Barcin.et tres Tarrac.et Raim.

Cap.16.Idem dil.filijs Hos.et Templ.) Hoſpitalarijs,et Templarijs,tres Tarr.Idem Hoſpitalarijs,Raim.et Cont.Idẽ.alijs omiſſis,cõcil. quod ad Lucium 3.refertur.

Cum ſeculum reliqueritis)ſic etiã Raim. et Cõt. qui alia omiſſa a Raim. addit. relinquitis, concil.

uel quæ) ſic etiam Contius. et quæ, concil.aprius.

ſubiaceant)ſic etiam concil.ſubiacent, Cont. et unus Tarr.

et famam)aut famam,concil.et duo Tarr.uel famam,Cont.

in eis presbyteros &c.) multa omittunt Raim. et Cont.quæ ſunt in concil.

per Epōs) ſic etiam in concil. per Epm, Barcin. et tres Tarr.

excommunicatos &c.) hęc pars omiſſa eſt a Raim. et Cōtio, ut aliena ab hoc titulo, de eadē re agitur ſub tit. de priuilegijs. ſunt in cōcil. ut edita ſunt, paucis exceptis.

uel Archidiaconorum ſuorum) ſic etiam in cōcil. uel Archidiaconi, uel ſacerdotum ſuorum, Barcin.

ad diuina) mendoſe in concil. ad digna.

in capellis) in capitulis, concil. quod nō æque placet.

Cap. 17. Idem) ſic in concil. d. parte 15. c. 14. et in Gregor. ſed ad Lucium 3. refertur in concil. in Gregor. et in hac collect. ad Alex. 3.

dilecti filij noſtri O.) ſic etiam in concil. M. vetus Gregor. alijs omiſſis. O. Cont. et alij.

in Lincon. et Salesberen. Epiſcopatib. conſtitutis) hęc omittunt Raim. et Cont. in Lincolnien. et Saren. Epātib. conſtitutis, concil. Epiſcopatu pro Epiſcopatib. Barcin. et duo Tarrac. Lincoln. pro Lincon. idem Barcin. item Saleberien. pro Salesberen. at in veteri Tarrac. eſt Saleſbrien. in altero Tarrac. Salebrien. in tertio Salesbinen.

eaſdem eccleſias quidā presbyteri, et alij. etc.) vox et deſideratur in cōcil. quidā alij, duo Tarr. olim, omiſſis alijs medijs. eas quidē, vetus Gregor. et alij. eas quidem, Cont. non ſine mendo. multa autem Raim. et Cont. omiſerunt.

occupauerunt per uiolentiam) occuparūt, tres Tarr. per violentiam occupauerunt, concil. occuparunt, Raim. alijs omiſſis.

Quia igitur noſtra &c) recte Cont. addit a Raim. omiſſa, quæ ſunt etiam in concil. excepto noſtrum pro noſtra.

ea quæ minus ordinate) uox ea omiſſa fuerat in duob. Tarr. in quor. altero addita eſt. non eſt in Contiano. quæ minus inordinate, concil. voce ea omiſſa.

ab aliquib. ſubiectis attentantur) attemptātur, tres Tarr. ab aliquib. ſuper eccleſijs attententur. cōcil. a ſubiectis attentantur, Cont. ab aliquib. attemptantur ſubiectis, duo Tarr.

f. u. per A. ſ. pr. m.) f. t. per a. ſ. Mand. Cōt. fraternitati tuę in. etc. concil. pr. deſideratur in veteri Tarr.

diligenter) ſic in concil. diligentius, unus Tarraconen.

ſi ita ſicut dictum eſt. eſſe inueneritis) cognoueris, pro eſſe inueneritis, concil. ſi eſt ita, Raimū. ut pro ſicut, unus Tarr. inueneris eſſe, tres Tarracon.

eccleſiarum earundem detentatores) detentores, Barcin. earum eccleſiarum detentores, concil. earum pro earundem, duo Tarr. earum detentores, Raimundus, tertia voce omiſſa.

moleſtiam ferant) inferant, malo, ut eſt in cōcil. et in Barcin. et in duob. Tarr.

acquieſcere) ſic etiam concil. obedire, Barcin.

omni oc. et ap. ces.) dilatione, pro omni oc. Barcin. omni occaſione, et appellatione ceſſante, cōcil. apertius.

auctoritate miltum) eccleſiæ, Barcin. addit. militū auctoritate, concil.

nec ſic) vox ſic deſideratur in trib. Tarr. eſt in concil.

percellas) compellas, concil. monitione pręmiſſa compellas, Raim. qui his tribus uerbis pro multis verſib. ueteris collectionis utitur.

Cap. 18. Idem Andren. Epō) Andron. unus Tarr. Adon. Epō, vetus Gregor. Adonen. Cōt. et alij, et in marg. Ardon. Idem, alijs omiſſis, concil. d. parte 15. c. 15. quod ad Lucium 3. refertur, ut ſuperiora.

Conſuluit nos tua fraternitas &c.) Recte Cont. addit omiſſa a Raim. quæ ſunt etiam in concilijs.

conſtructas) ſic etiam Cont. a parentib. conſtitutas, concil. poſter. edit. conſtitutis, edit. priori. ego conſtructas malo.

filijs, uel nepotib.) ſic etiam concil. filijs, vel filiab. nepotib. Cont. non recte.

et indignum ſit penitus &c.) Multa Raim. et Cōt. omittunt, quæ ſunt in concil. penitus ſit, unus Tar. penitus eſt, alter.

non decet aliquatenus ſuſtinere) ſuſtineri, Raim. nec te pro non, concil. et unus Tarr. nec decet te, alter Tarr. nō debes, tertius, in quo prius fuerat, non decet.

ut in Epiſcopatu tuo, uel clerici) ſic etiā in concil. ut clerici. Raim. et Cont. alijs omiſſis.

uel aliquib. alijs eccleſias ipſas concedant) vox ipſas in concil. non eſt. aut aliquib. alijs concedant eaſdem, vetus Gregor. uel aliquib. laicis concedant eaſdem, Cont. et alij.

Cap 19. Idem) Vuintonien. Epō, additur in concilijs, ubi vox Idem refertur ad Lucium 3.

Robertus) Rotbertus, vetus Tarr. R. alter, et concil.

et W.) et Vu. concil. Willelmus, duo Tarraconenſes.

de (rotona) de Hortun. concilia. de Octana, Barcin. de Certon. unus Tarraconen. de Creton. alter.

præſentatio) ſic etiam concil. reprçſentatio, unus Tarr.

Stodeleia) Stodleia, concil. Stoldeia, vetus Tarr. et Barcin. Stoleia, alij duo Tarr.

perſecutiones) ſic etiā concil. et, addit vetus Tarrac.

quoniam cum) uox cum in veteri Tarr. non eſt. vox quoniam non eſt in concil. quod placet.

nexum ſit) annexum ſit, Barcin. et unus Tarr. et concil. adnexum ſit, duo Tarr. Hoc Raim. poſuit cap. 16. eo. in Greg.

d. t.) dis. t. unus Tarraconē. Diſcretioni tuæ, concil.

ſuper patronatu) ſic etiam in concil. ſuper ius patronatus, Barcin. et tres Tarr. quod non æque placet. ſuper iure patronatus, malo.

metu capitis) metu captus, in concil. non recte.

ut fertur) nititur, concil. mendoſe.

renuntiauerit) renuntiauit, concil. abrenuntiauerit, tres Tarr. ſed in uno olim, ut editum eſt.

Cap. 20. Idem) ſic etiam Raim. et in concil. d. parte 15. cap. 17. ſed parte 47. tit. de iure patronatus cap. 1. additur, Cantuarienſi Epiſcopo. vox uero Idem d. c. 17. refertur ad Lucium 3. ſed d. c. 1. ad Hadrianum Papam.

De iure uero patronatus in præſcripta capella) eccleſia, d. c. 17. capella, Cont. qui addit quædam a Raim. omiſſa. vox uero non eſt in Barcin. De iure patronatus capellæ de Stretton. d. c. 1.

ut ſi prædictus R. *ipſum comparauit*) quatenus ſi prædictus R. ius patronatus cōparauit, d. c. 17. ut ſi R. Brito ipſum comparauit, d. c. 1. et in marg. P. pro R. idem pro ipſum, unus Tarr. idē ius, alter Tarr. ſed uox ius olim deſiderabatur. quat. ſi R. illud comparauerit, vetus Gregor. cōparauit, Cont. et alij. Videndum eſt, num ſit idem R. de quo capite proximo, eritq. tunc Robertus dicendus, ut illic dicebatur.

cum inconueniens ſit) ſic etiam d. c. 1. et Raim. cum hoc, pro cum, d. c. 17.

et penitus inhoneſtum) ſic etiā d. c. 17. vox penitus omiſſa eſt d. c. 1. omnia a Raim. et Contio.

contractum illū &c.) ante hæc verba addit Raim. quod eſt ſpirituali annexum, quæ verba ſumpſit ex cap. 19. quod eſt ab eod. omiſſum. ut editum eſt, in concil.

ſublato ap. re.) re. ap. unus Tarr. ſublato appellationis remedio, concil. omittit omnia Raim. et Cont.

irritum denunties manere) et inanem, pro manere, d. c. 1. et unus Tarr. irritū eſſe decernas, Raim. hæc omittuntur, d. c. 17.

Cap. 21. Idem) ſic etiam in cōcil. d. parte 15. c. 18. et in Gregor. ſed vox Idem in concil. ad Luciū, in alijs ad Alex. refertur.

aut eccleſiam) aut eccleſiam, cōcil. et Raim. et tres Tarr.

ſine conceſſione ſui Pont.) ſic etiam concil. et Greg. 9. ſummi Pontificis, vetus Tarr.

nec monaſterijs) ſic etiam concil. vox necnon eſt in Gregor. nec in monaſterijs, tres Tarr. in uno tamen IN expunctum eſt.

nec canonicis offerat) ſic etiam in concil. vel pro nec, vetus Gregor. vel canonicis conferat, Cōt. et alij. canonicas autem hoc loco appellari exiſtimo canonicorum loca, ut monaſteria monachorum.

et auaritia) vel pro et, unus Tarr. ſolus.

cōſentire noluit) noluerit, duo Tarr. voluerit, concil. et Barcin. et vetus Tarr. et olim vetus Gregor. mox noluerit, ut apud Cont. et alios.

tunc licentia eius) cum pro tunc, Barcin. tunc eius licentia, tres Tarr. et vetus Gregor. et alij editi. eis pro eius, Cont. mendoſe.

Cap. 22. Idem) ſic Raim. et Cōt. Idem Noruuicē. Epō, d. parte 15. c. 19. ſed vox Idem ad Lucium 3. refertur.

Significaſti, et infra) ſic etiam Raim. et Cont. hæc in concil. deſiderātur. Integra clauſula exſtat, ut exiſtimo, cap. 9. de officio, et poteſtate iudicis delegati, in hac collect. Ante et infra, adde etc. ut eſt in duob. Tar. et ita ſæpius eſt in hac collectione.

Ceterum ſi Epiſcopi) ſic etiam in concil. vox ceterum a Raim. eſt omiſſa: addit eam Cont. qui Epō edidit in marg. mendoſe. et addit, nec deeſt aliquid, quod falſum eſt.

poſt promotionem ſuam repræſentationes) præſentationes, concil. poſt monitionem ſuam pręſentationes. vetus Gregor. non recte. ut in cōcil. Cōtius, et alij.

a patronis eccleſiarum) ſic etiam in cōcil. earum, Raim.

adepti fuerint) ſint, vetus Greg. ſolus.

repræſentauerint) præſentauerint, duo Tarr. et cōcil. et Raim.

Cap. 23. Idem Abbati S. Albani) ſic etiam d. parte 15. c. 20. ſancti Albini, vet. Tarr. ſancti Alberi, alter Tarr. ſancti Alberti, Raimundus, et Contius.

Conſultationibus, et infra) ſic etiam Raimundus, et Contius. Pars cap. Inconſultum. concilia, quod mendoſum ſuſpicor. Integra clauſula exſtat, ut exiſtimo, ſub titu. de officio, et poteſtate iudicis delegati, cap. 15. in hac collect. Ante illa, et infra, adde etc. ut eſt in duobus Tarraconen.

Decetero ſi aliquis)ſi quis,cõci.pro ſi aliquis.Si aliquis,vetus Gregor.alijs omiſſis.Si quis,Cont.et alij.De cetero ſiquis,etc.et nihil notatur deeſſe.Cont.in marg.non recte.

ad repræſentationem illius)ad præſentationem ipſius,concil.ad pręſentationem illius,Raimundus.

clericus,qui inſtitutus eſt,non deberet ab eccleſia ipſa propter hoc remoueri)non debet ab ipſa eccleſia remoueri,cõcil.non debet ab ipſa eccleſia,tres Tarr.non debet ab eccleſia ipſa,Barcin. inſtitutus non debet ab eccleſia propter hoc remoueri,vetus Grgor.alijs omiſſis.ab ipſa pro ab ecçleſia,Cont.et alij.

Si vero non poſſidebat ius patronatus)Si uero tunc etc.concil.tunc ius patronatus, unus Tarr. et Barcin.ius tunc patronatus, alter Tarr.Si uero non poſſidebat,Raim. et Cõt.alijs omiſſis.Ante hæc verba addunt ijdem.cum ex hoc ei, qui de iure debet habere,nullum in poſterum præiudicium generetur. quæ neq. in concil. ſunt, neq.in hac collectione.

nec poſſeſſionem patronatus &c.) ſic etiam concil. iuris patronatus,duo Tarr.multa Raim.et Cõt. omittunt.

Donationes uero &c.)ſic etiam in concil.hæc pars poſita eſt a Raim.ſub tit.de donationib. Contius ſe mutam perſonam pręſtitit.

conceſſiones eccleſiarum) ſic etiam Raim. vocem eccleſiarum in concil. deſideramus.

qui ipſas) ſic etiam Raim. qui illas, unus Tarr. quæ ipſas,concil.

Si religioſis fiant locis)Si fiant religioſis locis,concil.ab Epõ,uel eius auctoritate,addidit Raim. verbis editis non male.

ſine ipſarum aſſenſu)ſine aſſenſu ipſorum,concil. ſine ipſorum voluntate, vetus Gregor.aſſenſu, Cont.et alij.

Cap.24.Nouoburgo) Neubure,cõcilia,uide cap.25.

de Giſeburn.)de Giſeburne,concil.Giſeburna, unus Tarr.Giſeburgen.alter Tarr.

de Certon.)de Cradun.concil. de Crotona, vetus Tarr.de Certonen.alter Tarr.

monſtrauerunt) ſic etiam concil. dixerunt, unus Tarr.

donationes etc.pertinẽt)donatio etc.pertinet,Barcin.et concil.

eiſdem ſignificauimus) eidem,tres Tarr. eiſdẽ ſignificamus, concil.

donationi laicali)ſic etiam in concil.laici pro laicali,vetus Tarr.

qui habent in eccleſia &c.) mutatur ordo verbor.in concilijs,in ecleſias, vetus Tarraconen. pro in ecleſia.

reſeruare noſcuntur)ſeruare,duo Tarracon.et cõcil.

Poſt hoc caput eſt in.Barcin.Dilectus filius noſter S.etc.ut cap.1.hoc titulo in 2.collectione.

Cap.25.Idem Eboracen.Archiepõ)ſic etiam in cõcil.d.parte 15.c.23.et apud Raim.et Cont.et capitulo,addunt tres Tarr.recte. Hoc eſt cap.26. in Barcin.

Suggeſtum eſt aurib.noſtris)ſic etiam cõcil.et vet. Greg.hæ voces,aurib.noſtris,non ſunt in Contiano,neq.in alijs quibuſdam editis libris.

cum eccleſia de Ochona,ac de Borales, Saiter, et de Land.)cũ eccleſię de Ochera(Ochan,in marg.) et de Maleſlart,et de Leinder,concil.cum eccleſiæ quędam,Raim.et Cont.breuius.Ochan H. pro Ochona ac, duo Tarr. Occham H.tertias Tarr.Ocham R.Barcin.Boroles pro Borales,unus Tarr.Sarter pro Saiter,vet.Tarr.Sarc.duo alij.Fart.Barcin.Lande pro Land.item duo Tarr.

in prabenda)malo,in pręb endam,ut eſt in concil.et in Gregor.

attenuare,et)hęc omitũt Raim. et Cõt. ſunt in concil.

in donationib.eccleſiæ)eccleſiarũ, duo Tarr. et cõcil.et Raim.aptius.

vniuerſitati ueſtræ)ſic etiã in cõcil.hęc omittunt Raim.et Cont.apparet autem ex his etiam capitulo ſcriptum fuiſſe.

ſi cum aſſenſu)ſic etiã Raim. ſi cũ cõceſſu , prior editio concil.et in marg. forte conſenſu.ſi cum cõſenſu,poſterior concil.editio.

Cap.26.Regi Anglorum)Anglorum Regi, cõcil. Angliæ,Barcin,in quo eſt hoc cap.27.

de Bligurd)de Ligurgis, concil. de Blibug. duo Tarr.de Bliburgeri,tertius.

et honeſte)et honeſtate,Barcin.et Tarr. unus , et concil.

exaudire)ſic etiam in cõcil. uolumus exaudire, unus Tarr.

Verum)Vnde,Barcin.et vet. Tarr. Verũ,cõcil.

contrarium videtur)ſic etiam concil. eſt contrarium,unus Tarr.

iuris patronatus obtentu)vox iuris non eſt in concil.neq.in Barc.neq.olim fuerat in veteri Tarr.

illa impartiri)illa impertiri,tres Tarr.iſta impartiri,concil.

ſi de iure)quod pro ſi, Barcin.ſi,concil.

Cap.27.Idẽ Archiepĩs,Epĩs)et Epĩs,duo Tarr. et concil.parte 50.cap.33.et Raim.vox Epĩs in veteri Tarr.non eſt.Hoc eſt cap.28.in Barcin.

per Angliam conſtitutis) ſic etiam Raim. Galliã pro Angliam, concil.et duo Tarr.

Relatum eſt aurib.noſtris)Relatum eſt,vetus Gregor. alijs omiſſis. ut editum eſt, Cont. et alij.

No-

alijs omiſſis,ut editum eſt,Cont.et alij.Noſtris eſt aurib. intimatum,concil.

occaſione laica recognitionis)ſic etiã Raim.occaſione laici,cõcil.mẽdoſe.quæ fuerit apud Anglos recognitio,docuit Alanus Anglus,cuius ſcholium exſtat etiam in Gregorianis. Recognitio eſt confeſſio in iure,vel coram teſtibus conceſſionis, vel donationis prius factæ de re quacumque.

et potentiæ &c.) Multa Raim.et Cont.omittũt. vel pro et in concil.

patronatus eccleſiarum)ſic etiam in concil.ius,additur ante hæc uerba in duob. Tarr. omnia omittunt Raim.et Cont.

non intrant per oſtium,ſed aliunde conſcendunt)ſic etiam Raim·contendunt,concil.ſumuntur hęc ex cap.10.Ioannis.

uel prærogatiua)ſic etiam Raim.ac pro uel, cõcil. alterutra uox deſideratur in duob. Tarr.

m.atq.pr.) m.uetus Tarr,alijs omiſſis.præcipiẽdo mandamus,concil. mandamus, Raim. multis alijs omiſſis.

qua.eos,quos patronatus)ſic etiam concil.qua.eos, Raim.et Cont.alijs omiſſis. quat.ſi conſtiterit eos ius patronatus, unus Tarr. quat.eos, quos conſtiterit ius patronatus, alter Tarr.

et eccleſiaſtica beneficia)vel eccleſiaſtica beneficia conſtiterit,concil.et vetus Tarr.aut eccleſiaſtica beneficia conſtiterit,Barcin.vel pro et,duo alij Tarr.cetera,ut edita ſunt.

modo adeptos)ſic etiam in concil.modo eſſe adeptos,tres Tarr.recte.

niſi præſcriptione) ſic etiam concil. recte omiſit Raim.vocem præſcriptione.

ſublato ap.diffugio) hæc etiam omittunt Raim. et Cont.ſunt in concil.refugio, duo Tarr. pro diffugio.

ab officio reddatis,et beneficijs alienos) officijs pro officio,concil.beneficio pro beneficijs,Barcin. et duo Tarr.et Raim.reddas pro reddatis,prior concil editio non recte.

et ſi nec ſic &c.)ſic etiam Cont. addens a Raim. omiſſa.Si vero nec ſic,concil.

uinculo)eos vinculo, concil. vox eos non eſt in Contiano libro.

ad dignam)ſic etiam in concil.ad condignam, Cont.

Ad hæc quoniam &c.)ſic etiam vetus Gregor. Ad hoc quoniam,concil.et Cõt.et alij. et unus Tarr.eſt autẽ initium cap.34. d. partis 50. et in uno Tarr.capitis 28.Contius etiã addit in marg. alias eſt nouum caput in vet. compil.

prohibitionis ueſtræ)ſic etiam concil.et Raim.noſtræ pro veſtrę,unus Tarr.

ſicut excommunicatos) ſicut excõmunicatum, cõcil.et tres Tarr.multa Raim.et Cont.omittunt, quæ nos ſingula non collegimus.

attentius)cautius,vetus Tarraconen. artius,concil.

Cap.28 ſibi ius)penitus, addit unus Tarr. quod nõ omnino placet.Hoc eſt 29.caput in Barcin. et in uno Tarr.

quod ubi Epiſcopalis auctoritas non acceſſerit) niſi pro ubi,Barcin.in quo NON omittitur. niſi ubi, olim vetus Tarr. auctoritas Epicopalis, duo Tarr.

Cap.29.Lucius iij.*Parte. Ad abolenda*)ſcribendũ eſt,Ad abolendam,ut eſt in uno Tarr.et in Barcin.et apud Contium. Integra clauſula exſtat cap.11.de hęreticis in hac collect. ſi utrumq.caput coniunxeris, integram præclaram hanc conſtitutionem habebis.

aduocati eccleſiarum) ideſt patroni . Tancredus.

in tantam noſcuntur &c.) Multa omittũt Raim. et Cont.

eccleſijs ipſis)in,ante hæc verba addit unus Tarrac.

etiam in alios) vox etiam non eſt in Barcin. neque in duobus Tarraconen.neq.apud Gregor.9.

præſumant)præſumunt,Raim.

fodrum)ſic etiam Raim.et Cont.et unus Tarr.et ſcholium Vincen. frodrium,vetus olim Tarr. mox frodrum.fodium, Barcin. frodum , duo Tarr.et ſcholium Tancr. Fodrum eſt collecta, quæ fit ſemel in anno , et eſt vulgare Lombardiæ. Vinc.in uno Tarr.Frodum eſt etc. Tanc. in altero Tarr.

et quod miniſtris eccleſiarum inconſultis faciũt &c.) Multa etiam Raim.et Cont.omiſerũt. et quod miniſtri eccleſiarum eis inconſultis faciunt, Barcin.et duo Tarr.aptius.

firmamus)confirmamus, Barcin.et unus Tarracon.

ſeu alio quolibet nomine)modo, vetus Tarr. pro nomine,quod non ęque placet. ſeu quocumq. alio nomine,Raim.

quos de alienatione aduocationis &c.)et aduocatione,unus Tarr.quod non placet.Raim. et Cõt. multa omittunt.

uel fecerint)fecerunt,duo Tarracon. in quorum altero vel deſideratur.quos fecerint, Raimundus.

præſenti conſtitutione caſſamus)hæc verba ſunt in veteri Gregor.uim aliquam decernimus non habere.Cont.et alij.Credo et hæc,et illa uerba a Raimun.cõſcripta , ut in hac prima collect.

ne autem

ne autem &c.)hęc pars in Gregorianis omiſſa eſt.

qua de hæreticis dicta ſunt)de hęret.ad abolendã, Alan.

coërtionem)coërtione,tres Tarr.et Barcin.

cuilibet)quibuslibet,Barcin.et tres Tarr. aptius.

Cap. 30. Idem Nor Wic. Epõ) Lucius tertius Noruuicenſi Epõ,d.parte 15.c.8.

pars c.Tua nos) hæc omittunt concil. et Raim. addit Cont.Integra clauſula exſtat cap.2.de iu re iurando,in hac collect.et in concil. parte 17. c.4.et in Gregor.c.11.de iureiur.

Cum autem aduocatus)ſic etiam Raim. vox autẽ in cõcil. non eſt,aduocatum appellari patronũ ſupra dictum eſt.

clericum unum) ſic etiam concil. uox unum a Raim. et Barcin.eſt omiſſa.

præſentauit)prę ſentauerit,concil.et Raim.et Bar cin.et tres Tarr.aptius.

eo non refutato)ſic etiam Raim.eo non inſtituto, concil.non male.

in iudicio Epĩ)vox in non eſt in Gregor.neq.in Barcin.neq.in trib.Tarr.Epĩ iudicio, cõcil. IN etiam omiſſo.

credimus relinquendum) ſic in concil.vox credimus in veteri Gregor. non eſt.habet Contius, et alij.

uel religioſa perſona)ſic etiam in concil.vel eccleſiaſtica perſona,Raim.non male.

TIT.XXXIIII.DE CENSI

bus,et exactionibus,et procuratoribus) ſcribendum procurationibus,ut eſt in Barc.et in trib.Tarr. et apud Greg.9.in veterib. libris.in editis pro et exactionib.eſt exactionib.et omiſſo,ut in uno Tarr.

CAP.1.*ex concilio apud Guarmac.*) Guarmatiam,duo Tarr.Guarmat.Barcin.ex concilio Wormacien.c.18.Burch.lib.3.c.52.ex conc. Wormac.c.50.Iuo parte 3.c.55.decreti,ex libro 1.capitularium cap.85.Idẽ Iuo parte 16. c.262. hodie ut audio,reperitur lib. 1.cap.90.Capitularium Caroli,et in concilio Vormaciẽſi cap.50. Ex concilio Guarmacienſi eſt apud Grat.23.q. 8.c.25.ex concilio apud Guarmatiam,Raim.et Cont.qui in marg.ait hoc fuiſſe caput poſitum in capitularib.Caroli Magni.In veteri Grat.libro hoc caput deſideratur.fortaſſe a Palea eſt additum,

unus manſus) Manſus uulgari Italicorum dicitur tanta terræ quantitas,quę ſufficiat duobus hominibus per annum , ideſt xlvij . acraturę. Tancr. vide cap.2.de eccleſ.ædifican.in hac col lectione.

abſq.ullo ſeruitio tribuatur)ſic etiam vetus Greg. et abſq.pro abſq.Cont.et alij.abſq. alio ſeruitio attribuatur, concil.et Iuo d. parte 16. abſq. ullo ſeruitio attribuatur, Burch.et Iuo d.parte 3.et Grat.

in eis)in eccleſijs,Barcin.tantum.

nec de atrijs)neq.pro nec,tres Tarr.et concil. et Burch. et Iuo, et Grat.neq. de areis , Raim. et Cõt.qui in marg.atrijs lege,ut in uet.uide cap. 4.apud Grat.12.q.1. Nicolao adſcriptum ,ſed exſtat in concil. Salegunſtadienſi c.12.et in fine Burchardi,et apud Iuo.parte 15.c.178. decreti.

et ſiquid amplius habuerint) ſi aliqui pro ſi quid, tres Tarr.et Burch.et Iuo parte16. et Grat. et Raim. habuerint amplius,unus Tarr.et ſi amplius aliquid habuerint,cõc. ut editum eſt, Iuo d.parte 3.

ſenioribus ſuis) ſic concil.et Burch.et Iuo . uox ſuis a Raim.et Contio eſt omiſſa.maiorib.ſuis, Grat.non recte.ſenioribus,ideſt dominis:uulgariter loquitur.Alan.

Cap.2.Auguſtinus ſuper epiſtola ad Rom.)Romanos,tres Tarr.epiſtolam pro epiſtola Barcin. et Raim.Inuenitur hoc in ſcholijs veterib.ſacrorum librorum,quæ gloſſę dicuntur ordinariæ, et inter lineas,cap.13.illius epiſtulæ Pauli.

Omnis anima ſublimioribus poteſtatibus ſubdita ſit,&c.)et infra.Raim.quod non æquę placet. Sunt enim hęc tantum Pauli verba.πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω.

Et uos ſubditi eſſe debetis)ſic etiam Raim.ſubditi eſſe debetis;quia etiam ideo,ideſt propter oſtendendam ſubiectionem,præſtatis,quaſi redditu ris, gloſſa ordin. Et uos debetis eſſe ſubditi,unus Tarr.

ideo enim tributa præſtatis) hęc Pauli uerba ſunt. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε.

quia hac eſt probatio ſubiectionis) ſic etiam Raim. hęc eſt probatio ſubiectionis, gloſſa inter lineas.

Cap.3.Gregorius Lucillo &c.)ex lib.2.epiſt.30.regiſtri B.Gregorij.

ut rebus)ut in rebus,duo Tarr.ſed IN non eſt in regiſtro.

communionem in partem) conuentionem in iurgium,regiſt.

et ad tuã uenit notitiam)peruenit,pro uenit,duo Tarr.et ad fraternitatis tuæ hæc ſunt perlata notitiam,regiſt.

ob quam rem)ſic etiam in reg.quam ob rem,duo Tarr.

eos nulla mora) nullamora , nullaue excuſatione eoſdẽ, regiſt. eoſdẽ clericos,vetus regiſtri lib.

nam

nam ſi huius &c)Ante hæc uerba eſt in regiſt.
7 Sed ſi fidem honeſtatis contemplatione ſerua-
7 re poſtponunt;tua diſtrictione compulſi, quę
7 rationi conueniunt,cogantur implere.

recurrerit)ſic etiam in regiſt.recurret,Barcin.et unus Tarraconen. recurreret, olim uetus Tarrac.

habere incipimus)incipiemus,reg.et unus Tarr. aptius.inceperimus,alter Tarr.

& in illo)illos,reg.et uetus Tarr.

uindicamus)uindicabimus,reg.et duo Tarr.aptius.

Alia poterunt in regiſtro inueniri pleniora.

Cap.4.Idem ad Stephanum Caſtrinum) Caſtoriũ, tres Tarr.Caſtarium,Barcin.et quartus Tarr. Gregor.Stephano Cantori,Raim.et Cont. qui in marg.ait,Chartulario,lib.12.epiſt.20.Indict. 7.Ego Chartario legi in ueteri regiſtri libro.

Scientes,&c.et infra)Coeperat Cõt.integrã clauſulam ſcribere,ſed a librarijs deceptus eſt,qui notas eius perturbarunt.Sic igitur eſt in regiſt.
7 Scientes magnitudinem caritatis ueſtræ toto
7 dominũ corde diligere,ob hoc ea,quæ in Mar
7 ſis(forte maſſis)de iure quondam Patricij uiri
7 piæ recordationis contra præcepta dominica,
7 contraq.canonum regulam commiſſa eſſe didi
7 cimus;ad eius duximus reformare notitiam:
7 quatenus hæc,quæ perpetrata ſunt,corrigi de
7 beant,et alij deinceps tẽptare nõ præſumant.
7 Inſinuatum igitur nobis eſt,in maſſa,quæ nun
7 cupatur Marato de Abbate monaſterij ſancti
7 Georgij , quod in eadem ſitum eſt,duos mona
chos refugiſſe.etc.

Aſſeruit etiam)ſic uetus regiſtri liber.autem pro etiam editus liber.neutra vox eſt apud Raimund.

ſupradictæ maſſæ)prædictæ maſſæ,regiſt.maſſæ, Raim.et Cont.altera uoce omiſſa.maſſa illis tẽporib.dicebatur uicus,ſiue colonia,ſiue uilla.eccleſię pro maſſæ,eſt in uno Tarr.

monaſterio illi)illius,Barcin.et olim uetus Tarr. ipſi pro illi,reg.illi monaſterio,unus Tarr.monaſterio,Raim.altera uoce omiſſa.

quæ ex tempore &c.)hæc omiſerat Raim.addiderat Cõt.ſed nõ ſuo loco a librarijs poſita ſunt; exſtãt in regiſtro,quod pro quę,Barcin.et duo Tarr.

conditi monaſterij per tricennale) ſic etiam Cont, conditionis monaſterij per triennale , regiſtr.

non fuerunt)ſic etiam regiſt.et Cont.nõ fuerint, tres Tarr. non fuerint ſolutæ,Barcin.

quod diligenter agnoſcas)Ante hæc uerba eſt in
7 regiſtro.Si quidem illic munificentię gratia a fidelibus uiris oblatum fuerat, portionẽ ſe debere percipere. Quod Magnitudo ueſtra ſtudeat diligenter agnoſcere.regiſt.ſi quid enim,pro ſiquidem,ſcribendum cenſeo.fuerit pro fuerat, eſt in editis non male,in ueteribus fuerat.Hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt autem maxime neceſſaria.

& ſi hoc ab initio non fuit) ſic etiam in reg.et ſi hæc ab initio impoſita non fuerint,Barcin.et ſi hoc ab initio impoſitum non fuerit,duo Tarr. non fuerit , tertius Tarr.cetera ut edita ſunt. Mand.quat.ſi ab initio hoc non fuit,uet.Raim. liber non fuerit,Cont.et alij.

aliquid nouiter imponi non permittas)non condecet, regiſt.non permittas imponi,Raim. nihil de nouo imponi permittas.unus Tarr.

Poſt hæc uerba eſt non ſine mendo in regiſtro. quam maxime eum exiguæ ſubſtãtiæ,et monaſterium pauperum eſſe didicimus,et Abbatẽ ipſum hoſpitalem omnino eſſe,multorum atteſtatione didicimus.

Cap.5.Paſchalis 9.Comitiſſæ Matildæ)ſic etiam Raim.dilectæ filiæ Comitiſſæ Matildi,Barc.et duo Tarrac. Paſchalis V.unus Tarrac.non recte.

Peruenit ad nos,quod Fraxinorenſis etc.)Fraxinorũ,Cont.qui recte addit quędam a Raim.omiſſa.Fraſſinon.unus Tarr.

uidelicet)ſcilicet,Cont.

cum nos Archipreſbyter) ſic etiam Cont. uox nos in ueteri Tarr.deleta eſt.cum Archipresbyter nos,alter Tarr.elegantius.

quod rationabile)nobis,addit unus Tarr.ut quod rationabile,Cõt.uel quid,pro quod,uet. Tarr. olim,mox vel deletum eſt.

reſpondimus) reſpondemus,Tarr.quattuor,non recte.reſponderemus, Cont.aptius. Inquiſitioni tuæ taliter reſpondemus,Raim.

Cenſus enim)quod cenſus,Raim.

inuenitur)ſic etiam Raim.inuenitur definitus, unus Tarr. definitus inuenitur,alter.

et quomodo)et quando,Raim.

Mãdamus ergo dilectioni etc.)hęc pars a Raim.et Cõtio eſt omiſſa.dis.pro dilectioni,duo Tarrac.

reſtitui facias)faciatis,tres Tarr. in uno tamẽ mutatum eſt faciatis in facias .

Cap.6.ex concilio Lateranenſi)adde c.4.ut recte Cont.addit,et ex concilijs id confirmatur. Eſt autem id concil.ſub Alex.3.habitum.

Cum Apoſtolus ſe,ac ſuos &c.)hæc ex uarijs locis ſumpta uidẽtur, Act.c.20.Pauli epiſt.1.ad Theſſalon.cap.2.et epiſt.2.c.3.et epiſt.2.ad Corinth. cap.11.

ſ exhibe

exhibendos)ſic etiam in cõcil.et in Greg.alẽdos, eſt in marg.concil.apertius,ſed eadẽ notio eſt al terius uerbi.

locum prædicandi)dicendi,vel detrahẽdi malim; ſed ferendũ eſt; cũ nulla uarietas ſit in concil. et in Greg.et in quinq.libris huius collectionis.

& illis)vox illis in Barcin.non eſt:eſt in alijs libris.

non exiſteret oneroſus)ſic etiam concil.et Raim. oneroſum,Barcin.hoc oneroſum,duo Tarr.in quibus olim oneroſus fuerat.

& emendatione dignum)hæc omittunt Raim.et Cont. ſint licet in concilijs,uno uerbo fore ad dito ante dignum.

quidam fratrum & coẽpiſcoporum noſtrorum) vox et non eſt in concil.quidam prælatorum, Raimund.

ſuis ſubditis exiſtant)exiſtunt,concil.vox ſuis nõ eſt in tribus Tarr.exiſtant,Raim.et Cont.alijs omiſſis.

pro huiuſmodi cauſa ipſa)vox ipſa non eſt in con cil.neq.in Barc.omnia omittunt Raim.et Contius.

longi temporis victum)ſic etiam concil.et Raim. quæſitum,additur in duobus Tarr.

pro diuerſitate prouinciarum ſic in concil.et Gre gor.temporum,addit Barcin.nõ ſine mendi ſuſpicione,niſi et addamus.

euectionis numerum, Epiſcopi autem etc.) euectionum pro euectionis,Raim.euectionis numerũ non excedant:Cardinales vero uiginti quinq. non excedant:Epiſcopi uiginti,uel triginta ne quaquam excedant,conci .poſter.editionis.in priori edit.eſt.Cardinales uero uiginti, uel uiginti quinq.etc.

Cardinales autem XXV. *nunquam excedant*)numquam pro nuſquam,unus Tarr.rectius.Cardinales XXV. nuſquam excedant,uetus Greg. nũquam,Cont.

Decani conſtituti ſub ipſis) ſic etiam in cõcil.et in vet. Greg.ſub Epis,Cont.et alij.Decani uero, etc.unus Tarr.

ut non quæ ſua ſunt quærant &c.)vox quærãt nõ eſt in concil.neque in Gregor. Verba Pauli ſunt in epiſt.ad Philippen.c.2. οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ. Omnes enim ,quæ ſua ſunt, quærunt ; non quæ Ieſu Chriſti.Quæ grauis eſt in omnes ſententia,digna,quæ ubique legatur.

nec ſumptuoſas epulas quærant &c.)requirant,Barcin.quærentes,uetus Gregor.quærant,Cont.et alij.hæc uſque ad illa,Prohibemus etiam, in concil.deſiderãtur.Laurentius vetus interpres hoc loco uerſus ineptiſſimos adfert, et ſcurræ perſonam induit ineptiſſime,et frigidiſsime: Bernardus partem eius verborum retulit, partem omiſit.

ac competenter) aut pro ac, uetus Greg.ſolus.

ſuſtinemus autem)etiam pro autem,idem vetus Gregor,tantum.

non debent filij theſaurizare parentibus,ſed parentes filijs)οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις.Paul.cap.12.epiſt. 2.ad Corinthios.non enim debent liberi parentibus ſeruare theſauros,ſed parentes liberis.

pietate uidetur)eſt pro uidetur,uetus Gregor.ſolus.

Archidiaconi uero,ſiue Decani)ſic etiam Raim. autem pro uero,concil.et unus Tarr.ſiue canonici,ſiue Decani,Barcin.

ſeu clericos)uel pro ſeu,unus Tarr.

eccleſiaſticæ facultates)ſic etiam Raim.eccleſiæ facultates,concil.

teneri menſuram)ſic etiam concil.et uetus Gregor.tenere,Cont.et alij.

minores merito non doleant ſe grauari)debeãt pro doleant,uetus Tarr.et uetus Gregor.ut editũ eſt,Cont.et alij.minores non debeant grauari, concil.

nec ſub tali)ſic etiam Raim.ne pro nec,concil.et vetus Tarr.non male.

hactenus uti ſolebant)uti ſolebant hactenus,duo Tarr.et cõcil.et Raim. ſed male in editis diſtinctio notatur ante vocem hactenus.

plurium ſibi credant)ſic Raim.plurimum credãt ſibi,uetus Tarr.plurimum ſibi credant,alij duo Tarr.plurimam ſibi credant,concil.

Huius decreti mentio fit c.3.de exceſſibus prælator.collect.2.quod exſtat lib.1.epiſt.132. regiſtri Innoc.3.

Cap.7.Idem)ex eodem, Raim.et Cont.aptius. eſt enim capitis 7. concilij Lateranen. portio.

pars cap. Cum in eccleſiæ) hæc omittunt Raimund. et Contius.uox Cum, deſideratur in duobus Tarr.Integra clauſula legenda ſub titulo de ſimonia capite 8. in hac collectione.

ab Abbatibus,uel Epis,alijſue prælatis) ab Epis,uel Abbatibus,alijſue prælatis,concil.ab Abbatibus Epis aut alijs prælatis,uetus Gregor. uel, pro aut , Cont. et alij. idem omiſit vocem,ab, non recte,quod peccatum olim fuerat in duobus Tarr. alijsque pro alijsue,habet vet. Tarr. uel alijs,duo alij Tarr.

liber

libertatem,quam)ſic etiã Raim.libertates,quas, concil.

conſeruare deſiderant)ſic etiam Raim.deſiderant conſeruari,concil.aptius.deſiderant ſeruare, uetus Tarr.

Siquis vero aliter fecerit) ſic Raim.Si quis autem aliter egerit,concil.

quod egerit)quod fecerit,concil.ut editum eſt, Raim.

Cap.8.Wigor.Epo)ſic etiam uetus Gregor. Vigorien.Cont.et alij.Vuiggornien. Epo , parte 28.c.9.titulo de pactionibus licitis,et illicitis in rebus eccleſiaſticis.in concil. prioris editionis, Vuigorn.Epo,in edit.poſteriori.

pars c. Meminimus)ſic etiam in concil.P.c. In eminenti.Cont.non recte.ſunt enim ea verba capitis 9.in hac collect.Integra clauſula exſtat ſub titulo qui clerici, uel uouentes,c.3. in hac collect.1.ſunt autem plura capita ex eadem epiſtula ſumpta.

quadam illuſione)ſic etiam Raim.colluſione facta,concil.aptius.

ſoluerint,ſiue receperint)ſic etiam Raim. ſoluunt. ſiue recipiũt,Barcin.ſoluunt, aut recipiunt eas, concil.ſoluerunt,ſiue receperunt;duo Tarr.

eis defunctis,niſi ab ijs &c.)perſonis defunctis,ubi abhis etc.concil.vbi multa mendoſe,et obſcure ſunt edita.eis defunctis,Raim.et Cont.alijs non paucis omiſſis.

præſertim ſi Pontificalem)ſic etiam in concil. ſi Pontificis,Raim.uoce præſertim omiſſa.

quod de iure)ſcribendum,qui de iure,ut eſt in concil.et in Gregor.et tribus Tarr.

propria,præſertim)ſic etiam Raim.ſua,cõcil.pro utraq.uoce.

Cap.9.Idem Carnoten.Epo.Pars c.In eminẽti. De cetero noueris &c.)Vide cap.5.de tranſactionibus huius collectionis,et dele in margine Nõ ponitur.eſt enim cap.5.de tranſact.etiã in Gregoriana.

Cap.10.Idem Carnoten.Epo)ſic etiam Raim.et Cont.Cenomanenſi Epo,concil.parte 2.c.8.titulo de ſimonia etc.neue prælati uices ſuas ad cauſas terminandas,uel regimen eccleſiarum ſub annuo pretio committant; neue ſubditos tallijs vexent,uel pœna pecuniaria multent. Cenoman.Epo,habet etiam Barcin.quod placet.Carnoten.ſumptum videtur ex cap.9.

pars capit. Tua nos) ſic etiam Cont. deſiderantur in concil. et apud Raim. Integra clauſula eſt,ut opinor,ſub titulo de clericis peregrinis c.un.in hac collectione.quod etiam eſt Cenoman.Epo inſcriptum.

Eccleſias autem)ſic etiã in concil.autẽ omittunt Raim.et Cont.enim pro autem,Barc.habet.

Epi de manibus laicorũ eripiunt)Eps etc.eripuit, concil.ut editum eſt,Raim.

non uidemus exactionem imponendam)exactionẽ aliam,concil.plenius.exactionem prohibemus imponi,Raim.

quin nouis &c.)hæc clauſula a Raim.et Contio eſt omiſſa.qui pro quin,cõcil.quod,duo Tarr. quia,tertius.

prohibemus generaliter) prohibuimus,concil. altera voce omiſſa,fortaſſe ad concil.Lateran.refertur.

prægrauare)prægrauari,cõc,quod magis placet.

TIT. XXXV. DE ECCLE*ſijs readificandis,& reparandis*

ſijs readificandis,& reparandis) ædificandis,tres Tarr.uel pro et, duo Tarr.reparãdis,uel ædificandis,Barcin.De ædificandis, et reparandis eccleſijs, vetus Gregor. De eccleſijs ædificandis, vel reparãdis,Cont.et alij.

C*AP.1.ex concilio Lateranen.*) cap.23. addi poteſt ex concil.aut cap.11.ex hiſtoria Anglica Gull.Neubrigen.non cap.ij.ut edidit Cõtius.

Cum dicat Apoſtolus &c.) Recte Cont. addit a Raim.omiſſa.quæ ſunt etiã in concil.et apud Gull.qui addit poſt uocem Apoſtolus Paulus.

abundãtiorem honorem membris infirmioribus deferendum)ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δοὺς τιμήν. Paulus epiſt.1. ad Corinthios cap.12.

econtra quidam)ſic etiam Cont. cõtra quidam, Gull.eccleſiaſtici quidam,concil. ut ſuſpicor, mendoſe ex compendio uocis econtra.

quæ ſua ſunt &c.)de his uerbis dictum eſt c.6.de cenſi.

leproſis,& qui)leproſis,qui,concil.et Cont.leproſos,qui,Gulli.

uel ad eccleſiam &c.)ſic etiam Cont.et pro vel, concil.multa omiſit Gull.

quod quia procul a Chriſtiana pietate eſſe) a pietate Chriſtiana,concil.eſſe a Chriſtiana pietate, unus Tarr.quod quidem procul a Chriſtiana ueritate,Cont.

de benignitate ſedis Apoſtolicæ)uox de in Barc.deſideratur.de benignitate Apoſtolica, concil.et Ant.Cont.

qui eccleſiam cum coemeterio ſibi conſtituere) qui eccleſiã ſibi cũ coemeterio conſtituere , concil. quod eccleſiam cum coemeterio ſimul conſtituere,Gulli.quod eccleſiam cum coemeterio ſibi conſtruere,Raim.

ualẽt gaudere)ualeãt gaudere,Barc.et duo Tarr. et ueteres Greg.gaudere valeãt,concil.et Cont. et alij.gaudere,Gul.et uetus Tarr.altera voce omiſſa.

 ut

ut iniurioſi)ſic etiam concil. et Raim.ne pro ut, Gull. apud quem vox nequaquam deſideratur.

quod enim pro pietate)quod namq.eis pro pietate,concil.quod enim pro pietate eis,Gul.quod enim eis pro pietate,Barc.et tres Tarr.plenius. ſic ſcribendum in Gregorianis, in quib. vox pro deſideratur.

nolumus)ſic etiã Gull.et Raim.noluimus, cõcil.

& de nutrimentis)ſic etiam uetus Greg.vox de non eſt in concil.neq.apud Cont.et alios.

Cap.2.Idẽ Ebor.Archiepõ)Eboracen. vet. Tarr. et Raim.

quæ dicitur H.)N.duo Tarr.Nortona,uet.Gregor.Nortorna olim.H.Cont.et alij. Enimen. tertius Tarr.

non poſſunt)non poſſint,tres Tarr.et Raim.

eam difficultate)difficultate eam,Barcin.et unus Tarr.difficultate ipſam,Raim.

parochialis eccleſia) eccleſia parochialis, duo Tarr.dicta eccleſia,Cont.

conuenienter ualeat) ſic etiam vetus Greg.ualet, Cont.et alij.

ita ſe habet) habeat,vetus Greg. ſolus.

ſub.ap.ob.)vox ob.in Barcin.non eſt.ap.re.uetus Greg.ſublato appellationis obſtaculo,Cont.et alij.

eius uillæ)eiuſdem uillæ,unus Tarr.et Raim.

quod quidem)per quod,Barcin.quod ſi quidem, uetus Gregor.quod quidam, Cont.nõ recte.vt editum eſt,alij,quod præfero.

xx.*acras*)agras,uetus Tarr.agros,Barcin.acras, ideſt iugera,et eſt vulgare Anglorum.Alan. et iugerum habet octo ſtaria 36.tabularũ ad perticam pedis Luiprandi,quæ habet 12.pedes triũ ſemiſſium,et trium digitorum.Tancr.uide c.5. qui filij ſunt legit.in hac collectione.

Cap.3.Idem Exonen.Epõ)Exonien.Epõ,concil. aptius parte29.c.2.titulo de alienatione rerum eccleſiæ,et de earundem recuperatione.Lexõ. duo Tarr.Lexonien.Barcin.Idem Alex. Epõ. uetus Gregor.Lexouien.Cont.et alij.

In litteris.& infra)Hæc omittunt concil.et Raimun.et Cont.et Barcin.pars capituli,Ad aures ſupra de ſponſis,concil.ſcribo de ſponſalibus. eſt autem cap.15.partis 6.et in hac collectione cap.2.de eo,qui cognouit. Wigor.Epõ inſcriptum.Illic habebit lector integrã primam clauſulam.Si uero quærat quis integram clauſulã, cuius initium ſit In litteris,uidere poterit ſub tit.de officio iudicis delegati cap.14.Brixienſi Epõ, et c.6.de raptorib. Claremont.Epõ.

De ijs autem,qui)ſane pro autem,Barcin.De his qui,concil.et Raim.

& inſtructionem)ſic etiam vetus Greg.et inſtitutionem,concil.et tres Tarr.et Cont.et alij.

quæ ſunt illius eccleſiæ)ipſius pro illius,tres Tarr. et Raim.quæ ipſius ſunt,concil. uoce eccleſiæ omiſſa.

ſuperſunt)ſic etiam concil.et vetus Gregor. ſuperſint, Cont.et alij non male.

innitentur)adnuitentur,Barcin.ſolus.

Cap.4.ex cõcilio Magoc.) Mogunt.c.42. Burch. lib.3.c.30.Magontienſi c.42. Iuo parte 3.c.35. decreti.ex concilio Maguntin.vetus Greg.Magũtinen.Cont.et alij.Maguntiacum ſub Carolo appellatur in concilijs,et eſt c.42.

reſtituenda)ſic etiam duo veteres Gregor.reſtauranda,concil.et Burch.et Iuo,et Cont.et alij.

& nonam,& decimam reddant) hæc omittunt Raim.et Cont.vox et poſterius omittitur in uno Tarr.nouenariam pro nonam,Barc.numiſma,Iuo,et in marg.nonam. et nouam decimã reddant,concil.quod editum eſt,in marg.in prioribus.editionib.ſed in poſtrema hoc ſolũ editũ.

TIT.XXXVI.DE IMMVnitate eccleſiæ

nitate eccleſiæ)ſic etiam vetus Greg.eccleſiarũ, Cont.et alij.

coemeterij,et rerum ad eam pertinentium)ſic etiam in ueteri Gregor.eas pro eam,Cont.et alij.omnia deſiderantur in ueteri Tarr.

CAP.1.*ex ſynodo Ioannis Papæ*)ſic etiam Raimun.concilio pro ſynodo,unus Tarr.

hoſpitium uindicent)ſic etiam Raim. hoſpitium ſibi uindicent,unus Tarr.

in publicis rebus)locis malo,quam rebus,ut eſt in duobus Tarr.et in Gregor.

& ſecundum antiquam conſuetudinem hoſpitentur) et etiam hoſpitentur,Raim.et Cont.quod non æque placet.

Cap.2.Gregorius Epſ Agnello Epõ Terracin.)vox Epſ nõ eſt in tribus Tarr.neque in veteri Raimun.libro,cetera,ut edita ſunt. Gregor.9.Archiepõ Tricen.Cont.et alij.mendoſe.Traſo,in marg.Cõt.Gregorius Agnello Epõ,li.7.epiſt. 20.Indict.1.regiſtri B.Gregorij.et in marg.Terracinenſi.

Peruenit,etc.et infra)Peruenit,et infra, Raim.et Cont.Integra clauſula ex regiſtro hęc eſt.Per-
uenit ad nos quoſdã illic, quod dici nefas eſt, „
arbores colere,et multa alia contra Chriſtianã „
fidem illicita perpetrare.Cetera in regiſtro videãtur,Sed quæ ad hoc attinẽt caput,hęc ſunt.
Quia uero comperimus multos ſe a murorum „
uigilijs excuſare:ſit fraternitas ueſtra ſollicita, „
ut nullum etc.

nullum neque per noſtræ)nullum per noſtrum,uetus Raim.liber.nullum per noſtrę, Cõt.et alij. nullum nec per ueſtræ,editus regiſtri liber.nullum neque per noſtræ,uetus lib.poſt uocẽ noſtræ additum eſt in veteri Tarr.neque per ueſtræ,ſed eadem verba poſtea expuncta ſunt.

uel eccleſiæ)uel per eccleſię,uet.Raim.lib.ſolus.

defendi a murorum vigilijs)vox murorum in regiſtro non eſt.excuſari pro defendi,Raim.

melius)ſic etiam Raim.auxiliante domino,additur in concilio.

prouocari)malo,procurari,ut in regiſt.et apud Raim.

Cap.3.Idem Vitali defenſori Sardiniæ) Sar.Raim. et Cont.Sardinum,in quodam ueteri libro nõ recte.Sardiniæ,in ueteri regiſtro lib.7.epiſt.65. Indict.2.ea vox in edito deſideratur.

Indicatum eſt,&c.& infra.)ſic etiã Raim.et Cõt. excepta voce etc.Integra clauſula in regiſtro
„ hæc eſt.Indicatum eſt nobis,quod quidam Ca
„ ralitanæ eccleſiæ clerici diſciplinã ſui refugien
„ tes Epĩ,contra eum ſolatium tuæ defenſionis
„ exquirant;atq.per hoc illi, quod dici graue eſt
„ contumaces exiſtant.quam rem,ſi ita eſt,om-
„ nino dure ſuſcepimus,etc.

Dictum eſt etiam nobis)Indicatum eſt etiam nobis,uetus Tarr.alijs omiſſis,quæ media ſunt. Dictum etiam eſt nobis,vetus regiſt.Dictũ eſt nobis etiam,editus liber.Indicatũ eſt nobis,vetus Raim.liber.Dictum eſt nobis,Cont.et alij.

ruſtici eiuſdẽ eccleſiæ)ruſtici eccleſiæ,Raim. ruſtici poſſeſſionis eiuſdẽ Caralitanæ eccleſiæ, reg.

rura propria)iura pro rura,in regiſtro,et in Barcin.mendoſe.rura eius,Raim.

culturã laboris exhibeant)adhibeãt,regiſt.aptius. culturam exhibeant,Raim.et Cont.

in qua re &c.)Ante hæc verba eſt in regiſt. Ex
„ qua re agitur,ut poſſeſſiones eccleſiæ proprio
„ in alios occupato cultore depereant,atq.ad tri
„ buta ſua perſoluenda idoneæ nõ exiſtant.Hęc
etiam a Raim.et Contio ſunt omiſſa.et pro his quę ſequũtur,ediderunt.quod experientia tua fieri non permittat.ſed in regiſt.eſt.In qua re
„ Experientiam tuam volumus omnino eſſe ſol
„ licitam;nec tale quidquã fieri poſt hac, noſtra
„ auctoritate data tibi,permittere debeas.ſcitu-
„ rus,quod ſi neglexeris,noſtros exinde de mi-
„ nori cõtra te ſollicitudine animos commoueri.
Eſt in his uerbis nonnihil mendoſum. Poſtea de monaſterijs quibuſdã agitur;quę in regiſtris videantur.

Cap.4.ex concilio Lateranen.)cap.19.cõcil.c.20. Cont.c.5. Gull.Neubrigen.

Non minus pro peccato etc.)eorũ,additur in concil.et in trib.Tarr.illorũ,Cõt.qui alia a Raim. omiſſa addit.pro illorũ peccato, Gull.et Barc.

quod faciunt)homines,addit unus Tarr.qui faciunt,cõcil.et Gul.et Cõt.et Barc.et duo Tarr. ſed in altero qui mox mutatum in quod eſt.

pro illorum)ſic etiam concil.et Cont.pro eorũ, Gull.pro ſuorum,unus Tarr.

quod ſuſtinent)malo qui pro quod,ut in cõci.et apud Gul.et Cont.et in Barcin.et in uno Tarr. utraq.uox in altero deſideratur.

conſules ciuitatis,& rectores)ciuitatum pro ciuitatis,uetus Tarr.et Raim.rectores,et conſules ciuitatum,concil.

ita grauibus &c.)hæc omittunt Raim.et Cont. ſunt in concil.et ita pro ita,duo Tarr.et concil. ut editum eſt, Gull.

& crebris)ſic etiam Gul.crebriſq.concil.

non habebat)ſic etiam concil.et Raim.non habuit,Gul.

ille quidem)et ille quippe,uetus Gregor.ſolus.

ſeruitutibus ſubactis)ſic uetus Greg.ſeruituti ſubiectis,concil.ſeruituti ſubactis , Gul. et uetus Tarr.olim,et Cont.et alij.

de publicis)de publico,Barc. aptius, et concil.et Raim.et tres Tarr.in quorum uno ex publico publicis factum.

eas affligũt)ſic cõc.et Greg.9.ipſas pro eas,Gul.

Princeps prouinciarũ facta eſt ſub tributo)Hierem. thren.c.1. ἄρχουσα ἐν χώραις ἐγενήθη εἰς φόρον. Lxx.

foſſata)Modeſtin.cap.3.de re militari,qui a foſſato recedit,capite puniendus eſt.

& clericorum,& pauperum)ſic Raim.vox et poſterior non eſt in uno Tarr.neq.apud G ll.nõ male.clericorum,et pauperum, concil. omiſſo et priori.

cuncta uolunt fere compleri)compilari,concil. uolunt fere cuncta compleri,Raim.cuncta volũt compleri,Gulli.uoce fere omiſſa.

iuriſdictiones etiam)iuris etiam dictiones,unus Tarr.iuriſdictionem etiam , concil.et Gull.et Raim.

Epõrum et aliorũ)hæc omittunt Raim.et Cont.

ſuper quo dolendum &c.)hæc etiã omittũt Raim. et Cont.eſt,additur in concil.et in uno Tarr. poſt uocem dolendum.

dolendũ etiã eſt nihilominus pro ipſis)vox eſt in cõcil.deſideratur,uox nihilominus in uno Tarr. dolẽdũ nihilominus pro ipſis,Gul.et pro ipſis concil.

qui et)vox et nõ eſt in concil.neq.in uno Tarr.

et clerus)ſic etiã concil.et Raim.vel pro et,Gul.

uel utilitatem)et pro vel,Gulli.ſolus.

inſpexerint)aſpexerint,concil.et Gul.inſpexerit,duo Tarr. et vetus Gregor.aſpexerint, Cõt. et alij.

abſq. ulla occaſione) coactione, uetus Gregor. aptius. exactione, Cont. et alij. abſq. coactione, concil. et Gulli. abſq. ulla coactione, uel excōmunicatione, unus Tarr.

utilitates, uel) hæc omittunt concil. et Gulli. habet Raim.

iſta commiſerint) ſic etiam Gul. et Raim. id præſumpſerint, concil.

noluerint) uoluerint, mendoſe in concil. prioris editionis.

nec communioni) ſic etiam Raim. fidelium, addit Gulli. nec communicationi fidelium, concil.

donec ſatiſfactionem fecerint competentem) niſi pro donec, concil. et Gulli. qui addit in fine, pænitē tes. donec ſatisfecerint competenter, uetus Gregor. ut editum eſt, Cont. et alij.

TIT. XXXVII. NE CLE-

rici, uel monachi ſæcularibus negotijs ſe immiſceant) ſic etiam Raim. et Cont. miſceant pro immiſceāt, unus Tarr. et leges, nec phyſicam audiāt, addit alter Tarr.

CAP. 1. *ex concilio Magocen.)* Magot. duo Tarr. Maguntino, Raim. et Cont. ex concilio Moguntino cap. 22. Burch. lib. 8. c. 90. Magontienſi c. 22. Iuo parte 7. c. 108. et in marg. Magont. 1. c. 14. quod ex concil. confirmatur. extat etiam in altero Magunt. ſub Rabano c. 13.

Multa ſunt &c.) ſic etiam Raim. et Cont. Ante hæc uerba eſt in concil. d. c. 14. Miniſtri autem altaris domini, uel monachi, nobis placuit, ut a negotijs ſæcularibus omnino abſtineant. Multa ſunt ergo etc. ſic etiam Burch. ſic Iuo. At d. cap. 13. ſub Rabano hæc uerba ſunt. Prouidendum neceſſario eſt unicuiq. Epō, qualiter canonici uiuere debeant, nec non et monachi; ut ſecundum ordinem regularem uiuere ſtudeant; ut ait Apoſtolus. Vnuſquiſq. in qua uocatione uocatus eſt, in ea permaneat. et ut a negotijs ſæcularibus omnino abſtineāt. Multa ſunt enim etc. Pauli uerba uidenda epiſt. 1. ad Corinthios cap. 7. et epiſt. ad Epheſios c. 4.

de his tamen pauca perſtringamus) de huiuſmodi tamē perſtringamus pauca, unus Tarr. perſtrinximus, concil. utrubiq. cetera, ut edita ſunt. de quibus pauca præſtringamus, uetus Greg. perſtringamus, alter uetus, et Cont. et alij. ut editū eſt, Burch. et Iuo.

ad quę pertinet omnis carnalis concupiſcentia) ſic etiam Raim. et Cont. ad quæ pertinet omnis libido, non ſolū in immunditia carnis, ſed etiam in omni concupiſcentia carnali, concil. d. c. 14. plenius. immunditia pro in immunditia, d. c. 13. IN omittit Burch. utrubiq. et ſcribit, omnis carnalis concupiſcentia, cetera, ut concil. Iuo, ut Burch.

quidquid enim plus iuſto appetit) vox enim nō eſt in concil. neq. in Gregor. neq. olim fuerat in veteri Tarr. in fine in his omnibus additur vox homo, et in duob. alijs Tarr. et apud Burch. et Iuon. qui etiam carent voce illa enim. homo, hoc, additur in ueteri Tarr. ſed vox hoc poſtea expuncta eſt.

uel lites, uel rixas) ſic etiam Raim. et lites, uel rixas, concil. et vet. Tarr. et lites, et rixas, Burch. lites, et rixas, Iuo.

in placitis) in plateis, uetus Gregor. ſolus. placitum pro iudicio dicebant illis temporib. ut in legibus Longobardor. tit. de his, qui ad placitū uenire coguntur.

conductores, aut procuratores eſſe ſæcularium rerū) ſic etiam concil. Burch. Iuo, et duo ueteres Gregor. conductores ſæcularium rerum, aut procuratores eſſe, Cont. et alij.

turpis uerbi, uel facti ioculatorem) eſſe, additur in cōcil. et in uet. Tarr. et in Barc. et apud Burch. iaculatorem eſſe, Iuo, et in marg. ioculatorem eſſe. At in Gregor. eſſe ioculatorem, et in duob. Tarr. vox uel in uno Tarr. olim deſiderabatur.

iocum ſæculare) ſic etiam in concil. d. c. 14. ſæcularem, d. c. 13. Burch. Iuo, Raim. Barc. et tres Tarr. locum pro iocum, unus Tarr. iocum interpretor ludū, ut differat a iocoſis uerbis.

ornamentum inconueniens propoſito ſuo) ornamentū conueniens pro poſſe ſuo, Barcin. ſolus, non recte, conueniens quoq. olim fuerat in uno Tarr. ſed omnia errata librariorum perſequi non debemus.

uel menſuras) iniuſtas, addit ſolus vetus Tarr.

eſt contradicendum) eſt interdicendum, d. c. 13. non male.

negotiaſſe) ſic etiam concil. d. c. 14. Burch. et Iuo. negotiatos eſſe, d. c. 13. Raim. negotia geſſiſſe, malo. negotiamini, dum uenio, dicitur Lucæ c. 19. πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι.

prauidere) ſic etiam concil. Burch. et Iuo. prouideri, Raim.

negotia monaſterij tranſeant) negotium monaſterij tranſeat, concil. Burch. et Iuo. negotia monaſterij procurarentur, uetus Gregor. procurentur, alter, et Cont. et alij.

& omnibus quibuslibet cauſis) in pro et, concil. d. c. 14. et in omnib. Burch. et Iuo, et omnib. Raimun. in comeſſationibus, et uinolentijs nimijs incumbere, ſuperfluitatem in quibuslibet reb. nolle fugere, concil. d. c. 13.

ſuperfluum eſſe) ſic etiam concil. d. c. 14. Burch. et Iuo. ſuperfluis intereſſe, Barc. et Raim. apertius.

ecce talia &c.) ecce qualia etc. uetus Gregor. ſolus. quę omnia, etc. d. c. 13. concil.

altaris domini, nec non) altaris domini noſtri, idē vetus Greg. tantum. altaris interdicimus, cōcil. d. c. 13.

omnino) hæc vox in duob. Tarr. deſiderabatur, in altero addita eſt. omittitur d. c. 13.

de quibus, &c.) hortantes eos ſeruare illud Apoſtolicum, concil. d. c. 13.

nemo militans Deo implicat ſe ſæcularib. negotijs) ſic etiam vetus Gregor. negotijs ſęcularib. concil. et Burch. et Iuo, et Cont. et alij. implicet pro implicat, alter vet. Greg. vox Deo in quibuſd. Græcis libris non eſt apud Paulum epiſt. 2. ad Timotheum cap. 2. οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις. Nemo, inquit, militans implicatur uitę negotijs. Superiora tamen verba de milite Chriſti ſunt. σὺ οὖν κακοπάθησον, ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ χριστοῦ. De quib. uerbis dictum eſt cap. 2. de renuntiatione. et ciuili iure Romanorum prohibita erat militibus negotiatio, uſq. eo, ut ne agrum quidem cōparare militi liceret in ea prouincia, in qua militaret, ne a cura ſua auocaretur, ut Macer ait cap. 13. de re militari.

Poſt hæc verba ſunt alia in concil. d. c. 13. a pijs lectoribus omnino legenda, et conſideranda.

Cap. 2. Alexander iij. in concilio Turonenſi) ſic etiā Raim. et Cont. et concil. parte 27. c. 2. titulo ne clericus, vel monachus ſęcularib. ſe negotijs immiſceat: et de regula religioſorū. Addo cap. 8. ex quodam libro Pontificali nondum edito, et ex hiſtoria Anglica Gulliel. Neubrigen.

Non magnopere &c.) Recte Cōt. addit a Raim. omiſſa, quæ ſunt etiā in concil. et in ſupra ſcriptis libris.

ſed manū mittit ad deſiderabiliora) deſiderabilia, Pontif. et Barcin. et duo Tarr. et Cont. Hic manum mittit ad deſiderabilia, concil. iniecit pro voce mittit, olim in Pontif.

et electos quoque) quoſque, unus Tarr. et Pont. et Contius. electos quoq. in concil. omiſſa voce et.

dicente ſcriptura, Eſca eius electi) ſic etiam Cont. electæ pro electi, Pontif. Eſca eius electi, cōcil. et in marg. Iob cap. 39. iuxta Lxx. ſed Abacuc cap. 1. in Complut. ſunt illa uerba, Eſcę eius electę. Iob uerba parum apta mihi vidētur eſſe d. c. 39. καὶ τὰ βρώματα αὐτοῦ ἐκλεκτά. Lxx. d. c. 1. Abacuc. et cibus eius electus. Hieron.

caſum operari ſe) caſum ſe operari, concil. caſum ſe, Contius omiſſa voce operari. cauſis operari ſe, Pont. non recte. caſum ſiue caſus, Gull.

pretioſus) hæc vox deſideratur in concil.

detractum) ſic Pontif. et Cont. ſubtractū, cōcil.

in angelum lucis &c.) Paul. epiſt. 2. ad Corinthios cap. 11.

lugentium fratrum) languentium fratrum, cōcil. et Raim. et Pont. et tres Tarr. ſed in uno eorū mutata eſt ea vox in lugentium, quę mihi non æque placet.

conſulendi) ſic etiam concil. et Raim. coſulendū, duo Tarr. in quorum altero conſulendi olim fuerat. conſiderandi, Pontif. quod nondū probaui.

pertractādi) ſic omnes pręter vet. Tarr. in quo ex pertractandi pertractandum, ſcriptum eſt.

et regulares) vox et ab alijs recte omittitur.

phyſicales) ſic etiam Raim. phyſicas, cōcil. et Pōt. et Barcin. minus inepte.

ſub occaſione) ſic etiam concil. et Pont. vox ſub omittitur a Raim. et Contio. ſub hac occaſione, Gul.

et in interioribus &c.) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil. et apud Gull. vox in omittitur in Pontif. et in uno Tarr. et in altero aliquando deſiderabatur.

ex eo ipſo) ipſi, Gull. pro ipſo.

per præſentis concilij aſſenſum) de præſentis concilij aſſenſu, concil. et Pont. hęc etiā nulla ſunt in Gregorianis.

ut nulli) ſic etiam uetus Gregor. et Cont. et editi. ut nullus, concil. et Pont. et alter vetus Gregor. et unus Tarr. et Barcin.

poſt factam) ſic etiam concil. Pont. et duo veteres Gregor. et poſt factam, Contius, et alij, non male.

permittatur exire) ſic etiam concil. et Pont. permittantur exire, tres Tarr. et Raim.

Si uero exierint) ſic etiam Raim. exierit, concil. et Pontif. ſic poſtea eadem varietas eſt in alijs verborum numeris.

et ad clauſtrum) monaſterium, duo Tarrac. tantum.

uoluerint, audiantur) ſic etiam Raim. voluerit, audiatur, concil. et Gul. temptauerit, audiatur, Pontif.

ultimi fratrum exiſtant) ſic etiam Raim. ultimus fratrum exiſtat, concil. ultimus fratrum ſemper exiſtat, Pontif. plenius.

niſi forte ex miſericordia) niſi ex miſericordia forſan, Pont. forte Gul. ut editum eſt, concil. et Raim.

In fine adduntur in concil. tantum hęc. Epī uero, Abbates, Priores tantæ enormitati conſentientes, et non corrigentes ſpolientur proprijs honoribus, et ab eccleſiæ liminibus arceantur. Hęc Raim. dura uiſa ſunt, et ideo ab eo ſunt reiecta.

Cap.3.Ex concilio Lateranen.)Idem in concilio Lateran.Raim.Adde cap.12.ex concilijs.

Pars c. Clericum)Clerici,Cont.et vetus Tarrac. Clerici in ſubd.Barcin.plenius.Integra clauſula quęrenda eſt ſub titulo de poſtulādo.ſubdiaconatu pro ſubd.ſcribendum.

Sed nec procuratores)ne pro nec,Barcin.Sed nec procurationes,concil.et Raim.et tres Tarr. in quorum uno procuratores olim fuerat. et in duob.veterib. Gregor.dubium eſt, procuratores,an procurationes, ſcriptum ſit.ego concil. ſcripturam probo.

et ſecularib.)ſic etiam Raim. uel pro et, concil. neutrum in altero veteri Gregor.

ut iuſtitiarij eorum fiant)ſic etiam concil.ut iuſtitiarius eorum fiat,Raim.

exercere præſumat)aſſumere præſumat, concil. poſterioris editionis. exercere præſumant, vetus Tarr.olim.ut editū eſt,Raim.exiſtere præſumat,prior concil.editio.

aduerſus hoc uenire temptauerit)ſic etirm concil. et duo veteres Greg.hæc pro hoc,Cont.et alij. aduerſus hoc tēptare præſumpſerit,unus Tarr.

quia contra doctrinam Apoſtoli)ſic etiam Raim. diſciplinam pro doctrinam,duo Tarr. quoniā contra doctrinam Apoſtoli eſt,concil.plenius.

Nemo militans Deo &c.) de his verbis dictum eſt cap.1.

implicat ſe ſecularib negotijs) negotijs ſæcularib. concil.implicet pro implicat, Raim.cetera, ut edidimus.

ſeculariter agit)ſic uetus Gregor.alter,et Cont. et alij editi.et ſæculariter agit,concil.ideſt ſęculariter agit,unus Tarr.quamuis vox ideſt olim non eſſet.ſæculariter agens,alter uetus,Tarr.ſęcularibus agens,alter Gregor.vetus,non recte.

ut potentibus)ſæculi,additur in concil.ut poteſtatib.Raim.

ſe immergit)ſe iniungit,vetus Gregor.ſolus.

decernimus)decreuimus,concil. et duo veteres Gregor.decernimus,Cont.et alij.

auſus fuerit)ſic etiam Raim.audeat,concil.

Cap.4.per A.ſ.m.)per Apoſtolica ſcripta mandamus,unus Tarr.præcepta.concil.et in marg. pręſcripta,non recte.omittuntur autē alia quædam in concil.

uel eccleſias recipere)et eccleſias,cōcil.omiſſo verbo recipere,non ſine mendo.

vel detinere)vel receptas detinere,concil.

a ſua præſumptione)a præſumptione ſua, concil. ab hac præſumptione,Barcin.

Omiſſum uidetur hoc caput a Raim. propter caput proximum.

Cap.5.Idem Lundon.Epō)Lunden.concil.d.parte 27. c. 3. prior. edit.Londonen. poſterior. et Cont.et alij.Londonien.malo.

uel a laicis)ſic etiam in cōcil.A in vet.Tarr.nō eſt.vel laicis ſuo nomine,Raim.

neque laici eccleſias ad firmas teneant) ſic etiam duo veteres Gregor.firmam pro firmas,Cont. et alij.vel laici ad firmā eccleſias teneant,cōcil.

Cap.6.Idem Cant. Archiepō) Cantuarienſi pro Cant.concil.d.parte 27.c.4. et Raim. et Cont. plenius.Sed mihi concilij alicuius verba uidentur,ut aperte ſunt ex concilio Agathenſi ea, de quib.mox agemus.In uno quoq.ueteri Gregor.eſt tantum vox Idem, quæ referri poteſt ad concil.Lateran.proximum.

Clericis,qui in ſacris ordinib.conſtituti ſunt)ſunt cōſtituti,concil.Clericis,et infra. Raim. et Cont. ſub tit.de uita,et hon.cler. Clericis in ſacris ordinib.conſtitutis,ſub hoc titulo.

ex Toletano concilio)ſic etiam unus ex veterib. Gregor.ex concilio Toletano,alter vetus Gregor.et Cont.et alij, et duo Tarr. deſiderantur hęc in tertio Tarr.et in concil.ſed in marg. ſcripta ſunt.Addi autem poteſt,Toletano xi.cap. vi.ex cōcil.cuius verba refert Burch.lib. 1. cap. 201.ut ex concilio Moguntí.c.6.et Iuo parte 5. c.315.decreti,ex Tolet. concilio c. 6. et Raban. in lib. de pænit.cap.30.et Grat.23.q.8.c.30. ex concil.Tolet. xi. In eo capite pro uerbis ſupra relatis hæc ſunt.His, a quib.domini ſacramēta tractanda ſunt,ſic in concil.et apud Raban. et Grat.tractantur,habent Burch.et Iuo.

iudicium ſanguinis agitare non licet)hæc ſunt Toletani concilij verba,teſtib. concil.Rab.Burch. Iuone, Grat.et Raim.et d.partis 27.collectore.

Vnde prohibemus)hæc aliter in cōcil.Tolet. ſunt.

ne aut per ſe truncationes membrorum faciant) uox membrorum non eſt in Barcin.eſt in concil.d. c.4.et in Gregor.aut truncationes quibuslibet perſonis, aut per ſe inferant, Tolet.d.c. 6. et Burch.et Iuo. quaslibet pro quibuslibet, Raban.aut per ſe inferant mēbrorum truncationes quibuslibet perſonis,Grat.editus.aut membrorum truncationes quibuslibet perſonis per ſe inferant,vetus Grat.liber.

aut iudicēt inferēdas)ſic etiā d.c.4.et apud Raim. aut inferendas præcipiant, Tolet. et Burch. et et Iuo,et Grat.aut alijs iudicent inferendas,vet. Tarr.ſed vox alijs olim deſiderabatur. aut inferenda præcipiant,Raban.

Quod ſi quis tale quid fecerit) alijs verbis in Tolet.concil.vox quid non eſt in uno vet. Greg. eſt in altero veteri,et in concil.d.c.4.

honore priuetur,et loco)ſic etiam d.c.4.et in Gregor.et cōceſſi ordinis honore priuetur,et loco. Tolet.et Burch.et Iuo.vox et apud Grat. deſideratur.priuatus pro priuetur, eſt in Suriana tātum edit.concilior.et apud Rab.

Iubemus etiam &c.)hæc non ſunt ex Tolet.concilio,in quo aliæ poenę enumerabantur:ut etiā Rab. Burch.Iuo,et Grat.referunt.ut editū eſt, cōcil.d.c.4.Inhibemus etiam etc. uetus Greg. Iubemus,alter vetus,et Cont.et alij.

Clerici,qui comam &c.)hæc verba ſunt Agathēſis concilij cap.20.quod antiquius multo eſt, quam illud Toletanum.refert hęc etiam verba ex eod.Agathenſi concilio,Grat. diſt. 23. c. 22. Clerici etiam,qui comam, eſt in concil. d. c. 4. Raim. etiā voce caret ſub tit.de vita,et honeſtate cleric. totam clauſulā omiſit ſub hoc titulo.

nutriunt)ſic etiam concilia. d.c. 20. et d.c. 4. et Grat.et vetus Gregor.et barbam, addit Cont. et alij editi.vide cap.4.tit.1.lib.3.huius collect.

etiam inuiti ab Archidiaconis ſuis tondeantur) ſic in concil.d.c.4.a ſuis Archidiaconis, Raim. ab Archidiacono,etiam ſi noluerint,inuiti detondeantur.concil.d.c.20.et Grát.

Veſtimentis autem &c.)hæc omittunt Raim. et Cont.ſunt in concil.d.c.4. Veſtimenta, uel calciamenta etiam eis,niſi quæ religionem deceāt, uti,aut habere non liceat. Agath. alias et pro uel,in marg.concil. Veſtimenta etiā,vel calciamenta eis etc.Grat.

quę honeſtatem)ſic etiam in concil. d.c.4. quæ ad honeſtatem,Barcin.quod nōdum probaui.

Si quis contra &c.)Siquis autem cōtra,concil. d. c.4.et Raim. et duo Tarr.ſed a Raim.ſolo hæc cōiunguntur illi clauſulę,Iubemus etiam etc.

Cap.7.Idem Lundon Epō)Lunden.Epō,concil. d.par.27.c.7.edit.prioris.Idem eidem,Raim.et Cont.hoc eſt London.ut ſupra cap.5.London. Epō,cōcil.poſter.editionis. Idem in eodem, vetus Gregor.non recte.

auribus noſtris)ſic etiā concil.nobis,vetus Greg. omnia omittūt alter vetus Greg. et Cōt.et alij.

monachi N.)monachi de N. Barcin. et unus Tarr.et uetus Gregor. de H.alter vetus Greg. et Cont.et alij.de Neſtun.concil.plenius,de E. alter Tarr.

exemplo corrumpant) ſcribe corrūpunt, ut eſt in quattuor Tarr. et in cōcil.et in uno ueteri Gregor. exemplo eorū corrumpunt, Barc.et alter vetus Greg.ſuo pro eorum,Cont.et alij.

Inde eſt etc.)ſic etiā in concil.ſeuerius hęc a Gregor.9.ſcripta ſunt.Ideoq.mand. quatenus, eos etc.

ut ſi tibi)et pro ut,unus Tarr. aut, concil. vel, Raim.

auſu temerario)temerarie,Barcin.ſolus.

eis eiectis fratres Ciſtren.ordinis) abiectis pro eiectis,cōcil.poſter.edit.mutauit hæc Raim.eis eiectis, inquit,fratres alterius ordinis, ſi nō poteſt pręſcriptū monaſteriū in ſuo ordine reformari.

et illi tam de) tandem,ſcribendum,ut eſt in Barcin.et in trib.Tarrac. et in Gregor.et illi inde, concil.

rubore confuſi)ſic Raim.rubore ſuffuſi,concil.nō male.

Cap.8.Eugenius Papa Lucell. Archiepō)Lucellis, tres Tarr.Iocell.Barcin.Luc. Epō, vetus Gregor. Vic.pro Luc.alter.Lucæ, Cont.et alij.Eugenius Papa primus Saren. Epō, concil. parte 26.c.15.titulo de depoſitione clericor. etc.Addi autem poteſt ex eadem collectione, pars cap. Presbyterum,cuius duo.Integra clauſula extat cap.2.de clerico ægrotante, cuius etiam inſcriptio eſt in hac collect. Eugenius Papa Iocell.Archiepō.Eiuſdem reſcripti pars eſt cap.2. de apoſtatis,in hac collect.

Sacerdotib.autem,et clericis tuis)ſic etiam concil. aut pro et,Barcin,Sacerdotibus tuis,et clericis, vetus Gregor.Sacerdotib. et clericis tuis, alter vetus Gregor.et Cont.et alij.

fieri præſumpſerit)fieri pręſumpſerint, Barcin. et quattuor Tarr.facere pręſumpſerint,Raim. pręſumpſerint,concil.altero verbo omiſſo.

propter pecuniariam cauſam a laicis capiantur)propriam cōcil.pro pecuniariam.propter pecuniariam cauſam deprehendantur in fraude, Raimund.

ſcandalum generari)ſic etiam in concil. præiudicium generari,vetus Gregor.ut editum eſt, alter vetus,et Cont.et alij.

LIBER QVARTVS.

TIT.I.DE SPONSALI

bus,et matrimonio.) ſic etiam vetus Gregor. et matrimonijs,Barcin.et Contius,et alij. De ſpōſalib.unus Tarr.alijs omiſſis.

CAP.1.*Alexander iij.*)I.PP.Electo, duo Tarr.addunt non recte.I. Papien. Electo, ſcribendum cenſeo. Præl. eccleſiæ, vetus Gregor. non ſine mendo.Papien.Epō, Contius, et alij.L.Papien.electo,c.4.qui matrim. accus. pos.in hac collectione.

Cum Hugo Alberitius) Albericus, Barcin. cum Hug.Albericus,tres Tarr.cū H.Raim.et Cont.

cuidā filio Lantacon.) Lantaconon.vetus Tarr. olim,mox Lanconon.cuidam filiorum L.Raimund.

dare vellet uxorem)in vxorem,vetus Tarr. in tamen

tamen olim illic non fuerat.ut editum eſt, vetus Gregorian.vellet dare uxorem, Contius,et alij.

cui deſponſabatur)hęc omittunt Raim.et Cont. ut alia nonnulla,in quibus et illa ſunt, ad eccleſiam accedentes.

præfatus Hugo)H.Raim.Hug.tres Tarr.

eandem feminam dare alteri filio nititur) eandem dare nititur alteri filio, vetus Gregor. eandem dari alteri filio nititur,Cont.et alij.

ſcriptum eſt quod ſponſam fratris frater habere non poteſt)de uxore fratris dicitur Leuitici cap.20. Qui duxerit uxorem fratris ſui,rē facit illicitā. καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν.Lxx.Excipitur alibi, ſi frater ſine liberis moriatur. ſed de fratris ſponſa nihil diſerte inuenio præter ea, quę Grat.adfert 27.q.2.c.10.11.13.et 14.quorum etiam capitum fontes nondum inueni.huc reſpexiſſe Alex. exiſtimo.

d.s.per A.ſ.pr.)hęc omittunt Raim. et Cont. dis.pro d.duo Tarr.pr.in uno Tarr. deſideratur.

quod canonicæ rationi obuiat) hæc etiam omittūt Raim.et Cont.ex quib.appareт non fuiſſe illud legi diuinæ contrarium,ſed canonicæ rationi:quæ non erant omittenda,Britanniæ Regis cauſſa.

diligenter admoneas,et)monitione pręmiſſa,Raimund.

contra.&c.)vox etc.non eſt in quattuor Tarr. contra.in veteri Tarr.deſideratur,in trib.alijs, et in Barcin. eſt.non eſt in Greg. ſuſpicor ſignificari: contradictores per cēſuras eccleſiaſticas cōpeſcendo.

Cap.2. Idem Winton Epō) Vuintonienſi Epō concil.

niſi cohæſerint copula maritali)carnali,vetus Tarr. aptius. niſi carnali copula cohæſerint, concil. varietates huius in ſcholijs veterum interpretū mētio fit.Qui adhæret meretrici,unum corpus efficitur. Paulus epiſt.1.ad Corinthios cap.6. uide cap.1.de deſponſat.impuberum.

Idcirco) ſic etiam in concil. et idcirco, vetus Tarr.

libere ducitur)obſtat tamen publicę honeſtatis impedimentum.quamobrem Raim.hæc omiſit.

Cap.3.Idem Wigor.Epō) Vuigoren.Epō,in concil. parte 6.c.2.titulo de ſponſalibus,et matrimonio contrahendo, uel iam contracto. Wigornienſi ſcribo.

quid tibi) uox tibi in vet.Tarr.olim deſiderabatur:eſt in concilijs.

de Willelmo)de Vilielmo,vetus Tarr.de Vuilhelmo, concil.

itaque)utique,concil.

cuilibet)hęc vox in concil.non eſt.

fidem dederit)dedit,concil.

a muliere ſecunda)ſua,unus Tarr.ea,concil.

pænitentia)poena,vetus Tarr.ſolus.

inducenda) iniungenda, duo Tarr. indicenda, Barcin.et concil.et unus Tarr.

Hoc etiā caput omiſſum eſt a Greg.9. propter dubitationē interpretū, num fides data fuerit uerbis præſentis temporis, an futuri. ſed facile fuit addere futuri mentionem.

Cap.4.Idem Panormitano Archiēpo)ſic Raim. et ita ſcribendū in cōcil.d.parte 6.c.12.ubi Pan.eſt in utraq. editione, et in priori Parno.in marg. ſed Piſano inuenio in ueteri Greg. ſcriptū ſub hoc titulo,et ſub tit.de cōndic.appo.neutrum, ſed Alex.iij.tantum.

De illis autem &c.)ſic etiam in concil. et in Gregor.ſub hoc titulo,ſed tit.de cond. appos. De illis autem, et infra. quod a Contio prætermitti non debuit, ut lectores ſcirent, integra clauſula quę eſſet. Vox autem ſignificat partē eſſe hanc, non initium capitis. Qui integram epiſt.inueniet,dicere poterit, quod fuerit eius initium.vox autem eſt in veterib.Gregor. utrubique, non eſt in editis c.3.de condic.ap.

terram.et ſe ad partes alias transferunt)alienas pro alias,concil.terras,ſe ad partes alias transferentes,vetus Gregor.terram,Cont.et alij.

mulieribus ipſis)mulierib.et ipſis,vetus Greg.ſolus.et,in concil.non eſt.neq.in editis Gregor.

in facto) in factum,unus Tarr.

ad alia ſe vota transferre) ſic Raim. vox ſe olim in vet.Tarr.non erat.ad alia uota tranſire,concil.

recepta tamen) ſic in concil. et in vet.Gregor. vox tamen omittitur a Contio,et alijs.

ſi per eas non ſteterit &c.)ſic in concil.non ſtetit, unus Tarr.ſi per eas ſteterit,quo minus matrimonium fuerit conſummatū,vetus Gregor.ſtetit,Cont.et alij.Alano,et Tancredo placebat ſine negatione ſcriptura,quā ſecutus Raim.eſt. Ricardo,ſiue Rogerio cum negatione.

conſummaretur) conſummetur,concil.

præſtiterit)ſic in concil.et in duob.veterib.Gregor.præſtitit,Cont.et alij.

in uxorem accipiam)ſic etiam Raim. accipio in uxorem.concil.quod uix defendi poteſt.

quod iuramento)uox iuramento non eſt in Gregor.eſt in concilijs.

niſi conſenſus de præſenti &c.) horum verborū mētio fit ab Vrbano 3.cap.4.de cōdic. appoſitis in hac collectione,argumento a cōtrario ſenſu

ſumpto

ſumpto,ut Alanus illic notat.

Cap.5 Idem Ebardo Paduano Epō)ſic etiā in cōcil.d.parte.6.c.18.Eborardo, unus Tarr.Ebordardo,alter. Idē Paduano Epō,Raim.et Cont. Eberardi Paduani mētio fit cap.22.d.partis 6.

pars c. *) Sollicitudini, addunt Barcin. et tres Tarr.Pic,Sollicit.Contius.Integra clauſula exſtat in concil.et c.4.de ſponſa duorum, in hac collect.ubi eadem inſcriptio eſt.

De muliere,quæ eſt &c.)ſic etiam concil.d.parte 6.c.19.et Raim.et Cont.ſub hoc titulo de ſponſalib.De muliere,et infra,ſub tit.de matrim. cōtra interd.In Barcin.additur uox uero poſt vocem muliere.

et detenta)hęc non ſunt in Barcin.neq.in veteri Gregor.ſunt in concil.et in editis Gregor.

et utrum poſtea)ſic etiam in concil.et in vet.Gregor. vox et deſideratur in editis,et apud Contium.

certum nobis)quia certum nobis,concil.et vetus Gregor.Cum certum nobis,Barcin.ut editum eſt,Cont.et alij.

nil poſtea)nihil poſtea,Raim.nil,cōcil.altera voce omiſſa.

exquiſitioni tuæ nihil &c.)ſic in duob.Tarr.olim, mox inquiſitioni etc. inquiſitioni eſt etiam in Barcin.inquiſitioni tuæ nihil,concil. nil inde tibi poſſumus reſpondere,vetus Gregor. nihil certum inde etc. Cont.et alij. Ante vocem inquiſitioni eſt in Barcin.et imo,mendoſe,ſed ſuſpicor,et ideo,ſcribendum, ſic enim ſcribi ſoletiō.

ſeſe receperint)ſic etiam in concil.ſe receperunt, vetus Gregor.ſe receperint,alter vetus,et Cōt. et alij.

donec tamdiu)ſic etiam concil.et Raim. et tamdiu,Barcin.

de iure poſſit.et debeat ſtare)ſic etiam in cōcil.poſſit,et debeat iure ſtare,Raim. quod non æque placet.

Cap. 6.Idem Cant.Archiēpo)ſic etiam in concil. d.parte 6.c.20.et parte 41.c.3.et parte 10.c.3.Idem,vetus Gregor.alijs omiſſis.Idem Cantuarien.Archiēpo.Cont.et alij. Hoc eſt cap.7.in Barcin,caput vero ſextum eſt, quod nobis eſt cap.13.in cōcil.poſter.editionis d.c.3.par.41.eſt Cantuarienſi.

Ex litteris,quas &c.)Recte Cont.addit a Raim. prius omiſſa,quæ ſunt etiam in concil.

et Mariæ filiæ Gileberti de ſancto Leodegario)ſic etiam in cōcil.d.c.20. G.de S.Leodegario,c.28. d.par.6.ubi etiam Maria eius filia dicitur.G.de S.Leodeg.M.filiam ſuā etc.c.3.de matrim.cōtra interd.in hac collectione. Gilberti de ſancto Ledeg.uetus Tarr.M.pro Mariæ,Cont. cetera,ut edita ſunt.

tranſmiſiſti ſollicitudo)ſic etiam in concil. tua, additur in vet.Tarr. tranſmiſſa tua ſollicitudo, Barcin.non recte. tranſmiſiſti, tua ſollicitudo, Cont.

quam in ipſius) quod pro quam,Cont. nō recte. quam,concil.recte.qui ipſius, vetus Tarr.quod reicio.

plenarie indagare)ſic in cōcil.plenius indagare, vetus Tarr.plenarie cognoſcere,Cont.

pars mulieris)ſic etiam cōcil.parum diſerte.pars altera mulieris, Contius, plenius, ſed non aptius.

fratrib.noſtris)ſic etiam in concil.fi.n.Cont.mendoſe.

Winton.Herforden.et Baton.) Wint.Herford.et Baton.Contius. Vuinton.Herefordē. et Bathonien.concil. Witon.et Herford.duo Tarr.Hereforden.tertius Tarr.Batho. pro Baton. vetus Tarr.Bacon.alter.Ipſæ litteræ,quarum hic mētio fit,exſtant.d.c.3. de matrim. contra interd. cuius inſcriptio eſt.Idem Winton.Bathō. Herforden.Epis.et in concil. d. c.28. Idem Vuin. Bat.et Hereford.Epis.Qui eas litteras cum his coniunget, plenius de toto negotio cognoſcet.

per A.ſ.m.)ſic etiam Cont.pr.m.duo Tarr. per A.ſ.pręſentib.mandamus,concil.pręcipiendo, malo;quam præſentib.pr.explanare.

partes adire)ſic etiam Cont.partes aditæ, cōcil. prioris editionis,non ſine mēdo.ut editum eſt, concil.poſter.edit.

cont.et ap.ces.) contra. pro cōt.tres Tarr.re. pro ces.vetus Tarr. contradictione,et appellatione ceſſante,concil.re.pro ceſſante,Cont.

De hoc autem &c.)ſic etiam in concil. De hoc, quod conſuluiſti,vetus Gregor. De hoc autem, quod conſuluiſti,Cont.et alij.

conſuluiſti)ſic etiam Raim.cōſuluiſtis,duo Tarr. ſed in altero S expunctum eſt. tuarum cōſulere voluiſti,concil.d.c.3.partis 41.

hoc tuam &c.)omittit quædam Raim.quę ſunt in concil.ea neglecta ſunt etiam a Contio.

ſi alter aliter intellexerit, quod alter propoſuerit) quam pro quod, concilia.ſi alter alterum non intellexerit,etc.Barcin.ſi alter non intellexerit, quod alter propoſuit,Raim.alterū,vetus Tarr. pro aliter,non recte,niſi negatio addatur,ut in Barcin.

in ſenſu retinere)ſic etiam vetus Gregor.in eo ſenſu recipere, concil. in eo ſenſu retinere,Barcin. et Cont.et alij.

Quod uero quæſiuiſti &c.) Hæc neq. in concil. ſunt.d.c.3.neq.in Gregor. ſunt autem ſatis dignæ,quæ legātur.Sunt tamen in concil.d.parte

10.c.

10.c.3.titulo de appellationibus.

appel.deferri) appellationi deferri, duo Tarr. et concil.

conſult.t.breuiter)taliter,unus Tarr. conſultationi tuæ breuiter,duo Tarr.taliter,concil.cetera, ut duo Tarr.

eſſet adulterium,&c.)eſt crimē,uel adulterium, concil.

ſi ap.interpoſitæ deferretur)appellationi pro ap.cō cil. et duo Tarr. deferetur,vetus Tarr.deferatur, alter.vox interpoſitę non eſt in concil.

nollemus)nolumus, vetus Tarr. nō debet,cōcil.

uel adulterij)vel adulterium, vetus Tarr. vel ali quod adulterium, alter Tarr. utrūq. reicio. ut editum eſt,concil.

materiam)inepte matrimonia eſt in concil. in ūtraq.editione.

Cap.7.Idem Vigilenſi Ep̄o)ſic in concil. d. parte 6.c.3.et 4.et parte 2.c.4.Wigilienſi,unus Tarr. Wilienſi,alter.Vigilienſi tertius,et Raim.Idē,alijs omiſſis quartus Tarr. et vet.Greg.et cap.11. de deſponſat.impuber.in hac collect. Eberardo Paduano,concil.c.22.et 23.d.partis 6.ſed ea inſcriptio eſſe videtur capitis quinti huius tit.

pars c.cum ſit Ro.)hæc omittūt cōcilia,et Raim. et Cont.Integra clauſula uidenda eſt ſub titulo de ſimonia,tam in hac collect.quam in Cōtiano libro,et in concil.d.parte 2.c.4.ſcribi etiā potuit,pars cap.*Si puella*.ex d.c.11.

Sponſam autem alterius)vox autē non eſt in Gregor.eſt in concil.c.4.et c.23.d.partis 6.et d.c.11. ubi Sponſa eſt in edito libro,ſed in trib. Tarr. Sponſam.vox alterius illic nō eſt,additur vox maxime poſt vocē alterius a Cōtio et alijs;quę nō eſt in ueteri libro ſcriptoris manu; ſed poſt centum annos addita eſt,ut ſcholium. Bernardus tamen eā habuit; Alanus non habuit, ſed de ſuo addidit.

conſanguineorum ali quando) ſponſi pro aliquando,d.c.11.

Hoc caput in veteri Tarr.nonū eſt, vel potius fuit,nā poſt ſcripturam deletum eſt.

Cap.8.Idem Abbatibus ſ.Eadmundi)ſancti Cadmūdi, unus Tarr. et Grgoriani editi.Idē, vetus alijs omiſſis.Idem Abbati S.Edmundi,concil. d.parte 6.c.25.Abbati pro Abbatib.Barcin. cetera,ut edita ſunt.

et de Meſcia)et de Ra. vetus Tarr.et de Rameſua,Barcin. Rameſcia,concil.ſiue Rameſeria.et Demer,Cont. et in marg. Rameſia. Rameſcia placet,ut cap.5.de inſtitut.coll.2.vide cap.2. de dolo,et cont.in hac collect.

Ex parte Eminæ)Eimę,vetus Tarr.Emmæ,cōcil.E.vetus Gregor.C.Cont.et alij.

inſimatum eſt aurib.noſtris)noſtris eſt aurib. intimatum,concil.nobis intimatum eſt,Contius,et editi Gregor innotuit,vetus Raim.liber,alijs omiſſis.

quod Andreas ſibi coram &c.)ſic etiam in concil. quod A.iuramentum pręſtitit, vetus Gregor. Andreas pro A.Cont.et alij.

pro coniuge teneret)ſic etiam concil.et editi Gregor.tenet pro teneret,unus Tarr.coniugem teneret,vetus Raim.liber.

ſicut uxori)ſic etiam vetus Gregor.ſuæ,addit vetus Tar.et Barcin.et concil.et Cont.et alij.

Quo facto in eadem &c.) multa Raim.et Cont. omiſerunt,quæ ſunt in concil.

iuramentum præſtitum)vox hęc præſtitum omittitur in vet. Tarr.eſt in concil.

Eminam)Eimam,vetus Tarraconen.Emmam, concil.

ſine manifeſta cauſa fornicationis) ſic etiam cōcil. et Raim.rationabili pro manifeſta,uetus Tarr. vox fornicationis in altero Tarr.non eſt.

tunc eam ſibi)ſic etiam Raim.tunc eam vel ſibi, concil.

nec nos &c.)hæc etiam omittunt Raimund. et Cont.

d.u.per A.ſ. pr.m quat.)dis.ueſtræ pro d.u.duo Tarr.diſcretioni ueſtrę per A.ſ.præſentib. mādamus,quatenus,concil.præcipiendo pro præſentib. ſcribo.mand. quat. Raim.alijs omiſſis. multa etiam idem poſt hęc verba omiſit, quæ a Contio addita non ſunt.

et eam)ſic etiam cōcil.et Raim.; vox eam in vet. Tarr.non eſt.

penitentia)poena,in concil.non recte.

noluerit)contempſerit,concil.

omnia oc.et ap.re.)contra.pro oc.vetus Tarr.occaſione,alter.omni occaſione, et appellatione ceſſante,concil.

excommunicationis uinculo innodetis &c.)ſic etiam in concil.excommunionis,vetus Tarr.monitione pręmiſſa,eccl.cen.cogatis.duo veteres Gregor.per eccl.cens.Cont.et alij.

ab omnibus)hominibus,concil.quód non ęque placet.

Cap.9.Idem Pictauienſi Ep̄o)Pictauēſi,tres Tarr. et cōcil.d.par.6.c.26.Pict.vetus Greg.Pictauienſi,Cont.et alij.Hoc eſt cap.10.in vet. Tarr.

Ex *litteris uen.fratris noſtri Saluonon.*) uenerabilis pro uen.unus Tarr.et concil.Sanxonis pro Saluonon. cōcil.Saluon.vetus Tarr. Saluonē. duo alij Tarr. Ex litteris Sil. vetus Greg.Siluani,Cont.et in marg. Sanctonen. nō male.Siluani,alij.

W.S.de Monſtrand.)ſcilicet pro S. ſcribēdum ex concil.et quattuor Tarr.et Gregor. V.ſcilicet de Monda, concilia. Moronda, in marg. Monſtrandum,

Monſtrandum,duo Tarr.habent.Monſtrāda, tertius. Moſtrandum, quartus. ſcilicet V. de Monſtr.vetus Greg. Wiis. ſ.de M.alter.Guil. ſcilicet De montandre,Cont.de Monſtrata, alij.

et B.de Mauritania)ſic etiam in concil.et in Cōtiano libro. et B.Raim.alijs omiſſis.

et ſpe pacis inter eos conciliandæ)reconciliandę, d. c.26.hæc omittunt Raim.et Cont.et cauſa, additur in Barcin.quorum verborum nullam habendam rationem cenſeo.ſuſpicor interpretationem eſſe illorum,et ſpe.

conuenerint)conuenerunt, tres Tarr. et Greg. 9. conuenirent,concil.

adinuicem)inuicem,vetus Tarr.rectius.

promiſerint)promiſerunt,duo Tarr.et cōcil.promiſere,Raim.

ſi quidem G.filiam prædicti B.) quidem G. prioris filius filiam prædicti B.concil.ſi quidem G. filiam alterius,Raim.

ſemel et iterum accipere)recipere, concil. et tres Tarr.ſe(ſemel et iterum)iurauit ducere, Cont. ſe iurauit ducere,Raim.

Cumq.ipſo uolente ad alia uota migrare) ſic etiam in concil.Quo volente etc.Raim. ad aliam migrare,duo Tarr.

ſub diſtrictione anathematis) hęc conſulto videntur a Raim.omiſſa.ſunt tamen in concil. vide cap.7.de iure iurando,in 2.collect.

ipſe ad audentiam &c.)hęc addidit Cōt.a Raim. omiſſa,ſunt in concil.totidem verbis.

nuntium ſuum)ſic in concil.et in Cōtiano. vox ſuum in duob.Tarr.non eſt.

prædicto G. periculoſum eſt) ſic etiam Cont.et alij editi Gregor. dicto pro prædicto, vetus liber. periculum G.prædicto extitit,concil.prædicto G.periculum exiſtit,Barcin.periculoſum exiſtit,vetus Tarr.

f.t.per A.ſ pr.m.)f.u.tres Tarr.fraternitati ueſtrę per A.ſ.pręſentib.mandamus,concil.non recte,pręcipiendo ſcribo pro præſentib.ut alibi.ueſtrę autem defendi poteſt habita illor.temporum ratione.mand.vetus Gregor.fra.t.mandamus,alter vetus,et Cont.et alij.

cum exinde &c.) Multa Raim.et Cōt.omittūt, quæ ſunt in concil.

et cognitis)et agitatis,concil.

præſtito iuramento firmaſſet)ſic etiam in cōcil.iurauerit,vetus Tarr.pro his trib.uerbis.

eum moneas,et auctoritate noſtra diſtricte cōpellas) ſic etiā cōcil.diſtrictius pro diſtricte, duo Tarr. eum moneas,et ſi non acquieuerit monitis,eccle.cens.compellas,Raim.

extiterit)ſic etiam in concil.obſtiterit,Barcin.et Raim.non male.

maritali)matrimoniali,vetus Gregor.ſolus.

Si vero rationabilem &c.) hæc etiam omittunt Raim.et Cont.ſint licet in concil.

omni ap.ces.)vox omni non eſt in concil.

eum,et patrem)ſuum,additur in cōcil.et eum,et patrem, unus Tarr.

baptiſmata paruulorum)puerorum,vetus Tarr. baptiſma paruulorum,concil.

et pænitentias)non ab hæretico ſacerdote, ut apud Laur.dixit P.de Cor.ſic in ſcholijs veterib. inueni ſcriptum. et nonnumquam P.quibuſd. ſcholijs adſcriptum eſt.Petrum Corbolienſem appellari inuenio a Tancredo cap. 4. de eo, qui cognouit conſan.in hac collect. fuit autem Hiſpanus,ut Melendus,et Vincentius.

Cap.10. Innocentius iij. *Vintonien. Ep̄o*) M. pro iij.aptius eſt in margine.in concil. prioris edit. neutrum in poſter.edit. duę enim uero hę collectiones nihil habere debent ex reſcriptis Inno.iij. forte Inno. ij. ſcribendum. Vuin.Ep̄o, eſt etiam in concil. Winton. in uno Tarrac. Witon. in altero, Witocon. in tertio, Vintonien. in quarto Tarr.

patri commendatam)vox patri in veteri Tarr.nō eſt,eſt in concil.

in domum ſuam)ille,additur in concil. in domo ſua,Barcin.quod nondum probaui.

coniunx ſit)fuerit,concil.fuit,Barcin.coniux ſit, quattuor Tarr.

quo ſpontanea conceſſione) quod, pro quo duo Tarr. quod ſpontanea voluntate, concil. conceſſione, in marg.

eſſe aſſerit) eſſe conſenſerit,vetus Tarr.et Barc. et concil.aſſerit,alter Tarracon. altera voce omiſſa.

poſtmodum factum eſt) ſic etiam in concil.poſtea fuerit factum,vetus Tarr. factum poſtmodum eſt, alter Tarr. factum eſt,tertius,alijs omiſſis.

Conſtante enim)ſic in concil.Conſtat enim, tres Tarr.

facile erit)et,poſt hæc verba addebatur olim in uno Tarr.quod non eſt in concil.

Omiſſū hoc eſſe caput a Raim. videtur,quod nullam haberet difficultatem,ſi conſenſus verbis præſentis temporis expreſſus eſſet.

Cap.11.Idem Exo. Ep̄o)Exon.tres Tarr. Exoneſi,quartus.Exonien.c.33.d.partis 6.poſt concil. Later. Innocen. ſecundus. Exon. Ep̄o,vetus Greg. aptius,tertius Cont. et alij. Alexander tertius, in concil.parte 50.c.43.non male.

Præterea ij,qui matrimonio &c.)Ante hęc verba addi debet, Pars cap. Super eo, quod a nobis. ut eſt in concil.d.c.43.quibus verbis carent ceteri libri. ſuſpicor integram clauſulam exſtare, parte 14.c.7. in concil. et in hac collect. cap.2.

de ſenten.et excom.utrubiq.vero dicitur id etiam caput partem eſſe cap.Sicut dignum.inuenies id initium cap.7.de homicidio,in hac collectione,quod ita inſcribitur.Alex.iij.Bartholomæo Exon.Epo.Nunc de uerbis ipſis uidēdū eſt.ut editum eſt,concil.d.c.33.qui de matrimonio,Barcin.et duo Tarr. et Raim. et Cont. qui non recte hoc ſecundæ collectioni caput adſcripſit.Præterea hi,qui iurant de matrimonio contrahendo, uſq.Si autem,promiſerunt,coniungant.concil.d.c.43. quæ uerba intellegi nequeunt,niſi cū hac collectione conferantur. et apte in marg.ut locus obſcurus,notatur in priori concil.editione.qui matrimonium contrahēdo,et pure,vetus Tarr.habet.

condicione)contradictione,duo Tarr.et Barcin. condicione,Raim.quod retineo.

fidē dederint,et)fidē dederūt, aut, concil.aptius. vox dederūt eſt itē in Barcin. et in trib. Tarr.et in Greg.vox et nutat in duob.Tarr.hoc eſt olim deſiderabatur,hodie eſt:habent eam Greg.

et iuramentum fecerunt) hęc omittunt Raim. et Cont. leguntur in concil.ſunt autem maxime apta.iuramenta,eſt in Barcin.tantum.

et diligentius exhortandi)diligentius,et exhortandi,concil.hæc etiam omittunt Raim. et Cont.

uel iuramentum factum) hęc itē omittunt Raim. et Cont.ſunt in cōcilijs.ex quib.apparet recte in concil.aut pro et,ſupra eſſe ſcriptum.

et ſe,ſicut promiſerint,cōiūgāt) promiſerūt,cōcil.d.c.33.et d.c.43.hęc etiā omittunt Raim.et Cōt.

Si autem ſe adinuicem admittere noluerint) ſic etiam Raim.Si autem ſibi inuicem id remittere uoluerint,concil.

talem ſcilicet ducat) ſic etiam Raim. talem ſibi ducat,concil.

quam odio habeat) ſic etiam vetus Greg. habet, Cont.et alij.quam ſemper odio habeat,concil. plenius,et aptius.

iuramento,vel)hæc etiam omittunt Raimun.et Cont.ſint licet in concil. ſocietatis exemplum diſſimile eſt, cum ea facile diſſoluatur ex utriuſque contrario conſenſu,quod in matrimonio dicere nefas eſt.ſi de ſponſalib.agitur,et de futuri matrimonij ſpe,exemplum ſocietatis in eundæ placet.

eandem) eaſdem,Barcin.tantum.

Cap.12.*Lucius* iij.*Rapulen.* Epo) Rapulenſi, duo Tarr. Capulen. vetus Gregor. Rapalen. Cont. et alij.Capriano,concil.parte 45. c. 6. titulo de ſponſalib.ſecūdo.forte Capuano,in margin. in priore edit.Rapalenſi, in poſteriori. Lucius iij. in altero veteri Gregor.alijs omiſſis. Mihi Crapulēſi placet.Ordo horum capitum valde perturbatus eſt in hac collectione,Raim. quædam rectius mutauit.

Quæſiſti etiam &c.) hanc quęſtionem omiſſam a Raim.recte addidit Cōt.ſolutionē quęſtionis addere oblitus eſt. Vtrumq.in concilijs exſtat.

utrum ea,cuius uir)ſic etiam Cont.ſi cuius vir, cōcil.alijs omiſſis.

Cum mater fieri deſideret) ſic etiam Cont. cum filios deſideret,concil.

Ad quæ tibi breuiter &c.) Ad quod breuiter reſpondemus,quod mulier etc.concil. Ad quod breuiter reſpond.quod cum libera etc. Raim. et Cont.in uno tamē veteri eſt, Reſpōdemus, quod cum libera etc. alijs omiſſis.

de iure)hæc omittunt concil.et Gregor.9.et unus Tarr.

maxime cum coactiones) huiuſmodi, additur in concil.vox maxime non eſt in Gregor. cetera, ut edita ſunt.

Illa ſane &c.)hęc omittunt Raim.et Cont. ſunt in concil.

nec uiro)ſic in concil.nec ipſi uiro,uetus Tarr.

matrimonium) matrimonia, duo Tarr. quod nō æque probo.

Cap.13.Alex.iij. Archiepiſc. Epiſc.&c.) ſcribe Archiepis, Epis, ut eſt in quattuor Tarr. Archiepis,et alijs prçlatis Anglię,vetus Greg.per Angliam conſtitutis,editi libri.Contius non recte bis,et alijs prçlatis, ſcripſit; cum alia recte adderet a Raim.prætermiſſa.

Ciſmaritanam) ciſmarinam,tres Tarr.et Cōt.aptius. Hoc verbo ſignificantur hæ prouinciæ, quas in Gallia rex Anglię obtinebat. De tota autem huius capitis hiſtoria,vidē.Gulliel. Neubrigen.in hiſtoria Anglica.

peccatis exigētibus eſt oborta)orta,Barcin.eſt orta, vet. Greg.alijs omiſſis.eſt ſuborta, Cōt.et alij.

pro quibus &c.) hæc uſq.ad illa,nos itaque,omittunt Raim.et Cont.

et precibus eorum &c.)multa Raim.et Cont.omiſerunt.

ut ad cōmonitionem) ut cōmonitione,unus Tarr.

Cōuētrēſis) Ludū.unus Tarr.Duluomē. Barcin.

non potuerint) non potuerunt,unus Tarr.

litterarum noſtrarum) ueſtrarū,unus Tarr.quod non æque placet.

infra quā detinētur)in qua detinētur,unus Tarr.

et ad quam trāſferuntur)tranſferētur,unus Tarr.

non reſtituantur) uox non in duob. Tarr. omittitur,quod ferri poteſt.

preter baptiſma)baptiſmata,tres Tarr.ſic etiam poſtea.

ipſas recipere) hæc olim deſiderabantur in vet. Tarr.

et ſi iuxta mandatum, et commonitionem) noſtrā, addit vetus Tarr.ueſtram,alij duo Tarrac. et ſi iuxta

iuxta commonitionem veſtram,Raim.

infra terminum conſtitutum)infra terminum a vobis indultum,vetus Gregor.infra terminum,alter vetus Greg. alijs omiſſis.intra certum terminum,Cont.et alij.

non reſtituerit)ſic etiam duo veteres Gregor.nō reſtitueret, Cont.et alij.

in quacumq.parte)uox parte non eſt in duob. Tarr. neq.apud Greg.9.

uel tranſferuntur)ſic uetus Greg. et Cont. et alij. vel transferētur, unus Tarr.et alter vetus Greg.

preter baptiſmata)baptiſma, duo veteres Greg. baptiſmum,Cont.et alij.

celebretis uel permittatis clebrari)aliquatenus celebrari,duo veteres Gregor.nec pro vel, Cont. et alij.uide ſupra cap.9.in fine. Ad hæc uerba in Tancredi ſcholijs inueni mentionem fieri extrau.Alani de pęniten. quod quidam . eam inuenies in 2.collect.feciſſe quidem Alanū conſtat quandam ſecundam collectionem ex Io. And.verbis alibi a me relatis.cur autem non dixerit libro .2.ut ſolet hanc Ioannis Gallenſis collectionem appellare, mihi incertum eſt. Crediderim latius fuiſſe ab Alano,quā a Ioanne relatam eam cōſtitutionem.

omni ap.ceſ. &c.)hæc etiam omiſerunt Raim. et Cont.

quod ſi cōtra)quod ſiqui cōtra,tres Tarr.nō male.

temptaueris)temptauerint, tres Tarrac. aptius.

Cap.14.*Idem Ianuenſi* Epo)ſic etiam in concil. parte 50.c.41.et 42.Ianuen.Archiepo,duo veteres Gregor. Genuenſi Archiepo, Cont. et alij quidam.veteres Genuam dixiſſe conſtat,ſed Alex.iij.tempore Ianuam dicebant.

Parsc.*Tua fraternitas*)hęc Raim.et Cont. omittunt.Tua nos fraternitas etc.initium eſt in cōcil.d.c.41.ubi integra clauſula uidēda eſt, et in hac collect.tit.de ſponſa duorum.c.7. cuius initium eſt, Tua fraternitas nos.

Illud quoq. nihilominus &c.) Ante hęc verba in integra epiſt.fuerant verba cap. 12. de deſponſat.impuber.ut apparet ex concil. in quib.hoc initium totidem verbis refertur.in Gregor.multa omittuntur etiam in Contiano libro.

cum quedam mulier libera)ſic etiam vetus Gregor.libera mulier,concil.et tres Tarr.et alter vetus Gregor.cum libera mulier, Cont.et alij omiſſa voce quędam.

pro eo quod teſtes &c.)hæc etiā omittunt Raim. et Cont.non contemnenda.

Verum uir uindicat eam) eam vindicat,concil.et tres Tarr.Vnde uir eā vindicās,vet.Greg. Verū pro Vnde,Cōt.et alij editi, et unus uetus.

et oſtendit)ſic etiā in cōcil.oſtēdēs,uetus Greg. oſtendit,alter, et Cont.et alij, voce et omiſſa.

quo ſeſe)in quo ſeſe, vnus Tarr.et Raim.ut editū eſt,in concil.

coniuges nominaui)ſic etiam Raim.nouerant, cōcil. non recte. coniugem nominauerit, Barcin.

et per quod) ſic etiam Gregor. et propter quod, Barcin.et concil.

comparet)ſic etiam veteres Gregor. apparet, cōcil.et Cont.et alij aptius.

illud vitioſum fuiſſe fatetur)ſic etiam in concil.aſſerens vitioſum,duo veteres Gregor.illud aſſerēs vitioſum,Cont.et alij.

ut ſeruo &c.) hęc in cōcil.nō ſūt,habuit Raim.

quoniam ſeruus ille ab amicis mulieris)quod ſeruus ille ab inimicis mulieris,concil. non ſine mendo.quod ille ab amicis eius,Raim.

ille ſe eam)ſibi pro ſe,Barcin.tantum.

qui viderant eam)ſic etiam in concil.et in duob. veter.Gregor.vox eam non eſt in editis.

mulierem ipſam probauit eſſe uxorem) propriā,eſt in concil.pro ipſam.ipſam probauit uxorem, Raim. alijs omiſſis.

ſicut ſuam uxorem, et non concubinam habuerit)habuit,unus Tarr.aut concubinam, pro et non concubinam,concil.et duo Tarr. in quib.vox ſuā deſideratur.vox nō in tertio Tarr. nō eſt.

cum matrimonium ſit &c.)ſic in concil.et in Gregor.et apud Iuon.initio libri ſexti Panormiæ, et initio lib.8.decreti, et apud Grat.27.q.2.in prin.et 29.q.1.in prin. Omnes ſumpſerunt ex lib.1.Inſtitut. Iuſtiniani titulo de patria poteſtate.Nuptiæ,inquit,ſiue matrimonium eſt uiri,et mulieris coniunctio,indiuiduam uitæ conſuetudinem continens. καὶ τί ἐστι γάμος; ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνάφεια, ἀχώριστον τοῦ βίου τὴν συνήθειαν ἐπαγγελλομένη ἤγουν παρέχουσα. Theophilus.uiri,mulieriſq.eſt in Panor.et conſuetudinem vitæ,item in decreto Iuonis, et apud Grat.cau.27. Sunt enim nuptiæ etc. uiri, mulieriſq.etc. conſuetudinem retinens. et cau. 29.Coniugium,ſiue matrimonium eſt uiri , et mulieris coniūctio indiuiduam vitæ conſuetudinem retinens.indiuiduę pro indiuiduam,habent Barcin. et unus ex veterib. Gregor. pro cōtinens,ſiue retinens, Theophilus legit promittēs,aut prębens. Modeſtini definitio cap.1.de ritu nuptiar. eſt. Nuptię ſunt coniūctio maris, et feminæ,et conſortium omnis vitæ;diuini,et humani iuris communicatio.Non recte autem Raim.definitionē matrimonij a titulo de ſpōſalib.et matrimonio abſtulit, et in titulum de præſumptionib.reiecit.

cōditum)cognitū,in cōcil.quod nōdū probaui.

Cap.15.*Idem Barn.* Archiepo)Baren.vetus Tarr. B.duo alij Tarr.Haran.Barcin.

cum ipſe) cum ille,unus Tarr.

quod mater)eius,addunt tres Tarr.

præfata B.) ſcribe præfatam B. ut eſt in Barcin. et in duob. Tarr.

redire deſiderat) uenire deſiderat, duo Tarr.

committimus) remittimus, unus Tarr. commiſimus terminandam, Barcin, olim tamen in trib. Tarr. ea vox non erat.

mandantes) mandamus, duo Tarr.

ueritate inquiſita) diligenter, addit Barcin. ante hæc verba.

aut ſi) vel ſi, duo Tarr.

fonte ſuſceperit) fonte leuauerit, Barcin. quod etiam fuit aliquando in uno Tarr.

eam uxorem) eam in uxorem, tres Tarr.

Cap. 16. ſanctæ Agathæ) ſic etiam Raim. et Cont. Agathes, cõcil. d. parte 50. c. 30. ubi additur ſumptum eſſe hoc reſcriptum ex lib. 12. regiſtri Alex. 3.

pars c. de muliere) ſic etiã in Cõtiano libro. Integra clauſula exſtat in cõcil. et cap. 3. de pænitẽ. collect. 2. poſt cuius capitis verba addũtur verba cap. ult. de conuer. coniug. in hac collectione.

a uiro inpetitur) ſic Raim. appetitur, concil. et Barcin. et tres Tarr. quorum unus olim ET addidit.

prouidentiæ tuæ duximus reſpondendum) ſic etiam in cõcil. Tibi reſp. vetus Gregor. T. reſp. alter. Taliter reſp. Cont. et alij.

ne deterius inde contingat) ſic cap. 11. ne forte deterius inde contingat. ſumuntur hæc verba ex Ioan. cap. 5.

Cap. 17. Idem procuratori &c.) ſic etiam in cõcil. d. parte 50. c. 31. et in Gregor. mihi vox procuratori ſuſpecta eſt, maluiſſem Præpoſito, Primicerio, Prçcentori, aut alio ſimili nomine dignitatis id mutare. Additur in cõcil. eſſe hoc caput ex eod. libro regiſtri, ex quo eſt proximũ.

Veniens ad Apoſtolicæ ſedis clementiam Mariota) ſic etiam in concil. breuius Raim. et Cont. Veniens ad Ap. ſedem Mariota. Eſt autẽ Mariota deminutum, ut uocant nomen, a Maria ductũ, ut Plautilla, et Lucilia Romanis a Lucia, et Plautia. ſic Carlota, et Ioannota, et alia id genus.

quendam adoleſcentem) ſic etiam Raim. E. nomine, additur in concil.

præſtitit iuramentum) ſic etiam in concil. et in veterib. Gregor. præſtiterit, Cont. et alij.

alij in uxorem tradiderant) tradiderũt, tres Tarr. et cõcil. in quib. ante hæc verba additur cuidã, et in vet. Tarr. et in Barcin. in quo tamen tradiderant eſt. in uxorem alij tradiderunt, Raimund.

exhorruit) exterruit, olim vetus Gregor. tantum.

ſe ab eo) illo pro eo, alter vetus Greg.

permiſit) permiſerit, vetus Greg. ſolus.

profiteretur) ſic etiã cõcil. fateretur, Raim. quod non æque placet.

atq. iurata) uirata in marg. concil. priore edit.

qui tunc erat &c.) multa Raim. et Cõt. omittũt, quæ ſunt in concil. præerat, eſt in duob. Tarr. pro erat.

et iſta cuidam Ptolemæo) uiro, additur in concil. poſt uocem cuidam. alij, in Barcin. et in trib. Tarr. in quib eſt Tholomeo. quod ut ſuſpicor, ſic dictum eſt pro Bartholomęo; quemadmodum in Italia uulgo loquũtur. ſic Bertus, et Berta pro Alberto, et Alberta ſunt; ſic Tofanus, et Cecus Chriſtophorũ, et Franciſcum ſignificant. In Gregor. eſt, et illa cuidam T.

Sane cum) ſic etiam cõcil. prioris edit. et duo veteres Gregor. Tandem cum, concil. poſt. edit. et Cont. et alij.

pater iſtius Ptolemæi) Tholomei, tres Tarr. illius pro iſtius, unus Tarr. et concil. pater ipſius T. Raim. et Cont. T. tamen in uno veteri Gregor. deſideratur.

non potuerit, nec debuerit) de iure, additur in Barcin. et in trib. Tarr. nec potuit, nec debuit de iure, concil. non potuerit de iure, vetus Gregor. alijs omiſſis. non potuit, Cont. et alij, item alter uetus, alijs omnib. omiſſis.

in uirum habere) habere, vetus Gregor. alijs omiſſis.

eo quod ab alio qui nõdũ defunctus eſt) eo quod ab alio viro, qui nõdũ defunctus eſt, cõcil. eo quod ab illo, qui defunctus eſt, vetus Greg. alio pro illo, alter vetus, et Cont. et alij.

Quia vero aſſertioni) ſic etiam concil. Quod pro Quia, vetus Tarr. olim. Quod cum aſſertioni, Cont. qui recte quędam addidit a Raimun. omiſſa.

non debuimus, non adhibuimus) ſic etiam Cõt. et concil. et olim vetus Tarr. nec debuimus, poſtea mutatum eſt. nec adhibuimus, Barcin.

d. u. per A. ſ. pr m.) f. u. pro d. u. tres Tarr. quod non æque placet. vob. per A. ſ. mandãtes, Cõt. per A. ſ. præcipiendo mandantes, concil. alijs omiſſis. quę etiam omittuntur in Barcin. Mandamus, Raim. alijs prætermiſſis. in uno tamen veteri eſt, Ideo mandamus.

huius rei veritate plenius comperta) rei veritate plenius inquiſita, et cognita, concil. omittunt hæc Raim. et Cont.

a prædicto viro) a priori viro, concil. et Raim. et tres Tarr. ſed in uno ex eis olim prędicto fuerat, et in uno veteri Gregor. eſt.

cui a parentib. inuita, et renitens copulata eſt) cui inuita etc. cõcil. omiſſis illis, a parẽtib. cui a parentibus copulata fuerit, vetus Gregor. fuit, alter vetus. fuit copulata, Cont. et alij.

deceſſerit) ſic uetus Gregor. deceſſit, concil. et alter vetus, et Cõt. et alij, et Barcin. et uetus Tarr.

prædictum Ptolemæum &c.) moneatis, et compellatis, concil. cetera, vt edita ſunt. Tholomeũ, tres Tarr. prædictum T. præmiſſa monitione cõpellas, vetus Gregor. præ. mo. cõp. alter vetus. monitione præmiſſa compellatis, Cont. et alij.

ut præfatam M.) ſic etiam veteres Gregor. Mariotam, Cont. et alij. ut prædictam Mariotam, concil.

poſtpoſita occaſione) ſic etiam concil. et contradictione, addit Barcin. omittunt cuncta Raim. et Cont.

maritali affectu tractare) ſic in concil. et in altero Greg. veteri. affectione maritali tractare, habet alter vetus. maritali affectione tractare, Cont. et alij. maritali affectu eam tractare, Barcin.

eum, & ſuperinductam, & patrem etiam ipſius) ſic etiam in concil. vox etiã non eſt in duob. Tarr. in quorum altero vox ET prior olim deſiderabatur. poſt patrem additur, et matrem, in Barcin. et vox ipſius omittitur. vox etiam in veteri Gregor. non eſt, cetera vt edita ſunt. eum, ſuperinductam, et patrem ipſius, alter vetus. eius pro ipſius, Cont. et alij, cetera, ut edidimus.

ſi huic rei reſtiterit) ſic concil. et Raim. nõ reſtiterint, olim vetus Tarr. mox reſtiterint, quod non reicio.

excommunicatione innodetis &c.) excõmunicationi ſubdatis, Raim. alijs omiſſis. vinculo excommunicationis innodetis etc. concil.

Cap. 18. Eugenius iij. preſbytero Aeſculapio) Sed. presbytero, cocil. parte 12. c. 8. Epõ pro presbytero, Barcin. Eugenius Papa, Raim. et Cont. Ordinis et temporum ratio habetur in Greg. collectione, ſi Eugenio tertio caput hoc adſcribamus. namq. fuit is Innocentio ſecũdo poſterior, et antiquior Alexandro tertio, poſt quem Lucius iij. fuit, et poſt eum Vrbanus iij. et mox Clemens iij. hæc perturbata ſunt in hac collect. et in editis Gregorianis. Non recte etiam in Contiano libro ſecũdæ collect. eſſe hoc caput ſignificatur.

Iuuenis ille) vox ille non eſt in Gregor. eſt in concil.

ætas repugnet) repugnaret, Barcin. et tres Tarr. et concil. et Raim. repugnarit, vetus Tarr. olim.

& humana) ſcribe ex pro et, vt eſt in concil. et Gregor. et in Barcin. et duobus Tarr.

forſitan) forſan, Raim. neutrum in concil. neq. in uno Tarr.

conplere) adimplere, vetus Gregor. ſolus.

eſtimamus) ſic in concil. et in vet. Greg. exiſtimamus, Cont. et alij non male.

coniunx ipſius fuiſſe dicitur) ſic etiam Raim. ipſius coniunx eſſe dicitur, cõcil. non male. cõiux pro coniunx, quattuor Tarrac.

dubitationem) ſic etiam in concil. et in Gregor. dubietatem, Barcin. et vetus Tarr.

mandamus tibi, vt) ſic in concil. mandamus, ut, vetus Gregor. olim tamẽ, mand. quat. quod habẽt editi libri, et Contianus.

ab eo diuidas) ſic in concil. dimittas, duo Tarr. diuidas ab eodem, Raim.

Cap. 19. Alex. iij. Papienſi Epõ) electo pro Epõ, vetus Gregor. ſolus.

eſt, ubi) eſt, ut ubi, tres Tarr. et Raim. aptius.

requiritur) ſic etiam Raim. requiratur, olim uetus Tarr.

matrimonium autem aſſenſu ſolo contrahitur) matrimonium vero ſolo conſenſu contrahitur, vetus Gregor. autem, alter vetus, et Cont. et alij.

gaudere) ille, addit vetus Gregor. ſed in altero veteri ea vox non eſt. ille gaudere, Barcin. Cont. et alij.

f. t. per A. ſ.) hæc omittunt Raim. et Cõt. ex quibus apparet ad Epm non ad electum hæc ſcripta fuiſſe.

inter Siderios, & Canes cives tuos) hæc omittunt Raim. et Cont. inter clericos, et laicos, ciueſq. tuos, Barcin. non ſine næuis. Sicſios, eſt in uno Tarr. Cileos, in altero: cſos, in tertio pro Siderios. forte Deſiderios ſcribendum.

ſub tuo fuit examine ventilata) fuerit pro fuit, Barcin. et unus Tarr. fuit ſub tuo, alter Tarr. uentilatur, Raim. et Cont.

eam poſuiſti, ita quod nihil) nihil, Raim. et Cont. alijs omiſſis, nec pro nihil, unus ex vet. Greg.

facias eam honeſte tenere) teneri, vetus Tarr. facias honeſte teneri, Barcin. et Raim.

donec præſcripta cauſa &c.) donec dicta cauſa terminata, ſententia ſine contradictione cuiuſquã valeat executioni mandari, vetus Gregor. donec prædicta etc. exſecutioni mãdari, alter vetus. donec prędicta cauſa terminata fuerit, et ſententia etc. Cont. et alij.

Cap. 20. Vrbanus iij.) ſic etiam Raim. et Cont. Idem Vrbanus M. Cenom. Epõ, concil. parte. 6. c. 21. prioris edit. vox Epõ in poſt. edit. omiſſa eſt. ſuſpicor M. pro iij. ſcriptum. ſed fortaſſe illi Epõ Martino, vel Marco nomen fuit. Ex hac eadem epiſt. eſt cap. 8. de reſcriptis in hac collect. cuius hęc inſcriptio eſt. Vrbanus iij. Cenoman. Epõ. Pars cap. cum in Apoſtolica. Viden. etiam cap. 13. de deſponſat. impuber. et cap. 4. de condicio. appoſitis, in hac collect.

Cum in Apoſtolica ſede &c.) Recte Cont. addit a Raim. omiſſa, quæ ſunt etiam in concil. vox tamen ſede in Contiano libro deſideratur.

circa negotia eccleſiaſtica)ſic etiam Cont.eccleſię, Barcin.et vetus Tarr.circa negotium eccleſiæ, concil.et duo Tarr.
emergit,ad ipſius)ipſis,mendoſe Cont.emerſerit, ad ipſius,concil.
de Ernaia)Erneia,uetus Tarr.Eurucia,ſiue Eurutia,alij duo Tarr.Eruera, Barcin.Herneia,concil.de H. vetus Gregor.de N.alter vetus.de Arueia,Cont.et alij.ſed quid noſtra?
productis teſtibus &c.)multa Raim.et Cont.omiſerunt,quæ in cõcil.ſunt. et productis teſtibus, eſt in eiſd.concil.
& atteſtationibus eorum diligenti examine diſcuſſis) et eorum examinationibus diligenti examine diſcuſſis,concil.non recte. examinatione pro examine,Barcin.et tres Tarr.vox eorum in ueteri Tarr.deleta eſt.
idem villicus)ſic etiam in concil. idem W.duo Tarr.ſic fortaſſe alibi quoque ſcribendum Willicus.ſiue Willelmus.in Gregorianis tamen villicus eſt,altera voce omiſſa.
promulgatam)ſic etiã Raim.eſſe promulgatam, concil.apertius.
V*nde quia*)ſic etiam in concil.Verum quia,Raimund.Quoniam,Barcin.
quam ſuperinduxit)ſic Raim.quam ſuperinduxerat,concil.refert hoc loco Tancr.varias multorum opiniones,in quib.Ioan.Gallen. magis probat ſententiam;ut ſi prius matrimonium de iure, et de facto tenuit, poſterius nullum ſit, quamuis prius diſſoluatur etc.
lite prioris vxoris)ſic etiam concil.et Raim.matrimonij pro vxoris,vetus Tarr.
tua nos duxit &c.)hæc etiam omittunt Raim.et Cont. ſint licet in concil.
ad matrimonia)ad matrimonium,concil.et duo Tarr.aptius.
quod interpoſita ei)ſcribe,quod impoſita ei,ut eſt in tribus Tarr.et in concil. quod impoſita uiro, Raim.
infra pænitentiæ tempus)infra ipſius pænit.tempus, concil.et tres Tarr.vox ipſius non eſt in Gregor.
in maritali)et in maritali,unus olim Tarr.
poterit remanere)poterunt remanere, concil.et Raimund.et uetus Tarr.
Poſt huius capitis verba eſt in concil.Super eo uero,etc.ut d.c.4.de condicio.appos.

TIT.II.DE DESPONſatione impuberum.

C*AP.1.Benedictus Papa Gradenſi Patriarchæ*) Grandenſi,unus Tarr.Grangrenſi,duo alij Tarr.Gaudenſi,in concil.d.parte 6.c.27.omnes mendoſe.nihil igitur muto.Benedictus ſeruus ſeruorum Dei N.ſalutem etc. Palea 27.q.2.cap. 17.et in ueteri Gratiani libro adſcriptum vidi. Palea,quæ incipit,Lex diuinæ.conſueuit etiam apponi extra de deſponſat.impub.c.1.ſed hodie remota eſt cum gloſſa.
Lex diuinæ diſpoſitionis)conſtitutionis,concil.Palea,Barcin.et uetus Tarr.
Apoſtolicam cathedram)ſic etiam Pal.ſedem Apoſtolicam , concil. cathedram Apoſtolicam, duo Tarr.
magiſterium)magiſtram,Palea,et concil.et Barcin.et duo Tarr.magiſterium eſt cap.20.de ſpõſalib.in hac collect.
ubique locorum) undique,Barcin.ſolus.
ab ea ratio)ab ea tandem ratio, concilia tantum.
cathedræ ſeſſorem)ſic etiam in concil. poſſeſſorem,Palea,ſiue ut in alijs libris eſt, aſſeſſorem. ego ſeſſores ſcriberem. ut ad vocem nos referatur.
quidam veſtras)ſic etiam Palea.uir pro veſtras, concil.et Barcin.et duo Tarr.noſtras,unus ex editis Grat.libris.
Stephano nomine)ſic etiam Palea.nomine Stephano, concil. nomine F. duo Tarraconenſes.
fuerat deſponſata) ſic etiam Palea, fuit pro fuerat, concilia. fuerit, unus ex Gratiani libris.
perueniret) ſic etiam Palea.peruenerit, concil. et Barcin.et tres Tarraconen.et unus Gatian.liber.
celebrare)celebrari,Palea,et concil.et Barcin.et unus Tarr.
reddemus his uerbis certiſſimam)reddimus, Palea, et concil.parum mihi grata ſunt hæc verba, ut alia non pauca huius reſcripti, cuius ſcriptor alia locutus lingua videtur , quam ceteri.
Protoplaſtus) mendoſe veteres libri habent Prothoplauſtus.inuenies hanc vocem in Græcis libris Sapientiæ cap. 10. αὕτη πρωτόπλαστον πατέρα κόσμου μόνον κτισθέντα διεφύλαξε.
videns detractam ſibi coſtam in mulierem formatam)apud Grat.vox videns ſcripta eſt ante vocem formatam. detracta ſibi coſta videns mulierem formatam,concil.

propter hoc relinquet homo patrem,et matrem)ſic etiam Palea.dimittet pro relinquet,concil. quãobrem relinquet homo patrem ſuum , et matrem.Gen.c.2.ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα. Lxx. propter hoc relinquet homo patrem ſuum , et matrem.Complut. propterea relinquet homo lectulum patris ſui,et matris ſuæ.Chald. verba Græca Lxx.referuntur Matthæi cap.19.excepta voce αὐτοῦ .in quibuſd. libris.ſed Marci capite 10.ea vox eſt.ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα.Paulus in epiſt.ad Epheſios cap.5.vox dimittet eſt in Matthæo Complut.et propter hoc non eſt vox ſuum.at Marci 10.c.propter hoc relinquet homo patrem ſuum,et matrem.et Paul.apud quẽ eſt patrem, et matrem ſuam.
& adhaerebit vxori ſuæ)καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.Lxx.τῇ γυναικὶ αὐτοῦ. Matth.ſed Marcus,ut Lxx.et Paulus.
& erunt duo in carne una)καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.Lxx. et erunt in carnem unam. Chald. Matth.ut Lxx.et Marcus,et Paul. d. c. 5.at in epiſt.1.ad Corinthios cap. 6. ἔσονται γάρ φησιν οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.erunt enim,inquit, duo in carnem unam.
niſi carnali copula)ſic Palea,et concil.ſic etiam in quibuſd.libris cap.2.de ſponſalibus in hac collect.alij maritali pro carnali,ſcripſerunt.
Quia ergo nequaquam mixtus eſt extraneæ)Qui pro Quia,Palea,et concil. cetera,ut edita ſunt. Quod,in marg.concil.pro(extraneæ)alteri,non nulli ſcribunt,vt notat R.qui interpretatur alteri ſorori.
poſſunt una)ſic Palea,et concil.poteſt una, Tarr. unus.
quia nullam facit)quod pro quia,Palea non male.quod facit nullam,concil.
ſe ſe habet)ſic etiam Palea.ſe habet,unus Tarr.et concil.habent pro habet,ſcribi poſſet;ſed nihil muto.
ut uelit filiam illi nuptijs copulare)ſic etiam concil. vt velit ſecundam filiam nuptijs copulare,Gratian.ſiue Palea.filiam ſuam pro filiam illi,vetus Tarr.ut uelit ſuam filiam nuptui copulare,duo alij Tarr.
decreuerat deſponſare) hæc verba arripiũt,qui putant Pont. nõ loqui de ſponſalibus contractis, ſed de contrahendis:vim tamen facere uidentur verbis.
cenſura iam Apoſtolici magiſterij)vox iam nõ eſt apud Grat.neq.in trib.Tarr.cenſura Apoſtolica,Barcin.et concil.
ſi utrinſq. partis ſederit voluntati)his verbis carent concilia,et Barcin.liber.ſunt apud Grat.ſiue Paleam,et in quattuor Tarr.
nam cur prohibeatur,quod prohibendum)ſic etiam Palea.prohibitum,Barcin. nam cur prohibeamus,quod prohibitum,concil.
numquam ſancta ſcriptura declarat)ſic etiam Palea.ſancta ſcriptura numquam declarat,uetus Tarr.ordine mutato veteris eiuſd.libri ſcripturę. ſacra pro ſancta,duo alij Tarr.numquam ſacra ſcriptura declarauit,concil.quaſi uero non eccleſia multis quoque pie interdixerit,quib.aperte ſacra ſcriptura nuſquam interdixerat.
ſed nec) ſed neq. Palea,concil. et tres Tarraconen.
quæ inter ſe nuptias contrahunt) non contrahunt, Grat.ſiue Palea,quod aptius videtur.quib.inter ſe nuptias contrahere non licet,concil.ut editũ eſt,unus Grat.liber.
ne ergo)ſic etiam Grat.et concil.non ergo,duo Tarr.ſed in altero ne olim fuerat.
quod negandum nulla ratione mõſtratur)docemus, Barcin.et uetus Tarr.decreuimus,Palea. quod nulla abnegandum ratione monſtratis, concil. Ad extremum addã recte a Raim.hoc fuiſſe caput omiſſum,quo prima frõte videtur reici publicæ honeſtatis impedimentum.
Cap.2.Hormiſda Euſebio Epõ)ſic uetus Gregor.et Grat.ſiue Palea 31.q.2.cap.2.Honor.iij.alter vetus Greg.mendoſe.Honorius,Cont.et alij,Hormiſda in marg.Cont.Hormiſda Papa Euſebio Epõ,Barcin.et Palea.
Tua ſanctitas &c.)ſic etiam Palea.Quia tua ſanctitas etc.Barc. Tua fraternitas requiſiuit,duo veteres Gregor.Tua nos requiſiuit fraternitas, Cont.et alij.
matrimonium ducere uult)contrahere pro ducere, Palea non male.matrimonium uult contrahere,Raim.
fieri non poſſe)ſic etiam Palea,et Raim.vox fieri non eſt in uno Tarr.non poſſe fieri,habet alter Tarr.
Poſſet autem de filio nondum adulto)Poteſt pro Poſſet,Palea.Poſſe,vetus Tarr.De filio autem nondum adulto poſſe,alter Tarr.Poteſt autem filium nondum adultum,Raim.
noluntas cuius)cuius noluntas,unus Tarr.ſolus, quod non placet.
pater cui uult in matrimonio copulare) pater eum, cui uult,in matrimonium tradere, Palea.pater, cui uult. matrimonio tradere , Raim.tradere pro copulare,duo Tarr.in quorum altero additur poteſt poſt uerbum vult.pater, cui vult,in matrimonium tradere poteſt,Barcin.

peruenerit)ſic etiam Palea,et Gregor.editi.peruenit,duo veteres.

omnino ſeruare,& adimplere debet)obſeruare pro ſeruare,Palea.omnino debet hoc adimplere, Raim.

hec omnib.orthodoxe fidei &c.)Hoc ab omnib.orthodoxæ fidei cultorib.ſancitum a nobis,tenendum mandamus,Grat.ſiue Palea.omnia Raim. et Cont.omiſerunt.

Cap.3.*Gregorius* Papa)Idem GG.7.concil.non recte.ſed ſcribo,Item Gregorius ſeptimus.

Maniſtitum eſt eum)ſic in concil.vox eum non eſt in Barcin.vox eſt deſideratur in uno Tarr.

non peruenerit)ſic etiam in concil.non peruenit, duo Tarr.

Cap.4.Vbi non eſt conſenſus,&c.& infra)ſic etiam Raim.et Cont.excepto etc.ſenſus pro conſenſus,unus Tarr.non recte.integra enim clauſula eſt hæc. Vbi non eſt conſenſus utriuſq.non eſt cõiugium.Sic Grat.30.q.2.c.1.in ueteri libro.ibi non eſt coniugium,editi libri.ſed apud Iuon. lib.6.tit.11.c.3.Panor.vt in veteri.

Huius ergo decreti auctoritate)hęc neq.Grat.habet, neq.Iuo,neq.Raim.et Cont.quæ ſequuntur,habent Gregoriani tantum libri.

ne de cetero aliqui)ut pro ne,duo Tarr.ne aliqui, Raim.

& canonib.)uel pro et,Raim.

non peruenerit)non peruenerint, duo Tarr.non peruenit, vetus Gregor. ut editum eſt,alter vetus,et Cont.et alij.

aliquando)aliqua,duo Tarr.et Raim.

toleretur)ſic etiam Raim.alias roboretur, vetus Tarr.

Cap.5.Alex.iij.Herforden.Ep̃o)ſic etiam editi Gregor.et unus vetus.Ep̃o Luc.alter vetus.Idem, alijs omiſſis concil.parte 12.c.2.titulo de eo,qui conſanguineam uxoris ſuæ, vel ſponſam patris ſui,vel conſanguineam ſponſæ propriæ cognouit.Hereford.duo Tarr.

Litteras tuæ fraternitatis recepimus)ſic vetus Greg. accepimus,alter vetus,et editi libri,et unus Tarr. ſuſcepimus,alter Tarr.Fraternitatis tuæ litteras ſuſcepimus,concil.

parochianus tuus A.nomine)hæc omittunt Raim. et Cont.ſunt in concil.

in uxorem accepit)ſic etiam Raim.duxit,cõcil.nõ male.

Vnde quia &c.)hæc recte Contius addidit omiſſa a Raim.quæ ſunt etiam in concil.

fraternitati tuæ taliter duximus reſpondendum)vox taliter non eſt in cõcil.neq.in uno Tarr.T.reſp. vetus Gregor.Con.t.t.reſp.alter vetus,et Cont. et alij.

ſi præfatus uir)ſic uetus Gregor.et Contius,et alij editi.ſi dictus vir,alter vetus.ſi memoratus uir, concil.

antequam puella ipſa &c.)illa,concil.antequã vij. annum puella compleſſet,vetus Greg.vox puella non eſt in editis,neq.in altero veteri.

compleuiſſet)impleſſet,concil.

ſed eundem etc.)hęc omittunt Raim.et Cõt.ſunt in concil.

cum huiuſmodi deſponſationes nullæ ſunt)cum deſpõſationes huiuſmodi nullæ ſint,duo Tarr.et Raimund. cum huiuſmodi diſpenſationes nullæ ſint,concil.mendoſe in poſter.editione;deſponſationes,eſt in priori.

quæ in cunabulis fiunt)ſic etiam Raim.factæ ſunt, pro fiunt,concil.

ſi præfata puella poſtquam)ſi poſtquam præfata puella,concil.et duo Tarr.ſi poſtquam puella, Raim.vox puella in tertio Tarr.non eſt.

prædictus uir matrem)eius,addunt concil.et tres Tarr.et Gregoriani.in uno tamen veteri eſt,ipſe vir matrem eius.

in uxorem accepit)accepit in uxorem,concil. et duo veteres Raim.libri.voce IN carent Cont. et alij.

ſententiam diuortij)diuortium,Barcin.ſolus.

nec ipſum,ſeu filiam)vox ſeu non eſt in trib.Tarr. neq.in concil.neq.in Gregor.hæc omnia verba, et quę poſtea ſequũtur, in uet. Gre.deſiderãtur.

ſeu matrem vxorem habere permittas)in vxorẽ,pro vxorem,Barcin.et tres Tarr.et concil.in quib. concil.etiam SIVE pro ſeu,eſt.ſeu matrem habere permittas,Raim.alijs omiſſis.

Cap.6.Eborac.Archiep̃o)ſcribe,Eboracen.ut in concil.parte 6.c.7.et in veterib.Greg.Ep̃o,Cõt. et alij non recte.

Acceſſit ad præſentiã noſtrã nobilis vir &c.)Multa hic omiſſa a Raim.addidit Cont.quę ſunt in cõcil.duæ illę voces,nobilis uir,in uno Tarr.non ſunt.

W.filius G.)Vuilhelmus pro W.concil. W ĩſs, duo Tarr.ſic poſtea,ne idem ſæpe ſcribamus in hoc eodem capite.VV.Cont.edidit.

dum eſſet)ſic etiam concil.cum eſſet,Cont.et vnus Tarr.

non præbente)ſic etiam in concil.caret non Contianus liber non ſine mendi ſuſpicione.

matrem eius W.ſibi matrimonio copulauit)Vuilhelmus,concil.vox matrimonio in uno Tarr.non eſt.matrem eiuſdem VV.in matrimonio copulauit,Cont. W ĩſmus,duo Tarr.

noluerit acquieſcere)noluit acquieſcere, concil.et Cont.et duo Tarr.

eundem mandato noſtro abſolutum denuntiaſti)ſic etiam in concil.denuntiauit,Cont.non recte.eũde pro eundem,Barcin.et duo Tarr.de mandato noſtro

Tarr.de mandato noſtro eum abſolutũ denuntiaſti,tertius Tarr.mihi obſcurus locus videtur: neque enim præceſſerat mandatum Apoſtolicum,ſed abſoluebatur ea condicione,ut mãdato pareret.ſic fortaſſe deſideratur hæc uox parendo,ut ſit apertior ſcriptura.eundem parendo mandato noſtro,abſolutum denũtiaſti.nũc etiam tollamus eam uocem parendo;et fingamus id ſignificare, mãdato noſtro abſolutum, ac ſi diceretur, ad mãdatum noſtrum adimplẽdum,abſolutum.

Verum præfatus W.)Vuilhelmus,concil.Vnde pro Verum,Barcin.et vetus Tarr.et Cõt.W ĩs,duo Tarr.

puellam ipſam)ſic etiam Cont.illam,concil.

infra vij.annum)duodecimum pro vij.concil.ſeptimum,Cont.

ut præfatũ W.in uirum acciperet)VV.Cõt.Vuilhelmum,concil.cetera,ut edita ſunt.in pręfatũ W.ut eum in uirum acciperet,vetus Tarr.olim tamen,ut edidimus,fuerat.

ad præſentiam tuam acceſſit) ſic etiam concil.ad tuam præſentiam acceſſiſſet,Cont.

& per eam cognoſceres)cognouiſſes,Cont.hęc in concil.deſiderantur.

quod memoratum W.in uirũ nolebat) Vuilhelmũ pro W.concil.quod præfatum VV.in uirum uolebat,Cont.non recte.

ab huiuſmodi)ſic etiam Cont.ab huius,concil.

H.*Anglorum Rex*)ſic etiam Cõt.Henricus pro H.concil.apertius.

matrem ſupradictæ)puellæ,additur in cõcil.et in Barcin.et in uno Tarr. ſupradictæ puellæ matrem,Cont.

quam idem W.)ſic etiã Cont.quam ideo Vuilhelmus,concil.

accepit,& ſollemniter deſponſauit)ſic etiam cõci. accepit ſollemniter, et deſponſauit,Cont.

& etiam ſine)et ſine concil.et tres Tarr.et Cõt. etiam ſine, uetus olim Tarr.

Vnde licet)Verum licet,concil.et Cont.quæ mutatio frequentiſſima eſt in his collectionibus.

in litteris tuis)ipſis pro tuis,concil.et Cõt.et tres Tarr.

quod ipſa puella)quod puella illa,conci.ipſa,Cõt.

quando huiuſmodi)ſic etiã in cõcil.quãdo ipſius, Cont.quando,unus Tarr.altera uoce omiſſa.

tamen refert utrum eſſet)utrum cum eſſet,conci. tamẽ reſtat,utrum puella eſſet,Cont.

proximæ ætati)ſic etiam Cont.fuit proxima ætati,concil.

aut infra)ſic etiam concil.an infra,unus Tarr.et Cont.

Ideoq.fr.t.&c.)nõ recte hæc in cõcil.ſunt.(ideo) fr.t.mand.Cont.fr.t.non ſunt in uno vet.Gregor. ſunt in altero, et in editis. vox ideo eſt in Contiano tantum.

rei ueritate &c.)hæc omittunt Raim.et Cont. ſunt in concil.excepta voce rei.

quod præfata)quod puella præfata,concil.quod puella,Cont.

quando prememorato W.)vox W.in concil.nõ eſt.quando V.ueteres Gregor.quando G.Cõtius,et alij.

non conſenſerit)non conſenſit,uetus Gregor.tãtum.vox non in uno Tarr.olim deſiderabatur.

idem W.)idem V.duo ueteres Greg.G.Cont. et alij. Vuilhelmus,cõcil.eadem varietas eſt in illis uerbis,eundem W.

præcipias) præcipimus,uetus Gregor.ſolus.

proles denunties eſſe legitimas)ſic etiam in concil. memini Germanos quoſdam Romę ſic loqui. prolem denunties eſſe legitimam,Raim.aptius.

ſicut diſcretio &c.)hæc etiam a Raim.et Contio ſunt omiſſa,ſint licet in concil.

matrimonia ante vij.*annum*)annos,duo Tarr.et Raim.matrimonium ante vij.annum,concil.

præſertim)hac uoce tam concilia, quam Gregoriani carent.

non interuenit) ſic in concil.non accedit, Raimundus.

ſi præfata)ſi dicta,vetus Gregor.tantum.

vij.*annum compleuerit*)compleuerat, Barcin.aptius,et tres Tarr.et Raim.et concil.ſeptimum pro vij.uetus Tarr.

illius puellæ)puellæ ipſius,uetus Tarr.ipſius puellæ,alij duo Tarr.et concil.et Raim.

nolebat)ſic etiam concil.noluerit,Raim.

ſibi fuerat deſponſata)ſic etiam concil.et duo veteres Gregor.ei pro ſibi, unus Tarr.qua uoce idem olim caruit.fuerit pro fuerat,alter Tarr. fuit ſibi deſponſata,Cont.et alij.

Verum ſi tibi &c.)hæc diſplicuerũt Raim.et Cõtio,quia diſpenſationem,ſiue diſſimulationem ſignificant. ſunt autẽ in concilijs paucis exceptis,quorum varietatem lector inſpiciat.

Cap.7.Unde Iſidorus)Vox Vnde non eſt in tribus Tarr. neq.apud Raim.et Cõt.neq.apte poſita eſt.li.5.etymol.addit Cont.in margine. ego lib.11.c.2.etym.ſcribo.

ſunt uocati)ſic etiam Raim.vox ſunt non eſt in duob.Tarr.utraq.uoce caret Iſidorus.

ideſt a pudentia corporis)ſic etiã Raim. pudicitia pro pudentia,Barcin.et vnus Tarr.pudenda,alter nõ recte.ego pudendis malo:ſequitur enim quia hęc loca primo lanuginem ducunt,et id apud Iſidorum eſt.

quia hæc &c.)quod hęc loca tunc primum,Iſid.

quidã autẽ)tamẽ,unus Tarr.et Raim.autẽ, Iſid.

exiſtimant)extimant,unus Tarr.et uetus Greg. non male, etſi æſtimant aptius ſit. exiſtimant, alter uetus,et Iſid.et Cont.et alij.

expleuit)expleuerit,unus Tarr.et Iſid.impleuit, duo ueteres Greg.impleuerit,Cont.et alij.

Certum autem eſt eum)Certiſſimum autem,Iſid. alijs omiſſis.

qui et ex habitu) ſic Iſid.vox et non eſt in Greg. neq.in duob. Tarr.et in tertio aliquãdo deſiderabatur.uetus Greg.etiam caret uoce ex,quam alij retinent.

iam poſſit)ſic Iſid.iam poteſt,Raim.

Puerpera autem &c.) Et puerperæ,Raim omiſſa uoce autẽ.Paulus c.163.de uerbor.ſignificat. puerperas appellant recentes ex partu.ut editũ eſt,Iſid.

qua annis)ſic Iſid.quæ in annis,Raim.et Cont. in uno tamen ueteri,ut edidimus.

Poſt uerba huius cap. addit Iſidorus. unde et
„ Horatius.Laudantur in primo prole puerpera
„ nato.Et dictæ puerperę,uel quod primo partu
„ grauantur,uel quod primum pueros pariant.
Horatij uerba mendoſa ſunt.ſcribendum:Laudãtur ſimili prole puerperę,ex lib.4.carminũ.

Cap.8.Noruicen.Epõ)ſic etiam Raim.NorWicen.duo Tarr.et concil.d.parte 6.c.10.

Continebatur autem)uox autem non eſt in cõci. neq.in Greg.neq.in duob. Tarr.ſi retineatur, partem eſſe alterius addi oportebit.

quod cũ)vox cũ in ſolo ueteri Tarr. deleta eſt.

tradita fuerat)fuerit,cõcil.et Raim.et duo Tarr.

ſuis parentibus &c.) hæc omittunt Raim.et Cõtius.parentib.ſuis,concil.

aſſerens in eundem virum)ſe,additur in concil.et in Greg.poſt uocem aſſerens , ſed uoce virum carent Raim.et Cont.

prædictus uero vir econtra &c.)hæc recte addidit Cont.excepta voce ecõtra,fuerãt a Raim.omiſſa,exſtant totidem uerbis in concil.

proponit)ſic etiam cõc.et Cont.proponens,duo Tarr.

tradita fuiſſet)ſic etiam in concil.fuit,Cont.

ætati fuit)fuit ætati,concil.ætati,Cont.altera uoce omiſſa.

eidem uiro)ſic in concil.et in Cõtiano.ab eodẽ uiro,unus Tarr.

& tu nos)ſic etiam Cont.et ita nos,concil.

taliter reſpondemus,quod in decretis)quod cũ pro quod,concil.et Barcin.et tres Tarr.in quorum uno uox cum expuncta eſt.Cõs.t.t.reſp.quod cum in decretis,Raim.decreta hic appellantur canones ex concilio apud Cõpendium c.20.ut refert Burch.lib.9.c.42.et Iuo lib.6.tit.10.c.8. Panormię,et parte 8.c.180.decreti.exſtat apud Grat.33.q.1.c.3.

habetur expreſſum)ſic etiam in concil.habeatur pro habetur,duo Tarr.et Raim.

cognouerit)cognouit carnaliter,uet.Greg.ſolus.

ſtandum eſt)uerbum eſt in altero ueteri Greg.tãtum non eſt.

Vnde præfato)uocem Vnde Raim.et Cont.omittunt,eſt in concil.

qui ſe dicit)ſic in concil.qui dixit ſe,uet.Greg. qui dicit ſe,alter uetus,et alij.

& ſi fuerit proxima)ſic etiam in concil. et ſi fuerit ætati nubili proxima,Barc.Si autem fuerit ætati proxima,Raim.

in xi.)ut in xi.Raim.duodecimo anno, concil.

& uoluntatẽ parentũ deſponſata,et benedicta fuerit) ſic etiam in concil .deſponſata fuerit,uet.Greg. alijs omiſſis.uox fuerit nõ eſt in alijs libris,neque in Contiano,ſed tantum uox deſponſata. Cur alia Raim. diſplicuerint , diuinare facile poſſumus.

nõ debet)ſic etiam Raim.nõ debebunt,concil.

ipſam fuiſſe)eam fuiſſe,uet . Greg. ipſam, altera uoce omiſſa,concil .ut editum eſt,Cont.et alij.

profitentur)faterẽtur,cõcil.et uetus Tarr.et Barcin.et Raim.fatentur,unus Tarr.

& ætati proxima)hæc omittunt Raim.et Cont. ſunt in concil.

benedicta atque traducta)hæc etiam ſunt in concil.non ſunt in Greg.fuerit , additur in ueteri Tarr.quod olim omiſſum fuerat.mihi id ſuperuacaneum uidetur.

illius,cui)ſic etiam concil.et uetus Greg. ipſius, cui,alter uetus,et Cont.et alij.

deſponſata fuerit)fuit,uetus Gregor.ſolus.

eam ducere)ſic etiam concil.et Raim.eandẽpro eam Barcin.traducere pro ducere,unus Tarr. quod non placet.

puellæ ſibi deſponſatæ)uox puellæ in uet.Tarr.deſideratur.in cõcil.uero ea ſola eſt,alijs omiſſis, ſponſæ,Raim.et Cont.alijs quoq.neglectis.

Cap.9.Idem Baton.Epõ)Bathonienſi cõcil.d.parte 6.cap.29.et unus Tarr.et Raim.et Cõt.Batonien.alter.Bathonenſi,Barcin.Barronienſi, tertius Tarr.non recte.

De illis qui &c.)Ante hæc uerba fortaſſe addẽdum eſt,Pars cap.A nobis.tum quia hoc initiũ reſcripti non uidetur;tum quia proximo capite uerba quędã huius capitis referũtur,quæ poſt id caput ſequantur.

infra annos aptos)ſic etiã Raimũd.exiſtẽtes,additur in concil.

peruenerint)perueniunt,concil.peruenerit , uetus Gregor.peruenerint,alter uetus,et editi.

reclamet,& poſtulet)reclament,et poſtulent, cõcil.reclamet,et poſtulent,Raim.poſtulant,uet. Greg.ſolus.

non ſunt audiendi)non ſunt aliquatenus audiendi, concil.ullatenus pro aliquatenus, Raim.

Si uero

Si uero alteruter iſtorum ad annos) eorum pro iſtorum,concil.et duo Tarr.alter pro alteruter, uetus Gregor. et tertius vetus Tarr.alter eorũ, cap.10.ut editũ eſt, editi Greg. et unus uetus.

annos aptos matrimonijs contrahendis)ſic etiam in concil.annos pubertatis,Raim.et Cont.

cum quo eadem)hæc in cõci.non ſunt.voce quo Barcin.caret,et tres Tarr.cum,Raim.et Cont. alijs omiſſis.

in alterum)in alium,uetus Tarr.ſolus.

debent)poterunt,Tarr.tres,et concil.et Raim. potuerint,Barcin.non recte.

Vtrum autem mulier)ſic etiam in cõcil. Mulier autem,Raim.

quæ poſtquam annos nubiles attingit) attigerit,uet. Tarr.attigit,Barcin.et alter Tarr.et duo ueteres Greg.attingit,Cont.et alij.multa in concil. deſiderantur.

ab eo ſi quærat diſcidiũ etc.)diſſidiũ cõc.et tres Tarrac.diuortium,Barc.multa omittunt.Raim.et Cont.pro ab eo,eſt etiam in Barcin. ab eodẽ.

quia cum)quod cum,duo Tarr.et concil.

conſenſerit)conſenſit,uetus Greg.ſolus.

diſſentire non poterit aliquatenus)conſentire non poteſt aliquatenus,concil.non recte,non poterit diſſentire,Raim.alia uoce omiſſa.

uel diuertere)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

niſi forte ipſe,cui nupſerit etc.)nupſit,tres Tarr. niſi forte illi nupſit,etc.cõcil.non recte.niſi ipſe, cui nupſit,poſtquam ad legitimam ętatem peruenerit,Raim.

in ea ſuum omnino negauerit præſtare cõſenſum)ſe pro ſuum,uetus Tarr.vox omnino in altero Tarr.deſideratur.et in eum ſuum etc.cõcil. in eam ſuum negauerit præſtare cõſenſum,Raim.

Cap.10.Idem eidem)ſic etiam in ueteri Gregor. voce eidem caret Cõt.et alij. forte addi poſſet, in eadem,ut ex ultimis uerbis colligi poteſt.

A *nobis tua diſcretio*)deuotio,unus Greg.uetus.

utrum ij) ſcribendũ ijs , ut eſt in Barc.et in trib. Tarr.et in Greg.

inquiſitioni tuæ taliter)hęc omittũt Raim.et Cõt.

quia pro eo)quod pro eo,unus Tarr.et Raim. aptius.

de ſanctorũ patrũ nõ habẽt auctoritate)non habẽt, Raim.et Cont.alijs omiſſis.

aut cõfirmẽt)aut cõſumment,uetus Greg.aut cõfirmetur,alter uetus,et Cont.et alij.

anticipare)hoc loco refertur in ſcholijs opinio G.Vaſconis veteris interpretis,cuius nomẽ raro ita ſcriptum inuenies.

Si uero alter eorum &c.)hæc omittunt Raim. et Cont.de his diximus c.9.

ut ſupra prox.c.) proximo c.unus Tarr.

Cap.11.Idem)Vigilenſi Epõ,additur in concil.

Si puella &c.)Si uero puellã infra duodecimũ annum aliquis deſponſauerit,concil.Ante hæc uerba addi poſſet,Pars cap.Cum ſit Romana. ex his,quæ dicta ſunt cap.7.de ſponſalibus. In margine pro illis, Non ponitur,ſcribi potuit.c. 8.de ſponſal.

uel ſponſus &c.)hæc in concil. deſiderantur.

peruenerat matrimonio aptos) peruenerit aptos matrimonio,uet.Tarr. peruenerint aptos matrimonio,alter. peruenerit matrimonio aptos, tertius.matrimonio aptos ãbo peruenerint,cõc.

matrimonio peruenerit)peruenerint,concil. et unus Tarr.

uel recipienda)uel remittenda, concil.nõ male. uel reſcindenda,Barcin. quod præfero editis. uel renuenda,unus Tarr.uel retinenda, duo Tarr. non recte.

ad complendũ)adimplendũ,duo Tarr.et cõcil.

Sponſa autem &c. De his uerbis dictum eſt d.c. 7.de ſponſalib.

Cap.12.Ianuen.Epõ)ſic etiam in conci.parte 50. c. 41. Ianuen. Archiepõ,uetus Greg.Genuen. Archiepõ,Cont.et alij quidam.

pars c.Tua fraternitas) hæc omittũt Raim.et Cõtius.Integra clauſula,uel potius epiſtula exſtat in concil.d.c.41.et in hac collect.c.7.de ſponſa duor.cum eadem inſcriptione.

De illis autem &c.)Recte addit Cont.omiſſa prius a Raim.quæ ſunt in concil.excepta uoce autẽ pro qua uero eſt.Raim.neutrã uoluit.

Hæc inquiſitioni)Hoc pro Hæc,concil.et Cont. et Barcin.et duo Tarr.

taliter præſentibus litteris)t.Cont.pro taliter,alijs omiſſis.in concilijs ea uox non eſt,cetera,ut edidimus.eſt in uno ueteri Gregor.t.reſp. mihi in hac collect.ea vox ſuperuacanea videtur.

ætati proximi)ſic in concil. et in Greg.ætati nubili proximi, uetus Tarr.ſed uerbũ nubili, ut ſcholiũ,adiectum eſt. quod, ut ſcholium, placet, maxime,addit Alanus uetus interpres.

quod potuerint)quod potuerunt,unus Tarr.ſol. quod non poterunt,prior cõc.editio,nõ recte.

cum ætatem videatur ſuppleuiſſe malitia)ſic etiam concil. cum in eis ætatem ſuppleuiſſe malitia uideatur,duo ueteres Tarr.uidetur,Cõt.et alij.

Cap.13.Atteſtationes ſuper)Ante hęc uerba addi poteſt,pars c.Cũ in Apoſtolica. Integra clauſula exſtat c.20.de ſponſalibus in hac collect.Atteſtationes , quæ ſuper , duo Tarr. nõ recte.ut editum eſt,Raim.et Cont.

a tua nobis fraternitate tranſmiſſas)hæc omittunt Raim. et Cõt.ut alia non pauca,quæ cõmemorare ſingula non eſt neceſſe.

cum præfatã acceperat in uxorem) accepit uxorẽ, unus Tarr.uxorem accepit,alter cum præfatã G.accepit uxorem,Raim.

niſi

niſus fuiſſet) uiſus pro niſus, unus Tarr. quod nõ æque placet. uiſus fuerit, uetus Gregor. ut editum eſt, alter uetus, et editi.
credit ſe) credidit ſe, uetus Gregor. olim.
a memorata) a dicta, alter uetus Greg. ſolus.
ſed cum uir x. et vij. &c.) xvij. eſt in tribus Tarr. xiij. in Barcin. Non recte hoc loco addidit Cõtius a Raim. omiſſa. nam debuerat obelo notare, quæ Raim. ex his ſumpſerat (cũ xvij. annos habeat) habebat tamen in uet. Gregor. olim fuerat, quod non placet.
ipſam recipere) eam recipere, Cont.
ſuper cauſam ipſam) ſuper ipſam cauſam, uetus Tarr. ſuper cauſa ipſa, alter. ſuper ipſa cauſa, tertius. ſuper ipſa, Cont.
non duxiſſes) non duxiſti, Cont. et tres Tarr.
procedendum) procedere, Cont.
hoc a nobis etc.) Conſult. t. t. reſpõd. Raim. et Cõtius, in uno tamen veteri eſt tantum, t. reſp.
poſt xiiij. annũ) an. unus Tarr. annos, uetus Gregor. annum, alter, et Cont. et alij.
prædictus iuuenis) præfatus iuuenis, uetus Greg. tantum.
ætatem peruenit) ſic etiã Raim. peruenerit, unus Tarr.
non conſenſit uxorem) ſic etiam duo veteres Greg. conſenſerit pro conſenſit, unus Tarr. non conſenſit in uxorem, Cont. et alij.
Cap. 14. Ex litteris tuæ fraternitatis) Ex litteris tuis, uetus Gregor. ſolus.
A. nomine &c. annorũ xij. uetus Greg. an. xij. alter uetus. anno xij. Cont. et alij.
& deſponſata) ſic etiam Raim. et inuita, additur in uno Tarr.
qui erat in anno nono, uel x.) decimo, unus Tarr. ix. uel x. annorum, Raim.
& dimidio, tempore) et medio tempore, tres Tarrac. et tempore, Raim.
procedente) præcedente, uetus Gregor. quod nõdum probaui.
matris, & fratrum) pro his uerbis Raim. parentum ſcripſit.
patris prædicti pueri ducta) perducta, uetus Tarr. pueri prædicti, alter. patris pueri ducta, duo ueteres Gregor. adducta, Cont. et alij.
ubi nolens) ubi dolens, Cont. ſolus.
ſicut ab ore etc.) Multa Raim. et Cont. omiſerũt.
perſuaſionib.) ſuaſionibus, unus Tarr.
impulſa) ſic etiam Raim. compulſa, uetus Tarr.
habuit, et tandem) fecit pro habuit, Raim. habuerit, duo Tarr. in quor. altero habuit olim fuit. et, unus Tarr. caret.
Commonita uero &c.) hæc recte addit Cõt. a Raimund. præterita.
ſicut aſſeris) hæc Cont. omiſit.
contradicit) contradixit, Cont.
cum iam dictus) Cũ autem dictus, Raim. et Cõt.
ſicut tua &c.) hæc ab eiſdem omiſſa ſunt.
ad xiij. annum ætatis ſuæ peruenerit) peruenerat, unus Tarr. xiiij. pro xiij. Barc. et duo Tarr. ad xiiij. annum peruenit, unus Greg. peruenerit, alter uetus, et editi. xij. pro xiij. uet. Tarr. quod non placet.
nec umquam ad eam puellam) eãdem pro eã, duo Tarr. nec ad eandem, Raim. alijs omiſſis.
carnaliter acceſſum habuerit) carnalem acceſſum habuerit, uetus Gregor. carnaliter acceſſum habuit, Cont. et alij. ut editũ eſt, alter uetus Raimundi liber.
per te ad hoc ſtudioſe) hæc omittũt Raim. et Cõt.
idem puer compleat) ipſe pro idem, unus Tarr. cõpleat idem puer, alter Tarr. et Raim.
xiiij. *annum ſuæ ætatis*) xiiij. annos, uetus Greg. alijs omiſſis, annum Cont. et alij.
in maritum auctoritate noſtra) hęc etiam omittũt Raim. et Cont.
dare potes libertatem) poteris pro potes, Barcin. liberam tribuas facultatem, Raim.
Dat. Veron.) hæc in Gregor. non ſunt, neque in Barc. neque in uno Tarr. Veronæ, eſt in altero Tarr.

TIT. III. DE CLANDEſtina deſponſatione.

CAP. I. *Hieronymus in parabolis*) adde c. 5. eadẽ uerba ſunt in ſcholijs ſacror. libror. gloſſam inter lineas dicunt.
In plateis tuis aquas tuas diuide) Salomonis uerba ſunt prouerbior. cap. 5. Bibe aquam de ciſterna tua, et fluenta putei tui, deriuẽtur fontes tui foras, et in plateis aquas tuas diuide. habeto eas ſolus, nec ſint alieni participes tui. υἱὲ πίνε ὕδατα ἀπὸ σῶν ἀγγείων, ϗ ἀπὸ σῶν φρεάτων πηγῆς. ὑπερεχείσθω σοι τὰ ὕδατα ἐκ τῆς σῆς πηγῆς, εἰς δὲ σὰς πλατείας διαπορευέσθω τὰ σὰ ὕδατα. ἔστωσοι μόνῳ ὑπάρχοντα, ϗ μηδεὶς ἀλλότριος μετασχέτωσοι. Lxx. Fili bibe aquas de tuis uaſis, et de tuis puteis fontis. effundantur tibi aquæ ex tuo fonte, in autem tuas plateas trãſeãt tuæ aquæ. ſint tibi ſoli exiſtentia, et nullus alienus particeps ſit tui. Cõpluten. duriuſcule ſunt quędam dicta. ut illud in autẽ tuas, pro in tuas autem. et ὑπάρχοντα, quę bona, ſiue facultates ſolemus dicere, hic interpres exiſtentia dixit. Vetus quidã interpres, cuius ſcholia R littera notãtur, aquas interpretatur bonas operationes, ut in pſal. 1. ſecus decurſus aquarum, vel aquas doctrinæ. Vincentio extorta uidetur Hieronymi interpretatio, ut alibi notatur multos in ſacris libris ingenio abuti, diſt. 37. relatum. et de pænitẽn. diſt. 3. adhuc inſtant. Ego a Hieronymi interpretatione, ſiue cuiuſuis alterius ſit, non alienus ſum. Video enim ita illic ſcriptũ eſſe poſt 7 relata uerba. Sit uena tua benedicta, et lætare 7 cũ muliere adoleſcentię tuæ. ἡ πηγή σου τοῦ ὕδατος ἔστωσοι ἰδία, ϗ συνευφραίνου μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ νεότητός σου. Lxx. Fons tua aquæ ſit tibi proprius, et conlætare cũ muliere, quæ ab aduleſcentia tua. Complut. pro muliere vxore malo, cetera quoque dure dicta ſunt, pro quæ tecũ adoleſcat. Sic apparet tranſlatione uſum ſapiẽtẽ Regem in ſuperiorib. uerbis. Coeperatq. deterrere filium a meretrice, et ab adultera, poſtea quid agere debeat, tectis uerbis docuit.
ideſt filium etc.) Hieron. verba ſũt, excepta voce ideſt, quę etiã omiſſa eſt in gloſſa inter lineas.
ac filiam) ſic Hieron. ac filias, gloſſa.
alijs) deletam hanc vocem inueni in ſolo ueteri Tarr. non eſt apud Hieron. eſt in dictis ſcholijs.
nuptũ trade) ſic Hieron. nuptũ tradas, ſcholia.
manifeſte cum plurib. ſocijs) manifeſte facito pluribus conſcijs. Hieron. manifeſte cũ plurib. conſcijs, ſcholia.
Cap. 2. ex concilio Agath.) Agathen. duo Tarr. Auril. uet. Greg. pro Aurelian. Arelaten. alter, et Cont. et alij editi. ego in concil. non inueni. Agathen. Cont. in marg.
uel uir) ſubſcribo Tancredo, qui putabat hæc uerba tolli debere. habẽt omnes libri, et Raim. et Cont.
uiro tantum) vox tantũ a Raim. recte omiſſa eſt.
Cap. 3. Beluacen. Epõ) ſic etiã Raim. et Cont. Belluacen. duo Tarr. tota inſcriptio deſideratur in concil. parte 50. c. 17. in priori edit. concil. ſi ex c. 16. ſumenda ſit, hæc erit. Idem Vuigornien. Epõ, in xij. libro reg. ut editũ eſt in poſter. edit.
Quod nobis ex parte tua etc.) Recte Cont. addit a Raim. omiſſa. nõ recte idẽ ſub tit. qui filij ſint legit. ex 2. cõpil. addidit, et nihil de his, quę ſub hoc titulo poſita fuerãt, dixit. ex una parte, cõcil. pro ex parte tua. Quod de uobis, et infra uetus Gregor. tit. qui fil. ſint leg. mendoſe.
utrũ in clandeſtinis) de pro in, unus Tarr. ut pro utrum, concil. ut de clandeſtinis, Cont.
debeamus) deberemus, concil. et Cont.
adhibẽda) ſic in concil. habẽda, unus Tarr. neutrum Cont.
legitimi teſtes nõ appareãt) ſic concil. et olim uetus Tarr. mox compareant. legitima probatio non appareat, Raim.
contrahunt) ſic in concil. et in Greg. ſi perſeuerare noluerint, additur in Barcin. non male.
compellendi) repellendi, concil. prioris editionis.
tamẽ ea, quae ſic cõtrahũtur) cõtracta ſunt, concil. omnia Raim. et Cõt. omiſerunt. vox ſic in uno Tarr. deſiderata aliquando eſt.
et legitima) hęc neq. in concil. ſunt, neq. in Greg.

et conprobãda) ſic etiã Raim. ac pro et, concil. et probanda, uetus Tarr.
contraherentur) ſic etiam in concil. cõtrahantur, Barcin. contracta, Raim.
et rato habuo) hæc omittũt Raim. et Cont. ſunt in concil.
filios, et heredes) heredes, et filios, unus Greg. uet. uox filios olim in uno. Tarr. deſiderabatur.

TIT. IV. DE SPONSA

duorum, & ſponſo duarum) et ecõuerſo, uet. Tarr. vel e contrario, alter. De ſponſa duorum, Barc. et unus Tarr. et Raim. et Cont. alijs omiſſis.

CAP. I. *Auguſtinus de fide pactionis, et cõſenſus*) ſic etiam Grat. ſiue Palea 27. q. 2. cap. ult. et Raim. et Cont. Eugenius, Barcin. et uetus Tarr. In B. Auguſtini libris hæc nondum inueni.
dicitur fides pactionis) ſic etiã Raim. et pactionis, Grat.
ſi aliquis) ſic Grat. et Raim. ſiquis, uet. Tarr. ſed olim, ſi aliquis.
fidem fecerit) fidem dederit, uetus Gregor. ſolus.
ſi aliam) et ſi aliam, uetus Greg. tantum.
debet agere) ſic etiã Raim. agat, Grat. ſiue Palea.
dimittet ipſam, & adhærebit uxori priori) dimittet eam, et adhęrebit primę uxori, Palea. dimittet illam, et adhęrebit priori, uetus Gregor. ipſam pro illam, alter uetus, et Cont. et alij.
ei rem) ſic etiã Palea, eum rem, Raim. vox ei in uno Tarr. aliquando deſiderabatur.
etiam ſi non ſtringat) et ſi nõ ſtringit, duo Tarr. et uetus Gregor. etiã ſi nõ ſtringit, tertius Tarr. et ſi nõ cõſtringat, Palea. et ſi non cõſtringit, alter uetus Gregor. non ſtringit, Cont. et alij.
corde tamen) vox tamen aliquãdo in uet. Tarr. deſiderabatur.
Cap. 2. ex B. lib. xix.) ex Brocardo lib. xxx. Raimũd. et Cont. qui in marg. ſcribit, alias xiiij. exſtat lib. xix. Decretor. Burchardi Epĩ Vormaciẽſis. ſumpſit autẽ is ex pęnitentiali Romano, ut ſuſpicor. Raro inuenies ex alio libro, quam ex eo, in quo de pænitentijs agitur, quidquã in his collectionib. adferri. ex Brocardi lib. xiiij. habet Barcin. Brocardo pro B. duo Tarr.
Accepiſti illam tibi uxorem) ſic etiã Burch. in uxorem, vetus Gregor. et tres Tarr. Accepiſti vxorem illam tibi, alter vetus Gregor. Accepiſti illam in uxorem tibi, Cont. et alij.
xl. *dies*) quadraginta dies, unus Tarr.
quod carinam vocant) ſic Burch. in eo libro ſępe, ex quo eſt etiam ſub titulo de accuſationibus c. 9. carentenam, uetus Greg. et in margine Cõtius. a quadrageſima, ſiue quadragena corrupta vox deducta eſt, non a carentia hominum, uel ciborum, ut Tancredus putabat. caninam dici

aliquando exiſtimabam;quod pane,et aqua ut canes veſcerentur:non ut ceteri homines alijs cibis.ſed illud malo,quod aptius eſt tã pænitẽtijs,quam indulgentijs.

Cap.3.Salernitano Archiepõ) Epõ,in concil.d. parte 6.cap.8.Saler.Archiepõ, Raim.et Cont. ſed cap.2.de conuer.coniug.ut editum eſt.

Licet præter ſolutum,& amplius &c.) Recte Cõt. addit a Raim.omiſſa.eadem ſunt in concil.

more multiſſimis) vox more non eſt in Barc.neque in tribus Tarr.multis ſimus,concil.et Cõt. et duo Tarr.aptius,uoce more omiſſa.

& magnis) ſic etiam Cont.et uarijs,concil.

& ita) ſic Cont.et,non eſt in concil.

ſpeciali) mendoſe in concil.ſpirituali.

aduerſus perſonam) ad perſonam,concil.et Cont,

dilectio tua) dil.tua, Cont.prudentia tua, cõcil.

quantumcumq.alijs ſimus intenti) ſimus alijs,unus Tarr.ſumus alijs,concil.caret omnib.his uerbis Contianus liber.

aperire) ſic in concil.uolumus aperire,Cont.

iuramento) ſic etiam Cont.ſacramento, concil.

interueneris) ſic in conci.et in Cont.interueniat, uetus Tarr.

de præſẽti) ſic etiã in cõc.et pro de,Cõt.nõ recte.

fuerit copula ſubſecuta) ſic etiam Cont.ſecuta,cõcil.copula ſubſecuta fuerit,unus Tarr.

ſub ea ſollemnitate,qua &c.) qua,unus Tarr.et cõcil.multa Raim.et Cont.omittunt non contẽnenda.uox ſub in concil.non eſt.

præſente uidelicet ſacerdote aut notario) præſente ſcilicet ſacerdote,aut etiam eius notario, concilia.uide cap.6.huius tituli,et quæ nuper in concilio Tridentino edita ſunt.

& ſicut) etiam,ſicut,unus Tarr.ſicut etiam,concil.et alter Tarr.

idoneis) corã idoneis,cõcil.et Barc.et tres Tarr.

unus alterum in ſuum) in ſuo,tres Tarr.unus alium in ſuam,concil.prioris edit.unus ad aliũ in ſuam,poſter.editio,utrũq.non recte.ſi unus alterum in ſuum,uetus Gregor.vox ſi non eſt in altero ueteri,et pro ſuum ſuo,quod etiã eſt in Contiano,et alijs editis.

uerbis conſuetis expreſſo) ſic etiã duo ueteres Gregor.expreſſis,Barcin.expreſſe,Cont.et alij.uerbis expreſſis,concil.

utrumq.dicendo) vterq.dicẽdo,uetus Tarr.utrimque dicendo,alter Tarr.et concil.et vetus Gregor.utroq.dicente, tertius Tarr.et alter uetus Gregor.et Cont.et alij.

Ego accipio te in meum) Ego te recipio in meam, cõcil.Accipio te in meã,uet.Greg. Ego te accipio in meã,Cõt.et alij.De his uerbis uide c. 6.

et ego te in meã) meũ,cõcil.et duo ueteres Greg. et ego accipio te in meum,Cont.et alij.

ſit iuramentum) ſic etiam concil.interpoſitũ,addit Raim.

& ſi nupſerit) ſic in concil.alij,addit Barc.et ſi nupſit,uetus Gregor.ut editum eſt,alter uetus,et Cont.et alij.

ab eo) ſic concil.et Raim.ab ea,Tarr.tres. quod non æque placet.

ad primum) ſic in cõcil.ad primam,Barc.et duo Tarr.et uetus Gregor.ad primum,alter uetus, et Cont.et alij.

compelli) compellere,uetus Gregor.ſolus.

quamuis quidam alij aliter ſentiant) vox quidam in concil.non eſt.omnia præter uocem quamuis omittunt Raim.et Cont.mihi magis hæc verba placent,quam ea,quæ poſtea ſequuntur.loquitur autem de Mutinenſibus,et Bononienſibus,qui poſtea ab errore ſuo ſunt reuocati, ut refert Tancred. de Mutinenſibus extat c.un.hoc tit.coll.3.uide c.4.et 5.huius tit.

& aliter etiam a quibuſdam prædeceſſoribus noſtris ſit aliquando iudicatum) vox et in concil.deſideratur. Quamuis aliter a quibuſdam etc, Raimund.iudicatum.in illis locis,in quibus obtinebat talis conſuetudo.R.non igitur illi Põtifices in lege cõdẽda,uel interpretatione faciẽda generaliter errabant;ſed in iudicio priuato. Ponderanda autẽ ſunt illa Innocẽtij tertij uerba,in matrimonijs decetero cõtrahẽdis,d.c.un.

Verum poſt conſenſum etc.) De his uerbis dictum eſt c.2.de conuerſione coniugat.

Cap.4.) Ante hoc caput duo ſunt in Barc.alia capita,quæ nos in calce huius libri ſcripſimus, licet alterum ad titulum de clandeſtina deſpõſat.cuius initium eſt,Solet frequenter,alterum ad titulum de raptorib.cuius initiũ eſt,De ijs, qui ſponſas,pertineat.Ab alio tamen ſcriptore adſcriptum eſt,Vacant iſtæ duæ.

Eboardo Paduano Epõ) ſic etiam in conci.Eborardo,unus Tarr.Ebaldo,Barc.Eberardo,ſcriptum eſt parte 6.c.22.quod malo.

ut ſiqua dubia) ut ſi dubia,concil.

ad noſtram audientiam perferãtur) aurem pro audientiam,concil.et Barc.et unus Tarr.ſed proferantur,hic,et alij duo Tarr. perferũtur,Barc. ad noſtras aures proferantur,uetus Tarr.

& ea debeamus abſoluere) vox et non eſt in cõcil. neq.in Barc.neq.in trib.Tarr.eadẽ debeamus ſoluere Barc.debemus pro debeamus,tres Tarrac.ſoluere pro abſoluere,unus Tarraconenſis.

in lucidum) in lucem,concil.aptius.

unde nos) ſic in concil.quod nos,unus Tarraconen.

deſponſetur,& cognoſcatur) deſponſatur,et cognoſcitur,concil.et unus Tarr.

& ita mulier) infra pro ita,in concil..quod nondum placuit.

in ſuam) ſic etiam in concil.recipiat,addit uetus Tarr.

licet poſtea) ante hæc uerba eſt in eodem ueteri Tarr.vox et,quæ in concil.non eſt.

debeat) debet,concil.

Cap.5.Pars cap.Sicut Romana) hæc in concil.nõ ſunt,integra clauſula exſtat cap.1.de reſcriptis, et c.12.de appellatio.in hac collect.et in concil. parte 10.c.11.Hoc eſt c.7.in Barcin.

Porro ſiqui) ſic etiam in concil.ſiquis,uet. Tarr.

contraxerunt) contraxerint,concil. aptius.

cognouerit) ſic in cõcil.cognouit,unus Tarr.

habere debeat) hanc,concil.non ſine mendo.

ſine iudicio) vox ſine in concil. non eſt.

aliam tamen &c.) inepte hæc cohærent. cũ alio tamen contrahere nuptias non poteſt:dicẽdũ fuit:aut,aliam tamen vir interim nõ poteſt ducere in uxorem.

Cap.6.Idem) Eberardo Paduano,additur in cõcil.et vox Idem refertur ad Vrbanũ,ut ſuſpicor,tertium.poſt uocẽ Paduano, addi oportet Epõ,ut c.4.huius tituli,et in concil.d.parte 6. c.18.Hoc eſt c.8.in Barcin.

Pars c.Significaſti) Integra clauſula quęrẽda eſt. finge eſſe eã,quę ſub tit.de diuortijs, aut eam, quę ſub tit.de adulterijs eſt in hac collect ſupra ſcripta uerba in concil.non ſunt.

Super eo uero) vox uero non eſt in concil.

domini utriuſq.) aſſenſu,additur in concil.

nullo ſacerdote præſente etc.) uide c.3.huius tituli.

Anglicana eccleſia exhibere) adhibere,concil. et unus Tarr.Anglica pro Anglicana,alter Tarr.

Tuæ prudẽtiæ) paternitati,cõcil.quod nõ placet.

duximus reſpondendum) ſic etiã in concil.reſpondemus,unus Tarr.

mulier ipſa) uox ipſa non eſt in concil.neq.in uno Tarr.

dicendo unus alteri &c.) Multa in concil.deſiderantur.dicente uno alteri,Barcin.et duo Tarr.

recipio in meã) vox recipio nõ eſt in uno Tarr. uide ſupra cap.3.

traduxerit,atq.cognouerit) traduxit,atq. cognouit,concil.traduxit,unus Tarr.

iniũcta primo uiro) vox uiro in cõcil.nõ eſt,quod laudo.mulieri enim non priori uiro iniungitur pænitentia.

violatione iuramenti) ſic in concil. ſacramenti, unus Tarr.

ſi dedit exinde fidem) vox exinde nõ eſt in cõcil. dederit pro dedit,Barcin.et unus Tarr.

præſtitit ſacramentum) iuramentum,concil.et unus Tarr. præſtiterit ſacramentum,Barcin.

Appellationi autem &c.) hæc clauſula in cõcil. non eſt.

ſuper iſto) ipſo,unus Tarr.

niſi appelletur ab eo) niſi appellaretur ab ipſo, duo Tarr.niſi appellaretur ab eo,tertius.

Cap.7.Idem Ianuen.Epõ) ſic etiam in concil.parte 50.c.41. Archiepõ,uetus Gregor.Genuen. Archiepõ,Cont.et quidam alij editi.Eſt autẽ hoc caput 9.in Barcin.

Tua fraternitas nos conſuluit,quid &c.) Recte Contius addit omiſſa a Raim. Tua nos fraternitas duxit conſulendos,quid etc.concil.

de his agere debeas) ſic etiam in cõcil.debeamus, Barcin.et Cont.de his agendũ ſit,unus Tarr.debeas agere de his,alter Tarr.

uel cognoſcant) et pro uel,unus Tarr.ſolus.

accipiunt alias in uxores) alias in uxores accipiũt, concil.alias accipiant in uxores,Cont.

ſuper quo) ſic etiam Cont.ſuper hoc,concil.

recipiunt expreſſo) expreſſe,Cont.inuicem receperint expreſſo,concil.

uota tranſire) ſic etiã Cont. uota ſe transferre, concil.

Verum ſi) ſic etiam concil.et Cont.Vnde ſi,uet. Tarr.non optime.

conſenſus mutuus) voce mutuus caret Cont.eſt in concil.

uidelicet quod uterq.dixit) ſic etiam Cont.dixerit, unus Tarr.ſcilicet quod uterq.dixerit,concil.

in meam) in meum,uetus Tarr.ſolus.

ego te recipiam in meum) vox recipiam neq.in concil.eſt,neq.in Cont.libro,neq.in trib.Tarr. meam pro meũ,eſt in ueteri Tarr.

ſi alius mulierem illam) vox illam non eſt in concil.et alius eam mulierem,Cont.

deſponſauerit,& traduxerit) deſponſauit,et traduxit,concil.et Cont.et unus Tarr.

etiam ſi inter) ſic etiam Cõt. et ſi inter,duo Tarrac.et concil.

iuramentum fuerit) fuit,concil.et Cont.

huiuſmodi) huius, duo Tarracon.et concil. et Cont.

de uiolatione fidei) ſic etiam Cont.iuramenti pro fidei,concil.neutra uox eſt in uno Tarr.

De alijs uero) ſic etiã in concil.De his uero,Raimund.et Cont.

et poſt ap.quam ante ſententiam) ſic etiam uetus Gregor.et poſt appellationem ante ſententiã, concil.et pendente appellatione, quam ante ſententiam,alter uetus Gregor.et Cõt.et alij.

ap.pendente) et appell.pendente,concil.

in uxores) ſic concil.et uetus Raim.liber.vox in aptius omittitur in altero ueteri,et in Cõtiano, et alijs.

duxerint) ſic etiam Raim.aliqui duxerint,cõcil. plenius.

in eccleſia) in eccleſijs,concil.prior.edit.

publice debes interdicere artius) publice interdicas,concil.

cas,concil.poſter.edit.et Raim.et Cõt.debes publice interdicere artius,unus Tarr.publice interdicere, prior concil.editio,non recte.

aliud contrahat)ſcribe contrahant,ut eſt in concil.et in Gregor.aliquod contrahant,Barcin.et prior editio concil.aliud,in marg.

ita publice)ſic in concil.et in ueterib.Greg.voce ita caret Cont.et alij.

Poſt uerba huius capitis eſt in conc.De illis vero,qui in minori ætate etc.ut ſub titulo de deſponſat.impuberum,cap.12.

TIT.V.DE CONDICIO

nibus appoſitis in deſponſatione) deſpõſationibus, unus Tarr.in matrimonio,Barcin.in ſponſalibus,et matrimonio,uetus Gregor.ut editũ eſt, alter uetus,et Cont,et alij.

uel alijs contractibus)et pro uel,Barcin.alijſq. cõtractibus,uetus Tarr.ut editum eſt,uetus Gregor.omnia in altero ſunt omiſſa.uel in alijs cõtractibus,Cont.et alij.

CAP.1 *ex concilio Africano*)ſic in cõcil.d.parte 6.c.5.et apud Grat.ſiue Paleam 27.q.2. c.7.et in Gregor.In concilijs ipſis Africanis nõdum inueni.

& eam poſtea relinquere uoluerit) ſic etiã Palea. uox poſtea a Raim. et Cõtio eſt omiſſa.et poſt eam relinquere uoluerit,cõcil.et eam relinquere poſtea uoluerit,uetus Tarr.

irrefragabiliter)ſic etiã Palea, et Raim.firmiter, concil.non male.

Cap.2.Gregorius Griſanto Epõ Spoletano)G.Spoletano Epõ,cap.1.de ſenten.excommunicat.in hac collectione,ubi non recte adſcriptũ eſt, Nõ ponitur.vox Griſanto a Raim.et Cõt.eſt omiſſa.Gregorius Cõſtantino Epõ Spoletano,lib. 7.epiſt.36.indict.2.regiſtri B. Gregorij. Chryſanthio Epõ Spoletino,uet. regiſt.liber, quod malo.Criſanto,unus Tarr.

Cum ſit proprium &c.& infra)ſic d.c.1.et Raim. et Cont.excepta voce etc.Integra clauſula ex
„ regiſtro hęc eſt.CVM ſit proprium diſciplinę
„ ab illicitis prohibere,et exceſſus culpas ſalubri
„ ter reſecare:ſtudioſe eius ſeruanda cenſura eſt.
„ nam ſi negligitur,cũcta in cõfuſione deueniũt;
„ dum alter deſtruit,quidquid ea cuſtodiendo al
„ ter ædificat.Valentinus itaque presbyter que
„ ſtus eſt nobis,quia ſi monachus monaſterij i-
„ pſius exigente culpa,fuerit communione priua
„ tus,ad loca ueſtra ſe conferat,et communionẽ
„ ſine aliqua reſeruatione percipiat.Quod ſi ita
„ ſe res habet,quoniam nõ ſolum regularis ordo
„ diſſoluitur,ſed etiam perditionis ex hoc mate
„ ria miniſtratur:qui ſub uobis ſunt presbyteris
„ diſtricte, ac ſollicitius interdicere uos neceſſe
„ eſt,ut hoc facere de cetero non præſumant.In
his verbis pro in confuſione;malo,in confuſionem;et pro ea cuſtodiendo, malo eam.

Si forte iniuſte ſe,&c)ſic etiã d.c.1.hæc etiã omittunt Raim.et Cõt.Sed ſi forte iniuſte ſe, etc.regiſt.ſe iniuſte,unus Tarr.

queratur)queritur,regiſt. et d.c.1.et tres Tarr.

ſubtili indagatione cognoſce)ſic etiam d.c.1.ſub tali pro ſubtili, unus Tarr.d.c.1.et hoc cap.Barcin.et alter Tarr. fraternitas ueſtra et ſubtili indagatione cognoſcat,regiſt.

& ita)ſic etiam d.c.1.cauſam,additur in regiſt.

diſpone)diſponat,regiſt.diſpone,d.c.1.

ut nec diſciplinæ) ſic d.c.1.ut nec iniuſtitia diu in inſontis afflictione præualeat,nec diſciplinæ, uetus regiſtri liber.uox IN omiſſa eſt in editis.

frangi ualeat,nec diſſolui)totidẽ uerbis d.c.1.aut frangi,aut ex indiſcreta ualeat præſumptione diſſolui,regiſt.plenius.

& infra.Supraſcriptus presbyter etc.)ſic etiam d.c. 1.H.presbyter,Raim.et Cõt.neutrũ ex fontib. hauſtum eſt,ſed ex lacunis.Quia pariter ſupraſcriptus presbyter,regiſt.uetus liber,Qui pro Quia, editus. Si presbyter præſcriptus, unus Tarr.nõ recte.Subſcriptus,alter d.c.1.mẽdoſe. nomẽ huic presbytero fuit Valentino,ut prius rettulimus.V.igitur pro H.ſcribendum in Gregoriana collectione.

conqueſtus eſt)ſic etiã d.c.1.et Raim.nobis queſtus eſt,regiſt.

diaconum quendam duo mancipia &c.)diaconem pro diaconũ, aliquot ueteres libri,et in ordine uerborum eſt uarietas alia permoleſta.diaconẽ quendam duo iuris ſui ſub hac condicione manumiſiſſe mancipia,regiſt.

ſub hac)ſic omnes,præter duos Tarr.d.c.1.qui habent.ſub ea,non male.

debeãt fieri)ſic d.c.1.vox debeãt in regiſt.nõ eſt, ſed pro ea poſtea eſt,debuiſſent.fierent, Raim.

& in eo) eodem,regiſt.tantum.

fuerat,permanere)ſic d.c.1.et in regiſt.fuerit,unus Tarr. permanerent,Raim.

adiciẽs ut ſi quis)ſic uet.reg.lib.et Raim.et d.c.1. adiciẽtẽ,editus reg.liber.ſiquis illorũ uet.Tarr.

cõtra faceret) cõtra facere pręſumpſiſſet,regiſt. ut editum eſt,d.c.1.et Raim.

iterum ſeruituti ſubderetur)ſic d.c.1.ſeruituti iterum ſubderetur,Raim.iugo iterum ſeruitutis per omnia ſubderetur,regiſt.

ex his) ſic d. c. 1. et Raim. ex eis, regiſt.et duo Tarr.et d.c.1. Barcin.et tres Tarr.

hanc condicionem deſpexiſſe)ſic d.c.1.hanc omnino etc.regiſt.hac condicione deſpecta, Raim.

& monaſterium)ſic d.c.1.vox et non eſt apud Raim.temerario auſu,additur in regiſtro.

& ſe)atq.ſe,regiſt.aptius.

Tu ergo,ſi ita eſſe repereris)ſic d.c.1.et Raim.excepto

pto veteri Raim.libro,in quo verbum eſſe deſideratur.Fraternitas veſtra et hoc ſubtili indagatione diſcutiat,et ſi ita repererit,regiſt.

ſic te exhibe)ſic dicto cap.1.et Raim.ſic ſacerdotali ſe zelo haç in re decenter exhibeat, regiſt.

conſeruata nihilominus)ſic d.c.1.nihilominus cõſeruata,reg.ſeruata pro cõſeruata,unus Tarr. omnia Raim.et Cont. omiſerunt.

præteriri non ualeat)ſic etiam d.c.1.non valeat præteriri,Raim. aliqua præteriri excuſatione non ualeat,regiſt.uox non in duobus Tarr.d. c.1.deſideratur.

Cap.3.Alex.iij.&c.)uide cap.2.de conſuetudine,in hac collectione.

Cap.4.Vrbanus iij.)ſic etiam Raim.et Cont.Idẽ Vrbanus M.Cenom.Epõ,in concil.d.parte 6. c.21.forte iij.pro M.ſcribendum,et Item pro Idẽ.uox Epõ in Suriana editione deſideratur.

pars c.cum in Apoſtolica) hæc omittunt Raim.et Cont. Integra clauſula exſtat in concil.et ſub titulo de ſponſalibus c.ult.in hac collectione.

a nobis ſimiliter) hæc Raim.et Cont.omittunt, ſunt in concil.

mulierem conſenſit) poſt hæc uerba ſcribe,ſi pater eius uidelicet ſuum præſtaret aſſenſum, ſit ad conſummandum matrimonium compellẽdus.ſic eſt in omnibus libris Tarr.ſi ad conſũmandum matrimonium ſit compellendus, cõcil.cetera eodem modo.confirmandũ pro conſummandum,Barcin.cetera,ut Tarr.vox uidelicet non eſt in Gregor.alia,ut Tarr.

nihilominus)non minus,concil.non recte. omittunt Raim.et Cont.in uno tamen ueteri eſt,t. reſp.quod taliter reſpondemus,interpretor.

quod cum conſenſus)ſic etiam Raim.quia cum aſſenſus,concil.

qui in alieno)voce in carent concilia,non carent libri Gregor.

ac condicionem ipſam canonica non improbent inſtituta)improbant,unus Tarr.ac cõdicioni ipſam canonica non improbant inſtituta,cõcil.quod non placet.ut editum eſt, Raim.

quæ conſonet honeſtati)conſonant,concil. omnia Raim.et Cont.omittunt.

nam licet felicis memoriæ Alexander Papa anteceſſor noſter)recordationis pro memoriæ,concil.et prædeceſſor pro anteceſſor.nam licet Alex.Papa,Raim.alijs omiſſis.quæ differentia ſit inter hæc nomina,deceſſor,prædeceſſor,et anteceſſor,docet Tancr.mihi nugas agere videtur.

in ſuis videatur conſultationib.reſpondiſſe) ſic in cõcil.reſponderit,Raim.et Cont.ſupra de ſponſal.et matr.de illis.arg.ſumpto a contrario ſenſu.Alan.

contracta,condicione ipſa minime obſeruata) vox condicione in uet. Tarr.non eſt,certa pro contracta,concil.non recte.contracta, ipſa non impleta,Raim.

intercedat)intercedit,unus Tarr.ſolus.

non debent)ſic etiam concil.et Raim.nõ debeãt, Barcin.et uetus Tarr.

ſed firmiter obſeruari)hęc in ueteri Greg.tantum non ſunt.

cum huiuſmodi conſenſus nequaquam ſit de præſenti habendus)ſic etiam in cõcil.huius pro huiuſmodi,eſt in tribus Tarr.non pro nequaquam, in omnib.Gregor.cum huiuſmodi non ſit de pręſenti,uetus Gregor.alijs omiſſis.

qui in alieno)quod pro qui, concil.qui, Raim.

conſiſtit)ſic etiam Greg.9.conſiſtunt : aliam tamen non poteſt ducere vxorem,cõcil.quæ verba mihi alicuius ſcholij eſſe uidentur, et indigna Pontifice.

TIT.VI.QVI CLERICI,

uel uouentes (rei tamen trahere poſſunt) ſcribe,matrimonium contrahere poſſunt,ut eſt in Barc. et Gregor.et in tribus Tarr.excepto uerbo poſſunt,pro quo in uno eorum eſt poſſint.

CAP.1. *Alexander iij.Remenſi Archiepõ*)ſic etiam Raim.et Cont.Cenomanenſi Epõ, in cõcil.parte 26.c.20.et 21.titulo de depoſitione clericorum,et de diſpenſatione circa eoſdẽ facta,ſed cap.12.partis 18.de clericis matrimonio copulatis,uel alijs fornicarias habentibus, Cantuar.Archiepõ,quamuis neutra inſcriptio in concil.certa ſit:et ſuſpicari poſſimus interijſſe inſcriptionẽ.confirmantur edita c.26.de decim.in hac collect.

De diacono uero &c.)Ante hæc uerba addi poſſet,Pars cap.Cum in Cantuarienſi,ex d.parte 18.c.10.ſiue Pars c.Tua nos duxit fraternitas, ut d.parte 26.c.20.Integra prior clauſula exſtat c.9.de cohabita.clericor.poſterior c.1.de clericis peregrinis,in hac collect.nec dubitari poteſt initium aliquod deſiderari.ueſtro pro uero, eſt in concil.d.c.21.omittitur ea vox d. cap.12.et a Raim.et Cont.

quendam alium diaconum)ſic in concil.utrubiq. diaconẽ,duo Tarr.alium diaconẽ,duo ueteres Gregor.alia voce omiſſa.diaconum, Cont.et alij.Hæc uox cum tota Græca ſit,et a Græcis ſine ulla uarietate ita dicatur,ut ſemper diaconum,et diaconos proferant;Latinis Chriſtianis placuit diaconẽ,et diacones dicere,et quod magis barbarum eſt,diaconib.pro diaconis:recto tamẽ caſu diaco nemo dixit,diaconus omnes. Hac uoce Plato uſus eſt tum alibi,tũ lib.2. de repub.cuius uerba etiam refert Calliſtrat.c.2. de nundinis lib.50.Digeſt.

& mulierẽ uxoris nomine accepit)ſic d.c.21.ſuſcepit,d.c.12.et uxorem accepit,Raim.

hoc tuæ prudẽtiæ duximus reſpondendũ) ſic in concil. Reſp. uetus Gregor. alijs omiſſis. hoc tuæ prud. reſp. alter uetus, et Cont. et alij.

humiliato animo) ſic d. c. 12. humiliato corde, unus Tarr. et Raim. et Cont. corde, et animo, d. capite 21.

iſta, quam in uxorem accepit) illa pro iſta, concil. illa, quam accepit uxorẽ, ueteres Greg. in uxorem, Cont. et alij.

cum non poſſit &c.) hæc omittũt Raim. et Cõt. ſunt in concil.

ipſum debes recipere, & abſoluere) ipſum recipere potes, et abſoluere, d. c. 12. ipſum debes recipere, et, concil. d. c. 21. mendoſe. et abſolutione obtenta, Raim. et Cont. dedita opera viſus eſt Raim. difficultatem euaſiſſe illius quæſtionis, cur hic abſoluatur ab Ep̃o, qui diaconum uulnerauit. Citatur hoc loco antiqua collectio, ſiue decretalis a Bernardo in Gregorianæ collectionis gloſſis; quod nonnunquam idem facit; et hac noſtra editione ſatisfecimus curioſis, qui illa deſiderabant.

noſcitur incurriſſe) noſcitur meruiſſe, concil. d. c. 12.

& iniuncta) ſic in concil. iniunctaq. duo ueteres Gregor. iniuncta, Cont. et alij.

poſt peractam &c. et diſpenſatiue ſi perfectæ) poſt peractam etc. et etiam diſpenſatiue ſi perfectę, cõcil. poſt peractam etc. diſpẽſatiue, et ſi perfectę, duo Tarr. poſt eam peractam diſpenſatiue poteris ei diaconatus officium reddere, et ſi perfectæ, Raim.

Subdiaconi autem ſiue hominem interfecerint) Subdiaconum autem ſiue hominem interfecerit, Barcin. aptius, et duo Tarr. Subdiaconum autem ſiue homines interfecit, concil. d. c. 21. omnia deſiderantur dicto c. 12. Subdiaconem, tertius Tarr. et duo ueteres Gregor. cetera, ut Barcin. Hypodiaconum malo, quam Subdiaconũ, uel Subdiaconem, ut digamum potius, quã bigamum; ſed feramus duriora monſtra paſſi, ut treugas, et guerras, et feuda, et alia non pauca. Poſt huius capitis uerba additur in concil. d. c. 21. Parochianos autem tuos etc. ut cap. 26. de decimis, in hac collectione.

Cap. 2. percepimus) ſic duo ueteres Gregor. perpendimus, concil. parte 50. cap. 59. accepimus, Cont. et alij.

quod lator) ſic etiam Raim. quod F. lator, concil. plenius.

in coniugem) in coniugium, tres Tarr. et concil. et Raim.

Vnde tu &c.) quem eandem abiurare feciſti, uetus Gregor. quam eidem abiurare feciſti, alter uetus, quam eundem abiurare feciſti, Cont. et alij. ut editum eſt, concil.

ipſum eandem) ſic etiam concil. ipſam eandem, Barcin.

ſuper quo facto) ſic etiam in conci. tuo, additur in Barcin. vox facto a Raim. eſt omiſſa.

prudentiam tuam) fraternitatem tuam, uet. Gregor. ſolus.

per præſentia tibi ſcripta mandantes, quatenus) per præſentium ſcripta tibi mand. quat. concil. tibi reſpondemus, quod, uetus Gregor. mandantes, quatenus, alter, et Cont. et alij ceteris omiſſis.

ſi ad canonicum, uel monaſticum ordinem) ſic etiã in concil. ſi ad ordinem, ueteres Tarr. alijs omiſſis. ſi ad monaſticum ordinem, Cont. et alij. canonicam forte pro canonicum, ſcribendũ: ſed nihil muto.

poſt ſeptennem pænitentiam &c.) hæc omittunt Raim. et Cont. grauia enim fortaſſe uiſa ſunt.

idoneum) hæc uox in ueteri Tarr. non eſt, neque in Gregor. eſt in concilijs.

ſe conferre) ſic duo ueteres Gregor. ſe transferre, concil. et unus Tarr. et Cont. et alij. trãſire, Barcin. ſe omiſſo, quod placet.

eum in ſubdiaconatu) ſcribe, eum neq. in ſubdiaconatu, ut eſt in duobus Tarr. et in concil. et in Gregor. ſubdiaconatum, eſt in Barcin. et in tertio Tarr. quod reiicio: in eiſdem tamen neq. eſt.

In minoribus tamen) autem pro tamen, uetus Gregor. ſolus.

poterit) poſſit Barcin. tantum.

Cap. 3. Exon Ep̃o) Exonien. Ep̃o, concil. d. parte 18. c. 13. quem locum in marg. addere obliti ſumus.

exiſtentes, uel commorantes) exiſtentes, uet. Tarr. alijs omiſſis. commorantes, concil. alijs itidem omiſſis.

præſumpſerunt) ſic in concil. pręſumpſerint, uetus Tarr.

f. s. per A ſ. pr. a. qua.) m. pro a. ſcribendum, ut eſt in duobus Tarr. mandamus, in tertio. fraternitati tuæ etc. quatenus, concil.

deſererint) dimiſerint, Barc. aptius, et tres Tarr. et concil. deſeruerint, uel deſerent, non improbo.

inquiras) ſic concil. inquiratis, Barcin. et olim unus Tarr.

dicuntur eſſe) eſſe dicuntur, concil. vox eſſe in uno Tarr. non eſt, in altero nutat: hoc eſt, olim deſiderabatur.

tu ipſos) tu ipſas, Barcin. ſolus.

creduntur) credantur, concil.

tu id diſſimulare poteris) ob hæc uerba credo Raimund. non habuiſſe huius capitis rationem; cuius iudicium laudo.

perſonatum gerunt) gerant, unus Tarr. perſonas gerunt,

gerunt, concil. quod nondum probaui.

Cap. 4. Lemouicen.) Lemon. uetus Tarr. Lemoicen. duo alij. Lemonicẽſibus, quartus. Lincolnien. vel Lemonicen. concil. d. parte 18. c. 14. quod etiam in marg. ſcribendum erat.

Herbertus præſentium lator) H. vetus Tarr. lator præſentium H. concil.

nimis enormiter, et inordinate ſe ingeſſerat) minus pro nimis, concil. non recte, ſed in marg. forte nimis. Ex his uerbis, et alijs Hug. vetus interpres, ut Alanus refert, exiſtimat characterẽ nõ fuiſſe impreſſum. at P. Hiſpanus, cuius etiam ſcholia, ut arbitror, ſunt P. littera ſubſcripta, et alibi Pet. Corbolienſis dicitur; hic inquam, Alano teſte, ait, a fidei certę uiro accepiſſe, hãc epiſt. de Pontificis ſcientia non emanaſſe; ipſe Alanus exiſtimat Papam diſpenſaſſe, quia id facere potuiſſet.

et nõ potuiſſet) nec potuiſſet, cõcil. vox et in trib. Tarr. deſideratur, ſed in uno eorum, et cum, poſtea ſcriptum eſt.

ſicut non debuerat) nec pro non, concil. et duo Tarr.

ut poſſit ſibi in matrimoniũ aliquam) ut poſſet ſibi in matrimonio aliquam, tres Tarr. ſed in uno eorum vox in aliquando deſiderabatur. ut poſſet ſibi aliquam in matrimonio, concil.

legitime copulare) vox legitime in concil. deſideratur.

quod prędictus) quo modo pro quod, tres Tarr. et concil.

cum nullam ſibi dignitatem attulerit, uel honorem) nec characterem, R. vetus interpres.

d. u. per A ſ. pr. m. qua.) diſcretioni ueſtræ etc. quatenus, concil. dis. u. unus Tarr.

a contractu matrimonij) a cõtracto matrimonio, concilia.

Cap. 5. Idem Spalenſi Ep̃o pars cap. Continebatur) ſimilis inſcriptio, et initiũ cap. 6. de ſepulturis, in hac collectione. ſed illud caput in concil. Lucio. iij. adſcribitur parte 49. c. 6. hoc Alex. iij. Hipponenſi, et Salernitano Epiſcopis d. parte 18. c. 4. ubi etiam eſt, Pars c. Continebatur. Integram clauſulam nondum inuenimus.

Super eo vero) vox vero in duob. Tarr. non eſt, neque in concil.

matrimonia contraxiſſe) matrimonium, concil.

in diaconatu) in ſubdiaconatu, Barcin. et olim unus Tarr. quod non reiicio, ut editum eſt, cõcil.

matrimonia contraxerunt) contraxiſſent, vetus Tarr. olim. matrimonium contraxerint, concil.

uxores dimittere) ſic in concil. relinquere, tres Tarr.

poſſint in ſuis) poſſunt in ſuis, unus Tarr. olim. ut editum eſt, concil.

contraxerint matrimonia) cõtraxerũt, duo Tarr. matrimonium, concil.

ante hoc) uox hoc non eſt in concil.

tales fuerint) ſic in concil. fuerunt, unus Tarr.

ne una pro) ſcribe, ne pro una, ut eſt in duob. Tarr. et in concil.

diſſimulare poteris) ſic ſupra cap. 3. hæc recte a Raim. omiſſa ſunt.

quod tolerandum) quia pro quod, duo Tarrac. et concil.

ut peiora) ut maiora, unus Tarr. ſolus.

Cap. 6. Idem Wigor. Ep̃o) Wigonien. vetus Gregor. Vigorien. Cot. et alij. Wigoren. unus Tarrac. et concil. parte 6. c. 9. Exonien. Ep̃o, parte 5. c. 5. titulo de coniugatis, et ſponſis monaſterium ingreſſis, vel ingredi volentib. deſideratur inſcriptio parte 21. c. 3. ſcribo, Wigornẽſi Ep̃o, ut alibi.

Meminimus nos ex parte tua &c.) Recte Cont. addidit a Raim. omiſſa, quæ ſunt etiam in concil. d. parte 6. et d. parte 21. ſed parte 5. initium huius capitis eſt, Si quiſquam, qui ſe etc.

audiuiſſe) ſic in concil. audiſſe, tres Tarracon. et Cont.

deuouerint) deuouerunt, d. c. 3. et tres Tarrac. et Cont. deuouerant d. c. 9.

ſuſcipiunt) ſic Cont. et d. cap. 3. ſuſceperunt, d. c. 9.

cogendi ſint) ſunt, concil. et Cont. et tres Tarrac.

ad eccleſiam cui ſe contulerunt) ſic etiam d. c. 9. cõtulerint, unus Tarr. contulerant, Cont. ad eccleſias, cui ſe contulerant, d. c. 3. mẽdoſe in priore concilior. edit. eccleſiam, eſt in poſter.

ſuper hoc utiq. duximus reſpondendum) ſic etiam d. c. 9. Super quo utiq. dicimus reſpondendo, d. c. 3. non recte. et in marg. damus reſponſum. Reſpondemus, Raim. et Cont. alijs omiſſis.

ſi quiſquam, qui ſe) ſic etiã d. c. 5. et d. c. 9. et Raim. vox qui non eſt in vet. Tarr. ſi quiſpiam, qui ſe, d. c. 3.

et poſtmodum) vox et non eſt in concil. neq. in Gregor. neq. in uno Tarr. ſi poſtmodum, alter Tarr.

copulauerit) ſic d. c. 5. et 9. et Raim. copulauit, d. c. 3. et vetus Tarr.

recedere) diſcedere, concil. d. c. 5.

et ad eam, cui ſe contulerit eccleſiam) cõtulit pro cõtulerit, tres Tarr. Vox eccleſiam in uno eorum deſideratur. et ad eccleſiam, cui ſe contulerat, d. c. 5. et ad eccleſiam, cui ſe contulit, d. c. 9. et Raim. omnia deſiderantur, d. c. 3.

ſine contradictione tranſire) ſic etiam Raim. ante hæc verba eſt in concil. verbum debet, d. c. 5. et 9. omnib. caret d. c. 3.

Verum ſi habitum nõ ſuſcepit)ſic d.c.9.et 3.Quod pro Verum, d.c.5. uoce non omiſſa. Vnde, vetus Tarr. Verum ſi nec habitum ſuſceperit, vetus Gregor.ſuſcepit,alter vetus, et Contius, et alij.

nec profeſſionem, ſed uotum ſolummodo fecit) ſic d.c.9.excepto verborum ordine,qui etiam in quibuſd. Tarr.mutatur.et non profeſſionẽ fecit, ſed ſolum votum emiſit,d.c.5. nec profeſſionẽ fecit,ſed votũ fecit,d.c.3.nec profeſſionem fecit,ſed uotum ſolũmodo fecit, vetus Gregor. nec profeſſionem fecerit,ſed uotum ſolummodo,alter vetus.ut editum eſt,Cont.et alij.

tranſiturum)tranſire,concil.d.c.5.tantum.

contraxerit)ſic in concil.et in Gregor. cõtraxit, duo Tarr.

non eſt ad eccleſiam cogendus tranſire) ſic d. c. 9. mutatur verborũ ordo d.c.3. et in duob. Tarr. non eſt ab eccleſia cogendus ad monaſterium tranſire,d.c.5.non eſt cogendus ad religionem tranſire,Raim.

et matrimonij uotum reſcindere) ſic d.c.9.vota pro votum,d.c.5.et 3.ut editũ eſt,duo veteres Gregor.matrimoniale pro matrimonij,Contius,et alij.

Poſt huius capitis verba additur d.c.3.Item ex concil.Tol.ut clerici, qui ſe fingunt habitu, et nomine monachos eſſe. De quibus uerbis dictum eſt cap.5.de regularib.pro Tol.ſcriptũ eſt Toletano in Suriana editione.

Cap.7.Lucenſi Epo)ſic in concil.parte 45.c.4. et apud Raim.tam ſub hoc tit.quã ſub tit.de homicidio.Lundon.Epo,eſt in Barcin.c.12.de homicidio,in hac collect.

Conſuluit nos dilectio tua)Sane cõſuluit nos tua diſcretio,concil.conſuluit nos fraternitas tua, Raim.et Cont.

de nobili muliere)ſic etiam Raim. vox nobili in concil.non eſt. apud Villamfrancam hoc accidiſſe ait Vinc.Hiſpanus.fortaſſe in Gallœcia,et Lucenſis Eps non à Luca in Etruria,ſed a Luco dicitur in Hiſpania.

poſt mortem mariti)uiri,unus Tarr.uiri ſui, concil.omittunt omnia Raim.et Cont.

manu presbyteri)Prioris,eſt in marg.cõcil. quod non placet.

nec intrauit clauſtra)clauſtrum,concil.nec tranſiuit ad clauſtrum,vetus Gregor.ut in concilijs, alter vetus,et Cont.et alij.

alicuius Epi, Abbatis,vel Abbatiſſæ)Epi,aut Abbatis,aut Abbatiſſę,concil.voce alicuius omiſſa.vel Abbatis, vetus Gregor. cetera, ut edidimus.vocem vel omittunt Cont.et alij.

cum multorum &c.)hæc omittunt Raim.et Cõt. ſunt in concil.

ſollemniter,ac per licentiam eccleſiæ)ſollemniter in facie eccleſiæ, concil.carent his etiam Raim.et Cont.

Super hoc itaq.&c.)ſic etiam in concil .T. reſp. vetus Gregor.Conſ.t.t.reſp.alter vetus,et Cõt. et alij.

et non dirimit contractum)ſic in concil. et in vet. Greg.iam contractum,alter vetus,et Cont. et alij.ſed pro et,eſt in concil.

ita ſine profeſſione habitus ſuſceptus)ſumptus, unus Tarr.ita ſine profeſſione, et propriorum renũtiatione,habitus ſuſceptio,concil.ita habitus ſine profeſſione ſuſceptus,Raim.

ne contrahatur) ne matrimonium contrahatur, vetus Greg.ſolus.

ſed conſummatum)ſic etiam in concil.ſed contractum,Raim.

De cetero noueris &c.) hæc in concil. non ſunt. Raimundus Barcinonenſis recte, atq. ordine ſub titulo de homicidio tantum ea collocauit. Contius debuit illic partem eſſe huius capitis indicare:ſed non omnia poſſumus omnes.

quem litteratum et honeſtate præditum aſſeris)vox et in veteri Tarr.deſideratur.litterarum honeſtate,cap.12.de homicid.quod nõ æque placet. litterarũ ſcientia,et honeſtate præditum, unus Tarr.d.c.12.nõ male. olim tamen voce ſcientia carebat.omnia Raim.et Contius omiſerunt.

qui homicidij)qui homicidio,d.c.12.et Raimund. quod homicidij, vetus Tarr.ibid. ut editũ eſt, alij duo Tarr.

ſicut ex tenore tuarum litterarum perpendimus)ſic etiam d.c.12.percepimus,vetus Tarr. omnia in Gregor.deſiderãtur.

non eſt ad ſacerdotium promouendus) non videtur, pro non eſt,d.c.12. et duo Tarr.et Raim. mihi utique promouendus non uidetur ad ſacerdotium,tertius Tarr.antiquior ceteris.

Cap.8.Marcus eremita)ſic etiam in concil.d.parte 5.cap.10.M.eremita,Raim.et Cont.

ſua nobis aſſertione)hæc omittunt Raim.et Cõt. ſunt in concil.

quod I.mulier)ſic etiam Raim. quod quædam mulier,concil.

et inhumanitate)hęc etiam omittunt Raim. et Cont.ſunt in concil.

nulla ratione voluit)ſic in concil. noluit,Greg. 9.

in manibus ſuis ſimpliciter)ſic etiã in concil. vox ſuis poteſt ad Marcum,poteſt ad mulierem referri.tuis, eſt in uno Tarr.ſui Epi,in veteri Gregor.ſuis,in altero veteri,et in Contiano,et alijs. voce ſimpliciter omnes libri carent . ego nihil muto, et vocem ſuis ad Marcum refero.

et ex ea prolem ſuſcepit) hæc etiam ſunt in omiſſis a Raim.et Contio,ſint licet in concilijs.

uotum ſimplex oblatum)ſic in concil. uotum ſimpliciter oblatum,Raim. qui prius vocẽ ſimpliciter omiſerat.

f.t.per A.ſ.m.quat.)fraternitati tuæ per A. ſ. mandamus, quatenus,concil. pr. additur poſt A.ſ.in duob. Tarrac.mand.quat,Raim.alijs omiſſis.Apparet ex ſupraſcriptis ad Epm mitti hoc reſcriptum.

ſi plura non proceſſerint) ſi plus non proceſſerit, concil.et unus Tarr.ſi plus non proceſſit,alter Tarr.et Raim.

nec veſtem &c.)hæc etiam omittunt Raim . et Cont.ſunt in concil.

prædictæ mulieri)ſibi,Raimund.obſcure,et ineleganter.

et uoto violato)ſic in concil.et Gregor. mihi hæc non placent.mallem,ut poſt illa verba (et ei, cui uult)adderetur,uoto prędicto nõ obſtãte.

TIT. VII.DE EO,QVI DVXIT IN MATRIMONIVM.

xit in matrimonium)ſic etiam Raim.in uxorem, Barcin.

quam polluit adulterio) per adulteriũ, duo Tarr. et editi Gregor.et unus vetus. polluerat, alter vetus,et tertius Tarr.quam prius polluerat per adulterium,Barcin.

CAP.1.*Idem Abbati Sancti Albani*)Albini pro Albani,vetus Tarr.Alex.iij. pro Idẽ, Raim.et Cont.Idem S.Abbati ſancti Albani, concil.parte 6.cap.1.plenius.

O.dum uxorem haberet)C.pro O.concil.O. nomine,duo Tarr.O.uxorem habens,Raim.

huius rei)ſic etiam concil. huiusmodi rei,Raim.

de qua plures filios habuit)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

aſſerens &c.)hęc recte Cont.addidit a Raim.omiſſa.exſtant in concilijs.

uxore ſua) uoce ſua caret Contius, ea eſt in concil.

eam non licuerit ſibi)licuit pro licuerit, duo Tarrac.et concil.et Cont.eam ſibi non licuerit,tertius Tarr.

in canonib.habeatur)ſic etiam Raim.a pro in, concil.expreſſum,addit unus Tarr.expreſſim,alter. hos canones habes 31.q.1.apud Grat.

in matrimonio)vox in non eſt in concil. neq. in Gregor.neq.in vet.Tarr.ſibi pro in,habet alter Tarr.ſed utraq.vox olim deſiderabatur.

quam prius)ſic etiam Raim.quod prius, concil.

adulterio)per adulterium,Barcin.ſolus.

in mortem)ſic in concil.et in Gregor. in morte, Barcin.et duo Tarr.quod non æque placet.

erat inſcia)fuit inſcia,Barcin.tantum,inſcia, altera voce omiſſa,concil.

ad petitionem) ſic concil.et Raim.ad huiusmodi petitionem,Barcin.

ab inuicem)ſic in concil.aliquatenus,unus Tarr. et Raim.

cum ex ſuo &c.) hęc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

Cap.2.et magiſtro Vacario)et M.Vacario, cõcil. d.parte 6.cap.13. Vicario,unus Tarr. Vocario, Barcin.omnia omittunt Raim.et Cont.

parochianus Eboracen.&c.)Multa Cont. addit a Raim.omiſſa,quę in concil.extant.

per W.fratrem ſuum,quod W.)ſic etiam concil. per VV.Cont.alijs omiſſis,non recte.per Gulelm.unus Tarr.cetera,ut edidmus.

de Romare)ſic etiam in concil.de Romar.vetus Tarr.et Cont. de Romar̃. alij duo Tarr. de Romarum,Barcin.

tenuit,donec)tenuerit,donec,vetus Tarr.ſolus.

quod Ha.)ſic in cõcil.quod A.duo Tarr.et Cõt. ſic poſtea ſæpius eadem varietas eſt.

iuramento firmare)ſic etiam concil.ſeruare, Cõt. non recte.

ad illam)ad aliam,unus Tarr.ſolus.

in uxorem acceperat)firmauerat,acceperat,vetus Tarr.mendoſe.

O.ad eam)ſic in concil.eandem,Contius,et Barcin.

filios habuerat) habuit, concil. et Raim. et tres Tarr.

d.u.per A.ſ.pr.m.qua.)dis.u.pro d.u.tres Tarr. pr.in uno eorum, et in Contiano deſideratur. diſcretioni tuę per A.ſ.P.M.quatenus, concil. non recte.mand.quat.Raim.

rei ueritate inquiſita diligenter et cognita)diligenter inquiſita,concil.diligentius inquiſita,vetus Tarr.omnib.his carent Raim.et Cont.

ſi nobis conſtiterit)ſic in concil.ſi conſtiterit, Raimund.

ut prædictam Ha.&c.)hęc etiam omittũt Raim. et Cont.A.pro Ha. unus Tarr. ut editum eſt, concil.

non ſponte in eam conſenſerit) primam pro eam, Raim.conſenſit,duo Tarr. ſponte in eam non conſenſerit,concil.

poſt præſtitum iuramentum)ſacramentum,vetus Tarr.ſolus.

cognouerit)ſic etiam concil. et Raim. cognouit, duo Tarr.

non dimittatis)ſic in concil. nõ dimittas,Raim.

quin ad illam)ſic etiam in concil.aliam pro illã, unus Tarr.et Raim.

liberam ap.re.tribuatis facultatẽ)appellatione ceſſante liberam tribuatis facultatem,concil. liberam tribuas facultatem.Raim.alijs omiſſis.

Verum ſi &c.)Multa omittunt Raim. et Cont.

quæ ſunt in concil.
in præfatam HA. ſponte) vox ſponte non eſt in concil.in præfata A.ſponte,duo Tarr.
uel poſt)et poſt,concil.
quod ipſam)quod eam,unus Tarr.
eam cognouit,ſibi)cognouit,concil.alijs omiſſis. alioquin ſibi,Raim.et Cont.
inhibeatis dantes) ſic etiam concil. inhibens des, Raim.
aliam ſi voluerit ducendi uxorem)ſic etiam in concil.ducere pro ducendi,unus Tarr. ducendi alteram in uxorem,vetus Gregor.ducendi aliam uxorem,Cont.et alij.
Animaduertendum eſt nullam Raim. facere mentionem mortis illius prioris uxoris,nec liberorum poſterioris; quę res facit,ut magis dubitemus,cur ita ſeuerus in hunc Pontifex fuerit;ut maluerit eũ ex alia liberos ſuſcipere,quã ex ea,ex qua habebat liberos. ſed odium binarum nuptiarum id effecit.
Cap.3.Idem Bauaren.Epo)Bauã.unus Tarr. Vaccarienſi,Barcin.Beruacen.cócil.d.parte 6. c.16. Baran.ſiue Baranen.Raim.et Cont.non minor varietas eſt inſcriptionis cap.2.de cóiugio leproſi,quod ex ead.epiſtula ſumitur.Idem Iaioratũ Epo.Batotã.vetus Tarr.Baren.alter. Baiotanẽ. Barcin.Baronienſi,concil.parte 37.c.3.prioris edit.Baionenſi,poſter.edit. B.Epo,vetus Greg. Baionen.Cont.et alij ego Beluacen.ſiue Barẽ. ſiue Batonien.ſiue Baionen. adgnoſco, cetera reicio.
Pars 6. Quoniam ex multis auctorit.)auctoritatib. duo Tarr. ea voce caret Cont. omnib. caret Raim.et concil.Integra clauſula exſtat d.c.2.in hac collect. nam in Gregoriana deſiderantur aliquot verba etiam in Contiana editione.
Super eo uero,quod &c.)hoc pro eo vero, concil. et Barcin.Super eo,quod quęſiuiſti,vetus Gregor.alijs omiſſis.hoc pro eo, Cót. et alij.Super hoc vero, quod, duo Tarrac.Super eo uero, d. c.2.
cum ea ſibi matrimonium) ſibi matrimoniũ cum ea,concil.alicui cum ea contrahere matrimon. Raim.ſibi cum ea matrim.tres Tarr.
quam alia) vox alia non eſt in concil. neq. in Gregor.
tue ſollicitudini &c.)ſic etiam in concil. Reſpondemus, vetus Gregor. Taliter reſpond.Cont. et alij.
in mortem alterius)ſic in concil.morte pro mortem,Barcin.et unus Tarr. uxoris pro alterius, Raim.
ſiue iſte finem dederit)ſeu pro ſiue,concil. vox iſte in vet. Greg.non eſt.ſiue fidem dedit,ſiue non, Cont. et alij.
quod eadem) quod ea, concil. et Raim. et vetus Tarr.
perpetuo prohibetur) ſic in concil. vox perpetuo in Gregor.non eſt,quod placet.cetera enim videntur ſuperuacanea, ſi hanc vocem retineas. breuius vero Raim. potuiſſet his duob. verbis uti,et ceteris abſtinere.
et hac)vox hæc non eſt in uno Tarr.
obſeruanda)ſic concil.et vetus Greg. ſeruanda, Cont.et alij.

TIT.VIII. DE CONIV-

gio leproſi)leproſorum,Barcin.et Raim.
CAP.1.*Idem Cant. Archiepo*) Cantuarien.unus Tarr.et Raim.et Cont. Idem, alijs omiſſis,concil.parte 37.c.2.titulo de leproſis.
a communione omnium) ſic in concil . et in vet. Gregor.in quo hominum poſtea ſcriptum eſt, quam vocem habent Cont.et alij.
ſeparentur)ſeparantur,uetus Tarr.ſolus.
et extra &c.)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.
transferantur) ſic in concil. transferuntur, duo Tarr.
ſequuntur, ſed ſine ipſis manere præſumunt) ſequuntur, Raim. et Cont.alijs neglectis. ſequantur, cócil. et præſumant,cetera,ut edita ſunt.
f.1 &c.)multa Raim.et Cont.omittunt, quorũ aliqua etiam in concilijs deſiderantur.
ut uxores uiros &c.)uxores ut uiros,uiri ut uxores ſuas ſequantur,concil.ut uxores uiros,et uiri uxores,qui lepræ morbum incurrunt,ſequãtur,Raim.
inducere labores) laboretis,concil.et tres Tarr.inducere non poſtponas, Raim. et Cont. Credit Melendus,quod ſanus tenetur reddere debitũ leproſo.32.q.5. horrẽdus.non tamẽ eſt compellendus.34.q.2.ſiquis neceſſitate. Vincen. Melẽdi mentionem inuenies etiam apud Tancredum cap.2.de iure patronatus in hac collect. et in ſcholijs , ſiue gloſſis Bernardi in Gregoriana.et Hiſpanus appellatur a Tancredo cap. 4. de eo,qui cognouit conſang. in hac collect.
eos induci non poteris)induci non poterunt,concil.et Barcin.et unus Tarr.et Raim.voce eos omiſſa,quę etiam in alio Tarr. deſideratur. non potuerint,eſt in alio Tarr. non poſſunt,in alio.
iniungas)ſic etiam Raim.iniungatis. concilia,et tres Tarr.in uno tamen eorum mutata ea vox eſt.
ſeruent)malo ſeruet,ut eſt in uno Tarr,et in cócil.et in Gregor.
et ſi qui mandatum noſtrum ſeruare contempſerint) ueſtrum pro noſtrum,duo Tarr.et ſiqui cótra manda

mandatum noſtrum venire præſumpſerint,cócil.Quod ſi mandatũ tuum ſeruare contempſerint,Raim.
eos contra.&c.)eos contradictione,et appellatione ceſſante,concil.hęc omittunt Raim. et Contius.
vinculo anathematis conſtringas)adſtringas, concil.adſtringatis,vetus Tarr.eos vinculo excommunicationis aſtringas, vetus Gregor. vox eos non eſt in editis.
Quæ poſt uerba huius capitis inueniuntur in cócilijs,interpretis verba ſunt, non ſatis integra; ea referre non eſt neceſſe.
Cap.2.Idem Iaiorarum Epo)uide,quę ſcripſimus cap.3. tituli 7.
Quoniam ex multis auctoritatib. &c.)ſic etiam in concil.parte 37.cap.2.auctorib.duo Tarr.Quoniam nemini licet,Raim.et Cont.
ex euangelica ueritate)Matthæi cap.5.et 19.Marci c.10.et Lucæ cap.16.
uxorem ſuam)vox ſuam non eſt in Gregor. eſt in concilijs.
ſeu aliqua graui) ſiue graui aliqua, concil.ſeu alia graui,Raim.vox graui,ut ſcholium,additur in veteri Tarr.
a viro)ſic etiam Raim. ſuo, additur in concil.
vel dimittenda)vel etiam dimittẽda,Raim. hæc in concil.non ſunt.
ſuper eo uero,&c.et infra)hęc neq.in concil.ſunt, neq.in Gregor.Integra clauſula exſtat d.c.3.tit. 7.huius libri.
Leproſis autem ſi ſe continere nolunt)noluerint,unus Tarr.et Barcin.in quo eſt Leproſi pro Leproſis.Leproſis autem ſi ſe continere noluerint,cócil. ut editum eſt,vetus Gregor.Leproſi,Cont. et alij,et duo Tarr.
inuenerint) ſic etiam Raimund.inueniant, concilia.
liberum eſt matrimonium contrahendi) cótrahere, unus Tarr.aptius.olim tamẽ, ut editũ eſt, ante hæc verba additur vox eis,in eod.libro.liberũ eſt cum eis matrimonium contrahere,Barcin.liberum eſt eis ad matrimonium conuolare,concil.edit. Surianæ,et Raim.liberum eſt arbitriũ cum eis matrimonium contrahendi,prior concil.editio.
ſine uxorem)ſine vxore, prior editio concil.non recte.
diuino iudicio)hæc omittunt Raim.et Cót. ſunt in concil.
contigerit)ſic etiam concil.et Raim.contingit,unus Tarr.contingat,alter.
a ſano)a ſana,prior editio cócil.quod non æque placet.
generali præcepto Apoſtoli,ei quod exegerit,eſt ſoluendum)vox ei non eſt in concil.neq. in duobus Tarr.neq.in Gregor . in quib. eſt exigitur pro exegerit.Pauli verba ſũt epiſt.1.ad Corinthios cap.7.Vxori debitum reddat, ſimiliter autem et uxor uiro. τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν ἀποδιδότω. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. pro debitum, benignitatem, ſiue beniuolentiam debitam,in Grçcis verbis habemus, id ad concubitum referri,cetera oſtẽdũt:in quibus etiã eſt μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους.nolite fraudare inuicẽ:ſiue,ne uos priuetis.
cui præcepto nullam in hoc caſu inuenimus exceptionem)cuius præcepti nullam in hac cauſa inuenimus exceptionem,concil.cui præcepto nulla in hoc caſu exceptio inuenitur,Raim.exceptionem poſuit idem Apoſtolus. niſi forte ex conſenſu ad tempus,ut uacetis ieiunio,et orationi. εἰ μή τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ.
Cap.3.Epo Florentino)Florentino Epo,concil.d. parte 50.cap.63.et unus Tarrac.Epo Fer.vetus Gregor.Florentino, Cont.et alij.
Litteras fraternitatis tuæ &c.)Recte Contius addit a Raim.prçterita,ſunt in concil.tuæ frat.unus Tarr.et Cont.
de ſinceritate tua fidei)ſic in concil.fidei tuę,Cót. de ſinceritatis tuæ fide,vetus Tarr. quod non ęque probo.
et deuotionis effectu)ſic etiam in concil. effectu, uetus Tarr.affectu,alter,et Cont.
quia poſtulaſti)ſic etiam Raim.et Cont. quia a nobis poſtulaſti,concil.plenius.
ſi poſt quã ſponſalia inter aliquas legitimas perſonas contracta fuerint) inter aliquos legitimos, vetus Tarr.non optime. poſt quam deſponſalia etc. omiſſa uoce ſi,concil.non recte.ſponſalia de futuro inter legitimas perſonas contracta, vetus Gregor. alijs omiſſis mendoſe.ſi poſt ſponſalia etc. Cót.et alij,non male.
antequam viro)ſcribe,antequam a viro,ut eſt in quattuor Tarr.et in Gregor.et antequam a viro,concil.
alius ad)ſic etiam Raimundus. alter ad, concil. aptius.
uel ſe ad ſecunda vota transferre)uel ſe poſſit etc. concil.plenius.omnia Raim. et Contius omittunt.
tue ſollicitudini reſpondemus) ſic etiam concil. et reſp. vetus Gregor.reſpondemus, Cont. et alij ceteris omiſſis.
ad accipiendam eam)ad accipiendum eũ, concil. ad capiendam eam,vetus Tarr.ad eam recipiendam,vetus Greg. accipienda,Cont.et alij.
non debet)non debeat,vetus Tarr.ſolus.
cum

cum inter eos matrimonium non fuerit conſummatum)ſit pro fuerit, concil. cum nondum inter eos matrimonium fuerit conſummatum, Raimund.

Poſt huius capitis verba eſt in cõcilijs. De illa uero,quæ viro etc.ut cap.5.de diuortijs in hac collect.cuius inſcriptio eſt eadem. Eius capitis verba ſequitur,De uxore vero,etc. ut cap.7. de ſepulturis, in hac collect. cuius inſcriptio eſt, Lucius iij.Epõ Floren.ſed in Barcin.illic eſt etiam Vrbanus iij.

TIT. IX. DE CONIVGIO

ſeruorum,vel diſparis condicionis) et pro vel,unus Tarr.et Barcin et vetus Gregor. De coniugio ſeruorum, Cont.et alij,ceteris omiſſis.

C*AP*.1.*Adrianus Papa Salzeburgen. Epõ*)Item Adrianus Papa Eborardo Salebur. Archiepõ,concil.prioris edit.parte 45.cap.7.titulo de ſpõſalib.ſecundo. Magdeburgen.Archiepõ,in Suriana editione.Adrianus Papa,vetus Gregor.alijs omiſſis.Hadrianus Papa Satiburgen.Archiepõ,Cont.et alij non recte.Salgeburgenſi,vetus Tarr.Salizesburgenſi, alter.Salteburgen.Barcin.

Dignũ eſt &c.)Recte Cõt.addit omiſſa a Raim. quæ ſunt etiam in concil.Signum pro Dignũ, editi quidam Gregor.mendoſe.

a rationis tramite)ſic etiam Cont.a ratione, concil.

dubietatis in ſe)ſic Cont.inter ſe dubietatis, concil.

retinere)continere,concil.et Cont.aptius.

et contradicentib.)etiam addit unus Tarr.ſolus, nec me rrualem habet.

Apoſtolatui noſtro) ab Apoſtolatu noſtro, cõcil. et unus Tarr.ut editum eſt,Cont.

ſi bene) ſicut bene,vetus Tarr.et Cont. ſi bene, concil.

tibi duximus taliter)vox taliter non eſt in Cõtiano libro. duximus tibi taliter, unus Tarr. utique duximus,concil.

prout tua diſcretio cognoſcit)ſic etiam concil.recognoſcit,tres Tarr.

in Chriſto Ieſu neque liber eſt,neque ſeruus) nec liber,nec ſeruus eſt,concil.quod ſicut in Chriſto Ieſu neque liber , neque ſeruus eſt , vetus Greg.ſicut in Chriſto etc. Cont.et alij omiſſa voce quod parum neceſſaria.In Chriſto enim Ieſu nec Iudęus,nec Gręcus,nec ſeruus,nec liber diſtinguitur,Grat.29.q.2.ex Pauli verbis ſumuntur in epiſt.ad Galatas cap.3.et in epiſt. ad Coloſſenſes cap.3.in trib.veterib.Grat.libris vox diſtinguitur omiſſa eſt.

qui a ſacramẽtis eccleſiae ſit remouendus) eccleſiaſticis ſit amouendus, concil. quis pro qui, unus Tarr.vox ſit in eodem deleta eſt. a ſacramẽtis eccleſiæ remouendus,Raim.alijs omiſſis.

Ita quoque nec)uox nec in uno Tarr.omittitur. ita quod,mendoſe in concil.ita nec , Raimundus.

debent nullatenus)ſic etiam Raim. nullatenus, unus Tarr.nullatenus debeant,concil.

eccleſiaſtico iudicio) iure, concil. hæc omittunt Raim.et Cont.

non propter hoc &c.)non ex hoc minus ſunt proprijs dominis exhibenda,concil.non minus debent proprijs dominis exhiberi,Raim.

Cap.2.Priori,et Praepoſito Mortarienſi)Præpoſito,et Priori,duo Tarr.et Gregor. editi,omittũtur hæc in veteri libro. Priori Tamen. et Priori Mortarien.tertius Tarr.antiquior ceteris.

mulier latrix praeſentium)M.mulier,Raim. alijs omiſſis.

condicionis obiecit)ſic etiã vetus Gregor. adiecit, vetus Tarr.ſeruilis condicionis obiecit, Cont. et alij.

Cum autem &c.)hæc recte addit Cont.a Raim. omiſſa.

Aſten.)Aſtenſi,duo Tarr.Aſtienſis,Cont. non recte.

huiuſmodi negotium tractaretur) tractaretur negotium,Cont.tertio verbo omiſſo.

ueniente)uiuente Cont.mendoſe.

d.u.)ſic etiam Cont.dis.u.duo Tarr.

pr.m.)mand.Raim.et Contius,et duo Tarr.pr. omiſſo.

cum propter hoc &c.)hæc omittũt Raim.et Cõt.

diligenter)diligentius,vetus Tarr.

ſi uobis) vox uobis ab eiſdem Raim . et Contio eſt omiſſa.

cum praefata muliere) præfatam mulierem, Raimund.

audiuit ancillam)audiuit eſſe ancillã,unus Tarr. et Raim.plenius.

carnalem habuerit conſuetudinem) conſuetudinẽ habuit,duo Tarracon.carnaliter cognouit,Raimund.

ipſum monere &c.) ipſum monitione præmiſſa cogatis, vetus Gregor. compellas, Contius, et alij.

ut eam ſicut uxorem accipiat et maritali cura pertractet)uxorem propiam,unus Tarr.ut eam ſicut uxorem maritali affectione pertractet, Raim.alijs omiſſis.

cauſam diligentius etc.)hęc etiã omittũt Raim.et Cont.

ſi ſententia diuortij &c.)et ſententiam diuortij proferre contigerit , vetus Greg.proferri contingat,

tingat,Cont.& alij.

conceſſit,ſicut iuſtum fuerit)ei ceſſit pro conceſſit, vetus Tarr. conceſſit, Raim. & Cont . alijs omiſſis.

Cap.3.Ariminenſi Epiſcopo)Arminen.duo Tarr. & Barcin.Al.Epõ,vetus Gregor.vt editum eſt, Cont.& alij.

Licet ad ea &c.) Recte addit Contius a Raim. praetermiſſa.

arbitremur)ſic etiam Cont . arbitramur , vnus Tarr.

inquiſitiones tuas)veſtras,Cont.

noſtri debito)noſtri ſine debito, Cont.quod non æque placet.

Sane ſuper eo)ſic etiam Raim.vero, addit vetus Tarr.parum apte.

ex parte tua &c.)fuit propoſitum, Raim.alijs omiſſis.

eo pretextu)pro eo, Raim. parum feliciter mutauit.

ſuae condicionis)ſic etiam Raim.eius pro ſuæ,malo.ſed ferendum eſt temporum illorum vitio.

condicionem)condiciones,Barcin.ſolus.

ſecundum legem prouinciae)ſic etiam vetus Greg. leges pro legem,Cont.& alij. Lombardiæ, addit in ſcholijs Tancredus.

et iam elapſo)et tamen elapſõ,vetus Greg.tantũ.

TIT. X. DE NATIS

ex libero ventre)In vno Tarr.deſideratur, eſt in Gregor.

C*AP.un. Gregorius*)Præpoſito Africæ, additur in veteri Raim.libro.Gregor.ix.Cont. et alij mendoſe,immo primus , idem Cont. in marg. recte. Gregorius Anthemio ſubdiacono,Iuo parte 16.cap.73.decreti,aptius,vt apparet ex lib. 1.epiſt.53.regiſtri B.Gregorij.

Non ſolum,&c.et infra) Conſuluit nos , vetus Tarraconen.quod reicimus. P. c. Non ſolum. Contius. Hæc Raimun. omiſit,& Iuo. Integra clauſula in regiſtro eſt hæc. NON ſolũ frequentib.præceptionibus,ſed etiam præſentem te ſæpius me monuiſſe memini;vt illic vice noſtra non tantum pro vtilitatibus eccleſiaſticis,quantum pro ſubleuandis pauperum neceſſitatib.fungereris,& eos magis a cuiuſlibet oppreſſionib.vindicares. Quę poſtea ſequuntur,habet Iuo. Præſentium ergo lator Gaudioſus inſinuauit nobis ab auctoribus ſanctæ Romanæ,cui Deo auctore præſidemus; eccleſię ſibi violentiam irrogari,aſſerẽs, quod filios ſuos viri prædictæ eccleſiæ velint vindicare. Oblatis etenim ab eo documentis agnouimus, Siricam vxorem pręſentiũ portitoris ab Aëtia quondam glorioſa Murenæ cuiuſdam feminę titulo donationis fuiſſe largitam,et ab eadẽ Murena per epiſtolam manumiſſam. In ſupra ſcriptis verbis (actorib.) a nobis ſcriptũ eſt ex veteri libro,non auctorib.vt in editis eſt.et pro ab Aëtia quondã glorioſa,in cod.veteri eſt,a domino quodam ſuo glorioſæ. Apud Iuonem vero Gaudentius,eſt pro Gaudioſus, vox autẽ (vero)omittitur,vox actorib. retinetur. nouimus habet idem pro agnouimus;beatę memorię,pro voce glorioſa; et Morenę cuidam , pro Murenę cuiuſdam.

Indecens eſſe credimus)ſic etiam Raim. ante hæc verba additur,et ideo,in regiſtro,et apud Iuon.

ex libera muliere)ſic etiam regiſt. et Iuo. matre pro muliere,vnus Tarr.ex libera,ſeu liberta,vetus Raim.liber.ex liberta,ſiue libera, Cont.et alij.

ad ſeruitium) eccleſię , addit vetus Raim. liber ſolus.

tibi præcipimus)ſic etiam Raim. et Cont. Experientiæ tuæ præſenti auctoritate præcipimus, regiſt.et Iuo.

vt his ipſis documentis &c.)multa omittũt Raim. et Cont.quæ leguntur in regiſtro,et apud Iuonem,vt cum his etc.Barcin.

didicimus)fecimus,vnus Tarr.didicimus, exuto a curis animo,regiſt.et Iuo plenius.

intendas)intendat,regiſt.et Iuo.

quatenus ſi documenta nulla ſunt) ſic etiam regiſt. et Iuo.aliqua,additur in vno Tarr.poſt vocem nulla.vt ſi documenta nulla ſint,Raim.

huius hominis)ſic etiam regiſt.et Iuo. huiuſmodi, Raim.

ab eius moleſtia)ſic etiam Raim. ab eius ſe moleſtia,regiſt.et Iuo.

ſuſpendat)ſic regiſt.et Iuo. compeſcas eandem, Raim.quod non implet aures meas.ſuſpendatur,vetus Tarr.

durum eſt enim,vt)ſic Iuo,et Raim.durum enim eſt,vt,regiſt.et vetus Tarr.vox vt in altero Tar. non eſt.uox enim in altero Tarr.deleta eſt.

ſi alij) ſi alijs,vetus Raim.liber ſolus.

mercede ſua)voce ſua caret Greg.9.habẽt ceteri.

tribuunt)tribuant,Barcin.tantum.

a qua tueri debent,reuocentur) ſic etiã Raim. qua pro a qua,duo Tarr.in quorũ altero,et in Barcin.additur vox hęc ante verbum reuocentur. debeant pro debent,tertius Tarr.quæ tueri hęc oportuerat,reuocentur.regiſt. quam pro quæ, Iuo non male,cetera,vt in regiſtro.

Poſt huius capitis verba additur in regiſtro tantum.Iterum ergo , atq. iterum Experientiam

„ tuam neceſſario ſubr: onemus;ut illic ſi quæ in „ ter pauperes,et Romanam eccleſiam ſanctam „ quæſtiones uertuntur,omni mentis integritate „ diſcutiat:ſicq.patrimoniales utilitates peragat, „ ut a benignitate iuſtitiæ non recedat.

TIT.XI. DE COGNAtione ſpirituali etc.

& filijs ante &c.)hęc omittunt Raim.et Cont.et vetus Tarr.De coniungēdis filijs ante uel poſt compaternitatem genitis,concil. parte 32. poſt concil.Later.

CAP.1.*Alex iij.Salernitano Archiepõ*)Sarun. Epõ,concil.c.1.d.partis 32.in priore edit.ut editum eſt,in Suriana poſter.Alex.iij.alijs omiſſis,vetus Gregor.Saler. Archiepõ, Contius ,et alij.

pars c.Licet præter)hæc omittunt Raim.et Cont. et concil.Papa,ſiue propter pro præter,Barcin. mēdoſe.pr.duo Tarr.Integra clauſula extat c. 3.de ſponſa duorum,in hac collect.et in cōcil. parte 6.cap.8.

et filiæ)vel filiæ,cōcil.omiſſa ſunt hæc in vet.Gregor.aut filiæ,Cont.et alij.

poſſint adinuicem)poſſunt pro poſſint,duo Tarr. et vetus Gregor.poſſint,Cont.et alij.poſſint ſimul adinuicem,concil.

diuerſorũ locorũ)vox locorum in vet.Tarr.non eſt.

conſuetudinem inueniuntur)ſic etiam in concil.cōſuetudinem contrarij inueniuntur,uetus Greg. conſuetudines,Cont.et alij.

& licet primus canon exinde editus &c.) reprehendi ſolet Alex.iij.ab interpretibus,quod primũ canonem appellet eum,qui a Paſchali ſecundo editus ſit,et alterum poſterius editum,eum;qui ſit Vrbani ſecundi:cum tamen Paſchalis Vrbano ſucceſſerit.Altera reprehenſio eſt,quod putauerit ea reſcripta eſſe contraria,cũ ſint potius diuerſa.reſponderi ſolet,ut Alanus hic notat,et Lauren.apud Grat.non eſſe apud Grat.30.q.3. cap.5.ſcribendum Paſchalem ſecũdum,ſed primum.id eſt contra ueteres libros tam d.c.5.quã 30.q.4.c.5.et 35.q.2.et 3.c.ult.quæ ſunt ex ead. epiſt.ad Reginum Epm.aut etiam dicamus Alexandrum alijs de reſcriptis agere, neq. enim hic ſunt ea nomina Vrbani,et Paſchalis.

natos poſt compaternitatem prohibet adinuicem copulari) ſic in concil . mutat ordinem verborum Raim.Poſt ſuſceptum vero de fonte filium, vel filiam ſpiritualem,qui ex compatre,vel commatre nati fuerint,matrimonio coniungi non poſſunt.Grat.Interpretes exiſtimant Gratianum, et Alexandrum putaſſe , prohiberi a Paſchali matrimonium filiorum omnium,et filiarum vtriuſq.patris,modo hi liberi nati fuerint poſt baptiſmum, at ipſi exiſtimant prohiberi tantum matrimonia liberorum poſtea natorũ cum eo, qui ſuſceptus eſt.res obſcura eſt,et defendi poteſt utraq.interpretatio,ſed hęc poſterior aptior videtur.

alter tamen canon poſterius editus)ab Vrbano ſecũdo,ut ferunt,extatq.apud Grat.d.q.3.c.4.in editis tamen libris vox ſecundi non eſt,ſed in veterib.eſt,et in omnibus 30.q.4.c.6.quod eſt ex ead.epiſtula ad Vitalem Epm Brixiæ,ſiue ut in ueterib.utrubiq.eſt,presbyterum Brixienſem.

vt ſiue ante,ſiue poſt &c.)ſic etiam concil.et Raimund.ſpiritualium parentum filij,vel filiæ ante,vel poſt compaternitatem genitæ poſſunt legitime coniungi,Grat.

poſſunt coniungi) coniugio valeant copulari , Barcin.ut editum eſt,uetus Gregor.poſſint pro poſſunt,concil.et Cont.et alij.

excepta illa perſona &c.)præter illam perſonam, perquam compatres ſunt effecti , Grat.ut editum eſt,concil.et Greg.9. qua pro per quam, eſt in duob.ueteribus Grat.libris.

venitur)ſic etiam Raim.peruenitur,concil.veniunt,vetus Tarr.

unde tolerabilius)ſic in concil.uerum pro unde, unus Tar.unde,Raim.et Cõt.altera voce omiſſa.

ante,& poſt compaternitatem &c.)pro his verbis Raim.et Cont. habent,debeat obſeruari,mendoſa autem hæc ſunt in concil.nam pro his, ante et poſt,illic eſt,aut etiam poſt,in priore edit. notata(aut)uoce,ut caduca:quæ in Suriana editione omiſſa eſt.

ſimul valeant)ſimul poſſint,concil.

niſi conſuetudo &c.)ſic etiam concil.et Raim. Mihi placebat Hugonis opinio,ut ſine ulla exceptione conſuetudinis ius publicum ſtatueretur. ſed hodie ex Tridentini concilij ſententia hæc abrogata ſunt.

generet)generat,unus Tarr.ſolus.

aliter ſe habeat)ſic etiam in concil.aliter ſe habere noſcatur,Raim.ſine ulla uarietatis neceſſitate.

Cap.2.Idem eidem)vox eidem non eſt in veteri Gregor.in eadem epiſtola, additur in concil.d. parte 32.c.2.ut editum eſt,Cont.et alij.

Si uir)ſic Raim.et concil.poſter.edit.Cum vir, prior concil.editio.

ſuſceperint)ſuſceperit,concil.et duo Tarr.et editi Gregor.ſuſcepit,vetus liber.

abinuicem)hæc vox non eſt apud Raim.et Cõt

eſt in concil.adinuicem, vetus Tarr.quod non placet.

& alij copulari,quia nos &c.)hæc omittunt Raimund.et Cont.generaliter,additur in cōcil.poſt vocem nos.pro his ominib.eſt in uet. Gregor. verbum quęſiuiſti.

conſul.tuæ duximus reſpondendum) conſultationi tuæ reſpondemus,concil.t.reſpondemus,uetus Gregor.alijs omiſſis.conſul.t.t.reſp.Cont.et alij.

inſtitutũ)ſic etiam Raim.conſtitutum,concil. ſtatutum,Barcin.

debeant ſeparari)ſic Greg. 9.vox ſeparari nõ eſt in concil.neq. olim fuerat in duob. Tarraconen.

& potius ſentientes)ſic in concil. conſentientes,unus Tarr.ſentientes,Raim.alijs omiſſis.

aliter ſtatuerunt) ſic etiam Raim.ſtatuunt,cōcil. inſtituerunt,duo Tarr.

& ideo nobis videtur)quod,additur in concil.ideo que nobis uidetur,uetus Greg. ideo nobis uidetur,quod, Cont.et alij.

id fecerint) idē pro id,unus Tarr.id fecerit,alter. ut editum eſt,concil.et Raim.

poſſunt induci)ſic uetus Gregor.poſſint induci,cōcil.et Cont.et alij.

quia ſi)quod ſi,concil.non optime.

ignorantia eos excuſare) ex ignorantia excuſari, uetus Tarr.eos excuſare ignorantia, concil. eos ignorantia excuſare,duo Tarraconenſes,et Raimund.

eis ſua fraus nõ debet)ſua fraus nõ debet ſibi,prior editio concil.tantum.

uel dolus)ſic in concil.et Gregor.nec dolus,vetus Tarr.non male.et dolus,alij duo Tarraconenſes.

Cap.3.Idem Wigor.Epõ) Wigorn. unus Tarr.Idem, uetus Greg.alijs omiſſis. Vigilienſi Epõ, Cont.et alij. Wigornienſi,malo.

tua fraternitas requiſiuit) ſic etiam Cont.et alij editi Gregor.ſed in meo veteri eſt tantum , quæſiuiſti.

utrum duorum &c.) multa omittunt Raim. et Cont.et pro his eſt in ueteri libro , de duobus compatrum filijs, duorum pro duobus in editis.

uel ſi coniuncti) iuncti, duo Tarrac. inuenti,tertius.

eorum ſit matrimonium) an eorũ matrimonium ſit,duo Tarr.

tale damus)huiuſmodi damus, tres Tarr.

ſcripto continente reſponſum)reſpondemus, Raim. ſcriptura pro ſcripto, unus Tarr. ſcripturæ, alter . tertius omittit eam vocem , et continentem pro continente, non recte.forte continenter ſcribendum.

ſi enim filij tales)tales filij,tres Tarr.quod ſi tales filij,Raim.

deuenerunt) uenerunt,Raim.

permittas)ſuſtineas,tres Tarraconenſes,et Raimund.

& ſi coniuncti fuerint) et coniunctos , Gregorius 9.

pontificali auctoritate)ſic etiam Raim.põtificalis auctoritas,duo Tarr.

abinuicem ipſos) hæc omittunt Raim. et Cont. eos ipſos,uetus Tarr.

non differas)ſic etiam Raim.non differat, duo Tarr.in quib.eſt,pontificalis auctoritas.

de his te nolumus &c.) vox te non eſt in tribus Tar.eſt in Gregor. hæc quæ de conſuetudine dicuntur,omitti a Raim.potuerunt ſine ulla iactura.

Ita quidem quod) Ita quod, unus Tarr. & Raimund.

ſi eiuſdem)ſic etiam Raim.ſi eadem,duo Tarraconen.

inter eos)ſic in Gregor.ratum inter eos, Barcin. inter eos tale,uetus Tarr.

nec factum) vox factũ in uno Tarr.deſideratur. non pro nec,eſt in veteri Gregor.ut editum eſt, Cont.et alij.

fieri non permittas)ſic etiam Raim. fieri prohibeas,uetus Tarr.

taliter iunctos)taliter coniunctos,Raim.tales pro taliter,olim in vet.Tarr.

ipſos ſeparare)ſeparari,vetus Gregor.ſolus.

haberetur)habetur,unus Tarr.et vetus Gregor. habeatur,Cont.et alij.

ſuſtineātur) ſuſtineant,tres Tarr.omittunt utrũq. Raim.et Cont.

& permittantur)et permittant,duo Tarr.permittantur,Raim.

tu in eadem etc.)id in eccleſia tua diſſimulare poteris,uetus Gregor.voce id caret Cõtius,et alij.

huiuſmodi)non eſt hæc vox in duob.Tarr.in altero eorum,talia,poſtea ſcriptum eſt.

diſſimulare)ſic etiam Raim.ſuſtinere,unus Tarrac.

circum adiacentium)ſic Raim.circum iacentium, uetus Tarracon.aptius. circadiacentium , Barcin.

ſi propterea)ſi per eam,unus Tarr,ſuper eam,uetus Gregor.ſi propter eam,Cont.et alij,non male.

indulgeres)uidearis præſtare,uetus Tarr. indulgens,olim alter Tarr.mox indulges,quod eſt in Greg.et in Barcin.

cum poſſet)ſic etiam in vet.Greg. cum poſſet ſic, Cont.et alij.

TIT. XII. DE COGNAtione legali.

CAP. un. *Nicolaus ad conſulta Burorum*) Bulgarorum, ſcribendum, ut eſt in Barcin. et in uno Tarr. et in ueteri Gregor. in quo additur vox Papa poſt vocem Nicolaus. Paganorũ, eſt in uet. Tarr. Vrgarorum, in alio mendoſe. cap. 2. additur in Romano lib. eadem inſcriptio eſt 30. q. 3. c. 1. apud Grat. c. 3. additur ab Iuone parte 9. c. 34. dereti. ea uerba non ſunt in Panormia lib. 6. tit. 11. c. 4. Nicolaus ad conſul. Bul. Cont. et alij.

Si qua per adoptionem mihi ſoror eſſe coeperit) ſic etiam Raim. Sed ſi qua per adoptionem ſoror tibi eſſe coeperit, Iuſtinian. lib. 1. Inſtitution. tit. 10. de nuptijs, εἰ δὲ εἴη μοι θετὴ ἀδελφή. Theophilus. Si uero, inquit, fuerit mihi adoptiua ſoror.

quamdiu quidem conſtat adoptionem eſſe inter me, & ipſam) quãdiu durat adoptio inter me, et ipſam, Raim. et Cont. quamdiu conſtat adoptio, ſane inter me, et ipſam, uetus Tarr. adoptio conſtat, alter Tarraco. eſſe uoce omiſſa, conſtat adoptio, tertius eodem uerbo omiſſo. quamdiu quidem conſtat adoptio, ſane inter te, et eam, Iuſtinia. ἐφ' ὅσον συνέστηκεν ἡ θέσις. Theoph. quãdiu, inquit, conſiſtit adoptio.

nuptiæ conſiſtere non poſſunt) ſic etiam Raim. et Iuſtin. ὁ γάμος ἐμποδίζεται. Theoph. nuptiæ, inquit, impediuntur. A ueteribus Gratiani interpretibus Gandulphus reprehenditur, qui negabat hæc ad ius Pontificium pertinere. ne penderet ex alieno arbitrio, ut quę hodie nuptiæ non conſiſterent, cras recte fierent adoptione diſſoluta.

TIT. XIII. DE EO, QVI cognouit conſanguineam etc.

uel ſponſam ſui conſanguinei) hæc in ueteri Gregor. non ſunt vxoris ſuæ, uel ſponſæ, Contius, et alij.

CAP. 1. *ex concilio apud Metiam*) ſic etiam Raim. alias Med . alias Meldam, Cont. in margine. Medam, Barcin. Meteriam, duo Tarr. in concilijs hæc non inuenimus.

Si quis cum filiaſtra ſua) ſcienter , addit Raim. vox filiaſtra pro priuigna poſitũ eſt. eodem vtitur Burch. lib. 19. Feciſti fornicationem cum filiaſtra tua. Verba huius capitis inueni in ueteri epitome canonum, ſine ulla inſcriptione, ſed titulus aptior proximis capitibus fuerat, de diuerſis pænitentijs . vox ſcienter illic non erat.

nec matrem, nec filiam habere poteſt) poteſt habere, epitome. ſi feciſti, nec matrem, nec filiam poteris habere, Burch. nec a matre debitum petere , nec filiam umqum habere poteſt uxorem, Raim. et Cont.

nec ille alijs ſe poterit coniungere ullo umquam tempore) ſcribe, nec illa, nec ille, ut eſt in quattuor Tarracon. nec illa, nec ille alijs ſe poterunt coniungere etc. epito. nec tu poteris vxorem accipere, nec illa maritum, ſed uſq. ad mortem pænitere debetis, Burch. nec filiaſtra , nec ille ullo vmquam tempore alij ſe poterit matrimonio copulare, uetus Gregor. alijs ſe poterunt, Cont. et alij.

At uero vxor eius, &c.) hæc omittunt Raim. et Cont. Attamen vxor eius, etc. epito. Vxor autẽ tua etc. Burch.

ſi ita uoluerit. et ſi ſe continere non poteſt) ſic etiam epito. ſi ita eſſe noluerit, uetus Tarr. ſi ita uoluerit permanere, alter Tarr. ſi ita noluerit, Barcin. ſi uoluerit, Burch. in calce totius capitis, alijs uerbis omiſſis.

ſi poſtea quam cognouerit, quod cũ filia vir eius fuit in adulterio) cognouit pro cognouerit, epitome, et filia ſua pro filia. ſi poſtquam etc. uetus olim Tarr. ſi poſtquam cognouit, quod cum filia ſua adulterium perpetratum habuiſti, Burch.

carnale commercium cum eo non habuerit) non habuit, epito. et tres Tarr. non habuit cum ea, unus ex tribus non optime. tecum non concubuit, Burch.

eo mortuo poteſt alij nubere) hæ duæ voces, eo mortuo, non ſunt in epitome, neque in Barcin. neque in tribus Tarr. nubat in domino, ſi voluerit, Burch. poſt mortem viri, et non ante, ut 32. q. 7. hi qui. Alan.

Cap. 2. Wigor. Epõ) Wigorn. unus Tarr. Vigorenſi Epõ, in cõci. Surianæ edit. Vuigoren. prior concilior. editio. malo, Wigornienſi , ut alibi.

aliam S.) ſ. tres Tarrac. ſibi, quartus. ſcilicet ei, cõcil.

præſumpſit) ſic etiam in cõcil. præſumpſerit, duo Tarr.

probatum fuiſſet) probaretur fuiſſe, concil. quod defendi poteſt, ſed non æque placet.

quod ſi prior) ſcribendum eſt, quod ſi prior, ut eſt in trib. Tarr. quod ſi prima, concil.

ſi in prima) ſi vel prima, concil.

conſanguinitatis linea) linea conſanguinitatis, uetus Tarr. linea, concil. altera voce omiſſa.

contingerit) contigerit, ſcribendum. contingunt, concil. et duo Tarr. aptius.

in tertio gradu ſolũ modo, vel ſupra) interdicto pro in tertio, mendoſe in concil. pro ſupra malo infra, hoc eſt quarto, uel quinto, aut ulteriore. et fortaſſe non ut hodie fieri ſolet, tertium gradũ intelligit ſobrinorum, ideſt filiorum duorum conſobrinorum. ſed eorum , qui ſunt in tertio conſanguinitatis, vel affinitatis genere, ut apud Innocen. iij. in concil. generali cap. 50. et cap. 3. de conſanguinitate, quartæ collect. His verbis addit in ſcholijs Tancredus . hæc diſtinctio reprobatur infra eo. tit. diſcretionem. li. 3. hoc abice, et illud tene. T. hac de cauſa opinor a Raim. hoc eſſe caput omiſſum. uide etiã c. 6. de diuor. in hac collect.

attinere conſtiterit) attingere pro attinere, concil. non male.

ſicut vxorem recipere) ſicut uxorem ſuam recipere, concil. et duo Tarraconen. ſuam accipere, tertius.

& maritali) decetero, additur in concil. et in duobus Tarr. et maritali affectione decetero, tertius Tarr.

Cap. 3. Veniens ad nos P. præſentium lator) lator pręſentium P. concil. parte 12. cap. 4. titulo de eo, qui conſanguineam vxoris ſuæ , uel ſponſam patris ſui, uel conſanguineam ſponſæ propriæ cognouit. Veniens ad nos P. lator, et infra. uetus Gregor. præſentium lator, Cont. et alij. addit autem Contius cetera a Raim. prætermiſſa. lator præſentium , eſt etiam in ueteri Tarraconenſi.

præſentauit) ſic etiã Contius. reportauit, concil.

quod quandam duxit in uxorem) quod cum quandam vxorem duxiſſet , concil. quod quandam in uxorem duxerat, Contius . duxerat pro duxit, duo Tarraconenſes. vox in omittitur in eorum altero.

quam quidam) ſic etiam Contius. uoce quam cõcil. carent.

diſſuaſerunt ei) ſic in concil. ſuaſerunt, Cont. ei voce omiſſa.

ex quo eam) vox ex non eſt in concil . neque in tribus Tarr. neque in Contiano. in pro ex, Barcin.

non cognoſcere) ſic etiam Cont. carnaliter cognoſcere, concil. non male.

Contingit autem) ſcribo , Contigit autem, ut eſt in concil. et apud Contium, et in duob. Tarrac. Contigerit, eſt in tertio.

ſicut dicit) ſic etiam Cont . ſicut dixit, concil.

quod pater ſponſæ duxit) ſic etiam Cont. quod pater ſponſi ad lectum ſponſi duxit, Barcinonen. quod nondum probaui. quod pater iuſſit, concil. non recte. ſponſi pro ſponſæ, duo Tarracon. olim.

quam in huius lecto iacentem ipſe) eius pro huius , Barcin. et Cont. aptius. uox ipſe a Contio eſt omiſſa. in lecto huius iacere, quam, concil. vox ipſe ut arbitror ad P. hoc eſt Petrum refertur , non ad patrem ſponſæ.

Trãſacto uero menſe) ſic etiam concil. et Cont. autẽ pro uero, uetus Tarraconen. Cum, additur ante hæc verba in alio Tarraconen . recenti manu.

coëgerunt ipſum , ut cum ea matrimonium conſummaret) coegerint, unus Tarr. vox ipſum neque apud Contium eſt, neque in concil. vt matrimonium cum ſponſa ſua conſummaret , concil.

Tuis igitur inquiſitionibus &c.) Ante hæc uerba eſt in concil. Tu uero audita eius confeſſione, ipſum cum litteris tuis ad ſedem Apoſtolicam tranſmiſiſti . Tuæ igitur inquiſitioni etc. ſic etiam eſt in duobus Tarr. exceptis tribus ultimis uerbis. eiuſdem pro eius, eſt in Barcin. et tranſmiſiſti pro tranſmiſiſti, non recte . hæc quoque poſtea ſunt. Cõſulens, ſi illam habere debet pro uxore, cuius matrem cognouerat; et quæ ſibi eſſet pænitentia iniungẽda. T. reſp. uetus Gregorianus alijs omiſſis. Inquis. t. t. reſp. Cont. et alij.

quod ſi occultum eſſet huiuſmodi peccatum &c.) huius delictum, concil. multa omittunt Raim . et Cont. vide cap. 1. hoc titulo collect. 3.

quod publice contraxiſſet) ſic etiam in concil. contractum eſſet, unus Tarr.

Vnde ſi) Verum ſi, concil.

quod matrem ſponſæ cognouit) quod matri ſponſæ carnaliter adhęſit, cõcil. ſed ſuſpicor aliquot verba deſiderari. quod ſi matrem ſponſæ ſuę cognouerit carnaliter, vetus Greg. cognouit, Cõt. et alij, voce carnaliter omiſſa.

ſi ſponſæ numquã carnaliter adhæſit) et ſponſæ nũquam ante carnaliter adhæſit, uetus Greg. voce ante carẽt Cõt. et alij. hæc omnia in cõcilijs deſiderãtur. ſi ſpõſam nũquã cognouit, unus Tarr.

imponenda eſt ei) vox ei nõ eſt in cõcil. eſt in Gregor. ut caduca notatur in vet. Tarr. olim enim deſiderabatur.

pro adulterio) ſic Raim. de adulterio, concil.

& exinde peracta pænitentia uel parte ipſius pænitẽtiæ) vox ipſius non eſt in cõcil. qua peracta, uel parte ipſius, Raim.

& illa alij nubere) ſic etiam in concil. alia pro illa, unus Tarr. hæc omittunt Raim. et Cont.

& pater ſponſæ &c.) hæc clauſula neq. eſt in concil. neq. in Gregor. ſponſi pro ſponſæ, duo Tarrac.

cognouerit) ſic etiam in concil.cognouit, Raim.
poteſt accipere) ſic etiam Raim. poterit pro poteſt, concil.
Cap.4.*Idem*) Idem eidem in eodem, in concil. parte 50.cap.4.et cap.3. Idem in eodem libro ij.(alias xij.) Vu.Albanenſi Epõ Vicario noſtro.Sic etiam cap.5.de tempor. ordinat.in hac collect.Alex.iij. W.Alban.Epõ.
De illo,qui) De adoleſcẽte,qui,concil.Ante hæc verba fortaſſe addi debuit. Pars cap. Ex tuarũ. ex d.c.3.
filiam eiuſdem ſibi poſtea in matrimonio copulauit) poſtea in,vetus Tarr.omiſit. filiam eius poſtea matrimonio ſibi copulauit,concil.
quod ſi delictum eius etc. occultum exiſtit) ſic etiam in concil.referuntur hoc loco a Vincentio Hiſpano,et Tancredo Bononiẽſi veterum opiniones,Melendi ſiue Menendi Hiſpani,qui putabat hunc debere reddere debitum, B.et Laur. qui negabant propter conſcientiã.Petrus Corbolienſis,quem alibi P. Hiſpanũ appellari diximus,diſtinguebat gradus ab eccleſia, et iure diuino prohibitos.Tancredus opinionem B.et Laur.ſequebatur cum diſtinctione Innoc.iij. de ſenten.excom.inquiſitioni.lib.3.dicti Petri Hiſpani mentionem inuenies in ſcholijs Gratiani.33.q.1.c.3.P. de Corbolio præceptor Innoc.3.fuit,vt apparet ex libr.1. regiſtri eiusd. epiſt.467.et lib.2.epiſt.49.
nec eſt ab vxore,quæ tanti) nec ab vxore tanti,cõcil.et duo Tarr.
Si autem id publicum,& notorium) Si vero id notorium,concil.
et perpetuo ſine ſpe coniugij permanere) et ſine ſpe coniugij perpetuo permanere, concil. prioris edit.vox perpetuo in Suriana editione deſideratur.
Cap.5.*Idem Verulan.Epiſcopo*) Verulano Epõ, in eodem libro,concil.d.parte 50.c.5. intelligo aũt ſumi hæc ex libro ij.ſiue xij. regiſtri Alex. iij. Vemulan. pro Verulan. eſt in vno Tarr. Verualon.in altero.vtrumq. mendoſum exiſtimo.
ad noſtram præſentiam) audientiam,concil.
f.t.) fraternitati tuæ,cõcil.et duo Tarr.apertius.
ne ex abſentia) abſtinentia,concil. et vnus olim Tarr.de pro ex,vetus Tarr.ſed duo Tarr. voce eadem ex carent.
deterius forte contingat) ne deterius tibi aliquid contingat.Ioan.c.5.*ἵνα μὴ χεῖρον τί σοι γένηται.*
diſſimulare poteris) huiuſmodi diſsimulationes Raim.recte omiſit.ſunt etiam aliæ conſtit. ſimiles in concil.parte 12.a Bern.et Raim.omiſſæ.
non tamen vt eis) ad hoc,additur in concil. et in tribus Tarr.(et non) pro non, eſt in veteri Tarrac.

TIT. XIIII. DE CONſanguinitate, & affinitate

ſanguinitate, & affinitate) ſic etiam Raim.et Cont.vel pro et,vnus Tarr.

CAP.1.*Lucius iij.Spalotñ.Archiepiſcopo*) Spalentinſi,vetus Tarr.Spatolen.alter.Spoletan.tertius. Spalatren. malo, aut Spoletano Epiſcopo.
Pars c.Super eo,quod) Integra clauſula exſtat c. 3.de bigamis non ordinan. in hac collect.cuius inſcriptio eſt,Lucius iij.Spoletano * Archiepõ. ſic etiam ſub tit. de ſimonia c. 18. Lucius iij. Spaloton.Archiepõ. Pars c. Super eo, quod. ſed in duob.Tarr.illic eſt,R.Spalaton.in tertio eſt,Spalat.ego R. Spalat. in trib. his capitib. ſcriberem. Spalen. Archiepõ,Raim.et Cont.
et quinto) vel in quinto,vetus Tarr.
contra ſacrorum) ſanctorum,tres Tarr.
ſub ſilentio,et diſſimulatione) hæc eſt cauſa,cur a Raim.ſit hoc caput omiſſum,vt alia.vide cap.5. tit.13.ſic etiam Gregorius cum Britannis diſpẽſatione vſus eſt.vide apud Grat.35.q.2.et 3.cap. 20.et q.5.c.2.p.quædam.Burch. lib.7. c.19. et 20.Iuon.parte 9.c.55.et 56.decreti,et lib.7.tit. 8.c.4.them.1.et lib.7.tit.10.c.4.et 5. Panor.et Anſel.lib.10.c.31.et 32.et Greg.lib.12.epiſt.31.et ad interrog.6.Auguſtini Cantuarien.
Cap.2.Alex.iij Caſſinen.Abbati) Caſin. Abbati, vetus Gregor.Caſsi.alter vetus. Caſsin. vnus Tarr.olim Caſſain.Caſſ.alter Tarr.Idem Caſſinien.Abbati,concil.parte 6.c.32. ſed vox Idẽ refertur illic ad Innoc.iij.vel potius ij. Caſsien. Abbati,Cont.et alij.
Ex litteris tuis ad nos directis) ſic etiam cõcil. vox tuis nõ eſt in vno Tarr.trib.poſteriorib. verbis carent Raim.et Cont.
inductam mulierem) mulierem viduam, concil. quandam viduam,Raim.
et cognoſcens carnaliter etc.) ſic etiam in concil. et carnaliter cognouiſſet,et infra.Raim.addit autem Cont.alia ab eodem R.omiſſa.initio tamen non recte ſcribit,et cohabitaſſet.
Mundualdus virum mulieris traxit in cauſam) ſic etiam concil. Mundualdum,Cont.non recte.Mundoaldus,tres Tarr.nomen officij eſt in Apulia,R.ſiue,vt interpretor, Ricardus natione Anglus.in alio veteri ſcholio eſt.ideſt procurator,ſecundum qnoddam idioma. Sic poſtea cum procurator idem dicatur in hoc reſcripto,Alanus addidit, improprie procurator

Mun-

Mundualdus dicitur,qui non habebat a muliere mandatum.Ego ordinem verborum muto. Mundualdus mulieris virũ traxit in cauſam. De Mundualdo vide leges Longobardorum lib.2. tit.10.qualiter mulieri liberæ alienare permiſſum eſt,et tit.11.qualiter Mundualdus amittat mundium.non procuratorem interpretor, ſed magis tutorem,ſiue curatorem.vt apud veteres Romanos mulieres erant in perpetua propinquorum tutela.
illam in poteſtate ſua poſitam) vox ſua non ad virum,ſed ad Mundualdũ refertur. obſcure hoc Laurentius ſignificat his verbis. Aliter accipitur poteſtas inſt.de tutelis.in prin.et ſic ſoluitur illud contrar.Laur.
iuramento firmarunt) ſic in concil.quaſi iuramẽto firmauerunt,Cont.non optime.
quod ab initio alter) ab anno,pro ab initio, concil.et duo Tarr.ab anno et plus, Barcin. quod ab anno alter,et plus,Cont.
maritalem conſenſerunt) conſenſerat, concil. et Barcin.et duo Tarr.ſed in altero eorum, conſenſerant, olim fuerat. quæ vox eſt in tertio Tarr.conſenſerat maritalem,Cont.
inſimul cohabitarent) ſimul cohabitarunt, concil.inſimul cohabitent, vnus Tarr. habitarent inſimul,Cont.
nec iuramento mulieris fidem procurator habuerit) nec iuramento fidem mulieris procurator habuit,concil.et duo Tarrac. habuerit, duo item Tarr.cetera,vt concil.nec iuramẽto, nec fidem mulieris procurator habuit, Cont. non ſine mendo.
exegit eam) ſic in concil. exigit, tres Tarrac. et Cont.
quod cum vir facere) publice facere, concil. plenius.(quod) tandem cum vir, Cont. Tandem cum vir,Raim.
in conſpectu eccleſiæ) ſic in concil.eam in cõſpectu eccleſiæ ſubarrare,Raim.
præfatæ mulieri coniuges) cõiugem,Barcin.et duo Tarr.mulieris pro mulieri, concil. et tres Tarr. multa Raim.et Cont.omittunt.
in quinto gradu) vel ſexto,additur in concil.
et primo genere affinitatis) hæc in vno tantũ Tar. addita ſunt,in alijs tribus nulla ſunt, neq. in concil.neq. in Barcin.ſcilicet pro et, Tancred. qui notat in quibuſdam libris hæc addi, ſed gloſſam eſſe ſuperiorum verborum: ſic enim loquitur. Veterib. autem gloſſæ ſunt obſcura verba,quæ interpretatione indigent: hodie ita ſcholia dicimus improprie,vt Tancr.et ceteri.
quia pater illius) iſtius,tres Tarr.eius,cõcil.quod iſte,Raim.et Cont.
in quarto gradu conſanguinitatis attigerit) ſic in concil.attingit,Raim.in omiſſo. mutat autem perſonas,quod enim Alex.de patre,hæc de filio dicit.
vidiſſe iurauit) audiuiſſe malo,quam vidiſſe, vt eſt in trib.Tarr.et in concil.et in Gregor. vno veteri excepto,in quo eſt audiſſe.
alius autem noluit id iuramento firmare) vox autẽ omiſſa eſt a Raim.alius autem id iurare voluit, concil.mendoſe pro noluit.
et ob hoc etc.) ſic in concil.eadem verba ſunt in Contiano libro,in quo adduntur a Raim.prętermiſſa.
præfatam mulierem) ſic etiam Cont.viduam pro mulierem,concil.
Proceſſu vero) vox vero non eſt in vet.Tar.ſolo.
Mundualdi) ſic in concil.Mundoaldi,tres Tar. Medualdi,Cont.non recte.
præfatus publice) præfatus vir publice, concil. et Cont.aptius.
fere cum vxore per annum) cum vxore,in vet.Tar. deſiderantur.fere per annum cum vxore,concil.et Cont.et duo Tarr.non male.
et iurarunt duo) et iurauerunt duo, concil. et Raim.viri,additur in duob.Tarr.
coram Archipresbytero plebario) corã Archiepõ plebano,concil.mẽdoſe.Plamboriæ, vetus Tar. pro plebario.Plambariolis,duo Tarr.in quorũ altero presbytero eſt pro Archipresbytero. Plubacenſi,vetus Gregor.Plumbarolę,alter vetus,et Cont.et alij.forte Palumbariæ,ſiue Palumbarolę ſcribendum.
vt dicis) velut dicis,concil.vt dicunt,vnus Tarr. omittunt omnia Raim.et Cont.
in quinto gradu conſanguinitatis patri præſentis viri) viri pręſentis,concil.patris pro patri,duo Tarr. ſuperſtiti quinto conſanguinitatis gradu coniunctus,Raim.
Unde quia etc.) hęc ſunt in concil.omittuntur a Raim.et Contio.
ſentiunt) ſic in concil.faciunt,vetus Tarr.
noſtris litteris quæris) meis quęris litteris, concil. non optime.
d.t.per A.ſ.pr.) dis.tuæ,pro d.t.duo Tarr. vox pr.in trib.deſideratur.omnib.carent Gregor. diſcretioni tuę per A.ſ.concil.voce pr. omiſſa.
ante tuam præſentiam) ſic concil.et Raim.ante te, duo Tarr.
et faciens) et facias,concil.et Raim.
adhuc inquiras) ad hoc pro adhuc,duo Tarr. ad hæc,tertius,et Cont.et adhuc,concil. recte autem Cont.addit a Raim.omiſſa.
a quibus) ſic in concil.et in quibus, addit Cont. me parum probante.
non eſt iam dictum) ſic etiam in concil.non eſt ad eorum dicta iam dictum,Cont.plenius.

 ſimi-

ſimiliter)hæc vox in uno tantum Tarr. deſidera
tur.

& omni exceptione maiores inueneris)ſic in concil.
vox et non eſt in Gregor. inueneris meliores,
vetus Tarraconenſis, quod nondum proba-
ui.

patrem ſuperſtitis)ſic in concil.ſuperſtitem, Rai-
mund.et Cont. viri, addit vetus Tarraconen-
ſis.

in quinto, uel ſexto gradu conſanguinitatis attigerit)
vox in omittitur a ueteri Tarr.uox conſangui-
nitatis a concilijs.quarto gradu conſanguinita
tis attingit,Raim.

ut a proprijs)ac proprijs,concil.et proprijs, duo
ueteres Gregor.ut pro et, Cont.et alij, et unus
Tarraconenſis. uel proprijs,alter Tarraconen-
ſis.

uſque ad ſeptimum gradum)ſextum,concil.omit-
tunt omnia Raim. et Contius. Ante conſtitutio
nem generalis concilij ſub Innocen.iij. hæc ſe-
ptimi gradus prohibitio obtinuerat.ſed an gra-
dus acceperint, ut iuris conſulti ſub titulo de
gradibus,an ut Alex.ij.cap.2.apud Grat.35.q.
5.quærendũ. Huius collectionis tempore certũ
eſt Alexandrinam conſtitutionem fuiſſe rece-
ptam.

prudentiam tuam uolumus non latere) ſic multi
Gregor.et Cont.te volumus non latere, uetus
Raimun.liber .prud.tuam nolumus latere,con
cil.

quod perſonæ &c.)hæc ſunt in concil.omiſſa ſunt
a Raim.et Contio. Hac de re actum eſt diligen-
ter ab Innocen.iij.cap.52.cõcilij generalis.et ex
ſtat in 4.collect.cap.6.hoc titulo.

ſuper his nequaquam ignorent)ſic etiam in concil.
non ignorent,Raimundus,et Cont.alijs omiſ-
ſis.

TIT. XV. DE SOBO-
le ſuſcepta ex ſecundis nuptijs.

CAP.1.*Canonicis Mutin.*)Mi.uetus Tarraco
nenſis.

ex parte veſtra requiſiuit) quæſiuit,tres Tarraco-
nen.

prioris uiri in præſcripto) vox uiri deſideratur in
duobus Tarr.et in eorũ altero eſt ſcripto pro præ
ſcripto.ego nihil muto.Cur hac de re nihil Greg.
9.retulerit,apparet ex conſtit.concilij generalis
ſub Innoc.3. cuius initium eſt, Non de-
bet.

Cap.2.Verulan.Epo)Murelan.Epo,uetus Tarra-
conen.

de Tracterio)de Caſſio,Barcin.

carnaliter cognouit)vox carnaliter in uno Tarr.
non eſt.

nos mandaſſe)nos mandare,uetus Tarraconen-
ſis.

ut id)ut idem,Barcin.

prohiberes) prohibeas, uetus Tarraconen-
ſis.

Sane ſcire uolumus &c.)hæc ad titulum de teſti-
bus, ſiue ad titulum de conſanguinitate perti-
nent. Prior pars hoc tempore nullam pateretur
quæſtionem, nec id matrimonium impedire-
tur.

*ſed in parentela,et matrimonio teſtimonium ſufficit
ex auditu*)alius caſus eſt de confeſſione ſolutę pe
cuniæ, ut 3.q.9.par. de his.quartus in memoria
facti operis. Dig.de probat.ſi arbiter. de aqua
plu. arcen. in ſumma.p. antep. quintus caſus,
Cod.de teſtam.hac cõſultiſſima.1.reſp.Vincen.

TIT. XVI. DE FRIGI-
dis,et maleficijs) maleficiatis, Raim. maleficia.
unus Tarr.

et impotentia coëundi)hæc in vno Tarr.et in vete
ri Gregor.deſiderabantur.habent alij veteres,et
recentes.

CAP.1.*In B.lib.xix.*)In Brocardo,tres Tarr.
et vetus Greg.in quo cetera deſiderantur.In
B.xx.alter vetus.ex Brocardico lib.xiiij.Cont.
alias x.in marg.xviij.alij editi, et unus Tarrac.
In Brocardi lib.xiiij.Barcin.Exſtat Burchardi
Vormacienſis Epi decretorum liber,in quo li-
bro xix.agitur de pœnitentijs.illic uerba huius
capitis exſtant. Alanus huic capiti quaſi ſine no
mine auctoris fidem abrogat. Sed Burch. ait ſe
ea, quæ dixit, ſumpſiſſe ex veterum libris,his
verbis in calce capitis octaui. Hæc omnia de
canonibus,et de ſanctorum patrum ſententijs,
et de Hieronymo, Auguſtino, Gregorio, Theo
doro,Beda,et ex pœnitentiali Romano,uera col
legimus.forte iura,uel uerba pro uoce vera ſcri
bendum.

Accepiſti mulierem &c.) In mendoſum librum
incidit Contius,cum ait,ex 1.comp.tit.de ſobo
le ſuſcepta ex 2.nuptijs.ſuſpicor titulum, ſiue
rubricam de frigidis etc. in eo libro ſcribi c.2.
magno librarij flagitio.

& per aliquod tempus habuiſti)ſic etiam Raim. et
habuiſti eam aliquod tempus,Burch.

per menſem,aut per tres, aut poſtremo per annum)
vox per non eſt apud Burch.et in libris Tarr.nu
tat.eſt enim in aliquibus libris,et in eiſdem adie
cta nonnumquam veteri ſcripturæ.uel tres, eſt
in uno Tarr.vox poſtremo non eſt in Barcin.ne
que in Gregor.cetera,ut edita ſunt.

nunc primum)et nũc primum,Raim.et tunc pri-
mum,Burch.

frigidæ naturæ)frigidum natura,vetus olim Gre-
gor.ſolus non male.

ita ut)ita quod,uetus Greg.tãtum.vox ita in ve-
teri Burch.libro non eſt.

coire cum illa) ea,Burch.et uetus Gregor.cum ea
coire,uetus Tarr.ut editum eſt,alter uetus Gre-
gor.et Cont.et alij.

eadem affirmat)voce eadem caret uetus Gregor.
ſolus.

ſi probari poteſt per uerum iudicium) et ſi probari
poteſt per rectum iudicium,Burchar.et probari
per uerum iudicium poteſt, duo ueteres Gre-
gor.et probari poteſt etc.Cont.et alij. ſi poteſt
probare,quod uerum ſit,per iuſtum iudicium,
Gregor. apud Grat.33.q.1.c.1.et 27.q.2.c.28.et
Iuo. lib.6.tit.10.c.4. Panor.et parte 8.c. 178.de
creti,et Burch.lib.9.cap.4.et Anſel.lib.10.cap.
24.

ut dicitis,ſeparari poteſtis)ut dicis, ſeparari potes,
Barcin.ſolus.

reus periurij)qui iurauerint,periurij crimine rei
teneantur,Gregor.apud Grat.33.q.1.cap.2.et I-
uon. parte 8.c.182.decreti, et Burch.lib.9.c.44.
et Anſel. lib.10.c.23. iurauerant pro iurauerint,
eſt in ueteri Grat.libro. Greg.2.dicitur ab Iuo-
ne lib.6.tit.10.c.5.Panor.

reparare debetis)ſic etiam duo veteres Gregor.de
bes,uetus Tarr.debebis, Cõt.et alij.renouare de
betis, Burch.

aut ad eius miſſum)ſic Burch. vox ad non eſt in
uno Tarr.neque in Gregor.cõmiſſum pro voce
miſſum, uetus olim Gregor.neutra vox placet,
ſed vicarium mallem.ſed uide cap.4.de regula-
ribus in hac collect.

ſe proclamauerit,& dicet) dicit,Burch.et duo Tar
rac.reclamauerit dicens,uetus Gregor. procla-
mauerit dicens,alter vetus,et Cont.et alij.

& negat &c.)hæc omittunt Raim. et Cont.ha-
bet Burchar. et certe ſuperuacanea ſunt, ut a-
lia non pauca,ſumpta ex imperitorum ſermoni
bus.

tu autem affirmas,quod vxor tua ſit)ſic etiam Bur-
char. tu autem in contrarium affirmas, uetus
Gregor.vox in non eſt in altero ueteri,neque in
alijs editis. Recte mutauit Raim. dubia Burch.
verba.

quod caput es mulieris)ſic etiam Raim. mulieris
es,Burch.quia vir caput eſt mulieris, ex conci-
lio apud Compendiũ cap.20. Burch.lib.9.cap.
42.Iuo parte 8.cap.180.decreti, et cap.8.dicti
tit.10.Panor.et Grat.33.q.1.cap.3.ſumũtur autẽ
eadem uerba ex epiſt.1.Pauli ad Corinthios ca
pite 11. quo etiam capite dicitur vxorem uiri
gloriam eſſe.ſimilis ratio eſſet, ſi diceremus ab
eodem Apoſtolo dictum eſſe,uxores viris ſub-
ditas eſſe oportere,ut dicitur in epiſt.ad Ephe-
ſios cap.5.et ad Coloſſen.c.3.et in epiſtola 1. Pe
tri Apoſtoli cap.3.ſed hæc negat ſe uxorem eſ
ſe,quæ ſpadoni nupta ſit.

ſi ſe proclamare uoluerit) voluerat, Burch.vox ſe
non eſt in Gregor.neq.in duobus Tarr.voluit,
eſt in uno veteri Gregor. et in multis editis,et
in tribus Tarraconen. uoluerit, in altero ue-
teri Greg.

cito,et in paruo) ſic Burch. cito enim, et paruo,
vetus Greg.in paruo,alter uetus, et Contius.et
alij.

ſcire mulier poterit) potuit,tres Tarr. et Burch,
ſcire potuit,Raim.

Si autem ſtatim)vox ſtatim in uno Greg.deſide-
ratur. Si autem ſe ſtatim,Burch.

aut poſtremum ſi poſt duos) voce ſi caret Burch.ſe
pro ſi,eſt in tribus Tarr.ſed in uno eorũ deletũ
eſt.aut duos,Raim. et Cont.alijs omiſſis.poſtre
mo pro poſtremũ, Barcin. poſt vocẽ duos ad-
dit Burch. ſe,non recte,cum eadem vox eſſet
prius ſcripta ante vocem ſtatim.

aut ad eius miſſum)uel pro aut, Burch. aut eius
miſſum,Raim. editis verbis addit ſe uetus Tar
rac.non recte.

dicens volo eſſe matrem)ſcribe mater,ut eſt in tri-
bus Tarr.et in Barcin.et in Greg.in uno tamen
veteri Greg. vox dicens non eſt. dicens, uolo
mater eſſe,Burch.ſumuntur hæc ex verbis Gre
gorij apud Burch. Iuonem,Anſel.et Grat. d.c.
2.cau. 33. q.1. Quod ſi mulier cauſatur, et dicit,
Volo eſſe mater,et filios procreare.

ſed uir quem accepi)ſed quia uir etc.Burch.et Bar
cin.et unus Tarr.quia pro ſed,alter Tarr.ſed i-
dem vir,tertius.omnib.caret vetus Greg.ut edi
tum eſt,alter uetus,et Cont.et alij editi.

Si probari poteſt etc.)de his verbis ſupra dictũ eſt. eadem habent Burch. et Raim.

ſi uult,nubat in domino) nubat tantum in domino,uetus Greg.ſolus.nubat in domino,ſi uult, Burch.cui uult nubat,tantum in domino:verba ſunt Pauli Apoſtoli epiſt.1.ad Corinthios cap. 7.refert Grat.33.q.2.in prin.

Cap.2.Alex.iij.Adranenſi Ep̃o)Adrenenſi,Barcin.Aderen.uetus Tarr.Adæ Remenſi,duo alij Tarr.Idem Andren. Ep̃o,concil. refertur autem vox Idem ad Vrbanum,ut opinor , tertiũ.

pars c. Conſuluit) hæc in concil.non ſunt.Integra clauſula exſtat ſub titulo de iure patronatus cap.18.in hac collectione Andrenſi Ep̃o inſcripto.uide etiam in concil.parte 15.c.15.

qui cum procreare velit)uellet,concil.et unus Tarrac.qui procreare nolit,alter Tarracon.non recte.

diuerſa ſunt)ſic in concil.ſint,unus Tarr.

et diuerſæ ſententiæ)vox et non eſt in cõciliјs.Cardinalis dixit,et male,quod nec naturalis frigiditas matrimonium impedit.Lauren. huius Cardinalis opinio in ſcholijs ueterib.Grat. notatur, in editis mentio fit 33.q.1.in fine . nomẽ huius Cardinalis adhuc quærimus.

ipſam habeat ſicut ſororem)ſic etiã in concil.ipſam ſicut ſororem habeat,unus Tarr.Iſte uero ſi nõ poteſt ea uti pro uxore,habeat eam quaſi ſororem,Gregor.apud Burch. lib.9.c.44.Iuon. parte 8 .c. 182.decreti,et li.6.tit.10.c.5.Panor.Anſel.li.10.c.23.et Grat.33.q.1.c.2.autem pro uero, habet ſolus Anſel.uxorem pro ſororem,Panor.mendoſe;voce eam ſolus Grat.utitur.

Cap.3.Abianen.Ep̃o)Ambienſi Ep̃o,ex lib.12.regiſtri,concil.parte 50.c.28.priori editione. Ambien.uetus Greg.Ambianen.Cont.et alij,quod malo.Sic eſt in Suriana concil.editione.

Quod ſedem Apoſtolicam &c.)recte Cont.addit a Raim.prætermiſſa, quæ ſunt etiam in concil. Eiſdem fere verbis utitur Innocen.3.cap.4.de officio iudicis ordinarij in 3.collect.eaq.addidit Cont.cap.10.eius tit.in Gregoriana.Integra Innocentij epiſt.exſtat lib.2.regiſtri epiſt.73.et iterum epiſt.267.

conſulis)ſic etiam concil.et d.c.4.et regiſt. cõſuluiſti, Barcin.et Cont.hic. ſed d.c.10.ut editum eſt.

non parum commendanda uidetur)ſic etiam concil.et Cont.uidetur merito commendanda,Inno.d.ep.73.et 3.collect.merito uidetur commẽdanda,d.epiſt.267.et Cont.d.c.10.

nupſit ignorans)ſic etiam in concil.nupſerit aſſerens,Barcin.et Cont.

propter utriuſq.) ſic in concil.ob utriuſq.Contius.

eſſent abſciſſa)ſic concil.abſciſſa fuiſſent, Cont.

nec ab eo)ſic in concil.necdum ab eo,Cont.

reddidit)ſic Cont.dedit,concil.

ad domum paternam reuerſa ſicut iuuenis) ſic in cõcil.ad domũ patris reuerſa, ſicut aſſeris,iuuenis, Cont.

coniugali affectu) foedere, concil.ut editum eſt, Cont.

Verum licet)ſic in concil.Vnde licet,Cont.

non conſueuerit)non conſueuerat,uetus Tarr.ſolus.

propter naturalem frigiditatem) ſic etiam concil. propter talem infirmitatem,Cont.

nec propter alia)aut pro neç, concil.uel , Contius.

conſuetudo generalis)vox generalis non eſt in cõcil.eſt apud Cont.

matrimonium diſſoluatur) ſic etiam Cont.matrimonia diſſoluantur,concil.

ſi ſecundum illam)ſic etiam concil.eandem pro illam,Barcin.et Cont.

ſicut enim puer,quia) qui,cõcil.et Cõt.Sicut puer qui,Raim.

ſic quoque qui impotentes ſunt)ſic etiam in concil. ſic quoq.impotentes,Barcin.alijs omiſſis.ſic impotentes ſunt, vetus Gregor.ſic qui impotentes,alter vetus.ſic qui impotentes ſunt,Cont.et alij.

minime apti)non apti,Barcin.ſolus.

reputantur) reputandi , uetus Gregor. tantum.

Poſt verba huius capitis ſequitur in concil . Idem eidem in eadem epiſtola.Sane de canonico etc. ut cap.7.de regularibus in hac collect.cuius inſcriptio mendoſa eſt.Idem Abiatino Epiſcopo.

Cap.4.O.Verulano Epiſcopo) electo pro Ep̃o, Barcin.et tres Tarrac. O. in uno eorum trium deſideratur.

Litteras tuas recepimus)accepimus,duo Tarraconen.

in eodem lecto)loco pro lecto,unus Tarr.

maleficio ſuo)vox ſuo ambigua eſt,et ad mulierem aptius refertur, quam ad virum:ſed malo eam tollere.

impeditus,quod)impeditus ita,quod,uetus Tarrac.

multa uerba)verbera,malim,preſertim ſi maleficij cauſa fuit.

tibi conſtitit)cõſtiterit,unus Tarr.quod nõ æque placet.

propter quæ) quod pro quæ , duo Tarraconenſes.

homicidij reatum)homicidium,unus Tarr.

nos conſulere)vox nos in uet.Tarr.non eſt.

TIT.

TIT.XVII.DE MATRI

monio contra interdictum eccleſiæ celebrato)contracto,Barcin.et duo Tarr.et vetus Gregor.omittitur in tertio Tarr.vox celebrato. De matrimonio cõtracto contra interdictum eccleſiæ,Cont. et alij non optime.

CAP.1.*Cæleſtinus Papa Florentinæ eccleſiæ*)ſic etiam Grat. ſiue Palea 35.q.6.c.2.Cæleſt.Papa Florent.Ep̃o,uetus Greg.Cęl.iij.Flor . Ep̃o, alter uetus.Clemens iij.Papa Florentino Ep̃o Cont.et alij.Cæleſtinus,in marg.Cont. ego Cęleſtini ſecũdi eſſe hoc caput ſuſpicor.nam neq. in volumine Gratiani,neq.in prima collectione ullum reſcriptum exſtat Cæleſtini tertij.Siquis Cæleſtini primi eſſe dixerit , pæne contumelia adfecerit ſanctiſſimum virum.

Videtur nobis,quod ſecunda &c.)Recte Cont.addit,quæ omiſſa fuerunt a Raim.leguntur eadem apud Grat.ſiue Paleam.

& ſi primam)etiam ſi primam,Palea,et Cont.et tres Tarr.

& ordinem)et ordinationem,vnus ex veteribus Grat.libris tantum.

tamquam inordinatum) hæc Palea omiſit,habet Contius.

tam diuinæ,quam humanæ legis auctoritas proclamat.)ſic etiam Cont.tam diuinę legis,quam humanæ auctoritas proclamat,uetus Tarr.tam humanæ,quam diuinę legis proclamat auctoritas, Palea editus.ſed in trib.ueterib.eſt,tam diuinæ, quam humanę legis etc.

ea,quam)eam,quam,uetus Tarr.ſolus.

vxor non eſt,eam cogendus eſt recipere)ſic etiã Palea, mendoſe Contius:vxor,non eſt cogendus eam recipere.

conſeruetur) ſic etiam Cont.ſeruetur,Palea.

& educetur)hæc in vet.Tarr.ſolo non ſunt.

occaſionem peierandi) ſic etiam Cont.peccandi, Palea.

& alios decipiendi)ſic etiam Palea.alias pro alios, Cont.non inepte.

Quod autem parentes)ſic etiam Palea,Quia parẽtes,vetus Greg.Quod parentes, alter vetus, et Cont.et alij.

in teſtificatione filij vel filiæ)in teſtificationem,tres Tarr.ac Palea.et pro uel,Palea.in teſtificatione ſuorum,Raim.aptius.deſiderari enim aliæ perſonæ videbantur.

quam legib. approbatur)ſic etiam Raim.ſimiliter, additur in Barcin.et in duob. Tarr.ante uerbũ approbatur.ſed in altero Tarr.ea vox deleta eſt. legibus approbata,Palea,voce quam omiſſa.

et tam diuinis,quam humanis legib.ſimiliter approbatur)confirmatur pro approbatur,eſt in trib. Tarr.et in duob.ex his vox ſimiliter omittitur. in tertio vtriuſq. verbi , ſimiliter approbatur, veſtigia exſtant. omnia verba in Barcin. et in Gregorianis omiſſa ſunt.quam diuinis , et humanis legib.approbatur,Palea.

In dirimendo enim matrimonio)vox enim nõ eſt in Barcin.omnia omittunt Raim.et Cont.autẽ pro enim,Palea,cetera,vt edidimus.

ideo maxime parentes recipiuntur) ſic etiam Palea.ideo maxime, Barcin. omittit. Ideo enim maxime parentes,Raim.

ſiue ſi defuerint)ſic Palea.ſi vero defuerint, Barcin.ſi deſtiterint,vetus Greg.et ſi defuerint,alter vetus,et Cont.et alij.

tum teſtibus)ſic etiam tres veteres Grat.libri , et vetus Gregor.cum pro tum,Palea editus,et vetus Tarr.et alter vetus Raim.liber, et Cont. et alij editi.

tum etiam exercitatione) ſcribendum ex recitatione,vt eſt in Gregor.et in Barcin. et in vno Tarr.in quo olim fuerat,vt editum eſt.vox etiã in veteri Greg.non erat,cum exercitatione , et recitatione,Palea mẽdoſe,etiam in Antonianis libris,hoc eſt Ant.De mocharis,et Ant. Cõtij. ſed in trib.veterib.meis eſt,tum ex recitatione.

ſcire laborat)ſcire laboraret ,vetus Tarr. ſolus, et ſine riuali.

quia igitur alij melius ſciunt &c.)hæc omittunt Raim.et Cont.vſq.ad illa,qui enim melius.ſunt in Gratiani libris.et quia melius, quã alij ſciunt ideo,etc.Barcin.

ſimiliter recipiuntur in teſtificatione)ſimiliter etiam recipiuntur,et in teſtificationem, Grat. editus, ſiue Palea.ſed in veteribus eſt,teſtificatione.

matrimonij gratia)Palea voce gratia caret.

ita vt ſi non interſint)ſic etiam Palea.et pro vt,vetus Tar.non optime.interfuerint pro interſint, Raim.

in criminalibus)cauſis,addunt tres Tarr.et Raim. et Palea.

in matrimonio vero contrahendo) voce vero Palea caret.coniungendo pro cõtrahendo, Raim. cetera,vt edita ſunt.

ipſius coniugij)ſic etiam Palea.et,ante hæc verba addit vnus Tarr.ex,alter aptius,et Raim.

et quia)ſic etiam multi Gregor.quia et,Palea editus nuper. quia, editio vetus ,et vnus ex veterib. Raim. libris. vt edidimus, tres veteres Grat.libri.

congrue recipiuntur)ſic etiam Palea.congrue admittuntur,Raim.et Cont.

Cap.2.Paduano Ep̃o)ſic vetus Gregor.Pad.Ep̃o, alter vetus.Paduen.Cont.et alij non recte.

quod

quod cum quidam)ſic etiam Raim. vox cum in trib. Tarr. non eſt.

iam nubilem)vox iam in vno Tarr. omittitur.

a viri ſui)a proprio viri ſui, Barcin. et tres Tarr. et Raim.

ſe deſponſari permiſit)promiſit, vetus Gregor. ſolus, non optime. deſponſare pro deſponſari, tres Tarr. quod non placet.

Cumq. fraternitas tua ei prohibuiſſet) Cumq. ei prohibuiſſes, Raim. et Cont.

non formidauit) non expauit, Raim. ſine vllo magno lucro mutauit.

vtrumq. ante te conuocaſſes, et)hæc omittũt Raim. et Cont.

domum matris)ſic etiam Raim. patris, vetus Tar. et id olim in altero fuerat Tarr. ſed poſtea ſine vlla varietate eſt in omnib. lib. ad domum matris, et in domo materna, et in Barcin. additur vox ſuæ poſt matris vocem.

ipſi ad noſtram audientiam appellauerunt)ipſa noſtram audientiam appellauit, Raim.

Verum quoniam &c.) Recte Cont. addit omiſſa prius a Raim. Vnde pro Verum, tres Tarr. quæ varietas frequens eſt in his collectionib.

enormitates eorum)aliorum, tres Tarr. et Cont.

et formam)ſic etiam Cont. et ad formam , tres Tarrac.

pr. m.)pr. non eſt in trib. Tar. neq. in Contiano.

vt ſuperius eſt enarratum)hæc omittunt Raim. et Cont. narratum, vetus Tarr. vox ſuperius in altero deſiderata eſt.

præfatam mulierem)ſic etiã vetus Greg. et Cont. et editi Raim. lib. dictam mulierem, alter vetus Gregor.

eſſe videatur)verbum eſſe non eſt in Gregor. ne Ciceronis quidquam habeant.

omni ap. et ex. ceſ.)hæc etiam omittunt Raim. et Cont. excu. pro ex. duo Tarr. apertius, excuſatione, interpretor.

pænitentia de tanto exceſſu)de tanto exceſſu pænitentia condigna, duo Tarr. et Raim. pænitẽtia condigna de tanto exceſſu, Barcin. et tertius Tarrac.

poſtquam ea)vox ea non eſt in Gregor. eam pro ea, duo Tarr. et Barcin. non recte.

ad tertium)virum, addit ſolus Barcin.

et legitime ſibi coniungi) hæc omittunt Raim. et Cont.

Cap. 3. Idem Winton. Bathon. Herforden Epis) Idẽ Vuin. Bat. et Hereford. Epis, concil. d. parte 6. c. 28. Idẽ Vigorin. et Beranton. Epis, vetus Gregor, mendoſe. Vigorien. et Baron. Contius, et alij non recte. Wigorn. vnus Tarr. Wigor. alij duo, Wig. Barcin. pro Winton. item Balth. pro Bathon. vetus Tarr. nõ optime, et Hereforden. ſiue Hereford. ſiue Herfor. tres Tarr. Huius reſcripti mentio fit cap. 20. d. partis 6. et cap. 6. de ſponſalib. huius collect. illic eadem Eporum nomina edidimus, Winton. Herforden. et Baton. et in concilijs d. c. 20. Vuinton. Hereforden. et Bathonien. quæ mihi minus mendoſa videtur.

Ex litteris venerabilis fratris noſtri Cant. &c.)ſic etiam in concil. Ex litteris Cant. Archiepi, vetus Gregor. Cantuariẽ. alter pro Cant. aptius, & Cont. et alij. Harum litterarũ mentio fit d. c. 6.

A. S. L.)Apoſtolicæ ſedis legati, cõcil. apertius. Omittunt hæc Raim. et Cont.

ad audientiam Apoſtolatus noſtri peruenit) noſtri Apoſt. concil. ad nos peruenit, Raim. et Cont.

quod cum G. de S. Leodeg.)Gilebertus de ſancto Leodegario, ſcribi potuit, vt d. c. 6. et d. c. 20. ſancto pro S. eſt in quattuor Tarr. et in Gregor. S. pro G. eſt in vno veteri Raim. libro. G. de S. Leodegario, in concil. Leodeg. eſt in duob. veterib. Gregor. Leodegario, in Contiano, et aliis.

M. filiam)ſic etiam Raim. et Cont. Mariam filiam, concil. plenius. ſic poſtea hoc eodem capite appellatur, et d. c. 6.

poſt modicum quibuſdam &c.)Recte Cont. addit a Raim. omiſſa, quæ ſunt in concil. in quib. eſt, poſtmodum quibuſdam, et in vet. Tarrac. poſt modicum tempus quibuſdam , Cont. et vnus Tarr. in quo vox tempus olim non fuerat. temporis pro tempus, Barcin.

memoratus R. cum ea præſente)ſic in concil. et in Contiano. vox præſente non eſt in vno Tarra. vox et in altero additur ante vocem memoratus, quod mihi ſuperuacaneum videtur.

per verba)ſic in concil. verbis, Cont.

ſicut dicitur)ſic etiam concil. et Cont. ſicut ſupra dicitur, vnus Tarr. voce tamen ſupra olim caruerat.

fide hinc inde)fide tamen, Barcin. ſolus.

niſi ſollemnitas)illa, additur in concil . quæ vox non eſt in Contiano.

Poſtea vero)vox vero non eſt in Gregor. Tempore vero procedente, concil.

ad alia deſideraret)ſic etiam Raim. deſiderat, vetus Tarr. deſideret, concil.

vota tranſire)vota migrare, vetus Greg. ſolus.

ſicut ex litteris ipſius accepimus)hæc ſunt in concil. neglecta ſunt a Raim. et Cont.

de præſcripto negotio)ſic in concil. et in vet. Greg. et in editis. de negotio, vetus Tarr. alia voce omiſſa. de ſcripto negotio, alter Tarr. et alter vetus Gregor. in quo additur vobis, non recte.

ſed ipſe prædicta)ſic etiam vetus Greg. præſcripta, concil. et tres Tarrac. et alter vetus Gregor. et Cont. et alij.

filiã Hug. de Spolteli M. nomine) Poſteble, Barcin. pro Spolteli. Paſtelt. uet. Tarr. Polſtebe, duo alij Tarr. filiam Hugonis de Polſtede Matildã nomine, cõcil. plenius. filiã V. duo ueteres Greg. alijs omiſſis. G. pro V. Cont. et alij mendoſe.

Poſt modum vero &c.)hæc a Raim. olim omiſſa, recte Contius addidit. ſunt in concilijs.

ſe cum Maria)ſic in concil. ſecum M. Cont mẽdoſe.

ſicut ſuperius)vox ſuperius non eſt in concil. habet Contius.

dictum eſt)ſic etiã Cont. publice, additur in cõcil.

poſtmodum accepiſſe)ſic etiam Cont. ſuſcepiſſe, unus Tarr. olim. accepiſſe, cõcil. altera uoce omiſſa.

conſtanter)ſic etiam Cont. frequenter, concil.

de uoluntate ei)eius malo, ut eſt in cõcil. et apud Contium, et in trib. Tarr.

adiciens)ſic in concil. dicens, Cont.

& ideo, quia eã, quã ſecũdo acceperat, relinquebat) ſic etiã in concil. receperat pro acceperat, uetus Tarr. relinquere uolebat pro relinquebat, alij duo Tarr. uox quia in Cõtiano libro eſt omiſſa, quod placet. apertius diceretur: et ideo ei eã, &c.

Cum autem præfatus R.)præfatum, concil. et Barcin. et quattuor Tarr. aptius. Cũ autem alia præfat. R. Contius plenius. hæc ad Matildam apte referuntur, ad Mariam, aut ad R. non poterant apte referri.

uirum reſtitui) ſic in cõcil. virum ſibi reſtitui, duo Tarr. et Cont.

& Archieps vellet primo de matrimonio cognoſcere) de matrimonio primo, duo Tarr. de primo matrimonio, concil. Cumq. Archieps vellet de matrimonio primo cognoſcere, duo veteres Greg. Cum Archieps, Cont. et alij.

ob id maxime &c.)hęc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

Maria ad Apoſtolicam appellans ſedem, uocem appellationis emiſit)vox appellans non eſt in conci. non male. M. pro Maria, uetus Tarr. olim tamẽ Maria fuerat. uox appellationis in tribus Tarr. deſiderabatur. ſedem appellans, unus eorum habet. dicta M. app. vocem emiſit, Raim.

& feſtum circumciſionis proxima &c.)hæc etiam omittunt Raim. et Cont. ſunt in cõcil. totidẽ verbis. proximæ in pręteritum, uetus Tarr. proxime præteritum, alij duo Tarr.

terminum ap.)appellationi, concil. terminum pręfatæ ap. Barcin.

Appellationi uero)ſic etiam concil. cuius appellationi, Raim.

eidem M. ſub periculo animæ, et excommunicationis) Mariæ pro M. concil. apertius. eidẽ ſub excommunicationis, Raim. et Cont. alijs omiſſis.

diſtrictius)hæc vox in ſolo ueteri Greg. non eſt.

donec cauſa ipſa)vox ipſa non eſt in uno Tarr. neque in uno uet. Greg. eſt in concilijs.

coram nobis &c.)hæc ſunt in concil. omiſſa ſunt a Raim. et Contio.

W. nomine nihilominus nupſit)Vu. cõcil. nomine W. uetus Tarr. V. nomine nupſit, duo ueteres Greg. Gu. Cont. et alij.

& ſuper hoc &c.)ſic etiam Cont. addens quædã omiſſa etiam a Raim. et propter hoc &c. concil.

quam obiecerat, apparere)ſic etiam Cont. obierat pro obiecerat, concil. ego comparere pro apparere, malim: ſed feramus, grauiora paſsi.

non uidetur)ſic etiam Cont. non videretur, cõcil.

plene cõſidimus)ſic in concil. multum pro p. e. e, Cont.

præſertium auctoritate mandamus)terminã d[illegible]m, concil. pro mandamus, non recte . mandamus, Raim. et Cont. alijs omiſſis.

partib. ante veſtram &c.)hæc ſunt in concil. non ſunt in Greg. Contio itidem conniuente.

præter conſenſum)ſic in concil. de futuro, addidit Raim. quod etiam in ueteri ſcholio eſt. nam quę de præſentis temporis conſenſu dicta ſunt; allegabantur, ſed non probabantur, ut Tancr. ait.

inter præfatum R. & Mariam) M. duo ueteres Gregor. inter præfatos R. et M. Cont. et alij. ut editum eſt, concil.

ſecunda matrimonia inuiolabiliter obſeruãda)ſic in concil. et in Greg. ſecundum matrimonium inuiolabiliter obſeruandum, duo Tarr.

ap. diffugio) appellationis pro ap. concil. obſtaculo pro diffugio, Raim. ſine magno lucro.

nequaquam debuerit, conueniens tamen non uidetur, ut)vox tamen neq. in cõcil. eſt, neq. in trib. Tarr. non debuerit, non eſt tamen conueniens, ut, Raimund. tamen uidetur, ne, Barcin.

alia tamen pœna eis debebit imponi)ſic uetus Greg. pænitentia pro pœna, alter uetus Gregor. et duo Tarr. alia enim pœna debebat eis imponi, cõcil. debetur pro debebit, Barc. debebat, unus Tarr. ei pro eis, alter olim Tarr. aliqua tamen pænitẽtia eis debebit imponi, Cont. et alij.

quia contra)ſic etiam Raim. quod contra, concil. qui contra, uetus Tarr.

hoc fecerunt)fecerint, unus Tarr. ſolus.

In fine additur in concil. Nonis Februarij. ego ante eas duas voces addo, Datum.

TIT. XVIII. QVI FILII

ſunt legitimi)ſic uetus Gregor. Qui ſunt filij legitimi, alter uetus. ſint pro ſunt, duo Tarr. et cõcil. parte 33. et Cont. et alij. Poſt hæc uerba additur in concil. et de exactione dotium poſt diuor

tium, et ad quẽ pertinet huius cauſæ cognitio.

CAP.I. *Alexander iij.*)ſic Raim.et Cont. Idem, Barcin.et concil,d.parte 33.c.3.

Herbertus lator præſentium)Herebertus,unus Tarrac.Arbertus,alter olim.Albertus,Barcin.H.cõcil.et Raim.qui ſolus cetera uerba omiſit,neq. ea Cont.addidit.

quod cum)vox cum non eſt in concil.eſt in Gregor.

neptem R.)hęc in concil.ſunt,non ſunt in Greg.

acceperit in uxorem)accepit,concil.vox in nõ eſt in uno Tarr.addita eſt in altero Tarr.in vxorẽ acceperit,Raim.

præfatus R.)et,addunt concilia ante hæc verba. R.patruus mulieris, Raim . ſine ulla cauſa,niſi quod uocem neptem omiſerat.ſic potuit auum dicere,vel auunculum.magis tamen credo verũ eſſe patruum fuiſſe,quam auum.

cum poſtea, prout dicitur)ſic in concil.licet poſtea Raim.et Cont.alijs omiſſis.

acceperit in uxorem)acceperit vxorẽ, uetus Tarrac.ſolus non male.

Inde eſt,quod f.u.per A.ſ.m.)f.t.pro f.u.vet.Tarr. fraternitati tuæ etc.concil. Ideoq. mandamus, Raim.et Cont.alijs omiſſis.

rei ueritate diligenter,et cognita,& inquiſita)diligẽter inquiſita,et cognita, concil. et tres Tarr.ſi eſt ita,Raim. et Cont.non male.

nullius ap.obſtante)appellatione pro ap.concil. omni ap.re.uetus Tarr.non obſtante ap.alter Tarr.mulierem ob,Barcin.mẽdoſe.omnia omittunt Raim.et Cont.

legitimam eſſe)ſic in concil.eam legitimam,Raimund.

iubentes prædicto R.*ex noſtra,& ueſtra parte*)inhibentes pro iubentes,concil.prædicto R.inhibẽtes,Raim.et Cont.alijs omiſſis.

ne ſæpedicta) ſic etiam concil.ne dictæ, Gregor. 9.

et heredibus ſuis)vel pro et,concil.hæc omnia Raimund.et Cont.omittunt non ſine cauſa.

ſuper hereditatem ſuam)ſuper hereditate ſua,concil.ſuper hereditate paterna,Raim.

contra inhibitionem noſtram)ſic in concil. prohibitionem,duo Tarr. veſtram pro noſtrã, itẽ duo. contra hoc,Raim.et Cont.

ſublato ap.re.)appellationis remedio,concil.apertius. omittunt hæc Raim.et Cont.

ſeueritate eccleſiaſtica percellatis)eccleſiaſtica ſeueritate percellatis,concil.ante edita. addit vetus Gregor.eum.In altero veteri eſt, eum cen.eccl. percellatis. at Cont.et alij habent,contra eũ ſeueritate eccleſiaſtica procedatis.

Cap. 2. *Cum inter* I.*ueterem conciuem ueſtrum*)noſtrum,cõcil.d.parte 33.c.5. Io.pro I.uetus Tarr. Cum inter I.uirum,Raim.et Cont.alijs omiſſis. ueterem eſt pro uirum,in uet.Greg. ſcribi autẽ debet Veterem,ut opinor;ſic Auguſti tempore fuit Caius Antiſtius Vetus.

& T.)ſic in concil.M.uetus Tarr.C.uetus Gregor. et T.alter vetus,et Cont.et alij.

lata)prolata,concil-et Raim.lata,prior concil.editio.

qui ante ſententiam ipſam &c.)hæc omittunt Raimund.et Cõt.ſunt in cõcil.excepta voce ipſam.

publice,& ſine)ſic etiam duo ueteres Greg.uox et non eſt in concil.neq.apud Cont.et alios.pace,ſiue condicione,prior concil.editio mendoſe.

matrimonium inter ſe contraxerint)ſic in concil.cõtraxerunt,tres Tarr.inter ſe contraxiſſe noſcantur,Raim.

ſtatuimus)mand.uetus Tarr.ſolus.

quos ipſi)vox ipſi eſt in concil.non eſt in Greg.

& qui conceptus ante latam ſententiam fuerat)fuerat ante latam ſententiam,concil.et uetus Tarr. et duo veteres Greg.et qui concepti ante latam ſententiam fuerant,Barcin.et qui concepti fuerant ante latam ſententiam,Cont.et alij.

non minus)ſic etiam Raim.nihilominus,concil.

& quod)et qui, prior editio concil.

et de bonis parentum ſuorum)ſic in concil.vox ſuorum non eſt in uno Tarr.et de parentum facultatib.Raim.

Quocirca uniuerſitati &c.)Quæ ſequuntur omittunt Raim.et Cont. uenerabilitati,concil. non recte.

neſtræ per A.ſ.m.)pro his etc.eſt in concil.pr.m. tres Tarr.pro m.habent.

I.*& prædicta*)ſic in concil.Io.et M.prædictæ,uetus Tarr.

et exinde) ſic etiam in concil.et inde,uetus Tar.

inter parentes eorum)celebrati,additur in concil. non male.

eis ab aliquo moleſtiam)eis a quoquam moleſtias, tres Tarr.moleſtiam,concil.cetera,ut Tarr.

uel grauamina)et pro uel,uetus Tarr.uel, concil.

*Cap.*3.*Idem Rothomagen. Archiepõ*)Arch.prior editio concil.parte 8.c.11.Idem R. Archiepõ Rothom. vetus Gregor.ut editũ eſt,alter uetus, et Contius,et alij,et poſterior concil.editio.

quod cum Nicolaus Saget ciuis tuus)pro tribus poſterioribus uerbis eſt in concil. Sagantinus. uox cum in ueteri Tarr.deſideratur.quod cum H. uetus Greg. alijs omiſſis. N.alter vetus,et Cõt. et alij.tuus ciuis,eſt in trib.Tarr.eſt autẽ aptius hoc,quam quod cap.2.dictum eſt,conciuem ueſtrum.

uxore ſua Matil.non deſponſata)nondum matrimonio,pro Matil.non,concil. Matilda nõdum, duo

duo Tarr. M. non, tertius Tarr.uxore ſua M. tunc non deſponſata, Raim.

cum eo cohabitante)ſic in concil.ſibi pro cum eo, Raim.mutauit parum apte.

ſicut dicitur)ſicut creditur,cõcil.utrũq.Raim.et Cont.omittunt.

& de ipſa filios ſuſtulit)ſic etiam in concil. et filios ſuſtulit ex eadẽ,Raim.ſine ullo lucro mutauit.

prædictus iuuenis)dictus iuuenis,unus Tar.ſolus.

contradixit gerens)ſic uetus Greg.contradicit gerens,alter uetus,et Cont.et alij.aſſerens pro gerens,Barcin.dicens,concil.

prædictus uero N.*& vxor eius Matil.*) Matilda, uetus Tarr.Matildis,cõcil.in quib.eſt Nicolaus pro N.apertius.De Matilde,ſiue Matilda vide caput vlt.ſupra tit.prox.deſideratur ea uox in Greg.prædicti pro prędictus,eſt in uno vet.Gregor.et apud Cont.et alios.prædictus,eſt in altero veteri.

eſſe negabãt)ſic etiã Raim.omnino pro eſſe,cõcil.

quod eum pietatis intuitu nutriuiſſent)ſic Raim.ordo verborum mutatur in concil.et in quibuſdã Tarr.libris.quia pietatis intuitu illum nutriuiſſent,uetus Tarr.omittitur vox eũ in uno Tarr. in altero additur poſt verbum nutriuiſſent, alia tamen manu.

mota eſſet)ſic etiam Raim.mota eſt,concil.et unus Tarr.facta eſt,alter.

& prædictus)vox et non eſt in uno Tarr.tãtum.

iuri ſtare nolebat)iniuſte petebat, uet. Tarr.ſolus.

quid de hoc &c.)hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

in tali cauſa)ſcribe caſu , ut eſt in omnibus libris.

prædictum iuuenem tibi conſtiterit eſſe filium)eorum eſſe filium,concil. Surianæ editionis. verbum eſſe in priori editione non eſt,et pro eo vox eorũ eſt ſcripta. tibi conſtiterit eſſe filium iuuenẽ memoratum,Raim.conſtiterat pro conſtiterit,vet. Tarr.quod non æque placet.

Cap.4.Idem Exon. Winton.Epĩs & Abbati Forden.)et Wigor.pro Winton.eſt in veteri Tarr. Witon.in altero mendoſe.Exon.et Vington. Epĩs,et Abbati Herfordenſi,uetus Gregor.tit. de off.deleg.Mutin. pro Vington. idem liber ſub hoc tit.Exon.et Vinton,Epiſcopis,et Abbati Herfonden.alter uetus tit.de dolo,et cont. Oxon.et Winton.Epĩs,et Abbati Herforden.idem tit.de offi.deleg.Exon.et W.unton. Epĩs, et Abbati de Herefor,idẽ ſub hoc titulo.Oxonẽſi,et Vintonien.Epĩs,et Abbati Herfor.Cõt. et alij d.tit.de offi. dele. Exonen. et Vintonien. Epĩs,et Abbati Herforden.ijdẽ d.tit. de dolo et contum.Exonien.et Vinconien.Epĩs, et Abb. Herforden. ſub hoc titulo. Ego ſcribo, Idem Exonienſi,et Wintonienſi Epĩs, et Abbati Herefordenſi.

Cauſam,quæ inter nobiles uiros F.*et* R.*de Ardenna*) S.de Arden.Cont. non recte.qui ſub hoc titulo addit a Raim.prętermiſſa,ſub alijs nihil addidit.Cauſam,quæ inter,et infra.uetus Greg.vox inter non eſt in altero veteri,neq. in editis ſub hoc titulo.Cauſam,quæ inter R.et H.alter ex ueterib.Raim.libris ſub tit.de offi.dele.F.et H. alter vetus.F.et R.Cõt.aptius,et alij. F.et H.eſt etiam in ueteri ſub tit.de dolo.F.et R.in editis, de Ardena,ſiue de Ardenna F.et R.duo Tarr.de Ardun.tertius.ego nihil muto. ſuſpicari poſſumus R.Radulfum ſignificari,ut alij,quorũ poſtea mentio fiet,uocabantur.

quondã filium Agathæ)quendã Cõt.pro quondã, cui nõ adſentior.omittit omnia Raim.ſub tit.de offi.dele.vocem quondam ſub tit.de dolo.

de natiuitate ipſius)ſic etiam Cõt.A.in uno Tarr. additur alia manu.Agathæ,in altero,quaſi ſcholij vox eſt.ipſius A.Raim.d.tit.de dolo.de natiuitate Agathæ,Raim.tit.de offi. del.

uobis fratres Epĩ,& uenerabili fratri noſtro Lundon.) hæc breuius ſignificantur apud Cont.et Londonienſi Epõ,uetus Greg.tit.de offi.del.Lond.Epiſcopo,alter uetus.London.Epõ,Cont.et alij, et uet.tit.de dolo.ubi Cont.Londonen.alij London.tres illæ voces,venerabili fratri noſtro, a Raim.neglectæ ſunt.Lundun.unus Tarr. habet non recte.

ſub certa forma)ſic etiam Cont.hæc etiã Raim.omiſit ſub alijs titulis.

uerum quoniam &c.)hęc ſub tit.de dolo,Raim.et Cõt.omittũt.unde pro uerũ,unus Tar.nõ recte.

Idem F.*de Ardenna*) Ardon. uetus Tarr.Ard. Cont.Idem R.uetus Greg.non recte,alijs omiſſis.F.alter vetus,et alij d.tit. de offi.del.

præfatum Lundon.)London.vetus Tar.Lundun. alter.præfa.Lundo.Epm,Cont.præfatum London.Epm,duo veteres Greg.præfatum Londonen.Epm,Cont.et alij d.tit.de offi.dele.

omnino habebat ſuſpectũ)vox ſuſpectũ omittitur a Cõtio.vox omnino a Raim.d.tit.de offi.dele.

dominus eſt prædicti R.)ſic etiã Cont.hoc titulo. H.pro R.duo veteres Greg.non recte.F. Cont. et quidam alij mendoſe,d.tit.de offi.dele.

ipſum amouendam) ſic etiã Raim.et Cõt.d.tit.de offi.dele. vox ipſum omittitur a Cõtio hoc tit.

loco ipſius)loco illius,tres Tar.et Cõt.et duo Gregor.illius,Cont.et alij d. tit.de offi.dele.

per A.itaq.ſcripta &c.)Ap.pro A.Cõt.hic.omittuntur omnia hæc a Raim. et Contio ſub alijs titulis.

de natiuitate prædictę A.*&c.*)hæc a Contio ſunt omiſſa.Agathæ pro A.ſcribere malo. et mox pro ſæpe dicta A.ſcribo,ſæpe dicta Agatha. Si conſtiterit,quod Agatha,Raim.et Cont.

de Auelina mu'iere)ſic ueteres Gregor. Anelina, Cont.et alij.Hæc Auelina mater Agathæ tres habuit viros Alanum,et Radulfos duos.ex tertio cognomento Sauarico,ſiue Sauariſio, ut ait Tancredus,nata Agatha eſt;Auellina dicitur ab Alano non male,vel potius Abellina,vt Abellinum oppidum a Plinio.

ipſa cum eo)eodem,uetus Greg.ſolus.

cõmorante) morante, duo Tarr.et Raim.at in tertio Tarr. vox moráte olim fuit,mox cómoráte.

nata fuerit,uel quod R filius Sauarici &c.)Sauerici, duo Tarr.Sauariſij, Tancr.Radulfus autẽ ſcribi debuit,ut poſtea appellatur.ſic etiã ab Alano,et Tancredo dicitur.Raimundus mutauit quædã, quæ obſcurius dici uidebãtur. vel R.patre dictę Agathæ ipſam A.adhuc habente uirum publice tenente nata fuerit.ſic veteres Greg.fuit pro fuerit,Cont.et alij.Mihi adhuc verba Raim.parum dilucida videntur.

ſuperſtite ſecũdo viro R.ſ. de Vindeſcen.)Wideſcen. duo Tarr.Winton.Barcin.Verent.tertius Tarr. hic mortuo Alano duxit Auellinam,Alan.

eandem Agatham)Agathen,duo Tarr.nõ male, ſi Agathe dicebatur.

& ſi de Radulfulſo) ſcribo Radulfo,ut eſt in Barc. et in duob.Tarr.et ſic appellatur a Tancredo, et Alano.Rafuldo eſt in tertio Tarr.Radul.in quarto.

non fuiſſe legitimam)filiam,addunt tres Tarr.eam non eſſe legitimã eiuſdem R.filiam,vetus Gregor.fuiſſe pro eſſe,alter vetus,et Cont.et alij.

filij Sauarici,omni oc.et exceptione poſtpoſita & ap. pronuntietis)iudicetis,Raim.et Cont alijs omiſſis ap.poſtpoſita pronuntietis,duo Tarr.

iungi,& cohabitare præſumpſerit)cõiũgi,duo Tarr. pro iungi,et,non recte.ſed in eiſdem olim fuit, quod editum eſt.præſumpſit etiam eſt in altero eorum.copulari præſumpſit,Raim.et Cont.

Ceterum ſi aduerſarius ſuus &c.)ſic etiam Raim.et Cont.c.3.de dolo.Hæ autem litteræ impetratæ uidentur a F.de Ardenna aduerſus R.Agathæ filium,qui aui hereditatem poſſidebat.itaq.hoc loço aduerſarius appellatur R.de Ardenna,vt Tancredus ſcribit.

vel iudicio veſtro) ſic etiã vetus Greg.et pro vel, vetus Tarr.vel iudicio eccleſiæ,Cont.et alij.

aut ſi ita ſicut nobis proponitur)aut etiam,Raim.et Cont.alijs omiſſis.ipſe pro ita,unus Tarr.vox nobis in altero deſideratur.

ſe abſentauerit)ſic etiã Greg.9.ſe abſentauit, tres Tarr.

a multis retrodiebus) hęc omittunt Raim.et Cõt.

nec in terra &c.)hęc etiam ab eiſd.ſunt omiſſa.

acceſſerit)acceſſiſſe,unus Tarr.

ad præſentiam ueſtram nihilominus) his etiam carẽt Raim.et Cont.

& ſine procurator veneris) veniat ,vetus Tarr. qui ſiue venit,Greg.vet.nõ recte.venit pro velit, ſcribo.veneris,Cont.et alij.

denuntiationibus)ſic etiã Raim.nũtijs,vetus Tarr.

ad domũ eius)vox eius non eſt in vet.Tarr.eſt in Greg.

ſecũdũ ordinẽ &c.)hęc etiã omittũt Raim.et Cõt.

teſtib.alterius partis)cur non vtriuſq. partis?

infra tres menſes &c.)hæc etiam neglecta ſunt a Raim.et Cont.

iuxta dictam formam) ſic etiam Raim. iuxta earum formam,vetus Tarr.non male.

ſub.ap.)ob.addit Barcin.et tres Tar.ſublato pro ſub.duo Tarr.ex illis tribus.hæc etiam omittũt Raim.et Cont.

ita quod ultra &c.)Quæ ſequũtur,a Raim.et Cõtio ſunt ut ſuperuacanea omiſſa.

ſine quæ de reſtitutione) harum litterarum mentio fit c.7.quod huic coniungi debuit.

R.*de Ardenna*)R.a.pro R.Barcin.et duo Tarr. olim.Ra.ſcribo,vt Radulfum ſignificet.

facienda)hæc vox non eſt in Barcin.

ſine quæ de poſſeſſionis &c.)hæ fortaſſe ſunt litterę c.7.cõtẽtę,quod ante hoc caput ſcribi debuit.

quæ antea)quæ a noſtra auct.uetus Tarr.

litterarum iſtarum)noſtrarum,uetus Tarr.

commiſſio noſtra)ueſtra,duo Tarr.hęc,tertius.

Cap.5.Idẽ B.Exon.Ep̃o & Abbatis Forden.)B.non eſt apud Raim.et Cõt.Herforden.pro Forden. ijdem habent,et Exonien.pro Exon.aptius.

Lator præſentium R.*non ſine &c.*)Recte Cont.addita Raim.prętermiſſa paucis exceptis.

uxores habuerit)ſic etiam Cont.habuit,duo Tarrac.non optime.

idem xl.*acras terræ*)idẽ Ha. Cont.mendoſe pro Hu.quod eſt in veteri Tarr.idem H.Barcin. idẽ V.alij duo Tar.Hugo videlicet,vetus ſcholiũ.de acris vide c.2.de eccleſ. ędifican.in hac collect.

R *contigerunt*) R.cõtingunt,Cõt.et unus Tarr. et Barcin.

Cum autem H coram etc.)Hu.pro H.uetus Tarr. idem H.Barcin.Cum autem idem R.H.coram ſæculari iudice ſuper hereditate aui eiuſdem R. patris dicti H.traxiſſet in cauſam,Raim.et Cõt. vox ſæculari in uet.Tarr.non eſt.

ei præſumpſit)præſumpſerit,unus Tarrac.ille ſibi præſumpſit,Raim.parum diſerte.

de legitimo matrimonio)adde natus,vt eſt in duobus Tarr.et in Barcin.et in Gregor.

nihil poſſit iure ſucceſſorio vindicare)poſſet pro poſſit,tres Tarr.et duo Greg.nihil poſſit in ſucceſſorio vindicare,Cont.et alij mendoſe.Hic ponitur magna gloſſa de ſucceſſionibus,quam habes in apparatu Laurentij 35.q.5.ad Apoſtolicam. Tancr.

Tancr.Laurentij verba nulla ſunt in editis Gratiani libris,ſed in veteri libro ea legi.

venerabili fratre noſtro) N.additur in vno Tarr. omnib.carent Raim.et Cont.

fuiſſet diu tractatum)tractatum fuiſſet, Raim.alia voce omiſſa.

de mandato ipſius Ep̃i *&c.*) Ep̃i N.unus Tarr.omnia omittunt Raim.et Cont.

fuerit natus)fuerat natus,duo Tarr.

ſicut aſſerit,audientiam appellauit)appellauit audiẽtiam,vetus Tarr.duo priora verba deleta ſunt in altero Tarr. eadem omittunt Raim.et Cont. ſcribentes,ad noſtram extitit audientiam appellatũ.

ſed eo veniente &c.)hæc addit Cont,a Raim. præterita.

d.u.per A.*ſ.pr.m qua.*)dis.u.pro d.u. Tarr.unus. di.u.alij duo.vox pr.in uno deſideratur.mã.quat. vetus Greg.alijs omiſſis.Ideoq. mã.qua.alter vetus,et Cont.et alij.

utramq.partem &c.)multa Raim.et Cont.omiſerunt.

diligenter inquiſitis,et plenius auditis,et cognitis)dilĩgẽter auditis,et cognitis plenius,vetus Tarr.diligẽter,et plenius auditis,et cognitis,duo alij Tarr.

cauſam ipſam ſuper quæſtione natiuitatis) patris eiuſd.R.addit Greg.9.voce ipſam omiſſa.

poſt harum ſuſceptionem litterarum)hęc etiam omittunt Raim.et Cont.

ſub.ap.re.)ſublato appellationis obſtaculo,Raim.

non potuerit)non poterit,duo Tarr.et Raim.

ei de paterna hereditate)eidem ſuper natiuitatem, vetus Tarr.hæc etiã Raim.et Cont.omiſerunt.

obiecerit)obiecit,Raim.

ſæculari domino,ſub cuius iudicio de hereditate cauſam intrauit)intrat,unus Tarr. et olim alter. ſæculari iudicio de hereditate cauſa tractanda eſt, Barcin.cauſa vertitur,pro cauſam intrauit,Raim. cetera,ut edita ſunt.

ſignificetis) intimetis, Raim.

ſuper hereditate)ſuper hereditatẽ,vet Tarr. ſolus.

et decidat) et definiat,Barcin.tantum.

Cap.6.Exon.Ep̃o) ſic etiam Raim.et Cont.Exonien.Ep̃o,concil.d.parte 33.c.1.ex quo addi debet,Pars cap.Meminimus.Integra clauſula hæc eſt.Meminimus nos fraternitati tuæ ſuper cauſa, quæ inter P.et R.de quadam hereditate vertitur,quam idem P.nomine Sibyllæ vxoris ſuæ petebat,tali modo ſcripſiſſe: vt ſi cõſtaret,prout litteræ tuæ continebant, inter prędicti R.patrẽ, et matrem,poſt eius natiuitatem matrimonium fuiſſe contractum;eum omni appellatione remota legitimum eſſe denunties,et ab hereditate paterna propter cauſam prędictam nullatenus debere repelli.

Tanta eſt &c.)ſic etiam Raim.Tanta eſt enim,cõcil.Edita verba refert Cæleſtin.3.cap.2.de cõuerſione infidel.collect.2.

uis matrimonij)ſic etiam d.c.2. et Raim.uis ſacramenti,concil.matrimonij,in marg.

vt qui antea)ante matrimoniũ,Barc.ſolus d.c.2.

ſi autem uir &c.)Latius hæc in concil. dicuntur. Verũ quoniam P.ultra,quam in litteris tuis cõtinetur,nobis ſignificauit,quod pater ſuus viuẽte vxore matrem R. tenebat,et eum in adulterio procreaſſet , et quod in mortem ipſius uxoris mater fuerit machinata : fraternitati tuæ etc.quatenus rei ueritatem inquiras, et ſi tibi cõſtiterit, quod uiuente vxore pater prædicti R. matre ipſius publice abuſus fuiſſet,eum ſpuriũ, et ab hereditate repellendum etc. Raimundus Bernardi Papien.editionem eſt ſecutus.

eandẽ duxerit) ſic etiã Raim.duxit,uetus Tarr.

ſi in morte prioris &c.)ſi mortẽ,uetus Tarr.ſi mater ipſius in mortem prioris uxoris fuerit machinata, decernas, concil. ſi in mortem prioris etc.Raim.et Cont.

quoniam matrimonium &c.)hæc omittunt Raim. et Cont.ſunt in concil.verborũ ordine mutato.

Cap.7.Idem Lundon.& Wig.Ep̃is)Idem Londonenſi,et Vuigor. Ep̃is,concil.d. parte 33.c.4.in Suriana editione.Lunden.eſt in priori edit. Lõdon. Wigorien.Ep̃is,uetus Gregor .London.et Vigorien.Ep̃is,Cõt.et alij. Wigorn. pro Wig. unus Tarr.aptius.Agitur de eade cauſa, de qua ſupra cap.4.ſed non eſt idem reſcriptum.

Cauſam,quæ inter R.*et* F.) ſic etiam in concil.in Suriana edit.et in Greg.nobiles viri appellãtur d.c.4.et de Ardenna. erat autẽ F.auunculus R. ſiue frater Agathæ matris R.ut Tancr. ait.Cauſam,quæ uertitur inter R.et F.eſt in priori concil.editione.

experientiæ ueſtræ iã pridẽ) tuæ pro veſtræ, Tarr. uetus.vobis,Raim.et Cõt.ſupra c.4.Exon.Vinton.et Lundon. Ep̃is narratur fuiſſe hanc cauſam commiſſam,mox recuſato Lundon.Abbatem Hereforden.ſurrogatum.ſed ex utriuſq.capitis lectione apparet plura fuiſſe reſcripta ab utraq.parte impetrata.

quia in litteris)ſic in cõcil.vox in non eſt in Gregor.neq.in trib.Tarr.

inſeri fecimus)inſeruimus,uetus Tarr.ſolus.

ut præfato R.)ſic etiã uetus Greg.ut ſæpefato R. tres Tarr.et concil.et Cont.et alij.ſe præfato,alter uetus Greg.mendoſe.

poſſeſſionem omnium)ſic Raim.eorum,additur in concil.

extitit)extiterit,unus Tarr.tantum.

quando auus ſuus)R.filius Sauarici , et Radulfus appellatur d.c.4.Agathæ pater,quæ mater eſt huius R.de Ardẽna,qui has litteras impetrauit.

faceretis)ſic in Gregor,faciatis,concil.

ap.ces.)appellatione ceſſante,concil. hæc omittunt Raim.et Cont.

ſi eadem)ſi de eadem,Barcin.ſolus.

ſpoliatus)exſpoliatus,uetus Tarr.deiectus,Barc. vt editum eſt,concil.et Raim.

pertinet,non ad eccleſiã) ſic Greg.9.pertineat, nõ ad eccleſiaſticam auctoritatem,concil.

& dignitati Kariſſimi in Chriſto filij noſtri H.)ſic etiam in concil.Henrici pro H.ſcribi oportet.omnia Raim.et Cont.omittunt.dignitatib. pro dignitati,eſt in vno Tarr.

Regis Anglorum)ſic etiam Raim.principis,additur in concil.Angliæ,habet unus Greg.vetus.

ſicut accepimus etc.)multa Raim.et Cõt.omittũt.

quod de poſſeſſionibus ſcripſimus)nõ ſcripſimus ei,cõcil.pro verbo ſcripſimus,non male.

cum ipſarum iudiciũ ad ſe aſſerat pertinere)ipſe pro ipſarũ, Barcin. cum ipſarũ iudiciũ,ut aſſerit,ad ſe pertineat,concil.qui ipſarum iudicium ad ſe aſſerit pertinere,Raim.

uolumus,&)hæc ſunt in concil.nõ ſunt in Greg.

per A.ſ.pr.) hæc neq.in cõcil.ſunt,neq.in Greg. neq.in trib.Tarr.

Regi poſſeſſionum iudicium)ſic etiã Raim.et Cõt. in uno tamen veteri eſt poſſeſſorium pro poſſeſſionum. et in concil.poſſeſsionum iura Regi.

de cauſa)factum,additur ante hæc verba in concil.non optime.

uidelicet)ſcilicet,unus Tarr.ſolus.

utrum mater)ſi pro utrum,uetus Tarr.tantum.

fuerit)ſic in concil.ſit,duo Tarr.et Raim.

et eã ſecũdũ aliar.litterar.etc.)noſtrarũ,additur in trib.Tar.et eã,vel aliã,ſecũdũ litterarũ noſtrarũ tenorẽ,cõcil.et cauſam huiuſmodi,Raim.et Cõt.

ap.re.)appellatione remota,concil.hæc omittũt Raim.et Cont.et vetus Tarr.

non fuit,ut dicitur)ſic etiam Raim.ut dicitur,non fuerit,concil.

Cap.8.& Archidiacono Vicentin.)Vinc.vet. Tarrac.et uetus Greg.Vicentino,alter.Viennen.in 12.libro regiſtri,concil.d.parte 50.c.23.Innocentum,alter vetus Greg.mẽdoſe,et Archiepõ Vicentino,Cont.et alij non recte. Vicentino pro Viennen.editum eſt in Surianis concilijs.

quod cum Herm.)Hereman.concil.H.vetus Tar. et Raim.Stephanus,Barc.Hermanus forte.vox cum in concil.non eſt.

filius quondam Lazari)hęc omittũt Raim.et Cõt. ſunt in concil.

ad partes Cõſtantinopolitan.tranſiſſet)ad partes Cõſtantinopolitanas tranſiens,concil. Cõſtantinopolitanas tranſiſſet, duo Tarr.partẽ pro partes, Barc.Cõſtãtinopol.trãſiſſet,Raim.et vet. Tarr.

& ibidem per decennium moram) ibidẽ morã per decennium,concil.et,voce omiſſa.et ibi moram per decennium,Raim.et ibidem moram per decem annos,uetus Tarr.per decennium,duo alij Tarr.cetera,vt vetus.

faciens)ſic etiam Raim. fecit,concil.

ad Vunanam quondam filiam Oliuardi)et ad Viuianam filiam Eulardi,cõcil.ſcribo Vibianã.ad I. Barcin.et Raim.et Contius,qui duo cetera omiſerunt.ad B.quondam filiam Luuardi,vet.Tar. ad Vunanã,alij duo Tarr.

non rediret)ſic etiã duo veteres Greg.nõ redijt, concil.non rediens, Cont.et alij.

ipſa apud bonæ memoriæ I.quõdam Vicentinũ Epm) ipſa uero pro ipſa,cõcil.poſter.edit.Io.pro I.vetus Tarr.Vincentinum,duo Tarr.ipſa apud Bonon.Innocentum Epm,vetus Greg.mendoſe.ipſa apud bo.me.Vincent.Epm,alter vet. Vincentinum,Cont.Vicentinum,alij.vox I.in uno Tarr.deſideratur. Mentinen.Epm,cõcil.prior. edit.

aduerſus uirum ſuum) ſic in concil. aduerſus eũ, Raim.et Cont.

ſicut vir prouidus)vox vir nõ eſt in vet.Greg.tãtũ.

parẽtib.prædicti viri)vox prædicti non eſt in Gregor.parentib.ſuis,concil.prioris edit.vt in Gregor.eſt in poſter.

longo temporis ſpatio,prædictus vir)ſic etiam in concil.longi pro longo,Raim.qui vocem prædictus omittit.prædicto viro,Barcin.

ad propria non remearet)nõ remeãte,Barc. ſolus.

auditis allegationibus)ſic in concil.auditis rationibus,Raim.

ut alium virum traduceret,plenam)duceret,plenariam,concil.ut aliũ duceret,Raim.alijs omiſſis.

Quia igitur etc.)omittũt quædam Raim.et Cõt. quæ ſunt in concil.

d.u.)di.u.tres Tarr.diſcretioni veſtræ,concil.

pr.m.qua.)vox pr.non eſt in concil.neq.in uet. Tarr.ut pro qua. alter Tarrac. Ideoque mand. quat. Raim.

rem ipſam etc.)hæc etiam omittunt Raim.et Cõtius,exſtant in concil.

tulerit)protulerit,Barcin.ſolus.

filios eius,quos de Ricardo filio quondam Rad.&c.) Achardi pro Ricardo,concil.Ricardi,Barcin.et duo Tarr.R.Adæ,unus Tarr.filios,quos ſuſtulit de alio,Greg.9.

ad cuius)R.additur in uno Tarr.tantum.

ſine quæſtione,& cõtradictione)eccleſiæ,additur in concil.nulla ſunt in Greg.non ſunt autem ſuperuacanea.

ab hereditate &c.)ſic etiam in concil.mutat ordinẽ Raim.legitimos iudicetis, eos hac occaſione ab hereditate non patientes excludi.ſed in uno vet.Greg.eſt,et eos pro eos.

& ſi quis contra hoc niti &c.)venire pro niti,vetus Tarr.et concil.omnib.carent Raim.et Cont.

penitus)vox hæc in uno Tarr.deſideratur, eſt in concil.

TIT.

TIT. XIX. QVI MATRI

monium accuſare poſſunt)ſic etiam Raim.et Cont. non poſſunt,unus Tarr.

vel in eo teſtificari)uel teſtificari,duo Tarr.alijs omiſſis,et uetus Greg.omnia hæc deſiderantur in uno Tarr.et in altero vet.Greg. vel contra illud teſtari,Cont.teſtificari,alij.

CAP.1.*Alex.iij.Parmenſi Epõ*) Parienſi,unus Tarr.Parſienenſi,Barcin.Pariſienſi, Raim. et Cont.

Relatum nobis eſt)Relatum eſt aurib.noſtris,vet. Tarr.Relatum eſt nobis,duo alij Tarr.Relatũ eſt,Raim.alia voce omiſſa.

ex parte tua)hæc omittunt Raim.et Cont.

cuidam Parmenſi)cuidam ciui Pariſenſi,vet.Tar. ciui Parſinenſi,Barcin.ciui Parmenſi,duo Tarr. ciui Palm.vetus Greg.cuidam ciui permanum, alter vetus.ciui Pariſienſi,Cont.et alij.

nuptui tradidiſſet)ſic etiam Greg.9.traderet,vet. Tarr.

poſt aliquos annos)ſic vetus Greg.aliquot pro aliquos,alter uet.aptius,et Barcin.et tres Tarr.et Cont.et alij.

& uidetur legitime)hæc omittunt Raim.et Cõt.

pater prædictæ)vox prædictæ non eſt in Greg.

ad Chriſtianitatem iuuenem tenuit,& quod eſt amplius)eum pro iuuenem,Barcin.omnib.Raim.et Contius carent.ad Chriſtianitatem,ideſt ad catechiſmum,et eſt vulgare Lombardiæ,Tancr.

eum de ſacro)ſic etiam Raim.eundem ſacro,unus Tarr.vox eum in altero eſt omiſſa.

iam dicatur elapſum) tranſactum,tres Tarr.ſit tranſactum,Raim.alijs omiſſis.

Quia igitur &c.) hæc omittunt Raim.et Cont. pro his ſcribentes,Conſult.t.t.reſp.in vno tamẽ vet.Greg.alterum t.omittitur.

ſignificatione mandamus) tibi,'ante hæc verba unus Tarr.addit.ſignificatione tibi mãdamus, alter habet.

quod ſi iuuenis &c.)hæc addit Cõt.a Raim. neglecta.

fuerunt)fuerint,vetus Tarr.fuerunt ſimul,Cont.

Ceterum ſi) quod ſi,Raim.et Cont.

omni exceptione maiores) hęc etiam ab eiſd.ſunt omiſſa.

etiam ſi)vox etiam in vet.Tarr.ſolo deſideratur.

& ſine canonico iudicium terminare)ſic etiã Raim. et ſine ſcandalo terminare,vetus Tarr.

tu tamen ita &c.)hęc extrema pars huius capitis a Raim.et Contio eſt omiſſa.

procedas)procedes,unus Tarr.olim.

Cap.2.Burdega.Archiepõ)Burdeg.cõcil.Bulgar. vetus Tarr.

duxerit)ſic in cõcil.ante hoc verbum additur in Barcin.in facie eccleſiæ,ut infra,in facie eccleſię duxit.

tempore longo)longo tempore, in concil. aptius.

ſuſceperit)ſic etiam concil.ſuſcepit,unus Tarr.

ipſum accuſat)ſuum pro ipſum,concil.

ſe et in quarto)tertio,vetus Tarr.in quarto, cõcil. alijs omiſſis.

eſſe)attingere,vetus Tarr.eſſe,concil.

duxit)duxerit,concil.

tenuerit)tenuit,unus Tarr.ſolus.

non debet vox ſuæ accuſationis admitti)accuſationis ſuæ,concil.non debet accuſationem admitti, uetus Tarr.mendoſe,niſi AD ante accuſationẽ addideris.

niſi aliæ perſonæ idoneæ apparerent)appareant, Barcin.niſi perſonæ aliæ,vetus Tarr.niſi perſonæ aliæ,et idoneæ appareant,concil.

& merito ſuſpicione) ſuſpicionis, concil. et unus Tarr.olim.

ipſum uelint)vox ipſum in uno Tarr. deſiderabatur,eſt in concil.

poſſint)poſſunt,unus Tarr.ſolus.

nec eadẽ nec heredes,concil.non recte.nec eidẽ, vetus Tarr.quod etiam reicio.

uel xviij.)uel xix.Barcin.et unus Tarr.uel octodecim,concil.

manſiſſent)remanſerunt,concil.

Cap.3.*Exon.Epõ*)Exonien.Epõ,concil. Exonienſi,unus Tarr.

quod Hug. de Relegata) Thelago,uetus Tarr. Relega, duo alij.quod Hugo de Kalega, cõcil. Hugo,quartus Tarr.quod cum Hug.unus Tarrac.ex ſupraſcriptis.

poſſunt inſimul) poſſint,unus Tarr. ſolus, altera voce omiſſa.

commorari) permanere,uetus Tarr.tantum.

ad hoc) ſic in concil.adhuc,in uet. Tarr.

f.t.per A.ſ.pr.m.)vox pr.nõ eſt in ueteri Tarr. fraternitati tuæ etc.concil.alijs omiſſis.

inpetere)accuſare,Barcin.impugnare,concil. improbare,in marg.

ante tuam præſentiam)ante præſentiam veſtram, uetus Tarr.tuam,concil.ante te,alter Tarr.

cohabitauerunt)cohabitauerint,uetus Tarr.et concil.

perquiras)ſic in cõncil.inquiras,in uet.Tarr.

coniuncti fuerunt)fuerint,uetus Tarr.et cõcil. ſint, alter Tarr.

ſiluerunt)ſic etiam concil.ſiluerint,vetus Tarr.

coniungi debere cognouerunt)cognouerint, concil. et vetus Tarr.vox debere in altero deſideratur. debere coniungi,tertius.

graue eſſet eos audire)audiri,tres Tarr. et concil. graue eſt eos audiri poſſe,Barcin.

tolerabilius eſt etc.)eiſd.verbis utitur Innocen.3. in concil.gener.c.52.quod eſt in 4.collect.tit.de teſtib.

copulatos relinquere)copulatos,cõiũctos relinquere,concil.

perueniſſe non conſtiterit)vox non deſideratur in uet.Tarr.perueniſſe tamen aliquando in eo ſcriptum fuerat.non perueniſſe conſliterit, concil.

ſtudeas)audeas,vet.Tarr.ſolus non optime.

Cap.4.Idem L.Papien electo)Lucius iij.electo,vetus Tarr.alijs omiſſis.vox L.non eſt c.8.de teſtibus.idem L.appellatur c.1.de ſponſalib.

pars c.ad audi.)ſcribe,Ad audiẽtiã,vt d.c.8.et in duob.Tarr.vide integram clauſulam d.cap.1.de ſponſalib.in hac collect.

Ad hec)ſic etiã d.c.8.Ad hoc,duo Tar.nõ recte.

eſt,vt dicitur,eccleſia Papien.)Papienſis,d.c.8.Papienſis eſt,duo Tarr.

vt ſi de)ſic d.c.8.vt ſi dubitatio de,vetus Tarr.

mentio)hæc vox non eſt in illo vet.Tarr.tantũ.

qui præfigitur)ſic d.c.8.qui pręfigatur,olim unus Tarr.

innoteſcat)reſpondemus,unus Tarr.ſolus.

poſterius)hæc vox in ueteri ſolo Tarr.non eſt.

tacent)reticeant,uetus Tarr.tantum.

uel teſtificari uoluerint)voluerint,illi,vet.tantum Tarr.alijs omiſſis.

merito)hæc etiam vox in eodem uet.Tarr.ſolo deſideratur.Cetera dicta ſunt d.c.8.

TIT.XX.DE DIVORTIJS.

CAP.1.*ex concilio apud Vermerias*)Termilias, vetus Tarr.Inmon.Barcin.mendoſe.Vermerias c.3.Burch.lib.6.c.41.et Iuo parte 10.cap.169.decreti.ex concilio Elibertano apud Vermerias,Grat.ſiue Palea 31.q.1.c.6.nõ recte.vox Elibertano ex prox.capite ſumpta tollatur.ex concilio apud Warmaciam,uetus Gregor.apud Mig.alter non ſine mendo.Vuormaciam,Cõt.et alij.Vermerias,Cont.in marg.

Si qua mulier mortem mariti ſui)uiri ſui.Burch.et Iuo.in mortem,Barcin.et unus Tarr.et Palea,et Cont.atq.alij editi Greg.in morte,duo ueteres.vox mulier in uet.Tarr.non eſt.

conſiliata eſt)ſic etiam Raim.ſit pro eſt,Palea.fuerit,uetus Tarr.conciliata eſt,Burch.et Iuo.

& ipſe uir aliquem illorum &c.)ſic etiam Burch.Iuo,et Grat.vox vir in Greg.non eſt.eorum pro illorum,uetus habet Greg.Mihi tota hæc clauſula ſuperuacanea videtur.

occiderit)occidit,Grat.ſolus.

& ſi probare poteſt ipſe vir &c.)poteſt probare,vetus Tarr.et ſi probare poteſt,ut nobis etc.Barc,alijs omiſſis.et ſi hoc probare poteſt ille vir,Burch.et Iuo.ſi probare poteſt ille vir,Palea.et ſi pro ſi,eſt in ueteri Grat.libro.omnia Raim.et Cont.omittunt.

eam ream eſſe)ſic Burch.Iuo,et Grat.ſiue Palea.eam eſſe ream,duo Tarr.aptius.

vt nobis videtur)hæc etiam omittunt Raim.et Cont.habent ceteri.

ipſam vxorem dimittere)ſic etiã Burch.Iuo,et Palea.propriã pro ipſam,unus Tarr.ipſam poteſt dimittere,Barc.omittũt hæc etiã Raim.et Cõt.

& ſi voluerit,aliam ducere)ſic etiam Grat.ſiue Palea.aliam vxorem accipere,Burch.hæc apud Iuonem nulla ſunt.pro eis Raim.ita ſcripſit.poteſt ipſe poſt mortem vxoris,ſi voluerit,aliam ducere.ſic etiam Alanus vetus interpres.aliam ducere:poſt mortem vxoris,alias non tenet,vt 32.q.1.c.2.Alan.

penitentiæ ſubiecta abſq.ſpe coniugij maneat)ſic etiã Burch.Iuo,et Palea.pænitentiæ abſq.ſpe coniugij ſtet ſubiecta,Raim.mutationis nullam cauſam video.ſine pro abſq.eſt in vet.Tar.nõ male.

Cap.2.Alex.iij.Archiepõ *)Idem,vetus Tarr.Alex.iij.Raim.et Cont.Idem eidem in eodem,cõcil.d.parte 50.c.22.forte in eadem ſcribendũ.referri tamen poteſt ea vox ad lib.14.regiſtri Alex.3.ex quo eſt caput 21.cuius hęc inſcriptio eſt,Idem Carnoten.Epõ.in 14.libro regiſtri.Pars illius capituli,Cum ſacroſancta Romana.Eius initium in uno tantum capite inuenio Clemẽti tertio inſcripto,ſub titulo de ætate,et qualitate,collect.2.

Quęſiuit a nobis tua fraternitas,vtrum mulier &c.)Ant.Cõtius addidit omiſſa prius a Raim.ſed in concilijs plura verba ſunt.Quæſiuit,et infra,eſt in vet.Gregor.Quęſiuit a nobis,et infra:in altero,vt apud Cont.et alios.Quęſiuit a nobis tua fraternitas,utrũ ſacerdos etc.ut c.9.de uerborũ ſignificatione,in hac collectione,quæ Contius omiſit in Gregor.eſt in concilijs d.c.22.et poſt illa,interponere diem,additur;et utrum mulier etc.voces illæ,tua fraternitas,omiſit etiam Contius noſter.

aut quolibet alio)ſic etiam Cont.aut alio quolibet,concil.aut pro quolibet alio,vetus Tarr.

& de viro)vox et non eſt in duob.Tarr.eſt in cõcil.et in Contiano.

queſtionem propoſuiſti)expoſuiſti quæſtionem,cõcil.propoſuiſti,Cont.altera uoce omiſſa.

& utrum)ſic etiam Cont.vox et non eſt in concil.neq.in duob.Tarr.

a coniuge)ſua,addunt concil.caret ea uoce Contius.

legitime matrimonio)ſic Cont.legitimo matrimonio,concil.et ueteri Tarr.non male.

Nos itaq.taliter duximus reſpondendum)Nos itaq.tibi duximus taliter reſpondendum,concil.Quæſtioni itaq.tuę taliter dux.reſp.vetus Tarr.Tibi reſpondemus,vetus Gregor.Nos itaq.t.reſp.alter vetus.Nos itaq.taliter reſpondemus,Cont.et alij.

quod mulier &c.)quod ſacerdos etc.ut d.c.9.concil.et poſt alia.Quod autem mulier pro furto,uel quolibet alio crimine a viro ſeparetur,et alij nubere poſſit,et vir ſimiliter eadem lege conſtituatur;taliter reſpondemus,quod mulier,etc.ut editum eſt,Raim.et Cont.

ipſe eã ad maleficia ſua trahere nitatur,et)hæc ſunt in concil.omittuntur a Raim.et Contio.quod,ante hæc verba additur in trib.Gregor.vel pro et,eſt in vet.Tarr.et cõtrahere pro trahere,quod non æque placet.

corrumpere velit)voluit,olim in vet.Greg.tantũ.

non debet ab ea ſeparari)eo pro ea,concil.aptius.ab eo ſeparari non debet,Raim.debeat pro debet,olim in uno Tarr.

nec alij aliqua ratione copulari)ſic in concil.matrimonio copulari,tres Tarr.et Barcin.

Verum ſi)hoc idem eſt in concil.et in Gregor.Vir ſi,in Barcin.Vnde ſi,in uno Tarr.ego nihil muto.

ad maleficium traxerit)ad errorem traxerit,et ad maleficium,concil.ad infidelitatis maleficiũ traxerit,Raim.ſic etiam Tancredus ait.Cum illud cap.loquatur de coniugio rato,dicẽdum,quod tantum unum caſum ponit hic Alex.in quo maritus poteſt dimittere vxorem,et vxor virum.videlicet ſi velit,ut religionem fidei corrumpat,quod eſt ſpiritaliter fornicari,ut 28.q.1.idolatria.et ad hunc ſolum caſum littera exponitur.T.et poſtea.ad maleficium.i.ad corrumptionem fidei,hoc eſt idolatriam.T.

mulier a viro recedere poterit,et ſeparari)ſic etiam in concil.a viro poterit ſeparari,Raim.et Cont.alijs omiſſis.potuit pro poterit,unus olim Tarr.

ita quod ei alij nubere)vox ei non eſt in vet.Tarr.alicui pro alij,concil.prioris edit.alij,in Suriana edit.itaque ei nubere alij,vetus Greg.ita quod,alter vetus,et Cont.et alij.

ſeparentur)ſeparetur,vetus Tarr.ſolus.

in viris &c.)uiris quoque præſens ſententia ſeruetur,concil.ut editum eſt,Raim.

ſeruetur)obſeruetur,vetus Gregor.tantum.

Cap.3.Ambian.Epõ)Ambianẽſi Epõ,duo Tarr.Ambienſi Epõ,ex libro 12.regiſtri Alex.3.concil.d.parte 50.c.28.et 29.prioris edit.Ambianenſi,in poſteriori.Epõ Albian.vetus Gregor.Al.Epõ,alter vetus.Abianen.Cont.ut editum eſt,alij.

Pars c.Quod ſedem)ſic etiam Cont.hæc Raim.omiſit.Integra clauſula exſtat in concil.d.c.28.et ſub titulo de frigidis,cap.3.in hac collect.

Porro de Comite Pontini)Ante hęc uerba poſt illa,quæ ſunt d.c.3.ſequitur in concil.d.c.29.Sane de canonico etc.ut cap.10.de regularib.in hac collect.Ponti pro Pontini,vetus Tarr.Pontini,Raimun.et concil.ſed Pontiui eſt in marg.concil.

qui filiam Bern.de ſancto Valerico)qui vxorẽ ſuã filiam Bernardi de ſ.Valerico,concil.plenius.qui filiam Bernardi de ſancto Waldarico vxorem ſuam,vetus Tarr.Ben.pro Bern.alter Tarr.Gualerico pro Valerico,duo Tarr.qui B.vxorem ſuam,Raim.et Cont.alijs omiſſis.

propterea quia eã)vox eã non eſt in uet.Tar.vox propterea nõ eſt in Greg.omnia ſunt in concil.

defunctæ vxoris)ſic etiam Raim.ſuę,addunt cõcil.

hac tua prudentia)hoc pro hæc,cõcil.et tres Tarrac.omittitur ea vox a Raim.et Contio.prudẽtia ſua,uetus Greg.habet,tua alter.

cognoſcat)recognoſcat,unus Tarr.ſolus.

ab ea non)eo pro ea,unus Tarr.tantum.

ipſum ad eam)ſic etiam Raim.eum ad eam,cõcil.eum ad ipſam,vetus Tarr.

diſtricte compellas)ante hæc verba addidit Raim.quæ petit reſtitutionem ipſius.ea verba in cõcil.non ſunt.

& ſi eam)ſic in concil.quam,Raim.et Cõt.tãtũ.

eum,& ſuperinductam &c.)ſimilia verba ſunt c.21.de officio et poteſt.iudicis deleg.in hac collect.ut notat R.ſiue Ricardus.

excõmunicationis aſtringas)ſic in cõcil.excommunionis conſtringas,uetus Gregor.excommunionis aſtringas,duo Tarr.et alter vetus Greg.ut editum eſt,Cont.et alij.

ſi qui autem &c.)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.et d.c.21.

legitime)hęc vox in concil.non eſt.exſtat d.cap.21.

poſſint impetrare)ſcribe inpetere,vt eſt in tribus Tarr.et in concil.et d.c.21.

Præterea de Vgone &c.)Totidem fere verbis c.9.de officio,et poteſt.prelati,in hac collect.Hoc eſt initium capitis 4.in vet.Tarr.cum hac inſcriptione,IDEM.

Alelini)Auelini,uetus Tarr.Aleloni,d.c.9.ubi alias varias lectiones attulimus.

qui matrimonium)ipſum,additur in trib.Tarr.et d.c.9.

Cetera uide d.c.9.Poſt huius capitis verba eſt in concil.Ad hæc quoniam donationem &c.vt c.27.de decimis,dictum eſt.

Cap.4.Idem)ſic etiam Raim.et Cont.Cretenſi Epiſcopo,addunt concil.dict.parte 6.capite 14.et in margine Trecen.quod male.Hoc eſt caput 5.in veteri Tarr.

Significaſti nobis)vox nobis non eſt in Gregor.eſt in concil.

miles in prouincia tua)hęc etiam omittunt Raim. et Cont.ſunt in concil.

uxore ſua ſine iudicio eccleſiæ dimiſſa)ſic etiam Rai mun.vxorem ſuam ſine iudicio eccleſiæ,et auctoritate dimiſerit,concil.vxorem ſuam, vetus Tarr.non recte.

ſibi fuerat)ſic etiam Raim.ei pro ſibi,concil.

uinculo propter hoc fuit excõmunicationis adſtrictus) fuerit pro fuit,uetus Tarr.et propter hoc uinculo fuit excommunicationis aſtrictus,concil.excommunionis pro excommunicationis, uetus Gregor. cetera, ut edidimus. uinculo fuit propter hoc excommunionis aſtrictus,alter vetus. excommunicationis adſtrictus,Cont.et alij.cetera, vt alter vetus.

ſe ab ipſo iniuſte dimiſſam)vox ſe in vet. Tarr.non eſt. eo pro ipſo, eſt in altero Tarr. fuiſſe dimiſſam,concil.et vetus Greg.ſe iniuſte ab eo dimiſſam,alter vetus.vt editum eſt,Cont.et alij.

& eundem)ante hæc verba eſt in uno tantũ Tarrac.pro eo quod.

adulterandi materiam) improbat hoc loco Vincentius Hiſpanus Baz.et Hug.opinionem, quã Ioannis Fauentini eſſe ait Bernardus Parmen.in Greg.et alter Ioannes 27.q.2.cap.23.ſi tu.

Vnde quia nos conſulere uoluiſti &c.) hæc omittũt Raim.et Cont.ſunt in concil.excepto conſuluiſti pro conſulere uoluiſti.

mulier ipſa debeat viro) mulier iſta debeat uiro ſuo,concil.vox ipſa in uno Tarr.non eſt.debebat pro debeat,Suriana concil.editio.

fraternitati tuæ præſentib.litteris reſpondemus)ſic etiam cõcil.tibi pro frater.tuæ,uetus Tarr. Super quo reſpondemus,uetus Greg.Cõſult.t.t. reſp. alter vetus,et Cont.et alij.

ſi ma-iſeſtum eſt mulierem ipſam)ſic in concil.vox ipſam non eſt in uno Tarr.notorium pro manifeſtum.Raim.

commiſiſſe)ſic etiã in Greg.additur poſtea in cõcil.ex aliquo,ut opinor.ſcholio:poſt dimiſſionem,ſed non idem ſi ante.

non debet)non debeat,unus Tarr.ſolus.

niſi conſtaret)niſi conſtet,unus Tarr.tantum.

cum alia)cum altera, unus item ſolus Tarr.

Cap.5.pars c.Litteras ſuper)frater.uet.Tarr.frater. alter.fraternita.t.tertius Tarr.aptius,ut apparet ex cõcil.parte 50.c.63.Litteras fraternitatis tuę debita benignitate ſuſcepimus &c.ut etiam uidimus in hac ipſa collect.titulo de coniugio leproſi, cap.3.hæc omittunt Raim.et Cont.Hoc autem eſt cap.6.in uet.Tarr.

De illa uero,quæ viro labente)uiro ſuo labente, cõcil.et duo Tarr. vox vero nõ eſt in Gregor. ſuo, eſt.labente viro ſuo,tertius Tarr.

ipſius conſortium)ſic etiam concil.eius conſortiũ, ſine iudicio eccleſiæ,vetus Greg. ipſius,alter vetus,et Cont.et alij.

utrum reuertente &c.) hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concilijs.

unitatem)ueritatem,concil.utrumq; placet.

ſi mulier ab eo ea dumtaxat) ab eo,carent cõcilia, et tres Tarr.mulier maxime ſi ea,Raim.

diſceſſit)ſic etiam concil.et duo veteres Gregor. deceſſit,Cont.et alij non optime.

errore ſuo)vox ſuo in uno tãtũ Tarr.deſideratur.

ei cum reuerſus)et,additur ante hæc uerba in ueteri Tarr.ſolo.

compellatur)ſic omnes.ſed ego compelletur malo,aut compelleretur.

ab eo)hæc in concil.non ſunt,habent Raim. et Cont.

ſine ſpe matrimonij redintegrandi)hæc ſunt in concil.non habent Raim.et Cont.coniugij pro matrimonij,eſt in vet.Tarr.

nullatenus dicimus compellendam)ſic etiam Raim. eam,additur in concil.ante verbum dicimus.cõpellendã dicimus,eſt in ueteri Tarr.infra eo.tit. quanto.li.3.contra.hoc vetus, illud nouũ.Alan. Poſt huius capitis verba eſt in concil.De vxore uero &c. ut c. 7. de ſepulturis, in hac collect., quod Lucij tertij eſſe dicitur,hoc Vrbani tertij etiam in concilijs.

Cap.6.*Idem Ep̃o Wigor.*)Vuigorn.Ep̃o,cõcil.in quib.vox Idem ad Alex.3.refertur,non ad Vrbanum.Ep̃o Gig.unus Tarr.non recte.Hoc eſt cap.7.in vet.Tarr.

pars c. Meminimus)hæc in concil.non ſunt.Integra clauſula uidenda ſub titulo qui clerici,uel vouentes,c.6.in hac collect.

Si aliquis)Si quis,concil.

matrem ſororem)matrem forte,uel ſororẽ, cõcil.

carnaliter cognouerit)ſic etiam cõcil.carnaliter forte cognouerit,tres Tarr.

& hoc publice)publicũ, duo Tarr.et cõcil.aptius.

extiterit)fuerit,concil.

illorũ ſ.)ſ.in duob.Tarr.deſideratur,eſt in cõcil.

debent ſine)debet ſine,concil.et unus Tarr.

ſi exegerit,ſoluere)ſic etiã in cõcil.perſoluere,unus Tarr.

ſi aliquam)ſic in concil.ſi aliquis,Barcin.

quæ illam)quæ eam,unus Tarr.quæ illi,concil.

uel alio deinceps gradu) vox alio non eſt in uet. Tarr.gradu,uel deinceps,concil.

inter eos ſententia diuortij celebranda) diuortiũ inter eos celebrandum,concil.inter eos diuortiũ celebrandum,tres Tarr.

perſonæ et criminis)ſic etiã cõcil.perpetrati, addit Barcin. delicti perpetrati,vet.Tarr.alijs omiſſis. Cur hoc Raim.omiſerit caput,apparet ex verbis Tãcredi,qui ait Innocẽtio tertio hanc diſtinctionẽ occulti,et manifeſti criminis,et gradus tertij, ſiue alterius diſplicuiſſe.ut infra de eo,qui cogn. conſan.diſcretionem.et de conſanguin.tuæ fraternitatis.li.3.

TIT.XXI.DE DOTE

poſt diuortium reſtituenda)ſic olim in ueteri Gregor.mox,De donationibus inter uirum,et vxorem,et de dote etc.quod eſt in editis libris.

CAP.1. *ex concilio habito apud Guarmatiam)* Grauantiam,Barcin.Guamnantiam cap.4. cõcil.d.parte 50.cap.46.in priore edit.Vuormatiam,in poſter.ex concil.apud Wan.vetus Gregor.Vuormaciam,Cont.et alij aptius.et Capitular.Caroli Magni,Cont.in marg.ego in concilijs nondum inueni.

Mulieres vero cum ſeparatæ &c.)ſic etiam in cõcil.Mulieres cum pro aliqua licita cauſa a proprijs viris fuerint ſeparatæ,Raim.

pro aliqua licita ratione)pro hac,vel alia licita cauſa,concil.

a proprijs uiris)ſic in cõcil.a viris ſuis,uetus Tarr.

totam præcipimus recipere dotem)ſic in concil.recipere præcipimus,uetus Tarr.totam dotem præcipimus ſibi reddi,Raim.

quam a die &c.)hęc omittunt Raim.et Cõt.quã in die &c.concil.quod non æque placet,licet aptum ſit.

alios uiros)alium uirum,concil.utrumq.iure Raimund. omiſit. uidentur enim hæc uerba permittere ſecundas nuptias uiuis prioribus uiris.

et uir vxorem)ſic etiam concil.et viri vxores,tres Tarr.aptius.

*Cap.2. Alex.*iij.)Idem (Alex.)uen.frat.N.eremitę Bathonienſi,concil.prioris edit.parte 33.c.2.titulo,Qui filij ſint legitimi, et de exactione dotium poſt diuortium, et ad quem pertineat huius cauſæ cognitio.Mihi vox eremitæ ſuſpecta eſt,pro ea Ep̃o ſubſtituo,quod in Suriana editione eſt.

M.mulieris)E.pro M.concil.

quod N.)quod R.concil.

eccleſiaſtico)eccl.cõcil.prioris edit.forte eccleſię, ut poſtea,et hoc loco in Suriana edit.

ſibi reddere)ſic in concil.ſibi debere,Barcin.et tres Tarr. in quorũ uno debere olim,mox reddere.

f.t.per A.ſ.pr.m.qua.)frat.tuæ etc.quatenus,concil.f.t.l.pr.m-qua.unus Tarr.

fuit iudicio eccleſiaſtico ſeparata) ſeparata eſt, uetus Tarr.omiſſa uoce fuit.iudicio eccleſię ſeparata fuerit,concil.

ipſum moneas)et inducas,additur in concil.

eccleſiaſtica diſtrictione)ſic in cõcil.eccleſiaſtico iudicio,in uno Tarr.

Cap.3. Vrbanus iij.Decano,Cantori, et Capicerio Lexorij) Vrban.3.uet.Greg.alijs omiſſis.et capitulo Lexonen.Cõt.et alij. Exonien.forte.

Hoc caput in Barcin.ſcriptũ eſt poſt c.3.de ſecũdis nuptijs,non recte;et in uno Tarr. extra ordinẽ poſt aliquot capita tituli de accuſationibus.

Significauit nobis Phu.)Pha.uet. Tar.P.alter Tar. et vet.Greg.Significauit P.Cont.et alij.

quod Gui.Gaſton.)quod G.uetus Tarr.quod H. Raim.quod Guido,alter Tarr.quod G.Gactõ. tertius.

illicite detinet) illicite ei detinet,unus olim Tarr. ſolus.

et reddere)et reſpondere,uetus Greg.tantum.

quæ ipſis)ſic etiam in concil.ipſi pro ipſis,idem vetus Greg.ipſis,editi libri.

communiter)hæc vox in ſolo Barcin.deſideratur.

eas ſolum muliere)ea ſola muliere,duo Tarr.ea,Raimund.et Cont.alijs omiſſis.

ſibi nititur uindicare)ſibi tacite uindicare contendit,duo Tarr.

Ideo d.t.per A.ſ.)Ideoq.Raim.et Cõt.alijs neglectis.Ideoq.diſ.u.etc.duo Tarr.Ideoq.diſ.t.habet tertius.

ſi uerum eſt &c.)ſi eſt ita,Raim.

prædictum Gui.)G.tres Tarr.ipſum,Raim.

compellatis)ſic etiam Raim.cogatis,tres Tarr.

TIT.XXII.DE SECVNdis nuptijs.

CAP.1.*Idem Vigilen.Ep̃o*)Wigilẽſi,duo Tar. Wigilienſi E.tertius.ut editum eſt,in cõcil. parte 9.c.1.titulo eodẽ,de ſecũdis nuptijs. Videtur autẽ illic eſſe Lucij 3.ſed in hac collect.et in Greg.Vrbani 3. fuit autem Vrbanus poſterior Lucio,qui Alex.3.ſuffectus eſt. Vrbanus 3. Vęr. Ep̃o,uetus Greg. Vig.Cont.et alij.

Vir autem,vel mulier)aut pro vel, Greg.uetus.et, Cont.et alij.vel,concil.

ad bigamiam)ad digamiam, ſolus Cont.aptius. ſed non ita tum loquebantur.

quia cũ) vox quia in uet. Tarr.ſolo deſideratur.

benedicti ſunt)ſint,cõcil.et Rai.et tres Tar.aptius.

Cap.2.Idem Exon.Ep̃o)Exonien.concil.d.parte 9.c.2.plenius.Idẽ,uetus Greg.alijs omiſſis.Exonien.Cont.et alij.

pars c.In litteris)ſic etiã in cõcil.omittũt hæc Raimund.et Cõt.Integra clauſula exſtat ſub titulo de officio,et poteſt.iudicis deleg.c.14. Brixien. Ep̃o inſcripto.ſed in concil.parte 7.c.16.Lexonien.Ep̃o.De Pontificis nomine non minor cõtrouerſia eſt,quam in proximo capite fuit.

Super illa uero quæſtione)ſic in cõcil.vox uero nõ eſt in Greg.Super illã quæſtionem,uetus Tarr.

an ſ.mulier)an ſcilicet mulier,concil. an mulier, Raim.et duo Tarr.

nubere infra)nubere alij infra,Barcin.ſolus.

ſollicitudini tuæ)hæc ſunt in concil.omittuntur a Raim.et Contio.

quia cum)quod cum,unus Tarr.et concil.et Raimund.quod ſicut,alter Tarr.

Apoſtolus dicat)ſic etiã cõcil.et Raim.dicit, duo Tarr.

mulier uiro ſuo mortuo ſoluta eſt a lege viri)ſui, addunt tres Tarr.et Contius,et editi Greg.mulier mortuo viro etc.viri ſui,uetus Raim.liber mulier mortuo viro etc.ut edita ſunt.concil.omiſſa voce ſuo. Verba Pauli ſunt in epiſt.ad Romanos cap.7.Nam quæ ſub uiro eſt mulier,uiuente uiro alligata eſt legi. Si autẽ mortuus fuerit vir eius,ſoluta eſt a lege uiri. *ἡ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ. ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός.* uiuenti non uiuente,eſt in Græcis verbis, et lege pro legi.et in epiſt.1.ad Corinthios cap.7.Mulier alligata eſt legi,quanto tempore vir eius viuit.quod ſi dormierit vir eius,liberata eſt a lege. *γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστίν.* libera proliberata,eſt in Græcis verbis.

& in domino nubat,cui uult) *ᾧ θέλει γαμηθῆναι μόνον ἐν κυρίῳ.* Paul. d.ep.1. ad Corin.cui autẽ uult,nubat;tantũ in domino.Cõplut.vox autẽ in Græcis uerbis non eſt,et pro eo ſcribi poſſet ut,ante vocẽ cui.ut,cui uult,nubat.cui voluerit, eſt in concil.et in trib.Tarr.et in Greg.in quib.tantum vox et deſideratur.pro cui in marg.concil.eſt cum,quod non æque probo.

per licentiam)ſic etiam Raim.addit et,uetus Tarraconen. ante hæc uerba.per ſententiam,concil.

eius infamia)vox eius non eſt in cõcil.eſt in Gregor.

Cap.3.Lucius iij.uniuerſis Chriſtianis &c.)ſic etiam Raim.et Cont.vox vniuerſis omittitur in uet.Tarr.aliorum verborum ordo in alijs Tarr.mutatur.Mutauit autem ordinem capitum nõ male Raim.ſi capita ſuperiora Vrbani ſunt,qui Lucio poſterior fuit.

Dominus,ac redemptor noſter,etc.)et infra,pro etc. Raim.etc.et infra,unus Tarr.non male. et pro ac,alter Tarraconen.Integra clauſula quærenda eſt.

auctoritate Apoſtolica)hæc omittunt Raim . et Cont.

nullus ex uobis)nullus,Raim.alijs omiſſis.

firma certitudine)hæc etiam a Raim.et Contio ſunt omiſſa.

migrauerit)ſic etiam Raim.migrauit, duo Tarr.

non ſeruauit)non ſeruauerit,duo Tarr.et vet.Gregor.ut editum eſt,Cont.et alij.

extimat.)exiſtimat,Raim.et unus olim Tarr.aptius.exiſtimant,Barcin.non optime.

quod ſi poſt hæc)ſic etiam uetus Gregor.hoc pro hæc, Cont.et alij.

llicitiſque)hæc etiam omittunt Raim.et Cont.

ſine dubio)hæc quoque ſunt ab eiſd.omiſſa. Poſt hoc ſequitur caput 4.in Barcin.Significauit nobis etc.ut cap.3.tit.21.huius libri.et cap.5. Interrogatum eſt etc. quod eſt in 2.collect.c.1. de conuerſione infidelium.

LIBER QVINTVS

TIT.I.DE ACCVSA-

tionibus)addit Raim.inquiſitionibus, et denuntiationibus.Cont. adcuſationibus, et adcuſare in hoc titulo ſemper pro accuſationib.et accuſare,non recte.

CAP.1.Felix Papa ij.)ex epiſt.Felicis Papæ Aegyptiorũ Ep̃is miſſa c.18.Burch.lib.1.c.169. et Iuo parte 5. c.279.decreti.Felix Papa,tres Tarr.et Raim.Primus,addit Cõt.Gregorius,unus Tarr.nõ recte.cõfirmãtur edita ex cõcilijs,in quib.extat Felicis ſecundi reſcriptũ ad Ep̃os in Alexãdrina ſynodo cõgregatos, cuius reſcripti c.17.hæc verba inueniũtur.Cõtio placet,epiſt.1.et 2.Felicis primi hæc eſſe referenda. quod nondum probauimus.

Si legitimi &c.) Ante hæc uerba addi potuit, Pars.cap. Quotiens Ep̃s.quod eſt initiũ d.c.17. ut eſt in concil.et apud Burch.et Iuonem. Quotiens Ep̃s ſuper certis accuſatur criminibus,ſi tales fuerint accuſatores,qui iuſte,et canonice recipi debeant;legitima in ſynodo ſuo in tempore congregata,ab omnibus canonice audiatur,qui ſunt in prouincijs, Epiſcopis. Quod,ſi legitimi etc.ſic in concil.ſynodo legitima in ſuo tempore,Burch.et Iuo.et prouincia pro prouincijs.Si legitimus non fuerit accuſator, Raim. et Cont.

non fatigetur accuſatus)ſic etiam Raim.et Cont.Epiſcopus pro accuſatus,cõcil. et Burch.ſed Iuo repetit verba ſupra ſcripta in hunc modum.accuſatores,qui iuſte,et canone erecipi debeant, non fatigetur Epiſcopus.

Poſt huius capitis verba additur in concil. quia ſacerdotes ad ſacrificandum vacare debent,non ad litigandum.nec illi,qui throni Dei uocantur prauorum hominum inſidijs turbari debẽt,ſed libere Chriſto domino famulari. Apud Burch. uocari pro uacare eſt,quod nõ placet,et uox domino deſideratur.Apud Iuonem vox debent poſt uerbum turbari non eſt,et pro famulari nõ recte eſt familiari,cetera,ut in concil.

Cap.2.

Cap.2.Gregorius Anthemio ſubdiacono) ſic etiã eſt lib.9.epiſt.66.regiſtri B.Gregorij.Campanię,additur in veteri libro. Ex regiſt. ad Anthemium ſubdiaconũ Campan. cap.201. Burch. libro.2. cap.201.ut in editis eſt,202 .ut eſt in veteri . in quo libro poſt caput 197 . additur 198. Presbyter proprio etc . ut apud Iuonem parte. 6.capite. 270.decreti . Ex regiſtro Gregorij ad Anthemium ſubdiaconũ Campaniæ cap. 201. Iuo d. parte 6. c. 174. Greg.Anten. ſubd. vetus Raim.liber.Antena,alter mẽdoſe.Antemio ſubdiacono,et col.Ant.Contius, et alij. Arthemio, Barcin.Gregorius Papa Andenuo ſubd. unus Tarr.Tarentino,alter.Antonio, tertius. Omnia hæc pro glandib.ſint,frugibus repertis.

punienda ſint) ſunt,vetus Raim.liber,et olim unus Tarr.ceteri libri,ut editum eſt.

et maxime ſacratis hominib.inferuntur)ſic etiam duo veteres Raim.libri.vox et a Contio,et alijs eſt omiſſa.et maxime ſacris ordinib. ingeruntur,regiſt.ſacratis pro ſacris,Burch.cetera,ut regiſt.maxime ſacratis ordinib,ingeruntur,Iuo ET omiſſo.

omnes,qui)vox omnes a Raim. et Contio eſt omiſſa.habent ceteri.

attende)ſic vetus regiſtri,liber.attendite.editus et Burch.et Iuo,et unus Tarr.et Cont.et editi Raimun.libri.attendentes, vetus liber. attente,alter vetus.

ut Hilarium criminatorem ipſius)criminatione impius,vetus Tarr.mendoſe.impium,ſcribi potuit. Hilarum pro Hilarium , vetus regiſtri liber, et Burch.et vetus Raim.liber,et Iuo in marg. vox ut nõ eſt in eodẽ veteri Raim. libro.

poena veniens)ſic regiſt. Burch.Iuo, et duo veteres Raim.libri.poena conueniens,Cont. et alij.

et infra)ſic etiam Raim.et Cont.Nec illud ad excuſationem veſtram credatis eſſe idoneũ; quod vobis quaſi iudicare volentib.ſolus frater,et coep̃s noſter Paſchaſius dicitur diſtuliſſe. nam ſi zelus in vobis rectitudinis viguiſſet,facilius uni a multis rationabiliter ſuaderi,quam multi ab uno poterant ſine cauſa differri, regiſt.et Iuo.detuliſſe pro diſtuliſſe,Burch.cetera totidem verbis.

non debet)non habet,Iuo ſolus.

fratrem noſtrum Paſchaſium admonere volumus) ſupraſcriptum fratrem Paſchaſium volumus admoneri, regiſt. noſtrum, addunt Burch. et Iuo poſt vocem fratrem.omnia omittunt Raim. et Cont. Paſchalium,Barcin.non recte.

ut eundem Hilarium)ſic etiam regiſt.et Iuo. Hilarum,Burch.ut antea.iubemus eundem H. Raimundus.

prius ſubdiaconatus) ſic regiſt. et Burch.et Raim. prius ſubdiaconij,Iuo.

priuet officio)priuari officio,Raim.ceteri,ut editum eſt.

faciat in exilium deportari) verbum faciat omittunt Raim.et Cõt.habent regiſt.Burch.et Iuo. deputari pro deportari,vetus Raim.liber.

Poſt hæc uerba addunt Burch.et Iuo.vt vnius pœna multorum poſſit eſſe correctio.Hoc amplius eſt in reg.Cuius ſi forte lenitatẽ diaconi ſui adhuc opinio lacerata nõ commouet,et in hoc, quod non credimus,torpens extiterit;Experientia tua hæc,quæ diximus,faciat,et de illius nobis neglectu renuntiet. Quę poſtea ſequuntur,illic uideantur.ſunt enim tanto Pontifice digna.

Cap. .ab eis ſe inpetendos cognoſcerẽt)ſic etiam vetus Grat.liber 3.q.5.c.14.quod Paleæ adſcribitur.ab eis impeterentur,editus liber.ſe ab eis impetendum cognoſceret,Raim.

neglexerint ſeparare)neglexerit ſeparare,Raim.et editi Gratiani libri. neglexerunt ſeparare , vet. liber.

Cap.4 ex concilio Magoc.)Magocenſi,uet.Tarr. Magocen.alter.Magocien.duo alij Tar. Maguntino,Raim.et Cont.Moguntı.cap.7. Burch.lib. 16.c.9 . Magontin. Iuo li.5.tit.2.c.19. Panor.ex capitularib.c.291.libri 7.Idẽ Iuo parte 16.c.291. Nos in concilijs hæc non inuenimus,eſſe in capitularib.Caroli audiuimus.

De ijs criminibus)illis pro ijs, Barcinon.his,alij libri.

abſolutus eſt accuſatus)ſic Burch.et Raim. quis abſolutus eſt ab eo,qui accuſauit,Panor.uoce accuſatus omiſſa.In decreto Iuonis vox quis omittitur.cetera ut in Panor.

non poteſt accuſatio replicari)ſic etiam Raim.refricari,maio;ſic enim Burch.et Iuo utrubiq . refricari accuſatio non poteſt.

Poſt hæc verba addit Panormia.Flagitari iudicium non debet de cauſa,quæ definita,uel iudicata eſt.Vtraq.ſententia mihi videtur ex iure ciuili ſumpta,et ab illo fonte manare;ne bis liceat de eadem re agere.

Cap.5.Guidaſcalo) Gudiſcalco,lib.2.epiſt.12. Indict.3.regiſtri B.Gregor.editi. Godeſcalco , habet vetus liber.Gudiſcalco,addit Cõt.omiſſum a Raim. et recte attulit locum, unde ſumptum eſſet hoc caput . Gidiſculo, habet uetus Tarr. Guidiſcalo,alter.Gudiſcalo,tertius.Diſcolo,Barcin.non recte.

Illa præpoſitorum &c.& infra)ſic etiam Raim.excepta uoce etc.Addit integram clauſulam Cõt. eſt in regiſtro in hunc modum.Illa præpoſitorum ſollicitudo utilis,illa eſt cautela laudabilis;

 in qua

in qua totum ratio agit,et furor ſibi nil uendicat. ſic regiſt. utilis eſt, Cont.et nihil pro nil. Queritur poſtea Gregorius, quod Dux iratus frangi ianuas monaſterij ſancti Angeli iuſſerit, idq. monaſterium diripi,et minis Abbatem deterreri curauerit, fugam cuiuſdam monachi ei obiciẽs, qui ad hoſtes abierat, quaſi eius voluntate profugiſſet. Diluit mox hoc Pontifex crimen, quod nõ omnes ſerui, aut ſubditi dominorũ, aut ſuperiorum voluntate aut peccent, aut fugiant. Ad extremum addit. Hæc itaq. ſollcite penſa, atq. ex te aliorum cauſas æſtima, et in quorundam aduerſitates falſis ſuſpicionibus non ducaris. Si vero etc.

Si vero aliquis eſt de predicto monaſterio Abbatis qui) enim pro vero, Barcin. prædicti pro prædicto, duo Tarr. Si uero eſt aliquis, qui de prædicti monaſterij Abbate, regiſt. de monaſterio prædicti Abbatis, Raim. cetera, ut edita ſunt.

quid dicere) aliquid pro quid, unus Tarr. dicere, Raimund. altera voce omiſſa. quid dicere, regiſtrum.

pertinet) pertineat, regiſt. et Raim.

nos cum eis) ſic etiam Raim. et Cont. quibuſdam omiſſis. nos hoc non negligi, ſed magis una quidẽ cum eis, regiſt.

cauſam diſtricte) ſic etiam Raim. et Cont. cauſam omnino diſtricte, et ſollicite, regiſt.

ut vel condemnetur, uel abſoluatur) ſic etiam Raim. et Cont. ut aut feriat vindicta culpabilem, aut abſoluat veritas innocentem. regiſt.

Poſt hæc uerba additur illic. Si autem nullus inueniri potuerit, qui contra eum hoc, quod ſolus ipſe perhibes, aſſerat: hortamur, magnifice fili, ut a memorati monaſterij, Abbatiſq. ipſius te aduerſitate contineas, etc.

Cap.6. Idem Conſtantiæ Auguſtæ) ſic etiam Raim. et Cont. et lib.4. epiſt.34. c.78. Indict.13. d. regiſt. Conſtantinæ, Barcin. et duo Tarraceconenſes.

Omnipotens Deus, &c. et infra) ſic etiam Raim. et Cont. omiſſa voce etc. Integra clauſula ex regiſtro hæc eſt. Omnipotens Deus, qui Pietatis ueſtræ cor ſuæ dextera maieſtatis tenet, et nos ex vobis protegit, et vobis pro temporalib. actibus æternę pręmia remunerationis parat. Deinde gratias agit, quod beati Petri cauſas fuerit tutata contra quoſdam ſuperbe humiles, ut ait, et ficte blandos. Mox aduerſus Ioannem Rauẽnatẽ, quod ſe vniuerſalem Epm dixerit, inuehitur. Poſtremo aduerſus Maximũ Salonitanæ eccleſiæ Epm multa ſcribit, quæ apud Gratian. legũtur diſt.63. c.24. et 21. q.5. c. ult. cujus inſcriptio mendoſa eſt, Gregor. Conſtantino Auguſto, in editis libris. ſed in veterib. Conſtantinę, vel Conſtantiæ Aguſtæ.

Valde graue eſt &c.) hęc verba apud Grat. non ſunt, cum tamen proxima ſint tã ſuperiora, quã inferiora. Et ualde graue eſt, regiſt. ut editũ eſt Raim.

& talia) hæc in edito regiſtro non ſunt, ſed ſunt in veteri, et apud Raim. mala, additur in uno Tarr. quæ vox olim non erat.

honoretur) Sciendum eſt ante uerba huius capitis hæc in regiſtro exſtare. Prius tamen, quam hæc cognoſcantur, ſereniſſimus dominus diſcurrente iuſſione præcepit, ut eum venientem cum honore ſuſcipiam. Et ualde etc. Ad ea uerba vox hæc honoretur referenda eſt.

Cap.7. Stephanus Papa) ſic etiam Raim. et Cont. adde epiſt.2. omnib. Epis, ex concil. Stephanus Papa I. in ſecundo decretali ſuo, Iuo parte 6. capite 327. decreti. In decretis Stephani Epi II. idem Iuo lib.4. tit.7. c.10. Panor, nõ ſine mendo. ſcribe epiſt. ij.

Repellantur cohabitantes &c.) Ante hæc verba addi potuit, Pars cap. Plurimũ gaudemus: quod eſt eius epiſt. initium. Magna autem eius pars ad hunc titulum pertinet, et ex ea pleraque apud Grat. inuenies, et Burchar. et Iuonem. Integra principij clauſula hæc eſt. Plurimum gaudemus in domino, et in dono gratiæ ipſius gloriamur, quod ſedes ueſtra per bona opera creſcit magnifice, et dilatatur ampliſſime. ſed nimis affligimur, et tribulamur, de ueſtra oppreſſione etc. et poſt alia. Audiuimus enim uos a quibuſdam accuſari non tam pro ueſtra culpa, quam pro eorum libitu, ut ueſtra rapere poſſint: et ideo vos nimis affligi, et concuti in tantum, ut etiam a ſedibus proprijs pellamini etc. et poſt alia verba, de quibus ſub titulo de regulis iuris agemus, et uerba latius relata tã apud Burch. lib.1. c.142. et Iuon. parte 5. cap.255. decreti, quam apud Grat.2. q.2. cap.3. tum agitur de accuſatorum qualitate, quod eſt relatum apud Iuon. parte 6. cap. 327. et apud Anſel. libro 3. cap. 18. et Gratian. 3. q.5. cap. 8. Eſt autem in concil. ſcriptum, Repellantur etiam cohabitantes etc. Repellantur habitantes, Iuo in decreto. vt editum eſt, in Panor. et in veteri epitome canon. Repellantur ab accuſatione cohabitantes, Raimundus, et Contius.

inimicis) et omnes laici, addunt concil. et Iuo vtrubique, et epito. ſed Iuo in decreto habet, cum inimicis. vox cum nequaquam eſt in Panor. inimici pro inimicis, eſt in epitome. eadem vox inimici olim fuit in ueteri Greg. inimicis, in editis,

is, et apud Contium.

infeſtationem) ſic concil. et Iuo utrubiq. infeſtationes, Raim. in feſtinationem, epito. non male.

amicitiæ) ſic etiam Panor. et epito. et Raim. inimicitiæ, decretum Iuonis, et duo Tarr. in quorum altero ex inimicitię amicitiæ ſcriptum eſt.

Poſt huius capitis verba ſequitur in concil. nec illi in ueſtra ſunt ſuſcipiẽdi accuſatione, qui uos in ſua volunt recipere infamatione. nolunt pro volunt, eſt apud Iuo. in decreto. nec illi, uidelicet laici, in noſtra ſunt recipiẽdi accuſatione, qui vos etc. Panor. nec illi, videlicet laici, in ueſtra ſunt recipiendi accuſatione, qui uos in ſua nolunt recipere infamatione, epitome. Mox in concilijs eſt. Nullus enim anathema ſuſcipiatur etc. ut apud Iuon. lib.4. tit.7. c.18. Panor. et d. c.327. decreti, et apud Grat.3. q.4. c.6.

Cap.8. Felix Papa Epis &c.) ſic etiam Raim. et Cont. excepto Idem pro Felix. ambo tamen credunt hoc, et caput 1. huius tituli eſſe eiuſd. Felicis. nos illud eſſe Felicis ſecundi oſtendimus, hoc eſſe Felicis primi conſtat ex epiſt.2. eiuſd. in cõcilijs. Antiquior autẽ Felice Stephanus fuit, cuius eſt proximum caput, quod neq. a Raim. neq. a Bern. Papien. recte collocatum eſt. Ex decr. Felicis Papæ Epis per Galliã cõſtitutis miſſis c.9. Burch. li.1. c.174. et Iuo par.5. c.292. decreti, qui decretis pro decr. ſcribit plenius, et vocem cõſtitutis omiſit. Eadem verba refert Hadrianus Papa in epiſt. ad Epm Mediomatricis cap.5. cuius initium eſt, Sancta ſynodus Romana dixit. ſunt enim verba Felicis confirmata 70. Eporum conſenſu, ut ex ead. epiſt. apparet. Hadr. uerba exſtant tum in concil. tum apud Anſel. lib.3. c.88. Felicis nomine uniuerſis Epis, ſunt in veteri epitome canonum.

Siquis Eps &c.) Ante hęc verba addi potuit. Pars c. Bonorũ operũ. eſt enim integra clauſula ex cõcil. hęc. Bonorũ operũ, et ſpiritaliũ ſtudiorũ Deũ auctorem eſſe non dubium eſt, qui eorum incitat mentes, et adiuuat actiones. Vnde lætari me fecerunt ſcripta ueſtra ex bono ſtudio, et ex integritate fidei deuotionis ueſtræ, ſed ex afflictione, et contritione veſtra, magna ex parte triſtauere. et poſt alia. Nos uero ad ſupplementum veſtrum, fratres, et coẽpos noſtros vocauimus amplius, quam lxx. cum quib. hæc, quæ ſubter habentur inſerta, regulariter tractando decreuimus. Veſtris enim epiſtolis in omnium audientia perlectis, quæ multas, ut noſtis, querimonias, et oppreſſiones in ſe continebant veſtras, decretiſq. quæ ſunt de accuſationib. Eporum, ſancta ſynodus dixit. Hæc ſunt, quæ deinceps propter malorum hominum inſidias, qui in eccleſiam, et eccleſiaſticos ſæuiunt viros indifferenter, conſeruare firmiſſime volumus in ſæcula. Si quis Eps et c. Apud Hadr. eſt. Sancta ſynodus Romana dixit etc. tam in concil. quam apud Anſel. conſeruari utrubique eſt pro conſeruare. ut editum eſt, Burchar. Iuo, Raimundus, et epitome. (eccleſiam et) deſiderantur in ſecunda editione concil. in Hadr. verbis.

poſtquam ipſe ab eis caritatiue conuentus fuerit) ſic etiam concil. Hadr. Burch. Iuo, et epito, eo pro eis, uetus Tarraconenſis; in quo vox fuerit eſt omiſſa. vox ipſe in Gregor. non eſt. coniunctus pro conuentus, Anſel. eſt autem eadem ſententia in epiſtola 2. Stephani Papæ tam in concil. quam apud Burch. libro 1. capite 142. et Iuo. parte 5. capite 255. decreti. vide, quæ diximus in notis ad Hadriani epiſtulam.

ut ipſam emendet cauſam) vt cauſam emendet, Raim. uoce ipſam omiſſa. vt ipſam cauſam emẽdet, Burch. et Iuo, et tres Tarraconen. vt ipſam cauſam emendare debeat, concil. et Hadr. et Anſel. et epitome.

& eam) ſic omnes, præter duos Tarraconenſes, in quorum altero vox et deſideratur, in altero eadem uox olim deſiderata eſt.

ſed nunc) ſic uetus Gregor. ſed tunc, Barcin. et Tarraconenſes duo, et concil. et Burch. et Iuo, et Hadr. et epitome. ſed etiam, Anſel. quod nondum probaui.

ad ſummos Primates) ſic omnes, præter Barcinonen. in quo eſt ſuos pro ſummos, non male. et apud Raimundũ ea vox deſideratur, addidit eam Cont.

cauſa eius canonice deferatur) cauſæ eius canonice deferantur, Anſel. et uetus Gregor. ceteri, vt edidimus. vox canonice in altera editione concil. apud Hadr. deſideratur.

Quæ poſt verba huius capitis in concilijs, et in alijs libris ſunt, referre non eſt neceſſe; præſertim cum de eiſd. verbis actum a nobis ſit in dictis notis ad Hadrianum.

Cap.9. ex Brocardo lib.xix.) ſic etiam Cont. ex Brocardi, Barcin. lib. xviij. unus Tarr. xiiij. editi Gregor. ex B. l. xliiij. vetus Raim. liber. Apud Burchardum Vormacien. exſtat lib. xix. decretorum.

per tuam accuſationem) pro tua accuſatione, Barcin. ſolus.

niſi pro pace) ſic etiam Burchar. et vetus Gregor. hoc feceris, addit Contius, et alij libri.

quod carinam uocant)ſic etiam Burch.quam pro quod,vetus Tarr. carentenam pro carinam, Barcin.quod carina vocatur,vetus Gregor.carena,Cont.et alij.carentenam vocant,Cont.in marg.vulgare eſſe verbum Lombardorum ait Tancred.a carentia hominum,vel ciborum.mihi videtur a numero xl.dierum, qui quarentena hodieque dicitur.vide cap.2.de ſponſa duorum.

ſequentibus annis)per legitimas ferias,vt xi.q.iij. de illis.Tancr.

pænitere debes)ſic etiam Burch.et uetus Gregor. pæniteas,Cont.et alij.

tres quadrageſimas ſuper pænitere debes) ſupra pro ſuper,uetus Tarr.ſimiliter,duo alij Tarr.per legitimas ferias, Burch.xl. dies pænitere debes, Barcin.alijs omiſſis.per tres debes quadrageſimas pænitere,Raim.Addam libere ,quod ſentio:huius capitis non magnam video hoc tempore vtilitatem,eoq.carere potuimus ſine ulla iactura.

Cap.10.Alex.iij.Non ponitur)ſcribi in margine debuit,cap. 14.de teſtibus,et cap. 4.de iudicijs.et in inſcriptione,Alex.iij. Salernitano Archiepō.

Pars c. Licet præter ſoli.)ſolitum,tres Tarraconēſes plenius.uide,quæ dicta ſunt capite 6.de iudicijs,et cap.14.de teſtib.

cauſam proſequantur)proſequerentur, tres Tarrac.

nec tunc etiam &c.)refellitur opinio Baz.et Melendi,quod laici bonæ famæ contra clericos admittantur.Tancr.

poſſint admitti)poſſunt pro poſſint,duo Tarraconen.

Si clerici) Et ſi clerici,duo Tarr.

conuicti fuerint)fuerunt,olim uetus Tarraconen.

propter hoc)propterea,vetus Tarr.

facta uidetur) facta fuiſſe uidetur , duo Tarrac.

coram Epō)ſuo,additur in duobus Tarraconen.

ſeu legitima)et pro ſeu, uetus Tarr.vel,alij duo libri.

propter quæ) pro quibus, vetus Tarraconen.

& etiam)et,vetus Tarraconenſis,altera voce omiſſa.

Cetera diximus dict.capite 6.et dicto cap.14.

Cap.11.Auguſtinus ſuper geneſim)ſic etiam Raim. et Cōt.Eug.pro Aug.unus Tarr.nō recte.ſunt autem verba ſcholij,quę gloſſa inter lineas dicitur, Genes.c.4.ad illa verba. vox ſanguinis fratris tui clamat ad me de terra.

de morte Abel)ſic etiā Raim.Abelis,unus Tarr.

perpetrati)patrati,duo Tarr.et Raim.parati,gloſſa,non recte.

accuſatoris)ſic etiam gloſſa,et Raim. accuſantis, uetus Tarr.

Cap.12.Galetano electo)Gaitano,duo Tar.Gaiet. vet.Greg.Gaget.idē tit.de purgat.can.Gaiaten. alter vetus.Gait.Cōt.et alij.Gaietanen.d.tit. de purgat.Gaiacen.electo,libro 8.reg.cōcil.d.parte 50.c.14.quod verius arbitror.eſt autem parua vrbs hodie in Campania huius nominis quę,a veterib.alio nomine dicebatur.

Cum P.)ſic Raim et Cont.Cum Petrus,cōcil.et duo Tarr.

Manconella)ſic editi Raim.libri. Mancouela, concil.Magonella,vet.Greg.Mauconella, alter vetus d.tit.de purgat.vt editū eſt,idē hoc titulo. presbyter,et infra,additur ſub tit.de purg.can.a Raim.et Contio.presbyter ex una parte,addūt hi ijdem.

& Bonus Cocci preſbyteri)Caci pro Cocci,concil. Cocti,Barcin.et Bonus presbyter,Raim.et Cōt. alia uoce omiſſa.

& Ioannes Bonus Cocci)Coci,concil.Boni Cocci frater,unus Tar.apertius.Ioannes frater Bonus Cocti,Barcin.nō recte.et I.Bonus Cocti,Raim. alias Scoti,editus in marg.

laicus)ſic etiam in concil.frater eius ex altera, Raim.addidit.

I.quoniam)I.quia,Raim.Ioānem,quoniam, concil.apertius.

in iam dicti P.accuſationem)ſic in concil. accuſatione,Barcin.vox iam non eſt in Gregor.Petri pro P.unus Tarr.apertius.

nequaquam admiſimus) ſic etiā in cōcil.nō duximus admittendum,Greg.9.ſine ullo lucro.

cumq.præfatus B.)presbyter,addit unus Tarr.tantum.

quoniam ad teſtimonium illius cauſæ fuit adductus) quoniam in cauſæ teſtimonium fuit adductus, concil.quoniam in teſtimonium cauſę illius fuerat adductus,duo Tarr.in teſtimonio,Barc.quia in teſtimonium illius cauſæ adductus fuerat, Raim.

& quia frater eius I.ſcilicet)ſic in concil.vox quia in vet.Tarr.non eſt.et quia prædictus I.frater eius,Raim.mutauit,quod mihi æque placet.

iam dictum P.coram te accuſauerat) accuſarat, unus Tarr.prius,additur in cōcil.ante vocem coram.eadem vox additur in Barc.et trib.Tarr. ante verbum accuſauerat.ipſum P.coram te prius accuſauerat,Raim.

repulimus ab accuſatione) repulimus, cōcil.alijs omiſſis. ab accuſatione eum repulimus, uetus Greg.non optime.vox eum in editis non eſt.

frater P.)ſic Raim.Petri,concil.et unus Tarr.apertius.

Bonum Cocci antea) Coci pro Cocci,cōcil.Cocti, Barcin.ante pro antea,unus Tarr.memoratum B.antea,Raim.

de cauſa)in cauſa,Barcin.ſolus.

accuſaret)accuſaſſet,Barcin.et tres Tarr.et concil.et Raim.

Vnde quoniam)ſic etiam Raim.Verum pro Vnde,concil.non male.

prædictum)ſic in concil.P.addunt duo Tarr.et Raim.quod placet.

accuſabat)ſic etiam in concil.accuſabant, Raim. quod non æque probo.

ſed utriſque)utrique,concil.et Raim. aptius. ſæpe tamen in Digeſtis utrique pro vterque eſt,et utriſq.pro utrique.

inducendam)ſic in concil.prioris edit.indicendā, Raim. non male,et duo Tarr.in quibus olim fuerat inducendam.indicendam, concil. Suriana.

Inde ſiquidem eſt &c.)omittunt quædam Raim. et Cont.quæ ſunt in concil.Inde eſt,tres Tarraconen.

quod d.t.)ſ.v.uetus Tarr.quod nō placet.quod diſcretio veſtra, concil. prioris edit. mendoſe. quod diſcretioni veſtræ,Suriana concilia.

utrumq.illorum &c.)ſic etiam concil. uterque illorum cum tribus ſacerdotibus faciat ſe purgare,Raim.

xxx.*dies*)ſic in concil.xxv.dies, unus Tarraconen.

ſeu obtentu)uel pro ſeu,uetus Tarraconenſis ſolus.

deierare) ſic etiam duo ueteres Tarr.peierare, cōcil.et Cont.et alij.

agnoſcant)ſic etiam Raim.noſcant,concil.

quod ſi uterque illorum &c.) ſic etiam in concil. uox illorum non eſt in uno Tarraconenſi. omittunt quædam Raim.et Cont.

defecerint)defecerit,concil.et tres Tarraconenſes.

tu deficientem)ſic in concil. deficientem uero in purgatione,Raim.

priues)ſic etiam in concil.priuare procures,Raimund.

tibi modis omnibus)tibi omnibus modis,tres Tarrac.tibi omnimodo,concil.omittunt hęc Raim. et Cont.

quod ſi qui)ſic etiam Raim.quod ſi,concil.

memorato P.)ſic in concil.purgando,Raim. non male.

in ſua uoluerint purgatione aſſiſtere)uoluerit, concil. pro uoluerint.in ſua purgatione voluerint aſſiſtere,uetus Gregor.ut editum eſt,Cont.et alij.uoluerint in purgatione aſſiſtere,uetus Tarr. in ſuam uoluerint purgationē exiſtere, Barcin. non optime.

uel indignationem)et pro uel,uetus Tarraconen. ſolus.

nec eos aliquo modo impedias)nec eis amodo impedias,concil. prioris edit.quod vix probo. nec eos impedias,Raim.alijs omiſſis.eos pro eis,concil.poſterioris editionis.cetera ut in priore.

Cap.13.Idem Wigor.Epō)Idem Virgum.Epō,uetus Gregor.Vigorien. Cont.et alij. Gregorius, uetus Tarr.Idem Vuigornien.Epō, in 12.libro regiſtri,concil.d.parte 50.c.16.

Ex parte tua &c.)Recte Cont.addit a Raim.prętermiſſa,quæ ſunt etiam in concil.

fuit propoſita)propoſita fuit,concil.propoſita eſt, Cont.

Abbatum ſuorum)vox ſuorum non eſt in ueteri Tarraconenſi, neque in Contiano.eſt in concil.

ſint aliquatenus audiendi)ſic etiam Cont.aliquatenus ſint admittendi,concil.

quod niſi alia rationabilis cauſa præpediat) quod niſi alia manifeſta,et rationabilis cauſa præpediat,tres Tarraconenſes, plenius. impediat, et manifeſta, concil.pro præpediat.quod monachi,niſi alia rationabilis cauſa impediat , Raimund.

Abbatis eſſe noſcuntur)ſic etiam Raim. Abbatis ſunt,concil.

non ſunt ullatenus repellendi)ſic etiam concil.et vetus Gregor.ſunt nullatenus repellendi,Cont.et alij.

non poſſint)non poſſunt,uetus Tarr.ſolus.

expenſæ debent)ſic etiam concil.et Raim.debentur,Barcin.et tres Tarr.

accipiat,miniſtrari)ſic etiam Raim. recipiat pro accipiat,concil.et unus Tarr.recipere mereatur, Barcin.quod cum uerbo debentur aptius coniungitur.

Poſt huius capitis uerba eſt in concil.De confirmationibus autem etc.ut cap.2.de confirmatione utili,huius collect.cuius inſcriptio eſt,Idem Wigor. Epiſcopo, Pars cap. Ex parte tua.

TIT.II.DE SIMONIA,

& ne aliquid pro ſpirituali exigatur) De ſimonia, uetus Gregor.alijs omiſſis.et ne aliquid exigatur pro ſpiritualibus,alter uetus,et unus Tarr. et ne aliquid pro ſpiritualibus exigatur , uel promittatur,Barcin.et Cont.et alij.vox et in veteri Tarr.non eſt,et mox eſt.ne aliquid de ſpirituali exigant,uel promittā.t pro ſpirituali exiga

tur,vel promittatur,alter Tar.In ea collectione, quæ concilio Lateran.ſub Alex.3. coniuncta eſt,pars prima, vel,ut leditum eſt, ſecunda longam hanc inſcriptionem habet.De ſimonia,et ne merces pro eccleſiæ conſecratione recipiatur,vel pro moniacatione,(ſcribo monachatione)uel pro ſacramentis eccleſiæ,uel pro licentia docendi. Neue prælati uices ſuas ad cauſas terminandas, uel regimen eccleſiarum ſub annuo pretio committant. Neue ſubditos tallijs vexent,uel poena pecuniaria multent.

CAP.1. *Gregorius generali ſynodo præſidens*) ſic etiam Raim.et Cont.dixit,addit Anſel. lib.6.cap.83. Vrbanus,Grat.ſiue Palea 1.q.2.c.3. et mox Greg.in regiſtro,cap.4.c.q. tota inſcriptio deſideratur apud Iuonem lib.3.tit.2.cap.7. Panor.exſtat in regiſtro B.Gregorij lib.4.epiſt. 44.c.88.et lib.12.cap.33.in ueteri tamen regiſtro utrubique deſideratur.eſt etiam editum in concil.Surianæ editionis,diciturque concilium Romanum,hoc vero caput eſt eius concilij cap.5. Gregor.in 2.gen.etc.Barcin.

In ordinando Epo &c.)Ante hæc uerba addi potuit,Pars cap.Antiquam patrum.id initium eſt d.c.5.in concil.et in regiſtro,et apud Anſel.Regulam antiquam etc.Palea,qui Vrbani verbis mendoſe hæc coniunxit.Iuo,Bern.et Raim.omittunt illa uerba,et alia Raim.quæ Cont.addit.vox In apud Iuo.non eſt.Integra igitur
„ clauſula hæc eſt. Antiquam patrum regulam
„ ſequens,nihil umquam de ordinationibus ac-
„ cipiendum eſſe conſtituo.neque ex datione pal
„ lij,neque ex traditione chartarum, neque ex
„ ea,quam noua per ambitionem ſimulatio in-
„ uenit,appellatione paſtelli.Quia enim ordinando Epiſcopo etc.ſic regiſtrũ,et concil.nulli umquam de ordinationibus aliquid omnino accipiendum etc.Anſel.et datione pro traditione, et enim in,pro in,quod malo. Regulam antiquam ſequens nulli umquam de ordinationibus aliquid omnino accipiendum etc. Grat.ſiue Palea.et donatione pro traditione, et enim in,pro enim.

manum imponit) ponit,regiſtrum libro 4. tantum.

euangelicam uero lectionem) vox vero non eſt d. libro.4.regiſtri,neque apud Grat. neque apud Cont.habent ceteri.lectionem vero euangelicam,vetus Tarr.tantum.

miniſter legit)legat,Iuo ſolus.

confirmationis autem eius epiſtolam) ſic dict.libro 4.et Anſel.et Palea,et Cont. confirmationis uero huius epiſtolam,regiſt.d.lib.12.et concil.confirmationis epiſtolam,Iuo alijs omiſſis.

notarius ſcribit) ſic regiſt. dict.lib.4.et concil. et Anſel.et Palea,et Cont.ſcribat,Iuo. excipit, regiſt.d.li.12.

Sicut autem non decet Epm *manum*)enim pro autem,Tarr.Sicut Pontificem non decet manum, dict.lib.4.manum non decet,d.lib.12.et concil. vox autem omittitur ab Anſel.cetera, ut edita ſunt.Sicut Epm non decet manum,Grat. Sicut non debet Eps manum,Raim.Sicut(igitur) nõ debet,etc.Cont.

uendere)omittitur hæc uox a Raim.et Cõtio.habent ceteri.

ita miniſter)ita nec miniſter,Raim.ſolus.

non debet)hæc etiam omittunt Raim . et Cont. habent alij.

ordinatione eius)ſua eius,regiſt.li.4.tantum non recte.ſed uarietatem licet recipiamus, uel ſua, uel eius.

uocem ſuam)vox ſuam non eſt in duobus Tarr. neque apud Raim.habent ceteri.

uenundare)uendere,Raim.ſolus.

pro ordinatione igitur &c.)hæc omiſit Grat.ergo pro igitur,Anſel.et concil.uero,regiſt.vox igitur non eſt in veteri Raim.libro,eſt in altero veteri,et in editis.

uel uſu pallij)ſic regiſt.lib.12.et concil.et Anſel. et Raim.vox uel in uet.Tarr.olim deſiderabatur.vel pallio,reg.lib.4.

atque patellis) ſic olim uet. Greg. atq. paſtellis, idem,et alter uetus,et editi,atque regiſt.et concil.et Anſel. et tres Tarraconenſ. paſtum appellant Itali prandium,paſtellum bellaria quædam ex carne et farina,alijſue rebus. utriuſque uerbi fit mẽtio in reſcripto Paſchalis apud Gratian.1.q.3. cap.7. quæ verba apud Iuonem , et Anſel.et Deuſdedit, et in libro Veron.non leguntur.pro paſtu, dicitur etiam cap.1.huius tit.collect.2. atque patellis , Contius mendoſe.

eum,qui ordinatur) ſic etiam Raimundus . eundem,qui ordinandus eſt, uel ordinatur, regiſt. libro 12.et Anſel.eidem, qui ordinandus eſt, vel ordinatus,concil.eundem,qui ordinandus, vel ordinatus,regiſt.li.4.non recte.

prohibemus) ſic Raim.prohibeo, regiſt .et concil. et Anſel.

Quę poſt huius capitis verba ſequuntur,quę ad eandem rem pertinent,in regiſtro,et in concil.videri poſſunt,et apud Anſel.Lucen.quorum partem refert Gratianus.

Cap.2.

Cap.2.ex concilio Magoc.)Magotiẽſi,duo Tarr. et Barcin.Maguntin.duo veteres Gregor. Maguntinen. Cont. et alij. Moguntı.cap.5. Burch. lib.3. cap.110.Magontienſi ſecundo cap. 5. Iuo parte 3.c.86.In concilijs ter hoc caput inuenio. Turonenſis ſynodi ſub Carolo Imp.cap.15. Moguntinæ ſub Rabano Archiepo cap.12. Moguntiacenſis ſub Arnulfo Imp.c.5.

Qui alium preſbyterum etc.).Ante hæc verba addi potuit,Pars cap.Quicumq . preſbyter. Integra
„ clauſula ita in concil.ſcripta eſt.Quicumq. preſ
„ byter per pretium eccleſiam fuerit adeptus,om-
„ nimodis deponatur, quoniam et ille contra ec-
„ cleſiaſticę regulae diſciplinam agere dinoſcitur.
Qui alium etc.ſic d.c.15.quod cõtra,pro quoniã et ille contra, d. c.12.quoniam contra,d.c.5. et Burch.qui omittit illa,omnimodis deponatur. eadem omittit Iuo,et pro quoniam contra,ſcribitq,uando contra.ante Qui alium, addunt d.c. 5.prior. edit. et Burch.et Iuo ET.vox presbyterum in Gregor.non eſt non ſine iuſta cauſa.

in eccleſia legitime ordinatũ) legitime ad eccleſiam ordinatũ,concil.et Burch.et Iuo.vox legitime a Raim.et Cõtio eſt omiſſa.legitime ad prædictam eccleſiam ordinatum,d.c.15. prioris edit.

eãq.ſibi)vox ſibi deſideratur in Cõtiano, et alijs editis libris, eſt in veterib.Gregor.et in concil. et apud Burch. et Iuonem. eo quod, pro eamq. Barcin.non optime.in priore concil.edit.d.c.15. hæc,et alia verba deſiderantur.

vindicauerit)uindicauit,unus Tarr.ſolus.

omnimodis deponatur)ſic Burch.et Iuo. omnimode deponatur,duo Greg.omni modo,Cõt.et alij. hæc in concil.non ſunt.

Poſt huius capitis verba eſt in concilijs. quod vi
„ tium late diffuſum ſummo ſtudio emendandũ
„ eſt.Itemq.interdicendũ videtur clericis,ſiue lai
„ cis;nequis cuilibet presbytero præſumat dare ec
„ cleſiam ſine licentia,et conſenſu Epi ſui.

Cap.3.*Deodatus Papa*) Adeodatus Papa , duo Tarr.et duo veteres Gregor.Adriánus, tertius Tarr.ut editum eſt,Cont.et alij.

uni dederit)malo,uni dedit,ut Raim.uni ſceleratiſsimo,cum dixit,Si male locutus ſum etc.ut 2. q.7.par.ecce .Alan.tractatur illic a Grat.non diſſimile argumentum,Chriſtus,qui erat paſtor paſtorum,ouib.ſuis,de quib.ait:Non ſum miſſus, niſi ad oues,quæ perierunt,domus Iſraël etc.inter opprobria,et verbera,quæ ab eis patiebatur, ait,Si male locutus ſum,teſtimonium perhibe de malo etc.itẽ , quis ex vobis arguet me de peccato? At quicumque ad teſtificandum in aliquem,uel ad arguendum admittuntur;ad eundem accuſandum admitti poſſunt.etc . Vide Matth.cap.15.Ioan.cap.8.et 18. Quæ de Iuda referuntur in ſcholijs Gregor. inepta ſunt; et omnino reicienda: alij Iudæo ſcribunt aptius.

quanto magis &c.)hæc addit Cont.a Raim. præterita.

conuincendus)corrigendus,Barcinonen.et Contius.

dignoſcitur)noſcitur,Cont.

& in tali negotio)hæc omittunt Raim.et Cont. vox et in Barcin.et in tribus Tarraconen.deſideratur.

ad pellendam)ſic etiam duo veteres Greg.ad propalandam, Cont.et alij,non male.

exorandus)ſic duo veteres Gregor.exhortandus, vetus Tarr.et Cont.et alij.exorandus,in marg. Cont.et quidam alij.

Cap.4.Idem) ſic etiam Raimundus,et Cont. Silueſter Papa , Grat . ſiue Palea 2.q.5. cap . 14.ſed magis placet docti uiri opinio, ut hæc verba ſumpta eſſe credamus ex libro 5.epiſt.3. Indict.14.regiſtri B.Gregorij, cuius pars refertur etiam ab Iuone parte 5.cap.89.decreti, et cap.5.huius tituli a Bern.Papienſi.Itaque inſcribendum eſt hoc caput,ut eſt in regiſtro veteri. Gregorius Maximo præſumptori eccleſiæ Salonitanæ.Maximiano,eſt in editis:Maximino, apud Iuonem , Maximo,in margine. De hoc Maximo Salonitano uidimus ſupra cap.6.de accuſationibus.

Accuſatum ſimoniacum &c.)Hęc duo verba ſunt apud Paleam,et Raim.tantũ.Addi potuit,Pars cap.Quotiens contra ex regiſtro: Peruenit ad nos,ex Iuone.utriuſq. clauſulæ verba videbis cap.5.huius tituli.

neceſſe habuimus)ſic etiam Iuo,et Palea,et Raim. et c.5.neceſſe fuit,regiſt.

ſummopere per ſcripta noſtra prohibere) ſic etiam Iuo.te,addit ante hæc verba regiſt.ſummopere per ſcripturam prohibere, Palea.prohibere, Raim.et Cont.alijs neglectis.vox ſummopere in ueteri Tarraconen.non eſt,neq.c.5.pro ea eſt vox TE.

ne miſſarum ſollemnia celebrare debuiſſet)ſic etiam Palea. debuiſſes,regiſt.et Iuo,et dict.cap.5. ſed vox ne in edito regiſtro deſideratur. celebraret, Raim.Adduntur hoc loco Laurentij,et Melendi veterum interpretum opiniones;quas aliquãdo edi curabimus:nunc nominum eorum appellatione contenti ſumus.

donec quid eſſet &c.) hæc ſolus Iuo prætermiſit.

petuiſſemus addiſcere)ſic etiam regiſt.diſcere,Barcin.cognoſcere,Palea.conſtituiſſet, Raim.et Cōt. diſceremus,d.c.5.

Poſt hæc verba in regiſtro adduntur alia,quæ ad vocationem eius pertinent, et contumaciam:ea lector non ſine fructu illic leget.

Cap.5.Idem)ſic etiam Raim.et Cont.addi autem potuit,in eadem.uel potius cap.4.omitti debuit, quod eſt huius capitis ſumma , et compendium.

Quotiens contra &c.)Recte Contius addit omiſſa prius a Raim.quę ſunt etiam in regiſtro.Quotiēs cumq.unus Tarr.

quid geſtum)ſic in regiſt. quid ſuggeſtum, Cont. quod nondum probaui.

redarguat) ſic etiam Cont. redarguit, regiſt.non recte.

irrequeſitum) irrequiſitū , regiſt.aptius. inrequęſitū,duo Tarr.irrequęſiti,Cont.non recte.

hoc relinquere)derelinquere, vetus Tarraco. ſolus.

Peruenit itaque)vox itaq.non eſt apud Iuo.neq. apud Raim.et Cont.eſt in regiſtro.

ſed et talia de te multa hic dicta ſunt)alia pro talia, regiſt.et Iuo,et duo Tarr.de te,in altero eorum Tarr.non ſunt.vox hic in tertio Tarr.deſideratur.omnib.carent Raim.et Cont.et de te alia multa dicta ſunt,Barcin.

de quib.unum quod maximum fuit)quā pro quod, tres Tarr.et regiſt.quia,Barcin.quam maxime, Iuo . vox fuit in uno Tarraconenſi non eſt.

propter quod neceſſe habuimus)ſic etiam Iuo.fuit, regiſt.pro habuimus. propterea neceſſe hubuimus,Raim.eſt pro habuimus, olim fuit in vet. Tarr.

Cetera vidimus capite quarto.

Cap.6.Lucius Papa)ſic etiam Raim.et Cont.Lucius iij.vetus Tarr.

ſicut enim)vox enim non eſt in Gregor.eam ſi retinemus,principium,quod addi poſſit, deſiderabimus.

atq.propelli)ſic etiam duo veteres Gregor.atq.repelli,vetus Tarraconenſis,et Barcin.et Cont.et alij.

Petrus enim primus paſtor eccleſiæ &c.)hæc omittunt Raim.et Cont.ſumuntur autem hęc ex Lucę actis c.8.

Simonis ⁎ *interiora recognoſcens*)aſteriſci nota tollenda eſt.Conſtat enim ex Petri verbis hoc verum eſſe.Cor tuum non eſt rectum coram Deo. et mox.roga Deum,ſi forte remittatur tibi hęc cogitatio cordis tui.

ſine aliqua audientia &c. ⁎ *morte* ⁎ *multauit*) morte.ſ.ſpirituali,dum dixit,Pecunia tua tecum ſit in perditionem.vel refertur ad mortem temporalem.nam cum pignore poſito volaret ad ſumma,per preces Petri corruit ad ima, et mortuus eſt.Alan. uidendus ſermo B.Maximi, in quo de morte Simonis Magi narratur.Seuerior fuit Petrus in Ananiam,et Sapphiram vxorem , ut refert hiſtoria act.cap.5.de quibus ſuſpicabar aliquando Lucium cogitaſſe.Laudo Raim.ingenium,qui hæc maluit omittere.

Cap.7.Alex.iij in concilio Turon.)ſic Raim.et Contius.Turonen. concil.dict.parte 2.cap.10. addi autem debet,cap.6.ex Pontificali veteri Romano,ſiue cap.2. ex hiſtoria Anglica Gulhelmi Neubrigen.lib.2.cap.14.

Non ſatis inutiliter a populo redarguitur)ab Apoſtolo,pro a populo,duo Tarr. ſed in altero id mutatum eſt.mihi utraque ſcriptura imperfecta uidetur.Apoſtolo auaritia redarguitur,Contius,qui omiſſa prius a Raim.addidit , adhuc ſententia hæc mihi non probatur.Quia non ſatis vtiliter auaritia in populo redarguitur,concil.aptius.vox Quia neque in Pontif.eſt,neque apud Gull.cetera,ut concil . quod etiam placet.

ſi ab ijs)ſic etiam Cont.et Gul.ſed pro ſi,concil. prioris edit.et Pontif.et unus Tarr. quod non æque placet.ut editum eſt,Suriana concil.editio.

conſtituti) conſtitui , duo Tarraconenſes ſoli.

& præcipue qui)ſic etiam Cont . contempto ſæculo,addunt Pont.et Gul.et præcipue contempto ſæculo , concil. omiſſa voce qui non recte.

regula modis omnibus non ſeruatur)regulam pro regula,vetus Tarr.non optime.et regulas, modis omnibus non cauetur,concil. aptius.et regulam,etc.ut in concil. Pontif.et Gul.ut editum eſt,Cont.

Prohibemus igitur, ne ab ipſis) ab ijs, Pontif. et Raim.ergo pro igitur,Gul.cetera,ut Pont.Prohibemus,ne ab eis,concil . Prohibuimus , Barcin.

tranſire volunt)ſic etiam Raim.voluerint, Pontif.Gull.et concil.

nec Prioratus,vel capellania qualibet) ſic etiam Raim.neue Prioratus,vel capellania quælibet, concil.neue Prioratus,aut capellaniæ quęlibet, Pontif. et Gul. nec Prioratus , nec capellania qualibet,uetus Tarr.nō recte.ſed quælibet ſcribendum eſt.

aut clericorum) ſic multi Greg. et Pontif. et Gul. vel pro aut,unus Gregor.vetus,et concil.et duo Tarr.

uenundentur)uendantur,Pōntif,et Gul.et Raim. uendatur,concil.

cui regimeni pſarum)animarum pro ipſarum,vetus Greg.in altero ea vox deſideratur. ceteri,ut editum eſt.

pro earum)ex earum,concil.tantum.

ullum pretium)vox ullum neq.in Barcin.eſt,neq. in concil.ceteri libri habent.nullum pro ullum, duo Tarr.ſed ſcriptorem alterius pænituit.

exigatur)exigant,concil.ſola.

hoc autem &c.)vox autem in concil.non eſt;habent Pōtif.et Gul.hæc clauſula omittitur a Raimundo,et Contio.

contra hoc decretum) ſic etiam Raim.hoc decetero,Pontif.Gul.et concil.uoce contra omiſſa.

tam ille,qui dedit,quam qui recepit)tam qui dederit,quam qui acceperit,Pontif.receperit, concil. cetera,ut Pont.tam ille,qui dederit,quam qui receperit,duo veteres Greg.et Barcin.et tres Tarr. acceperit,quartus,omnia Gul.omiſit.quam ille, qui receperit,Cont.et alij.

et qui conſentit)uel conſentit, duo veteres Greg. uel conſenſerit,Cont.et alij.hæc neq.in Barcin. ſunt,neq.in duob.Tarr.neq.in cōcil.neq.in Pōtif.neq.apud Guli.

ne dubitet)ſic unus Tarr.non pro ne,ceteri libri.

Pro ſepultura quoque)quidem pro quoque, eſt in concil.tantum.

et chriſmatis, et olei perceptione) ſic duo veteres Greg.et concil. receptione, Cont. et alij.ſuſceptione,unus Tarr.in quo illa, et olei, deſiderantur.chriſmatis,et olei ſacri perceptione, Pontif. vel chriſmatis, ſeu olei ſacri perceptione, Gul.

nulla cuiuſq.pretij exactio intendatur) nulla cuiuſdam pretij exactio intercedat,Pontif.nulla cuiuſquā pretij uenalitas intercedat,Gull.aptius. nulla alicuius pretij exactio intendatur, concil. nulla cuiuſq.prçſidij exactio attemptetur,vet. Greg.mendoſe.ſed pretij pro præſidij ſcribendum.nulla cuiuſquam pretij exactio attemptetur,alter vetus,et Cont.et alij.

cuiuſquam cōſuetudinis) ſic etiam Raim.huius pro cuiuſquam,concil.alicuius, Pontif.et Gulliel.

quis tueatur) ſic Raim. aliquis pro quis,Pont.et Gul.et concil.

diuturnitas temporis)vox temporis non eſt in vet. Tarr.neq.in Pontif.habent eam ceteri.

non minuit peccata)ſic etiam Gull. et vetus Gregor.peccatum, Pontif.et alter ex veterib.Raim. libris,et concil.non deminuit peccata, Cont.et alij.

Cap.8.ex concilio Lateran.)adde cap.7.ut eſt in cōcil.non cap.10.ut habet Contius.

Cum in eccleſiæ corpore omnia debeant ex caritate tractari &c.)Recte Cont.addit,quæ Raim.omiſerat. Videntur autem eſſe hæc Pauli verbis cōſentanea,in epiſt.1.ad Corinthios cap.16.omnia veſtra in caritate fiant.debent pro debeant,unus Tarr.

& quod gratis &c.) ſumitur hoc ex verbis Chriſti,Gratis accepiſtis,gratis date. Matthæi c.10. δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. vide cap.2.de magiſtris,in hac collect.

gratis impendi)ſic etiam in concil. gratis debet impendi,Cont.

horribile)horrendum,Barcin.tantum.

vel Abbatibus)et pro vel,unus Tarr.ſolus.

ſeu quibuſcumq.)ſic in concil.et in Greg.ſeu quibuſque duo, Tarr,

ponendis in ſede)ſic etiam concil.ſedem, Raim.

preſbyteris)perſonis,vetus Tarr.ſolus.

in eccleſiam)ſic omnes, præter veterem Tarr.in quo eſt,in eccleſia.

aliquid requiratur) ſic Raimundus.exigatur,concil.

& non poſſit &c.)hæc omittunt Raim.et Cont. ſunt in concil.

niſi manum implere curauerit)ſic lib.3. Regum c. 13.de Hierobeam Rege Iſrael.

ſibi licere)vox ſibi non eſt in Gregor.eſt in concil.

quia lege mortis)legem pro lege,concil.et Raim. quod legem mortis,unus Tarr. moris pro mortis,varietas eſt unius Tarr.et conciliorum. mihi neutrum placet.ſuſpicor ſignificari præſcriptionem,quam a barbaris quibuſdam appellari audio mortizationem.

ſatis,quia cupiditate caecati ſunt)ſic etiam in concil.carent his Raim.et Cont.qua pro quia, unus Tarr.non male.

attendentes)nō attendentes.Barc.ſolus,et Raim.

quia tanto grauiora &c.)Cum tanto ſint grauiora peccata etc.Gregor.9.c.ult.de conſuetudine. quod pro quia,concil.et Raim.et duo Tarr.in quorum altero vox tanto non eſt.

retinuerint alligatam)tenuerint alligatam,concil. et uetus Greg.detinent animam alligatam,alter vetus.retinuerint obligatam , Barcin. detinent alligatam,Greg.9.d.c.ult.tenuerunt alligatam, Cont.et alij hoc titulo.

hoc de cetero fiat)ſic in concil.hæc decetero fiant, Raim.

vel pro perſonis)ſic multi Raim.lib.et vel pro perſonis,concil.et vetus Greg.et unus Tarr. et pro vel,alter Trarr.

ad ſedem Apoſtolicam)delenda eſt hæc vox Apoſtolicam hoc loco,quæ neq.in concil.eſt,neq. in Greg.neque in tribus Tarr.ſic ſupra dictum eſt,ponendis in ſede,hoc eſt Epi,vel Abbatis ſede,non Romana.IN autem pro ad,eſt in Gregor.

ſeu benedicendis)ſic etiam Raim.ſeu etiam benedicendis,concil.et tres Tarr.

ſeu alijs ſacramentis)ſic duo veteres Gregor. ſeu etiam alijs ſacramentis,concil.conferendis , ſeu collatis, addit Contius,et alij ex aliquo ſcholio.

aliquid exigatur) ab aliquibus exigatur , vetus Tarr.ſolus.

inhibemus)ſic in concil.prohibemus,Raim.

ſe nouerit)vox ſe aliquando in uno Tarr.tantum non erat.

cuius factum &c.)hæc omittunt Raim.et Cont. ſunt in concilijs.qui pro cuius,uetus Tarr.

exactione turpis muneris)turpis muneris exactiones,concil.prioris edit.exactione,Suriana cōcil. editio.

Poſt huius capitis verba ſequitur in concil.Prohibemus inſuper,ne noui etc.ut c.7.de cenſib. huius collect.

Cap.9. Vigilen.Epo)Vigilenſi Epo,concil.d. parte 2.c.4.Wigilenſi,duo Tarr. Vigilien.Raim.et Cont.et olim unus Tarr.

Cum ſit Romana eccleſia &c.)Recte Cont.addit omiſſa prius a Raim.quæ etiam in concil.ſunt.

cui licet)ſic etiam concil.et Cont.cuius ſedem licet,Barcin.

mater eccleſiarum omnium)ſic etiam concil . vox omniũ in vet. Tar.nō eſt.caput eccleſiarũ omniũ mater,Barc.caput omniũ eccleſiarũ,mater,Cōt.

cogimur)ſic etiam in concil.tamen,addunt Barc. et Cont.

ſuſcepti regiminis)ſic etiam Cont.ſuſcepti honoris,et regiminis,concil.

miniſtrauerit)dederit,concil.et Cont.

penitus enodentur)ſic etiam Cont.enodentur penitus,vetus Tarr.vox penitus non eſt in concil.

præter procurationem)ſic etiam Cont.moderatam additur in concil.

habere debeas)ſic in concil.exigere debeas, Barc. debeas exigere, Cont.

Et nos cōſul.etc.)ſic etiã Cōt.Deſiderãtur quædã in cōcil.cōſultationi pro conſul.duo Tarr.Conſultationi tuæ reſpondemus,vet. Greg.Conſul. t.t.reſp.alter vetus.

exigere)ſic Raim.exhibere,vetus Tarr.qud nondum probaui.

ſed procurationem &c.)etiã,addit vnus Tar.Quæ ſequuntur,Raim.et Cont.omittunt.ſunt etiam mendoſa in concilijs.

nemo cogitur ſuis ſtipendijs militare) ſic in concil. Quis militat ſuis ſtipendijs umquam? τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; Paul. epiſt.1. ad Corinthios c.9. pro ſtipendijs poſſumus ſumptibus ſcribere,ſi Græcis adhæremus , et ita nō mercedem ſolum,ſed cibum quoq. intelligere poterimus.

exigere potes)ſic in concil. poteris,unus Tarr.nō male.

Cap.10. De hoc autem)ſic etiam Raim.vox autem non eſt in concil.d.parte 2.c.13.Ante hæc uerba deſideratur initium epiſt.

quod Rex,& Principes &c.)hæc omittunt Raim. et Cont.ſunt in concil.

a Bernardo Exon.)ab Ernardo quondam Certomenſi,concil.alias Ceromenſi.ſic in priori edit. concil.a Bernardo,in poſter.Ego mendoſa eſſe omnia ſuſpicor,et ſcribendũ:a Bernardo Oxomen.Eſt autē Exonia in Britannia , Oxoma in Hiſpania.Exonenſi,unus Tarraconenſis , non recte.

recepiſſe)accepiſſe,concil.

præſtarent)ſic etiam concil.præſtaret,uet . Tarr. et Barcin.

Archidiacono Exonen)Exon.tres Tarr.Seuien. concil.Exom.Archid.vetus Greg.Obſom.Archid.alter vetus. Exonien. Cont.et alij. ſcribo Oxomenſi.

beneficiũ certi redditus)ſic in cōcil. beneficiũ,duo veteres Greg.alijs omiſſis.beneficia, Cont.et alij.

ut uterque)ſi pro ut,Barcin.tantum.

illorum, Archidiaconi videlicet,& clericus)eorum pro illorum,cōcil.ſcilicet pro videlicet,vet.Tar. in quo etiam eſt,et eius clericus.omnia Raim.et Cont.omittunt.

ei conſentirent)eius electioni cōſentirent,cōcil:cōſentiret eidem,Raim.

Hoc tuæ prudentiæ duximus reſpondendum) paternitati pro prudentię,cōcil.quod nō æque placet. Tuæ pruden.reſpondemus,Raim.

quod ſi manifeſtum eſt)ſic etiam Raim.quod ſi operis euidentia manifeſta æſtimatur,ita quod notorium eſt,concil.plenius.

tam iniquam,& deteſtabilem)his carent Raim.et Cont.leguntur in concil.

promiſſam rem recepiſſe)accepiſſe,concil. promiſſa recepiſſe,Raim.

& ſi exinde)aut pro et,concil.et tres Tarr.aut ex inde,Raim.

conuinci poterint)poſſunt ab aliquibus conuinci, concil.conuicti,Raim.et Cont.alijs omiſſis. conuinci poſſunt,olim uetus Tarr.poterunt,duo alij Tarr.quod malo.

mani

manifeſtum eſt)ſic etiam Raim.manifeſtum non eſt,concil.non male.vide c.12.

nec tamen)ſic etiam duo veteres Greg.nec inde, concil.nec tamen inde,Cont . et alij non male.

& tamen publica)poſtea pro publica,cōcil. quod non æque placet.ſed tamen publica,vetus olim Greg.mox tantum pro tamen, ut in alijs.

ſi defecerint)ſi quidem,addit vetus Tarr.ſolus ante hæc verba non recte.ſed ſcribi poteſt ,ſiquidem defecerint.

actores)ſic duo veteres Raim.libri. auctores,Barcin.et uetus Tarr.et concil.et Cont.et alij.

ſunt puniendi)ſic in concil.et in veterib. Gregor. ſint pro ſunt,Cont.et alij.

principes ſuos)ſic etiam in concil.eius pro ſuos,in Greg.

ſollicite monere &c.)ſic in concil.debes inducere, Raim.et Cont.alijs omiſſis.

receperint)receperunt,vetus Greg.ſolus.

eccleſiæ ſine)eccleſiæ Ceromenſi ſine,concil.eccleſiæ Exon.duo Tarr.et Barcin.Exon.eccleſiæ ſine,tertius Tarr.Exom.uetus Greg. Obſom.alter vetus. Exonien.Cont.et alij.ſcribo, eccleſiæ Oxomēſi ſine.eſt autem Oxoma ſub Toletano Antiſtite,cui hoc reſcriptum mittitur.De limitib.ſingularum eccleſiarum,et quæ quib.Metropolitanis ſubicerentur,ſub Rege Wamba actũ eſt in concilio Toletano.Illic prouincia Carthaginienſis Toletano Archiepo ſubicitur,Oxoma uero inter alias vrbes eius prouinciæ,quę Epos habent,numeratur.

non poſſunt)ſic uetus Greg.non poſſint,alter vetus,et concil.et uetus Tarraconen .et Cont. et alij.

Cap.11. Alex.iij.Eborac. Archiepo) Idem Eboracen.Archiepo S. Legato,concil.d,parte 2.c.14. non recte.ſcribi enim debet,A poſt.ante S.ſic enim appellari ſolent Cantuarien.et Eboracen. Archiepi.Idem Eboracen. Archiepo, Raim.et Cont.

de Ponte fracto)ſic etiam cōcil.franco pro fracto, uetus Tarr.ſacro,alter.omittunt omnia Raim. et Cont.

uir W.)ſic duo veteres Greg. Vu.concil. V.Cōt. et alij.G.vetus Tarr.

Poſt hæc uerba adduntur hæc in concil. filius
⁊ Godrici pro controuerſia,quæ vertebatur inter
⁊ eos ſuper quadam eccleſia,quam idem R.aſſere
⁊ bat a præfato milite ſibi datam fuiſſe; prędictus
Vu.Hæc eadem verba ſunt in Barcin.et in uno Tarr.his exceptis.filius G.pro Godrici,et illi datam pro ſibi,et W.pro Vu.quæ uarietas eſt libri Barcin. ſed in Tarr.eſt,filius Godici.cetera, vt in eod.Barcin.

quia moram)qui moram, concil. quia idem W. moram,duo veteres Greg.quia idem V.moram, Cont.et alij.

in receſſu ſuo &c.)hæc ſunt in concil. omittuntur a Raim.et Contio.

Milonem)magiſtrum Milonem,concil.

nuntium tuum)ſuum,concil.et unus Tarr.

conſtituit)inſtituit,unus Tarr.ſolus.

Cumq.cauſæ &c.)hæc etiam omittunt Raim.et Cont.ſint licet in concil.

d.f.noſtris)dilectis filijs noſtris,cōcil.et tres Tarrac.

tt.ſ.Luciæ)Card.pro tt.Barcin.ſanctæ pro ſ.concil.et tres Tarr.

& Vi.ſ.)et Vu.tt.ſancti,concil.et M.ſancti, vet. Tarr.et W.ſancti,duo alij Tarr.

diaconis Cardinalib.)rectius in uet.Tarr.diacono Cardinalibus.diacono Cardinali,concil.et Barcin.diaconib.Cardinalib.alter Tarr.diacon.Cardinalib.tertius.

& ab ore &c.)ſic etiam concil.Cumq.ab ore prę fati R . intellexerimus , Raimundus, et Cont.

memoratus miles)ſic etiam Raim.pręfatus miles, concil.

promiſerat ei)dare,addunt Barcin.et tres Tarr.et concil.et multi Greg.eidem pro ei,unus ex veter.Greg.

præſcriptam)hac voce caret Raimund. eſt in concil.

eiuſdem militis)vox militis non eſt in Gregorianis.eſt in concil.eius pro eiuſdem,vetus Gregor.

poſſet in noſtra curia)curia noſtra,concil. præſentia pro curia,Raimundus. verborum ordo varie in veteribus libris Gregor.et in editis mutatur.

Vnde cum id &c.)Multa Raim.et Cont.omittũt. Vnde et cum id etc.concil.

per eoſdem)ſic in concil.per eos,vetus Tarraconenſis.

nos intelligentes &c.)ſic etiam in concil . ac per hoc promiſſionem ipſam continere ſimoniacã prauitatem,Raim.et Cont.

promiſſionem ipſam)illam,concil.

eidem R.ſuper eadem eccleſia)ſic etiam Raim.vox eadē nō eſt in cōcil. T.pro R.vet.Tarr.nō recte.

ſilentium impoſuimus) ſic in concil.ſilentium duximus imponendum,Raim.

Ideoq fraternitati tuæ per A.ſ.pr m.)Quę ſequuntur,omittunt Raim.et Cont.Ideoq . fraternitatem tuam etc.concil.

R.vel alijs)ſic in concil.V .pro.R.vet.Tarr. non recte.

ſuper præſcripta)ſcripta,concil .dicta, vnus Tarr.

grauari)vel inquietari,additur in concil.

Cap.12.

Cap.12. Ciſtren. Epo) Ceſtienſi Epo, concil.d.parte 2.c.15. Caſtrenti, uetus Tarr. Caſien. vetus Gregor. Ciſt. alter vetus. Ciſtrenen. Cont. et alij.

Inſinuatũ eſt aurib. etc.) Multa omittunt Raim. et Cont. quæ ſunt in concil. nobis pro aurib. habet vetus Greg. ſolus.

plurimi ſunt clerici cõſtituti) plures pro plurimi, vetus Tarr. inſtituti pro conſtituti, duo alij Tarr. plurimi ſunt inſtituti, concil. plurimi clerici, Raimund. et Cont. alijs omiſſis.

& inde infamia reſpergi) vox inde non eſt in concil. et infamia inde reſpergi, Raim.

quoniam indignum etc.) hæc etiam omittũt Raim. et Cont. ſunt in concil.

remaneant) remaneret, concil. non recte in priori edit. remanerent, in poſter.

in prædictis clericis) malo eccleſijs, ut eſt in concil. et in Barcin. et in uno Tarr. et in Gregor. qui addunt ante hæc verba uocem quos.

ap. ceſ.) appellatione ceſſante, concil. hæc etiã omittunt Raim. et Cont.

infra xl. *dies &c.)* hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil. excepta voce litterarum.

eccleſiarum ſibi commiſſarum) ſic in concil. huiuſmodi eccleſiarum, Raim.

perpetuo priues) ſic etiam in concil. eos, addit vet. Greg. eoſdem, alter uetus, et editi libri.

prouiſurus attentius &c.) hæc etiam ſunt in cõcil. omittunt Raim. et Cont.

alicuius optentu deierare) rei, additur in cõcil. poſt vocẽ alicuius, et in uno Tar. in quo olim ea vox nõ fuerat. peierare pro deierare, eſt in marg. cõc.

Cap.13. *vel emolumentum quodlibet)* hæc omittũt duo Tarr. ſunt in Gregor.

a quocumque) ſic etiã Raim. a quoquã, duo Tarr.

uel inceſtuoſo) aut pro vel, Tarr. vetus. omittunt omnia Raim. et Cont.

nec pro reſpectu) ſic Raim. vox pro non eſt in Barcin. neque reſpectu, vetus olim Tarr.

cuiuſq. perſonæ) cuiuſcumq. pro cuiuſq. vetus Gregor. ſolus.

aut conſanguinitatis, vel) aut pro vel, Greg. vetus. in altero, conſanguinatatis, vel, omiſſo aut. conſanguinitatis, aut, Cont. et alij.

detractet) ſic duo veteres Greg. detrectet, Cont. et alij, quod malo.

nec a quoquam pænitente &c.) nec quemquam pænitentem, vel minus digne pænitentem, Raim. aptius. peccatorem pro pænitentem, Cõt. in margi. quod reicio.

adducat) ſic etiam Raim. reducat, Barcin.

Cap.14. *Idẽ venerabili fratri noſtro Vigoren. Epo)* fratri R. et Vuigoren. Epo, cõcil.d.parte 2.c.12. non recte. R. pro fratri noſtro, Barcin. Idem Wigor. Epo, uetus Tarr. alijs omiſſis. Idem, tantum duo alij Tar. Idem Wigon. Epo, vetus Gregor. Wigor. alter vetus. Vigor. Epo, Cont. et alij. ſcribo, Idem venerabili fratri R. Wigormen. Epo.

& dilecto filio de Pateia Priori) Priori de Panteia, concil. et Priori de Pantan. vetus Tarr. et Abbati de Pateria, vet. Greg. et Priori de Acra, Cont. et alij non ſine mendo. nam monachi de Acra erant, qui conquerebantur.

de Acra) ſic etiam Raim. de Atra, concil. ſed poſtea, de Acra.

nobis tranſmiſſam accepimus) recepimus, Raim. et Cont. alijs omiſſis. quæ ſunt in concil. alio tamẽ ordine.

quoddam maneeium) quondã mannium, concil. et in marg. quoddam manerium, Barc. et tres Tarr. et Raim. ſuſpicor Tancredum manſum, aut aliã vocẽ habuiſſe, addit enim; alias maneriũ, quod idem eſt. ſed et in alio veteri ſcholio eſt. manerium ideſt manſum, vbi erant ruſtici.

quod dicitur Vella) ſic in concil. Guella, vet. Tar. Wella, alter. Veella, tertius, hęc omitunt Raim. et Cont.

Ganonum) Gadonum, concil. Genon, vetus Tarr. Gatoitum, alter. Gen. vetus Gregor. Genen. alter uetus, et Cont. et alij.

Cadonio) Gadonio, in cõcil. ſed poſtea Cadonio. Cadomo, in duob. Tarr. Cadomo, ſiue Cadonio, in duob. vet. Gregor. Cadanio, in Barcin. Cardonio, apud Cont. et alios.

cenſu xv. *librarum)* canone pro cenſu, cõcil. xxv. pro xv. unus Tarr. libris pro librar. vetus Greg. ceteri libri, vt editum eſt.

ab ipſis) de ipſis, uetus Tarr. ſolus.

Prior eorum) ipſorum, olim vetus Greg. Prior de Acra, unus Tarr. ut editum eſt, alij libri.

manerium) ſic etiam Raim. mannium, concil. mãſum, vetus Tarr.

Da ecclia) de eccleſia, vetus Tarr. de eccleſiam, olim alter, mox eccleſiam, de expuncto, nõ male. et eccleſiam, tertius Tarr. quod etiam placet. id etiam eſt in concil. eccleſiam, Barc. omittunt omnia Raim. et Cont.

de Cadonio) ſic in concil. varietas eadem, quæ ſupra, Cadomo, et Cardonio, et Cadanio. hoc amplius vox monachis ante hæc uerba eſt in Barc. libro, et apud Raim. Barcin. quod placet.

accepta pecunia) perſona, concil. mendoſe.

Vnde quia) ſic etiam Raim. indeque, concil.

& nobis &c.) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

minus irrationabiliter attentetur) minus quã, pro minus, concil. prioris edit. minus quam rationabiliter, Suriana editio. minus rationabiliter attẽptatur, Barcin. et tres Tarr. aptius.

committimus) ſic in concil. terminandã, addit vetus Tarr.

vetus Tarr.

m. qua.) mandantes quatenus, concil. mandantes qua. tres Tarr. Mandamus, qua. veteres Gregor. quatenus, Cont. et alij.

ante veſtram etc.) nõ pauca etiã omittunt Raim. et Cont. quæ ſunt in concil.

concordia) in concordia, unus Tarr. ſolus.

prouiſuri, quod) ſic etiã concil. ſcituri, quod, Raim. apertius. quãuis neutra vox apta mihi videtur.

ſicut emi non potuerit) non potuit, vetus Tarr. et Raim. non potuerunt, alij duo Tarr. non potuerunt iura, concil. Refertur hoc loco a Tancredo Bernardi Papien. opinio, qui dixit hanc fuiſſe locationem.

ita etiam nec redimi) vox ita nõ eſt in concil. vox etiam olim in Tarr. veteri deſiderabatur, ita nec redimi eccleſia memorata, Raim.

et uos predictos) vox et non eſt in concil. neq. in trib. Tarr. vos ipſos, Raim.

de quibus) ſic concil. et Greg. 9. de qua, duo Tarr. quod non aeque probo.

contradictione etc.) inducatis, Raim. et Cont. alijs omiſſis. occaſione etc. concil. non optime.

differatis) feſtinetis, concil. quod nondũ placuit.

Si uero uterq. etc.) hæc omittunt Raim. et Cont. ſunt in concil.

his exequendis) ſic in concil. in, additur ante hæc verba in vno Tarr.

Cap.15. Idem) ſic etiam Raim. et Cont. ſed in concil. parte 2. cap.5. Idem in concilio Turonen. de eadem re. et cap.6. Idem eidem Epo. utraq. inſcriptio mendoſa eſt. ſuſpicor ſcribendum, Idẽ Archidiaconis per Angliam conſtitutis.

Ea, quæ etc.) Recte Contius ſub hoc titulo addidit a Raim. prætermiſſa. Sed ſub titulo de cenſib. mutam perſonam egit. in concil. multa deſiderantur.

procedunt) proueniunt, Cont.

penitus extirpanda ſunt) vox ſunt non eſt in trib. Tarr. ſunt penitus extirpanda, Cont.

Audiuimus autem) vox autem neq. apud Raim. eſt, neque apud Cont. Audiuimus, eſt in vno vet. Greg.

auſu temerario) hęc etiam omittuntur ab eiſdẽ, ut quæ poſtea ſunt, diuerſis nominibus.

Epiſcopalem) temporalem, Barcin. ſolus.

ſimoniacum eſſe cognoſcitur) dignoſcitur, duo Tarrac. hoc, additur in Gregor. ante verba edita.

et periculum etc.) hæc etiam omittunt Raim. et Cont.

m. et m pr qua.) u. m. et pr. qua. vetus Tarr. mandamus, quatenus, Raim.

ab eccleſia ſub) hæc etiam ab eiſd. ſunt omiſſa.

ulterius nullatenus exigatis) non ulterius exigatis, vetus Tarr. voce ulterius carent Raim. et Cont.

pro certo ſciituri) ſic etiam Raim. et, ſiue etiam, addit Barcin. ante hæc uerba me non flagitãte. ſcituri pro certo, vetus Tarr.

auſu temerario) hæc etiam in omiſſis a Raim. et Contio numerabimus.

dignitatis veſtræ) vox veſtræ ab eiſd. omittitur.

nihilominus etiam vobis etc.) hæc etiam omittunt Raim. et Cont. debuerunt autem ſub titulo de cenſib. ſcribi. ſunt in concil. d.c.6. hoc initio. Nihilominus et præſentium etc.

eccleſias ipſas) vox ipſas non eſt in vet. Tarr. eſt in concil.

uiſitationis officium) uiſitatoris officium, concil.

ut eas magis) vox eas non eſt in concil.

correctionis) ſic in concil. correptionis, vnus Tarr.

Cum autem beati Petri denariorum collectionem) Cum autem collectas denariorum beati Petri, concil. d.c.5. ubi præpoſtere duo capita collocata ſunt. Cum autem propter beati Petri viſitationem, denoriorum collectionem, duo Tarr. et Barcin. ſic etiam Raim. et Cont. excepta voce collectionem, pro qua collectam habẽt, ut apertiorem. Hæc collectio, præſtatio eſt quædam, quam Angli ſoluunt Romanæ eccleſiæ, ut Alanus Anglus ait.

in collectione facienda prædictas) hæc omittunt Raimun. et Cont. ſunt in concil. excepta voce prædictas.

grauare nullatenus præſumatis) ſic in concil. non grauetis, Raim.

aliter ſiue magis etc.) hęc etiam omittunt Raim. et Cont. ſint licet in concilijs. aliter ſiue, in vno Tarr. deſiderantur.

prædeceſſores noſtri) ueſtri tempore, concil. et Barcin. prædeceſſores veſtri temporib. deceſſorum meorum, unus Tarr. plenius.

Innocentius, Eugenius Romani Pontifices) et, addit vetus Tarr. inter duo nomina ſupraſcripta Põtificum. Innocentij, Eugenij Romanorum Pontificum, Barcin. et duo Tarr. Eugenij, et Innocẽtij Romanorum Pontificum, concil.

quod ſi temeritate qualibet etc.) aliqua pro qualibet, concil. et vetus Tarr. Quod ſi ſecus præſumpſeritis, Raim.

id præſumpſeritis attemptare) contempſeritis, concil. alijs omiſſis.

id, quod videmini habere etc.) uerbis euangelij vtitur Matthæi cap.25. et Lucæ cap.19.

Cap.16. *Deusdedit)* ſic etiam duo veteres Gregor. Item Dominusdedit, Barcin. Deodatus, Cont. et alij.

huius criminis) ſimoniæ, addit vetus Gregor. ſolus.

Item omnis peccator etc.) hoc eſt initium cap.17. in veteri Tarr.tãtum,cum hac inſcriptione,Itẽ. mox ſequitur.Omnis peccator etc.

quem etiam)hac voce etiã carent Raim.et Cont.

uel etiam meretrix)vox vel non eſt in vet.Greg. ſolo.

Cap.17.Nõ ponitur)Pro his verbis ſcribi debuit, c.6.de pactis.et c.11.de cenſib.ut ſupra de pactis cap.6.in hac collect.vide etiam in concil. parte 28.c.8.Hoc eſt cap.18.in vet.Tarr.

paciſcuntur)paciſcantur,tres Tarrac.de,addunt duo ex eiſdem.

maiores ſolitis)ſolito,vetus Tarr.

f.s.)f.u.vetus Tarr.

paenitentia)pœna,duo Tarr.

ue.pr.) uenire præſumpſerint,tres Tarr. et Barcin.

a poſ.)ap.poſ.Barcin.et duo Tarr.ap.ceſ.tertius.

eos eccleſiis) vox eccleſijs non eſt in vno Tarr.

quam citius)quantocius,unus Tarr.

et alias)vox alias in vet.Tarr.non eſt.

Ad hoc quia)quoniam pro quia,duo Tarr.

dicti Epi) ſcribendum diœceſani Epi, ut eſt in Barcin.et in trib.Tarrac.di. Epi,eſt in quarto Tarr.

eadem)eidem,unus Tarr.ſolus.

poſſunt transferri)poſſint pro poſſunt,unus Tarrac.

ne de fraude)ne de ſua fraude,Barcin.et tres Tarrac.

Cetera dicta ſunt d.c.6.de pactis,quod totidem verbis ſcriptum eſt.

Cap.18.Lucius iij.Spaloton.)Spalat.vetus Tar.R. Spalaton.duo alij Tarr.Lucius iij.Raim.et Cõtius,alijs omiſſis.Spalen.Archie.Cõt.in marg. Hoc eſt cap.19.in veteri Tarr.Vide,quæ diximus cap.1.de conſanguinitate.

pars c.Super eo quod)Integra clauſula,ni fallor,eſt ſub titulo de bigamis non ordinandis.P.c. Super eo.Cont.

De ſimoniace vero &c.)omittunt quædam Raimund.et Cont.

noſceremus)cognoſcamus,Raim.

fuerunt)fuerint,vetus Tarr.et Raim.ſunt,duo alij Tarr.

cum quidam)quod quidam, vetus Gregor. ſolus.

quandam ſpeciem)ſimoniæ,addit Raim.

ignorantibus ordinatis)ipſis ignorantibus, Raimund.

ſimoniace ordinentur)vox ſimoniace in uno ſolo veteri Tarraconen.non eſt,quod non reprehendo.

in ſuis &c.)ordinem verborum mutaſſe videtur Raim.

*Cap.19.Alex.iij.Breare*Ricardo*)Bare pro Breare, Barcin. Batrencardo, vetus Tarr. Ricardo Barre,duo alij Tarr.Idem,alijs omiſſis,Raim.et Cont.Baren.Epo,Cont.in marg.non recte.Mihi Barẽſi Ricardo,magis placet,aut quod in veteri Tar.eſt.Rectius autẽ Raim.ordinẽ mutauit horũ capitũ, vt Alexãdri reſcripta eſsẽt ante Lucij ſucceſſoris reſcripta.Hoc vero eſt c.20.in veteri Tarr.

quod G.Cant.)ſic uetus Gregor.Cantuarien. vetus Tarr.et alter vetus Gregor.H.pro G.Cont, et alij.

te multis promiſſionibus illexit)allexit,duo Tarr. induxit, Raim. et Cont.

& quorundam magiſtrorum &c.)magnorum pro magiſtrorum,Barcin.et tres Tarr.aptius. multa omittunt Raim.et Cont.

commonitione)commonitionibus,duo Tarraconen.

hominium faceres)ſic vetus Gregor.hominium faciens,alter vetus.homagium faceres,Cont.et alij.

ita quidem quod)ita quod,duo Tarr.et Raim.

ipſe tibi beneficium eccleſiaſticum)ſic etiam Raim. ipſe tibi ecõtra eccleſiaſticũ beneficiũ,duo Tarrac.

exhibere deberet)exhiberet,duo Tarr.et Raim.

Vnde)Verum,vetus Tarr.ſolus.

illicita ſatis,& contra)vox ſatis non eſt in duobus veteribus Gregor.illicita contra,Cont.et alij,ceteris omiſſis.

ſicut tua etc.)hæc etiam omittunt Raim.et Cõt.

& ſupplicuer)et ſimpliciter,Barcin.et vetus Tarrac.quod non æque placet.

beneficio cõſtituto acciperes)reciperes,vetus Tarr. de,vero addendũ eſt ante hęc verba,ex auctoritate triũ Tar.de beneficio acciperes conſtituto, Raim.

in hac parte)hęc etiam omittunt Raim.et Cont.

Archiepis)ſcribendum Archidiaconi, ut eſt in Barcin.et tribus Tarr.et in Gregor.et ſupra ita ſcriptum fuit.

hominio)ſic etiam duo veteres Gregor.homagio, Cont.et alij.homagij mentio fit c.13.de regulis iuris,in hac 1.collect.

contraire noſcantur)ſic etiam Raim.noſcuntur, vetus Tarr.contraria noſcantur,alter Tarr.

ex beati Petri &c.)vox ex non eſt in veteri Tar. multa omittunt Raim.et Cont.

& noſtra etiam)te pro etiam,vetus Tarr. utramque vocem alij duo Tarr.omiſerunt.

ab aliquo Epo)vox aliquo non eſt in Gregor.

& Deo &c.)hæc etiam omittunt Raimund.et Cont.

Verum)Vnde,vetus Tarr.ſolus non recte.

propter hæc)hoc, tres Tarr.et Raim.

poſſis reſpergi)ſic etiam Raim.in poſterum,additur ante hæc verba in veteri Tarr.

& quaſi in)et quas in,duo Tarr.et Raim.

Cap.20.Strigon.Epo)malo, Archiepo, vt eſt in Gregor.Archid.vetus Tarr.non recte. tota inſcriptio deſideratur in concil.d.parte 50.cap.1. Eſt autem hoc c.21.in veteri Tarr.

exurgere,& ex intimæ &c.)exurgere,et te eas ex intimæ etc.concil.plenius,multa omittunt Raimund.et Cont.reſurgere pro exurgere,Barcin. exſurgere, vetus Tarr.

cognitionem)deuotionem,concil.

perferre)perferri, cõcil.et Raim.quod nondum prætuli,præſertim addita voce te,quæ in concilijs eſt. proferri,quoq.eſt in veteribus Greg. non recte.

in his ſic etiam Raim.in huiuſmodi, concil. de huiuſmodi,vetus Tarr.

ſi leges humanæ &c.)primus Alanus attulit cõſt. ult.de fide inſtrum.in qua hæc verba ſunt,quidam ſubtili reuerentia tenti nec verum ſacramentum præſtare patiuntur.alij alia adferunt iuris con.verba:ſed nemo eadem,quibus Pontifex uſus eſt.

tenui religione)ſic etiam Raim.contenti,additur in concil.

etiam neceſſaria,&c.)ſic etiam duo veteres Gregor.et pro etiam,unus Tarr.et concil. neceſſarie,et legitime exhibenda,concil.in marg. vox etiam non eſt in Contiano,et alijs editis.

tenuem enim vocant religionem)ſic in cõcil. talem religionem,uetus Tarr.tenuẽ religionem vocãtes,Greg.9.

qui in talibus hæſitant)quæ in talib. hæſitat,concil.et Raim.et duo Tarr.

aliquatenus)hæc vox in vet.Tarr.ſolo non eſt.

Vnde Pſalmiſta dicit &c.)hæc omittunt Raim. et Cont.ſunt in concil.addita voce etiam poſt verbum Vnde.

Trepidauerunt,vbi non erat timor) Trepidauerũt timore &c.concil.et Complut.pſal.13. Græcis; alijs 14.additur autem vox illic in pſalmo, τὸν κύριον οὐκ ἐπεκαλέσαντο, ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβον, οὗ οὐκ ἦν φόβος. Lxx. Dominum non inuocauerunt;illic trepidauerunt timore,ubi nõ erat timor. Vulg.editio.Qui deuorant populũ meum,vt cibum panis,dominum nõ inuocauerũt, ibi timebunt formidine,quoniam Deus in generatione iuſta eſt.Hieronym.Eadem fere verba ſunt pſal.52. Græcis,53.alijs.τὸν κύριον οὐκ ἐπεκαλέσαντο, ἐκεῖ ἐφοβήθησαν φόβον, οὗ οὐκ ἦν φόβος.Dominum non inuocauerunt;illic trepidauerunt timore,vbi non fuit timor.Vulg.editio.Qui comedunt populum meum, vt cibũ panis,Deum non inuocauerunt.ibi timuerunt timore,ubi non erat timor.Hieronym.

In hoc autem)ſic etiam concil.itaque pro autem, Raim.qui multa omittit, et Contius nihil addit.

dilectus f.noſter P.)dilectus filius noſter Petrus, cõcil.filius pro f.vetus Tarr.dilectus P.alij duo Tarr.et Barcin.alijs omiſſis.quod P.Raim.et Cont.

tituli ſ.)ſcribe,ſancti,vt eſt in trib.Tarr.et in cõcil.in quibus concil.vox tituli deſideratur.

in Damaſo)ſic in concil.in Damaſco, Barcin.et duo Tarr.mendoſe.fuit autem nomen cuiuſd. Pontificis Damaſus,qui a B.Hieronymo valde laudatur.

Euſtachij)ſic in concil.ſed in marg.prioris edit. Euſtathij.non male.Euſtaſij,in vet.Tarr.Euſtochij,Barcin.non recte.

& vt pallium tibi)ſic etiam duo Gregor.et vt tibi pallium,concil.vox et non eſt in uno Tarr.neq. apud Cont.et alios.

deferret)ſic in concil.traderet,Raim.non male.

dilectus filius noſter Alanus frater tuus) Albanus pro Alanus,concil.et duo Tarr.L.tertius Tarr. et frater tuus,Raim.et Cont.alijs omiſſis.

eidem Cardinali equum unum)ſic in cõcil.ei equũ, vetus Gregor.unum;addit alter vetus,et alij editi.

te penitus)vox penitus non eſt in Gregor.eſt in concil.

quoniam per)quia per,unus Tarr.tantum.

tria ſunt)ſic multi Gregor.tria ſint,concil.et vetus Greg.et vetus Tarr.

& recipientis &c.)hæc non recte edita ſunt,vt erant in uno Tarr.et in Barcin. ſed in concil.et in Gregor.et in alijs tribus Tarr.aptius ſcripta ſunt.et recipientis qualitas,muneris quantitas, et tempus donationis.qualitatem perſonarum, vt a quo etc.ſic in concil.accipientis pro recipiẽtis,eſt in uno Tarr.donationis tempus,eſt in tribus Tarr.et qualitas pro qualitatem.accipientis qualitas,quantitas muneris, et donationis tempus.qualitas perſonarum,vt a quo etc.ſic vetus Gregor.et Cont.et quantitas,alter vetus.

vel econtrario)ſic vetus Greg.vel econtra,unus Tarr.uel econuerſo,alter vetus Gregor.et alij editi libri.an econuerſo,concil.

ſollicite conſideremus)hæc ſunt in concil.omiſſa ſunt a Raim.et Contio.

æſtimationem &c.attendimus)ſic etiam concil.æſtimatio etc.Raim.omiſſo verbo attendimus, ſunt alia in Cõtiano,et quibuſd.editis mẽdoſa.

magni.vel)ſi,ante hæc verba addunt tres Tarrac.et Barcin.et concil.et Raim.

minoris pretij)vox pretij in veteri Tarr. olim nō erat.

diligentius inſpiciamus &c.)omittunt hic etiā quædam Raim.et Cont.quæ exſtant in concil.diligentius etiam inſpiciamus, vetus Tarraconenſis.

ſtudioſius inquiſitis)inſpectis,concil.altera voce omiſſa.

queſtione tua) vox tua in vet. Tarr. deſideratur. eſt in concil.

nil reprehenſione) nil reprehenſibile, duo Tarr. quod non æque placet.nihil reprehenſibilitate, concil. quod minime probo. ferendum tamen eſt,ſic enim tunc loquebantur.

Si enim)ſic in concil.Si ergo,Raim.

perſonarum qualitatem)perſonam,et qualitatem, Raim,non optime.

certa conſideratione) recta pro certa, Barcin. et tres Tarr.et concil.omittunt hæc Raim. et Contius.

penſamus)ſic in concil. et in Gregor. penſemus, duo Tarr.

non fuit)non videtur,Barcin.ſolus.

non petenti)non,in veteri Gregor. omittitur. ex Vincentij Hiſpani ſcholio retinēda ea vox eſt, qui et Senecę verbis utitur,et carmen adfert nō ineptum;Gratius eſt donum, quod venit ante preces.

donaret)ſic in concil.daret, vetus Tarr.forte donaret,Raim.

temporis neceſſitatem) ſic Raim. et concil. ipſius pro temporis,vetus Tarr.qualitatem pro neceſſitatem,alter Tarr.

intentione hoc)ſic etiā duo veteres Greg. ratione hoc, concil.vox hoc non eſt in Contiano,et alijs editis.

in tali articulo ſubueniretur) in tali ſubueniretur articulo,concil.in articulo ſuæ neceſſitatis ſub ueniret, vetus Tarr. ſubueniretur in articulo prænotato,Raim.

Quare ſuper hoc &c.)hęc recte Cōtius addit pręter miſſa olim a Raim.ſunt autem in cōcil. propter pro ſuper,eſt in Contiano.

nullius vmquā debet)nullus pro nullius,tres Tarr. et Cont.nullus debet vmquam,concil.

dantis,vel accipientis)ſic etiam Cont. et pro vel, duo Tarr.et concil. donantis olim pro dantis,unus Tarr.

in mente habuerit)ſic etiam concil.et Cōt.habuit, tres Tarr.

quamlibet vel in modico) ſic in concil.vel modicā, vetus Tarr. quantamlibet vel etiam in modico,Ant.Cont.

et pallij receptionem)ſic in concil.et in Contiano. et ſi ante pro et,vnus Tarr.omittit omnia Barc.

et te nolente)ſic etiam Cont.Cum te nolente, cōcil.non male.

equus neceſſitate inſtante)cum,additur ante hæc uerba in vet.Tarr.et in alijs duobus,ſed in altero,vt editum eſt olim fuit.quod,additur in Barcin.vt,in concil.in quibus vox inſtante omiſſa eſt,et equus in neceſſitate,Cont.uoce inſtante omiſſa.

tanti pretij reputetur)ſic in concil.reputatur,uet. Tarr.vox pretij in Contiano deſideratur, quod non reprehendo.

mouere debeat)ſic etiam Contius.deberet, concil.

ad aliud declinare)declinare,concil.alijs omiſſis. alium pro aliud,Tarr.duo.quia, addit Contius non ſine mendo.

Beatus qui excutit manus ſuas ab omni munere) Eſaiæ cap.33.referuntur eadem verba a B.Gregorio homilia 4.in uerbis relatis a Burch.lib.1.cap. 113.et Iuone lib.3.tit.9.cap.5. Panor.et parte 5. cap.86.decreti,et Anſel.lib.6.cap.75.et Grat.1. q.1.cap.14.Prophetæ verba hæc ſunt.Qui ambulat in iuſtitijs,et loquitur veritatē; qui proicit auaritiam,et calumniam, et excutit manus ſuas ab omni munere.et poſt alia.Iſte in excelſis habitabit.Complut.Lat. πορευόμενος ἐν δικαιοσύνῃ, λαλῶν εὐθεῖαν ὁδὸν, μισῶν ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν, καὶ τὰς χεῖρας ἀποσειόμενος ἀπὸ δώρων.et poſtea.οὗτος οἰκήσει ἐν ὑψηλῷ σπηλαίῳ πέτρας ἰσχυρᾶς.Lxx.Ambulans in iuſtitia, loquens rectam viam,qui odit iniquitatem,et iniuſtitiam,et manus excutiēs a muneribus.et poſtea.hic habitabit in excelſa ſpelunca petræ fortis,Compl.

de illis donis)vel de illis bonis,Barcin. mendoſe.

allicere,uel interuertere ſolent)et inuertere,concil. vel inuertere,unus Tarr.et vet.Gregor.uertere pro interuertere vetus Tarr.mutare,Barcin.illicere,uel peruertere ſolent,tertius Tarr.alidere, vel inuertere ſolēt, alter vetus Greg.peruertere pro interuertere,Cōt.et alij,cetera.vt edidimus.

ſi ipſa etiam)ſic in concil.et in Gregor.vox etiā non eſt in duobus Tarr.forte et ſi pro ſi,in margine concil.

ordinatori vel cōſecratori)offerat,addit Raim.ante hæc verba.vocem vel cōcil.et,unus Tarr.vel etiam conſecratori,eſt in altero Tarr.

medicinas aut de optimo vino)ſic in concil. aut de vino,duo veteres Gregor.alijs omiſſis.vel pro aut,Cont. et alij. vel medicinam, vetus Tarrac.

fuerint,et quæ) ſic etiam concil.et duo veteres Gregor.fuerunt,ex quo,Cont.et alij, non recte.

non tamen eccleſia Romana &c.)nec pro nō,Barcin.mutatur verborum ordo in concilijs, et in Gregor.pleniuſq.in concil.eſt.non tamen Romana eccleſia dantem,uel accipientē dilinquere interpretari conſueuit,niſi iſta interuenirent ex pacto.concil.non tamen eccleſia Ro. interpretari conſueuit accipientem in his delinquere,vel donantem,Raim.

Poſt uerba ſupra ſcripta eſt in cōcil.alterius queſtionis reſponſum multis mendis plenum, quāobrem totidem uerbis id referre noluimus. agitur autem de fratre Archiepī,qui ſecuritatem quandam promiſerat Regi pro priori eccleſia, num id noceat ipſi Archiepō.Adferuntur quædam relata apud Grat.1.q.5.c.1.2.et 3.ſi puer ad eccleſiam a parentibus pecunia interueniente offeratur,ad tempus ab eadem eccleſia remouendum,ſed poſtea etiam ad eandem aſſumi poſſe. Initium verborum eſt:De cetero licet,ſicut tuæ litterę continebant etc.

Cap.21.Lucius iij.)ſic etiam Raim.et Cont.Turonenſi Arch. additur in concil.parte 40. c.4.titulo de electionibus in priori editione.Arc iepō,in Suriana editione.Hoc autem eſt cap.22.in ueteri Tarr.

Matthæus)ſic etiam Raim.Presbyter,concil.ego utramque vocem coniungendo ſcribo: Matthæus presbyter.

ſecreta)ſic Raim.ſua,concil.

maioris partis)ſic etiā Raim. maioris, et ſanioris, concil.plenius.alias ſanctioris,quod non placet, quæ uarietas in Suriana editione omiſſa eſt.

quia paucis &c.)omittunt quædam Raim.et Cōtius,quæ ſunt in concil.paucis tibi contradicentibus, Greg.9.

perturbata)tamen,additur in Barcin. et in trib. Tarr.et in concil.non eſt in Greg.in quibus turbata ſcriptum eſt.

quam prius ſuſtinebas)hæc ſunt in concil.nō ſunt in Gregor.

conquieuit)ſic Raim.quieuit,concil.

a labe)hæc in concil.non ſunt,habet Raim.

per iam dictum Card.Apoſtolicæ ſedis)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil. ab Apoſtolica ſede,pro Apoſt.ſedis.Barcin.

queſiuiſti)ſic in concil.et in duob.veterib. Greg. requiſiſti,Cōt.et alij,in quib.additur ex aliquo ſcholio,quid tibi ſit faciendum.quæ verba in ueterib.non ſunt.

tibi ſignificatione præſentium mandamus) reſpondemus pro mādamus, duo Tarr.præſentium tibi ſignificatione mōſtramus,concil.reſpondemus, Raim.et Cōt. alijs omiſſis.

adminiſtrationem prædictam)vox prædictam eſt in concil.non eſt in Gregor.

dimittis)ſic in concil.dimittas,Raim.

illius uerbi euangelici)euangelici verbi,concil.uoce illius omiſſa. illius uerbi, Raim. tertia voce prætermiſſa.

Nihil prodeſt homini,ſi uniuerſum mundū lucretur) Nil pro Nihil,concil.et duo ueteres Greg.Nihil Cont.et alij.Quid enim prodeſt homini,ſi mūdum uniuerſum lucretur?Matthæi c.16.τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ;Quid enim proderit homini,ſi lucretur mūdum totū? Marci c.8.τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπος,ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον;Quid enim proficit homo,ſi lucretur uniuerſum mundum?Lucæ c.9.τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον;In quibuſdam. libris eſt apud Mat.ὠφεληθήσεται.et apud Marcū.ὠφελήσει ἄνθρωπος.

animæ uero ſuæ detrimentū patiatur)ſic Matth.τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ;et detrimentum animę ſuæ faciat? Marcus.καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;ſe autem ipſum perdat,et detrimentum ſui faciat? Lucas. ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς;

TIT.III.DE PRAELA

tis,ne uices ſuas &c.)Ne prælati uices ſuas,uel eccleſias alijs ſub annuo pretio concedant, duo Tarr.omittant alijs ſub annuo pretio, tertius Tarr.cetera,ut alij duo.Ne prælati uices ſuas, uel eccleſias ſub annuo cenſu cōmittant.concedant pro comittant,multi Gregor.et Cont.cetera, ut Barcin. alij concedant, uetus Gregor.

CAP.1.*Alex.*iij.*in conc.Lat.*)concilio Lateranenſi,uetus Tarr.aptius, et duo veteres Greg.iij.in Contiano,et alijs quibuſdam deſideratur.Alex.iij.Barcin.alijs omiſſis.addendum autem eſt,c.15.ex concilijs.

pars cap.Cum in officijs) p.c. Cum. Cont.omiſit Raim.omnia.Integram clauſulam habes ſub titulo de teſtamentis,et in concilijs.

quoniam quidam)quidem, uetus Gregor. ſolus. uox quidam in ueteri Tarracon. tantum non eſt.

ſtatuuntur)conſtituuntur,Barcin.ſolus.

qui id de cetero)ſic uetus Greg.qui decetero id, concil.uox id non eſt in altero Gregor. qui de cetero hoc,Cont.et alij.

Cap.2.Idem in concilio Turon.) ſic etiam Raim.et Cont.deſiderantur omnia in concil.d.parte 2. cap.1.titulo de ſimonia etc. neue prælati vices ſuas ad cauſas terminãdas,vel regimen eccleſiarum ſub annuo pretio committant.Idem Wi-ton.Epõ,pars c.Nuntios.vetus Tarr.mendoſe. eſt enim ea inſcriptio capitis 2.tit.4. ego editis addo c.7.ex ueteri Pontificali,ſiue c.3.ex hiſtoria Anglica Gul.Neubrigen.erratum autem eſt in ordine horum capitum,ut dicemus c.3.

Quoniam in quibuſdam)ſic etiam concil.et Raim. Quia pro Quoniam,Pontif.et Gulliel.

partibus)ſic etiam in cõcil.et in Gregor. Epiſcopatibus,Pontif.et Gull.

Decani quidam)vox quidam non eſt in Pontif. habent ceteri libri.

uel Archipreſbyteri)et pro uel,Barcin.ſolus.

ſeu Archidiaconorũ) ſic Pontif.et Raim. uel pro ſeu,Gull. ſeu Archiepõrum, concil. quod non æque placet.

ſtatuuntur)conſtituuntur,Pontif.tantum.

& ad ſubuerſionem)ſic in concil.vox ad nõ eſt in Greg.neque apud Gull.et ſubuerſiones,Pontif.

prohibemus)ſic in concil.et in Gregor.diſtrictius prohibemus,Pontif.et Gul.

ſiquis decetero fecerit)ſic Raim.et concil.ſi fecerit Pontif.alijs omiſſis.qui fecerit,Gull.

noſtra auctoritate) his carent Pontif.et Gul.et Raim.et Cont.exſtant in concil.

Epũs autem)ſic multi Gregor.uero, uetus Greg. quoque,Potif.et Gul.

in ſua dioeceſi)hæc omittunt Raim.et Cont.habent ceteri.

& eccleſiaſtica iudicia)ſic Pont.et Gul.et concil. et duo ueteres Greg.et eccleſiaſticam iuriſdictionem,Cont.et alij.

ſua patitur diſſimulatione) ſic omnes præter concil.in quib.eſt:patiatur diſſimulatione ſua.

percellatur)ſic in concil.et in Gregor.plectatur, Pontif.et Gull.

Cap.3.Idem in Turon.conc.reſidens ait)Turonenſi pro Turon.concil.d.parte 2.c.2. Idem,Raim.et Cont.alijs omiſſis.hoc eſt c.5. dicti concilij in Pontif.caput 1.apud Gulliel.Neubrigen.quod cum hac inſcriptione facit.ſed ordo horum triũ capitum mutari debuit.nam concilium Turonenſe antiquius fuit cõcilio Lateranenſi,et hoc caput prius fuit capite ſecũdo.eodem modo erratum eſt in Gregor.et in concilijs.

inſtitutiones) ſic Gull.et Raim ,conſtitutiones, Pontif.inſtitutionem,concil.

inualuit) innotuit,uetus Tarr.olim.

Cap.4.Exon.Epõ)ſic etiam duo ueteres Gregor. Exonienſi Epõ,concil.parte 28.cap.1.titulo de pactionibus licitis,et illicitis in rebus eccleſiaſticis.Exonen.Epõ,Cont.et alij non recte.

Querelam magiſtri W.) ſic etiam duo veteres Gregor.Vu,concil.Gu.Cont.et alij.

cum eccleſia)ſcribe cum eccleſiam,ut eſt in cõcil. et in uno Tarr.et apud Raim.

de Fereleia)Ferleia,concil.Cepelaia,vetus Greg. Cepelai , altervetus. Fereleri , unus Tarr.Chephalai,Cont.et alij.

a G.)ſic in concil.et in Greg.ab Aug.uetus Tar.

eiuſdem eccleſiæ)uox eccleſiæ non eſt in Gregor, eſt in concil.

ipſe ſibi)ſic in concil.vox ſibi a Raim . eſt omiſſa.

ante quam eam)ſic Raimund,eã antequam, concil.

auferre præſumpſit)ſic Raim..præſumpſerit,concil.et tres Tarr.

idem G.)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

præſtita fide)ſic Raimund.præſtita ſibi fide,concil.

quod uſque)quod inde,unus Tarraconenſis ſolus.

conſtitutum terminum) terminum conſtitutum, concil.ſtatutum terminum,Raim.

ideo tibi per A.ſ.pr.m.qua.)ideoq.pro ideo,unus Tarr.pr.non eſt in concil.Ideoque mand.quat. multi Gregor.vox ideoq.in uno veteri deſideratur.

ſi tibi conſtiterit ita eſſe,ap.re.)appellatione remota,concil.vox tibi non eſt in Gregor.neque ap. re.pro quibus eſt uox eũ addita.Omnia in Barcin.deſiderantur.

præfato V.)W.tres Tarr.prædicto Vu.concil. dicto W.duo veteres Tarraconen.dicto Guil. Contius,Gu.alij.

inter ſe conuenerunt)conuenerint,Tarr.uetus.conuenit,duo ueteres Gregor.inter eos conuenit,cõcil.ut in Tarr.veteri,Contius,et alij.

eandem)ſic in concil.ipſum eandem,Raim.

TIT.IV.DE MAGISTRIS,

& ne aliquid exigatur pro licentia docendi)ſic etiã multi Gregor.vox et non eſt in uno veteri Gregor.neq.in uno Tarr.ſcientia pro licentia,idem Tarr.non optime.

CAP.1. *ex concilio Lateran.*) ſic etiam Raim. adde cap.18.ex concilijs. Lateranen . vnus Tarr.et Cont.

Quoniam in eccleſia Dei &c.)vox IN recte omiſſa eſt

eſt in concil.et in Gregor.et in duob Tarr.multa omittunt Raim.et Cont.

proueniunt)ueniunt,concil.

parentum opibus)parẽtib.vetus Tarr.ſolus,quod nondum probaui.

proficiendi oportunitas) inepte in Barcin. proficiſcendi.hæc,et alia huius capitis verba refert Innocen.3.in concilio generali conſtitutione 11. quæ eſt in 4.collect.et in Gregor.ſub eod.tit.

præbeatur)ſic Raim.et Innoc.aſſignetur,concil. tribuatur,Barcin.

quo docentis &c.)hæc recte addidit Cõt. a Raim. prætermiſſa;quæ ſunt in concil.et apud Innocen.

reſtituatur)inſtituatur,unus Tarr.ſolus.

ſeu monaſterijs)ſiue pro ſeu, cõcil.ſeu magiſterijs, Cont.quod nondum placuit.

ex hoc fuerit)fuit,unus Tarr.fuerit,Cont.alijs omiſſis.ad hoc fuerit,concil.aptius.

nullus omnino) vox omnino in Gregor.non eſt: eſt in concil.

vel ſub optentu)et ne amplius ſub optentu,vetus Tarr. ſolus.

ab eis,qui docent)ſic vetus Gregor.his pro eis,cõcil.docentur pro docent,alter vetus Gregor. et Barcin.ab eis,quos docet,Cont.et alij.

quemquam) ſic Raim.quempiam,concil.

qui ſit idoneus,expetita licentia) petita pro expetita,duo veteres Tarr. expetita licẽtia, qui ſit idoneus,concil.petita licentia illis,Cõt.et alij editi.

fiat)ſit,vetus Greg.ſolus.

dignum quippe eſſe videtur)quidem pro quippe, concil.verbum eſſe omittunt Raim.et Cont.

Dei fructum)ſic in concil. fructum, duo veteres Gregor.altera voce omiſſa.fructus,Cont.et alij.

dum vendit)ſic Raim.diuendens,concil.

Cap.2.Winton.Epõ)Witon.vetus Tarr.et vetus Gregor.Wingon.alter vetus Gregor.Vintonien.Cont.et alij aptius.Lunden.cõcil.d.parte 2.c.17.tit.de ſimonia,et ne merces pro eccleſię conſecratione recipiatur etc.vel pro licentia docendi.

pars c.Nuntios)ſic etiã Cõt.hęc omittunt Raim. et concilia.exſtat integra clauſula cap.3.de decimis,huius collect.Winton.Epõ inſcripto, et in concil.parte 4.c.3.

Prohibeas attentius de cetero,ne)ſic in concil.ne de cetero,vetus Tarr.Prohibeas,ne,Raim.et Cõt. alijs omiſsis.

ab aliquo aliquid exigatur) aliquid ab aliquib.exigatur, vetus Tarr.alios aliquid exigatur,concil. exigatur aliquid , Raim.alijs omiſſis.

aut etiam)vox etiam in uno Tarr.ſolum omittitur.

poſt prohibitionem tuam)ſic etiam concil. poſtea, Raim.et Cont.ceteris neglectis.

promiſſum reſtitui)ſic in cõcil.remitti promiſſum facias,Raim.

ſolutum facias ap.ces.reſtitui)ſolutum reddi facias appellatione ceſſante,cõcil.ante verba edita ET additur in vet.Tarr.et reſtitui ap.ces. ſolutum, multi Greg.et,deſideratur in ueteri Greg.

gratis accepiſtis,gratis date)ſic Matthæi cap.10.et Raim.Qui gratis etc.concil.vide,quæ diximus c.8.de ſimonia.

Sane ſi aliquis)ſic in concil.ſiquis,eſt in uet.Tarr. et in Gregor.

occaſione huius prohibitionis)hæc omittũt Raim.et Cont.ſunt in concil.

magiſtros)congruos,additur in concil.tantum.

inſtituere)conſtituere,uetus Greg.ſolus.

de conceſſione noſtra,omni contradictione,&)hæc etiam Raim.et Cont.omittunt;ſint licet in cõcil.

ap.poſtpoſita)appellatione ceſſante,concil.ut editum eſt,Raim.

ibidem uiros prouidos,& diſcretos aliorum inſtructioni præficere)ſic etiam in cõcil.prouidere,Barcin. pro præficere.ibi aliorum inſtructioni præficere viros prouidos,et diſcretos,uet.Greg.aliquorũ pro aliorum,alter uetus.prouidos,honeſtos, et diſcretos,Cont.et alij.

Cap.3.Quanto Gallicana eccleſia maiorum etc.)Recte Cõtius addit omiſſa prius a Raim.quæ ſunt etiam in concil. d. parte 2. c.18 . Quanta pro Quanto , uetus Tarraconen.non optime.Hoc cap.fuit impetratum contra Cancellarium Pariſien.qui a quolibet docente marcham unam exigebat.Vincen.

præfulget)ſic tam cõcil.quam Cont.præfulgeat, uetus Tarr.

& eo) vox et omiſſa eſt a Cont.exſtat in concil.

nititur curare)ſic in concil.cauere,Barc.et Cont. nitatur curare,unus Tarr.

uideantur) ſic in concil. et apud Cont . uidentur,duo Tarr.

animaduerſione eos cenſemus)ſic in concil.eſſe,additur in duobus Tarr.ante uocem eos.Dignos eſſe animaduerſione cenſemus,Raim.

magiſtri ſcholarum)ſic etiam cõcil.et veteres Gregor.ſcholarium,uetus Tarr.et Cont.et alij.magiſtrorum,Barcin.

ſine certo pretio)vox certo deſideratur in concil. eſt in Gregor.ſine pretio certo,duo Tarr.

non impediunt)ſcribendum eſt,non impendunt, ut eſt in uno Tarr.et in concil.et in Greg.

& enormis)hæc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

a cupiditatis radice proceſſit)proceſſerit,Raim.ex

cupiditatis radice proceſſerit,concil.

eccleſiaſticæ unitatis confundat) honeſtatis pro unitatis,concil.et Barcin.et vetus Tarr.et multi Gregor,confundit,alter Tarr.eccleſiaſticum cōfundat,vetus Gregor.

prouidendum vobis eſt &c.)nobis pro vobis,concil.et duo Tarr.quod non æque probo.Multa omittunt Raim.et Cont.

conſuetudo ipſa).ſta,concil.

cum vobis)cum nobis,concil.quod nondum prętuli.

eccleſijs eiſdem)eis,vetus Tarr.ipſis,concil.

ſub anathematis ergo &c.)ſic in concil.ante hæc verba addit Raim.mandamus,quatenus conſuetudine ipſa de veſtris eccleſijs extirpata.vox ergo non eſt in Gregor.

curetis)prohibere curetis,concil.curetis prohibere,vetus Tarr.ſed olim,ut editum eſt. inhibere curetis,alter Tarr.in quo etiam vox curetis antiquior altera eſt. hoc inhibere curetis,Raim.

ne qui dignitatem &c.)hæc etiam omittũt Raim. et Cont.dignitate,concil.aptius.

fingentes)malo,fungentes,ut eſt in concil.

ab aliquo amodo)ſub aliquo modo,concil. quod non ęque placet.

ſed eis diſtrictè præcipiatis)ſic in cōcil.diſtrictè prę cipientes,Raim.alijs omiſſis.

uolunt regere)velint pro volũt,vetus Tarr.voluerint,duo alij Tarr.et concil.et multi Gregor.legere pro regere,unus ex veterib.Gregor.

eos ſine)vox eos neq.in concil eſt,neq.in Gregor.

qualicumque)ſic in concil.quacumq.vetus Tarr. quilibet,uetus Gregor. qualibet, alter vetus, et Contius,et alij.

patiantur)ſic in concil . permittatur,vetus Gregor.permittantur,alter vetus,et Cont.et alij.

ſi vero noſtræ)ſic in concil.prioris edit.veſtræ,duo Tarr.et concil.Surianæ edit. ſiqui vero huiusmodi,Raim.

noſtra auctoritate,et veſtra)hęc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.

Porro ſi iuxta &c.)quę ſequuntur,ab eiſd. ſunt omiſſa,leguntur in concil.

mandatum noſtrorũ)ſcribe noſtrũ,ut eſt in duob. Tarr.et in Barcin.et in concilijs.

habebimus)mendoſe in concil.eſt,habemus.

ſi velint in huiuſmodi)ſi voluerint in huiuſcemodi, cōcil.Surianæ editionis.huiuſmodi, erat in priori editione.

TIT.V.DE IVDAEIS,

et Sarracenis,et eorum ſeruis) tria ultima uerba deſiderantur in uno Tarr.et in uno veteri Greg. habet alter vetus,et Contius,et alij.

C*AP.1.ex concilio Maticen.*) Maticenſi, duo Tarr. Maguntino,vetus Gregor.Math.eſt in altero ueteri.Macien.habēt Cont.et alij.ſed Contius in marg.ſcribit,Mantiſconen.primo c. 26.mendoſe.ſcribe,Matiſconenſi cap.16.ex concilijs.

Præſenti concilio,Deo auctore,ſanctimus &c.) Ante hæc uerba addi potuit.pars cap.Et licet. Integram clauſulam ex concil.infra ſcripſimus.ET licet,quod de Chriſtianis,qui aut captiuitatis incurſu,aut quibuſcumq.fraudibus Iudęorum ſeruitio implicantur,debeat obſeruari;non ſolum canonicis, ſed et legum beneficio iampridem fuerit conſtitutum:tamen quia nunc ita quorũdam querella exorta eſt,quoſdam Iudæos per ciuitates,aut municipia conſiſtentes,in tantam inſolentiam,et proteruiam prorupiſſe;ut nec reclamantibus Chriſtianis liceat,vel pretio de eorũ poſſe ſeruitute abſolui:idcirco præſenti etc. canonib.pro canonicis,eſt in marg.ut docti viri coniectura,quam probo;ſcribi etiam potuit,beneficijs pro beneficio.illæ duæ voces, Deo auctore,a Raim.et Contio ſunt omiſſæ.

ut nullum &c.)ſic etiam Raim.quod qui Iudæo deinceps debeat deſeruire,cōcil.prioris edit.vt nullus Chriſtianus Iudæo etc.Suriana concil.editio.

deinceps ſeruiat)ſeruiat deinceps,uet.Tarr. vox deinceps non eſt in Greg.

ſed datis)ſic etiam Raim.uox ſed non eſt in concil.prioris edit.eſt in Suriana.ipſum mancipium quicumq.(Chriſtianorum)Chriſtianus, concil. vox mancipium non eſt in Gregor.

& ſi Chriſtianus &c.)hæc in concil.non ſunt,habet Raim.

ſimiliter faciat)fiat,vetus Tarr.idem fiat,Raim.

quia nefas eſt)quod pro quia,vetus Greg.ſolus.

quem Chriſtus dominus redemit)vox dominus nō eſt in Greg.quod pro quem,duo Tarr.ut quos Chriſtus dominus ſanguinis ſui effuſione redemit,concil.plenius.

blaſphemum Chriſti in uinculis tenere)blaſphemia pro blaſphemum,Barcin . blaſphemum Chriſti in ſeruitutis vinculis detinere,Raim.perſecutorum vinculis permaneant irretiti,concil.

Poſt hęc uerba additur in concil.Quod ſi acquieſcere his,quæ ſtatuimus,quicumq. Iudæus noluerit;quamdiu ad pecuniam conſtitutam venire diſtulerit,liceat mancipium ipſum cum Chriſtianis,ubicumq.uoluerit,habitare.ſic in priore concil.editione.ipſum ſuũ pro ipſum,eſt in Suriana editione.

Cap.2.ex geſtis Romanorum Pontificum) exſtat in concil.in uita Zachariæ Papæ ex libro Pontificali.

Tempore Zachariæ natione Græci contigit)Zacharias natione Gręcus ex patre Polychronio ſedit annos decem etc.Poſt multa.Porro eodem tempore contigit,concil.

Venetorum) Veneticorum, concil. uenatorum, Barcin.non recte.

hanc Romam in urbem) ad hãc Romanam urbē, concil.aptius.hanc in urbem Romam,vet.Tar. Romanam pro Romam,Barcin.

uirilis ſ.& feminei)feminini, uetus Tarr.virilis ſcilicet,et feminini,concil.

emere uiſi ſunt)niſi pro viſi,duo Tarr.et concil.

fieri prohibuit,hoc indicans)indicans, unus Tarr. hoc fieri prohibuit dicens,concil.

quod iuſtum non eſſet)iuſtum non eſſe,concil.

deſeruirent)ſic in concil.ſeruirent,unus Tarr.nō deſeruirent,alter.

Venetis)Veneticis,concil.ut ſupra.

in eorum emptionibus)in illorum emptione , concil.

atq.more liberorum degendos abſoluit) notat Alanus,hæc Pontificem feciſſe ex indulgentia, potuit enim eos in ſeruitute retinere,ut cap. proximo.Hęc,opinor,cauſa eſt,cur hæc a Raim.ſint omiſſa.

Cap.3.Gregorius Venantio Epõ Lunenſi)Lucenſi, duo Tarr.in tertio ea vox deſiderabatur. Venitio Epõ Elimenſi,Barcin.mendoſe. Greg. Epõ Lucenſi,Raim.Lunen.Cont,et in marg. addit, Venantio,ex epiſt.21.Indict.12.lib.3. regiſtri B. Gregorij.ſic edita uerbis regiſtri confirmantur.

Multorum ad nos,&c.et infra)ſic etiam Raim.excepta voce etc.Integra clauſula exſtat in regiſtro ,et in Contiano libro.Multorum ad nos relatione peruenit,a Iudęis in Lunenſi ciuitate degentibus in ſeruitium Chriſtiana detineri mãcipia.quæ res nobis tanto uiſa eſt aſperior, quanto a fraternitatis tuæ patientia operoſior.Oportebat quippe te reſpectu loci tui,atque Chriſtianæ religionis intuitu,nullam relinquere occaſionem ſuperſtitioni Iudaicæ;ne ſimplices animæ non tam ſuaſionibus,quam poteſtatis iure quodammodo deſeruirent. Quamobrem hortamur fraternitatem tuam;ut ſecundum pijſſimarum legum tramitem,nulli etc.In ſuperioribus uerbis hæc uarietas eſt.pro illis(a Iudæis) quę ſunt in ueteri regiſtri libro, et apud Cōtiũ, in editis uox A deſideratur.pro illis(in ſeruitium)quæ in eodem veteri regiſtro ſunt;ad ſeruitium,eſt in editis,et in Cōtiano.pro illis(a fraternitatis tuæ patientia operoſior) quæ habet Contius,eſt in editis:a fraternitate tuæ patiētia opoſior,ſiue oppoſitior, mendoſe, operioſior, in ueteri libro,et in altero operabatur.forte ſcribendum;fraternitatis tuæ patientiam operiebatur.

ſed ſi qui)vox ſed in ſolo uet.Tarra.deſideratur.

apud eos)ſic Raim.penes eos,regiſt.Vlpianus c. 63.de uerbor.ſignificat.Penes te amplius eſt, quam apud te etc.

libertas eis ſeruetur)ſic etiam Raim.et Cont.libertas eis tuitionis auxilio ex legum ſanctione ſeruetur,regiſt.

licet ipſi)licet et ipſi,regiſt.et tres Tarr.licet,Raimund.et Cont. ex, additur in ueteri regiſt. pro ea uoce uerbum eſt legitur in quibuſdam editis, non ſine mendo.

ſint liberi)ſunt pro ſint,olim unus Tarr.ſolus.

quia colendis)tamen,additur in regiſtro ante hęc uerba,et apud Raim.et in duob.Tarr.et in Barcin.quia tamen, eſt in tertio Tarr.

terris eorum)vox eorum in uno tantum Tar.deſideratur.

condicione loci)ſic etiã uet.regiſtri liber,et Raim. condicionem loci,unus Tarr.et edita regiſtra.

ad colenda remaneant rura)rura remaneãt,Raim. ad colenda,quæ conſueuerant,rura permaneãt, regiſt.

quas conſueuerant.penſiones prædicti iuris præbeant) prædictis viris pro prædicti iuris eſt in Barcin. aptius,et in duobus Tarr.ante verbum pēſiones illæ duæ uoces ſunt in tertio Tarr.et quas, pro quas,eſt in antiquiori Tarr.ſed vox et minus antiqua eſt,quæ pro quas,eſt in altero Tarr.pēſiones prædictis uiris præbeant , regiſt. conſuetas penſiones prædictis viris præbentes,unus ex veteribus Raim.libris,et Cont.et alij editi. Iudæis reddentes,pro uiris præbentes,eſt in altero veteri libro.

cuncta,quæ de)quæ cuncta de,regiſt.uox de non eſt in ueteri Tarr.cuncta etiam de,uetus Raim. liber.cuncta etiam,quæ de,alter uetus,et Cont. et alij.

iura præcipiunt)ſic etiam regiſt.et uetus Raim.liber,et Cont.et alij.percipiunt, Barcin.et uetus Tarr.et alter uetus Raim.liber.

nihil eis extra hoc oneris indicetur)indicatur, Barc. nil pro nihil,uetus Tar.indicatur,Raim.qui addit uocem et ante uocem nihil.nihil eis extra hæc oneris amplius indicatur,uetus regiſtri liber.enim pro nihil,eſt in edito mendoſe.

quod ſi quiſquam)ſic etiam regiſt.Iudæorum aliquē,addunt Raim.et Cōtius.ſi quis pro ſi quiſquam,eſt in ueteri Raim.libro.

uel ad alium migrare)ſic etiam in regiſt. vox uel in uno Tarr.omittitur.transferre pro migrare, Raim.vox ad in veteri libro Raim.deſideratur.

uel in obſequium ſuum)ſic etiã uetus regiſtri liber

uel.

vel in obſequio ſuo, editus, vel ad aliud obſe-
quium, Raim. non male.

ipſe ſibi reputet) ſic vetus regiſt. tibi pro ſibi, edit.
non recte. imputet, Raim. apertius.

qui ius colonarium) ſic regiſt. et Raim. quod pro
qui, Barcin. vox ius in uno Tarr. deſideratur.

temeritate ſua amiſit) vox amiſit non eſt in regi
ſtro. retinet, Barcin. et duo Tarr. quod nondum
prætuli. Omnia omittunt Raim. et Cont.

ius vero dominij ſibi iuris ſeueritate damnauit) ſic ve
tus regiſt. ſub pro ſibi, editus liber, et unus Tarr.
cum Barcin. In veteri Tarr. non ſine mendo
eſt. et infra. dominium iuris ſeueritate ſe amiſſu-
rum damnauit. vox iuris olim illic non fuerat.
et ius dominij ſibi iuris ſeueritate damnauit.
Raim. domini pro dominij, Cont.

Poſt verba huius capitis eſt in regiſtro. In his er
go omnib. ita te volumus ſollerter impendi: ut
nec direpti gregis paſtor reus exiſtas, nec apud
nos minor æmulatio fraternitatem tuam repre
henſibilem reddat. directi pro direpti, eſt in ve-
teri regiſtro.

Cap. 4. Ianuario Epo) Caralitano, additur epiſt. 5.
Indict. 2. lib. 7. regiſtri B. Gregorij. Caralis, in ve
teri regiſtro. Ianuen. Epo, in veteri Raim. libro.
Igan. Epo, in altero veteri, mendoſe. Genuen. a
pud Cont. et quoſdam alios non recte.

Iudæi de ciuitate, etc. et infra) ſic etiam Raim. et
Cont. excepta voce etc. Integra clauſula ex re-
giſtro hæc eſt. Iudæi de ciuitate ueſtra huc venië
tes queſti nobis ſunt: quod ſynagogam eorum,
quæ Caralis ſita eſt, Petrus, qui ex eorum ſuper
ſtitione ad Chriſtianæ fidei cultum Deo volēte
perductus eſt, adhibitis ſibi quibuſdam indiſci-
plinatis, ſequenti die baptiſmatis ſui, hoc eſt do
minico, in ipſa feſtiuitate paſchali, cum graui ſcā
dalo, ſine veſtra occupauerit voluntate, atq. ima
ginem illic genitricis Dei, dominiq. noſtri; et ve
nerandam crucem, vel byrrhum album, quo de
fonte ſurgens indutus fuerat, poſuiſſet. In his
verbis librum veterem regiſtri ſecuti ſumus. in
edito non recte pro (quod ſynagogam) ſcriptū
eſt, quod in ſynagogam, et pro (byrrhum albū)
eſt tantum birum. quo ſignificatur veſtis illa
candida, quam ſacris aquis nuper tincti induūt.

Per hoc, quod vos &c.) hæc etiam omittūt Raim.
et Cont. ſine vlla noxa. Ante hæc verba eſt in
regiſtro. Qui etiam adiecerūt, a vobis hoc per
ſenſum; et prædictum Petrum, ne hoc auderet,
fuiſſe prohibitum. quod cognoſcentes omnino
laudauimus. quia ſicut reuera bonum decuit ſa
cerdotem, nil fieri; vnde iuſta eſſet reprehenſio,
voluiſtis, ſed quia per hoc, quod minime vos
etc. ſuper hoc pro per hoc, vetus Tarr.

praue) ſic vetus regiſt. praua, editum.

in ueſtra etiam ciuitate) hæc in regiſtro nō ſunt.

acta ſunt) ſunt acta, vetus regiſt. vox acta in edi-
to non eſt.

non miſcuiſtis) non inmiſcuiſtis, duo Tarr. miſcui
ſtis, regiſt. in quo ante aliquot verba eſt vox mi
nime, vt ſupra rettulimus.

demonſtratis) demonſtraſtis, duo Tarr. et regiſt.

& infra) Conſiderantes hac de re veſtræ volun-
tatis intentum, ac magis iudiciū, his hortamur
affatibus, vt ſublata exinde cum ea, qua dignū
eſt, veneratione, imagine, atque cruce, debeatis,
quod violenter ablatum eſt, reformare. regiſt.

Sicut legalis) ſic etiam Raim. Quia ſicut legalis, re
giſt.

ita eos) ita quoque eos, regiſtr. vt editum eſt, Rai
mund.

Poſt huius capitis verba additur in regiſt. Neer
go ſupradictus Petrus, vel alij, qui ei in hac indi
ſciplinationis prauitate prębuere ſolatiū, ſine cō
ſenſu, hoc zelo fidei ſe feciſſe reſpondeant; vt
per hoc quaſi eis neceſſitas fieret conuertendi:
admonendi ſunt atque ſcire debent; quia hoc
circa eos temperantia magis vtendum eſt, vt tra
hatur ab eis velle, non vt adducātur inuiti. Quia
ſcriptum eſt: Volūtarie ſacrificabo tibi, ideſt ex
voluntate mea confitebor illi. Cetera legantur
in regiſtro. ſcribo autem, item, pro ideſt. ſumun-
tur enim ea verba ex pſalmis 27. et 53. ἑκουσίως
θύσω σοι. Voluntarie ſacrificabo tibi. ſic Hiero-
nym. et vulgaris editio. d. pſal. 53. ego libens ſcri
pſiſſem, καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι
αὐτῷ. et ex volūtate mea confitebor ei. Vulga-
ris. et in cantico meo confitebor illi. Hieron.

Cap. 5. ex concilio Lateranen.) ſic etiam Raim. ad-
de cap. xxvi. ex concilijs, non xxiiij. vt eſt apud
Contium. ſed apud Gulliel. Neubrigen. eſt pars
cap. xi. quod in concilijs eſt cap. xxiij. cuius prin
cipium fuit, Cum dicat Apoſtolus etc. vt ſub ti
tulo de eccleſijs reædificandis.

ſuorum puerorum) vox ſuorum in concil. non eſt,
habent Gull. et Raim.

vel alia qualibet cauſa) ſic etiā Raim. nec pro vel,
concil. vel aliqua alia cauſa, Gull.

in domibus ſuis) vox ſuis non eſt in duobus ve-
teribus Gregor. eſt apud Cont. et alios, et in cō
cil. et apud Gull.

excommunicetur autem) in omnibus libris pręter
unum Tarr. eſt excommunicentur. vox autem
in altero Tarr. eſt omiſſa.

cum eis) cum ipſis, Gull. ſolus.

præſumpſerit) ſic unus tantum Tarr. præſumpſe
rint, habent alij Tarr. et Barc. et concil. et Gull.
et Raim.

ſolus.

præſumpſerit) ſic unus tantum Tarr. præſumpſe
rint, habēt alij Tarr. et Barcin. et cōcil. et Gull.
et Raim.

teſtimonium quoq. etc.) ſic in cōcil. autē pro quoq.
Gull. quodcumq. vet. Greg. et infra. Raim. et
Cōt. ſub hoc titulo. ſed ſub titulo de teſtib. edide
rūt. Iudęi, ſiue Sarraceni, et infra. Teſtimonium
quoque etc. Vtrubiq. addi debuit a Cōtio, quid
pro illis verbis, et infra, ſubſtitui poſſet.

in communib. cauſis) omnib. pro communibus, cō
cil. et Gull. et Raim. et tres Tarrac. in quorum
duob. olim omnib. mox communibus.

utantur) ſic concil. uti præſumant, Raim.

uoluerint in hac parte præferre) ſic in concil. et in
Gregor. in hac parte præferre præſumpſerint,
Gulliel.

Deo inſpirante) Dei inſpiratione, vetus Gregor.
ſolus.

ſe conuerterint) conuertant, vetus Tarr. tantum.
vox ſe in Suriana concil. editione deſideratur.

antequam fidem ſuſciperent) ſic vetus Gregor. et
Gulliel. acceperunt, concil. ſuſceperant, alter ve
tus Greg. ſuſceperint, Cont. et alij. anteaquam,
pro ante quam, duo Tarr.

Si autem ſecus) Si ſecus, vnus Tarr. ſolus.

principibus) a principibus, vetus Gregor. tātum.

portionem hereditatis) ſic etiam concil. et Gulliel.
ſuæ, addit Raim.

Cap. 6. ex eodem) Ante hæc verba additur in ve
teri Tarr. Idem, non recte. Item, ſcribi potuit.
poſtea eſt in Contiano tantum, cap. xxi. ego ſcri
bo, cap. xxiiij. ex concilijs: ſed apud Gulliel. eſt
cap. ix. non ſeruatur ordo neq. a Bernardo, neq.
a Raim. in his duob. capitib. cum hoc debuerit
præferri capiti quinto, quod eſt ſumptum ex ca
pite xxvj. eiuſd. concilij. At in veteri Tarr. ante
hoc caput notatur ſcribi debere, quod nobis eſt
caput ſeptimum. et huic additur titulus, De il-
lis, qui portant arma Sarracenis. ſub quo titulo
hoc erit caput vnicum. In ceteris libris, ut edi-
tum eſt.

occupauit) occupat, Gulliel. ſolus.

vt qui glorientur) ſic etiam Raim. vt cum glorien
tur, concil. et Gul.

lignamina deferant galearum) ſic etiam Gull. liga
mina galearum deferant, concil. ligamina defe-
rant galearum, uetus Greg. et Cont. et alij. defe
runt, alter vetus Greg.

& pares) eis, additur in concil. tantum.

in malitia) hæc in uno tantum Tarraco, omiſſa
ſunt.

fiant illis) vox illis non eſt in concil. habent cete-
ri libri. ſtant pro fiant, vetus Greg. ſolus.

ſubminiſtrant) ſubminiſtrent, vetus Gregor. ſo-
lus.

in galeis, & piratis) piraticis, ſcribendum ut eſt in
concil. et in Gregor. vox et in duobus, tribuſue
Tarr. ſcribitur poſt vocem piratis. ego exiſtimo
concilium voluiſſe diſtinguere naues piraticas a
nauibus onerarijs.

exerceant) ſic etiam Raim. exercent, concil. et
Gull.

ab eccleſiæ communione) ſic etiam Gul. eccleſiaſti-
ca pro eccleſiæ, Raim. a communione eccleſiæ,
concil.

pro ſua iniquitate) hæc omittunt Raim. et Cont.
habent ceteri libri.

ſubiectos) ſubitos, unus Tarr. non recte. forte ſub
ditos.

& rerum) vox et in Gregor. non eſt, habent alij.

per principes) ſic etiam Raim. per ſæculi princi-
pes, concil. per principes ſæculi, Gull.

ſeruos, ſi capti fuerint, fore) ſic etiam concil. et Gul.
fieri ſeruos, Raim. et Cont. alijs omiſſis.

Præcipimus autem) ſic Gull. etiam pro autem, cō
cil. et Gregor. et vetus Tarr.

per eccleſias) in eccleſijs, vetus Tarr. ſolus.

in eis excommunicatio proferatur) ſic vetus Greg.
in altero autem (in eis) omittuntur, et in duobus
Tarr. eos pro eis, additum alia manu, in tertio
Tarr. in eos fiat excommunicatio, Gull. excom
municatio proferatur in eos, concil. eos pro eis,
Cont. et alij: cetera, vt edita ſunt; quod placet.

Poſt verba huius capitis additur in concilijs, et
apud Gull. Excommunicationis quoque etc. vt
ſub titulo de raptoribus cap. 2. in hac collectio
ne.

Cap. 7. Alexander iij.) ſic etiam Raim. et Cont. e
go addendum cenſeo, Maſſilienſi Epo, vt cap.
28. de decimis, in hac collect. quod eſſe partem
eiuſdem reſcripti didici. Contiano libro nō cre
dimus, cum ait illius capitis principium fuiſſe,
In lib. ſuper his, ſed ſcribendum eſt, Quia ſuper
his.

Quia ſuper iis &c.) Multa omittunt Raim. et
Cont.

vnde nos in litteris) nobis pro nos, eſt in trib. Tar.
vox in non eſt in uno ex eiſdem libris.

non habemus) non habeamus, unus Tarr.

indicas) edicas, vnus Tarr. non male. interdicas,
Raim.

apertas) aperta, duo veteres Greg. apertas, Cont.
et alij.

ſed eas per totum diem claudant) ſed clauſa teneāt
tota die, veteres Greg. clauſas, Cont. et alij.

Mancipia quoque &c.) hæc omittunt Raim. et
Cont. quod ſatis videretur prouiſum alijs reſcri
ptis,

ptis,et concilio Lateranenſi.

conuerſatione)conuerſione,unus Tarr.quod non æque placet.

TIT.VI.DE HAERETICIS.

CAP.1.*Stephanus omnibus* Ep̃is)Stephanus Papa,vetus Tarr.alijs omiſſis. Stephanus Papa omnibus Ep̃is,Raim.et Cõt.ego,Xyſtus omnibus fratribus,ex concil.ſcriberem.eſt autem epiſt.1.apud Burchar.lib.1.c.144.ex decretis Iulij Papæ orientalibus Ep̃is miſſis c.18. item apud Iuonem parte 5.cap.257.decreti.et in marg.Sixtus 2.id habet epiſt.1.Iulij Papæ eſt in concil.hoc 11.caput.nõ 18.in veteri epitome canonum eſt cap.10.ſumptum vero eſt ex concilio Nicæno cap.45.Eadem hæc Xyſti verba refert Hadrianus Papa in epiſt.ad Ep̃m Mediomatric.cap.4.cuius multa capita refert Anſel.Lucenſis lib.3.cap.88.et exſtant in concil.

Dubius in fide etc.)Ante hęc verba ſcribi potuit, Pars cap.Placuit,vt ſemper.hoc enim eſt initiũ d.cap.11.apud Iulium.et d.c.4.apud Hadrian.ſiue Pars cap.De cetero placuit.ex verbis Xyſti Papæ.nos vtraque verba referemus. De cetero placuit propter malorum hominum infeſtationes;vt in accuſatione domini miniſtrorum primo perſona,fides,vita,et conuerſatio blaſphemantium,enucleatim perſcrutetur. Nam fides omnes actus hominis præcedere debet,quia dubius etc.Hæc Xyſtus.Nicæni concilij apud Iulium verba ſunt.Placuit,vt ſemper in accuſatione clericorum primo perſona,fides,vita,et conuerſatio blaſphemantium perſcrutetur.Nam fides etc.vt ſupra,ſic in concil.et apud Burch.et in epitome.in accuſationem,pro in accuſatione habet Iuo.Breuius hæc apud Hadrianum ſunt. Placuit,ut ſemper primo in accuſatione clericorum fides,et vita blaſphemantium preſcrutetur.Nam fides etc.ſic in concil.Placuit etiã,vt, Anſel.

nec eis omnino credendum eſt)ſic etiam Raim.eſt credendum,tres Tarr.et concil.in epiſt.Xyſti.et d.cap.11.et Iuo,et epitome canon.eſſe credendum,Hadr.in concil.et Burch.et Anſel.

Poſt verba huius c.addit Xyſtus,nec rectæ conuerſationis vitam ducunt,quoniam tales facile,et indifferenter lacerant,et criminantur recte,et pie viuentes.Idcirco ſuſpicio eorum diſcutiẽda eſt primum,et corrigenda.neque accuſatoribus ſuſpectis,vel de inimicorum domo prodeuntibus eſt credendum.Hucuſque repetitũ eſt apud Iulium,licet alia addiderit Xyſtus non contẽnenda.et facile,pro facile,habet Iulius in cõcil. et primo pro primum,et pro ſuſpectis vel,eſt ſuſpectis et.in marg.tamẽ additur,alias vel.Apud Burch.et Iuon.et in epitome can.Ideo pro Idcirco,eſt:et primo pro primum:et domibus pro domo.hoc amplius apud Iuon.accuſationibus pro accuſatoribus,non recte.et in epitome bis verbum EST deſideratur.At apud Hadr.in concil.aut non,eſt pro nec:et poſt vocem viuentes additur,et credentes.Ideo etc.et primo pro primum.nec poſt vocem corrigenda quidquã eſt.Apud Anſel.eſt,aut non:et deducũt pro ducunt:et Ideo pro Idcirco:et primo pro primũ: extrema vox eſt corrigenda.Poſtremo referam Felicis minoris verba ad Athanaſium Alexandrinum,et alios Ep̃os cap.11.Perſonæ accuſantium tales eſſe debent,quarum fides,et conuerſatio,et vita probabilis,et abſque reprehenſione ſit,et quę omni careat ſuſpicione,quia et hoc te præſente, vt bene noſti,in Nicæna ſynodo propter malorum hominum infeſtationem ab omnibus definitum eſt;licet prauorum hominum inſidijs ſint hęc,et alia quam plura deleta. Cetera ad hoc caput pertinentia vidẽda in notis noſtris ad epiſtolam Hadriani.

Cap.2.Leo Papa Ep̃o *Toribio Aruſticenſi)* Leo Papa,Raim.et Cõt.alijs omiſſis.Toribino Aruſtiẽſi,Barcin.non recte.Turibio Ep̃o Aſturienſi, regiſtrum B.Leonis epiſt.93.quæ in concil.eſt 91. cap.15.ad Turbium Aſturicenſem Ep̃m,concil, ego Toribio Ep̃o Aſturicenſi,ſcribo.

Qui alios ab errore &c.)Addi poteſt,pars c.De qua re.hoc enim eſt initium d.cap.15.Eius integram clauſulam ſcripſimus.De qua re quintidecimi capituli ſermo conqueritur,et præſumptionem diabolicam merito deteſtatur.quia et nos iſtud veracium teſtium relatione comperimus,et multos corruptiſſimos eorum codices, qui canonici titularentur,inuenimus.Et poſt alia.Vnde ſi quis Ep̃orum vel apocrypha haberi per domos non prohibuerit,vel ſub canonicorum nomine eos codices in eccleſia permiſerit legi,qui Priſcilliani adulterina ſunt emendatione corrupti;hæreticum ſe nouerit iudicãdũ. quoniã qui alium ab errore etc.ſic in regiſtro. titulantur pro titularentur,concil.Qui alios,dũ poteſt,ab errore etc.vetus Gregor.cum pro tũ, alter uetus,et Cont.et alij.

Cap.3.Auguſtinus de fide)catholica,addũt Raim. et Cont.ad Petrum diaconum,alias diſcipulũ, Iuo parte 1.c.4.et 39. Auguſtin.in libro de xl. regulis,Anſel.lib.8.in fine decreti.ſunt,qui negent,eſſe hũc Aurelij Auguſtini librum.exſtat hoc titulo,De fide ad Petrum diaconum:eſt autem hoc illic caput 39.

omnem hæreticum,vel ſchiſmaticum)ſic etiã Raim. et pro vel,Paſchalis Papa,qui verba Auguſtini refert,in libro Veronen.quemlibet hæreticũ, ſiue ſchiſmaticum,Auguſt.et Iuo,et Anſel.

quamuis multas &c.)ſic etiam Paſchal.hæc omittunt Raim.et Cont.in nomine patris,et filij,et ſpiritus ſancti baptizatum,ſi eccleſiæ catholicæ non fuerit aggregatus,quantaſcumq.eleemoſynas fecerit,Auguſt.Iuo,et Anſel.excepta voce catholicę,quam omittit Anſel.et quantaſque pro quantaſcumque,ſcribit.

vel etiam pro Chriſto &c.)ſic etiam Paſch.et ſi pro Chriſti nomine etiam ſanguinem fuderit, Auguſt.et Iuo.nomine Chriſti,Anſel.cetera,ut Aug.

cum diabolo &c.)ſic etiam Paſchal.et Raim.pro his ſcribũt Aug.et Iuo,et Anſel.nullatenus poſſe ſaluari.

participandum)ſic etiam Raim.mancipandum, Paſch.non male.

niſi ante finem huius &c.)ſic etiã Paſch.voce huius carent Raim.et Cont.omnia omittunt Auguſt.Iuo,et Anſel.

catholica fuit)fuerit,Barcin.et tres Tarr.et Paſch. et Raim.aptius.

& poſt pauca)ſic etiam Raim.hęc omittunt Iuo, et Anſel.et Paſchal.nullaque ſunt in Auguſtini libris.

Omni enim homini)ſic etiam Auguſt.et Iuo. Cũ pro Omni,duo Tar.vox enim a Raim.et Cõtio eſt omiſſa.Homini enim,Anſel.

eccleſiæ catholicæ)ſolus Iuo caret hac voce catholicæ.

quantumlibet copioſa)ſic etiã Raim.quamlibet copioſa,Auguſt.Iuo,Anſel.et tres Tarr.

ſuſcepta Chriſti)malo,Chriſti ſuſcepta,vt eſt in ceteris libris,Aug.Iuone,Anſel.Rai.et trib.Tar.

Poſt verba huius capitis eſt apud Iuon.et Anſel.quãdo in eo vel hęretica,vel ſchiſmatica prauitas perſeuerat,quæ ducit ad mortem.Anſel.omittit uocem uel priori loco.quãdiu pro quãdo,Aug.aptius,voce vel priori etiam omiſſa.

Cap.4.Gregorius Anaſtaſio Antiocheno)Ep̃o Antiocheno,vetus Tarr.et lib.7.epiſt.47.Indict. 2.regiſtri B.Gregorij.vt editum eſt,duo veteres Raim.libri.Greg.ix.etc.Cont.et alij mendoſe.

Fraternitati tuæ &c et infra)ſcribẽdũ Fraternitatis,vt eſt in trib.Tar.et in regiſtro,et apud Raim. Integra clauſula ex regiſtro hęc eſt.Fraternitatis tuę ſcripta ſuſcepi profeſſionem fidei recte ſeruantia;magnaſq.omnipotenti Deo gratias retuli.Et poſt alia.Pręterea dũ de ſanctorũ cõciliorũ cuſtodia tua Fraternitas loqueretur,ſanctam Epheſinã ſynodũ primã ſe cuſtodire profeſſa eſt.ſed quia ex annotatione hęretici codicis,qui ad me ex Regia urbe trãſmiſſus eſt,agnoui per hoc,quod quędã capitula catholica cũ hęreticis fuerãt reprehẽſa:quia quidã illã Epheſinam primã ſynodũ in eadẽ vrbe exiſtimãt,quę quondã ab hęreticis traditur eſſe cõpoſita:omnino neceſſe eſt,vt Caritas veſtra eãdẽ ſynodũ apud ſanctã Alexãdrinã,atq.Antiochenã eccleſiã requirat, et qualiter in veritate ſe habeat,inueniat.Vel ſi placet,hinc dirigimus,quã ab antiquitate ſeruatã in ſcrinijs habemus.Illa enim ſynodus etc. De eodẽ codice falſo nomine Epheſinę ſynodi inſcripto ſcribit idẽ Gregorius Narſi Comiti li. 5.indict.14.epiſt.14.cap.114.aitq.eũ codicẽ Manichæorũ habuiſſe ſentẽtias;quas dũ Græcus quidã reprehẽderet,reprehẽdit catholicã ſententiã de morte animæ Adæ,dũ peccaret,in quo ſe Pelagianũ Græcus oſtẽdit.De eadẽ re ſcribit Eulogio Alexãdrino,et huic eidẽ Anaſtaſio Antiocheno Ep̃o lib.6.Indict.15.epiſt.31.c.195.

Illa enim ſynodus &c.)hæc etiã omittũt Raim. et Cont.ſunt in regiſtro.

allata)oblata,regiſt.relata,unus olim Tarr.

dicit approbata)aſſerit pro dicit,regiſt.vox approbata in uno Tarr.deſideratur.

ſunt Caleſtini)Cæleſtij,regiſt.eadem varietas eſt in veteri libro Græco canonum Epheſinor.fuerunt pro ſunt,vnus Tarr.

Caleſtinus & Pelagius)atq.pro et, Raim.Cæleſtius,atq.Pelagius,regiſt.vide epiſt.25.26.et 27. Innocentij primi,quibus reſcribit tribus Africanorũ Ep̃orum epiſtulis de hac hæreſi Cæleſtij,et Pelagij,et epiſt.1.Cæleſtini primi.

in ea ſynodo ſint dãnati)ſunt pro ſint,regiſt.Epheſina pro ea,Raim.eius ſynodi habẽdę cauſa fuit Neſtorius Cõſtãtinop.ſed Cæleſtiũ quoque,et Pelagianos fuiſſe illic dãnatos,Euagrius,et Proſper ſcribũt,atq.id apparet ex Græca ſynodo.

quomodo poterant illa capitula recipi,quorum damnabantur auctores?)ſic etiam regiſt.poterunt pro poterant,Raim.et damnantur pro damnabantur.Errant,qui putant hæc capitula alioqui fuiſſe catholica;ſed propter odium auctoris improbari.Legantur tres Gregorij epiſtulæ,quarum mentionem fecimus,et videbitur ea capita fuiſſe Pelagianorum venena,ſic enim interpretor vocem prædicamenta,hoc eſt venenoſa dogmata.vt illud eſt de Adami morte.vide concil.Mileuitani cap.1.et Africani c.76.ex quo eſt apud Grat.de conſecrat.diſt.4.c.152.placuit igitur.et alia huic proxima capita in dictis concilijs,et apud Grat.et in corpore canon.d.c.76. etc.concilij Africani,et in Cæleſtini decretis,et

in Græcis Carthagin.concilij regulis cap.109. et cetera capita ligātur, quæ poſtea ſequūtur. Poſt huius capitis verba eſt in regiſtro. Quia vero peruenit ad nos in Orientis eccleſijs nullum ad ſacrum ordinem, niſi ex præmiorum datione peruenire etc. ea ſub titulo de ſimonia erant ſcribenda.

Cap.5. perfectus Deus, perfectus ſit homo) perfectus ſit Deus, et perfectus homo, concil. parte 49. c. 20. poſt concil. Later. perfectus ſit Deus, et perfectus ſit homo, vetus Tar. perfectus Deus, et perfectus ſit homo, alter vetus Greg. et duo Tarr. et Cont. et alij.

mirum eſt &c.) multa omittunt Raim. et Cont. quæ ſunt in concil.

audeat dicere) dicere præſumat, concil.

non ſit aliquid) uox ſit omiſſa eſt in concil. in priori editione.

ſecundum quod homo) ſic in concil. eſt homo pro homo, Barcin. et duo Tarr. plenius.

ſuboriri abuſio) nequitia ſuboriri, concil.

& error) vel error, concil.

mādamus per A.ſ.qua.) fraternitati tuę etc. quatenus, concil. per A.ſ. pr.m. qua. vnus Tarr. Apoſtolica ſcripta pro A.ſ. Barcin. apertius. mandamus, quatenus, Raim. et Cont. alijs omiſſis.

conuocatis magiſtris etc.) hęc etiā omittunt Raim. et Cont.

ſcholarium) ſcholarum, concil. et unus olim Tar.

Pariſius, et Remis) Pariſien. et Rhemen. concil. aptius. ſed illis temporib. ita loquebātur, Pariſius pro Pariſijs, ineptiſſime. Pariſienſiū, eſt in Suriana concil. editione.

nec non) hæc vox in concil. non eſt.

circumpoſitarum) omittitur etiam hæc vox in cōcil. circūſcriptarū, Barcin. quod nōdū probaui.

interdicatis) interdicas, tres Tarr. et concil. et Raimund. aptius.

quod homo) ſic Raim. et concil. quod eſt homo, duo Tarr. quod malo.

verus homo) ſic in concil. verus eſt homo. Raim.

ex anima rationali, & h. car ſubſiſtens) humana carne, concil. et Raim. vox carne eſt etiam in veteri Tarr. ſumuntur hæc ex ſymbolo Athanaſij, et vt nota verba breuius ſcripta ſunt. Perfectus, inquit, Deus, perfectus homo ex anima rationali, et humana carne ſubſiſtens. τέλειος θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ ἀνθρωπίνης σαρκὸς ὑφιστάμενος.

Cap.6. ex concilio Lateran.) adde c.27. ex cōcil. ſiue c.14. ex Gulliel. hiſtoria. c.22. Cont.

Sicut ait beatus Leo, licet &c.) Recte Cont. addit a Raim. prætermiſſa, quæ ſunt in concil. Leo Papa, habet ſolus Gull. Leonis verba vnde ſumantur, nondum inueni. quod vero interpretes adferunt ex epiſt. 29. ſiue 31. ad Pulcheriam Auguſtam, quod eſt apud Grat. 23. q.5. c.21. non eſſe id, quod quærimus, manifeſtum eſt.

effugiat) ſic etiā Gull. et Cōt. non efficiat, cōcil.

metuunt) metuant, Barcin. ſolus.

ſupplicium euenire) ſic etiam Cont. euenire ſupplicium, concil. iudicium, vel ſupplicium euenire, Gull.

quia in Vaſconia) ſic etiā Cōt. Waſconia, Gull. et tres Tarr. Gaſconia, concil.

Albeſeſio) Albeſeio, vetus Tarr. Albegeſio, duo alij Tarr. et Gull. et Cont. Albigeſio, Barc. quod malo. Allegeſio, concil.

& partibus Toloſanis) ſic concil. et Gull. Quia in partib. Toloſanis, Raim. (et) quia, Cōt. vide c.10.

& alijs locis hæreticorum) ita, addūt cōcil. et Gull. poſt vocem locis. uox hæreticorū ſola a Raim. probata eſt, cetera addit Contius.

Catharos) ſic etiam concil. et Gull. Cazaros, duo veteres Greg. Gazaros, Cōt. et alij. eo etiam nomine dicuntur in conſtit. Federici ſecūdi de ſtatutis, et conſuetudinibus. De catharis vel in prima generali ſynodo Nicæna actum eſt c.8. Nouatiani appellantur a Grat. 1. q.7. c.8. non male. Cataros, Cont. in marg. non recte. vide cap.11.

alij publicanos, alij Paterinos) ſic etiam Gull. alij Patrinos, alij publicanos, cōcil. alij Patarinos, vetus Greg. alijs omiſſis. alij Patarenos, alter vet. et Cont. et alij. addit in marg. Cont. alij publicanos. vox Patarenos eſt in marg. concil. Surianę edit. atque etiam eſt in d. cōſtit. Federici. Credo Paterenos dictos, quod Patrem tantum colerent. publicanos forte, quod euangelicum publicanum imitari ſe dicerent. hæ duæ voces, alij publicanos, non ſunt in duobus Tarr. neque in Barcin. totidem, alij Paterinos. ante omnia edita vox ET additur in uno Tarr.

damnanda) ſic Gull. et multi Greg. damnata, cōcil. damnoſa, Barcin. et vetus Greg. et vetus Tarrac.

ita vt iam &c.) hæc omittunt Raimund. et Contius. vox ita in concil. non eſt, neque apud Gulliel.

ſicut alibi) alij, unus Tarrac. et Gull. aliqui, concil.

manifeſtant) ſic in concil. manifeſtent, Gull.

& ad) vt ad, Barcin. ſolus.

conſenſum) ſic etiam concil. et Gull. errorem, duo Tarr.

attrahant) ſic etiam concil. attrahunt, Gull. et tres Tarr.

receptores) ſic Gull. et concil. et duo veteres Gregor. receptatores, Cont. et alij.

pro-

prohibemus, nequis) eos, addunt omnes præter vnum Tarr. ſcribendum igitur eſt.

in domo, uel terra) ſic duo veteres Greg. in domibus, vel in terra, cōcil. in domo, vel in terra, Gul. et Cont. et alij.

deceſſerint) ſic etiā cōcil. et Gull. deceſſerit, Raimun.

neque ſub) ſic etiam Raim. nec ſub, Gull. nō ſub, concil.

quibuſcumq.) ſic Gull. et Raim. cuilibet, concil.

neq. ſub alia quacumq.) ſic etiam Raim. niſi pro neq. Gull. mendoſe. nec ſub aliacumq. concil. nō optime.

oblatio pro eis fiat) aut, addit Gull. ante hęc verba. aut oblatio fiat pro eis, concil. eo pro eis, Raim. cetera, ut edita ſunt.

accipiāt ſepulturā) recipiāt ſepulturā, cōcil. ſepulturā accipiant, Gull. accipiat ſepulturam, Raim.

Cap.7. Idem) Hoc caput portio eſt proximi capitis in cōcil. et apud Gull. Neubrig. Ibidem pro Idem, ſcribi potuiſſet, aut tolli vtraq. vox, et verba coniungi.

De Brabanzonibus) Brebantionib. concil. Brebationib. Gull. Brabantionib. Barcin. Braibenſionib. vetus Tarr. Bribanzonib. olim alter Tarr.

etiam) hęc vox non eſt in concil. neq. in Barcin. neq. in trib. Tarr. neq. apud Gull.

et Aragonenſibus) Arrogenum, concil. Arragonenſib. Gull. et vnus Tarr. Arogenenſib. olim alter Tarr.

Nauarris, Vaſculis) Nauarijs, Baſculis, concil. et Gull. Baſculis pro Vaſculis, eſt in Barcin. et in quattuor Tarr. Vaſcones exiſtimo eoſdem eſſe. Baſtuli in Baetica fuerūt, cuius magna pars his temporibus Mauris ſeruiebat.

et Cotarellis) et Coterellis, Gull. Coterellis, cōcil. altera voce omiſſa: addunt autem concilia, et Triauerdinis. ignota autem mihi hæc nomina ſunt.

inmanitatem) ſic etiam Gull. inhumanitatem, cōcil.

non eccleſijs, non monaſterijs deferant) nec pro nō, bis concil. et Gull. qui mendoſe omittit, non eccleſijs. honorem deferant, vetus Tarr. habet nō male.

non uiduis, et pupillis) puellis, concil. nec pro non, duo Tarr. nec viduis, ac pupillis, Gull.

non pueris, aut ſenibus) ſic etiam Gull. non ſenib. et pueris, concil.

nec cuilibet) ſic etiam in concil. non pro nec, Gull. aut, duo Tarr.

ſed morte paganorum) more ſcribendum pro morte, ut eſt in concil. et in Barcin. et in trib. Tarr. et apud Gulliel. paganos appellat non ſolum gentiles, ſed etiam quoslibet non Chriſtianos, neq. Iudæos.

perdunt, et vaſtant) perdant, et vaſtent, concil. et Gull.

ut ipſi) uox ipſi non eſt in concil. habet Gull.

tenuerint) detinuerint, unus Tarr. ſolus.

dieb. ſollemnibus) ſollemnib. dieb. concil. vox ſollemnibus a Gull. eſt omiſſa.

per eccleſias excommunicati publice nuntientur) denuntientur, concil. et duo Tarr. in quorum altero vox excommunicati omittitur, ut in concil. in eccleſijs excommunicati publice denuntientur, Gull.

et pœna) hæc in duob. Tarrac. non ſunt; ſunt in concil.

a debito fidelitatis, et hominij) ſic cōcil. ſeu pro et, Gull. a debita fidelitate, et dominij, Barcin. non recte.

ac totius) ſic etiam in concil. aut pro ac, Gull.

aliquo pacto) ſic Gull. peccato, concil. nō ſine peccato. ſed in Suriana edit. pacto, in marg.

Principibus autem, cunctiſq. fidelibus) Ipſis pro Principib. concil. Cunctis autem fidelib. Gull. Principib. Barcin. alijs omiſsis.

quod tantis) quo pro quod, tres Tarr. ut concil.

Confiſcentur quoq. bona eorum) ſic etiam Gull. Cōfiſcenturq. eorum bona, concil.

peſtilentes) hac voce concil. carent. habet Gulliel.

ſubicere) ſubiacere, Barcin. ſolus, et ſine riuali.

ibi deceſſerint) Gulliel. omittit hanc vocem ibi; exſtat in concil.

non dubitent ſe habituros) ſe non dubitent habituros, Gull. percepturos, concil. cetera, ut Gull.

Apoſtolorum) hæc vox in ſolo veteri Tarr. omiſſa eſt.

certauerint expugnandos) decertauerint expugnādos, Gull. decertando expugnandos, concil. mēdoſe.

de iniuncta pœnitentia relaxamus) ſic Gull. et concil. committimus, vetus Tarr. non recte. de iniūctis ſatisfactionis, Barcin. non ſine mendo. forte ſatisfactionib. ſcribere voluit librarius.

cura fuerit iniuncta) ſic etiam Gull. cauſa pro cura, concil. fuerat pro fuerit, duo Tarr. ego nihil muto.

laboris, maior eis) maioris pro maior, unus olim Tarr. ſolus.

Illos autem) ſic etiam Gull. Illis autem, concil.

in huiuſmodi) ſic Gull. parte, additur in concil. quod nondum probaui. ſumpta ea vox videtur ex verbo proximo parere.

noſtri Ieſu Chriſti) hæc omittunt concil. et Gull.

fieri alienos) iubemus, addunt ante hæc verba ijdem libri. decernimus, poſt hæc verba vetus Tarrac.

 Interim

Interim autem) vero,tres Tarraco. et concil.et Gull.

ardere fidei) vox ſidei in concil.tantum deſideratur.

laborem iſtum) ſic etiam Gull.iuſtum,concil.

ſepulchrum domini) dominicum,eſt in concil.tantum.

ſi vero quiſquam interim) ſic etiam Gull.ſi vero quiſpiam veſtrum,concil.mendoſe.

ab omnibus ſeruetur) obſeruetur, Gull. ſeruetur ab omnibus,concil.

illatis damnis) ſic in concil.iniurijs pro damnis, Gull.

congrue ſatisfiant) ſcribendum ſatiſfiat, vt eſt in uno Tarr.et apud Gulliel.congrue iterum ſatisfaciat,concil.non optime.

talibus forte) fortiter,concil.et Gull.non male.

non reſtiterint) non reſtituerint,Suriana concil. editio non recte.

priuatione) ſic etiam concil.ſuſpenſione, Gull.aptius.

Cap.8.ex concilio Africano) ſic etiã Raim.et Cõt. adde cap.48.ex concil.et ex corpore canonum. Græcis eſt cap.82.concilij Carthaginenſis,in Tiliana editione,et apud Ariſtenum,et Zonaram. 85.apud Balſamonem.81.in veteri libro canonũ Græcorum.ſuſpicor fuiſſe cap.17.concilij Carthaginen.habiti Vincentio,et Flauito Cos.Idibus Septem.vt eſt in concil.Latinis cap.32.concilij Africani,et in d.corp.canon.Flauio pro Flauito,eſt cap.66.Græcis in Tiliana edit.65.in veteri libro.itaque illis eſt cap.16.eius concilij.

Si quis Epſ heredes extraneos a cõſanguinitate ſua) heredes inſtituerit pro heredes,Raim.Item cõſtitutum eſt,vt ſiquis Epſ heredes extraneos a conſanguinitate ſua,concil.et corp.can. ὁμοίως ἐρρέθη,ἵνα ἐάν τις ἐπίσκοπος κληρονόμους συγγενεῖς ἢ ἐκτὸς τῆς ἰδίας συγγενείας. Tilius. heredes conſanguineos, ſiue extra conſanguinitatẽ ſuam,Græce eſt,apertius.ſic etiam interpretantur Alanus, Lauren.et Tancredus, extraneos, hęreticos,non vero catholicos. Sic etiam in titulo Latino,et Gręco eſt.De Epis,qui hæraticos, vel paganos heredes inſtituunt, concil. et corpus canon.περὶ ἐπισκόπων τῶν αἱρετικοὺς ἢ ἕλληνας κληρονόμους καταλιμπανόντων. Apud Alexium Ariſtenum in epitome hæc ſunt.ἐπίσκοπος αἱρετικοὺς ἢ ἕλληνας κληρονόμους γράφων. Epſ,inquit,hæreticos,aut paganos heredes ſcribens.Altius Ioan.Zonaras repetit ex canone 40.Apoſtolor.et 24.Antiocheno licere Epis teſtari,ſi modo heredes catholicos ſcribant,non hæreticos,aut paganos.ἀλλ' οὐδὲ συγγενέσιν αὐτοῦ τοιούτοις.ἐὰν δὲ τοιούτους τινὰς κληρονόμους τελευτῶν γράψει. Sed neq.cognatis eius huiuſmodi,inquit.Si vero tales aliquos heredes moriens ſcripſit.A Theodoro vero Balſamone mẽtio etiam fit cap.40.Apoſt. ἐὰν ὁ ἀπογραψάμενος τὰ οἰκεῖα ἐπίσκοπος,ποιήσῃ τελευτῶν διαθήκην,καὶ γράψῃ κληρονόμους αἱρετικούς, κἂν συγγενεῖς αὐτοῦ ὦσι,κἂν ἀλλότριοι. Balſamon.ſi deſcriptis bonis,inquit,ſuis Epſ moriens teſtamentum fecerit,et ſcripſerit heredes hæreticos ſiue cognati ipſius ſint,ſiue extranei.

uel hæreticos,et cõſanguineos,aut paganos pertulerit) etiam pro et,Raim.et tres Tarr.vel,vnus Greg. vetus,et olim vnus Tarr.vel hæreticos etiam cõſanguineos,aut paganos eccleſiæ prętulerit,cõcil.et corp.can.aptius.αἱρετικοὺς ἢ ἕλληνας προτιμήσῃ τῆς ἐκκλησίας. Tilius. hoc eſt,hæreticos, aut paganos prætulerit eccleſiæ. καὶ τὴν ἐκκλησίαν παραγκωνίσηται. Balſa.et eccleſiam, inquit,repudiauerit,ſiue exheredauerit.

ſaltem poſt mortem anathema ei dicatur) ſic etiam concil.et corp. can. et Raim. eius pro ei , vetus Greg.καὶ μετὰ θάνατον ἀνάθεμα τῷ τοιούτῳ λεχθείη. Tilius.et poſt mortem,Græce eſt,pro ſaltem poſt mortem.οἱ δὲ γράψαντες αὐτοὺς κληρονόμους κληρονομήσουσι τὸ ἀνάθεμα. Ariſten.in interpret.et qui eos,inquit,ſcripſerunt heredes, anathematis heredes fiunt.ἔσω ἀνάθεμα. Idem in epito.hoc eſt,anathema ſit.ἐκεῖνος μὲν καὶ μετὰ θάνατον ἀναθεματίζεται.Zonaras.ille quidem, inquit,etiam poſt mortem anathema erit. ὑποκείσεται τῷ ἀναθέματι καὶ μετὰ θάνατον. Balſamon.anathemati ſubiicietur, inquit, etiã poſt mortem.

atq.eius nomẽ inter Dei ſacerdotes nullo modo recitetur) ſic etiam concil.et corp.can,et Raim.καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μηδαμῶς παρὰ τοῖς τοῦ θεοῦ ἱερεῦσιν ἀνενεχθῇ. Tilius.et nomẽ eius,etc,vet.Tar.καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς μνήμης τῶν ἱερέων ἀπαλειφθήσεται.Zonaras.atq.eius nomen ex memoria ſacerdotum amouebitur.ἀπαλειφήσεται,Balſamon habet.

Poſt huius capitis verba eſt in concilijs.Nec excuſari poſſit,ſi inteſtatus defecerit,qui vtiq.debuit factus Epſ rei ſuæ ordinationem congruã ſuæ profeſſioni nequaquam differre. ſic etiam corpus cano μὴ δὲ δυνηθῇ ἀπολογηθῆναι, ἐὰν ἀδιάθετος ἀπογένηται.ἐπειδὴ γενόμενος ἐπίσκοπος εἰκότως ὀφείλει τῶν πραγμάτων αὐτοῦ τὴν διατύπωσιν ἁρμοδίαν τῷ ἑαυτοῦ ἐπαγγέλματι ποιήσασθαι. Tilius.feciſſe pro nequaquam differre,eſt in Græcis verbis. Omiſit hæc verba Ariſtenus,et pro eis addit,eas perſonas prohiberi a lege teſtari,et ex teſtamẽto hereditatẽ,aut legatũ capere.quod ſi heredes ab Epo relicti ſint, fiſcus eis relicta accipiet.Zonaras fatetur obſcura eſſe canonis verba,ſed ita putat interpretari poſſe.ἐὰν ἀδιάθετος τελευτήσῃ ὁ ἐπίσκοπος, πάσης ἀπολογίας στερούμενος,ἂν μὴ οἰκονομήσει τὰ ἰδικὰ αὐτοῦ πράγματα εἰκότως.ἐπεὶ ὀφείλει καὶ χρέος ἔχει τὴν διατύπωσιν ἤγουν τὴν οἰκονομίαν τῶν πραγμάτων τοῦ τελευτήσαντος ἐπισκόπου ἁρμοδίαν ποιῆσαι,ἤτοι ἀξίαν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ.hoc eſt.Si ab inteſtato moriatur Epſ,omni defenſione priuatus, ſi nõ diſtribuerit cõpetẽter bona ſua;cũ oporteat eũ facere inuentariũ rerũ mortui Epi cõpetens ſiue debitũ, eius admonitioni.Admonetur enim,inquit,creatus Epſ canones ſeruare,qui iubent,ut pauperũ, et hoſpitũ amici ſint,et liberales.Ex nouella autẽ 131.poſita lib.5.Baſilicor.ſi Epſ,vel clericus inteſtatus ſine legitimis ſucceſſorib.deceſſerit,eccleſijs bona deferantur. Balſamon ait.teſtamẽtũ,ut cõtra leges factũ , irritũ eſſe , et heredes hæreticos nihil ex eo capere poſſe. ita ut videatur Epſ ab inteſtato deceſiſſe.hoc enim eſt,quod ait,τὸ μηδὲ δυνηθῆναι ἀπολογηθῆναι, ἐὰν ἀδιάθετος ἀπογένηται.hoc eſt,nõ poſſe ſe defendere , ſi ab inteſtato factus ſit.quæ ita interpretari oportet,ſi teſtamentũ irritũ,ſiue caducũ factũ ſit,nullã defenſionẽ inuenire poteſt,quod nõ diſtribuerit bona ſua,ut voluerit,dũ ſuperſtes fuit.debuit autẽ legitime teſtari,ut decebat Epm,neq.enim debuit cũ hæreticis ſocietatẽ facere,eoſq.de ſuis bonis locupletari. Vide cap.24.Antiochenũ,et Photiũ tit.10.c.8. nomo canonis.et Nouellã 131. quæ eſt lib.5.tit.3.c.10.Baſil.quæ eccleſijs decernit bona inteſtatorũ Eporum,et clericorũ. nec contraria eſt nouella Cõſtãtini Porphyrogenetę,quæ de laicis tantũ diſponit.

Cap.9.ex eodem) ſic etiã Raim.et Cõt.ego in cõcilijs inueni eſſe cap.13.cõcilij Carthaginen.3.et cap.22.concilij Carthaginen.in corpore canon. et in Græcis Tilianæ editionis,et apud Ariſten. et Zonarã 25 Balſamoni.

In eos,qui catholici Chriſtiani non ſunt,etiam ſi conſanguinei ſunt) cõſanguinei fuerint,Barcin.et tres Tarr.et Raim.qui omittit vocẽ Chriſtiani . et ſi pro etiã ſi,unus vet. Greg. Vt Epi, vel clerici in eos,qui catholici Chriſtiani nõ ſunt,etiã ſi conſanguinei fuerint,concil. Et vt in eos etc.cõſanguinei fuerint,corp.can.ὥστε τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς κληρικοὺς μηδένα συνάγειν τοῖς μὴ ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς,εἰ καὶ συγγενεῖς ἔτι μὴ ὦσιν. Tilius,nõ ſine mẽdo.in veteri libro eſt μηδὲν pro μηδένα,item ἔτι μὴν pro ἔτι μή. Vt Epi,et clerici,inquit,nihil cõferãt eis,qui orthodoxi Chriſtiani non ſunt,etſi cõſanguinei ſint.ἐπίσκοποι ἢ κληρικοὶ αἱρετικοῖς οὐδ' ἂν ὦσι συγγενεῖς; δωρήσονται, τί τῶν οἰκείων ἢ συνεισάξουσιν.Ariſtenus in epitome.Epi,inquit, aut clerici hæreticis nihil ex bonis ſuis,et ſi cognati ſint,donabũt ,aut cõferent.Zonaras vero ait. nihil relinqui poſſe ſiue hereditatẽ,ſiue legatũ,ſiue alio modo hæreticis,aut paganis a catholicis Chriſtianis,legib.ciuilib.eſſe conſtitutũ.ſic etiã hoc canone de clericis dici.τοὺς ἐπισκόπους ἢ κληρικοὺς μηδένα αἱρετικὸν ἢ ἄπιστον συνεισάγειν εἰς κληρονομίαν ἢ ληγάτον χριστιανῶν,κἂν ἴσως ὦσι συγγενεῖς ἢ τοῦ διαθεμένου ἢ τοῦ κληρονόμου οἱ αἱρετικοὶ ἢ οἱ ἄπιστοι. Epos,ſiue clericos,inquit,neminẽ hęreticũ, aut infidelẽ perducere ad hereditatẽ,vel legatũ cũ Chriſtiano poſſe . et ſi forte cognati ſint,aut teſtatoris , aut heredis hi hæretici,vel infideles. μηδένα ἐπίσκοπον ἢ κληρικὸν ἐπὶ λόγον ληγάτου ἢ κληρονομίας καταλιμπάνειν τοῖς τοιούτοις τὸ οἱονοῦν κἂν συγγενεῖς αὐτοῦ ὦσιν. Balſamõ. Neminẽ Epiſcopũ,inquit,aut clericũ ratione legati,aut hereditatis quicquã relinquere poſſe his; hoc eſt hæreticis,et infidelib.de quib. prius egerat;quamuis cognati ipſius ſint.

per donationem rerum ſuarum Epi, uel clerici nihil conferant) donationes pro donationẽ, corp. can. Epi,vel presbyteri nihil cõferant,Raim.alijs omiſsis.nec per donationes rerũ ſuarũ aliquid cõferãt,cõcil.nec per teſtamẽtũ,additur in marg. poſt vocẽ donationes.μηδὲν διὰ δωρεᾶς τῶν οἰκείων πραγμάτων ὡς εἴρηται, τοὺς ἐπισκόπους ἢ κληρικοὺς τούτοις συνεισάγειν.Tilius.nihil,inquit, per donationẽ ſuarũ rerũ,vt dictũ eſt,Epi, aut clerici his conferant.ἔξεστι τοῖς κληρικοῖς καὶ τοῖς ἐπισκόποις τὰ οἰκεῖα αὐτῶν πράγματα δωρεῖσθαι πρὸς οὓς ἂν ἐθέλωσι τῶν ὀρθοδόξων. πρὸς δὲ αἱρετικοὺς κἂν συγγενεῖς αὐτῶν ὦσιν οὐδέν τι τῶν οἰκείων δωρήσονται ἢ ἄλλως πῶς αὐτοῖς ἐκ τῆς ἰδίας περιουσίας κέρδος τι συνεισάξουσιν. Ariſten.in interpret.Licitum eſt,inquit,clericis,et Epis ſua bona donare orthodoxis,quib.voluerint.hæreticis vero,et ſi cognati fuerint,nihil donare,aut alio quocumq.modo transferre lucrũ aliquod ex ſuis facultatib.poſſunt.ἀλλὰ μὴν μηδὲ δωρεῖσθαι αὐτοῖς τινὰ ἐκ τῶν οἰκείων πραγμάτων. Zonaras.ſed etiã,inquit, neq. donare eis quidquã ex bonis ſuis . Addit poſtea caput 81. et ex lib.35.Baſil.tit.8.c.38.et alia quædã affert ex iure ciuili.ἀλλὰ μηδὲ δωρεῖσθαι αὐτοῖς ἐν ζωῇ οἰκεῖον πρᾶγμα.Balſam.hoc eſt,ſed neq.donare in vita eis rem ſuam.Mox affert eadẽ ex iure ciuili,

uili, quę Zonaras. et c.40. Apoſt. et 24. Antioc.
diſputatũ eſt) deputatũ eſt, Barc. dictũ eſt, Raim.
de reliquis etc.) debet de reliquis clericis exaudiri, Raim.
Cap.10. Alex. iij.) adde, in concilio Turonenſi, cap.4. ut eſt in Pontificali, ſiue cap. 6. ut eſt apud Gulliel. Neubrigen.
In partib. Toloſæ) ſic etiam Gull. Toloſan. Pontif. vide cap.6.
damnoſã) damnanda, Pontif. et Gull.
paulatim ſe) ſic Gull. voce ſe caret Pontif.
tranſfundens) diffundens, Pontif. et Gull.
per Guaſconiam) Gaſconiã, Gull. Vaſconiam, Põtif. et unus Tarr. Waſconiam, duo alij Tarr. et per Vaſconiam, Barcin. vide d. cap.6.
et alias) et per alias, Barcin. tantum.
infra ſuas) ſic Pontif. intra ſuas, Gull. in ſuas, duo Tarr.
dominicã vineã) ſic etiã Gull. dñi eccleſiã. Põtif.
contra eam) hæc aliquando in Pontif. deſiderabantur; habet Gull.
ſacerdotes uigilare) ſacerdotes in illis partib. commorantes inuigilare, Gull. plenius. uigilare, Pontif. cetera, ut Gull.
interminatione) ſic Pontif. interdictione, Gulliel. quod non æque placet.
aut emptione) ſic etiã Pontif. et pro aut, Gull.
ſolatio ſaltem) vox ſaltem aliquãdo in Pont. deſiderabatur.
contra hæc) ſic etiam Gull. hoc pro hæc, Pontif. et duo Tarr.
temptauerit) pertemptauerit, Gull. et Pont. præſumpſerit, unus Tarr.
particeps) ſic etiã Gull. mẽdoſe in Põt. princeps.
omnium bonorum) ſuorũ, addit Barcin. ſolus.
Cap.11. Ad abolendam diuerſarum etc.) recte Cõt. addit a Raim. prætermiſſa. vide cap. 29. de iure patron. Ad abluendam, Barcin.
cui nimirũ) cũ pro cui, Cõt. quod nõ ęque placet.
in ipſis falſitatis ſuæ conatib. elidatur) in prauis falſitatibus, ſiue conatib. elidatur, Cont.
catholica ſimplicitas veritatis) catholicæ pro catholica, Barcin. et tres Tarr. catholicæ ſimplicitatis veritas, Cont.
demonſtret) ſic etiam Cont. demonſtraret, duo Tarr. ſed in altero eorũ AR expunctum eſt.
execratione) executione, Cont. non optime.
Ideoq. nos) uox nos in vet. Tarr. omittitur.
Federici) F. Cõt. Frederici, duo Tarr. non male.
Romanorum Imperatoris ſemper Auguſti) Auguſt. Cont. vox Romanor. in vet. Tarr. non eſt. et, additur in alijs duob. Tarr. ante vocem ſemper. ego nihil muto.
pariter et) vox pariter omittitur in d. veteri Tarrac.

de communi conſilio fratrum noſtrorũ) conſenſu pro conſilio, vetus Tarr. de communi f. u. conſilio, Cont. mendoſe.
nec non aliorum) nec non et alior. Cont.
Archiepiſcorum) et Archiepor. Cont.
partib. imperij conuenerunt) imperij conuenerũt partib. vetus Tarr. mũdi partib. cõueniũt, Cõt.
diuerſa capitula) vocabula, Barcin. et Cõt. aptius.
præſentis decreti generali ſanctione conſurgimus) vox generali a Contio eſt omiſſa. præſenti decreto, et generali ſanctione ſancimus, Barcin.
quocumque) generali quocumq. Cont. ſed fortaſſe vox generali non hic, ſed ſuperiori loco ſcribenda, ubi in Contiano deſiderabatur.
per huius) per huiuſmodi, Cont. et unus Tarr. nõ recte. peccare autem ſæpe in his vocib. veteres ſcriptores ſoliti ſunt.
In primis Catharos) ergo, additur ante Catharos in Barcin. et trib. Tarr. et apud Contium. de Catharis dictum eſt cap.6.
et Paterinos) Patirinos, vetus Tarr. Patarinos, duo alij Tarr. et Cont. vide d. c.6.
qui ſe humiliatos, vel pauperes de Lugduno) Lugdun. Cont. Lugdino, duo Tarr. hos humiliatos Tancredus ait poſtea fuiſſe receptos; quod ſolum iurãtes cõdẽnarent. et Bernardus Parmen. cap.12. de reſtitutione ſpoliator. in Gregoriana ait. Olim iſti humiliati condẽnati fuerunt ab eccleſia per Luciũ Papam, ſecũdũ quod cõtinebatur in decr. infra de hæret. ad abolendam. in particula, quæ modo eſt deciſa in prin. illius cap. Sed poſtea tẽpore Clementis recepti ſunt ab eccleſia, quia in nullo errabant, niſi quia condẽnabant iurantes. ſed ipſi in hoc ſe correxerunt, et iurãt, quãdo expedit, et eccleſia eos modo approbat. B. Idem ait Tancr. c.2. de reſtit. ſpol. collect.3. addens. ego oculis meis vidi quendã magiſtrũ humiliatorũ honorifice receptũ a domino Innocẽtio. ibidem vocat hoc caput decretum Lucij tertii in generali ſynodo.
Paſſaginos, et Ioſepinos Arnaldiſtas) Ioſephinos, duo Tarr. voce et omiſſa. Meſopinos, Barcin. et Cont. qui vocẽ et omittit. Gazaros, Patarenos, Lenoniſtas, Speroniſtas, Arnaldiſtas, Circumciſos, Federicus ij. in conſtitut. de ſtatutis, et conſuetudinib. contra libertatẽ eccleſiæ editis. Catharos, Paterinos, Pauperes de Lugduno, Paſſaginos, Ioſepinos, Arnaldiſtas, Speroniſtas, Gregor. 9. cap.15. huius tituli, ut eſt in veteri libro.
Et quoniã nonnulli etc.) Eadem fere repetita ſunt ab Innocen. 3. in concil. gener. cap.3. et in 4. collect. cap.2. de hæret.
ſub ſpecie pietatis, uirtutem eius, iuxta quod, ut ait Apoſtolus denegantes) vox ut recte omittitur ab Innoc. et in trib. Tarr. et in Contiano, in quo non

recte Denegantes editum eſt. Pauli verba ſunt in epiſt.2. ad Timotheum cap.3. habentes ſpeciem quidẽ pietatis, virtutem autem eius abnegantes. ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι. μόρφωσιν quidã formã dicunt, ego ſpeciem malo, ſiue perſonam; δύναμιν vim, et poteſtatem dicerem, ſed recte eſt, virtutem.
quomodo prædicabũt, niſi mittãtur) πῶς δὲ κηρύξουσιν, ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι; Paul. in epiſt. ad Romanos c.10.
vel prohibiti) ſic etiã Cõt. vox vel nõ eſt in veteri Tar. neq. apud Innoc. prohibiti ſunt, Tar. 4. coll.
priuate prædicare præſumpſerint) priuatim prædicare præſumpſerunt, Cont.
vniuerſos) ſic etiã Rai. et Cõt. uniuerſa, unus Tar.
ſeu peccatorum remiſſione) confeſſione, Barcin. et tres Tarr. et duo veteres Greg. ſeu de peccatorũ confeſſione, Cont. et alij.
ſacramẽtis) hęc vox in vet. Tar. ſolo deſideratur.
non metuũt) mẽtiuntur, vetus Tarr. non optime.
clerici Epi ſede) ipſi, malo quam Epi, ut in duob. Tarr. eſt, et in Gregor.
viciniorum) vicinorum, Raim.
pari vinculo) vox pari in Gregor. non eſt.
Receptores &c.) hæc etiam recte addit Cont. quę Raim. omiſerat.
Quia uero) Quia igitur, Cont.
quãdoq. cõtingit) ſic etiã Cont. contigit, duo Tarr.
ab ijs) ab his, Cont. ab eis, vnus Tarr.
condemnatur) contemnatur, Barcin. et tres Tarr. et Cont. non male.
ſanctimus, ut qui) quicumque, tres Tarr. et Raim. decernimus, vt qui, Barcin.
fuerint in ſupradictis erroribus deprehenſi) in hæreſi, pro in ſupradictis erroribus, duo veteres Gregor. fuerit in hæreſi deprehenſus, Cont. et alij.
ſucatus) ſic etiam vetus Greg. fuſcatus, Barcin. et alter vetus Gregor. et Cont. et alij.
et totius eccleſiaſtici ordinis prærogatiua nudetur) et, omittũt Raim. et tres Tarr. totius ordinationis prærogatiua priuetur, antiquior ex trib. Tarr.
omni pariter) vox pariter non eſt in Gregor.
eccleſiaſtico ſpoliatus) ſpoliatus eccleſiaſtico, duo Tarr. et multi Greg. priuatus eccleſiaſtico, vet. Raim. liber.
quẽ aliqua etc.) hęc omittunt Raim. et Cont. quẽ in aliquam, Barcin.
ſatisfactione exhibita) ſic etiã Rai. adhibita, vet. Tar.
Qui vero inuẽti &c.) hęc in duob. Greg. nõ ſunt, et pro eis habẽt, et infra. ſunt tamẽ in editis Raimũdi libris, et apud Cõt. additis etiã eiſdẽ vocib. et infra. In tertio minus veteri Greg. exſtãt huius thematij verba, cũ hac voce VACAT, qua ſcripta pro nõ ſcriptis habẽtur. et in marg. eſt. cõmuniter nõ habetur hic iſte parag. Sũt autẽ eadẽ pæne verba Innocen. 3. in cõcilio generali c.3. de quib. videndũ erit in 4. coll. c.2. huius tituli.
eccleſiæ ſuſpicione) ſic in vet. Gregor. ſupraſcripto. vox eccleſię omittitur ab Innoc. 2. et a Cõtio, et alijs, eccleſiaſtica ſuſpicione, eſt in Barcin.
cõſideratione) cõſuetudinẽ, Barc. ſolus. cõſiderationes, Innoc. in cõcil. cõſideratione, Tar. in 4. coll.
ſimili ſententia) ſententia, unus Tarr. tantum.
Illos autem) quoque, Raim.
abiuratione erroris) ſic etiã duo veteres Greg. abiurationem præfati erroris, Cont. et alij.
recidiſſe) decidiſſe, Barcin. ſolus.
decernimus) decreuimus, duo veteres Gregor. decernimus, Cont. et alij.
bonis damnatorum &c.) multa Cont. addit a Raimund. prius omiſſa.
Archiepis) Epis, addit recte vetus Tarr. et Cõt. et Epis, Barcin. et duo alij Tarr. plenius.
vel quãlibet occaſionẽ) et occaſionẽ, Cõt. qualibet occaſione, unus Tarr. vel omiſſo. quaſlibet occaſiones, alter eadem voce omiſſa. eadem in tertio quoque omittitur, cetera vt edita ſunt.
ad gloriam Dei) aut pro ad, Cont. mendoſe.
& reprehenſionem) et reprehenſione, vnus Tarr. reprehenſione, Cont. et, omiſſo.
decernimus innouari) nominari, Cont. non recte.
per triẽnale) per tricẽnale, Cont. et Barcin. et duo Tarr. ſed in altero eorũ olim, vt editum eſt. ego nihil muto.
Ad hæc de &c.) Ad hoc de, vnus Tarr. ſolus. hoc videtur eſſe c.12. in altero veteri Tarr.
adiecimus ut quilibet etc.) eadẽ fere verba ſunt Innoc. 3. in cõcil. gen. d. c.3. et in 4. coll. c.2. eod. tit.
Archiepſ. Eps) vel Eps, tres Tar. et Cõt. et Innoc. 3.
vel Archidiaconũ) vel per Archidiaconum, unus Tar. et Cõt. aut per Archid. alter Tar. et Innoc.
honeſtas, idoneaſq. perſonas) idoneas perſonas, et honeſtas, Cont.
propriã parochiã) per parochiã, vnus Tarr. ſolus.
circumeat) circumeant, Cont. non recte. ſequitur enim, compellat, non compellant.
ſciuerit, vel aliquos) alios, vet. Tar. ſcierit pro ſciuerit, duo Tarr. et Cont. vt editum eſt, Innoc.
patriæ conſuetudinem) vox patriæ in Barcin. ſolo non eſt. omnia ab Innoc. ſunt omiſſa, ne confirmari videretur purgatio vulgaris.
Si qui uero) Si qui autem, Cont. Si quis vero, tres Tarr. ſed littera S caduca eſt. namq. eſt in uno deleta, et in altero olim, vt editum eſt. ego nihil mutandum cenſeo: ſic etiam Innoc. ſcripſit.
ſuperſtitioni damnabili) ſcribe, ſuperſtitione damnabili, vt eſt in Barcin. et in duobus Tar. aptius. ſignificatur autem ſuperſtitio humiliatorũ, qui iurare non licere dicebant, ut ſupra dictum eſt. damnabili ſuperſtitione, habet Innoc. in concil. obſtinatione, Tarr. in 4. collect.

prenominatæ)ſic etiam Cont.prænotatæ, vetus Tarr.et Barcin.non male.

Comites, Barones.rectores Conſules)et Conſules, duo Tarr.et Raim.et Barones,Tarr.tertius.vox Comites non eſt in Barcin.

Archieṗorum, & Eṗorum) Eṗorum, Raim.et Cont.alijs omiſſis. Archieṗorum,Barcin. cetera deſiderantur.

iuramento)ſacramento,unus Tarr.ſolus.

in omnibus prædictis)hæc omittunt Raim.et Cõt. promiſſis pro prædictis,Barcin.

fortiter)fideliter,tres Tarr.et Raim.

fuerint exinde requiſiti)inde pro exinde,vet. Tar. fuerint requiſiti exinde,alter Tarr.fuerit requiſitum,alter Tarr.voce exinde omiſſa.fuerint requiſiti,alter uetus,et Cont.et alij.

& ſtudebunt)hæc omittunt Raim.et Cont.

eccleſiaſtica ſimil.etc.)ſcribe ſimul pro ſimil.ut eſt in Barcin.et tribus Tarr.hæc etiam ab eiſdem Raim.et Contio ſunt omiſſa.

imperalia)malo imperialia,vt eſt in Barcin.

quæ diximus)quæ prædiximus,vetus Tarr.

quem optinent)ſic etiam Raim.quem optineant, olim vetus Tarr.

nihilominus excommunicatione ligandi)priuentur, addit Barcin.non recte.ſuſpicor pro verbo ſpolientur poſitum in marg.eis nihilominus excõmunicatione ligandis,Raim.

& terræ ipſorum interdicti ſententiæ ſuppenantur) interdicto pro interdicti,Barc.et tres Tarr.et terris ipſorũ interdicto eccleſię ſupponẽdis,Raim.

his decretalibus inſtitutis)his,aut alijs inſtitutis,vetus Greg.his inſtitutis,alter vet.et Cont.et alij.

Omnes autem fautores &c.)hæc etiam recte addit Cont.a Raim.prætermiſſa.plenius vero de his rebus actum eſt ab Innoc.3.c.3.concilij generalis.

condemnatos)condemnantes,Cont.

diœceſane)diœceſani,unus Tarr.ſolus.

ſuperius ſunt)voce ſuperius caret Raim.et Cõt.

Archieṗorum, vel Eṗorum iudicium ſubeant)ſubeant iudicio,vetus Tarr.ſubeãt iudicium, alter Tarr.Eṗorum ſubeant iudicium,Raim.et Cõt. alijs omiſſis.

a ſede Apoſtolica)ſic etiam duo veteres Greg.a ſedis Apoſt.Cont.et alij non recte.

obſequantur)ſic etiã Raim.obſequẽtur,tres Tarr.

TIT.VII.DE SCHISMA-

ticis,& ordinatis ab eis)ab eis,caret unus Tar.De ſchiſmaticis,duo veteres Greg.alijs omiſſis.vt editum eſt,Cont.et alij.

& alienationib.factis)hæc omittũt Raim.et Cõt.

CAP.1.*ex geſtis Rom.Pontificum*)Romanorũ pro Rom.tres Tarr.plenius ſumitur,ni fallor,ex vita Stephani tertij.

dux Nepeſinus)Otho Dux Epheſinus,Barc.Toto Dux Nephelinus,vnus Tarr. dux Nepheſinus,alij duo Tar.ſcribo,Otho Dux Nepeſinus. Toco Dux Nepeſinę ciuitatis,Marian.Scotus. Totonem appellat Platina.

a Gregorio) Georgio, Marian.ſed Gregorius dicitur a Platina,

& Euſtaſio)et Aſtaſio,duo Tarr.et Euſtadio Albanenſe,Marian.

& Idonato) et Idonato, vnus Tarr.et Donato, Barc.nõ male.ſed Ciconato Portuẽſe,Marian.

conſecratur)conſecratus,Barcin. quod nondum placuit.

Neapol.) Neapolitanum,vetus Tarr.

a Stephano conſecrati)alias conſecrari,ideſt recõciliari,vt de conſecr.diſt.1.ſi motum.et hæc eſt verior littera.R.

Cap.2.ex concilio Lateranen.)ſic etiam Raim.et Cont.adde cap.2.ex concil.et Gulliel. Neubrigen.in hiſtoria Anglica.

Quod a predeceſſore noſtro &c.)Recte addit Cõt. a Raim.prætermiſſa,quæ ſunt etiam in concil. et in d.hiſtoria.

Papa Innocentio)ſic etiam Cont.vocem Papa omittunt concil.et Gulliel.ſunt autem hæc de ſecundo intelligenda,non de primo,in quo Tancredus fallitur,ita ſcribens.hic damnauit Cæleſtinum,et Pelagium hæreticos,vt patet in chronicis.T.in libro Veronenſi poſt verba cap. vn. de ſagitarijs , quod Innocen.ij.eſt, hæc verba ſunt.Ad hæc ordinationes factas a Petro Leonis ſchiſmaticis,et hæreticis euacuamus,et irritas eſſe cenſemus.

Octauiano,Guidone)et Guidone,concil.et Gull. et Raim.aptius.Hic Octauianus Ioannis maledicti,vocatus eſt Victor,et vixit annis 8.menſibus 7.ſucceſſit Guido Cremenſis,qui vocatus eſt Paſchalis,vixit annos 3.menſes 4.dies 24. quo mortuo ſucceſſit Ioannes de Struma vocatus Calliſtus depoſitus a Papa Alexãdro, vt patet ex chronicis.Tancred.Alexãder vicit quattuor ſchiſmaticos ; Octauianum , Guidonem Cremonenſem,Ioannem Strumenſem,et Landonem;primus fecit ſe uocari Victorem ſecundum,ſecundus Paſchalem tertium;tertius Calliſtum quartum;quartus Innocentium.Martinus Polonus in chronicis.

nec non et Ioanne Strumẽſi,qui eos ſecutus eſt) Struinenſi,concil.a Ioanne Strumenſi, Gull.omnia omittunt Raim.et Cont.vox eſt in uno Tarr. eſt omiſſa.

factas & ab ordinatis)factas ab eis irritas,et ab ordinatis,vnus Tarr.ſolus,quod nondũ probaui.

adiciens etiam)adiciẽtes etiã,cõcil.et Gull.et tres Tarr. adicientes, Raim.alia voce omiſſa.

vt qui)ſic etiam Raim.vt ſiqui,concil.et Gull.

per

per prædictos ſchiſmaticos acceperint)receperũt,cõcil.acceperunt,Gull.per dictos ſchiſmaticos acceperunt,duo veteres Gregor.acceperint, Cõt. et alij.

ſiue inuaſiones)hęc omittunt Raim.et Cont.ſunt in concil.et apud Gulliel.

ſiue quæ per laicos)hæc in Barcin.tantum deſiderantur.uox quæ omittitur in concil.et in Greg. et apud Gull.

ad eccleſiam ſine omni onere eius)in omnibus fere Tar.varietas eſt in voce onere;eſt enim aut honere,aut honore vetus in eis ſcriptura,et ea mutata eſt in honore,aut honere.honore eſt in Barcin. eius onere,cõcil.et Gull.habẽt.ad eccleſias ſine omni onere,Raim.voce eius omiſſa.

Siquis autem)Gull.hac voce autem ſolus caret.

Illos autem)ſic etiam concil.et Gull.vero, Raim. aptius.

præſtiterunt)ſic Gull.et editi Greg. præſtiterint, vetus Tarr.et concil.et vetus Gregor. præſtiterant,alter vetus Greg.

decernimus manere)ſic etiam multi Gregor.decreuimus manere,vetus Gregor.et concil. decernimus eſſe,Gull.

TIT.VIII. DE APOSTA-

tis,& reiterantibus baptiſma) ſic etiam Raim. et Cont.in vno tamen veteri Gregor.eſt tantum, De apoſtatis,cetera omittuntur.De apoſtaticis, et renuntiantibus baptiſma,unus Tarraconenſis.

CAP.1.*Nõ ponitur*)Pro his verbis ſcribe.c.6. de vita,et honeſt.clericor.

Clericus ſi tonſura etc.) Vide,quę ſcripſimus cap. 6.de vita,et honeſt.clericor.in hac collectione.

Cap.2.Alexander iij.)ſic etiam Raim.et Cont. Eugenius Papa primus Saren.Eṗo,concil.parte 26.c.15.et 16.poſt concil.Lateran.

pars c.Preſbyterum)hęc omittunt Raim.et Cont. Integra clauſula extat in concil.d.cap.15.et ſupra de clerico ægrotante cap.2.quod ita inſcriptum eſt:Eugenius Papa Iocell.Archieṗo. vide illic adſcripta a nobis in notis.

ordine,et habitu ſuo)ſic etiam duo veteres Greg. clericali,addunt Cont.et alij poſt vocem ordine.ordine ſuo, duo Tarr. alijs omiſſis. ordine ſuo, et habitu lapſi,concil.

conuerſantur)ſic etiam Raim.verſantur, concil.

comprehenſi teneantur)deprehenſi teneantur,concil.comprehenſi tenentur,vetus Gregor.vt editum eſt,alter vetus,et Cont.et alij.

per eccleſiaſticam liberari iuſtitiam nõ præcipimus) mendoſe in concil.prioris edit.eſt:per eccleſiaſticã liberari iuſtitiã nõ recipiũtur. et in marg. forte liberandi pro liberati.per cenſ. eccles.nõ præcipimus liberari, Raim.et concil.poſter.edit.

tales enim &c.)hæc omittunt Raim.et Cõt.ſunt in concil.

Poſt huius capitis verba eſt in concil.Idẽ eidem in eadem epiſtola.Sacerdotibus autem.etc.vt ſupra ne clerici,vel monachi c.8.quod ita inſcriptum eſt:Eugenius Papa Lucello Archiepiſcopo.

Cap.3.Idẽ Abbati ſanctæ Genoueſæ)ſic etiã Raim. ſancti Genoſeuæ,vetus Tarr.quod non placet. tota inſcriptio deſideratur in concil.d.parte 26. c.1.

quod quidam)ſic etiam concil.et Raim.quod cũ quidam,duo Tarr.

accepit conſilium &c.)ſic etiam concil.inſano ſortilegarum mulierum credens conſilio,Raim.et Cont.alijs omiſſis.cepit pro accepit,Suriana cõcil.editio.

per reiterationem)per iterationem,concil.et Raimund.

ſacramento)ſic etiam concil. baptiſmatis ſacramento,Raim.apertius.

Aſſiſtit autem huic &c.)Recte Cont.addit omiſſa in Raim.libris,quæ ſunt in concil.huic autẽ, eſt in Contiano;in alijs,vt editum eſt.

quidam bonæ,vt videtur,indolis)ſic etiam Cõt.vox quidam non eſt in concil.quidam,vt dicitur,bonæ indolis,duo Tar.dicitur pro videtur, tertius Tarr.cetera,vt edidimus.

qui miniſterium)ſic etiam Cont.et pro qui,concil.et vetus Tarr.miniſterium,alij duo Tarr.altera voce omiſſa.

uel purgari)hæc omittunt Raim.et Cont. ſunt in concil.

quem etiam)hac uoce etiam carent concil.et Gregor.quoniam pro quem,eſt in uno veteri Raim. libro.

corporea excuſare videtur aliquantulum) ordinem verbor.mutant concil.aliquantum,vetus Tarr. excuſare videtur,Raim.et Cont.alijs omiſſis.

diſcretioni tuæ)ſic etiam Raim.dilectioni tuæ, cõcil.ob quas res, addunt ante edita verba duo Tarr.

quamuis multũ non videatur pœna plectendus) vox multum in Barcin.deſideratur.quamuis nõ multum videatur propterea plectendus,concil.omnia omittunt Raim.et Cont.

ad ſuperiores)ordines,addit vetus Tar.et Raim. tamen ordines,concil.et duo alij Tarraconenſes.

ipſius

ipſius religionis)religionis ipſius,Raim.illius religionis,concil.

debeat diſpenſari)ſic etiam in concil. valeat pro debeat,Raim.non male.

TIT.IX. DE IIS, QVI FI-

lios occiderunt)occiderint,vetus Tarr.occidunt, vetus Gregor.vt editum eſt,Cont.et alij.

CAP.1.*Tornacen.Epō*)ſic etiam Raim.et Cōt. vox Tornacen.deſideratur in concil.prior. edit.parte 50.cap.12.et dicitur ſumi ex lib.1.regiſtri Alex.3.

M.mulier)ſic etiam Raim.M.non eſt in concil.

latrix præſentiū)hæc ſunt in concil.omittuntur a Raim.et Contio.

& furore animi ducta)ſic in concil.et furore inducta,unus Tarr.ducta,Raim.et Cont.alijs omiſſis.

Quo comperto Comes Flandren.&c.)ſic etiam in concil.et in Contiano libro;ſed hæc Raim. omiſerat.Flandenſis,duo Tarr.Fraudum, tertius mendoſe.

totam terram)ſic etiam Cont.ſuam,addunt concil.

remaneret)ſic omnes,ſed in marg. concil. forte remearet,quod non improbo.

& quod crucem)ſic in concil.vox quod in duob. Tarr.non fuerat olim,mox in altero addita eſt. et quod cum crucem,Cont.

ſuſcepiſſet)ſic etiam concil.accepiſſet,Cont.

profectura,nobis aſſertione ſua propoſuiſſet)ſic etiam Cont.ſe profecturam monſtraſſet,concil.profectura,et nobis aſſertionem ſuam propoſuiſſet, vnus Tarr.non recte.in quo vox et olim non fuerat.

nos eam,quia)et,addit Cont.ante hæc verba.nos videntes,quod,concil.

præſentia ſua)illius,concil.ſua,Cont.

ab Hieroſolymitano)a pro ab,Cont.eam, addunt editis concil.

præſentium tibi)ſic etiam Cont.etiam pro tibi, vetus Tarr.neutrum concil.

mandantes)ſic etiam concil.mandamus, Raim.

prædictam mulierem)ſic in concil. eam, Raim. et Cont.

ad aliquod)ſic etiam Raim.in pro ad,concil.

tui Epiſcopatus)hęc omittunt Raim.et Cōt.ſunt in concil.

& ibi)ſic in concil.in quo,Raim.

& uni)vox et a Raim.eſt omiſſa;habent concilia.

quam multis adhæreat)ſic in concil. quam inhoneſte multos admittat,Raim.apertius.

Cap.2.Pariſien.Epō)ſic in concil.d. parte 50.c. 25.et in Gregor.Papienſi Epō,vetus Tarr.ſolus habet.

Intelleximus ex litteris &c.)omittunt quædam Raim.et Cont.quæ ſunt in concil.ſingula enumerare moleſtum eſt.

quod cum M.mulier)cum,in Greg.non eſt.quod M.concil.alijs omiſſis.

filiam paruam &c.)diabolico furore accēſa,quādam filiam ſuam multotiens animo perimendi aggreſſa,tandem etc.concil.plenius.

tandem ipſam ſuggerente eo)vox ipſam in concil. non eſt.eodem pro eo,malim.ſed feramus.

qui de fidelium perditione lætatur)de,in concil. nō eſt.qui perditione fidelium lætatur, unus Tarrac.

maritum eius,& ipſam compulit abiurare)vox et non eſt in Gregor.neque in veteri Tarr. deleta eſt in alijs duobus Tarr.quod placet. maritum eius ipſam coēgit abiurare,concil.

Quia uero illam habere filios) pariter, addunt tres Tarr.et Barcin.Quia uero illum,et illam pariter filios habere,concil.Quia vero illam alios habere filios,Raim.

unde circa eius)illius,tres Tarr.ipſius, concil. omittunt Raim.et Cont.pleraque,ut ſupra dictū eſt.

optinentes)habentes,concil.

prudentiæ)prouidentiæ,concil.

per A.ſ.)tibi,addunt concil.et Barcin.et duo Tarr.præci,tertius Tarr.

mandantes)ſic in concil.mandamus,Raim.

quod ſui)ſic etiam Raim.ut ſui,concil.

nec obſtante iuramento prædicto)propoſito iuramēto,concil.et tres Tarr.et non obſtante iuramento,Raim.alia uoce omiſſa.

quod ab ipſa)ipſo,duo Tarr.ea,cōcil.quod a viro, Raim. apertius.

ſicut expedire videris)ſi pro ſicut,concil.ſicut expedierit,uetus Greg.vt editum eſt, alter vetus, et Cont.et alij.

viro,et rebus ſuis reſtituas)ſuo,additur in concil. poſt vocem viro.eidem uiro reſtituas,Raim.

TIT.X.DE HOMICIDIO

voluntario,vel caſuali)ſic Raim.et Cont.caſualibus,unus olim Tarr.

CAP.1.*In exodo*)ſic etiam Raim. adde cap. 21.ex ſacris libris.Meminerit lector,quę ex Bernd.Papien.rettulimus capite primo cōmodati.

Siquis per induſtriam occiderit proximum ſuum, & per

et per inſidias)ſic etiam Raim.Altius repeti potuit.Qui percuſſerit hominem volens occidere, morte moriatur.Qui autem non eſt inſidiatus, ſed Deus illum tradidit in manus eius : conſtituam tibi locum,in quo fugere debeat. Si quis etc.Complut.Latina. ἐὰν πατάξῃ τίς τινα καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω· ἐὰν δὲ οὐχ ἑκών, ἀλλὰ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον οὗ φεύξεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας. ἐὰν δέ τις ἐπίθηται τῷ πλησίον τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλῳ, καὶ καταφύγῃ.LXX.Si percuſſerit quis aliquem,et mortuus fuerit, morte moriatur.Si autem non volens,ſed dominus tradidit in manus eius:dabo tibi locum , quo fugiet illuc homicida.Si autem aliquis aggreſſus fuerit proximum,ut occidat eum dolo,et fugiat. Compluten.Qui percuſſerit virum , et mortuus fuerit, occiſione occidatur. Qui autem non eſt inſidiatus,ſed a facie Dei traditus eſt manui eius;conſtituam tibi locum,ad quem fugiat. Et quando impie egerit vir contra proximum ſuum,ut interficiat eum per inſidias. Chald.

ab altari meo euelles eum , ut moriatur)ſic Raim. uelles pro euelles,unus Tarr.ut editum eſt,Cōplut. Lat. ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου λήψῃ αὐτὸν θανατῶσαι.LXX.ab altari meo accipies eum,ut occidatur,Complut.de cōſpectu altaris mei tolles eum,ut interficiatur.Chald.

Cap.2.In eodem)adde cap.eodem ex ſacris libris.

Si rixati fuerint viri) ſic in Complut. Lat.vir,et vxor,unus Tarr.ſolus. ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες. Lxx.Si autem pugnauerint duo viri, Cōplut.Et quando rixati fuerint viri,Chald.Si autem litigabunt duo viri,Auguſtin.lib. 2. quæſt. cap.80.in Exod.qui Lxx. editioni adhæret.

et percuſſerit quis mulierem pregnantem)ſic etiam Complut.Lat. καὶ πατάξωσι γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν.Lxx.et percuſſerint mulierem in vētre habentem.Complut.non recte pro prægnantem.et percuſſerint mulierē prægnantē.Chald. et percuſſerit quis mulierem fetum in vtero habentem.Aug.

et abortiuum fecerit)abortū pro abortiuum , unus Tarr.non male.ſed olim,ut editum eſt.et abortum inde fecerit,alter Tarr.et abortiuum quidē fecerit,Compl. Lat. καὶ ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξεικονισμένον . Lxx . et egreſſus fuerit infans eius non figuratum. Complut. ſcribe figuratus.et egreſſus fuerit fetus eius. Chald. et exierit infans eius nondum formatus.Aug.

ſi ipſa vixerit,ſubiacebit damno)ſed pro ſi,Compl. Lat. ἐπιζήμιον ζημιωθήσεται. Lxx.damno dānatus erit.Compl.et non fuerit mors, condēnatione condēnabitur.Chald.in Gręcis,et Chald. verbis poſſumus mortem ad infantem quoq.referre.ſubiacebit vir damno,unus Tarr. detrimētum patietur,Aug.

quantum expetierit maritus mulieris, et arbitri indicauerint)quantum maritus mulieris expetierit, etc.Compl.Lat. καθ' ὅτι ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικός, καὶ δώσει μετὰ ἀξιώματος. Lxx. ſecundum quod impoſuerit vir mulieris,et dabit cum poſtulatione.Compl. ſicut poſuerit ſuper eum maritus mulieris,et dabit per ſententiā iudicum.Chald.quantum indixerit vir mulieris, et dabit cum poſtulatione.Aug.

Si autem mors eius fuerit ſubſecuta , reddet animam pro anima)ſic Lat.Compl. Sin autē, vetus Tarr. ἐὰν δὲ ἐξεικονισμένον ᾖ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς. Lxx Si autem figuratum fuerit,dabit animam pro anima.Compl.Si autem mortua fuerit,reddet animam pro anima. Chald. Hic Latina , et Chald.verba ad mulierem pertinent,Græca ad partum,et quæ poſtea de talione dicuntur.ſi autem formatum fuerit,dabit animam pro anima. Aug.d.q.80. ex qua eſt apud Grat.32.q.2.c.8.et apud Iuo.parte 10.c.56.decreti.et lib.8.tit.3.c.1. Panor.ſimilis interpretatio eſt eiuſd. Auguſt. quæſtione 23.in alio libro quæſtionum veteris, et noui teſtamēti,ex quo eſt cap.9. apud Grat. d.q.2.et cap.57.apud Iuo.d.partis 10.et cap.2.d. tit.3.Panor.ſic etiam B.Hieron.in loco ab eiſd. Grat.et Iuone relato,præſertim ſi legas ,tamdiu non reputatur homicidium,in alijs eſt homo. Hoc hodie non tenet, addit Tancred. quam ob rem huius capitis Raim.non habuit rationem. Poſt edita verba eſt in ſacris libris.oculum pro oculo,dentem pro dente,manum pro manu,pedem pro pede.aduſtionem pro aduſtione, vulnus pro vulnere,liuorem pro liuore. Compl. Lat. ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός, κατάκαυμα ἀντὶ κατακαύματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος .Lxx. Hæc ad talionem ſpectant ; quæ mortua muliere,non intelligo,quo pacto locum habere poſſint,ſi occidendus eſt,qui id fecit.A t plus dictum,vt ſæpe alias,minus ſcriptum eſſe putemus:et hac lege talionem conſtitui generatim, quotiens vel puer læſus ſit.De talione apud Romanos videndus Gellius in extremo noctium. Romani a Græcis,Græci a Iudæis. hæc ſumpſerunt.et Lacedæmonios,ſiue Spartanos cum Iu-

dæis

dæis cognatione propinquos fuiſſe, et ex Abrahæ genere ortos, conſtat ex lib.1.cap.12.Maccabæor.

Cap.3.ex concilio Aurelian.) Hæc in concilijs nondum inueni.ſed apud Burch.lib.11.c.60. ex concilio Aurelian.c.1.inuenitur magna pars huius capitis, et apud Iuon. parte 13.c.46. decreti, et Grat.13.q.2.c. vlt. qui ſine titulo inſcribitur. teſte autē Contio Palea ſumpſit ex concil.Aurel.c.1.vide cap.4.huius tituli.

interficiant) interficiunt, tres Tarr.et Burch.et Iuo.interfecerint,Palea.

et capi etc.)qui capi,unus Tarr.nō male. Burch.et Iuo.ut editum eſt.et pariter pæniteant,Palea non recte.

eis non)uox eis in duob. Tarr.olim deſiderabatur,eſt apud Burch.Iuo.et Paleam.vox non deſideratur apud Burch.

niſi ipſi)niſi Epi,Barcin.quod nōdum probaui. ut editum eſt,alij.

quod humanitatis eſt) humanitatis, Palea tantum alijs omiſsis.

Pars huius capitis eſt in calce capitis 4.id eſſe in cauſſa exiſtimo,cur a Raim.ſit omiſſum.

Cap.4.ex pænitentiali Romano)ſic etiam Raim.et Cont.ſcribi potuit,ex Burchardo lib.19.is fatetur ſe collegiſſe ex varijs libris,in quib.etiā enumeratur pæniten.Rom.c.8. in fine. ex concilio Aurelian.c.1.Burch.lib.11.c.60.et Iuo parte 13.c.46.ſine titulo apud Grat.ſiue Paleam 13.q.2.c.ult.

Interfeciſti furem etc.)ſic Burch.d.lib.19.et Raim. Si fur,aut latro captus in prǽda etc.interficitur, Burch.d.c.60.et Iuo.captus fuerit,Palea.

vel latronem)aut pro vel, duo Tarr. et Burch. et Raim.

ubi comprehendi poterat etc.)abſq. occaſione poteſt cōprehendi,Burch.d.c.60.occiſione,Iuo,cetera,ut Burch.et,addit ante Iuonis verba Palea. ut editum eſt,Burch.d.li.19.et Raim.

abſq.occaſione)ſic etiam Burch.utrubiq. occiſione,duo Tarr.et Iuo,et Palea,et Raim.aptius.

et tamen interfeciſti)ſic Burch.d.li.19.et Raim.interficitur,Burch.d.c.60.et Iuo,et Palea.

quia ad imaginem Dei creatus eſt)ſic etiam Raim. vox eſt omittitur a Burch. d.li.19.erat pro eſt, unus Tarr. habet. ſumi videntur hæc ex cap.1. Geneſ.et ex cap.3.epiſt.Pauli ad Coloſſen.creati pro creatus eſt,Burch.d.c.60.et Iuo,et Palea.

et in nomine eius etc.)hæc a Greg.9.non ſine cauſſa ſunt omiſſa,item a Contio.habet Burch. vtrubique,et Iuo.vox eius in uno Tarr.deſideratur. et baptizati ſunt nomine eius,Palea.

baptizatus)baptizati ſunt,Burch.d.c.60.et Iuo. baptizatus,Burch.li.19.

& ſanguine &c.)hæc omittunt Burch.d.c.60.et Iuo.habet Burch.li.19.

xl.dies)ſic Burch.d.li.19.et Rai.per,additur ante hæc verba in uno Tarr.quæ vox antea erat omiſſa.interfectores eorum xl.diebus,Burch.d.c.60.et Iuo,et Palea.

non intres in eccleſiam)ſic etiam Burch.li.19.et vetus Gregor.vox in omittitur in duobus Tarr.et in altero veteri Gregor.et apud Cont.et alios. non intrent eccleſiam,Burch.d.c.60.et Iuo.pænitentiæ ſubiaceant,intrent in eccleſiam veſte, Palea mendoſe.

lanea veſte)ſic Burch.virubique,et Iuo.et, ante hæc verba addit Raim.

indutus)induti,Burch.d.c.60.et Iuo,et Palea.indutus,Burch.li.19.et Raim.

& ab eſcis)et,omittunt Burch.utrubiq. et Raim. et tres Tarr.et Iuo,et Palea.

et a toro)ſic Burch.li.19.et Raim.et,carēt Burch.d.c.60.et Iuo,et Palea.

& a gladio,& ab equitatu)vox et prior omiſſa eſt a Burch.utrubiq. gladio,et equitatu,Raim.alijs omiſſis.tria poſteriora verba in ueteri Tarr.deſiderantur.gladio,equitatu,uetus Greg.a gladio, et equitatu,Burch.d.c.60.et gladio,et equitatu, Iuo,et Palea.

illos &c.)per illos,vetus Tarr.ſolus.omittūt hęc Burch.d.c.60.et Iuo,et Palea.habent alij.

te abſtineas)vox te nō eſt in Greg.habet Burch.d.li.19.ſe abſtineant,d.c.60.et Iuo. abſtineant, Palea.

in tertia autem & quinta feria) ſic etiam Raim. ordinem verborum mutat Burch.li.19.in tertia autem feria,et quinta.in quarta autem,et ſexta feria,Barcin.et unus olim Tarr.et quarta,et ſexta feria,vnus Tarrac.ego nihil muto.ſunt enim dies ſeueriores ſecunda,quarta,et ſexta feria pęnitentibus;remittitur aliquid tertia,et quinta feria,et ſabbato.uide cap.55.et 56.concilij Tribunen.ſub Arnolfo.et Burch.li.e.cap.5.in tertia, quinta feria,Burch.d.cap.60.et Iuo.in tertia,et quinta feria,Palea.

vel oleribus)ſic Burch.li.19.et Raim.vel olerum, Burch.d.cap.60.et Iuo.et olerum,Palea.

& pomis,et paruis)vel paruis,Burch.li.19.et,prius omittitur in Gregor.et a Palea.et pomis,paruiſque,Burch.d.c.60.et Iuo.

piſciculis)piſcibus,Iuo ſolus.

vtere, & temperate)ſic etiam Burch.li.19.et vetus Greg.ueſce pro utere,vnus Tar.vox et omiſſa eſt in altero veteri Gregor.et apud Cont.et alios.viciſſim vtantur, et temperate,Burch.d.c.60.et Iuo.

Si autem ſine odij &c.)ſic Burch.li.19.et Raim. Qui ſine odij etc.ſupra c.3.ex concil.Aurelian. Si autem a veridicis cōprobatur teſtibus,quod ſine odij,etc.Burch.d.c.60.et Iuo,et Palea plenius,quod e fontib.hauſtum credimus,cetera ex riuulis.

te tuaque)ſic Burch.li.19.et Raim.ſe ſuaq.d.c.3. et Burch.d.c.60.et Iuo,et Palea.

diaboli membra)ſic etiam Burch.utrubiq. et Iuo, et Palea.huiuſmodi,addit ante hæc verba Raimund.ideſt fures,vel latrones,addit d.c.3. poſt edita.

interfeciſti)ſic etiam Burch.li.19.et Raim.interficiant,d.c.3.interficiunt,Burch.d.c.60.et Iuo.interfecerint,Palea.

ſecundum indulgentiam &c.)alijs verbis d.c.3.et Burch.d.c.60.et Iuo,et Palea.eiſdem Burch.li.19.et Raim.intelligentiam,Barcin.non optime.

eleemoſynam fac largiter)ſic multi Gregor.eleemoſynas,vetus Raim.liber,et Burch.li.19.

Si presbyter eadem fecerit)ſic Burch.li.19.et Raim. ſi presbyter eſt,d.c.3.et ſi presbyter eſt,Burch. ac pro et,Palea.Iuo hæc omittit.

quamdiu viuit)tamen, addunt ante hæc verba tres Tarr.et Raim.tamē quamdiu viuat,Burch.li.19.cunctis autem diebus vitę ſuæ,d.c.3.tamen pro autē,Burch.d.c.60.et Palea,cetera,ut d.c.3.

Cap.5.Auguſtinus ſuper Exodum)ſic etiam Raimund.et Cont. Auguſtin.quæſtionū in Exod. quęſt.84.Iuo parte 10.c.53.decreti.plenius. Eadem verba ſunt in ſcholijs ſacror.libror.

Si perfodiens inuentus fuerit fur)ſic etiam Raim.Si autē perfodiens etc.Aug.et Iuo d.c.53.Si infringens fur domum,ſiue effodiens fuerit inuentus, Burch.lib.11.cap.61.ex verbis Exodi.et Iuo parte 13.c.47.ex cap.22.Exodi.Si effregerit fur domum,ſiue ſuffodiens fuerit inuentus,Iuo parte 16.c.352.ex cap.19.ut ſuſpicor, capitularium. Idem lib.5.tit.2.cap.34.them.12.Panor.ex incerto libro.Si effringēs fur domum,ſiue ſuffodiēs fuerit inuentus, Complut. Lat. Exodi cap.22. ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὑρεθῇ ὁ κλέπτης.Lxx. Si autem in effoſione inuentus fuerit fur.Complut.Si autem ſuffodiens domum inuentus fuerit latro.Chald.

& percuſſus mortuus fuerit)ſic etiam Aug.et Iuo d.c.53.et Raim.et,addit unus Tarr.ante vocem mortuus. et accepto vulnere mortuus fuerit. Complut.Lat.et Burch.et Iuo d.c.47. et d.c.352.et in Panor.καὶ πληγεὶς ἀποθάνῃ.Lxx. et vulneratus mortuus fuerit.Compl.et percuſſus fuerit,et mortuus fuerit.Chald.

non eſt illi homicidium)ſic Aug.et Iuo d.c.53.non eſt illud homicidium,vetus Gregor.imputandum,addit alter vetus editis,et Cont.et alij. percuſſor non erit reus ſanguinis. Compl. Lat.et Burch.et Iuo ubi ſupra.οὐκ ἔστιν αὐτῷ φόνος. Lxx.non eſt illi cædes.Compl.Chald. ut Latina.

Si autem orietur ſol ſuper eum,reus erit) reus eſt,et morte morietur,Aug.oriatur pro orietur,Raimund.cetera,ut edita ſunt.oritur,Iuo d.cap.53. et in fine;reus eſt,morte moriatur.et,ſi orto ſole hoc fecerit,homicidium perpetrauit,et ipſe morietur.Cōplut. Lat.ἐὰν δὲ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ.ἔνοχός ἐστιν,ἀνταποθανεῖται.Lxx.ſi autē ortus fuerit ſol ſuper eū,reus eſt,ſimul morietur.Compl.ſi oculus teſtiū fuerit ſuper eū,ſanguinis reus erit percuſſor.Chald.Quod ſi orto ſole fecerit,homicidiū perpetrauit,et ipſe morietur,Burch.et Iuo d.c.47.Quod ſi orto ſole hoc fecerit,homicidium perpetrauit,Iuo d.parte 16. et in Panor.alijs omiſſis.

Intelligitur ergo)ſic etiam Raim.tūc,addūt Aug. et Iuo d.c.53.vox ergo in vet. Tarr.deſideratur.

ad homicidium) ſic Aug.et Iuo,et duo veteres Gregor.ad eum homicidium,Cont.et alij.

nocturnus occiditur)ſic etiam Aug.et Iuo.occidatur,Raim.

ſi autem diurnus pertinere)ſic etiam Aur.Aug.et Iuo.ſi autem diurnus,ad homicidium pertinere,vetus Gregor.pertinere dinoſcitur, alter vetus.ſi autem diurnus fuerit,ad homicidium pertinere,Cont.et alij.

Si orietur ſol ſuper eum &c.)ſic uetus Gregor.vox etc.non eſt apud Iuon.Si orietur ſuper eum ſol, Aug.omiſſa etiam voce etc.oriatur pro orietur, alter vetus Gregor.cetera,vt edidimus.ſi oriatur ſuper eum ſol,etc.Cont.et alij.De his verbis ſupra ſcripſimus.

quia poterat diſcernere)ſic etiam Raim. poterat quippe diſcerni,Aug.et Iuo.

non ad occidendum)vox ad in vno Tarr. ſolo eſt omiſſa.

non debet)ſic etiam Raim.non deberet, Aug.et Iuo.

hoc & in)ſic etiam Aug.et Iuo,et vetus Gregor. etiam pro et,unus Tarr.et alter vetus Gregor.et Cont.et alij editi.

ſecularibus)hæc uox in veteri Tarrac.ſolo non eſt.

quibus tamen)ſic Aug.et Iuo.vox tamen omittitur a Raim.